

ДНЕВНИКЪ ЗАКОНОВЪ.

Wydano z dubletów
Bibl. Publ. m. st. W-wy

DUBLET BG FUW
NIE DO SPRZEDAŻY

DZIENNIK PRAW.

Tom 67.

054

D-11/98/1716

J. J. Jastrzebski
Co do szkód w lasach i taxa za szkody f. 20
Paszporta za granicę — f. 43
Podział Królestwa na Powiaty — f. 33
O prośbie uchylania niepracujących wyznios f. 285
Sędziów gminnych
O karach za uchylanie się od świadczenia robót
gminnych
Ostatnie kwaterunkowe Warszawa f. 20
O pragnieniu WARSZAWA. w Sądach gminnych f. 215
O właściwości Sądów gminnych f. 213

W Drukarni Rządowej przy Komisji Rządowej Oświecenia

PUBLICZNEGO.

1867.

mcu.
3/68,
10

17085

DZIENNIK PRAW

№ 222.

Tom Szesćdziesiąty Siódmy.

ПРАВИТЕЛЬСТВЕННАЯ КОМИСИЯ
ЮСТИЦИИ.

Во исполнение предписанія Его Сіятельства Генералъ - Фелд-маршала Графа Намѣстника въ Царствѣ Польскомъ, объявленнаго въ отзвѣѣ Управляющаго дѣлами Совѣта Управленія отъ 19 (31) Мая с. г. № 3268, публикуетъ въ Дневникѣ Законовъ предложеніе Его Сіятельства, данное Совѣту Управленія, о Высочайше оказанныхъ Царству въ 17 день Мая с. г. милостямъ.

г. Варшава, Мая 20 (Іюня 1) дня 1867 г.

KOMMISSYA RZĄDOWA
SPRAWIEDLIWOŚCI.

W wykonaniu decyzji JW. Generał - Feldmarszałka Hrabiego Namiestnika Królestwa Polskiego, objawionej przez odezwę Zarządzającego interesami Rady Administracyjnej z dnia 19 (31) Maja r. b. № 3268, ogłasza w Dzienniku Praw polecenie JW. Namiestnika, wydane do Rady Administracyjnej o łaskach, Najwyżej w dniu 17 Maja t. r. udzielonych dla Królestwa.

Warszawa dnia 20 Maja (1 Czerwca) 1867 r.

Dyrektor Główny Prezydujący, *Wosiński*.

Dyrektor Kancellaryi, *Wł. Holewiński*.

СОВѢТУ УПРАВЛЕНІЯ.

Государь Императоръ въ 17 день сего Мая Высочайше повелѣть соизволилъ:

1. Всѣ дѣла политическаго свойства, касающіеся послѣдняго мятежа и безпорядковъ имѣвшихъ отношеніе къ оному, не конченныя еще производствомъ, какъ въ Слѣдственныхъ Комиссіяхъ, такъ и въ судебныхъ мѣстахъ, если лица, прикосновенныя къ этимъ дѣламъ, не обвиняются кромѣ того въ особыхъ уголовныхъ преступленіяхъ, какъ то: въ убійствѣ, поджогѣ и т. п. — прекратить, освободивъ всѣхъ обвиняемыхъ отъ слѣдствія и суда.

2. Новыя дѣла, которыя могутъ возникать по обвиненіямъ въ принадлежности къ мятежу или политическимъ безпорядкамъ, бывшимъ въ связи съ послѣднимъ мятежемъ, не вчинать и подвергающихся подобнымъ обвиненіямъ, если они не обвиняются кромѣ того въ особыхъ уголовныхъ преступленіяхъ оставить безъ преслѣдованія.

3. Уроженцамъ Царства Польскаго, высланнымъ по случаю политическихъ безпорядковъ въ разныя мѣста Имперіи въ административномъ порядкѣ и если они мѣстнымъ начальствомъ въ поведеніи одобрены, дозволить возвратиться на родину, не распространяя впрочемъ сего общаго разрѣшенія на лицъ духовнаго званія возвращеніе которыхъ предоставить собственному усмотрѣнію Намѣстника Царства.

4. Уроженцамъ западныхъ губерній Имперіи, удаленнымъ съ мѣста родины по административнымъ распоряженіямъ, если они мѣстнымъ начальствомъ одобрены въ поведеніи и пожелаютъ переселиться въ Царство Польское, то разрѣшить имъ переселеніе въ Царство, не распространяя впрочемъ сего общаго разрѣшенія на лицъ духовнаго званія, возвращеніе которыхъ предоставить собственному усмотрѣнію Намѣстника Царства.

О таковой Высочайшей волѣ, поставляю въ извѣстность Совѣту Управленія для зависящаго къ исполненію оной распоряженія.

Намѣстникъ, Генераль-Фельдмаршалъ, (подписалъ) ГРАФЪ БЕРГЪ.

Варшава 19 (31) Мая 1867 г.

Вѣрно:

Управляющій дѣлами Совѣта Управленія Царства,
(подписалъ) А. Заборовскій.

Число опубликованія, 13 (25) Іюня 1867 года.

DO RADY ADMINISTRACYJNEJ.

JEGO CESARSKA MOŚĆ w dniu 17 b. m. Maja NAJWYŻEJ rozka-
zać raczył:

1. Wszelkie sprawy charakter polityczny mające, ostatniego powstania i nieporządków w związku z tymże będących, dotyczące, które w dochodzeniu tak w Kommissjach Śledczych jak i w Sądach, jeszcze ukończone nie zostały, jeśli oseby do tych spraw wpływające, nie są obwinione oprócz tego o oddzielne przestępstwa kryminalne, jako to: o zabójstwo, podpalenie i t. p., przerwać, i uwolnić wszystkich obwinionych od śledztwa i sądu.

2. Spraw nowych, jakie mogą wywiązać się z zarzutów o należenie do powstania lub nieporządków politycznych, związek mających z ostatniem powstaniem, nie rozpoczynać i osób ulegających podobnym zarzutom, jeśli one przytém o oddzielne przestępstwa kryminalne nie są obwinione, do odpowiedzialności nie pociągać.

3. Osobom pochodzącym z Królestwa Polskiego, które z powodu nieporządków politycznych, drogą administracyjną, do różnych miejsc Cesarstwa wysłane zostały, jeśli one pod względem prowadzenia się, przez Władze miejscowe dobrze są poświadczone, powrotu do kraju dozwolić; nie rozciągając wszakże tego ogólnego dozwolenia do osób stanu duchownego, powrót których pozostawić własnemu uznaniu Namiestnika Królestwa.

4. Osobom, pochodzącym z gubernij Zachodnich Cesarstwa, na zasadzie rozporządzeń administracyjnych, z rodzinnego miejsca wydalonym, jeśli one pod względem prowadzenia się, przez Władze miejscowe dobrze są poświadczone i do Królestwa Polskiego na mieszkanie przesiedlić się zechcą, dozwolić na takowe przesiedlenie się do Królestwa; nie rozciągając wszakże tego ogólnego dozwolenia do osób stanu duchownego, powrót których pozostawić własnemu uznaniu Namiestnika Królestwa.

O takowej NAJWYŻSZEJ Woli oznajmiam Radzie Administracyjnej, dla wydania w wykonaniu téjże stosownych rozporządzeń.

Warszawa dnia 19 (31) Maja 1867 roku.

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

Dyrektor Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 13 (25) Czerwca 1867 roku.

ПРАВИТЕЛЬСТВЕННАЯ КОММИСИЯ ЮСТИЦИИ.

Во исполнение предписанія Совѣта Управленія отъ 24 Января (5 Февраля) сего 1867 года № 941, публикуетъ въ Дневникѣ Законовъ конвенцію о взаимной выдачѣ преступниковъ, заключенную между Его Величествомъ Императоромъ Всероссийскимъ и Его Величествомъ Королемъ Датскимъ.

Варшава дня 10 (22) Мая 1867 года.

KOMISSYA RZĄDOWA SPRAWIEDLIWOŚCI.

W wykonaniu decyzji Rady Administracyjnej z dnia 24 Stycznia (5 Lutego) r. b. № 941., ogłasza w Dzienniku Praw konwencję kartelową, zawartą pomiędzy NAJJAŚNIEJSZYM CESARZEM Wszech Rosyi i Najjaśniejszym Królem Duńskim.

w Warszawie dnia 10 (22) Maja 1867 roku.

Dyrektor Główny Prezydujący, *Wosiński.*

Dyrektor Kancelaryi, *Wł. Holewiński.*

КОНВЕНЦІЯ

О ВЗАИМНОЙ ВЫДАЧѢ ПРОСТУПНИКОВЪ,

ЗАКЛЮЧЕННАЯ

между ЕГО ВЕЛИЧЕСТВОМЪ ИМПЕРАТОРОМЪ ВСЕРОССИЙСКИМЪ

И

ЕГО ВЕЛИЧЕСТВОМЪ КОРОЛЕМЪ ДАТСКИМЪ

2 (14) Октября 1866 года.

Божією споспѣшествующею милостію, **МЫ, АЛЕКСАНДРЪ** Второй, **ИМПЕРАТОРЪ** и Самодержецъ Всероссийскій, Московскій, Кіевскій, Владимірскій, Новгородскій, Царь Казанскій, Царь Астраханскій, Царь Польскій, Царь Сибирскій, Царь Херсониса Таврическаго, Царь Грузинскій, Государь Псковскій и Великій Князь Смоленскій, Литовскій, Волыньскій, Подольскій и Финляндскій, Князь Эстляндскій, Лифляндскій, Курляндскій и Семигальскій, Самошитскій, Бѣлостокскій, Корельскій, Тверскій, Югорскій, Пермскій, Вятскій, Бомарскій и иныхъ; Государь и Великій Князь Новгорода Низовскія земли, Черниговскій, Рязанскій, Полоцкій, Ростовскій, Ярославскій, Бѣлгородскій, Удорскій, Обдорскій, Кондійскій, Витебскій, Мстиславскій и вся Сѣверная страна Повелитель, и Государь Иверскія, Картаминскія и Кабардинскія земли и области Армянскія, Черкасскія и Горскія Князей и иныхъ Наслѣдній Государь и Обладатель; Наслѣдникъ Норвежскій, Герцогъ Шлезвигъ-Голстинскій, Стормарнскій, Дитмарсенскій и Ольденбургскій, и прочая, и прочая, и прочая.

Объявляемъ чрезъ сіе, что вслѣдствіе взаимнаго соглашенія между Нами и Его Величествомъ Королемъ Датскимъ, обоюдные полномочные Наши заключили и подписали въ Копенгагенѣ 2-го Октября 1866 года конвенцію, которая отъ слова до слова гласитъ тако:

Его Величество Императоръ Всероссийскій и Его Величество Король Датскій, признавъ нужнымъ, въ видахъ лучшаго отправленія правосудія и для предупрежденія преступленій въ обоюдныхъ Своихъ владѣніяхъ и юрисдикціяхъ, чтобы лица обвиняемыя или уличенныя въ изчисленныхъ ниже сего преступленіяхъ и проступкахъ и укрывшіяся посредствомъ бѣгства, отъ преслѣдованій пра-

KONWENCJA KARTELOWA

ZAWARTA

pomiędzy NAJJAŚNIEJSZYM CESARZEM WSZECH ROSSYI

I

NAJJAŚNIEJSZYM KRÓLEM DUŃSKIM

dnia 2 (14) Października 1866 r.

Z Bożej Łaski, **MY, ALEXANDER Drugi, CESARZ** i Samowładca Wszech Rossyi, Moskiewski, Kijowski, Włodzimierski, Nowogrodzki, Car Kazanski, Car Astrachański, Król Polski, Car Sybirski, Car Chersoński, Tawrycki, Car Gruziński, Pan na Pskowie i Wielki Książę Smoleński, Litewski, Wołyński, Podolski i Finlandzki, Książę Estlandzki, Inflancki, Kurlandzki i Semigalski, Żmudzki, Białostocki, Korelski, Twerski, Jugorski, Permski, Wiatski, Bołgarski i innych; Pan i Wielki Książę Niższego Nowogrodu, Czernihowski, Riazanski, Połocki, Rostowski, Jarosławski, Biełozierski, Udorski, Obdorski, Kondyjski, Witebski, Mściśławski, i panujący nad całą stroną północną, i Pan Ziemi Iworskiej, Kartalińskiej, Kabardyńskiej i Krainy Ormiańskiej, Książę Dziedziczny i Władca Książąt Czerkaskich, Górskich i innych; Następca Norwegski, Książę Szlezwicko-Holsztyński, Stormarnski, Ditmarsenski i Oldenburgski, etc., etc.

Czynimy wiadomo niniejszém, że za wspólną zgodą pomiędzy **NAMI** i Najjaśniejszym Królem Duńskim, obustronni pełnomocnicy **NASI** zawarli i podpisali w Kopenhadze dnia 2 Października 1866 r. konwencję, która co do słowa treści jak następuje:

NAJJAŚNIEJSZY CESARZ Wszech Rossyi i Najjaśniejszy Król Duński, po uznaniu za potrzebne w celach odpowiedniejszego wymiaru sprawiedliwości, i dla zapobieżenia występkom w swoich wzajemnych Państwach i jurisdikcjach, ażeby osoby poszlakowane lub przekonane o wyszczególnione niżej przestępstwa i wykroczenia, które się skryły przez [ucieczkę przed poszukiwaniem sprawiedliwości]

восудит, были взаимно выдаваемы, назначили Своими Уполномоченными для заключенія по сему предмету конвенции, а именно:

Его Величество Императоръ Всероссійскій Барона Николая Николаи, Кавалера Россійскихъ орденовъ Св. Анны 1-й степени, Св. Станислава 1-й степени и Св. Владимира 3-й степени, Кавалера большого креста ордена Данеброга и проч., Своего Тайнаго Совѣтника и Своего Чрезвычайнаго Посланника и Полномочнаго Министра при Его Велиествѣ Король Датскомъ;

а Его Величество Король Датскій Христиана Эмиля Графа Юэль и Виндъ-Фриса, Кавалера большого креста ордена Данеброга, украшеннаго почетнымъ крестомъ того же ордена, и проч., Своего Президента Совѣта Министровъ и Министра Иностранныхъ Дѣлъ;

которые, по взаимномъ предъявленіи своихъ полномочій, найденныхъ въ доброй и надлежащей формѣ, постановили и заключили нижеслѣдующія статьи:

Ст. 1. Императорско-Россійское и Королевско-Датское Правительства обязываются взаимно выдавать, по требованію другой Стороны, тѣхъ обоюдныхъ ихъ подданныхъ, которые нарушатъ законы своей страны, совершивъ одно изъ преступленій или одинъ изъ проступковъ нижепоименованныхъ, а равно и всякія другія лица, которыя, имѣвъ временное пребываніе въ требующемъ выдачи Государствѣ, совершили одно изъ тѣхъ же преступленій или одинъ изъ тѣхъ же проступковъ, въ тѣхъ случаяхъ, когда сказанные подданные или временно пребывавшіе въ Государствѣ иностранцы будутъ находиться во владѣніяхъ другаго Государства послѣ того, какъ состоялся надъ ними установленнымъ порядкомъ судебный приговоръ, или постановленіе объ арестованіи или о преданіи ихъ суду.

Обязательство выдачи ни въ какомъ случаѣ не распространяется на собственныхъ подданныхъ того Государства, отъ котораго выдача требуется.

Ст. 2. Подъ наименованіемъ *подданныхъ*, въ отношеніи примѣненія настоящей конвенции, разумѣются не только тѣ лица, которыя рожденіемъ или инымъ образомъ приобрѣли подданство и не были въ послѣдствіи изъ онаго исключены установленнымъ законами порядкомъ, но и иностранцы, въ странѣ поселившіеся или имѣющіе жительство.

Ст. 3. Преступленія и проступки, за которые должна, по статьѣ 1-й, послѣдовать выдача, суть слѣдующіе:

- 1) Убійство и умерщвление.
- 2) Изнасилованіе.
- 3) Умышленное поджигательство.

были обустронно выдаване, мianowali Swemi Pełnomocnikami do zawarcia w téj mierze konwencyi, a mianowicie

NAJJAŚNIEJSZY CESARZ Wszech Rossyi, Barona Mikołaja Nikolas Kawalera Orderów Rossyjskich: Św. Anny klasy 1-éj, Św. Stanisława klasy 1-éj, Św. Włodzimierza klasy III-éj, Kawalera Wielkiego Krzyża Orderu Danebroga, etc., Swego Tajnego Radcę i Swego Nadzwyczajnego Posła i Pełnomocnego Ministra przy Najjaśniejszym Królu Duńskim;

a Najjaśniejszy Król Duński, Christiana-Emila Hrabiego de Juel Vind-Frejs, Kawalera Wielkiego Krzyża Orderu Danebroga, ozdobionego krzyżem honorowym tegoż Orderu etc., Swego Prezesa Rady Ministrów i Ministra Spraw Zagranicznych;

którzy po wzajemném okazaniu swoich pełnomocnictw i znalezieniu ich w dobrej i należytej formie, postanowili i zawarli następujące artykuły:

Art. 1. Rządy Cesarsko-Rossyjski i Królewsko-Duński zobowiązują się zobopólnie do wydawania, na żądanie drugiej strony, tych ich poddanych, którzy pogwałcą prawa swojego kraju przez popełnienie jednej ze zbrodni lub występków niżej wyszczególnionych, nie mniej jak i ci wszyscy którzy czasowo przebywając w reklamującym Państwie, dopuścili się jednej z tych zbrodni lub występków, w tych wypadkach, kiedy rzeczeni poddani lub czasowo przebywający w Państwie cudzoziemcy, będą się znajdować w granicach drugiego Państwa, już po zapadnięciu co do nich na drodze właściwej wyroku sądowego, albo decyzji o zatrzymaniu ich i oddaniu pod sąd.

Zobowiązanie się do wydania, w żadnym wypadku nie dotyczy własności poddanych tego Państwa, od którego żądane jest wydanie.

Art. 2. Nazwa poddanych, pod względem zastosowania niniejszej konwencyi, obejmuje nie tylko tych, którzy przez urodzenie lub inną drogą nabyli poddaństwo, i takowego w następstwie nie postradali na drodze prawa, lecz i cudzoziemców w kraju osiadłych lub zamieszkałych.

Art. 3. Do zbrodni i występków, za które podług brzmienia artykułu 1-ego ma nastąpić wydanie, zaliczają się:

- 1) Zabójstwo i morderstwo.
- 2) Zgwałcenie.
- 3) Rozmyślne podpalenie.

4) Изготовление и заведомое употребление фальшивых документов.

5) Выделка фальшивой монеты, подделка банковых билетов, бумажных денег, публичных бумаг, и употребление этих билетов с знаніем их подложности.

6) Лжесвидѣтельство въ судахъ.

7) Воровство сопровождаемое увеличивающими вину обстоятельствами, обманъ и взяточничество такого рода, что влекутъ за собою равно строгое наказаніе.

8. Подкупъ лицъ находящихся въ государственной службѣ, сокрытіе или похищеніе вещей лицами, которымъ было поручено храненіе оныхъ или коронными чиновниками по счетной части.

9) Злостное банкротство.

Ст. 4. Если то же самое дѣйствіе, за которое требуется выдача какого либо лица, вызываетъ равнымъ образомъ судебное преслѣдованіе въ той странѣ, отъ которой требуется выдача, въ такомъ случаѣ выдача приостанавливается до тѣхъ поръ, пока не будетъ судебными мѣстами разсмотрѣнъ вопросъ о виновности этого лица противъ сей послѣдней страны, и, въ случаѣ признанія его виновнымъ, пока оно не выдержитъ присужденнаго наказанія. Если же это лицо будетъ отъ суда освобождено за неимѣніемъ достаточныхъ уликъ, то выдача его за то же дѣйствіе послѣдовать не можетъ.

Если требуемое лицо преслѣдуется или задержано за другое преступленіе или другой поступокъ противъ законовъ той страны, отъ которой требуется выдача, въ такомъ случаѣ выдача приостанавливается до тѣхъ поръ, пока лицо это не будетъ освобождено отъ суда или не выдержитъ присужденнаго ему наказанія; точно такъ же должно поступать, когда требуемое лицо задержано за долги по судебному приговору или по иному безспорному акту (*acte à titre exécutoire*), выданному отъ подлежащей власти, когда они предшествовали требованію о выдачѣ.

Если выдачи какого либо лица требуютъ въ одно и тоже время одна изъ договаривающихся Державъ и другое Государство, съ которымъ также существуетъ обязательство выдачи, основанное на конвенціи, въ такомъ случаѣ имѣетъ послѣдовать выдача тому Государству, котораго требованіе, съ надлежащими доказательствами, получено первое.

Но если требуемое лицо есть подданный (въ тѣсномъ смыслѣ а не въ томъ широкомъ смыслѣ, который указанъ въ ст. 2-ой настоящей конвенціи) одного изъ требующихъ выдачи Государствъ, и отношенія для него возникающія изъ этого подданства не были пре-

4) Подробленіе и свѣдѣнное употребленіе фальшивыхъ доказательствъ.

5) Фальшование монеты, подрабаніе билетовъ банковыхъ, между прочимъ папировыхъ, публичныхъ папіеровъ и употребленіе этихъ билетовъ со свѣдѣностію о ихъ сфальшованіи.

6) Фальшивое свидѣтельство въ судахъ.

7) Злодѣйство при обстоятельствахъ обciążающихъ, обciążающее и продажность тѣхъ натуры, что оно поціагаѣтъ равноѣтъ суrowѣтъ карѣ.

8) Пріекупство осібъ позостаѣащихъ въ службѣ рѣadowѣтъ, укрьіе луб забраніе рѣеы прѣез тѣхъ, которымъ прѣезначено пильнованіе такowych луб прѣез коронныхъ урѣдниковъ службы рѣахункowej.

9) Подстѣпне банкротство.

Art. 4. Skoro ten sam czyn, za który żądane jest wydanie jakiejkolwiek osoby, wymaga również sądowego dochodzenia w tym kraju, z którego ma nastąpić wydanie, w takim razie wydanie wstrzymuje się dopóki sądy nie rozstrzygną zawinienia tejże osoby względem tego ostatniego kraju, i na wypadek uznania winy, dopóki nie wycierpi zasądzonej kary. W razie niewinnienia tejże osoby dla braku poszlak, wydanie jej za tenże czyn miejsca mieć nie może.

Skoro żądana osoba jest ściganą lub zatrzymaną za inną zbrodnię lub inny występекъ względem kraju, od którego wymagane jest wydanie, w takim razie wydanie wstrzymuje się, dopóki taż osoba nie będzie niewinniona albo nie wycierpi kary zasądzonej; tenże przepis stosuje się do wypadku, gdy żądana osoba zatrzymaną jest za dług, na mocy wyroku lub nakazu egzekucyjnego, wydanego przez właściwą władzę, gdy wyrok lub nakaz nastąpił przed żądaniem wydania.

Skoro wydania jakiejkolwiek osoby żądają jednocześnie jedno z Państw umawiających się i drugie Państwo, względem którego istnieje również obowiązek wydawania, oparty na konwencji, w takim razie poszukiwany wydaje się temu Państwu, którego żądanie wsparte dowodami było pierwsze.

Lecz gdyby żądana osoba była poddanym (w znaczeniu ścisłym a nie w tym określeniu, o jakim mowa w art. 2-im niniejszej konwencji) jednego z żądających wydania Państw, i wynikające dla niego z tego poddaństwa stosunki nie były zniesione porządkiem przepisany

кращені порядкомъ, предписаннымъ законами того Государства, то оно должно быть предпочтительно выдано сему послѣднему Государству.

Ст. 5. Выдача требуется дипломатическихъ путемъ, и требованіе это исполняется только по предъявленіи подлинника или засвидѣтельствованной копіи приговора, или постановленія о преданіи суду или предписанія о преслѣдованіи съ подверженіемъ аресту, выданныхъ по формѣ установленной законами Государства требующаго выдачи и съ указаніемъ въ нихъ преступленія или проступка, о которомъ идетъ рѣчь, полагаемаго за оныя наказанія, а также состоянія обвиняемаго подданнымъ или временно пребывающимъ иностранцемъ во время предполагаемаго совершенія дѣйствія, въ которомъ то лицо обвиняется.

Ст. 6. Расходы на арестованіе, содержаніе и пересылку обвиняемаго упадаютъ на каждую изъ договаривающихся Державъ въ предѣлахъ территоріи каждой изъ нихъ; расходы же на содержаніе и пересылку черезъ владѣнія чужихъ Державъ упадаютъ на Государство требующее выдачи. Въ случаяхъ, когда будетъ болѣе удобна пересылка выдаваемого лица моремъ, провозъ его моремъ долженъ производиться на счетъ правительства требующаго выдачи, и сказанное лицо будетъ доставляться въ портъ, указанный дипломатическимъ или консульскимъ агентомъ сего правительства.

Ст. 7. Когда при производствѣ уголовного слѣдствія одно изъ правительствъ признаетъ нужнымъ допросить свидѣтелей проживающихъ въ другомъ изъ договаривающихся Государствъ, о томъ должно быть послано дипломатическимъ путемъ письменное ходатайство, и затѣмъ свидѣтели допрашиваются по возможности съ соблюденіемъ обрядовъ указанныхъ въ ходатайствѣ, какъ желательныхъ по причинѣ постановленій законовъ той страны, гдѣ должно имѣть примѣненіе свидѣтельское показаніе.

Оба правительства взаимно отказываются отъ всякаго требованія вознагражденія за произтекающія отъ этого издержки.

Ст. 8. Всѣ бумаги и документы, взаимно сообщаемые обоими правительствами по исполненію настоящей конвенціи, должны быть посылаемы съ приложеніемъ французскихъ или нѣмецкихъ переводовъ.

Ст. 9. Если въ какомъ либо уголовномъ дѣлѣ будетъ признано нужнымъ, чтобы свидѣтель лично явился въ другомъ Государствѣ, то его правительство сообщаетъ ему дѣлаемое ему по этому предмету приглашеніе, и если онъ согласится явиться, то правительство, желавшее его явки, должно вознаградить его за употребленные имъ расходы на проѣздъ и пребываніе, а также за личный трудъ и трату времени.

правами tegoż Państwa, ma być przedewszystkiem wydany temu ostatniemu Państwu.

Art. 5. Wydanie żądane będzie drogą dyplomatyczną, i żądanie to następuje jedynie po złożeniu w oryginale lub poświadczonej kopii wyroku lub postanowienia o oddaniu pod sąd, lub polecenia o dochodzeniu z pozbawieniem wolności, wydanych podług formy ustanowionej prawami Państwa domagającego się wydania, z wymienieniem w nich zbrodni lub przestępstw o których mowa, grożącej za nie kary, tudzież przyniotu obwinionego, jako poddanego lub czasowo przebywającego cudzoziemca w chwili dokonania poczytywanego czynu.

Art. 6. Wydatki na aresztowanie, utrzymanie i przesłanie obwinionego ponosi każde z umawiających się Państw, w granicach swych posiadłości, wydatki zaś na utrzymanie i przesyłkę przez posiadłości obcych Państw, regulują się do Państwa, które żądało wydania. Na wypadek, jeżeliby dogodniejszym było przesłanie obwinionego morzem, takowa podróż morzem odbywa się na koszt Rządu domagającego się wydania, i osoba reklamowana dostawia się do portu, wskazanego przez ajenta dyplomatycznego lub konsularnego tego Rządu.

Art. 7. Gdyby w toku sprawy karniej jeden Rząd uznał potrzebę zbadania świadków zamieszkających w drugim z Państw umawiających się, należy domagać się tego na piśmie drogą dyplomatyczną i następnie przesłuchanie świadków odbędzie się, o ile możliwości podług form w odezwie wskazanych, jako pożądanых ze względu na przepisy prawa tego kraju, dla którego zeznanie świadków ma służyć.

Obydwa Rządy wzajemnie zrzekają się żądania jakiego bądź wynagrodzenia za pochodzące z tego źródła wydatki.

Art. 8. Wszystkie papiery i dowody wzajemnie udzielane przez obydwu Rządy w wykonaniu niniejszej konwencji, mają być przesyłane z przekładem na język francuzki albo niemiecki.

Art. 9. Gdyby w jakiej sprawie karniej uznana została potrzeba, ażeby świadek osobiście stawił się w innym Państwie, w tedy jego Rząd komunikuje mu wystosowane do niego w tej mierze wezwanie, i jeżeli się zgodzi na stawiennictwo, Rząd wymagający takowego, powinien wynagrodzić go za poniesione koszta podróży i pobytu, oraz za osobiste utrudzenie i stratę czasu.

Ст. 10. Если въ уголовномъ дѣлѣ желательно будетъ сообщеніе доказательствъ или документовъ, находящихся въ рукахъ какой либо власти въ другомъ изъ договаривающихся Государствъ, то объ этомъ должно быть доставлено дипломатическимъ путемъ ходатайство, которое будетъ исполнено, если тому не воспротивятся какія либо особенныя уваженія и съ тѣмъ разумѣется, что оныя будутъ возвращены.

Ст. 11. Вышеизложенными условіями объ Стороны соглашаются соблюдать законы того и другого Государствъ, относящіяся или которые будутъ относиться къ устройству правильнаго порядка выдачи преступниковъ.

Ст. 12. Исполненіе настоящей конвенціи распространяется на Царство Польское и Великое Княжество Финляндское.

Настоящая конвенція подлежитъ исполненію только по истеченіи двадцати дней послѣ распубликованія оной по формѣ предписанной законами той и другой страны.

Она будетъ оставаться въ дѣйствіи до истеченія шести мѣсяцевъ послѣ того, какъ послѣдуетъ отъ одного изъ договаривающихся Государствъ объявленіе объ отменѣ оной.

Она будетъ ратификована, а ратификаціи будутъ обмѣнены въ теченіи трехъ мѣсяцевъ или ранѣе, буде возможно.

Въ удостовѣреніе чего, обоюдные уполномоченные настоящую конвенцію подписали съ приложеніемъ печатей своихъ гербовъ.

Учинено въ Копенгагенѣ, 2-го Октября лѣта отъ Рождества Христова тысяча восемьсотъ шестьдесятъ шестаго.

(подп.) Баронъ Николай Николаичъ. (подп.) Юэль Виндъ-Фрисъ.

(М. П.)

(М. П.)

Того ради, по довольномъ разсмотрѣніи сей конвенціи, Мы приняли оную за благо, подтвердили и ратификовали, якоже симъ за благо приедемъ, подтверждаемъ и ратификуемъ во всемъ ея содержаніи, обѣщая Императорскимъ Нашимъ словомъ, за Насъ, Наши слѣдники и Преемники Наши, что все въ оной конвенціи постановленное соблюдаемо и исполняемо будетъ пенарушимо. Въ удостовѣреніе чего, Мы сію Нашу Императорскую Ратификацію Собственноручно подписавъ, повѣляли утвердить Государственною Нашею печатью. Дана въ С.-Петербургѣ Октября пятнадцатаго дня, въ лѣто отъ Рождества Христова тысяча восемьсотъ шестьдесятъ шестое, Царствованія же Нашего въ двѣнадцатое.

Подлинникъ подписанъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою, тако:

(подписано:) „АЛЕКСАНДРЪ.“

(М. П.)

Контрассигнировалъ: Вице-Канцлеръ, Князь А. Горчаковъ

Число опубликованія 13 (25) Іюня 1867 г.

Art. 10. Gdy do sprawy karnej okażą się pożądanymi dowody lub dokumenta, znajdujące się w rękach jakiej innej władzy w drugim z umawiających się Państw, żądanie w tej mierze nastąpi drogą dyplomatyczną, któremu stanie się zadość, skoro tylko nie przeszkodzą jakieś szczególne względy, w każdym razie z obowiązkiem zwrotu.

Art. 11. Przez powyższe warunki obie strony zgadzają się na przestrzeganie przepisów jednego i drugiego Państwa, które dotyczą albo dotyczyć będą uregulowania sposobu wydawania przestępców.

Art. 12. Wykonanie niniejszej konwencji rezeigą się do Królestwa Polskiego i Wielkiego Księztwa Finlandzkiego.

Konwencya ta staje się wykonalną dopiero do upływie dwudziestu dni od ogłoszenia takowej porządkiem przepisany prawami obydwóch krajów.

Ona zachowa swą moc do upływu sześciu miesięcy po oświadczeniu jednego z Państw umawiających się o uchyleniu takowej.

Ona zostanie ratyfikowaną, i ratyfikacje będą zamienione w przeciągu trzech miesięcy lub wcześniej jeżeli być może.

W dowód czego, zobopólnie umocowani niniejszą konwencję podpisali, przy wyciśnięciu swoich herbowych pieczęci.

Działo się w Kopenhadze, dnia 2 Października, roku od Narodzenia Chrystusa tysiąc ośmset sześćdziesiąt szóstego.

(podpi.) Baron Mikołaj Nikolay. (podpi.) Juel Vind - Frejs.

(M. P.)

(M. P.)

Dla tego, po dostatecznem rozważeniu tej konwencji, przyjmując ją niniejszem zatwierdzamy i ratyfikujemy w całości, ręcząc, Naszem CESARSKIM słowem, za Nas i Następców NASZYCH, że wszystko co tą konwencją jest zastrzeżone, zachowywanem i wypełnianem będzie niezmiennie. W dowód czego, My tę NASZĄ CESARSKĄ Ratyfikację, podpisawszy, rozkazaliśmy stwierdzić Państwa NASZEGO pieczęcią. Dan w St. Petersburgu dnia piętnastego Października, roku od Narodzenia Chrystusa tysiąc ośmset sześćdziesiątego szóstego, Panowania zaś NASZEGO dwunastego.

Za zgodn-ść:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, Wosiński.

Dyrektor Kancelarji, Wł. Holewiński.

Dzień ogłoszenia, dnia 13 (25) Czerwca 1867 roku.

УКАЗЪ

УЧРЕДИТЕЛЬНОМУ ВЪ ЦАРСТВѢ ПОЛЬСКОМЪ КОМИТЕТУ.

Указомъ въ 7 (19) день Апрѣля 1842 года, въ Божѣ почивающей Родитель Нашъ пожаловалъ полковнику Крузенштерну, Люблинской губерніи, Радинскаго уѣзда, имѣніе Угнинъ и Бялка, съ принадлежащими къ оному фольварками, селеніями и прочими угодьями и оброчными статьями, за уравниемъ чистаго годоваго дохода до 750 руб. сер. Нынѣ, принимая во вниманіе, что съ упраздненіемъ крестьянскихъ повинностей, на основаніи Нашею Указа 19 Февраля (2 Марта) 1864 года объ устройствѣ крестьянъ въ Царствѣ Польскомъ, доходъ съ пожалованнаго имѣнія не соответствуетъ первоначальному окладу онаго, и, вслѣдствіе сего, желая оказать пособіе, въ видѣ особой Нашей милости, владѣльцу маіората Угнинъ и Бялка, Мы, по представленію Учредительнаго Комитета, въ Комитетѣ по дѣламъ Царства Польскаго разсмотрѣнному, постановили и постановляемъ:

Ст. 1. Согласно положенію 4 (16) Октября 1835 года, объ устройствѣ имѣній, поступающихъ въ частную собственность по пожалованію, Всемилостивѣйше жалуемъ отставному генералъ-лейтенанту Крузенштерну, въ вѣчное и потомственное владѣніе, Сѣдлецкой губерніи, Радинскаго уѣзда, часть казеннаго фольварка Дембова-клода, съ чистымъ ежегоднымъ доходомъ въ сто тридцать рублей, съ дворовою въ предѣлахъ оной пропинаціею, со всѣми правами и угодьями, коими нынѣ пользуется казна.

Ст. 2. Вступая въ права полной собственности, владѣлецъ подвергается тѣмъ ограниченіямъ, какія по актамъ, совершеннымъ по установленной закономъ формѣ, будутъ внесены въ новую ипотечную книгу для части фольварка Дембова-клода.

Ст. 3. Владѣлецъ сей части фольварка обязанъ нести всѣ подати и повинности, какъ нынѣ на ней лежащія, такъ и тѣ, кои впредь будутъ установлены.

Ст. 4. Земля, нынѣ занятая копяжами, паробками или другими сельскими работниками, должна быть предоставлена, имъ въ собственность на основаніи существующихъ постановленій.

Ст. 5. Все въ жалуемой части фольварка находящееся, какъ то: посквы, строенія и прочее, принадлежащее казнѣ, переходить

въ собственность владѣльца, на основаніи 30-й статьи вышеприведеннаго положенія.

Ст. 6. Владѣлецъ сохраняетъ въ своей силѣ заключенный казною на жалуемую часть фольварка контрактъ, вступаетъ во всѣ права, казнѣ тѣмъ контрактомъ предоставленныя, и, получая съ части фольварка арендный доходъ, пріемлетъ, вмѣстѣ съ тѣмъ, и обязанности по упомянутому контракту.

Ст. 7. Въ случаѣ несправности владѣльца въ удовлетвореніи возлагаемыхъ на него казною платежей, равно повинностей и другихъ обязанностей, которыя будутъ особо подробно опредѣлены, пожалованная часть фольварка поступаетъ въ казенное управленіе на все время, пока уплата оныхъ не будетъ вполне произведена.

Ст. 8. Срокъ пожалованія считается съ 20 Мая (1 Іюня) 1866 года, а вводитъ во владѣніе жалуемою частью фольварка производится при самомъ истеченіи срока аренднаго его контракта.

Ст. 9. При сдачѣ части фольварка владѣльцу Комиссія Финансовъ, согласно 1 статьѣ настоящаго указа, положительно укажетъ ему границы пожалованной части фольварка, а также опредѣлитъ лежащія на ней обязанности:

Составленный, на семъ основаніи, сдаточный актъ будетъ служить данною или актомъ пожалованія.

Ст. 10. Пожалованная часть фольварка, переходя въ цѣльномъ ея составѣ отъ одного лица къ другому, по опредѣленному въ статьѣ 23 указа 7 (19) Апрѣля 1842 года порядку наслѣдія, не можетъ быть ни въ какомъ случаѣ ни обременяема новыми обязательствами, сверхъ возлагаемыхъ на оную при пожалованіи, ни закладываемая, а вслѣдствіе того продаваема, не только по собственной волѣ владѣльца, но даже по взысканіямъ казеннымъ и частнымъ и никакимъ образомъ отчуждаема въ другое владѣніе.

Ст. 11. По внесеніи таковой воли Нашей въ ипотечную книгу, право собственности на имя жалуемаго владѣльца должно быть установлено въ ипотеку по исполненіи правила, предписаннаго статьею 9-ю сего указа.

Ст. 12. Издержки по составленію акта, переписанію права собственности и по передачѣ части фольварка уплачиваются означеннымъ владѣльцемъ.

Ст. 13. Согласно съ кореннымъ правиломъ, установленнымъ при пожалованіи маіоратовъ въ Царствѣ Польскомъ, нынѣшній владѣлецъ маіоратнаго имѣнія Угнинъ и Бялка, а равно наслѣдники его не имѣютъ, ни въ какомъ случаѣ, права домогаться вознагражденія за тѣ убытки, которые могутъ послѣдовать, съ теченіемъ времени, отъ уменьшенія доходовъ, какъ съ означеннаго маіоратнаго

имѣнія, такъ и съ жалуемой симъ указомъ части фольварка Дембова-клода съ принадлежностями.

Ст. 1. Исполненіе настоящаго указа, который долженъ быть внесенъ въ Дневникъ Законовъ, повелѣваемъ Учредительному Комитету возложить на Правительственную Коммисію Финансовъ.

На подлинномъ собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

„АЛЕКСАНДРЪ“.

Въ С.-Петербургѣ,

18-го Марта 1867 года.

Контрассигнировалъ: За Главнаго Начальника Собственной Его Императорскаго Величества Канцеляріи по дѣламъ Царства Польскаго, Статсъ-Секретарь, *Д. Набоковъ*.

Съ подлиннымъ вѣрно:

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ*.

За Директора Канцеляріи, (подписалъ) *А. Нератовъ*.

Вѣрно:

Главный Директоръ Предѣдательствующій въ Правительственной Коммисіи Юстиціи, *Восинскій*.

Правитель Канцеляріи, *Вл. Голевинскій*.

Число опубликованія, 13 (25) Іюня 1867 г.

УКАЗЪ

УЧРЕДИТЕЛЬНОМУ ВЪ ЦАРСТВѢ ПОЛЬСКОМЪ КОМИТЕТУ.

Указомъ, во 2 (14) день Декабря 1837 года, въ Бозѣ почивающій Родитель Нашъ пожаловалъ полковнику Адлербергу, Августовской губерніи, Кальварійскаго уѣзда, имѣніе Ланкуяны съ принадлежащими къ оному фольварками, селеніями и прочими угодьями и оброчными статьями, за уравненіемъ чистаго годоваго дохода до 750 рублей серебромъ. Нынѣ, принимая во вниманіе, что съ упраздненіемъ крестьянскихъ повинностей, на основаніи Нашею указа 19 Февраля (2 Марта) 1864 года, объ устройствѣ крестьянъ въ Царствѣ Польскомъ, доходъ съ пожалованнаго имѣнія не соотвѣтствуетъ первоначальному окладу оного и вслѣдствіе сего, желая оказать пособіе, въ видѣ особой Нашей милости, владѣльцу маіората Ланкуяны, Мы, по представленію Учредительнаго Комитета, въ Комитетѣ по дѣламъ Царства Польскаго разсмотрѣнному, постановили и постановляемъ:

Ст. 1. Согласно положенію 4 (16) Октября 1835 года объ устройствѣ имѣній, поступающихъ въ частную собственность по пожалованію, Всемилостивѣйше жалуемъ генераль-лейтенанту Адлербергу, въ вѣчное и потомственное владѣніе Сувалской губерніи, Кальварійскаго уѣзда, часть фольварка Маривиль, съ чистымъ ежегоднымъ доходомъ въ сто семьдесятъ пять рублей съ дворовою въ предѣлахъ оной пропинаціею, со всѣми правами и угодьями, кои нынѣ пользуется казна.

Ст. 2. Вступая въ права полной собственности, владѣлецъ подвергается тѣмъ ограниченіямъ, какія по актамъ, совершеннымъ по установленной закономъ формѣ, будутъ внесены въ новую ипотечную книгу для части фольварка Маривиль.

Ст. 3. Владѣлецъ сей части фольварка обязанъ нести всѣ подати и повинности, какъ нынѣ на ней лежащія, такъ и тѣ, кои впредь будутъ установлены.

Ст. 4. Земля, нынѣ занятая копяжами, паробками или другими сельскими работниками, должна быть предоставлена имъ въ собственность, на основаніи существующихъ постановленій.

Ст. 5. Все въ жалуемой части фольварка находящееся, какъ то: посѣвы, строенія и прочее, принадлежащее казнѣ, переходитъ

въ собственность означеннаго владѣльца, на основаніи 30 статьи вышеприведеннаго положенія.

Ст. 6. Владѣлецъ, сохраняя въ своей силѣ заключенный казною на жалуюмую часть фольварка контрактъ, вступаетъ во всѣ права, казнь тѣмъ контрактомъ предоставленныя, и получая съ части фольварка арендный доходъ, приѣмлетъ вмѣстѣ съ тѣмъ и обязанности по упомянутому контракту.

Ст. 7. Въ случаѣ неисправности владѣльца въ удовлетвореніи возлагаемыхъ на него казною платежей, и равно повинностей и другихъ обязанностей, которыя особо будутъ подробно опредѣлены, пожалованная часть фольварка поступаетъ въ казенное управленіе на все время, пока уплата оныхъ не будетъ вполне произведена.

Ст. 8. Срокъ пожалованія считается съ 20 Мая (1 Іюня) 1866 года, а ввѣдъ во владѣніе жалуюмую частью фольварка производится при самомъ истеченіи срока аренднаго его контракта.

Ст. 9. При сдачѣ части фольварка владѣльцу, Коммисіи Финансовъ, согласно 1-й статьѣ настоящаго указа, положительно укажетъ ему границы пожалованной части фольварка, а также опредѣлитъ лежащія на немъ обязанности.

Составленный, на семъ основаніи, сдаточный актъ будетъ служить данною или актомъ пожалованія.

Ст. 10. Пожалованная часть фольварка, переходя въ цѣльномъ ея составѣ отъ одного лица къ другому, во опредѣленному въ статьѣ 23-й указа 2 (14) Декабря 1837 года порядку наслѣдія, не можетъ быть, ни въ какомъ случаѣ, ни обременяема новыми обязательствами, сверхъ возлагаемыхъ на оную при пожалованіи, ни закладываема, а вслѣдствіе того продаваема, не только по собственной волѣ владѣльца, но даже по взысканіямъ казеннымъ и частнымъ и никакимъ образомъ отчуждаема въ другое владѣніе.

Ст. 11. По внесеніи таковой воли Нашей въ ипотечную книгу, право собственности на имя жалуемаго владѣльца должно быть установлено въ ипотеку, по исполненіи правила, предписаннаго статьею 9-ю сего указа.

Ст. 12. Издержки по составленію акта, переписанію права собственности и по передачѣ части фольварка уплачиваются означеннымъ владѣльцемъ.

Ст. 13. Согласно съ кореннымъ правиломъ, установленнымъ при пожалованіи маіоратовъ въ Царствѣ Польскомъ, нынѣшній владѣлецъ маіоратнаго имѣнія Ланкуяны, а равно наслѣдники его, не имѣютъ, ни въ какомъ случаѣ, права домогаться вознагражденія за тѣ убытки, которые могутъ послѣдовать, съ теченіемъ времени, отъ уменьшенія доходовъ, какъ съ означеннаго маіоратнаго имѣнія,

такъ и съ жалуюмой симъ указомъ части фольварка Маривиль съ принадлежностями.

Ст. 14. Исполненіе настоящаго указа, который долженъ быть внесенъ въ Дневникъ Законовъ, повелѣваемъ Учредительному Комитету возложить на Правительственную Коммисію Финансовъ.

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

„АЛЕКСАНДРЪ“.

Въ С.-Петербургѣ,
18 Марта 1867 года.

Контрассигнировалъ: За Главнаго Начальника Собственной Его Императорскаго Величества Канцеляріи по дѣламъ Царства Польскаго, Статсъ Секретарь, *Д. Набоковъ*.

Съ подлиннымъ вѣрно:

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписаль) *Я. Соловьевъ*.

За Директора Канцеляріи, (подписаль) *А. Нератовъ*.

Вѣрно:

Главный Директоръ Предсѣдательствующій въ Правительственной Коммисіи Юстиціи, *Восинскій*.

Правитель Канцеляріи, *Вл. Голевинскій*.

Число опубликованія, 13 (25) Іюня 1867 г.

Tom LXVII.

УКАЗЪ

УЧРЕДИТЕЛЬНОМУ ВЪ ЦАРСТВѢ ПОЛЬСКОМЪ КОМИТЕТУ.

Указомъ, въ 1 (13) день Февраля 1837 года, въ Бозѣ почивающій Родитель Нашъ пожаловалъ генераль-лейтенанту Пенхержевскому, Варшавской губерніи, Ленчицкаго уѣзда, имѣніе Ткачевъ, съ принадлежащими къ оному фольварками, селеніями и прочими угодьями и оброчными статьями, за уравниемъ чистаго годоваго дохода до 3,000 р. сер. Нынѣ, принимая во вниманіе, что съ упраздненіемъ крестьянскихъ повинностей, на основаніи Нашею указа 19 Февраля (2 Марта) 1864 года объ устройствѣ крестьянъ въ Царствѣ Польскомъ, доходъ съ пожалованнаго имѣнія не соответствуетъ первоначальному окладу оного и, вслѣдствіе сего, желая оказать пособіе, въ видѣ особой Нашей милости, владѣльцу маіората Ткачевъ, Мы, по представленію Учредительнаго Комитета, въ Комитетѣ по дѣламъ Царства Польскаго разсмотрѣнному, постановили и постановляемъ:

Ст. 1. Согласно положенію 4 (16) Октября 1835 года объ устройствѣ имѣній, поступающихъ въ частную собственность по пожалованію, Всемилостивѣйше жалуемъ нынѣшнему владѣльцу маіората Ткачевъ, Александру Пенхержевскому, въ вѣчное и потомственное владѣніе, Калишской губерніи, Ленчицкаго уѣзда, фольварки Кржепоцинъ и Сольца-великая съ дворовою въ предѣлахъ оныхъ пропинаціею, со всѣми правами и угодьями, коими нынѣ пользуется казна.

Ст. 2. Вступая въ права полной собственности, владѣлецъ подвергается тѣмъ ограниченіямъ, какія по актамъ, совершеннымъ по установленной закономъ формѣ, будутъ внесены въ новую ипотечную книгу для сихъ фольварковъ.

Ст. 3. Владѣлецъ сихъ фольварковъ обязанъ нести всѣ подати и повинности, какъ нынѣ на фольваркахъ Кржепоцинъ и Сольца-великая лежація, такъ и тѣ, кои впредь будутъ установлены.

Ст. 4. Земля, нынѣ занятая копяжами, паробками или другими сельскими работниками, должна быть предоставлена имъ въ собственность на основаніи существующихъ постановленій.

Ст. 5. Все въ жалуемыхъ фольваркахъ находящееся, какъ то: посылы, строенія и прочее, принадлежащее казѣ, переходитъ въ собственность владѣльца, на основаніи 30 статьи вышеприведеннаго положенія.

Ст. 6. Въ случаѣ неисправности владѣльца въ удовлетвореніи возлагаемыхъ на него казною платежей, равно повинностей, которыя особо будутъ подробно опредѣлены, пожалованные фольварки поступаютъ въ казенное управленіе на все время, пока уплата оныхъ не будетъ вполне произведена.

Ст. 7. Срокъ пожалованія считается съ 20 Мая (1 Іюня) 1866 года, вводъ же Александра Пенхержевскаго во владѣніе жалуемымъ имѣніемъ назначается съ 20 Мая (1 Іюня) 1867 года.

Ст. 8. При сдачѣ фольварковъ владѣльцу, Комиссія Финансовъ, согласно 1-й статьѣ настоящаго указа, положительно укажетъ границы пожалованныхъ фольварковъ, а также опредѣлитъ лежація на нихъ обязанности.

Составленный, на семъ основаніи, сдаточный актъ будетъ служить данною или актомъ пожалованія.

Ст. 9. Пожалованные фольварки, переходя въ цѣльномъ составѣ отъ одного лица къ другому, по опредѣленному въ статьѣ 23-й указа 1 (13) Февраля 1837 года порядку наслѣдія, не могутъ быть, ни въ какомъ случаѣ, ни обременяемы новыми обязательствами, сверхъ возлагаемыхъ на оные при пожалованіи, ни закладываемы, а вслѣдствіе того продаваемы, не только по собственной волѣ владѣльца, но даже по взысканіямъ казеннымъ и частнымъ и никакимъ образомъ отчуждаемы въ другое владѣніе.

Ст. 10. По внесеніи таковой воли Нашей въ ипотечную книгу, право собственности на имя владѣльца должно быть установлено въ ипотеку по исполненіи правила, предписаннаго статьею 8-ю сего указа.

Ст. 11. Издержки по составленію акта, переписанію права собственности и по передачѣ имѣнія уплачиваются означеннымъ владѣльцемъ.

Ст. 12. Согласно съ кореннымъ правиломъ, установленнымъ при пожалованіи маіоратовъ въ Царствѣ Польскомъ, нынѣшній владѣлецъ маіоратнаго имѣнія Ткачевъ, а равно наслѣдники его, не имѣютъ, ни въ какомъ случаѣ, права домогаться вознагражденія за тѣ убытки, которые могутъ послѣдовать, съ теченіемъ времени, отъ уменьшенія доходовъ, какъ съ означеннаго маіоратнаго имѣнія, такъ и съ жалуемыхъ симъ указомъ фольварковъ Кржепоцинъ и Сольца-великая съ принадлежностями.

Ст. 13. Исполненіе настоящаго указа, который долженъ бытъ внесенъ въ Дневни къ Законовъ, повелѣваемъ Учредительному Комитету возложить на Правительственную Коммисію Финансовъ.

На подлинномъ собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

„АЛЕКСАНДРЪ.“

Въ С.-Петербургѣ,
18 Марта 1867 г.

Контрассигнировалъ: За Главнаго Начальника Собственной Его Императорскаго Величества Канцеляріи по дѣламъ Царства Польскаго, Статсъ- Секретарь, (подписаль) *Д. Набоковъ.*

Съ подлиннымъ вѣрно:

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписаль) *Я. Соловьевъ.*

За Директора Канцеляріи, (подписаль) *А. Нератовъ.*

Вѣрно:

Главный Директоръ Предсѣдательствующій въ Правительственной Коммисіи Юстиціи, *Восинскій.*

Правитель Канцеляріи, *Вл. Голевинскій.*

Число опубликованія, 13 (25) Іюня 1867 г.

УКАЗЪ

УЧРЕДИТЕЛЬНОМУ ВЪ ЦАРСТВѢ ПОЛЬСКОМЪ КОМИТЕТУ.

Указомъ 4 (16) Октября 1835 года, въ Бозѣ почивающій Родитель Нашъ пожаловалъ генераль-лейтенанту Гиленшмиту, Варшавской губерніи, Влоцлавскаго уѣзда, имѣніе Пржедечъ, съ принадлежащими къ оному фольварками, селеніями и прочими угодьями и оброчными статьями, за уравненіемъ чистаго годоваго дохода до 3,000 руб. сер.

Нынѣ, принимая во вниманіе, что съ упраздненіемъ крестьянскихъ повинностей, на основаніи Нашего Указа 19 Февраля (2 Марта) 1864 года объ устройствѣ крестьянъ въ Царствѣ Польскомъ, доходъ съ пожалованнаго имѣнія не соотвѣтствуетъ первоначальному окладу онаго, и, вслѣдствіе сего, желая оказать пособіе, въ видѣ особой Нашей милости, владѣльцу маіората Пржедечъ, Мы, по представленію Учредительнаго Комитета, въ Комитетѣ по дѣламъ Царства Польскаго рассмотрѣнному, постановили и постановляемъ:

Ст. 1. Согласно положенію 4 (16) Октября 1835 года объ устройствѣ имѣній поступающихъ въ частную собственность по пожалованію, Всемилостивѣйше жалуемъ наслѣдницѣ генераль-лейтенанта Гиленшмита, дочери его, женѣ генераль-маіора Колзаковой, въ вѣчное и потомственное владѣніе, Варшавской губерніи, Влоцлавскаго уѣзда, фольваркъ Кублово, съ дворовою въ предѣлахъ онаго пропинаціею и часть казеннаго лѣса изъ дачи Кублово, лѣсничества Коло, съ чистымъ ежегоднымъ доходомъ въ четыреста семьдесятъ рублей, со всѣми правами и угодьями конми нынѣ пользуется казна.

Ст. 2. Вступая въ права полной собственности, владѣлица подвергается тѣмъ ограниченіямъ, какія по актамъ, совершеннымъ по установленной закономъ формѣ будутъ внесены въ новую ипотечную книгу для сего имѣнія съ частью лѣса.

Ст. 3. Владѣлица сего имѣнія и лѣснаго участка обязана нести всѣ подати и повинности, какъ нынѣ на нихъ лежащія, такъ и тѣ, кои впредь будутъ установлены.

Ст. 4. Земля, нынѣ занятая коньяками, паробками или другими сельскими работниками, должна быть предоставлена имъ въ собственность на основаніи существующихъ постановленій.

Ст. 5. Все въ жалуемомъ имѣніи съ частью лѣса находящеся, какъ то: посявы, строенія и прочее, принадлежащее казнѣ, переходить въ собственность означенной владѣлицы на основаніи 30-й статьи вышеприведеннаго положенія.

Ст. 6. Въ случаѣ несправности владѣлицы въ удовлетвореніи возлагаемыхъ на нее казною платежей, равно повинностей и другихъ обязанностей, которыя особо будутъ подробно опредѣлены, пожалованное имѣніе съ частью лѣса поступаетъ въ казенное управленіе на все время, пока уплата оныхъ не будетъ вполне произведена.

Ст. 7. Сроку пожалованія считается съ 20 Мая (1 Іюня) 1866 года, вводъ же во владѣніе жалуемымъ имѣніемъ назначается съ 20 Мая (1 Іюня) 1867 года.

Ст. 8. При сдачѣ имѣнія съ лѣснымъ участкомъ владѣлицѣ, Коммисія Финансовъ, согласно 1 статьѣ настоящаго указа, положительно укажетъ ей границы пожалованнаго имѣнія, а также опредѣлитъ лежація на немъ обязанности.

Составленный, на семь основаній, сдаточный актъ будетъ служить данною или актомъ пожалованія.

Ст. 9. Пожалованное имѣніе съ частью лѣса, переходя въ цѣльномъ составѣ, отъ одного лица къ другому, по опредѣленному въ статьѣ 23 указа 4 (16) Октября 1835 года порядку наслѣдія, не можетъ быть, ни въ какомъ случаѣ, ни обременяемо новыми обязательствами, сверхъ возлагаемыхъ на оное при пожалованіи, ни закладываемо, а вслѣдствіе того продаваемо, не только по собственной волѣ владѣлицы, но даже по взысканіямъ казеннымъ и частнымъ, и никакимъ образомъ отчуждаемо въ другое владѣніе.

Ст. 10. По внесеніи таковой воли Нашей въ ипотечную книгу, право собственности на имя владѣлицы должно быть установлено въ ипотеку по исполненіи правила, предписаннаго статьею 8-ю сего указа.

Ст. 11. Издержки по составленію акта, переписанію права собственности и по передачѣ имѣнія уплачиваются означенною владѣлицею.

Ст. 12. Согласно съ кореннымъ правиломъ, установленнымъ при пожалованіи маіоратовъ въ Царствѣ Польскомъ, нынѣшняя владѣлица маіоратнаго имѣнія Пржедечъ, а равно наслѣдники ея, не имѣютъ, ни въ какомъ случаѣ, права домогаться вознагражденія за тѣ убытки, которые могутъ послѣдовать, съ теченіемъ времени, отъ уменьшенія доходовъ, какъ съ означеннаго маіоратнаго имѣ-

нія, такъ и съ жалуемаго симъ указомъ имѣнія Кублово и части лѣса лѣсничества Коло, съ принадлежностями.

Ст. 13. Исполненіе настоящаго указа, который долженъ быть внесенъ въ Дневникъ Законовъ, повелѣваемъ Учредительному Комитету возложить на Правительственную Коммисію Финансовъ.

На подлинномъ собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

„АЛЕКСАНДРЪ“.

Въ С.-Петербургѣ,
18 Марта 1867 года.

Контрассигнировалъ: За Главнаго Начальника Собственной Его Императорскаго Величества Канцеляріи по дѣламъ Царства Польскаго, Статсъ-Секретарь, Д. Набоковъ.

Съ подлиннымъ вѣрно:

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписаль) Я. Соловьевъ.

За Директора Канцеляріи, (подписаль) А. Нератовъ.

Вѣрно:

Главный Директоръ Предсѣдательствующій въ Правительственной Коммисіи Юстиціи, Восинскій.

Правитель Канцеляріи, Вл. Голевинскій.

Число опубликованія, 13 (25) Іюня 1867 года.

У К А З Ъ

УЧРЕДИТЕЛЬНОМУ ВЪ ЦАРСТВѢ ПОЛЬСКОМЪ КОМИТЕТУ.

Указомъ, въ 4 (16) день Октября 1835 года, въ Возѣ почивающій Родитель Нашъ пожаловалъ генералъ адъютанту Графу Ностицу, Августовской губерніи, Кальварійскаго уѣзда, имѣніе Бартники съ принадлежащими къ оному фольварками, селеніями и прочими угодьями и оброчными статьями, за уравненіемъ чистаго годоваго дохода до 3,000 руб. сер. Нынѣ, принимая во вниманіе, что съ упраздненіемъ крестьянскихъ повинностей, на основаніи Нашега Указа 19 Февраля (2 Марта) 1864 года объ устройствѣ крестьянъ въ Царствѣ Польскомъ, доходъ съ пожалованнаго имѣнія не соотвѣтствуетъ первоначальному окладу онаго и, вслѣдствіе сего, желая оказать пособіе, въ видѣ особой Нашей милости, владѣльцу маюрата Бартники, Мы по представленію Учредительнаго Комитета, въ Комитетѣ по дѣламъ Царства Польскаго разсмотрѣнному, постановили и постановляемъ:

Ст. 1. Согласно положенію 4 (16) Октября 1835 года объ устройствѣ имѣній, поступающихъ въ частную собственность по пожалованію, Всемилостивѣйше жалуемъ нынѣшнему владѣльцу означеннаго маюратаго имѣнія, Свѣты Нашей генераль-маіору Графу Ностицу, въ вѣчное и потомственное владѣніе, Сувалской губерніи, Кальварійскаго уѣзда, часть казеннаго фольварка Ланжелишки съ чистымъ ежегоднымъ доходомъ въ девятьсотъ сорокъ рублей, съ дворовою въ предѣлахъ сей части фольварка пропашаею, со всѣми правами и угодьями, коими нынѣ пользуется казна.

Ст. 2. Вступая въ права полной собственности, владѣлецъ подвергается тѣмъ ограниченіямъ, какія по актамъ, совершеннымъ по установленной закономъ формѣ, будутъ внесены въ новую ипотечную книгу, для части фольварка Ланжелишки.

Ст. 3. Владѣлецъ сей части фольварка обязанъ нести всѣ подати и повинности, какъ нынѣ на ней лежащія, такъ и тѣ, кои впредь будутъ установлены.

Ст. 4. Земля, нынѣ занятая копяжами, паробками или другими сельскими работниками, должна быть предоставлена имъ въ собственность, на основаніи существующихъ постановленій.

Ст. 5. Все въ жалуемой части фольварка находящееся, какъ то: посѣвы, строенія и прочее, принадлежащее казнѣ, переходитъ въ собственность означеннаго владѣльца, на основаніи 30 ст. выше приведеннаго положенія.

Ст. 6. Владѣлецъ, сохраняя въ своей силѣ заключенный казною на жалуемую часть фольварка контрактъ, вступаетъ во всѣ права, казнѣ тѣмъ контрактомъ предоставленныя, и, получая арендный доходъ, пріемлетъ, вмѣстѣ съ тѣмъ, и обязанности по упомянутому контракту.

Ст. 7. Въ случаѣ неисправности владѣльца въ удовлетвореніи возлагаемыхъ на него казною платежей, равно повинностей и другихъ обязанностей, которыя особо будутъ подробно опредѣлены, пожалованное имѣніе поступаетъ въ казенное управленіе на все время, пока уплата оныхъ не будетъ вполне произведена.

Ст. 8. Срокъ пожалованія считается съ 20 Мая (1 Іюня) 1866 года, а вводъ во владѣніе жалуемымъ имѣніемъ производится при самомъ истеченіи срока аренднаго его контракта.

Ст. 9. При сдачѣ части фольварка владѣльцу, Комиссія Финансовъ, согласно 1-й статьѣ настоящаго указа, положительно указываетъ ему границы пожалованнаго имѣнія, а также опредѣлитъ лежащія на немъ обязанности.

Составленный, на семъ основаніи, сдаточный актъ будетъ служить данною или актомъ пожалованія.

Ст. 10. Пожалованное имѣніе, переходя, въ цѣльномъ его составѣ, отъ одного лица къ другому, по опредѣленному въ статьѣ 23 указа 4 (16) Октября 1835 года порядку наслѣдія, не можетъ быть, ни въ какомъ случаѣ, ни обременяемо новыми обязательствами, сверхъ возлагаемыхъ на оно при пожалованіи, ни закладываемо, а вслѣдствіе того продаваемо, не только по собственной волѣ владѣльца, но даже по взысканіямъ казеннымъ и частнымъ, и никакимъ образомъ отчуждаемо въ другое владѣніе.

Ст. 11. По внесеніи таковой воли Нашей въ ипотечную книгу, право собственности на имя владѣльца должно быть установлено въ ипотеку, по исполненіи правила, предписаннаго статьею 9-ю сего указа.

Ст. 12. Издержки по составленію акта, переписанію права собственности и по передачѣ фольварка уплачиваются означеннымъ владѣльцемъ.

Ст. 13. Согласно съ кореннымъ правиломъ, установленнымъ при пожалованіи маюратовъ въ Царствѣ Польскомъ, нынѣшній владѣлецъ маюратаго имѣнія Бартники, а равно наслѣдники его, не имѣютъ ни въ какомъ случаѣ, права домогаться вознагражденія за тѣ убытки, которые могутъ послѣдовать, отъ уменьшенія доходовъ, какъ съ означеннаго маюратаго имѣнія, такъ и съ жалуемой симъ указомъ части фольварка Ланжелишки съ принадлежностями.

Ст. 14. Исполненіе настоящаго указа, который долженъ быть внесенъ въ Дневникъ Законовъ, повелѣваемъ Учредительному Комитету возложить на Правительственную Комиссію Финансовъ.

На подлинномъ собственною Его Императорскаго Величества рукою написано:

„АЛЕКСАНДРЪ”.

Въ С. Петербургѣ,
18-го Марта 1867 года.

Контрассигнировалъ: За Главнаго Начальника Собственной Его Императорскаго Величества Канцеляріи по дѣламъ Царства Польскаго, Статсъ-Секретарь, *Д. Набоковъ*.

Съ подлиннымъ вѣрно:

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ*.

За Директора Канцеляріи, (подписалъ) *А. Нератовъ*.

Вѣрно:

Главный Директоръ Предсѣдательствующій въ Правительственной Комиссіи Юстиціи, *Восинскій*.

Правитель Канцеляріи, *Вл. Голесинскій*.

Число опубликованія, 13 (25) Іюня 1867 года,

Tom LXVII.

У К А З Ъ

ПРАВИТЕЛЬСТВУЮЩЕМУ СЕНАТУ.

Предпринявъ соотвѣтственныя общимъ пользамъ Государства и благу населеній Нашего Царства Польскаго преобразованія по разнымъ отраслямъ гражданскаго устройства и учреждений сего края, Мы признали необходимымъ, впредь до вѣщающаго слиянія онаго въ порядки управления съ Имперією, сосредоточить, подъ непосредственнымъ руководствомъ Нашимъ, въ собственной Нашей канцеляріи и въ Комитетѣ по дѣламъ Царства Польскаго, производство и окончательное разсмотрѣніе законодательныхъ дѣлъ, до Царства относящихся, изъявъ оныя изъ вѣдѣнія учрежденнаго въ Варшавѣ Государственнаго Совѣта Царства Польскаго.

Нынѣ, принявъ во вниманіе, что оставшаяся за тѣмъ на означенномъ Совѣтѣ обязанность разсмотрѣнія ежегодныхъ смѣтъ доходовъ и расходовъ по управленіямъ въ Царствѣ, за включеніемъ сихъ смѣтъ съ настоящаго 1867 года въ общую государственную роспись, прекратилась, и съ тѣмъ вмѣстѣ дальнѣйшее существованіе означеннаго Совѣта оказывается излишнимъ, Мы, по представленію Намѣстника Нашего въ Царствѣ Польскомъ, въ Комитетѣ по дѣламъ Царства разсмотрѣнному, повелѣваемъ:

Ст. 1. Государственный Совѣтъ Царства Польскаго нынѣ же упразднить.

Ст. 2. Равнымъ образомъ упразднить нынѣ же состоящую при означенномъ Совѣтѣ канцелярію.

Ст. 3. Разсмотрѣніе и рѣшеніе подлежащихъ вѣдѣнію упраздняемаго Государственнаго Совѣта дѣлъ: о дворянствѣ и о почетныхъ титулахъ передать въ вѣдѣніе Департамента Герольдіи Правительствующаго Сената. Порядокъ производства таковыхъ дѣлъ опредѣленъ будетъ особымъ постановленіемъ.

Ст. 4. Подлежащіе разсмотрѣнію упраздняемаго Государственнаго Совѣта дѣла по преступленіямъ должностныхъ служащихъ въ Царствѣ Польскомъ должностныхъ лицъ, Нами назначаемыхъ, направлять впредь и рѣшать общимъ установленнымъ для дѣлъ сего рода въ Имперіи порядкомъ.

Ст. 5. Разсмотрѣніе отчетовъ остающихся еще въ Царствѣ центральныхъ учреждений, впредь до окончательнаго ихъ упраздненія, и составленіе изъ сихъ отчетовъ общаго отчета, поручить Учредительному въ Царствѣ Комитету.

U K A Z

DO RZĄDZĄCEGO SENATU.

Przedsięwziawszy odpowiednie ogólnym korzyściom Państwa i dobru ludności NASZEGO Królestwa Polskiego przekształcenia różnych gałęzi organizacji cywilnej i instytucyj tego kraju, Uznaliśmy za konieczne przed ściślejším zlianem się takowego pod względem zarządu z Cesarstwem, skoncentrować pod bezpośrednim NASZYM kierunkiem w Własnej NASZEJ Kancelaryi i w Komitecie do spraw Królestwa Polskiego, prowadzenie i ostateczne rozpoznawanie interesów prawodawczych, Królestwa dotyczących, wyjąwszy je z pod attribucyi utworzonej w Warszawie Rady Stanu Królestwa Polskiego.

Obecnie, zważywszy, że pozostały jeszcze przy wspomnionej Radzie obowiązek roztrząsania corocznych budżetów dochodów i wydatków Władz Królestwa, ustał w skutek włączenia tych budżetów od r. 1867, do ogólnego budżetu Państwa, i że zarazem dalsze istnienie wspomnionej Rady okazuje się zbytecznem, na przedstawienie Namiestnika NASZEGO w Królestwie Polskiem, w Komitecie do spraw Królestwa rozpoznane, Rozkazujemy:

Art. 1. Radę Stanu Królestwa Polskiego znieść zaraz.

Art. 2. Również znieść zaraz, znajdującą się przy wspomnionej Radzie Kancelaryję.

Art. 3. Rozpoznawanie i decydowanie należących dotyczących do attribucyi znoszącej się Rady Stanu interesów dotyczących: szlachectwa i tytułów honorowych, przenieść pod attribucyę Departamentu Heroldii Rządzącego Senatu. Porządek załatwiania tych interesów określony zostanie przez osobne postanowienie.

Art 4. Podlegające dotychczas rozpoznaniu znoszącej się Rady Stanu sprawy, dotyczące przekroczenia urzędu osób w Królestwie Polskiem urzędujących, przez NAS mianowanych, skierować i rozstrzygać odtąd według ustanowionego dla spraw tego rodzaju ogólnego porządku w Cesarstwie.

Art. 5. Rozpoznawanie sprawozdań Władz Naczelných w Królestwie jeszcze pozostałych, do czasu ostatecznego ich zniesienia, jako też układanie z nich ogólnego sprawozdania, poruczyć Komitetowi Urządzącemu w Królestwie.

Ст. 6. Членамъ Государственнаго Совѣта Царства Польскаго, а равно чиновникамъ канцеляріи оного, остающимся за штатомъ, предоставить воспользоваться правами, даруемыми при подобномъ увольненіи уставомъ о гражданской службѣ въ томъ краѣ.

Ст. 7. Распоряженіе по приведенію въ дѣйствіе настоящаго указа Нашего, который долженъ быть немедленно внесенъ въ Дневникъ Законовъ Царства, возложить на Нашего Намѣстника и Учредительный Комитетъ въ Царствѣ.

Правительствующій Сенатъ не оставитъ учинить къ исполненію сего указа Нашего надлежащее распоряженіе.

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано :

„АЛЕКСАНДРЪ”.

Въ С.-Петербургѣ,
10 Марта 1867 г.

Съ подлиннымъ вѣрно:

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписалъ) Я. Соловьевъ.

За Директора Канцеляріи, (подписалъ) А. Нератовъ.

Число опубликованія, 13 (25) Іюня 1867 г.

Art. 6. Członkom Rady Stanu Królestwa Polskiego, jak również urzędnikom jej Kancellaryi, spadającym z etatu, dozwoić korzystania z praw, jakie przy podobnem uwolnieniu przez ustawę o służbie cywilnej w tym kraju są zapewnione.

Art. 7. Rozporządzenia co do wprowadzenia w wykonanie niniejszego NASZEGO Ukazu, który bezzwłocznie ma być zamieszczony w Dzienniku Praw Królestwa, włożyć na NASZEGO Namiestnika i Komitet Urządzący w Królestwie.

Rządzący Senat w celu wykonania tego NASZEGO Ukazu nie omieszkza wydać właściwego rozporządzenia.

Naoryginale Własną JEGO CESARSKIEJ MOŚCI ręką podpisano:

„АЛЕКСАНДРЪ.”

W St. Petersburgu,
dnia 10 Marca 1867 r.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписалъ) Я. Соловьевъ.

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Komissyi Rządowej Sprawiedliwości, Wosiński.

Dyrektor Kancellaryi, Wł. Holewinski.

Dzień ogłoszenia, dnia 13 (25) Czerwca 1867 roku.

У К А З Ъ

ПРАВИТЕЛЬСТВУЮЩЕМУ СЕНАТУ.

Разсмотрѣвъ составленный главно-управляющимъ государственнымъ конно-заводствомъ, по соглашенію съ генералъ-фельдмаршаломъ графомъ Бергомъ, предположенія о подчиненіи конно-заводской части въ губерніяхъ Царства Польскаго главному управленію государственнаго коннозаводства и одобривъ заключенія по сему предмету Комитета по дѣламъ Царства Польскаго, повелѣваемъ:

Ст. 1. Находящійся въ Сѣдлецкой губерніи казенный Яновскій конскій заводъ причислить къ государственнымъ конскимъ заводамъ и вмѣстѣ съ состоящими при семъ заводѣ случною конюшнею и сельско-хозяйственною фермою, со всѣми землями и имуществомъ, къ онымъ принадлежащими, передать въ вѣдѣніе главнаго управленія государственнаго коннозаводства.

Ст. 2. Государственный Яновскій конскій заводъ, съ состоящими при ономъ заведеніями, причислить, въ порядѣ управленія, къ составу одного изъ существующихъ коннозаводскихъ округовъ, по ближайшему усмотрѣнію главноуправляющаго государственнымъ коннозаводствомъ, оставить безъ измѣненія, впредь до преобразования, дѣйствующіе нынѣ штаты и положеніе для мѣстнаго управленія означенными заведеніями, и

Ст. 3. Вѣдѣнію главнаго же управленія государственнаго коннозаводства подчинить существующее въ Царствѣ общество для испытанія лошадей и вообще дѣла по развитію и улучшенію коннозаводства въ губерніяхъ Царства, которыя въ семъ отношеніи причислить къ составу того же коннозаводскаго округа къ коему будетъ причисленъ Яновскій заводъ.

Правительствующій Сенатъ не оставитъ учинить къ исполненію сего указа Нашею надлежащія распоряженія.

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано;

„АЛЕКСАНДРЪ.“

Въ С.-Петербургѣ,
6 Апрѣля 1867 г.

Съ подлиннымъ вѣрно:

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,

Сенаторъ. (подписалъ) Я. Соловьевъ.

Директоръ Канцеляріи, (подписалъ) А. Нератовъ.

Число опубликованія, 13 (25) Іюня 1867 г.

U K A Z

DO RZĄDZĄCEGO SENATU.

Rozpoznawszy ułożony przez Główno-Zarządzającego Rządowemi Stadninami koni, za porozumieniem się z Jenerał - Feldmarszałkiem Hrabią Bergiem, projekt poddania zakładów stada rządowego koni w gubernijach Królestwa Polskiego, pod władzę Głównego Zarządu Stadnin Rządowych i przyjąwszy wnioski w tym przedmiocie Komitetu do spraw Królestwa, Rozkazujemy:

Art. 1. Znajdujący się w gubernii Siedleckiej w Janowie zakład stada rządowego koni, zaliczyć do zakładów rządowych stadnin koni i wraz ze znajdującą się przy tym zakładzie stajnią do odstaniwania, jako też wiejsko-gospodarczym folwarkiem, ze wszystkimi gruntami i majątkiem do nich należącymi, poddać pod władzę Głównego Zarządu Stadnin Rządowych.

Art. 2. Rządową stadninę koni w Janowie z znajdującymi się przy niej zakładami zaliczyć, pod względem zarządu, do składu jednego z istniejących okręgów stadnin koni, według bliższego uznania Główno-Zarządzającego Stadninami Rządowemi, pozostawiając bez zmian, do czasu przekształcenia, obowiązujące obecnie etaty, tudzież ustawę o miejscowym zarządzie wspomnianymi zakładami, i

Art. 3. Poddać również pod władzę Głównego Zarządu Stadnin Rządowych istniejące w Królestwie Towarzystwa doświadczenia koni i w ogólności interesa dotyczące rozwoju i polepszenia stadnin koni w gubernijach Królestwa, które pod tym względem zaliczyć do składu tegoż okręgu stadnin koni, do którego zaliczony będzie zakład w Janowie.

Rządzący Senat nie omieszką wydać w celu wykonania niniejszego Ukazu Naszego właściwego rozporządzenia.

Na oryginale Własną Jego CESARSKIEJ MOŚCI ręką napisano:

„АЛЕКСАНДРЪ“

W S. Petersburgu,
d. 6 Kwietnia 1867 roku.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписалъ) Я. Соловьевъ.

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący

w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, Wosiński.

Dyrektor Kancellaryi, wł. Holewiński.

Dzień ogłoszenia, dnia 13 (25) Czerwca 1867 roku.

DZIENNIK PRAW

No. 223.

—◆◆◆—

Wm. S. Appleton & Co., Publishers

Tom Szesćdziesiąty Siódmy.

УКАЗЪ

ПРАВИТЕЛЬСТВУЮЩЕМУ СЕНАТУ.

Поставивъ общую цѣлю предпринятыхъ Нами преобразований въ гражданскомъ устройствѣ и управленіи Царства Польскаго, полное слияніе сей части Государства Нашего съ прочими частями онаго, и признавъ для сего необходимымъ постепенно, но безотлагательно, упразднить всѣ существующія въ Варшавѣ Правительственныя Коммисіи, а равно Совѣтъ Управленія и другія центральныя учрежденія, съ подчиненіемъ мѣстныхъ по каждому вѣдомству управленій подлежащимъ Министерствамъ, Мы поручили составленіе подробныхъ объ исполненіи сего предположеній Министрамъ по части каждаго изъ нихъ и Нашему въ Царствѣ Намѣстнику.

Нынѣ, разсмотрѣвъ составленные Министромъ Финансовъ, по соглашенію съ Намѣстникомъ въ Царствѣ, предположенія о порядкѣ подчиненія Министру Финансовъ тѣхъ частей финансоваго тамъ управленія, которыя, за поступленіемъ въ вѣдѣніе сего Министерства управленія акцизными сборами и казначействами, находятся еще въ завѣдываніи Правительственной Коммисіи Финансовъ, и одобривъ заключенія по сему предмету Комитета по дѣламъ Царства Польскаго, — Повелѣваемъ: всѣ остающіяся еще нынѣ вѣдѣніи Министерства Финансовъ части финансоваго управленія въ губерніяхъ Царства подчинить непосредственному завѣдыванію означеннаго Министерства, на нижеслѣдующихъ основаніяхъ:

Ст. 1. Правительственную Коммисію Финансовъ и Казначейства въ Царствѣ Польскомъ и должность Главнаго Директора, Предсѣдательствующаго въ сей Коммисіи упразднить.

Ст. 2. Впредь до образованія мѣстныхъ въ губерніяхъ Царства Польскаго Финансовыхъ учреждений на основаніяхъ, сходныхъ съ существующими въ Имперіи учрежденіями сего рода, ближайшее завѣдываніе тѣми частями финансоваго управленія, кои состоятъ въ вѣдѣніи упраздняемой Коммисіи Финансовъ, поручать, подъ непосредственнымъ начальствомъ Министра Финансовъ, временно особому должностному лицу, Нами по представленію Министра Финансовъ назначенному.

Ст. 3. Для производства дѣлъ, лежащихъ нынѣ на обязанности упраздняемой Коммисіи Финансовъ, Завѣдывающему Финансовымъ въ Царствѣ Управленіемъ подчинить настоящій личный со-

UKAZ

DO RZĄDZĄCEGO SENATU.

Przyjawszy za ogólny cel przedsięwziętych przez Nas przekształceń w cywilnej organizacji i zarządzie Królestwa Polskiego, zupełne zlanie się tej części Państwa NASZEGO z innymi jego częściami, i uznawszy dla tego koniecznem, stopniowo, ale bezwzględnie znieść wszystkie istniejące w Warszawie Kommissyje Rządowe, jak również Radę Administracyjną i inne władze naczelne, z poddaniem miejscowych w każdej gałęzi rządów pod władzę właściwych Ministerstw, Poruczyliśmy ułożenie szczegółowych do wykonania tego projektów Ministrom, w wydziale każdego z nich, i NASZEMU w Królestwie Namiestnikowi.

Obecnie rozpoznawszy ułożone przez Ministra Skarbu, po porozumieniu się z Namiestnikiem w Królestwie, projekta o porządku oddania pod władzę Ministerstwa Skarbu, tych wydziałów tamecznego zarządu skarbowego, które po przejściu pod władzę tego Ministerstwa zarządu dochodów z akcyzy i kass, znajdują się jeszcze w zawiadywaniu Kommissyi Rządowej Skarbu, i przyjawszy wnioski w tym przedmiocie Komitetu do spraw Królestwa Polskiego, Rozkazujemy: wszystkie pozostające jeszcze zewnątrz władzy Ministerstwa Skarbu wydziały zarządu skarbowego w guberniach Królestwa, poddać pod bezpośrednie zawiadywanie wspomnionego Ministerstwa, na następujących zasadach:

Art. 1. Kommissyę Rządową Przychodów i Skarbu w Królestwie Polskiem, jako też urząd Dyrektora Głównego Prezydującego w tej Kommissyi znieść.

Art. 2. Do czasu uorganizowania miejscowych, w guberniach Królestwa Polskiego instytucyj skarbowych, na zasadach zgodnych z istniejącymi w Cesarstwie instytucyami tego rodzaju, bliższe zawiadywanie temi wydziałami zarządu skarbowego, które zostają pod władzą znoszącą się Kommissyi Skarbu, poruczyć pod bezpośredniem zwierzchnictwem Ministra Skarbu, czasowo osobnemu Urzędnikowi, przez Nas na przedstawienie Ministra Skarbu mianowanemu.

Art. 3. W celu załatwiania czynności, będących obecnie obowiązkiem znoszącą się Kommissyi Skarbu, poddać pod władzę Zawiadującego Zarządem Skarbowym w Królestwie obecny skład osobisty

ставъ отдѣленій означенной Коммисіи. Сему Управленію въ производствѣ и рѣшеніи дѣлъ, равно какъ и въ сношеніяхъ съ мѣстными финансовыми и другими учрежденіями, руководствоваться правилами соблюдавшимися въ упраздняемой Коммисіи. Равнымъ образомъ и прочимъ мѣстнымъ вѣдомствамъ и учрежденіямъ состоять въ тѣхъ же къ означенному Управленію отношеніяхъ, въ конхъ они находились въ упраздняемой Коммисіи.

Ст. 4. О дѣлахъ подлежащихъ разрѣшенію высшихъ властей Завѣдывающій Финансовымъ въ Царствѣ Управленіемъ представлять, по принадлежности, Министру Финансовъ или въ Учредительный въ Царствѣ Комитетъ. Въ случаяхъ требующихъ Нашего разрѣшенія, Министръ Финансовъ представлять на Наше усмотрѣніе установленнымъ порядкомъ.

Ст. 5. На Министра Финансовъ возлагается распорядиться нѣмъ же скорѣйшимъ изготовленіемъ подробныхъ проектовъ законоположеній для окончательнаго устройства мѣстныхъ въ губерніяхъ Царства Польскаго финансовыхъ учрежденій, а равно предположеній о порядкѣ подчиненія Министерству Финансовъ отдѣльныхъ частей финансоваго въ Царствѣ Польскомъ управленія, Правительственной Коммисіи Финансовъ неподвѣдомыхъ.

Ст. 6. Всѣ распоряженія по введенію въ дѣйствіе настоящаго указа Нашего возложить на Министра Финансовъ и Нашего въ Царствѣ Намѣстника, которому предоставляется принять надлежащія мѣры, чтобы мѣстные власти и учрежденія оказывали должное содѣйствіе Финансовому Управленію, исполняя всѣ законныя его требованія.

Правительствующій Сенатъ не оставить къ исполненію сего указа Нашего учинить надлежащее распоряженіе.

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

„АЛЕКСАНДРЪ“.

Въ С.-Петербургѣ,

28 Марта 1867 года.

Впрно:

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,

Сенаторъ, (подписаль) Я. Соловьевъ.

За Директора Канцеляріи, (подписаль) А. Нератовъ.

Число опубликованія, 8 (20) Іюля 1867 г.

выдѣловъ wspomnionej Kommissyi. Zarząd ten pod względem prowadzenia i rozstrzygania interesów, jako téż pod względem znoszenia się z miejscowemi skarbowemi i innemi władzami, kierować się ma przepisami, zachowywanemi w znoszącej się Kommissyi. Również i inne miejscowe władze i instytucje pozostawać mają w takich samych względem wspomnionego Zarządu stosunkach, w jakich ze znoszącą się Kommissyą zostawały.

Art 4. Przedmioty podlegające rozstrzygnięciu władz wyższych, Zawiadujący Zarządem Skarbowym w Królestwie przedstawia gdzie należy, Ministrowi Skarbu lub Komitetowi Urządzającemu w Królestwie. W wypadkach wymagających Naszej decyzji, Minister Skarbu przedstawia do Naszego uznania podług ustanowionego porządku.

Art. 5. Na Ministra Skarbu wkłada się zarządzenie zaraz jak najspieszniejszego wygotowania szczegółowych projektów praw o ostatecznej organizacyi miejscowych w guberniach Królestwa Polskiego instytucyj skarbowych, jak również projektów co do porządku oddania pod władzę Ministerstwa Skarbu, oddzielnych wydziałów zarządu skarbowego w Królestwie Polskiem, Kommissyi Rządowej Skarbu niepodlegających.

Art. 6. Wszystkie rozporządzenia co do wprowadzenia w wykonanie niniejszego Ukazu Naszego, poruczyć Ministrowi Skarbu i NASZEMU w Królestwie Namiestnikowi, któremu pozostawia się przedsięwzięcie właściwych środków, aby miejscowe władze i instytucje dawały należytą pomoc Zarządowi Skarbowemu, wypełniając wszystkie jego prawne żądania.

Rządzący Senat w celu wykonania niniejszego NASZEGO Ukazu nie omieszka wydać właściwego rozporządzenia.

Na oryginale Własną Jego CESARSKIEJ MOŚCI ręką podpisano:

„АЛЕКСАНДРЪ“.

W St. Petersburgu,

dnia 28 Marca 1867 roku.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, Сенаторъ,
(подписаль) Я. Соловьевъ.

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, Wosiński.

Dyrektor Kancellaryi, Wł. Holewiński.

Dzień ogłoszenia, dnia 8 (20) Lipca 1867 roku.

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

ИМПЕРАТОРА и САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССИЙСКАГО, ЦАРЯ ПОЛЬСКАГО,

ВЕЛИКАГО КНЯЗЯ ФИНЛЯНДСКАГО,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ.

Вслѣдствіе представленія Главнаго Директора Внутреннихъ Дѣлъ, отъ 3 (15) Марта с. г., о переименованіи Радомскаго уѣзда Петроковской губерніи, Учредительный Комитетъ, во исполненіе Высочайшаго повелѣнія, изъясненнаго въ отзывѣ Статсъ-Секретаря Набокова отъ 14 Апрѣля за № 1315, постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Радомскій уѣздъ, Петроковской губерніи, именовать впредь „Новорадомскимъ“.

Ст. 2. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Главнаго Директора Внутреннихъ Дѣлъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 183-мъ засѣданіи, 20 Апрѣля 1867 года.

Предсѣдатель-Намѣстникъ въ Царствѣ, Генералъ-Фельдмаршалъ,
(подписаль) *Графъ Бергъ.*

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
Сенаторъ, (подписаль) *Я. Соловьевъ.*

За Директора Канцеляріи, (подписаль) *А. Нератовъ.*

Число опубликованія, 8 (20) Іюля 1867 года.

В Имени Найяśnieйшего

ALEXANDRA II-го,

CESARZA i SAMOWŁADCY WSZECH ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,

WIELKIEGO KSIĘCIA FINLANDZKIEGO,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

W skutek przedstawienia Dyrektora Głównego Spraw Wewnętrznych z dnia 3 (15) Marca r. b., o zmianę nazwy Powiatu Radomskiego w gubernii Petrokowskiej, Komitet Urządzający w wkonaniu NAJWYŻSZEGO Rozkazu, objawionego w odezwie Sekretarza Stanu Nabokowa z dnia 14 Kwietnia № 1,315, postanowił i stanowi:

Art. 1. Powiat Radomski w gubernii Petrokowskiej, nazywać się ma odtąd „Noworadomskim”.

Art. 2. Wykonanie niniejszego postanowienia, które zamieszczone być ma w Dzienniku Praw, wkłada się na Dyrektora Głównego Spraw Wewnętrznych.

Działo się w Warszawie na 183-m posiedzeniu dnia 20 Kwietnia 1867 roku.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, Сенаторъ,
(подписаль) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

Dyrektor Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 8 (20) Lipca 1867 roku.

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

ИМПЕРАТОРА И САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССИЙСКАГО, ЦАРЯ ПОЛЬСКАГО,

ВЕЛИКАГО КНЯЗЯ ФИНЛЯНДСКАГО,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ.

Вслѣдствіе представленія Главнаго Директора Народнаго Просвѣщенія, отъ 31 Августа (12 Сентября) 1866 года объ учрежденіи въ университетахъ Имперіи стипендій для воспитанниковъ русскихъ и смѣшанныхъ гимназій Царства, Учредительный Комитетъ, во исполненіе Высочайшаго повелѣнія, послѣдовавшаго въ 6-й день Апрѣля сего года, постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Учредить въ университетахъ Имперіи 30 казенныхъ стипендій, а именно 10 для русскихъ уроженцевъ православнаго и 20 для русскихъ греко-уніатскаго исповѣданія, на слѣдующихъ основаніяхъ:

а) стипендіи эти, распредѣляемыя между русскими университетами по усмотрѣнію Министра Народнаго Просвѣщенія, назначаются такимъ изъ вышеозначенныхъ лицъ, которые при отличномъ поведеніи, окончивъ съ полнымъ успѣхомъ курсъ въ русскихъ и смѣшанныхъ гимназіяхъ Царства Польскаго и при томъ особенно успѣвъ въ изученіи русскаго языка и словесности, равно русской исторіи и географіи, выкажутъ способность и готовность къ ученой или учебной дѣятельности,

б) означенныя стипендіи назначаются въ размѣрѣ до трехъ сотъ шести десяти рублей въ годъ каждая, съ выдачею при томъ единовременнаго на проѣздъ въ Имперію пособія, въ размѣрѣ ста рублей каждому стипендіату, и

в) избраніе стипендіатовъ и назначеніе имъ единовременнаго на проѣздъ пособія производится Главнымъ Начальникомъ мѣстнаго Управленія Народнаго Просвѣщенія въ Царствѣ, по представленіямъ директора варшавской русской гимназіи и начальниковъ учебныхъ дирекцій, основаннымъ на засвидѣтельствованіи педагогическихъ совѣтовъ гимназій о поведеніи, способностяхъ и успѣхахъ удостоиваемыхъ лицъ.

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

CESARZA I SAMOWŁADCY WSZĘCH ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,

WIELKIEGO KSIĘCIA FINLANDZKIEGO,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

W skutek przedstawienia Dyrektora Głównego Oświecenia Publicznego z d. 31 Sierpnia (12 Września) 1866 r. co do urządzenia w Uniwersytetach w Cesarstwie stypendjów dla wychowalców gimnazjów ruskich i mieszanych Królestwa, Komitet Urządzający w wykonaniu Najwyższego Rozkazu, zapadłego w d. 6 Kwietnia r. b, postanowił i stanowi:

Art. 1. Urządzić w Uniwersytetach Cesarstwa 30 stypendjów rządowych, a mianowicie: 10 dla osób pochodzenia ruskiego wyznania prawosławnego i 20 dla osób takiegoż pochodzenia wyznania greko-unickiego, na następujących zasadach:

a) Stypendja takowe mają być rozdzielane pomiędzy ruskie Uniwersytety podług uznania Ministra Oświecenia Publicznego, udzielane będą tym ze wspomnianych osób, które przy wzorowym sprawowaniu się, ukończywszy całkowity kurs nauk w gimnazjach ruskich lub mieszanych w Królestwie Polskiem, i okazawszy przytém, szczególniejszy postęp w nauce języka i literatury ruskiej, jakoteż historyi i jeografii ruskiej, okażą uzdolnienie i gotowość do uczonego lub naukowego zawodu,

b) Na każde wspomniane stypendjum przeznaczają się do trzystu sześćdziesięciu rubli rocznie, z udzieleniem przytém jednorazowego zasiłku na przejazd do Cesarstwa po sto rubli dla każdego stypendysty, i

c) Wybór stypendystów i wyznaczenie dla nich jednorazowego na przejazd zasiłku dokonywane będą przez Głównego Naczelnika miejscowego Zarządu Oświecenia Publicznego w Królestwie, na przedstawienie Dyrektora Warszawskiego Gimnazjum Ruskiego i Naczelników Dyrekcyj Naukowych, oparte na świadectwie Rad Pedagogicznych gimnazjalnych co do sprawowania się, zdolności i postępów osób do stypendjum zakwalifikowanych.

Ст. 2. Потребный въ 1867 году расходъ до четырехъ тысячъ шести сотъ рублей на десять предполагаемыхъ въ семь году нѣ замѣщенію стипендій отнести на счетъ общей суммы, по финансовой смѣтѣ управленій въ Царствѣ, назначенной на чрезвычайные въ теченіи 1867 года расходы; съ будущаго же 1868 года нужную на учреждаемыя стипендіи сумму вносить въ финансовую смѣту расходовъ вѣдомства Министерства Народнаго Просвѣщенія, и

Ст. 3. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается, по принадлежности, на Главнаго Директора Народнаго Просвѣщенія и Завѣдывающаго Финансовымъ въ Царствѣ Управленіемъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 183-мъ засѣданіи, 20 Апрѣля 1867 г.
Предсѣдатель-Намѣстникъ въ Царствѣ, Генералъ-Фельдмаршалъ,
(подписалъ) *Графъ Бергъ*.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
Сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ*.

За Директора Канцеляріи, (подписалъ) *А. Нератовъ*.

Число опубликованія, 8 (20) Іюля 1867 г.

Art. 2. Potrzebny w r. 1867 wydatek do 4,600 rubli na 10 stypendjów, do obsadzenia w tym roku zaprojektowanych, odnieść na rachunek ogólnego funduszu, oznaczonego etatem dla zarządów w Królestwie na wydatki nadzwyczajne w ciągu r. 1867; od przyszłego zaś 1868 r. fundusz na utworzone stypendja potrzebny, zamieszczać w etacie wydatków Wydziału Ministerstwa Oświecenia Publicznego.

Art. 3. Wykonanie niniejszego postanowienia, które zamieszczone być ma w Dzienniku Praw, wkłada się w czém do kogo należy, na Dyrektora Głównego Oświecenia Publicznego i na Zawiadującego Zarządem Skarbowym w Królestwie.

Działo się w Warszawie, na 183-m posiedzeniu d. 20 Kwietnia 1867 r.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
Сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ*.

Za zgodność:

Директор Глówny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński*;
Директор Kancellaryi, *wł. Holewiński*.

Дзiеñ огłoszenia, dnia 8 (20) Lipca 1867 roku.

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

ИМПЕРАТОРА И САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССИЙСКАГО ЦАРЯ ПОЛЬСКАГО,

ВЕЛИКАГО КНЯЗЯ ФИНЛЯНДСКАГО,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствъ Польскомъ Комитетъ.

Вслѣдствіе представленія Главнаго Директора Народнаго Просвѣщенія, отъ 20 Января с. г., о преобразованія въ смѣшанныя гимназіи, IV мужской гимназіи и смѣшанной женской прогимназіи въ Варшавѣ, Учредительный Комитетъ, во исполненіе Высочайшаго повелѣнія, послѣдовавшаго въ 6 день Апрѣля с. г., постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Преобразовать, съ начала будущаго 1867/8 учебнаго года IV Варшавскую мужскую гимназію, въ гимназію смѣшанную а Варшавскую 4-хъ классную смѣшанную женскую прогимназію, въ таковую же гимназію.

Ст. 2. Потребный на содержаніе означенной женской гимназіи съ 1 Августа 1867 по 1 Января 1868 года дополнительный расходъ, всего до одной тысячи девяти сотъ шестидесяти восьми рублей семи десяти пяти копѣекъ, обратить на общую сумму, назначенную по финансовой смѣтѣ управленій Царства въ 1867 году на чрезвычайныя въ теченіе сего года расходы; и

Ст. 3. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается, по принадлежности, на Главнаго Директора Народнаго Просвѣщенія и Завѣдывающаго Финансовымъ въ Царствѣ Управленіемъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 183-омъ засѣданіи, 20 Апрѣля 1867 года.

Предсѣдатель-Намѣстникъ въ Царствѣ, Генераль-Фельдмаршалъ,
(подписалъ) *Графъ Бергъ.*

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, Сенаторъ,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

За Директора Канцеляріи, (подписалъ) *А. Нератовъ.*

Число опубликованія, 8 (20) Іюля 1867 г.

в Имении Найяснѣйшаго

ALEXANDRA II-го,

CESARZA I SAMOWŁADCY WSZECZ ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO.

WIELKIEGO KSIĘCIA FINLANDZKIEGO,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

W skutek przedstawienia Dyrektora Głównego Oświecenia Publicznego z dnia 20 Stycznia r. b., co do reorganizacyi na gimnazya mieszane, gimnazjum IV męzkiego i mieszanego progimnazjum żeńskiego w Warszawie, Komitet Urządzający w wykonaniu NAJWYŻSZEGO Rozkazu, zapadłego w dniu 6 Kwietnia r. b., postanowił i stanowi:

Art. 1. Zreorganizować z początkiem przyszłego roku szkolnego 1867/8 Warszawskie gimnazjum IV męzkie, na gimnazjum mieszane, a Warszawskie 4-ro klasowe progimnazjum żeńskie mieszane, na takież gimnazjum.

Art. 2. Potrzebny na utrzymanie pomienionego gimnazjum żeńskiego od dnia 1 Sierpnia 1867 r. do dnia 1 Stycznia 1868 roku wydatek dodatkowy, w ogóle do tysiąca dziewięciuset sześćdziesięciu ośmiu rubli, siedmdziesięciu pięciu kopiejek, odnieść do ogólnego funduszu, oznaczonego etatem dla zarządów Królestwa na rok 1867, na wydatki nadzwyczajne w ciągu tegoż roku; i

Art. 3. Wykonanie niniejszego postanowienia, które zamieszczone być ma w Dzienniku Praw, wkłada się w czém do kogo należy, na Dyrektora Głównego Oświecenia Publicznego i na Zawiadującego Zarządem Skarbowym w Królestwie.

Działo się w Warszawie, na 183-m posiedzeniu d. 20 Kwietnia 1867 roku.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, Сенаторъ,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:

Директор Глówny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

Директор Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Дзень ogłoszenia, dnia 8 (20) Lipca 1867 roku.

По указу Его Величества
АЛЕКСАНДРА II-го,
ИМПЕРАТОРА И САМОДЕЯЦА ВСЕРОССИЙСКАГО, ЦАРЯ ПОЛЬСКАГО,
ВЕЛИКАГО КНЯЗЯ ФИНЛЯНДСКАГО,
и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ.

Велѣдствіе представленія бывшаго Главнаго Директора Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, отъ 17 (29) Ноября 1866 года относительно комплектованія Варшавской пожарной команды, Учредительный Комитетъ, во исполненіе Высочайшаго повелѣнія, послѣдовавшаго въ 22-й день Марта сего года, постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. До обнародованія распоряженія или Высочайшаго Манифеста о производствѣ рекрутскаго набора, могутъ быть зачисляемы въ Варшавскую пожарную команду всѣ желающіе, признанные къ тому способными, безъ различія, подлежатъ ли они или не подлежатъ по возрасту, происхожденію или семейному своему положенію, рекрутской въ томъ же году повинности.

Ст. 2. Со дня обнародованія Высочайшаго Манифеста, или распоряженія о производствѣ въ данномъ году рекрутскаго набора въ губерніяхъ Царства, до окончанія приѣма всѣхъ рекрутъ могутъ быть зачисляемы въ Варшавскую пожарную команду, по добровольному желанію, лишь тѣ молодые люди, кои пользуются, по утвержденнымъ начальствомъ документамъ, правомъ на изытіе навсегда или на временное освобожденіе отъ рекрутства; изъ подлежащихъ же по происхожденію своему рекрутской повинности только тѣ, коимъ до 1-го Января того же года исполнилось 23 или болѣе лѣтъ отъ роду, т. е. кои не состоятъ въ 1-мъ разрядѣ конскриптовъ.

Ст. 3. Если бы во время производства самаго набора, за недостаткомъ желающихъ, могущихъ быть зачисленными, по вышеизложеннымъ правиламъ (п. 1 и 2), въ Варшавскую пожарную команду, встрѣтилась необходимость комплектовать эту команду, то дозволяется начальнику оной, съ разрѣшенія, каждый разъ, Главнокомандующаго войсками по докладу Начальника Штаба Варшавскаго Военнаго Округа, выбрать для сего рекрутъ изъ числа поста-

W Imieniu Najjaśniejszego
ALEXANDRA II-go,
CZARZA I SAMOWŁADCY WSZECH ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,
WIELKIEGO KSIĘCIA FINLANDZKIEGO,
etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

W skutek przedstawienia byłego Dyrektora Głównego Spraw Wewnętrznych i Duchownych z dnia 17 (29) Listopada 1866 r. co do kompletowania straży ogniowej w Warszawie, Komitet Urządzający w wykonaniu NAJWYŻSZEGO Rozkazu, zapadłego w dniu 22 Marca r. b., postanowił i stanowi:

Art. 1. Przed ogłoszeniem rozporządzenia lub NAJWYŻSZEGO Manifestu o dokonaniu poboru wojskowego, mogą być zaliczani do straży ogniowej w Warszawie wszyscy żądający, za zdolnych do tego uznani, bez względu na to, czy oni ze swego wzrostu, pochodzenia i położenia familijnego podlegają lub nie podlegają powinności zaciągowej w tymże roku.

Art. 2. Od dnia ogłoszenia NAJWYŻSZEGO Manifestu lub rozporządzenia o dokonaniu w danym roku poboru wojskowego w guberniach Królestwa, przed ukończeniem przyjmowania rekrutów, zaliczani być mogą do straży ogniowej w Warszawie, stosownie do dobrowolnego żądania, jedynie ci młodzi ludzie, którzy na mocy zatwierdzonych przez zwierzchność dowodów, korzystają z prawa do wyłączenia na zawsze lub do czasowego zwolnienia od zaciągu; z liczby zaś podlegających z pochodzenia swego powinności zaciągowej, jedynie ci, którzy przed dniem 1 Stycznia tegoż roku ukończyli 23 lub więcej lat wieku, to jest którzy nie należą do pierwszej kategorii spisowych.

Art. 3. Gdyby w czasie dokonywania samego poboru, w braku kandydatów, którzyby do straży ogniowej w Warszawie podług przepisów powyższych (punkt 1 i 2), zaliczeni być mogli, zasła potrzeba skompletowania téj straży, w takim razie dozwala się Naczelnikowi téjże, za decyzją na każdy raz, Głównodowodzącego wojskami, na przedstawienie Naczelnika Sztabu Okręgu Wojennego Warszawskiego, wybrać w tym celu rekrutów z liczby zakwalifikowanych do poboru,

вленныхъ въ наборъ, окончательно принятыхъ въ военную службу и сданныхъ въ военное вѣдомство.

Ст. 4. Такъ какъ обязательный срокъ службы въ Варшавской пожарной командѣ опредѣленъ 8-ми лѣтнѣй, то при увеличеніи чиновъ означенной команды отъ службы до истечения 8-ми лѣтняго срока, соблюдается тотъ самый порядокъ, какой опредѣленъ для увольненія отъ службы вообще военныхъ чиновъ до выслуги ими обще установленнаго срока, и

Ст. 5. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Главнаго Директора Внутреннихъ Дѣлъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 184-мъ засѣданіи, 28 Апрѣля 1867 г.

Намѣстникъ Царства, Генераль-Фельдмаршалъ,
(подписалъ) *Графъ Бергъ*.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
Сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ*.

За Директора Канцеляріи, (подписалъ) *А. Нератовъ*.

Число опубликованія, 8 (20) Іюля 1867 г.

ostatecznie do służby wojskowej przyjętych i zdanych władzy wojskowej.

Art. 4. Ponieważ obowiązkowy czas służby w straży ogniowej w Warszawie oznaczony jest na lat 8, przeto przy uwolnieniu ze służby w téjże straży zostających, przed upływem ośmioletniego terminu, zachowywany być ma taki sam porządek, jaki jest oznaczony do uwalniania ze służby stopni wojskowych w ogółność przed wysłużeniem przez nich czasu ogólnie przepisanego.

Art. 5. Wykonanie niniejszego postanowienia, które ma być zamieszczone w Dzienniku Praw, wkłada się na Dyrektora Głównego Spraw Wewnętrznych.

Działo się w Warszawie, na 184-m posiedzeniu d. 28 Kwietnia 1867 r.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
Сенаторъ (подписалъ) *Я. Соловьевъ*.

Za zgodność:

Директор Глówny Prezydujący

w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński*.

Директор Канцелярии, *Wł. Holewiński*.

Дзiень оглосzenia, dnia 8 (20) Lipca 1867 roku.

Tom LXVII

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

ИМПЕРАТОРА И САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССИЙСКАГО, ЦАРЯ ПОЛЬСКАГО,

ВЕЛИКАГО КНЯЗЯ ФИНЛЯНДСКАГО,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствъ Польскомъ Комитетъ.

Во исполнение 37-й статьи Высочайшаго Указа, даннаго Правительствующему Сенату въ 28 день Октября (9 Ноября) 1866 года, объ упраздненіи вотчинныхъ отношеній въ городахъ Царства Польскаго, Учредительный Комитетъ, согласно представленію Члена-Завѣдывающаго дѣлами сего Комитета, постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Установленный Высочайше утвержденными 4 (16) Августа 1865 года правилами о порядкѣ выдачи ликвидационныхъ листовъ, порядокъ исключенія изъ владѣльческихъ ипотекъ крестьянскихъ земель, принять въ руководство при исправленіи ипотечныхъ указателей и на городскія имѣнія.

Ст. 2. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Предсѣдателя Ликвидационной Комиссіи и Главнаго Директора Юстиціи.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 183-мъ засѣданіи, 20 Апрѣля 1867 года.

Намѣстникъ Царства, Генераль-Фельдмаршалъ,
(подписаль) *Графъ Бергъ.*

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
Сенаторъ, (подписаль) *Соловьевъ.*

Директоръ Канцеляріи, (подписаль) *А. Нератовъ.*

Число опубликованія, 8 (20) Іюля 1867 г.

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

CESARZA I SAMOWŁADCY WSZECZ ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,

WIELKIEGO KSIĘCIA FINLANDZKIEGO,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

W wykonaniu art. 37 NAJWYŻSZEGO Ukazu do Rządzącego Senatu dnia 28 Października (9 Listopada) 1866 r. wydanego, o zniesieniu stosunków dominijalnych w miastach Królestwa Polskiego, Komitet Urządzający, zgodnie z przedstawieniem Członka-Zawiadującego czynnościami Komitetu, postanowił i stanowi:

Art. 1. Ustanowiony NAJWYŻEJ zatwierdzonemi dnia 4 (16) Sierpnia 1865 r., przepisami o porządku wydawania listów likwidacyjnych, porządek wykreślenia gruntów włościańskich z hypoteki dziedziczej, ma być zastosowanym i do regulowania wykazów hypotecznych nieruchomości miejskich.

Art. 2. Wykonanie niniejszego postanowienia, które zamieszczone być ma w Dzienniku Praw, wkłada się na Prezesa Kommissyi Likwidacyjnej i na Dyrektora Głównego Sprawiedliwości.

Działo się w Warszawie, na 183 m posiedzeniu dnia 20 Kwietnia 1867 roku.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, Сенаторъ,
(подписаль) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:

Директор Гłówny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

Директор Канцелярии, *вл. Holewiński*

Дзень оглосzenia, dnia 8 (20) Lipca 1867 roku.

УКАЗЪ

УЧРЕДИТЕЛЬНОМУ ВЪ ЦАРСТВѢ ПОЛЬСКОМЪ КОМИТЕТУ.

Указомъ въ 4 (16) день Октября 1835 года въ Бозѣ почившій Родитель Нашъ пожаловалъ Тайному Совѣтнику Фурману, расположенное въ Варшавской и Плоцкой губерніяхъ, Гостынского и Плоцкаго уѣздовъ, имѣніе Бривильно, съ принадлежащими къ оному фольварками, селеніями и оброчными статьями, за уравненіемъ чистаго годоваго дохода до 4,500 руб. Нынѣ, принимая во вниманіе, что съ упраздненіемъ крестьянскихъ повинностей на основаніи Нашего указа 19 Февраля (2 Марта) 1864 г. объ устройствѣ крестьянъ въ Царствѣ Польскомъ, доходъ съ пожалованнаго имѣнія не соотвѣтствуетъ первоначальному окладу онаго и, вслѣдствіе сего, желая оказать пособіе, въ видѣ особой Нашей милости, владѣльцу маюрата Бривильно, Мы, по представленію Учредительнаго Комитета, въ Комитетѣ по дѣламъ Царства Польскаго разсмотрѣнному, постановили и постановляемъ:

Ст. 1. Согласно положенію 4 (16) Октября 1835 г., объ устройствѣ имѣній, поступающихъ въ частную собственность по пожалованію Всемилостивѣйше жалуетъ наслѣднику Тайнаго Совѣтника Фурмана, отставному полковнику Фурману, въ вѣчное и потомственное владѣніе Плоцкой губерніи и уѣзда фольварки Тржепово и Драгане, съ дворовою въ предѣлахъ сихъ фольварковъ пропинаціею, со всѣми правами и угодьями, коими нынѣ пользуется казна.

Ст. 2. Вступая въ права полной собственности владѣлецъ подвергается тѣмъ ограниченіямъ, какія по актамъ, совершеннымъ по установленной закономъ формѣ, будутъ внесены въ новую ipotечную книгу для означенныхъ фольварковъ.

Ст. 3. Владѣлецъ фольварковъ Тржепово и Драгане, обязанъ нести всѣ подати и повинности, какъ нынѣ на оныхъ лежація, такъ и тѣ, кои впредь будутъ установлены.

Ст. 4. Земля, нынѣ занятая коняжами, паробками или другими сельскими работниками, должна быть предоставлена имъ въ собственность на основаніи существующихъ постановленій.

Ст. 5. Все въ жалуемыхъ фольваркахъ находящееся, какъ то: посѣвы, строенія и прочее принадлежащее казнѣ, переходитъ въ собственность означеннаго владѣльца на основаніи 30 статьи вышеприведеннаго положенія.

Ст. 6. На случай несправности владѣльца въ удовлетвореніи возлагаемыхъ на него казною платежей, равно повинностей и другихъ обязанностей, которыя особо будутъ подробно опредѣлены, пожалованные фольварки поступаютъ въ казенное управленіе на все время, пока уплата оныхъ не будетъ вполне произведена.

Ст. 7. Срокъ пожалованія считается съ 20 Мая (1 Іюня) 1866 г., вводъ же Фурмана во владѣніе жалуемыми имѣніями назначается съ 20 Мая (1 Іюня) 1867 года.

Ст. 8. При сдачѣ фольварковъ владѣльцу Финансовое Управленіе въ Царствѣ согласно 1-й статьи настоящаго указа, положительно укажетъ ему границы пожалованнаго имѣнія, а также опредѣлитъ лежація на нихъ обязанности.

Составленный на семь основаній, сдаточный актъ будетъ служить данною или актомъ пожалованія.

Ст. 9. Пожалованные фольварки переходя въ цѣльномъ своемъ составѣ отъ одного лица къ другому по опредѣленному въ статьѣ 23 указа 2 (14) Декабря 1837 г., порядку послѣдствія, не могутъ быть ни въ какомъ случаѣ ни обременяемы новыми обязательствами, сверхъ возлагаемыхъ на оные при пожалованіи, ни закладываемы и вслѣдствіе того продаваемы не только по собственной волѣ владѣльца, но даже по взысканіямъ казеннымъ и частнымъ и никакимъ образомъ отчуждаемы въ другое владѣніе.

Ст. 10. По внесеніи таковой воли Нашей въ ipotечную книгу, право собственности на имя жалуемаго владѣльца должно быть установлено въ ипотеку по исполненіи правила предписаннаго статьею 8-ю сего указа.

Ст. 11. Издержки по составленію акта, переписанію права собственности и по передачѣ имѣнія уплачиваются означеннымъ владѣльцемъ.

Ст. 12. Согласно съ кореннымъ правиломъ, установленнымъ при пожалованіи маюратовъ въ Царствѣ Польскомъ, нынѣшній владѣлецъ маюратнаго имѣнія Бривильно а равно наслѣдники его не имѣютъ ни въ какомъ случаѣ права домогаться вознагражденія за тѣ убытки, которые могутъ послѣдовать съ теченіемъ времени отъ уменьшенія доходовъ, какъ съ означеннаго маюратнаго имѣнія, такъ и съ жалуемыхъ симъ указомъ фольварковъ Драгане и Тржепово съ принадлежностями.

Ст. 13. Исполненіе настоящаго указа, который долженъ быть внесенъ въ Дневникъ Законовъ, повелѣваемъ Учредительному Комитету возложить на Финансовое въ Царствѣ Управленіе.

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

„АЛЕКСАНДРЪ“.

Въ Царскомъ Селѣ,

7-го Мая 1867 года.

Контрассигнировалъ: За Главнаго Начальника Собственной Его Императорскаго Величества Канцеляріи по дѣламъ Царства Польскаго, Статсъ-Секретарь, Д. Набоковъ.

Съ подлиннымъ вѣрно:

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, Сенаторъ, (подписалъ) Я. Соловьевъ.

Директоръ Канцеляріи, (подписалъ) А. Нератовъ.

Вѣрно:

Главный Директоръ Предсѣдательствующій въ Правительственной Комисіи Юстиціи, Восинскій.

Нравитель Канцеляріи, Вл. Голевинскій.

Число опубликованія, 8 (20) Іюля 1867 г.

У К А З Ъ

ПРАВИТЕЛЬСТВУЮЩЕМУ СЕНАТУ.

Разсмотрѣвъ составленныя Министромъ Народнаго Просвѣщенія, по соглашенію съ Намѣстникомъ Нашимъ въ Царствѣ Польскомъ, предложенія объ упраздненіи Правительственной Коммисіи Народнаго Просвѣщенія въ Царствѣ, и одобрявъ заключенія по сему предмету Комитета по дѣламъ Царства, повелѣваемъ:

Ст. 1. Правительственную Коммисію Народнаго Просвѣщенія въ Царствѣ Польскомъ нѣтъ же упразднить.

Ст. 2. Всѣ учебныя заведенія и ученныя учрежденія въ губерніяхъ Царства Польскаго подчинить вѣдѣнію Министерства Народнаго Просвѣщенія, образовавъ изъ означенныхъ заведеній и учреждений Варшавскій Учебный Округъ, на основаніи утвержденныхъ Нами и при семъ прилагаемыхъ положенія и штата.

Ст. 3. Приведеніе сихъ мѣръ въ дѣйствіе возложить на Министра Народнаго Просвѣщенія и Намѣстника Нашего въ Царствѣ по принадлежности.

Правительствующій Сенатъ не оставитъ учинить надлежащее къ исполненію настоящаго Указа Нашего распоряженіе.

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано;

„АЛЕКСАНДРЪ.“

Въ Царскомъ-Селѣ,
15-го Мая 1867 г.

Число опубликованія, 8 (20) Іюля 1867 г.

У К А З

DO RZĄDZĄCEGO SENATU.

Rozpoznawszy ułożony przez Ministra Oświecenia Publicznego, po porozumieniu się z Naszym Namiestnikiem w Królestwie Polskiem, projekt zniesienia Kommissyi Rządowej Oświecenia Publicznego w Królestwie, i zatwierdziwszy wnioski w tym przedmiocie Komitetu do Spraw Królestwa, rozkazujemy:

1. Kommissyę Rządową Oświecenia Publicznego w Królestwie Polskiem znieść bezzwłocznie.

2. Wszystkie naukowe zakłady i instytucye w guberniach Królestwa Polskiego poddać pod władzę Ministerstwa Oświecenia Publicznego, tworząc z wspomnianych zakładów i instytucyj Okręg Naukowy Warszawski, na zasadzie zatwierdzonych przez NAS i załączających się przy niniejszym ustawy i etatu.

3. Wykonanie tych środków poruczyć Ministrowi Oświecenia Publicznego i NASZEMU Namiestnikowi w Królestwie Polskiem, w czym do kogo należy.

Rządzący Senat nie zaniedba wydać właściwych rozporządzeń dla wykonania niniejszego NASZEGO Ukazu.

Na oryginale Własną JEJEGO CESARSKIEJ MOŚCI ręką napisano:

„АЛЕКСАНДРЪ“.

W Carskiem Siole,
dnia 15 Maja 1867 roku.

Членъ - Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписалъ) Я. Соловьевъ

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, Wosiński.

Secrétary, wł. Holewński.
Dyrektor Kancelaryi.

Dzień ogłoszenia, dnia 8 (20) Lipca 1867 roku.

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

„Быть по сему.”

Въ Царскомъ Селѣ,
15-го Мая 1867 года.

ПОЛОЖЕНИЕ

о Варшавскомъ Учебномъ Округѣ.

I. ОБЩІЯ ПРАВИЛА.

§ 1. Всѣ учебныя заведенія и ученыя учрежденія губерній: Варшавской, Калишской, Петроковской, Радомской, Кѣлецкой, Люблинской, Сѣдлецкой, Плонской, Ломжинской и Суwałской, составляютъ Варшавскій Учебный Округъ, состоящій въ непосредственномъ подчиненіи Министерства Народнаго Просвѣщенія.

§ 2. Управление Варшавскаго Учебнаго Округа составляютъ:

- a) Попечитель Округа,
- b) Помощникъ Попечителя,
- c) Совѣтъ Попечителя,
- d) Канцелярія Округа.

Примѣчаніе. При Управленіи Варшавскаго Учебнаго Округа состоитъ Типографія.

II. ПОПЕЧИТЕЛЬ.

§ 3. Попечителю Варшавскаго Учебнаго Округа ввѣряется управленіе всѣми учебными заведеніями и учеными учрежденіями, состоящими въ вѣдомствѣ округа.

§ 4. Попечитель получаетъ донесенія и представленія: отъ Ректора Варшавской Главной Школы, Начальниковъ Учебныхъ Дирекцій, Директора Главнаго Нѣмецкаго Евангелическаго училища, Начальницы Александринско-Маріинскаго дѣвчьяго Института, Инспектора училищъ г. Варшавы, Директора Института глухонемыхъ и слѣпыхъ, и отъ начальствъ ученыхъ учреждений, состоящихъ въ вѣдомствѣ Варшавскаго Учебнаго Округа.

§ 5. Смотра по существу представленій, Попечитель или дастъ по нимъ разрѣшенія своею властью, или заключенія свои представляетъ на утвержденіе или усмотрѣніе Министра Народнаго Просвѣщенія.

Na oryginalne własną Jego CESARSKIEJ MOŚCI ręką napisano:

„Ma być według tego”

W Carskiem Siole,
dnia 15 Maja 1867 roku.

U S T A W A

o Okręgu Naukowym Warszawskim.

I. PRZEPISY OGÓLNE.

§ 1. Wszystkie zakłady i instytucje naukowe gubernij: Warszawskiej, Kaliskiej, Petrokowskiej, Radomskiej, Kieleckiej, Lubelskiej, Siedleckiej, Płockiej, Łomżyńskiej i Suwałskiej, stanowią Warszawski Okręg Naukowy, zostający pod bezpośrednią władzą Ministerstwa Oświecenia Publicznego.

§ 2. Zarząd Warszawskiego Okręgu Naukowego stanowią:

- a) Kurator Okręgu,
- b) Pomocnik Kuratora,
- c) Rada Kuratora,
- d) Kancellarya Okręgu.

Uwaga. Przy Zarządzie Warszawskiego Okręgu Naukowego znajduje się Drukarnia.

II. KURATOR.

§ 3. Kuratorowi Okręgu Naukowego Warszawskiego powierza się zarząd wszystkimi naukowymi zakładami i instytucjami, będącymi pod zawiadywaniem Okręgu.

§ 4. Kurator otrzymuje doniesienia i przedstawienia: od Rektora Warszawskiej Szkoły Głównej, od Naczelników Dyrekcyj Naukowych, od Dyrektora Szkoły Głównej Niemiecko-Ewangielickiej, od Ochmistrzyni Aleksandryjsko-Maryjskiego Instytutu panien, od Inspektora szkół m. Warszawy, od Dyrektora Instytutu głuchoniemych i ociemniałych i od władz instytucyj naukowych będących w zawiadywaniu Okręgu Naukowego Warszawskiego.

§ 5. Stosownie do treści przedstawień, Kurator albo sam je rozstrzyga, albo wnioski swe przedstawia do zatwierdzenia lub uznania Ministra Oświecenia Publicznego.

§ 6. На утверждение или усмотрение Министра Народного Просвещения, смотря по существу дела, представляются:

а) предположения о преобразованиях учебной и хозяйственной частей в подведомственных Попечителю учебных заведений и ученых учреждений;

б) предположения об открытии новых или о закрытии существующих средних и высших учебных заведений;

в) проекты дополнительных к Высочайшим указам 30 Августа 1864 года о народном образовании в Царстве Польском постановлений и инструкций;

г) проекты дополнительных к уставам средних и высших учебных заведений постановлений;

д) представления о назначении на должности и об увольнении от оных: Помощника Попечителя, Ректора Варшавской Главной школы, Начальников Учебных Дирекций, Директора Главного Немецкого - Евангелического училища, Начальницы Александринско-Марининского девичьего Института, Инспектора училищ г. Варшавы, Директора Института глухонемых и слепых и Правителя Канцелярии Округа;

е) представления о командировании должностных лиц в русские и заграничные университеты с ученою целью, и стипендиатов для дальнейшего усовершенствования в науках;

ж) представления о разрешении служащим в ведомстве Округа лицам, определяемым Попечителем, отпусков в пределы Империи на свыше четырехмесячный срок;

з) представления о разрешении служащим в ведомстве округа заграничных отпусков;

и) представления об исходатайствовании сверхсметных кредитов на удовлетворение экстраординарных нужд учебных заведений и ученых учреждений Варшавского Учебного Округа, и о передвижении кредитов в пределах одного и того же параграфа финансовой сметы;

й) представления о разрешении расхода, на основании 13 и 14 статей Высочайшего указа 30-го Августа 1864 года о начальных училищах, из ежегодно отпускаемой из казны суммы на пособия сим училищам, если расход превышает 1000 рублей в один раз;

к) представления об утверждении торгов на подряды и поставки, если контрактная сумма превышает 10,000 рублей;

л) представления о принятии пожертвований в пользу учебных заведений Варшавского Учебного Округа и об учреждении в оных частных стипендий;

§ 6. Do zatwierdzenia lub uznania Ministra Oświecenia Publicznego, stosownie do natury przedmiotu, przedstawiają się:

a) propozycje dotyczące przekształceń pod względem naukowym lub ekonomicznym w podwładnych Kuratorowi zakładach i instytucjach naukowych;

b) propozycje dotyczące otwarcia nowych lub zamknięcia istniejących średnich i wyższych zakładów naukowych;

c) projekta postanowień i instrukcyj uzupełniających Najwyższe Ukazy z dnia 30 Sierpnia 1864 r., o wychowaniu publicznem w Królestwie Polskiem;

d) projekta postanowień uzupełniających ustawy o średnich i wyższych zakładach naukowych;

e) przedstawienia dotyczące mianowania na posady i uwalniania: Pomocnika Kuratora, Rektora Warszawskiej Szkoły Głównej, Naczelników Dyrekcyj Naukowych, Dyrektora Głównej Szkoły Niemiecko-Ewangelickiej, Ochmistrzyni Alexandryjsko - Maryjskiego Instytutu pańien, Inspektora szkół miasta Warszawy, Dyrektora Instytutu głuchoniemych i ociemniałych, i Naczelnika Kancellaryi Okręgu;

f) przedstawienia co do wysyłania osób zajmujących posady do ruskich i zagranicznych uniwersytetów w celu naukowym, tudzież stypendystów w celu dalszego kształcenia się w naukach;

g) przedstawienia o udzielenie osobom służącym w wydziale Okręgu, a mianowanym przez Kuratora, urlopów do Cesarstwa na czas dłuższy nad cztery miesiące;

h) przedstawienia o udzielenie osobom służącym w wydziale Okręgu urlopów za granicę;

i) przedstawienia o wyjednaniu nadbudżetowych kredytów na zaspokojenie nadzwyczajnych potrzeb zakładów i instytucyj naukowych Okręgu Naukowego Warszawskiego i o przenoszenie kredytów w granicach jednego i tego samego paragrafu budżetu (finansowego);

j) przedstawienia o upoważnienie do wydatku na mocy art. 13 i 14 Najwyższego Ukazu z dnia 30 Sierpnia 1864 r., o szkołach elementarnych, z corocznie udzielanej ze skarbu summy na zapomogi dla tychże szkół, jeżeli wydatek ten przewyższa 1,000 rs. na jeden raz;

k) przedstawienia o zatwierdzenie licytacji na entrepryzy i dostawy, jeżeli summa kontraktowa przewyższa 10,000 rs;

l) przedstawienia o przyjęcie ofiar na rzecz zakładów naukowych Okręgu Naukowego Warszawskiego i ustanowienie w nich prywatnych stypendjów;

м) представления объ оставленіи за штатомъ чиновниковъ вѣдомства Народнаго Просвѣщенія, вслѣдствіе преобразованія учреждений сего вѣдомства, съ предоставленіемъ имъ правъ, определенныхъ закономъ;

н) представления къ наградамъ лицъ, служащихъ въ вѣдомствѣ Округа;

о) отчеты о произведенныхъ осмотрахъ учебныхъ заведеній;

п) годовой отчетъ по управленію Варшавскимъ Учебнымъ Округомъ; и

р) донесенія о чрезвычайныхъ происшествіяхъ по учебнымъ заведеніямъ.

§ 7. Всѣ дѣла по учебной и хозяйственной частямъ учреждений и заведеній, состоящихъ въ вѣдомствѣ Варшавскаго Учебнаго Округа, не поименованныя въ ст. 6-й сего Положенія, разрѣшаются Попечителемъ.

§ 8. Назначеніе въ должности, не поименованныя въ пунктѣ д § 6-го, равно какъ и увольненіе отъ оныхъ, предоставляется Попечителю, за исключеніемъ лицъ, назначеніе коихъ по Высочайше утвержденнымъ уставамъ учебныхъ заведеній и Высочайшими указамъ 1864 года о народномъ образованіи, предоставлено Начальникамъ учебныхъ дирекцій и непосредственному начальству учебныхъ заведеній.

§ 9. Попечитель осматриваетъ лично, или чрезъ своего Помощника, учебныя заведенія и ученыя учрежденія Варшавскаго Учебнаго Округа, и о послѣдствіяхъ осмотра доводитъ до свѣдѣнія Министра Народнаго Просвѣщенія.

III. ПОМОЩНИКЪ ПОПЕЧИТЕЛЯ.

§ 10. На Помощника Попечителя возлагается постоянное участіе во всѣхъ дѣлахъ Управленія Варшавскимъ Учебнымъ Округомъ.

§ 11. Попечитель можетъ ввѣрить, по своему усмотрѣнію, какую либо часть управленія Помощнику, подъ главнымъ наблюденіемъ Попечителя.

§ 12. Помощникъ Попечителя, въ случаѣ болѣзни или отсутствія Попечителя, вступаетъ въ исправленіе должности Попечителя, со всѣми правами, сей должности присвоенными.

§ 13. Помощникъ Попечителя осматриваетъ, по порученію Попечителя, учебныя заведенія Варшавскаго Учебнаго Округа, и объ осмотрѣ ихъ представляетъ Попечителю отчеты.

л) przedstawienia dotyczące spadnięcia z etatu Urzędników Wydziału Oświecenia Publicznego, w skutku przekształcenia instytucyj tego wydziału, z nadaniem im przywilejów, przepisami określonych;

м) przedstawienia do nagród, osób służących w wydziale Okręgu;

н) sprawozdania z odbytych wizyt zakładów naukowych;

о) roczne sprawozdanie z Zarządu Warszawskim Okręgiem Naukowym, i

р) doniesienia o nadzwyczajnych wypadkach w zakładach naukowych.

§ 7. Wszystkie interesa naukowe i ekonomiczne dotyczące zakładów i instytucyj zostających pod władzą Okręgu Naukowego Warszawskiego, w § 6-m niniejszej Ustawy niewymienione, rozstrzyga Kurator.

§ 8. Mianowanie na posady niewymienione w punkcie e § 6 również jak uwalnianie od nich, pozostawia się Kuratorowi, z wyłączeniem osób, których mianowanie według Najwyżej zatwierdzonych ustaw o zakładach naukowych i Najwyższych Ukazów 1864 r., o wychowaniu publicznem, pozostawione jest Naczelnikom Dyrekcji Naukowych i bezpośredniej zwierzchności zakładów naukowych.

§ 9. Kurator wizytuje osobiście, lub przez swego Pomocnika zakłady i instytucje naukowe Okręgu Naukowego Warszawskiego i o rezultatach wizyty donosi Ministrowi Oświecenia Publicznego.

III. POMOCNIK KURATORA.

§ 10. Na Pomocnika Kuratora wkłada się ciągły udział we wszystkich sprawach zarządu Okręgiem Naukowym Warszawskim.

§ 11. Kurator może powierzyć, według własnego uznania, jakąkolwiek część zarządu Pomocnikowi, pod głównym kierunkiem Kuratora.

§ 12. Pomocnik Kuratora, w razie choroby lub nieobecności Kuratora, pełni obowiązki Kuratora, ze wszystkimi prawami do tego urzędu przywiazaniami.

§ 13. Pomocnik Kuratora wizytuje z polecenia Kuratora, zakłady naukowe Okręgu Naukowego Warszawskiego i o wizycie ich przedstawia Kuratorowi sprawozdania.

§ 14. На Помощника Попечителя возлагается редакция педагогического отдела издаваемого при Управлении Округа циркуляра.

IV. СОВѢТЪ ПОПЕЧИТЕЛЯ.

§ 15. Совѣтъ состоитъ, подъ предсѣдательствомъ Попечителя, изъ слѣдующихъ постоянныхъ членовъ: Помощника Попечителя, Ректора Варшавской Главной школы, Начальника Варшавской Учебной Дирекціи, Директора Главнаго Нѣмецкаго-Евангелическаго училища, Инспектора училищъ г. Варшавы, Инспектора Александринско-Марининскаго дѣвичьяго Института и Декановъ физико-математическаго и историко-филологическаго отдѣленій Варшавской Главной школы.

Примѣчаніе 1-е. Начальники прочихъ Учебныхъ Дирекцій, по своему званію, состоятъ постоянными членами Совѣта Попечителя, и въ этомъ качествѣ присутствуютъ въ Совѣтѣ, съ правомъ голоса, всякій разъ, когда находятся въ городѣ Варшавѣ.

Примѣчаніе 2-е. Для обсужденія дѣлъ, касающихся учебно-воспитательной части, Попечителю предоставляется, по своему усмотрѣнію, приглашать къ участию въ засѣданіяхъ Совѣта, съ правомъ голоса, профессоровъ Главной школы и учителей среднихъ учебныхъ заведеній.

§ 16. Разсмотрѣнію и рѣшенію Совѣта Попечителя подлежатъ дѣла административныя и относящіяся собственно до учебной части.

§ 17. Дѣла административныя поступаютъ на разсмотрѣніе Совѣта не иначе, какъ по назначенію самаго Попечителя.

§ 18. Изъ предметовъ, относящихся собственно до учебно-воспитательной части, Попечитель предлагаетъ на обсужденіе Совѣта нижепоименованныя:

- a) открытіе новыхъ и закрытіе существующихъ казенныхъ и частныхъ учебныхъ заведеній;
- b) предположенія и мѣры, относящіяся до улучшенія учебной части, исправленія вкрапившихся недостатковъ и предупрежденія ихъ на будущее время;
- c) разсмотрѣніе и оцѣнка достоинства учебныхъ руководствъ и опредѣленіе, какія изъ нихъ съ большою пользою могутъ быть употребляемы въ учебныхъ заведеніяхъ;
- d) годовые отчеты и послѣдствія обзорной учебныхъ заведеній, и

§ 14. На Помощника Куратора вклада się redakcja działu pedagogicznego okólnika, wydawanego przy Zarządzie Okręgu.

IV. RADA KURATORA.

§ 15. Rada składa się, pod prezydencją Kuratora, z następujących stałych Członków: Pomocnika Kuratora, Rektora Warszawskiej Szkoły Głównej, Naczelnika Warszawskiej Dyrekcyi Naukowej, Dyrektora szkoły Głównej Niemiecko-Ewangelickiej, Inspektora szkół m. Warszawy, Inspektora Alexandryjsko-Maryjskiego Instytutu panien, i Dziekanów matematyczno-fizycznego i filologiczno-historycznego Wydziałów Szkoły Głównej Warszawskiej.

Uwaga 1. Naczelnicy innych Dyrekcyj Naukowych są z urzędu stałymi Członkami Rady Kuratora, i w tym charakterze zasiadają w Radzie, z prawem głosu, za każdym razem, kiedy znajdują się w mieście Warszawie.

Uwaga 2. Dla roztrząśnienia interesów pod względem naukowo-wychowawczym, Kurator mocen jest według własnego uznania, zapraszać do udziału w posiedzeniach Rady z prawem głosu, profesorów Szkoły Głównej i nauczycieli średnich zakładów naukowych.

§ 16. Rozpoznaniu i decyzji Rady Kuratora podlegają sprawy administracyjne, jakoteż dotyczące właściwie naukowego wydziału.

§ 17. Interessa administracyjne wnoszą się pod rozpoznanie Rady nie inaczej jak z rozporządzenia samego Kuratora.

§ 18. Z przedmiotów właściwie naukowo-wychowawczych, Kurator podaje roztrząsaniu Rady, niżej wymienione:

- a) otwarcie nowych i zamknięcie istniejących rządowych lub prywatnych zakładów naukowych;
- b) propozycje i środki, dotyczące polepszenia wydziału naukowego, poprawienia wad, które się wcisnęły i zapobieżenia im na przyszłość;
- c) rozpoznanie i ocenienie wartości podręczników naukowych, oraz określenie, które z nich z większą korzyścią mogą być używane w zakładach naukowych;
- d) roczne sprawozdania i rezultaty wizyt zakładów naukowych, i

д) собираиіе матеріаловъ для статистики учебной части Округа.

§ 19. Для производства дѣлъ при Совѣтѣ состоитъ Секретарь, назначаемый Попечителемъ изъ числа лицъ, служащихъ въ Округѣ; ему производится вознагражденіе, сверхъ жалованья по занимаемой имъ должности, въ размѣрѣ, положенномъ по штату Управленія Варшавскаго Учебнаго Округа.

§ 20. Засѣданія Совѣта назначаются Попечителемъ по мѣрѣ надобности.

§ 21. Рѣшенія Совѣта, въ формѣ протоколовъ, подписываются всѣми наличными членами и исполняются по большинству голосовъ. Попечителю, какъ Предсѣдателю, принадлежатъ два голоса. Въ случаѣ несогласія его съ мнѣніемъ большинства, никакое дѣло не можетъ получить окончательнаго рѣшенія безъ утвержденія Министра Народнаго Просвѣщенія.

§ 22. Совѣтъ Попечителя ни съ кѣмъ не имѣетъ письменныхъ сношеній. Исполненія по его рѣшеніямъ производятся Попечителемъ.

Справки и предварительныя свѣдѣнія собираются Секретаремъ Совѣта, который, для сокращенія переписки, можетъ обращаться самъ съ требованіями о доставленіи оныхъ къ мѣстамъ и лицамъ, заведывающимъ отдѣльными частями въ Округѣ.

Если же встрѣтится надобность въ сношеніи съ мѣстами и лицами другаго округа, или посторонняго вѣдомства, то переписка производится отъ имени Округа, за подписью Помощника Попечителя, а въ случаѣ его отсутствія-старшаго по немъ члена Совѣта.

V. КАНЦЕЛЯРІЯ ОКРУГА.

§ 23. Для производства дѣлъ по Управленію Варшавскимъ Учебнымъ Округомъ состоитъ при Попечителѣ Канцелярія по штату, къ сему Положенію приложенному.

§ 24. Канцелярія состоитъ въ непосредственномъ заведываніи Правителя Канцеляріи, которому подчиняются всѣ служащіе въ оной лица и на котораго возлагается отвѣтственность за правильность и своевременность дѣлопроизводства.

VI. ТИПОГРАФІЯ.

§ 25. Управленію Варшавскаго Учебнаго Округа передается состоявшая при Правительственной Коммисіи Народнаго Просвѣщенія казенная Типографія.

е) zbieranie materyałów do statystyki naukowego wydziału Okręgu.

§ 19. Dla prowadzenia czynności przy Radzie znajduje się Sekretarz, wyznaczony przez Kuratora z liczby urzędników Okręgu; otrzymuje on wynagrodzenie oprócz pensji przywiązanej do jego urzędu, w ilości oznaczonej etatem Zarządu Okręgu Naukowego Warszawskiego.

§ 20. Posiedzenia Rady wyznacza Kurator w miarę potrzeby.

§ 21. Decyzje Rady, w formie protokółów, podpisują wszyscy obecni Członkowie, większość głosów rozstrzyga. Kurator, jako prezydujący ma dwa głosy. W razie jego niezgodzenia się ze zdaniem większości, żaden interes nie może być ostatecznie zdecydowanym bez zatwierdzenia przez Ministra Oświecenia Publicznego.

§ 22. Rada Kuratora z nikim nie ma stosunków piśmiennych. Wykonanie jej decyzji należy do Kuratora.

Materyały i wiadomości przygotowawcze zbiera Sekretarz Rady, który dla skrócenia korespondencji, może udawać się sam z żądaniami o dostarczenie takowych do władz i osób, zawiadujących osobnemi wydziałami w Okręgu.

Jeżeli okaże się potrzeba porozumienia się z władzami lub osobami innego Okręgu, lub obcego wydziału, korespondencya prowadzi się w imieniu Okręgu z podpisem Pomocnika Kuratora, a w jego nieobecności najstarszego Członka Rady.

V. KANCELLARYA OKRĘGU.

§ 23. Dla prowadzenia czynności dotyczących Zarządu Okręgiem Naukowym Warszawskim, przy Kuratorze znajduje się Kancellarya, według etatu załączonego do niniejszej Ustawy.

§ 24. Kancellarya zostaje pod bezpośrednim zarządem Naczelnika Kancellaryi, któremu podlegają wszystkie służące w niej osoby i na którego wkłada się odpowiedzialność za regularny i właściwy bieg czynności.

VI. DRUKARNIA.

§ 25. Do Zarządu Okręgu Naukowego Warszawskiego, przechodzi Drukarnia rządowa, istniejąca dotychczas przy Kommissyi Rządowej Oświecenia Publicznego.

Въ управленіи ея Попечителю Округа предоставляются тѣ права, какія имѣла Коммисія Народнаго Просвѣщенія.

§ 26. Типографія руководствуется нынѣ дѣйствующимъ положеніемъ о ней и дополнительными къ нему постановленіями; суммы на ея содержаніе отпускаются въ размѣрѣ нынѣшняго ея штата.

Подписалъ: Предсѣдательствующій въ Комитетѣ по дѣламъ Царства Польскаго, *Князь Павелъ Гагаринъ*.

Pod względem zarządzania takową, Kuratorowi służą takie prawa, jakie miała Kommissya Oświecenia Publicznego.

§ 26. Drukarnia stosować się ma do obecnie obowiązującej ją ustawy i uzupełniających też ustawę postanowień; fundusze na jej utrzymanie, udzielają się w ilości oznaczonej jej teraźniejszym etatem

Podpisał: Prezydujący w Komitecie do Spraw Królestwa Polskiego,
Książę Paweł Gaгарin.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, Сенаторъ;
(подписалъ) *Я. Соловьевъ*.

Za zgodność:

Директор Гłówny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński*.

Lp. porządkowa	Wydział		Lp. porządkowa
	Pracownik	Pracownik	
Wydział I			
1	1	1	1
2	2	2	2
3	3	3	3
4	4	4	4
5	5	5	5
6	6	6	6
7	7	7	7
8	8	8	8
9	9	9	9
10	10	10	10
11	11	11	11
12	12	12	12
13	13	13	13
14	14	14	14
15	15	15	15
16	16	16	16
17	17	17	17
18	18	18	18
19	19	19	19
20	20	20	20
21	21	21	21
22	22	22	22
23	23	23	23
24	24	24	24
25	25	25	25
26	26	26	26
27	27	27	27
28	28	28	28
29	29	29	29
30	30	30	30
31	31	31	31
32	32	32	32
33	33	33	33
34	34	34	34
35	35	35	35
36	36	36	36
37	37	37	37
38	38	38	38
39	39	39	39
40	40	40	40
41	41	41	41
42	42	42	42
43	43	43	43
44	44	44	44
45	45	45	45
46	46	46	46
47	47	47	47
48	48	48	48
49	49	49	49
50	50	50	50
51	51	51	51
52	52	52	52
53	53	53	53
54	54	54	54
55	55	55	55
56	56	56	56
57	57	57	57
58	58	58	58
59	59	59	59
60	60	60	60
61	61	61	61
62	62	62	62
63	63	63	63
64	64	64	64
65	65	65	65
66	66	66	66
67	67	67	67
68	68	68	68
69	69	69	69
70	70	70	70
71	71	71	71
72	72	72	72
73	73	73	73
74	74	74	74
75	75	75	75
76	76	76	76
77	77	77	77
78	78	78	78
79	79	79	79
80	80	80	80
81	81	81	81
82	82	82	82
83	83	83	83
84	84	84	84
85	85	85	85
86	86	86	86
87	87	87	87
88	88	88	88
89	89	89	89
90	90	90	90
91	91	91	91
92	92	92	92
93	93	93	93
94	94	94	94
95	95	95	95
96	96	96	96
97	97	97	97
98	98	98	98
99	99	99	99
100	100	100	100

Діень ogłoszenia, dnia 8 (20) Lipca 1867 roku.

Число опубликованія, 8 (20) Іюля 1867 г.

На подлинномъ собственною Его Императорскаго Величества рукою написано:

„Быть по сему“.

Въ Царскомъ Селѣ,
15-го Мая 1867 года.

Ш Т А Т Ъ

Управления Варшавскаго Учебнаго Округа.

	Число лицъ.	Содержаніе въ годъ.		Классы должностей.
		Одному.	Всего.	
		Рубли.	Рубли.	
Попечитель	1			IV
Помощникъ Попечителя	1			V
Секретарь Совѣта Попечителя	1	400	400	—
Правитель Канцеляріи Попечителя	1	2,000	2,000	VI
Секретарь	1	1,200	1,200	VII
Помощники Секретаря	2	1,000	1,800	VIII
		800		IX
Начальники Отдѣленій	2	1,500	3,000	VII
		1,200		VIII
Дѣлопроизводители	2	1,000	2,000	VIII
		750		IX
Помощники Дѣлопроизводителей	4	750	3,000	IX
Бухгалтеры	2	750	1,500	IX
Экзекуторъ (онъ же и расходчикъ)	1	900	900	VIII
Юридическій Дѣлопроизводитель	1	750	750	VII
Архитекторъ	1	900	900	VIII
Помощникъ Архитектора	1	700	700	IX
Журналистъ	1	800	800	IX
Канцелярскіе чиновники	—	—	4,000	XIV
Смотритель дома, занимаемаго Управленіемъ Округа	1	450	450	XIV
На выписку книгъ и журналовъ для Совѣта Попечителя	—	—	250	—

Na oryginalu własną Jego CESARSKIEJ MOŚCI ręką napisano:

„Ma być według tego“.

W Carskiem Siole,
dnia 15 Maja 1867 roku.

Е Т А Т

Zarządu Okręgu Naukowego Warszawskiego.

	Liczba osób	Pensya roczna		Klasy Urzędów.
		Dla jednego	Razem	
		Rsr.	Rsr.	
Kurator	1			IV
Pomocnik Kuratora	1			V
Sekretarz Rady Kuratora	1	400	400	—
Naczelnik Kancellaryi Kuratora	1	2,000	2,000	VI
Sekretarz	1	1,200	1,200	VII
Pomocnicy Sekretarza	2	1,000	1,800	VIII
		800		IX
Naczelnicy Sekcyj	2	1,500	3,000	VII
Referenci	2	1,200	2,400	VIII
		1,000		VIII
Pomocnicy Referentów	2	1,000	2,000	VIII
Buchalterowie	4	750	3,000	IX
Egzekutor (zarazem Płatnik)	2	750	1,500	IX
Referent Prawny	1	900	900	VIII
Budowniczy	1	750	750	VII
Pomocnik Budowniczego	1	900	900	VIII
Dziennikarz	1	700	700	IX
Urzednicy Kancellaryjni	1	800	800	IX
Murgrabia domu, zajmowanego przez Zarząd Okręgu	—	—	4,000	XIV
Na sprowadzenie ksiązek i dzienników dla Rady Kuratora	1	450	450	XIV
	—	—	250	—

	Число лиц.	Содержание въ годъ.		Классы должностей.
		Одному.	Всего.	
		Рубли.	Рубли.	
На разъѣзды для обозрѣнія учебныхъ заведеній	—	—	2,000	—
На наемъ курьеровъ и сторожей, канцелярскіе припасы, отопленіе, освѣщеніе, содержаніе чистоты и ремонтъ дома, занимаемаго Управленіемъ Округа	—	—	10,000	—
Итого	—	—	38,050	—

Подписалъ: Предсѣдательствующій въ Комитетѣ по дѣламъ Царства Польскаго, *Князь Павелъ Гагаринъ.*

Классы должностей.	Число лиц.	Содержание въ годъ.		Классы должностей.
		Одному.	Всего.	
Рубли.	Рубли.	Содержание въ годъ.		Рубли.
		Одному.	Всего.	
IV	1	—	—	—
V	1	—	—	—
VI	1	—	—	—
VII	1	—	—	—
VIII	1	—	—	—
IX	1	—	—	—
X	1	—	—	—
XI	1	—	—	—
XII	1	—	—	—
XIII	1	—	—	—
XIV	1	—	—	—
XV	1	—	—	—
XVI	1	—	—	—
XVII	1	—	—	—
XVIII	1	—	—	—
XIX	1	—	—	—
XX	1	—	—	—
XXI	1	—	—	—
XXII	1	—	—	—
XXIII	1	—	—	—
XXIV	1	—	—	—
XXV	1	—	—	—
XXVI	1	—	—	—
XXVII	1	—	—	—
XXVIII	1	—	—	—
XXIX	1	—	—	—
XXX	1	—	—	—

Число опубликованія, 8 (20) Іюля 1867 года.

	Личба осіб	Pensya roczna		Классы Урядовъ.
		Для одного	Разем	
		Rsr.	Rsr.	
Na objazdy w celu zwiedzenia zakładów naukowych	—	—	2,000	—
Na najem woźnych i stróży, potrzeby kancelaryjne, opał, światło, utrzymanie w czystości i reparacyę domu zajmowanego przez Zarząd Okręgu	—	—	10,000	—
Razem	—	—	38,050	—

Podpisał: Prezydujący w Komitecie do Spraw Królestwa Polskiego, *Książę Paweł Gaгарin.*

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, Сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:

Директор Глówny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

Директор Канцелярии, *Wł. Holewiński.*

Дзiень оглосzenia, dnia 8 (20) Lipca 1867 roku.

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссийского, Царя Польского,

Великого Князя Финляндского,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствъ Польскомъ Комитетъ.

По представлению Главного Директора Внутреннихъ Дѣлъ отъ 29 Декабря 1866 (10 Января 1867 года), о взиманіи въ настоящемъ 1867 году дополнительныхъ по городамъ сборовъ къ подымной подати и къ патентному сбору, Учредительный Комитетъ, согласно Высочайшему повелѣнію, послѣдовавшему въ 4 день сего Мая мѣсяца, постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Временные платежи съ городскихъ жителей на возмѣщеніе городскимъ кассамъ убытковъ, понесенныхъ кассами въ слѣдствіе отмены пропинаціонныхъ сборовъ, взимать въ казну въ 1867 году впредь до вослѣдованія Высочайшаго повелѣнія относительно вознагражденія городовъ за утраченный ими пропинаціонный доходъ, въ слѣдующемъ размѣрѣ:

а) Добавочный къ патентному сбору платежъ одинаково во всѣхъ-безъ изъятія городахъ, не исключая и г. Варшавы по 50% съ патентнаго сбора, и

б) Добавочный къ подымной подати платежъ въ городахъ I, II, и III разрядовъ по 50%, а въ городахъ IV и V разрядовъ по 25% съ того количества обыкновенной подымной подати, какая установлена была на 1866 годъ.

Ст. 2. Сборъ и храненіе означенныхъ сборовъ, а равно и взысканіе въ случаѣ не внесенія оныхъ къмѣ-либо, производить на общемъ основаніи, установленномъ для взиманія и храненія казенныхъ сборовъ, съ тѣмъ, что добавочные сборы къ патентному, должны быть взимаемы при выдачѣ патентовъ на питейныя заведенія и заводы; съ тѣхъ же промышленниковъ, кои взяли уже патенты, дополнительный сборъ взимать посредствомъ магистратовъ и передавать на общемъ основаніи въ окружныя казначейства, примѣняя къ несправнымъ плательщикамъ исполнительныя мѣры, а въ случаѣ безуспѣшности оныхъ, мѣру, указанную въ I-мъ примѣчаніи къ 61 ст. Высочайше утвержденныхъ правилъ о взысканіяхъ за нарушеніе постановленій по питейному сбору.

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

CESARZA i SAMOWŁADCY WSZECZ ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,

WIELKIEGO KSIĘCIA FINLANDZKIEGO,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

Na przedstawienie Dyrektora Głównego Spraw Wewnętrznych z dnia 29 Grudnia (10 Stycznia) 1866/7 r. co do poboru w miastach w r. b. 1867 dodatkowych opłat przy podatku podymnego i opłacie patentowej, Komitet Urządzający stosownie do NAJWYŻSZEGO Rozkazu, zapadłego w dniu 4 Maja r. b., postanowił i stanowi:

Art. 1. Czasowe opłaty, przypadające od mieszkańców miast na zastąpienie Kassom miejskim ubytków poniesionych przez nie w skutek zniesienia opłat propinacyjnych, pobierać do Skarbu w roku 1867, do czasu zapadnięcia NAJWYŻSZEGO Rozkazu co do wynagrodzenia miast za utracone przez nie dochody propinacyjne, w następującej wysokości:

a) dodatkową opłatę patentową, jednakowo we wszystkich bez wyjątku miastach nie wyłączając i m. Warszawy, 50% od opłaty patentowej;

b) dodatkową opłatę przy podatku podymnego w miastach I, II i III rzędu po 50%, a w miastach IV i V rzędu 25% od tej ilości podatku podymnego zwyczajnego, jaka była ustanowioną na rok 1866.

Art. 2. Pobór i zachowywanie pomienionych opłat, tudzież wymierzanie- kar za nieuiszczenie ich przez kogobądź, dokonywać na ogólnych zasadach do poboru i zachowywania należności Skarbowych przepisanych, z tém, że dodatkowa opłata patentowa pobierana być ma przy wydawaniu patentów na fabryki i zakłady propinacyjne; od tych zaś przemysłowców, którzy patenta już odebrali, opłatę dodatkową pobierać za pośrednictwem magistratów i przelewać ją według ogólnych przepisów do Kass Okręgowych, regulując do niewypłatnych kontrybucyjnych środków egzekucyjne, a w razie ich bezskuteczności, środków wskazany w 1-jej uwadze do art: 61 NAJWYŻEJ zatwierdzonych przepisów o karach za naruszenie postanowień o opłacie od trunków.

Ст. 3. Остатки отъ сказанныхъ сборовъ поступившихъ въ прошломъ 1866 году и хранящіяся въ казначействахъ въ видѣ депозитныхъ суммъ, передать полностью въ казну.

Ст. 4. Для оказанія ежемѣсячныхъ пособій Варшавской городской кассѣ, взаменъ отмененныхъ городскихъ сборовъ, поступающихъ въ пользу означенной кассы въ количествѣ 473,000 руб. въ годъ, а равно провинціальнымъ городскимъ кассамъ, по мѣрѣ надобности, на покрытіе текущихъ въ семъ 1867 году расходовъ, открывается кредитъ въ пятьсотъ тысячъ рублей, съ тѣмъ, чтобы въ пополненіе отпусковъ по этому кредиту были обращаемы дополнительные сборы.

Ст. 5. Финансовому въ Царствѣ Управленію предоставляется впредъ до восполнѣнія Высочайшаго повелѣнія, относительно вознагражденія городовъ за отмененные пропинаціонные сборы, отпускать Варшавской городской кассѣ по представленіямъ Варшавскаго магистрата, ежемѣсячныя съ 1-го Января сего года, на счетъ возврата изъ добавочныхъ сборовъ, пособия въ соразмѣрности понесенныхъ ею убытковъ, въ слѣдствіе отмены консенсоваго съ напитековъ и консумціоннаго съ убоя скота, сборовъ, по смѣтному на 1866 годъ опредѣленію въ 473,000 р. сер. годичнаго дохода.

Ст. 6. Губернскимъ Правленіемъ предоставляется также по мѣрѣ надобности отпускать провинціальнымъ городскимъ кассамъ изъ хранящихся въ Польскомъ Банкѣ городскихъ остатковъ необходимыхъ имъ на покрытіе текущихъ расходовъ суммы.

Ст. 7. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается, на Главнаго Директора Внутреннихъ Дѣлъ и Завѣдывающаго Финансовымъ въ Царствѣ Управленіемъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 187-мъ засѣданіи, 15 Мая 1867 г.

Намѣстникъ въ Царствѣ, Генераль-Фельдмаршалъ,
(подписаль) *Графъ Бергъ*.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
Сенаторъ, (подписаль) *Я. Соловьевъ*.

Директоръ Канцеляріи, (подписаль) *А. Нератовъ*.

Число опубликованія, 8 (20) Іюля 1867 г.

Art. 3. Remanenta z rzeczonych opłat, w roku zeszłym 1866 uiszczonych, zachowywane w Kassach jako summy depozytowe, przełać całkowicie do Skarbu.

Art. 4. Dla udzielania miesięcznych zasiłków Kassie miasta Warszawy w zamian za zniesione opłaty miejskie, które pobierane były przez Kassę tę w ilości rs: 473,000 rocznie, jakoteż Kassom miejskim prowincjonalnym w miarę potrzeby, na zaspokojenie bieżących w r. 1867 wydatków, otwiera się kredyt do wysokości pięćset tysięcy rubli, z tém, ażeby na pokrycie zaliczeń z tego kredytu obracane były wpływy z opłat dodatkowych.

Art. 5. Zarządowi Finansowemu w Królestwie dozwala się do czasu zapadnięcia NAJWYŻSZEGO Rozkazu co do wynagrodzenia miast za zniesione opłaty propinacyjne, udzielać Kassie miasta Warszawy, na przedstawienia Magistratu miasta Warszawy, co miesiąc od dnia 1-o Stycznia r. b. na rachunek zwrotu z wpływów opłat dodatkowych, zasiłki odpowiednie ubytkom poniesionym przez nią w skutek zniesienia poboru opłat: konsensowej od trunków i konsumcyjnej od rzezi bydła, podług etatu na rok 1866, na sumę rsr: 473,000 dochodu rocznego.

Art. 6. Rządowi Gubernialnym dozwala się także w miarę potrzeby udzielać Kassom miejskim prowincjonalnym ze znajdujących się w Banku Polskim remanentów miejskich, niezbędne dla nich summy na zaspokojenie bieżących wydatków.

Art. 7. Wykonanie niniejszego postanowienia, które zamieszczone być ma w Dzienniku Praw, wkłada się na Dyrektora Głównego Spraw Wewnętrznych i na Zawiadującego Zarządem Finansowym w Królestwie.

Działo się w Warszawie, na 187-m posiedzeniu, d. 15 Maja 1867 r.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, Сенаторъ,
(подписаль) *Я. Соловьевъ*.

Za zgodność:

Директоръ Глówny Прeзyдуяцy
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński*.

Директоръ Канцелярии, *Wł. Holewiński*.

Дзeнь oгłoszenia, dnia 8 (20) Lipca 1867 roku.

УКАЗЪ

Его Императорскаго Величества, Самодержца Всероссийскаго,
изъ Правительствующаго Сената,

Учредительному въ Царствѣ Польскомъ Комитету.

По Именному Его Императорскаго Величества Высочайшему указу, данному Правительствующему Сенату сего Мая въ 10-й день за Собственноручнымъ Его Величества подписаніемъ, въ которомъ изображено:

Принявъ во вниманіе представленныя Намѣстникомъ Нашимъ въ Царствѣ Польскомъ соображенія о необходимости упразднить Подляскую Римско-Католическую Епархію, и заключенія по сему предмету Комитета по дѣламъ Царства, Повелѣваемъ:

1. Подляскую Епархію съ Капитуломъ, Консисторією и Семинарією нынѣ же упразднить, уволивъ Епископа Шиманскаго отъ должности Начальника Епархіи.

2. Принадлежащія къ Подляской Епархіи церкви присоединить къ вѣдомству Люблинской Римско-Католической Епархіи; и

3. Приведеніе сей мѣры въ дѣйствіе возложить на Намѣстника Нашего въ Царствѣ Польскомъ. Правительствующій Сенатъ не оставитъ учинить къ исполненію сего Указа Нашего надлежащія распоряженія. Правительствующій Сенатъ Приказали: Исполненіе по сему Высочайшему Его Императорскаго Величества указу поручить Намѣстнику Царства Польскаго указомъ, каковыми увѣдомить Учредительный Комитетъ въ Царствѣ Польскомъ и Министра Внутреннихъ Дѣлъ, и дать знать Губернскимъ Правленіямъ и Губернаторамъ Царства Польскаго, въ Святѣйшій же Правительствующій Синодъ, во всѣ Департаменты Правительствующаго Сената и Общи оныхъ Собранія сообщить вѣдѣнія и припечатать въ установленномъ порядкѣ.

Мая 19 дня 1867 года.

Подлинный за надлежащею подписью и скрѣпою.

Врно:

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, Сенаторъ,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Число опубликованія, 8 (20) Іюля 1867 г.

УКАЗ

JEHO CESARSKIEJ MOŚCI, SAMOWŁADCY WSZECH ROSSYI,
z Rządzącego Senatu,

Do Komitetu Urządzającego w Królestwie Polskiem.

W skutek Imiennego JEHO CESARSKIEJ MOŚCI Ukazu, wydanego do Rządzącego Senatu w dniu 10 Maja r. b. za własnoręcznym NAJJAŚNIEJSZEO PANA podpisem, i zawierającego w sobie co następuje:

Wziąwszy na uwagę przedstawione przez Namiestnika NASZEGO w Królestwie Polskiem powody wykazujące konieczność zniesienia Dyecezyi Podlaskiej Rzymsko-Katolickiej, i wnioski w tym przedmiocie Komitetu do Spraw Królestwa, Rozkazujemy:

1. Dyecezę Podlaską z Kapitułą, Konsystorzem i Seminarjum znieść bezzwłocznie, z uwolnieniem Biskupa Szymańskiego od obowiązków Zwierzchnika Dyecezyi;

2. Należące do Dyecezyi Podlaskiej kościoły przyłączyć do Dyecezyi Lubelskiej Rzymsko-Katolickiej, i

3. Wprowadzenie tego w wykonanie poruczyć Namiestnikowi NASZEMU w Królestwie Polskiem. Rządzący Senat nie zaniecha wydać ku wykonaniu niniejszego Ukazu NASZEGO właściwych rozporządzeń. Rządzący Senat polecił: Wykonanie powyższego NAJWYŻSZEGO Ukazu JEHO CESARSKIEJ MOŚCI poruczyć Namiestnikowi Królestwa Polskiego przez Ukaz, przez które zawiadomić Komitet Urządzający w Królestwie i Ministra Spraw Wewnętrznych, jakoteż oznajmić Rządowi Gubernialnym i Gubernatorom Królestwa Polskiego, a Najświętszemu Rządzącemu Synodowi, wszystkim Departamentom Rządzącego Senatu, oraz Ogólnym ich Zebraniom zakommunikować kopije i wydrukować według przepisane go porządku.

Dnia 19 Maja 1867 roku.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
Сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:

Директор Глówny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

Директор Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Дзief ogłoszenia, dnia 8 (20) Lipca 1867 roku,

УКАЗЪ

Его Императорскаго Величества, Самодержца Всероссийскаго,
изъ Правительствующаго Сената,

Учредительному въ Царствъ Польскомъ Комитету.

По указу Его Императорскаго Величества, Правительствующий Сенатъ *слушалъ*: рапортъ Министра Финансовъ, отъ 6 сего Мая за № 2936, въ коемъ изъяснено: Государь Императоръ, по положенію Комитета по дѣламъ Царства Польскаго, въ 6 день Апрѣля сего года, Высочайше повелѣть соизволилъ: дѣйствіе постановленныхъ Высочайше утвержденнымъ 8 Мая 1861 года мѣрѣмъ Государственнаго Совѣта правилъ, относительно безпошлиннаго пропуска изъ заграницы чугуна и желѣза для машиностроительныхъ заведеній, распространить на губерніи Царства Польскаго, съ тѣмъ, чтобы владельцы подобныхъ заведеній въ этихъ губерніяхъ, съ просьбами о безпошлинномъ пропускѣ означенныхъ металловъ обращались прямо въ Департаментъ Торговли и Мануфактуръ Министерства Финансовъ. О такомъ Высочайшемъ повелѣніи онъ, Министръ Финансовъ, доноситъ Правительствующему Сенату, для запискихъ со стороны оного распоряженій къ обнародованію. *Приказали*: О такомъ Высочайше утвержденномъ мѣрѣ Государственнаго Совѣта, для свѣдѣнія и должнаго, въ чемъ до кого касаться можетъ, исполненія, увѣдомить Его Императорское Высочество Намѣстника Кавказскаго, Намѣстника Царства Польскаго, всѣхъ Министровъ и Главноуправляющихъ отдѣльными частями, оныхъ — указами, а другихъ, чрезъ передачу къ дѣламъ Оберъ-Прокурора 1-го Департамента Правительствующаго Сената копій съ опредѣленія Сената; равнымъ образомъ увѣдомить указами: Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ, Генералъ-Губернаторовъ, Военныхъ Губернаторовъ, Губернаторовъ, Войскаго Наказнаго Атамана Войска Донскаго, Градоначальниковъ, С.-Петербургскаго и Московскаго Оберъ-Полицеймейстеровъ, датъ знать указами: Губернскимъ, Областнымъ и Войсковымъ Правленіямъ, Судебнымъ Палатамъ: С.-Петербургской и Московской; въ Святѣйшій же Правительствующій Синодъ, во всѣ Департаменты Правительствующаго Сената и Общія оныхъ Собранія сообщить свѣдѣнія и припечатать въ установленномъ порядкѣ.

Мая 29 дня 1867 года.

Подлинный за надлежащею подписью и скрѣпою.

Врно:

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, Сенаторъ,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Число опубликованія, 8 (20) Іюля 1867 г.

U K A Z

JEGO CESARSKIEJ MOŚCI SAMOWŁADCY WSZECH ROSYTI,
z Rządzącego Senatu,

Do Komitetu Urządzającego w Królestwie Polskiem.

W skutek Ukazu JEGO CESARSKIEJ MOŚCI, Rządzący Senat *wysłuchawszy* raportu Ministra Skarbu z dnia 6 Maja r. b. № 2,936, w którym wyrażono co następuje: NAJJAŚNIEJSZY PAN stosownie do uchwały Komitetu do Spraw Królestwa Polskiego, w d. 6 Kwietnia r. b. NAJWYŻEJ rozkazać raczył: zawarte w NAJWYŻEJ zatwierdzonem w d. 8 Maja 1861 r. zdaniu Rady Państwa przepisy co do wprowadzania z zagranicy bez opłaty cła surowcu i żelaza do fabryk machin, rozciągnąć do gubernij Królestwa Polskiego, z tém aby właściciele podobnych zakładów w tych guberniach, z prośbami o dozwoleńie wprowadzenia rzeczonych metalów bez opłaty cła, udawali się wprost do Departamentu Handlu i Rękodziel Ministerstwa Finansów. O takowym NAJWYŻSZYM Rozkazie Minister Finansów donosi Rządzącemu Senatowi dla wydania właściwych rozporządzeń w celu jego ogłoszenia. *Polecil*: O takowym NAJWYŻEJ zatwierdzonem zdaniu Rady Państwa, dla wiadomości i dla należytego w czem to kogo dotyczy wykonania, zawiadomić JEGO CESARSKĄ WYSOKOŚĆ Namiestnika Kaukaskiego, Namiestnika Królestwa Polskiego, wszystkich Ministrów i Głównie-Zarządzających oddzielnymi Wydziałami, jednych przez Ukazy a drugich przez złożenie do akt Naczelnego Prokuratora 1-go Departamentu Rządzącego Senatu kopij postanowienia Senatu; również zawiadomić przez Ukazy: Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem, Jenerał-Gubernatorów, Gubernatorów Wojennych, Gubernatorów, Wojskowego Nakaźnego Atamana Wojska Dońskiego, Gubernatorów miast, Oberpolicmajstrów S. Petersburgskiego i Moskiewskiego; oznajmić przez Ukazy, Zarządom Gubernialnym, Okręgowym i Wojskowym, Izdom Sądowym: S. Petersburgskiej i Moskiewskiej; a Najświętszemu Rządzącemu Synodowi, wszystkim Departamentom Rządzącego Senatu i Ogólnym ich Zebraniom zakommunikować kopje i wydrukować według przepisanej porządku.

Dnia 29 Maja 1867 roku.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, Сенаторъ,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*
Dyrektor Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 8 (20) Lipca 1867 roku.

УКАЗЪ

ПРАВИТЕЛЬСТВУЮЩЕМУ СЕНАТУ.

Одобривъ составленныя Учредительнымъ въ Царствѣ Польскомъ Комитетомъ и въ Комитетѣ по дѣламъ Царства разсмотрѣнныя предположенія объ упраздненіи Совѣта Управленія Царства, повелѣваемъ:

Ст. 1. Совѣтъ Управленія Царства и состоящую при семъ Совѣтѣ Канцелярію нынѣ же упразднить.

Ст. 2. Оставшіеся доселѣ предметы вѣдомства упраздняемаго Совѣта Управленія предоставить временно, впредъ до окончательнаго преобразованія всѣхъ центральныхъ управленій въ Царствѣ, вѣдѣнію Учредительнаго въ Царствѣ Комитета, для производства по онымъ дѣламъ установленнымъ въ семъ Комитетѣ порядкомъ.

Ст. 3. Производство и переписку по дѣламъ, поступавшимъ въ Канцелярію Совѣта Управленія, для доклада лично Намѣстнику и которыя не подлежали коллегіальному обсужденію Совѣта, возложить на собственную Канцелярію Намѣстника.

Ст. 4. Изъ оконченныхъ дѣлъ упраздняемаго Совѣта Управленія и бывшаго Государственнаго Совѣта Царства образовать архивъ старыхъ дѣлъ, съ подчиненіемъ его вѣдѣнію Учредительнаго Комитета и съ опредѣленіемъ для завѣдыванія сими архивомъ нужнаго числа чиповъ, по утвержденному Нами и при семъ прилагаемому временному штату.

Ст. 5. Приведеніе въ дѣйствіе настоящаго Указа Нашего возложить на Нашего Намѣстника и Учредительный Комитетъ въ Царствѣ.

Правительствующій Сенатъ не оставитъ учинить къ исполненію сего надлежащее распоряженіе.

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

„АЛЕКСАНДРЪ“.

Въ Darmstadt,
3 (15) Іюня 1867 г.

Число опубликованія, 8 (20) Іюля 1867 года.

U K A Z

DO RZĄDZĄCEGO SENATU.

Przyjawszy sporządzone w Komitecie Urządzającym Królestwa Polskiego, a w Komitecie do Spraw Królestwa rozpoznane propozycye co do zniesienia Rady Administracyjnej Królestwa, Rozkazujemy:

Art. 1. Radę Administracyjną Królestwa z istniejącą przy niej Kancellaryą znieść bezzwłocznie.

Art. 2. Przedmioty należące dotychczas do attrubucyi znoszącej się Rady Administracyjnej oddać czasowo, do czasu ostatecznego przekształcenia wszystkich naczelných zarządów w Królestwie, pod władzę Komitetu Urządzającego, w celu załatwiania odnoszących się do nich czynności, według porządku w tymże Komitecie ustanowionego.

Art. 3. Załatwianie czynności i korespondencye w interesach, które przychodziły do Kancellaryi Rady Administracyjnej w celu przedstawienia Namiestnikowi i które nie ulegały Kollegialnemu rozpoznaniu Rady, poruczyć Przybocznej Kancellaryi Namiestnika.

Art. 4. Z ukończonych interesów znoszącej się Rady Administracyjnej, tudzież b. Rady Stanu Królestwa, utworzyć Archiwum akt dawnych, poddając takowe pod zarząd Komitetu Urządzającego i z przeznaczeniem do zawiadywania tém Archiwum potrzebnej liczby Urzędników, stosownie do zatwierdzonego przez Nas i przy niniejszem załączonego czasowego etatu.

Art. 5. Wprowadzenie w wykonanie niniejszego Ukazu Naszego, poruczyć Namiestnikowi NASZEMU i Komitetowi Urządzającemu w Królestwie.

Rządzący Senat nie omieszką wydać w celu wykonania tego właściwych rozporządzeń.

Na oryginale Własną JEGO CESARSKIEJ MOŚCI ręką podpisano:

„ALEXANDER“.

W Darmstadtzie,
dnia 3 (15) Czerwca 1867 r.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, Сенаторъ,
(подписалъ) Я. Соловьевъ.

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, Wosiński.

Dyrektor Kancellaryi, Wł. Holewiński.

Dzień ogłoszenia, dnia 8 (20) Lipca 1867 roku.

На подлинномъ собственною Его Императорскаго Величества рукою написано:

„Быть по сему“.

Въ Дармштадтѣ,
3 (15) Іюня 1867 года.

ВРЕМЕННОЙ ШТАТЪ

АРХИВА СТАРЫХЪ ДѢЛЪ

Названіе должностей	Число лицъ	Содержаніе въ годъ		Классы и разряды		
		Одному	Всѣмъ	По должности	По мун-дурѣ	По пенсіи
Начальникъ Архива	1	1200	1200	VI	VI	III 2 ст.
Архивариусовъ	2	750	1500	VII	VII	IV
Старшій Помощникъ Архивариуса	1	620	620	VIII	VIII	IV
Младшій Помощникъ Архивариуса	1	600	600	IX	IX	VII
Чиновникъ для письма	1	450	450	X	X	VII
Итого.	6	—	4370	—	—	—

Примѣчаніе 1. Служащіе въ архивѣ опредѣляются и увольняются по правиламъ, постановленнымъ для чиновниковъ Учредительнаго Комитета; по производству въ чины они пользуются правами, предоставленными тѣмъ же чиновникамъ.

Примѣчаніе 2. Установленному дѣйствующими въ Царствѣ Польскомъ законами, порядку вычетовъ въ эмеритальную кассу и назначеніи пенсій служащіе въ архивѣ подлежатъ въ такомъ только случаѣ, если сами изъявляютъ на то согласіе.

Примѣчаніе 3. Начальникъ архива пользуется казенною квартирою.

(Подписалъ) Предсѣдательствующій въ Комитетѣ по дѣламъ Царства Польскаго, *Князь Павелъ Гегаринъ*.

Съ подлиннымъ впрно:

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, Сенаторъ,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ*.

Число опубликованія, 8 (20) Іюля 1867 г.

Na oryginalne własną JEGO CESARSKIEJ MOŚCI ręką napisano:

„Ma być według tego“.

W Darmsztadzie,
d. 3 (15) Czerwca 1867 r.

ETAT CZASOWY

ARCHIWUM AKT DAWNYCH.

Nazwa urzędu	Liczba osób	Płaca roczna		Klasy i stopnie		
		Jednego	Wszystkich	Z urzędu	Z mundur	Z płacy
Naczelnik Archiwum	1	1200	1200	VI	VI	III 2 st.
Archiwiści	2	750	1500	VII	VII	IV
Starszy Pomocnik Archiwisty	1	620	620	VIII	VIII	IV
Młodszy Pomocnik Archiwisty	1	600	600	IX	IX	VII
Urzędnik do pisma	1	450	450	X	X	VII
Razem.	6	—	4370	—	—	—

Uwaga 1. Służący w Archiwum otrzymują nominacye i uwolnienia według przepisów ustanowionych dla urzędników Komitetu Urządzającego; pod względem otrzymywania rang korzystać z praw służących tymże urzędnikom.

Uwaga 2. Ustanowionemu przez obowiązujące w Królestwie Polskiem przepisy, porządkowi potrącania składki emerytalnej i wyznaczania pensyj, służący w Archiwum podlegają w takim tylko razie gdy na to sami się zgodzą.

Uwaga 3. Naczelnik Archiwum korzysta z kwatery Skarbowej

Podpisał: Przewodniczący w Komitecie do Spraw Królestwa Polskiego, *Książę Paweł Gagarin*.

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński*.

Dyrektor Kancellaryi, *Wł. Holewiński*.

Dzień ogłoszenia, dnia 8 (20) Lipca 1867 roku.

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

ИМПЕРАТОРА И САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССИЙСКАГО, ЦАРЯ ПОЛЬСКАГО,

ВЕЛИКАГО КНЯЗЯ ФИНЛЯНДСКАГО,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ.

Во исполнение Высочайшаго повелѣнія, послѣдовавшаго 3 15) Іюня 1867 года, одновременно съ удостоеніемъ Высочайшаго Его Императорскаго Величества подписанія проекта Указа Правительствующему Сенату, Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Начальники отдѣльных частей въ Царствѣ, по дѣламъ, вносимымъ ими на разсмотрѣніе Учредительнаго Комитета, приглашаются въ засѣданія сего Комитета съ правомъ голоса.

Ст. 2. Членамъ Совѣта Управленія, состоящимъ вмѣстѣ съ тѣмъ Членами Учредительнаго Комитета, сохраняются тѣ служебныя права, коими они доселѣ пользовались по званію Членовъ Совѣта Управленія.

Ст. 3. Прочимъ Членамъ Совѣта Управленія, не состоящимъ Членами Учредительнаго Комитета, сохраняются лично то содержаніе и тѣ служебныя права, которыми они нынѣ пользуются по своимъ должностямъ и по званію Членовъ Совѣта Управленія, впредь до того времени, пока занимаютъ особыя должности или до окончательнаго преобразованія тѣхъ учреждений, въ которыхъ они состоятъ.

Ст. 4. Изъ чиновниковъ Канцеляріи Совѣта Управленія тѣхъ, кои состоятъ при архивѣ Совѣта, причислить къ Канцеляріи Учредительнаго Комитета съ содержаніемъ и правами согласно штату вновь образуемаго общаго архива старыхъ дѣлъ, а лицъ, служащихъ при Намѣстниковскомъ и Брюлевскомъ дворцахъ — къ Канцеляріи Намѣстника; остальныхъ затѣмъ чиновниковъ Канцеляріи Совѣта оставить за штатомъ на общемъ основаніи.

Ст. 5. Чиновнику, занимающему нынѣ должность старшаго помощника архиваріуса Совѣта Управленія, доколѣ онъ будетъ со-

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

CESARZA I SAMOWŁADCY WSZECH ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,

WIELKIEGO KSIĘCIA FINLANDZKIEGO,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

W wykonaniu NAJWYŻSZEGO Rozkazu, zapadłego w dniu 3 (15) Czerwca 1867 r. jednocześnie z NAJWYŻSZYM przez JEGO CESARSKĄ MOŚĆ podpisaniem projektu Ukazu do Rządzącego Senatu, Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem postanowił i stanowi:

Art. 1. Naczelnicy oddzielnych Wydziałów w Królestwie, w interesach wnoszonych przez nich pod rozpoznanie Komitetu Urządzającego, przyzywani być mają na posiedzenia tegoż Komitetu, z prawem głosu.

Art. 2. Członkowie Rady Administracyjnej, będący zarazem Członkami Komitetu Urządzającego, utrzymują się przy tych samych prawach służbowych, z których jako Członkowie Rady Administracyjnej dotychczas korzystali.

Art. 3. Inni Członkowie Rady Administracyjnej, nie będący Członkami Komitetu Urządzającego, utrzymują się osobiście przy tej płacy i takich prawach służbowych, z jakich obecnie korzystają z tytułu swoich urzędów i jako Członkowie Rady Administracyjnej, aż do czasu, dopóki zajmować będą osobne urzędy, lub do czasu ostatecznego przekształcenia tych Władz w których oni pozostają.

Art. 4. Z Urzędników Kancellaryi Rady Administracyjnej, tych którzy pozostają przy Archiwum Rady, zaliczyć do Kancellaryi Komitetu Urządzającego z uposażeniem i prawami stosownie do etatu nowo tworzącego się Archiwum akt dawnych, a osoby służące przy pałacach Namiestnikowskim i Bryłowskim, do Kancellaryi Namiestnika; pozostałych zaś Urzędników Kancellaryi Rady uznać za spadłych z etatu na zasadach ogólnych.

Art. 5. Urzędnik zajmujący obecnie posadę Starszego Pomocnika Archiwisty Rady Administracyjnej, dopóki pozostawać będzie na

стоять въ должности старшаго помощника архивариуса въ архивѣ старыхъ дѣлъ, сохраняется право на получение производимой ему вынѣ прѣбавки къ жалованью по 490 рублей въ годъ.

Ст. 6. Въ распоряженіе Намѣстника въ Царствѣ ассигнуется сумма 6,000 р. для производства примѣнительно къ ст. 144 устава о службѣ гражданской, пособій наиболѣе недостаточнымъ заштатнымъ чиновникамъ упраздняемой Канцеляріи Совѣта Управленія.

Ст. 7. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Члена-Завѣдывающаго дѣлами Учредительнаго Комитета и Завѣдывающаго Финансовымъ въ Царствѣ Управленіемъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіи 23 Іюня (5 Іюля) 1867 г.

Намѣстникъ Царства, Генералъ-Фельдмаршалъ,
(подписаль) *Графъ Бергъ.*

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
Сенаторъ (подписаль) *Я. Соловьевъ.*

Число опубликованія, 8 (20) Іюля 1867 г.

Urzędzie Starszego Pomocnika Archiwisty w Archiwum akt dawnych, utrzymuje się przy prawie do pobierania udzielanego mu dotychczas dodatku do pensji, po 490 rubli rocznie.

Art. 6. Do rozporządzenia Namiestnika w Królestwie przeznaczają się summa rs. 6,000 na udzielanie stosownie do art. 144 Ustawy o służbie cywilnej zasiłków najbardziej potrzebującym spadłym z etatu Urzędnikom znoszącą się Kancellaryi Rady Administracyjnej.

Art. 7. Wykonanie niniejszego postanowienia, które zamieszczone być ma w Dzienniku Praw, wkłada się na Członka-Zawiadującego czynnościami Komitetu Urządającego i na Zawiadującego Zarządem Finansowym w Królestwie.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu dnia 23 Czerwca 5 Lipca) 1867 roku.

Namiestnik Królestwa, Jenerał - Feldmarszałek,
(podpisano) *Hrabia Berg.*

Członek-Zawiadujący czynnościami Komitetu Urządającego,
Senator, (podpisano) *J. Solowiew.*

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, Сенаторъ,
(подписаль) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

Dyrektor Kancellaryi, *wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 8 (20) Lipca 1867 roku.

Божією Милостію

МЫ, АЛЕКСАНДРЪ П-й,

Императоръ и Самодержецъ Всероссійскій, Царь Польскій,

Великій Князь Финляндскій,

и проч., и проч., и проч.,

Объявляемъ всѣмъ вѣрнымъ подданнымъ Нашимъ въ Царствѣ Польскомъ:

Для обыкновеннаго пополненія арміи и флота, надлежитъ въ семь году произвести рекрутскій наборъ въ губерніяхъ Царства Польскаго, въ одинаковой соразмѣрности съ произведеннымъ въ началѣ сего года въ Имперіи наборомъ, а именно: по четыре человека съ каждой тысячи душъ мужскаго пола и сверхъ того, для пополненія состоящей за Царствомъ недоимки въ рекрутской повинности, назначить, по примѣру наборовъ 1865 и 1866 годовъ, еще по полтора рекрута съ тысячи душъ мужскаго пола; при чемъ для облегченія населенія губерній Царства въ отбываніи рекрутской повинности, поставка рекрутовъ, въ счетъ означенной недоимки, можетъ быть замѣняема денежнымъ взносомъ.

Кромѣ того, желая даровать жителямъ означенныхъ губерній вѣщую льготу въ отбываніи рекрутской повинности, Мы признали за благо дозволить, чтобы при предстоящемъ наборѣ допущенъ былъ, по примѣру 1866 года, въ видѣ временной мѣры, выкупъ рекрутской повинности денежнымъ взносомъ.

На семь основаніи, разсмотрѣвъ предложенія Учредительнаго Комитета о порядкѣ производства въ семь году рекрутскаго въ губерніяхъ Царства набора, Мы, согласно заключенію Комитета по двѣмъ Царства, Постановили и Постановляемъ:

Статья 1-я. Въ нынѣшнемъ 1867 году имѣть бытъ произведенъ рекрутскій наборъ въ губерніяхъ Царства, полагая по четыре человека съ каждой тысячи душъ мужскаго пола и, кромѣ того, еще по полтора человека съ каждой тысячи въ счетъ числящейся за означенными губерніями недоимки въ рекрутахъ.

Ст. 2. Наборъ долженъ быть начатъ 2 (14) Октября и оконченъ 4 (16) Ноября 1867 года.

Ст. 3. Раскладка рекрутскаго контингента, опредѣляемаго на всѣ губерніи Царства, въ размѣрѣ общаго мужскаго ихъ населенія, за исключеніемъ лицъ, изъятыхъ на всегда отъ рекрутства, производится по конскрипціоннымъ округамъ, соразмѣрно числу конскрипціоннаго населенія, подлежащаго рекрутству.

Z Bożej Łaski,

МЫ, ALEXANDER - II-gi,

Cesarz i Samowładca Wszech Rosyji, Król Polski,

Wielki Książę Finlandzki,

etc., etc., etc.,

Objawiamy wszystkim wiernym poddanym Naszym w Królestwie Polskiem:

Dla zwykłego skompletowania armji i floty, wypada w roku bieżącym uskutecznić pobór do wojska w gubernjach Królestwa Polskiego, w jednakowym stosunku z poborem dopełnionym w Cesarstwie w początku roku bieżącego, to jest po *czterech* ludzi z każdego tysiąca dusz męzkich, i oprócz tej liczby, na pokrycie liczącej się na Królestwie zaległości zaciągowej, назначить подобно як в поборзе лат зешлых 1865 и 1866, jeszcze po *półtora* człowieka z tysiąca dusz płci męskiej; przyczem dla ulżenia ludności gubernij Królestwa w spełnieniu powinności zaciągowej, dostawa rekrutów na rachunek rzeczonej zaległości, może być zastąpioną przez opłatę pieniężną.

Nadto, pragnąc udzielić mieszkańcom Królestwa większą ulgę w powinności zaciągowej, Uznaliśmy za dobre zezwolić, aby, jako czasowy środek, przy nastąpić mającym поборзе do wojska, dopuszczony był, подобно як в року 1866, wykup pieniężny od rzeczonej powinności.

Z tego powodu, rozpatrzywszy wnioski Komitetu Urządzającego co do porządku w jakim uskuteczniiony być ma w roku bieżącym pobór do wojska w gubernjach Królestwa, zgodnie z opinią Komitetu do Spraw Królestwa Polskiego, Postanowiliśmy i Stanowimy:

Art. 1. W roku bieżącym 1867, ma być uskuteczniiony pobór do wojska w gubernjach Królestwa, licząc po *czterech* ludzi z każdego tysiąca dusz ludności męskiej i oprócz tego jeszcze po *jednym* i *pół* człowieku z każdego tysiąca na rachunek liczącej się na Królestwie zaległości w rekrutach.

Art. 2. Pobór ten winien rozpocząć się w d. 2 (14) Października i być ukończony z d. 4 (16) Listopada 1867 r.

Art. 3. Rozkład kontyngensu zaciągowych, oznaczonego na wszystkie gubernje Królestwa w stosunku ich ogólnej ludności męskiej, z wyjątkiem osób na zawsze od zaciągu uwolnionych, dokonywany być ma okregami spisowemi, odpowiednio do ilości ludności spisowej, zaciągowi podlegającej.

Ст. 4. При производствѣ настоящаго набора, личное поступленіе въ рекруты дозволяется замѣнять денежнымъ взносомъ. Сею льготою могутъ воспользоваться всѣ жители губерній Царства, подлежащіе рекрутской повинности.

Разрѣшаемый вновь на предстоящій наборъ, выкупъ рекрутской повинности денежнымъ взносомъ, равно способъ пополненія числящейся за губерніями Царства недоимки рекрутъ, опредѣляются приложенными къ настоящему Манифесту правилами.

Ст. 5. Сословія и лица, рекрутской повинности не подлежащія, подробно указаны въ приложеніи къ настоящему Манифесту.

Ст. 6. Для приѣма людей въ рекруты, устанавливается меньшая мѣра роста въ два аршина три вершка.

Ст. 7. Для отбыванія рекрутской повинности, сельское и городское населеніе (за исключеніемъ нѣкоторыхъ многолюдныхъ городовъ, которые могутъ составлять особые округа), раздѣляются на конскрипціонныя округа, которые составляются соответственно дѣленію губерній на уѣзды, съ тѣмъ, чтобы отступленіе отъ сего было допускаемо лишь въ особенныхъ случаяхъ, въ видахъ большаго удобства для дѣла и въ облегченіе конскриптовъ.

Примѣчаніе. Въ г. Варшавѣ учреждаются, какъ для личнаго освидѣтельствованія конскриптовъ, такъ и для производства метанія жеребьевъ, двѣ Конскрипціонныя Коммисіи.

Ст. 8. Отдѣльныхъ еврейскихъ округовъ не составлять. Еврейское населеніе причисляется къ округамъ земскимъ и городскимъ, но отбываетъ рекрутскую повинность особо отъ христіанъ.

Ст. 9. Въ составъ Конскрипціонныхъ Коммисій назначаются предсѣдателемъ—уѣздный начальникъ; членами: помощникъ его по полицейскимъ дѣламъ (одъ же начальникъ земской стражи въ уѣздѣ); уѣздный врачъ, или иной медикъ, по назначенію губернатора.

Кромѣ того, во время дѣйствій Конскрипціонныхъ Коммисій въ округахъ, назначаются временными членами: въ сельскихъ — одинъ изъ войтовъ гминъ и одинъ изъ осѣдлыхъ въ округѣ обывателей, оба по выбору уѣзднаго начальника; въ городскихъ, двое изъ обывателей города, одинъ изъ христіанъ и одинъ изъ евреевъ, также по выбору уѣзднаго начальника; въ смѣшанныхъ (въ составъ коихъ входятъ города и селенія), одинъ изъ войтовъ гминъ, одинъ изъ осѣдлыхъ въ округѣ обывателей и два обывателя города, одинъ изъ христіанъ и одинъ изъ евреевъ; при чемъ городскіе обыватели принимаютъ участіе лишь въ дѣйствіяхъ, до городскихъ конскриптовъ относящихся.

Независимо отъ сего состава, въ каждую Конскрипціонную Коммисію входитъ, также съ правомъ члена, одинъ изъ мѣстныхъ

Art. 4. Przy odbywaniu teraźniejszego poboru, osobiste wejście do wojska z zaciagu, pozwala się zastępować przez opłatę pieniężną. Z ulgi téj korzystać mogą wszyscy mieszkańcy gubernij Królestwa, powinności zaciagowej podlegający.

Dozwolone w nadchodzącym poborze zastąpienie powinności zaciagowej przez opłatę pieniężną, jako też sposób pokrycia liczącej się na gubernjach Królestwa zaległości w rekrutach, określone są w przepisach do niniejszego Manifestu dołączonych.

Art. 5. Stany i osoby powinności zaciagowej niepodlegające, wykazane są po szczególe w annexie do niniejszego Manifestu.

Art. 6. Dla przyjęcia spisowych w rekruty, najmniejsza miara wzrostu ustanawia się na dwa arszyny i trzy werszki.

Art. 7. Pod względem powinności zaciagowej, ludność wiejska i miejska (z wyłączeniem niektórych tylko bardziej zaludnionych miast, które stanowić mogą oddzielne okręgi), dzieli się na Okręgi spisowe, które się ustanawiają odpowiednio do podziałów gubernij na powiaty, z zastrzeżeniem, że odstąpienie od tego może być dopuszczonem jedynie w wypadkach szczególnych, dla większego ułatwienia czynności i przyniesienia ulgi spisowym.

Uwaga. W m. Warszawie, dla odbycia tak osobistej rewizyi osób spisowych, jako też dla losowania, utworzone być mają dwie Kommissye Konskrypcyjne.

Art. 8. Nie mają być tworzone oddzielne Okręgi dla starozakonnych. Ludność starozakonna zalicza się do Okręgów ziemskich i miejskich, lecz powinność zaciagową odbywa oddzielnie od chrześcijan.

Art. 9. Do składu Kommissyj Konskrypcyjnych przeznaczają się: na Prezesa—Naczelnik Powiatu; na Członków—Pomocnik jego do czynności policyjnych (zarazem Naczelnik Straży Ziemskiej w Powiecie) Lekarz powiatowy lub inny przez Gubernatora wyznaczony.

Nadto, w czasie czynności Kommissyj w Okręgach, przeznaczają się na Członków czasowych: w wiejskich— jeden z Wójtów Gmin i jeden z osiadłych w Okręgu Obywateli, obydwu z wyboru Naczelnika Powiatu— w miejskich, dwóch Obywateli miasta, jeden z pomiędzy chrześcijan i jeden ze starozakonnych, wybrani także przez Naczelnika Powiatu; w mieszanych (do składu których wchodzi miasta i wsie), jeden z Wójtów Gmin, jeden z osiadłych Obywateli w Okręgu i dwóch z Obywateli miasta, jeden z pomiędzy chrześcijan i jeden z pomiędzy starozakonnych; obywatele miejscy biorą przytem udział jedynie w czynnościach odnoszących się do spisowych miejskich.

Niezależnie od powyżej oznaczonego składu, do każdej Kommissyi Konskrypcyjnej wchodzi także na prawach Członka jeden z miejscowych

комиссаровъ по крестьянскимъ дѣламъ, назначаемый по распоряженію Члена-завѣдывающаго дѣлами Учредительнаго Комитета.

Примѣчаніе. Въ г. Варшавѣ Конскрипціонную Комиссію составляютъ: предсѣдатель — въ одной комисіи совѣтникъ военнаго отдѣленія магистрата, въ другой — ратманъ того же отдѣленія; члены въ каждой изъ нихъ: жандармскій офицеръ, по назначенію начальника Варшавскаго жандармскаго округа; полицейскій офицеръ или помощникъ пристава той части города, которая представляетъ конскриптовъ; чиновникъ военнаго отдѣленія магистрата въ званіи члена дѣлопроизводителя; одинъ изъ городскихъ врачей, по назначенію врачебной управы г. Варшавы, и по два обывателя города, по выбору президента: одинъ изъ христіанъ и одинъ изъ евреевъ.

Ст. 10. Списки освидѣтельствованнымъ конскриптамъ утверждаются окончательно Конскрипціонною Комиссіею, которая одинъ экземпляръ списка, всѣми членами подписанный, представляетъ губернскому правленію, а по городу Варшавѣ — магистрату.

Ст. 11. Заготовленіе обмундированія для рекрутъ, возлагается на окружное интендантское управленіе Варшавскаго Военнаго Округа, на основаніи особой о семъ инструкции.

Ст. 12. Исполненію рекрутской повинности подлежатъ конскрипты 1-го разряда и тѣ 2-го разряда, которые имѣютъ 23 и 24 года.

Ст. 13. Для выбора одного рекрута должно призывать къ жеребью не менѣе трехъ конскриптовъ.

Ст. 14. Конскрипты 1-го разряда призываются къ жеребью по возрасту, т. е. сперва 20-и лѣтніе; если ихъ будетъ недостаточно по три на одного рекрута, то къ нимъ присоединяются конскрипты 21 года и за тѣмъ 22 лѣтніе; при чемъ конскрипты одинаковаго возраста не разбиваются по частямъ, хотя бы чрезъ то число конскриптовъ и превышало означенное число трехъ конскриптовъ для выбора одного рекрута.

Это же правило распространяется и на конскриптовъ 2-го разряда, имѣющихъ 23 и 24 года отъ роду.

Ст. 15. Конскрипты, неявившіеся къ освидѣтельствуванію или къ жеребью, равно бѣжавшіе и уличенные въ членовредительствѣ, или въ представленіи подложныхъ документовъ, принимаются, если окажутся годными къ военной службѣ, въ зачетъ наборовъ, однимъ годомъ старѣе общаго конскрипціоннаго возраста, а именно 31 года; не способные же къ военной службѣ, равно достигшіе возраста свыше 31 года, ни въ какомъ случаѣ въ военную службу не принимаются, но подвергаются другимъ взысканіямъ по закону.

wych Komisarzy do spraw włościańskich, z zarządzenia Członka-Zawiadującego interesami Komitetu Urządzającego wyznaczony.

Uwaga. W mieście Warszawie Komisję Konskrypcyjną składają: Prezydenci: w jednej Komisji — *Radny* Wydziału Wojskowego Magistratu, a w drugiej — *Ławnik* tegoż Wydziału; Członkowie w każdej z nich: Oficer Żandarmerji, wyznaczony przez Naczelnika Warszawskiego Okręgu Żandarmerji; Oficer Policyjny lub Adjunkt Komisarza tego Cyркулу miasta z którego przedstawiani są spisowi; Urzędnik Wydziału Wojskowego Magistratu, w charakterze Członka-Referenta; jeden z Lekarzy miejskich przez Urząd Lekarski miasta Warszawy wyznaczony, i po dwóch obywateli miasta wybranych przez Prezydenta, jeden z pomiędzy chrześcijan i jeden z pomiędzy starozakonnych.

Art. 10. Wykazy spisowych obrewidowanych, zatwierdza ostatecznie Komisya Konskrypcyjna i jeden egzemplarz takowego wykazu, opatrzone podpisami wszystkich Członków, przedstawia Rządowi Gubernjalnemu, a w m. Warszawie Magistratowi.

Art. 11. Sporządzenie umundurowania dla rekrutów, wkłada się na Zarząd Okręgowy Intendentury Warszawskiego Okręgu Wojennego, na zasadzie oddzielnej co do tego Instrukcji.

Art. 12. Powinności zaciągowej podlegają spisowi I kategorii i ci z kategorii II, którzy mają 23 i 24 lat wieku.

Art. 13. Dla wybrania jednego rekruta, należy powoływać do losowania nie mniej jak trzech spisowych.

Art. 14. Spisowi I kategorii przyzywani być mają do losowania podług wieku, to jest najprzód 20-letni; jeżeli ich nie wystarczy, licząc po trzech na jednego rekruta, wówczas przyłączają się do nich spisowi 21 lat wieku mający, a następnie 22-letni; przyczem, spisowi jednego wieku nie rozdzielają się na części, chociażby przez to liczba ich przewyższała oznaczoną liczbę trzech spisowych dla wybrania jednego rekruta.

Tenże sam przepis stosuje się i do spisowych II kategorii, mających 23 i 24 lat wieku.

Art. 15. Spisowi niestawający do rewizji lub do losowania, również zbiegli, albo przekonani o umyślnie okaleczeniu się lub o przedstawienie fałszywych dowodów, będą przyjmowani, jeżeli się okażą zdolnymi do służby wojskowej, na rachunek poboru, o rok jeden starsi nad wiek popisowy, a mianowicie 31 lat wieku mający; niezdolni zaś do służby wojskowej, jako też liczący więcej nad 31 lat wieku, w żadnym razie do służby tej przyjmowani być nie mogą, lecz podlegają innym karom, podług prawa.

Ст. 16. Конскрипты съ явными недостатками, или увѣчьями, обращаются съ просьбами о засвидѣтельствovanіи неспособности ихъ къ военной службѣ— въ гминныя и городскія управления.

Управления сіи выдаютъ свидѣтельства не иначе, какъ на основаніи особаго руководства, утвержденнаго Учредительнымъ Комитетомъ.

Свидѣтельства эти окончательно утверждаются Конскрипціонными Коммисіями, по надлежащемъ медицинскомъ осмотрѣ.

Всѣ, получившіе таковыя свидѣтельства конскрипты, освобождаются на всегда отъ военной службы, равно отъ представленія для переосвидѣтельствovanія въ постоянныя губернскія рекрутскія присутствія.

Ст. 17. Если конскрипты, имѣющіе явныя увѣчья и недостатки, отсутствуютъ изъ постоянныхъ мѣстъ жительства по законнымъ паспортамъ, то имъ дозволяется обращаться съ просьбами, о выдачѣ указанныхъ въ предыдущей статьѣ свидѣтельствъ, въ гминныя и городскія управления, а о медицинскомъ осмотрѣ въ Конскрипціонныя Коммисіи тѣхъ округовъ, въ предѣлахъ коихъ находятся временныя мѣста ихъ жительства.

Получившій таковое свидѣтельство, вмѣсто личной явки въ свою гмину, представляетъ въ оную сіе свидѣтельство, для стмѣтки въ именномъ спискѣ конскриптовъ.

Ст. 18. Городскія и гминныя управления, равно Конскрипціонныя Коммисіи, обязанныя выдавать и утверждать вышеозначенныя свидѣтельства, за каждое неправильно выданное или утвержденное свидѣтельство, независимо отъ преданія виновныхъ уголовному суду, подлежатъ штрафу въ 400 руб., съ распределеніемъ этой суммы на всѣхъ подписавшихъ свидѣтельство, соразмѣрно получаемому ими отъ казны денежному содержанію; при чемъ члены изъ мѣстныхъ обывателей, не получающіе содержанія отъ казны, вносятъ въ счетъ 400 р. сумму, равную той, которая будетъ слѣдовать съ члена коммисіи, получающаго наименьшій окладъ казеннаго содержанія.

Ст. 19. Въ составъ временныхъ рекрутскихъ присутствій назначаются: предсѣдателемъ вице-губернаторъ, членами: совѣтникъ военнаго-полицейскаго отдѣленія губернскаго правленія, который и предсѣдательствуетъ въ небытность вице-губернатора, одинъ изъ участковыхъ комиссаровъ, по назначенію Члена-завѣдывающаго дѣлами Учредительнаго Комитета; штабъ-офицеръ въ званіи военнаго пріемщика, по назначенію штаба Варшавскаго Военнаго Округа; военный врачъ, назначенный по соглашенію губернатора съ подлежащимъ военнымъ начальствомъ, и гражданскій врачъ, по назначенію губернатора.

Art. 16. Spisowi z widocznymi wadami lub kalectwem, udawać się mają z prośbami do Zarządów gminnych i miejskich o poświadczenie niezdadności ich do służby wojskowej. Zarządy te wydawać im mają tego rodzaju świadectwa tylko na zasadzie oddzielnej Instrukcji, przez Komitet Urządzający w Królestwie zatwierdzonej. Świadectwa takowe ostatecznie zatwierdzają Kommissye Konskrypcyjne, po odbyciu należytej rewizji lekarskiej. Wszyscy spisowi, którzy otrzymali podobne świadectwa, uwalniają się na zawsze od służby wojskowej, jak również od obowiązku stawiania przed stałymi Urzędami Rekruckimi Gubernjalnymi dla odbycia superewizji.

Art. 17. Jeżeli spisowi z widocznymi wadami lub kalectwem, na mocy udzielonych im pasportów, będą nieobecni w miejscu stałego zamieszkania swego, dozwala się im udawać z prośbami o wydanie wyrażonych w poprzedzającym Artykule świadectw, do gminnych i miejskich Zarządów, zaś o dopełnienie rewizji lekarskiej do Kommissyi Konskrypcyjnej tego Okręgu, w obrębie którego czasowo przebywają.

Otrzymujący podobne świadectwo, zamiast osobistego stawienia się w gminie swojej, przedstawia jej to świadectwo dla odnotowania w liście imiennej spisowych.

Art. 18. Zarządy miejskie i gminne, tudzież Kommissye Konskrypcyjne, obowiązane do wydawania i zatwierdzania powyższych świadectw, za każde nieprawnie wydane lub zatwierdzone świadectwo, niezależnie od pociągnięcia winnych do odpowiedzialności karnej, ulegają oni karze pieniężnej w ilości rsr. 400, z rozłożeniem takowej na wszystkich, którzy podpisali świadectwo, stosunkowo do pobieranej przez nich od Rządu płacy; przyczem Członkowie z pomiędzy miejscowych obywateli, nie pobierający od Rządu płacy, wnosić mają na poczet rsr. 400 sumę równą tej, jaka przypadać będzie od Członka Kommissyi otrzymującego od Rządu najniższą płacę.

Art. 19. Do składu czasowych Urzędów Rekruckich przeznaczają się: na Prezydujących-Vice-Gubernator, na Członków: Radca Wydziału Wojskowo-Policyjnego Rządu Gubernjalnego, który zarazem prezyduje w razie nieobecności Vice-Gubernatora; jeden z Komisarzy Rewirowych z wyboru Członka-Zawiadującego interesami Komitetu Urządzającego; Sztabs-Oficer w charakterze odbiorcy wojskowego, przez Sztab Warszawskiego Wojennego Okręgu wyznaczony; Lekarz wojskowy przez Gubernatora za porozumieniem się z właściwą Władzą wojskową i Lekarz cywilny przez Gubernatora wyznaczeni.

Примѣчаніе 1-е. Въ составъ временнаго рекрутскаго присутствія г. Варшавы, назначается предсѣдателемъ: президентъ города, членами: штабъ-офицеръ въ званіи военнаго приѣмщика, а также военный врачъ, оба по назначенію штаба Варшавскаго Военнаго Округа, — и гражданскій врачъ по назначенію мѣстной врачебной управы.

Примѣчаніе 2-е. Указанный составъ временныхъ рекрутскихъ присутствій примѣняется къ постояннымъ рекрутскимъ присутствіямъ, въ которыхъ состоитъ членомъ губернскій воинскій начальникъ, если не назначенъ особый военный приѣмщикъ; на эту-же послѣднюю должность, вмѣсто штабъ-офицера, можетъ быть назначенъ и оберъ-офицеръ, а вмѣсто участковаго комиссара — гражданскій чиновникъ, по назначенію губернатора.

Ст. 20. Предоставленное, ст. 43 положенія 3 (15) Марта 1859 года, отсутствующимъ конскриптамъ право давать уполномочіе другимъ лицамъ на вынудіе, вмѣсто нихъ, жеребья, отмѣняется. За нихъ жеребій вынимають мѣстные солтысы или лавники.

Тѣ изъ неявившихся къ жеребью конскриптовъ, которые законными причинами оправдаются въ неявкѣ, отправляютъ рекрутскую повинность по вынудому за нихъ номеру жеребья; подставные-же или запасные, которые, за отсутствіемъ ихъ, будутъ отданы въ военную службу, возвращаются, во всякое время, въ первобытное состояніе, коль скоро лица, въ замѣнъ коихъ они были приняты въ военную службу, поступятъ въ оную, и если подлежащіе возвращенію въ первобытное состояніе не пожелаютъ остаться въ военной службѣ; тѣ же изъ нихъ, которые добровольно останутся въ военной службѣ, принимаются къ зачету по конскрипціонному округу въ будущіе наборы.

Тоже самое исполняется въ отношеніи рекрутъ, принятыхъ въ замѣнъ конскриптовъ съ рекрутскими номерами жеребьевъ, которые, по испытаніи, въ теченіи узаконеннаго времени, въ госпиталяхъ, окажутся способными къ военной службѣ и будутъ въ оную опредѣлены.

Ст. 21. Конскрипты, забракованные въ рекрутскомъ присутствіи военнымъ и гражданскимъ врачами, по явнымъ наружнымъ недостаткамъ, въ такомъ только случаѣ считаются окончательно неподлежащими приѣму въ военную службу, если относительно неспособности ихъ послѣдуетъ рѣшеніе всего рекрутскаго присутствія, по большинству голосовъ.

Конскрипты же, забракованные врачами по внутреннимъ бо-
лѣзнямъ, въ отношеніи коихъ члены рекрутскаго присутствія, не

Увага 1. До складу czasowego Urzędu Rekruckiego miasta Warszawy, przeznaczają się: na Prezydującego—Prezydent miasta, na Członków: Sztabs-Oficer w charakterze odbiorcy wojskowego, tudzież Lekarz wojskowy przez Sztab Warszawskiego Wojennego Okręgu, i Lekarz cywilny przez miejscowy Urząd Lekarski wyznaczeni.

Увага 2. Wskazany skład czasowych Urzędów Rekruckich, stosuje się także i do stałych Urzędów Rekruckich, których Członkiem jest Gubernjalny Naczelnik Wojskowy, gdy osobny odbiorca wojskowy nie jest wyznaczony; na ten zaś ostatni urząd, w miejsce Sztabs-Oficera może być przeznaczony i Ober-Oficer, a w miejsce Komisarza Rewirowego Urzędnik cywilny przez Gubernatora wyznaczony.

Art. 20. Dozwolone Artykułem 43-m Ustawy z dnia 3 (15) Marca 1859 r. spisowym nieobecny prawo upoważniania innych osób do ciągnięcia za nich losu, uchyla się. Losy ciągnięte być mają za nich przez soltysów lub ławników.

Ci z pomiędzy spisowych nie stawających do losowania, którzy przyczynę swego niestawiennictwa należycie usprawiedliwią, obowiązani są spełnić powinność zaciągową podług numeru losu, jaki za nich wyciągnięty został. Zastępcy zaś lub zapasowi, którzyby, skutkiem nieobecności tamtych oddani byli do służby wojskowej, wracają każdego czasu do poprzedniego swego stanu, skoro osoby, za które byli przyjęci do służby wojskowej, wstąpią do takowej, i jeżeli kwalifikujący się do powrócenia do poprzedniego stanu spisowi, sami nie objawiają życzenia pozostania nadal w służbie wojskowej; ci zaś z pomiędzy nich, którzyby do browolnie pozostali w wojsku, zaliczają się na rachunek przyszłych poborów z Okręgów konskrypcyjnych.

Tenże sam sposób postępowania zachowuje się i względem zaciągowych przyjętych w miejsce spisowych, mających numera zaciągowy, którzy po odbyciu w szpitalach próby przez czas przepisami oznaczony, okażą się zdolnymi do służby wojskowej i do takowej zostaną przyjęci.

Art. 21. Spisowi wybrakowani w Urzędzie Rekruckim przez wojskowego i cywilnego lekarzy, z powodu wyraźnych wad zewnętrznych, w takim tylko razie uznani być mają ostatecznie za niepodlegających przyjęciu do służby wojskowej, jeżeli niezdadność ich przyznana zostanie przez decyzję Urzędu Rekruckiego, większością głosów postanowioną.

Spisowi zaś wybrakowani przez lekarzy z powodu słabości wewnętrznych, co do których Członkowie Urzędu Rekruckiego, jako nie bę-

врачи, не могут заявлять своего мѣнѣя, а равно конскрипты, о годности коихъ къ военной службѣ произошло разногласіе въ рекрутскомъ присутствіи между военнымъ и гражданскимъ врачами, отправляются въ мѣстный военный госпиталь, либо въ военный лазаретъ, для переосвидѣтельствванія въ присутствіи губернатора или по назначенію его, въ присутствіи одного изъ совѣтниковъ губернскаго правленія, состоящими при госпиталяхъ врачами, рѣшеніе коихъ въ сихъ случаяхъ, считается окончательнымъ.

Ст. 22. Рекруты, отправляемые рекрутскими присутствіями въ госпиталь, либо лазаретъ на излеченіе, считаются окончательно принятыми, отсылаемые же на испытаніе не считаются окончательно принятыми, и до истеченія срока испытанію, замѣняются временно, подставными.

Ст. 23. Если губернский воинскій начальникъ, до выступленія рекрутъ изъ предѣловъ губерніи, или до зачисленія ихъ на службу, если часть, куда они назначены, находится въ предѣлахъ той же губерніи, усмотритъ, что приняты рекруты вопреки правилъ о годности рекрутъ, то таковыя рекруты, вмѣстѣ съ составленными о нихъ, на точномъ основаніи положенія о неспособныхъ нижнихъ чинахъ, статейными списками, представляются въ медицинскій совѣтъ въ Царствѣ для переосвидѣтельствванія при депутатѣ съ военной стороны. Постановленныя медицинскимъ совѣтомъ рѣшенія считаются окончательными.

Рекруты, которые будутъ признаны медицинскимъ совѣтомъ неправильно принятыми, не замѣняются другими. Но за каждаго такового рекрута предсѣдатель и члены рекрутскихъ присутствій, виновные въ неправильномъ его приѣмѣ, подвергаются, каждый взысканію по 150 рублей. При этомъ, если рекрутъ былъ принятъ съ явными для всякаго недостатками, то означенному взысканію подвергаются предсѣдатель и всѣ члены рекрутскаго присутствія, въ приѣмѣ рекрута участвовавшіе. Если же рекрутъ былъ принятъ съ внутреннею болѣзнію или болѣзнію застарѣлою, то упомянутому взысканію подвергаются одни члены присутствія, медики. Таковыя взысканія опредѣляются по особымъ, каждый разъ, рѣшеніямъ Намѣстника.

Ст. 24. Для замѣна, посредствомъ наемника, рекрута, поступившаго въ военную службу не за проступки и преступленія, никакихъ сроковъ не назначается, и каждому предоставляется приступить къ таковому замѣну, когда будетъ имѣть къ тому возможность и желаніе.

О замѣнѣ рекрута наемникомъ, предоставляется обращаться съ просьбою въ подлежащее губернское правленіе и въ Варшавскій

дѣяущіе лекарями не могутъ объявлять своего зданія, jako též spisowi, pod względem zdatności których do służby wojskowej zaszła w Urzędzie Rekruckim różność zdania pomiędzy lekarzami wojskowym i cywilnym, odsyłani być mają do miejscowego szpitala wojskowego lub do wojskowego lazaretu dla nowego obrewidowania w obecności Gubernatora, lub podług jego rozporządzenia w obecności jednego z Radców Rządu Gubernjalnego, przez lekarzy przy szpitalach zostających, wyrzeczenie których w tych razach uważane być ma za ostateczne.

Art. 22. Rekruci odsyłani przez Urzędy Rekruckie do szpitala lub lazaretu na wyleczenie, uważają się za ostatecznie przyjętych; odsyłani zaś na próbę, nie uważają się za ostatecznie przyjętych i do czasu upływu terminu próby, zastępowani być mają czasowo przez zapasowych.

Art. 23. Jeżeli Gubernjalny Naczelnik Wojskowy przed wyjściem rekrutów z granic gubernji, lub przed zaliczeniem ich do służby, gdy oddział do którego są przeznaczeni znajduje się w granicach téj saméj gubernji, dostrzeże, że rekruci przyjęci zostali wbrew przepisom o zdatności do wojska, w takim razie rekruci takowi, wraz ze sporządzonemi co do nich w ścisłym zastosowaniu się do ustawy o niezdatnych wojskowych niższych stopni, wykazami szczegółowemi, przedstawiani być mają Radzie Lekarskiej w Królestwie dla obrewidowania w obec delegata ze strony wojskowej. Decyzje przez Radę Lekarską wydane są ostateczne.

Rekruci, których Rada Lekarska uzna za niewłaściwie przyjętych, przez innych zastępowani nie będą. Wszakże za każdego takiego rekruta Prezes i Członkowie Rekruckich Urzędów, winni jego niewłaściwego przyjęcia, podlegają karze pieniężnej, po rsr. 150 każdy. Przyem, jeżeli rekrut został przyjęty z wyraźnemi dla każdego wadami, karze pomienionéj ulegną Prezes i wszyscy Członkowie Urzędu Rekruckiego, którzy mieli udział w przyjęciu rekruta. Jeżeli zaś rekrut przyjęty został ze słabością wewnętrzną lub ze słabością zadawnioną, w takim razie karze powyższej ulegną jedynie lekarze będący Członkami Urzędu. Kary te wyrzekane będą przez oddzielne na każdy raz decyzje Namiestnika.

Art. 24. Dla zastąpienia rekruta przyjętego do służby wojskowej nie za występki lub przekroczenia, przez najemnego, nie назнача się żadnych terminów i pozostawia się każdemu przysięść do takowej zamiany, skoro tego zapragne i nastęrczy się ku temu możność.

O zamiанę rekruta przez najemnego zastępcę, udawać się należy z prośbą do właściwego Rządu Gubernjalnego, lub do Magistratu mia-

магистратъ и если наемникъ, по правиламъ рекрутскимъ, окажется годнымъ и препятствій къ приему его не будетъ, то принимается окончательно и передается мѣстному военному начальству, съ означеніемъ: на замѣнъ какого именно рекрута онъ принять.

По передачѣ наемника военному начальству, относительно возвращенія замѣняемаго въ первобытное состояніе, предоставляется губернскимъ правленіямъ и Варшавскому магистрату дѣлать сношенія прямо отъ себя съ военнымъ начальствомъ, въ вѣдѣніи ко-его замѣняемый состоитъ на службѣ; а если мѣсто служенія его неизвѣстно, то сносятся непосредственно съ главнымъ штабомъ Военнаго Министерства.

Ст. 25. Замѣнъ рекрута по охотѣ, роднымъ, единокровнымъ или единоутробнымъ братомъ, допускается не иначе, какъ по достиженіи желающимъ поступить, въ мѣсто брата, въ военную службу, общаго конскрипціоннаго возраста, т. е. 20 лѣтъ, и если притомъ, онъ во всѣхъ прочихъ отношеніяхъ признается годнымъ для военной службы.

Ст. 26. Воспрещеніе конскриптамъ изъ христіанъ замѣнять себя при исполненіи рекрутской повинности евреями, и евреямъ христіанами, отмѣняется и за симъ дозволяется евреямъ замѣнять христіанъ или нанимать охотниковъ изъ христіанъ, и на оборотъ христіанъ въ евреевъ.

Ст. 27. На каждаго трехъ рекрутъ назначается одинъ подставной.

Ст. 28. Разрѣшенная ст. 62 положенія 1859 года перепродажа зачетныхъ квитанцій на казенныхъ наемниковъ, дозволяется не иначе, какъ по заявленіи о перепродажѣ въ подлежащемъ губернскомъ правленіи, или мѣстномъ уѣздномъ управленіи, которыя обозначивъ, на оборотѣ квитанцій, кому именно она перепродана, обязаны сообщать куда слѣдуетъ для отмѣтки въ именныхъ спискахъ конскриптовъ.

Ст. 29. Для подачи жалобъ, подтвержденныхъ документами на неправильную отдачу въ рекруты, опредѣляется годовой срокъ, со дня окончанія набора, въ какомъ бы мѣстѣ жалоба ни была подана.

Таковыя жалобы подлежатъ разсмотрѣнію на равнѣ съ заявленіями, сдѣланными конскриптами при метаніи жеребьевъ.

Жалобы, поступившія безъ надлежащихъ документовъ, или по истеченіи годоваго срока, остаются безъ послѣдствій.

Примѣчаніе. Конскрипты, не представившіе до метанія жеребьевъ законныхъ доказательствъ, удостоверяющихъ о

ста Warszawy, i jeżeli zastępca stosownie do przepisów o powinności zaciągowej okaże się zdatnym, i w przyjęciu go nie nastęczą się przeszkody, wówczas ma być przyjętym ostatecznie i zdany miejscowej Zwierzchności wojskowej, przy wskazaniu, w zastępstwie którego mianowicie rekruta został przyjętym.

Po zdaniu najemnego zastępcy Zwierzchności wojskowej, Rząd Gubernjalny lub Magistrat miasta Warszawy, o powrót zastąpionego rekruta do poprzedniego stanu, odnieść się winien bezpośrednio do Zwierzchności wojskowej, pod której zawiadywaniem zastąpiony rekrut zostaje w służbie; jeżeli zaś miejsce służby jego nie jest wiadomem, znieść się należy bezpośrednio z Głównym Sztabem Ministerstwa Wojny.

Art. 25. Dobrowolne zastąpienie rekruta przez brata rodzonego lub przyrodniego, dozwala się nie inaczej jak po dojściu życzącego wejść do wojska w miejsce brata, do ogólnego wieku popisowego, to jest lat 20-tu i jeśli tenże zostanie przytem uznany pod wszelkimi innemi względami za zdanego do służby wojskowej.

Art. 26. Zakaz zastępowania spisowych z chrześcian w spełnieniu powinności zaciągowej przez starozakonnych, i nawzajem, starozakonnych przez chrześcian, znosi się i odtąd dozwala się starozakonnym wchodzić do służby wojskowej w zastępstwie chrześcian, lub najmować za siebie ochotników z pomiędzy chrześcian, i nawzajem chrześcianom z pomiędzy starozakonnych.

Art. 27. Na każdym trzech rekrutów przeznacza się jeden pasowy.

Art. 28. Dozwolona Art. 62 Ustawy z r. 1859 odprzedaż kwitów zaciągowych na najemnych zastępców Rządowych, może mieć miejsce nie inaczej jak po oświadczeniu o tém we właściwym Rządzie Gubernjalnym, lub w miejscowym Zarządzie Powiatowym, które po odnotowaniu na odwrotnej stronie każdego kwitu, komu takowy odprzedany został, obowiązane są zawiadomić o tém kogo wypada, dla uczynienia stosownej adnotacji w imiennych listach spisowych.

Art. 29. Termin do wnoszenia zażaleń, stwierdzonych dowodami, na nieprawne oddanie do zaciągu, naznacza się roczny, od dnia ukończenia poboru, bez względu na miejsce, w którym zażalenie takowe zostało podane.

Zażalenia te ulegają rozpoznaniu na równi z oświadczeniami uczynionemi przez spisowych podczas losowania.

Zażalenia niepoparte dostatecznymi dowodami, albo zanesione po upływie rocznego terminu, pozostaną bez skutku.

Uwaga. Spisowi, którzyby przed losowaniem nie przedstawili przepisanych dowodów, przekonywających o czasie ich urodze-

времени ихъ рожденія, исполняютъ рекрутскую повинность по возрасту, опредѣленному въ Конскрипціонной Комисіи, по наружному ихъ виду; посему, приносимыя въ этомъ отношеніи жалобы оставляются безъ послѣдствій.

Ст. 30. Рекруты вводятся въ рекрутскія присутствія не обнаженными, а въ сорочкѣ.

Ст. 31. Правило о стрижкѣ головъ и бритьѣ бородъ рекрутамъ въ рекрутскомъ присутствіи, примѣняется только къ рекрутамъ, которые отдаются въ военную службу за побѣгъ, членовредительство или иные проступки; лицъ же предоставляемыхъ въ рекрутскія присутствія для исполненія набора, коль скоро, по освидѣтельствѣваніи они окажутся годными къ военной службѣ, председатель присутствія объявляетъ принятыми, и затѣмъ ихъ въ рекрутскомъ присутствіи не брѣютъ и не стригутъ, но передаютъ военному пріемщику въ томъ видѣ, какъ они приняты, по предварительномъ лишь описаніи примѣтъ.

Ст. 32. Неотмѣненные настоящимъ Манифестомъ и правилами, къ нему приложенными, статьи утвержденнаго Нами 3 (15) Марта 1859 г. положенія о рекрутской повинности въ Царствѣ Польскомъ и другія правительственныя, по сему предмету, постановленія и распоряженія, остаются въ своей силѣ.

Ст. 33. Развитие настоящаго Манифеста и приложенныхъ къ нему правилъ поручается Учредительному Комитету, а исполненіе, возлагается на Правительственную Комисію Внутреннихъ Дѣлъ.

Данъ въ Царскомъ Селѣ,
29 Іюня (11 Іюля) 1867 года.

На подлинномъ собственною Его Императорскаго Величества рукою написано:

„АЛЕКСАНДРЪ.“

Контрасигнировалъ Управляющій Собственною Его Императорскаго Величества Канцеляріею по дѣламъ Царства Польскаго,
Д. Набоковъ.

Съ подлиннымъ вѣрно:

Членъ-завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, Сенаторъ,
(подписаль) *А. Соловьевъ.*

нія, wypełniają повинność zaciągową, stosownie do wieku, z ich powierzchowności w Kommissyi Konskrypcyjnej oznaczonego; dla tego skargi z tego powodu wnoszone, pozostawione być mają bez skutku.

Art. 30. Spisowi wprowadzani być mają do Urzędów Rekruckich nie nago, lecz w koszulach.

Art. 31. Przepis co do strzyżenia głów i golenia bród rekrutom w Urzędzie Rekruckim, stosuje się tylko do oddawanych do służby wojskowej za zbiegostwo, umyślne okaleczenie się lub inne występki, tych zaś, którzy dostawiani są do Urzędu Rekruckiego do poboru, skoro po odbyciu rewizji okażą się zdawnymi do służby wojskowej, Prezydujący w Urzędzie ogłasza za przyjętych i następnie nie goli ich, ani też nie strzygą w Urzędzie Rekruckim, lecz oddają odbiorcy wojskowemu w takim stanie, w jakim przyjęci zostali, po pierwotnem tylko sporządzeniu ich rysopisu.

Art. 32. Nie uchylone niniejszym Manifestem i załączonemi do niego przepisami, artykuły zatwierdzonej przez Nas w dniu 3 (15) Marca 1859 roku Ustawy o powinności zaciągowej w Królestwie Polskiem i inne Rządowe w tym przedmiocie wydane postanowienia i rozporządzenia, pozostają w swej mocy.

Art. 33. Rozwinięcie niniejszego Manifestu i dołączonych do niego przepisów, porucza się Komitetowi Urządzającemu; wykonanie zaś wkłada się na Kommissyę Rządową Spraw Wewnętrznych.

Dan w Carskiem Siole,
dnia 29 Czerwca (11 Lipca) 1867 r.

Naoryginale Własną Jego Cesarskiej Mości ręką podpisano:

„ALEXANDER“.

Kontrasygnował: Zarządzający Własną Jego CESARSKIEJ MOŚCI Kancelaryją do Spraw Królestwa Polskiego, Sekretarz Stanu,
D. Nabokow.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
Сенаторъ, (подписаль) *А. Соловьевъ.*

Za zgodność:

Директор Глówny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

Директор Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

„Утверждаю“.

Въ Царскомъ-Селѣ,
29-го Іюня (11 Іюля) 1867 года.

П Р А В И Л А

о порядкѣ пополненія числящейся за губерніями Царства Польскаго недоимки въ рекрутахъ и замѣна, при предстоящемъ въ 1867 году наборѣ, рекрутской повинности денежнымъ взносомъ.

§ 1. Для облегченія жителей губерній Царства въ отбываніи рекрутской повинности, число рекрутъ, слѣдующее, на основаніи статьи 1-й Высочайшаго Манифеста, въ пополненіе числящейся за населеніемъ означенныхъ губерній недоимки въ рекрутахъ, можетъ быть замѣнено особыми денежными взносами. Сверхъ того, при производствѣ предстоящаго въ семъ 1867 году набора, открывается, въ видѣ временной мѣры, выкупъ рекрутской повинности, коимъ могутъ воспользоваться и прочіе, подлежащіе рекрутской повинности жители упомянутыхъ губерній.

I. Порядокъ пополненія числящейся недоимки въ рекрутахъ.

§ 2. Для пополненія состоящей за населеніемъ губерній Царства рекрутской недоимки, назначается, согласно Высочайше утвержденнымъ 1 (13) Іюня 1865 правиламъ, сверхъ числа рекрутъ, причитающагося по сравненію съ населеніемъ Имперіи, еще по одному съ половиною рекруту съ каждой тысячи душъ.

§ 3. Число рекрутъ, слѣдующее на пополненіе недоимки, можетъ быть замѣнено особыми денежными взносами, во время производства набора; если же съ окончаніемъ набора останутся свободными увольнительныя свидѣтельства, то таковыя могутъ быть выдаваемы и для рекрутъ, принятыхъ уже по тому же набору на службу и даже отправленныхъ по назначенію, если на приобрѣтеніе означенныхъ свидѣтельствъ внесены будутъ выкупныя деньги до срока, назначеннаго для выступленія послѣдней рекрутской партіи изъ Царства.

Na oryginalne Własną Jego CESARSKIEJ MOŚCI ręką podpisano:

„Zatwierdzam“.

W Carskiem Siole,
29 Czerwca (11 Lipca) 1867 r.

P R Z E P I S Y

O sposobie pokrycia liczącej się na gubernjach Królestwa Polskiego zaległości w zaciągowych i zastąpienia przy odbyć się mającym w roku 1867 poborze do wojska, powinności zaciągowej przez opłatę pieniężną.

§ 1. Dla ulżenia mieszkańcom gubernij Królestwa Polskiego w spełnieniu powinności zaciągowej, liczba rekrutów przypadająca na zasadzie art. 1 NAJWYŻSZEGO Manifestu, na pokrycie liczącej się na ludności pomienionych gubernij zaległości w zaciągowych, może być zastąpioną przez opłatę pieniężną. Nadto, przy odbywaniu nastąpić, mającego w roku bieżącym 1867 poboru do wojska, dopuszcza się jako środek czasowy, wykup od powinności zaciągowej, z którego korzystają mogą i inni mieszkańcy wspomnianych gubernij, powinności tej podlegli.

I. Sposób pokrycia liczącej się zaległości w zaciągowych.

§ 2. W celu pokrycia liczącej się na ludności w gubernjach Królestwa zaległości w zaciągowych, назнача się stosownie do NAJWYŻEJ zatwierdzonych w dniu 1 (13) Czerwca 1865 roku przepisów, oprócz liczby rekrutów, przypadającej w porównaniu z ludnością Cesarstwa, po półtora jeszcze rekruta z każdego tysiąca dusz.

§ 3. Liczba rekrutów przypadająca na pokrycie zaległości, może być, podczas odbywania się poboru do wojska zastąpioną przez opłatę pieniężną; jeżeli zaś po ukończeniu poboru pozostaną jeszcze niewyкупione świadectwa uwalniające, takowe mogą być udzielane i rekrutom, którzy już przy tym poborze przyjęci, a nawet do miejsca przeznaczenia odesłani zostali, jeżeli opłata wykupna na nabycie rzeczonych świadectw wniesioną zostanie przed upływem terminu dla ostatniej partji rekrutów do wyjścia z Królestwa oznaczonego.

§ 4. Денежный взносъ, вмѣсто каждаго причитающагося въ счетъ недоимки рекрута, опредѣляется, на основаніи Высочайше утвержденныхъ 1 (13) Іюня 1865 г. правилъ, въ четыреста рублей.

Уплатившій эту сумму и получившій выкупное свидѣтельство освобождается, навсегда, отъ личнаго поступленія въ военную службу.

§ 5. По полученіи повелѣнія о наборѣ, Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ составляетъ общее росписаніе, особо для христіанъ и особо для евреевъ, сколько каждая губернія и городъ Варшава должны поставить рекрутъ, какъ въ счетъ набора, такъ и въ счетъ недоимки. Въ то же время она опредѣляетъ: какое число конскриптовъ по каждой губерніи и по городу Варшавѣ (особо для христіанъ и особо для евреевъ) причитается на пополненіе недоимки.

Затѣмъ, губернскія правленія и Варшавскій городской магистратъ составляютъ таковыя же росписанія по конскрипціоннымъ округамъ.

§ 6. По вынутіи конскриптами жеребьевъ, Конскрипціонная Коммисія объявляетъ всѣмъ вынужденнымъ рекрутскіе нумера и подставнымъ, что такое-то число, особо христіанъ и особо евреевъ, согласно составленному для округа росписанію, имѣетъ право на замѣнъ денежнымъ взносомъ. За симъ, вынужденнымъ жеребій предоставляется внести, въ окружное или губернское казначейство, по четыреста рублей, или же представить квитанцію на внесенныя впередъ съ этою цѣлью въ казначейство деньги. Если число конскриптовъ (особо христіанъ и особо евреевъ), внесшихъ деньги, окажется болѣе опредѣленнаго числа на округъ, то бросается между ними жеребій; при чемъ, приобретшему право денежнаго замѣна немедленно выдается увольнительное свидѣтельство; другіе же, вмѣстѣ съ прочими конскриптами, отправляются въ Рекрутское Присутствіе.

Буде-же число внесшихъ деньги менѣе числа, опредѣленнаго для округа, то всѣхъ ихъ Конскрипціонная Коммисія немедленно снабжаетъ увольнительными свидѣтельствами и въ этомъ случаѣ, всѣ оставшіяся свободными свидѣтельства отправляетъ безотлагательно въ Рекрутское Присутствіе съ чиновникомъ, сопровождающимъ партію конскриптовъ округа; о выданныхъ же свидѣтельствахъ представляетъ отчетъ, съ подробнымъ обозначеніемъ имени прозванія и мѣста жительства лицъ, коимъ они выданы.

Въ округѣ свободныя увольнительныя свидѣтельства не могутъ, быть выдаваемы христіанскія евреямъ и на оборотъ, еврейскія христіанамъ.

§ 7. Полученныя изъ округовъ въ Рекрутскомъ Присутствіи увольнительныя свидѣтельства, по принятіи рекрутъ послѣдняго

§ 1. Оплата денегъ за каждаго рекрута przypadającego на pokrycie zaległości, ustanawia się na zasadzie przepisów w dniu 1 (13) Czerwca 1865 roku NAJWYŻEJ zatwierdzonych, na *czterysta* rubli.

Kto uiścił tę sumę otrzymał świadectwo wykupne, uwolnionym zostaje na zawsze od osobistego wstąpienia do służby wojskowej.

§ 5. Po otrzymaniu rozkazu o poborze do wojska, Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych sporządzi ogólny rozkład, oddzielnie dla chrześcian i oddzielnie dla starozakonnych, ile każda gubernia i miasto Warszawa dostawić ma rekrutów, tak na rachunek poboru, jako też na pokrycie zaległości. Jednocześnie oznaczy, jaka liczba popisowych w każdej gubernji i w mieście Warszawie (oddzielnie chrześcian i oddzielnie starozakonnych) przypada na pokrycie zaległości.

Następnie Rządy Gubernjalne i Magistrat miasta Warszawy ułożą także rozkłady dla Okręgów konskrypcyjnych.

§ 6. Po wyciągnięciu losów przez spisowych, Kommissya Konskrypcyjna objawi tym wszystkim, którzy wyciągnęli numera zaciągowe i zapasowym, że taka to liczba oddzielnie chrześcian i oddzielnie starozakonnych, stosownie do rozkładu sporządzonego dla Okręgu, ma prawo wyręczyć się opłatą pieniężną. Wylosowanym więc, dozwala się wnieść do kassy okręgowej lub gubernialnej po 400 rubli, albo też przedstawić kwit na wniesioną już z góry w tym celu do kassy opłatę. Jeżeli liczba spisowych, (oddzielnie chrześcian i oddzielnie starozakonnych), którzy wnieśli opłatę, okaże się większą od ustanowionej dla Okręgu, w takim razie oni ciągną między sobą losy, poczem temu, kto pozyska prawo zastąpienia się opłatą pieniężną, wydaje się niezwłocznie świadectwo uwalniające, inni zaś wraz z dalszymi spisowymi przesyłają się do Urzędu Rekruckiego.

Jeżeli zaś liczba spisowych, którzy wnieśli opłatę, będzie mniejszą od ustanowionej dla Okręgu, wtedy Kommissya Konskrypcyjna wydaje niezwłocznie im wszystkim świadectwa uwalniające, pozostałe zaś świadectwa niewykupione odsyła niezwłocznie do Urzędu Rekruckiego, przez Urzędnika prowadzącego partję spisowych Okręgu, a z wydanych świadectw składa rachunek z wyszczególnieniem imienia, nazwiska i miéjsce zamieszkania osób, którym one wydane zostały.

Niewykupione w Okręgu świadectwa uwalniające, nie mogą być wydawane, przeznaczone dla chrześcian, starozakonnym, i nawzajem, przeznaczone dla starozakonnych, chrześcianom.

§ 7. Otrzymane z Okręgów przez Urząd Rekrucki świadectwa uwalniające, wydają się po przyjęciu rekrutów z ostatniego Okręgu

округа, раздаются всѣмъ желающимъ, предъявившимъ казначейскія квитанціи во взносѣ денегъ, безъ различія: христіане-ли они, или евреи. Въ случаѣ, если-бы внесшихъ деньги оказалось болѣе числа свободныхъ свидѣтельствъ, то бросается между ними жеребій.

Буде останутся свидѣтельства свободныя, то всѣ таковыя свидѣтельства немедленно, прямо отъ Рекрутскаго Присутствія, представляются въ Правительственную Коммисію Внутреннихъ Дѣлъ для предоставленія ихъ желающимъ по другимъ Рекрутскимъ Присутствіямъ.

Примѣчаніе 1. Конскрипты, которые внесли деньги, но не воспользовались въ округѣ увольненіемъ отъ рекрутства, задерживаются въ Рекрутскомъ Присутствіи до окончанія приема рекрутъ послѣдняго округа, пока не будетъ извѣстно, что свободныхъ свидѣтельствъ въ Присутствіи нѣтъ. Послѣ сего, они отправляются въ Варшаву. Отправленные такимъ образомъ изъ Рекрутскаго Присутствія задерживаются въ Варшавѣ, доколѣ, по полученнымъ изъ всѣхъ Рекрутскихъ Присутствій допесеніямъ, положительно не будетъ извѣстно, что свободныхъ свидѣтельствъ во всемъ Царствѣ не имѣется.

Примѣчаніе 2. Для рекрутъ, отправляемыхъ въ Имперію, прямо съ мѣста приема не чрезъ Варшаву, имѣетъ быть сдѣлано особое распоряженіе.

§ 8. Не приобрѣтшіе, по жеребью, права на замѣнъ въ 400 руб., но внесшіе заблаговременно эти деньги въ казначейства, получаютъ деньги обратно, или могутъ, доплативъ шестьсотъ рублей къ означенной суммѣ, воспользоваться выкупомъ на основаніи §§ 10—16.

§ 9. Увольнительныя за денежнымъ замѣномъ свидѣтельства выдаются по формѣ, приложенной къ § 10 Высочайше утвержденныхъ 1 (13) Іюня 1865 г. правилъ. Свидѣтельства эти должны быть подписаны губернаторомъ (кроме выдаваемыхъ для жителей города Варшавы, которыя подписываются президентомъ города), и потому губернаторы, передъ каждымъ наборомъ, снабжаютъ уѣздныхъ начальниковъ извѣстнымъ числомъ подписанныхъ ими бланковъ таковыхъ свидѣтельствъ.

II. Выкупъ рекрутской повинности.

§ 10. Право выкупа предоставляется, въ видѣ временной на предстоящій въ 1867 г. наборъ мѣры, всѣмъ жителямъ Царства, подлежащимъ рекрутской повинности, не исключая и тѣхъ, которые поступаютъ въ военную службу по набору.

всѣмъ желающимъ познать такowe, за оказаніемъ przez nich kwitów kasowych na wniesioną opłatę, bez różnicy, czy to są chrześcijanie czyli też starozakonni. W razie, gdyby liczba uiszczających opłatę była większą aniżeli jest świadectw niewykupionych, wtedy ciągną się losy między ubiegającymi się.

A jeśliby zostały świadectwa nie wykupione, to wszystkie takie świadectwa wprost z Urzędu Rekruckiego odsyłane być winny bezzwłocznie do Komimssyi Rządowej Spraw Wewnętrznych dla przekazania ich do nabycia dla życzących w innych Urzędach Rekruckich.

Uwaga 1. Spisowi, którzy wnieśli opłatę, lecz nie otrzymali w Okręgu świadectw uwalniających od zaciągu, zatrzymują się w Urzędzie Rekruckim do czasu zupełnego ukończenia przyjęcia rekrutów ostatniego Okręgu, i dopóki wiadomem nie będzie, że niema w Urzędzie zbywających świadectw. Poczem odsyłają się oni do Warszawy. Odesłani tym sposobem z Urzędu Rekruckiego spisowi zatrzymują się w Warszawie, dopóki według otrzymanych od wszystkich Urzędów Rekruckich doniesień, stanowią nie poweźmie się wiadomość, że w całym Królestwie świadectw zbywających nie pozostało.

Uwaga 2. Co do rekrutów wysyłanych do Cesarstwa wprost z miéjsca odbioru nie przez Warszawę, ma być wydane oddzielne rozporządzenie.

§ 8. Spisowi, którzy z losowania nie nabyli prawa wyłączenia się opłatą rs. 400, lecz takową wnieśli wcześniej do kassy, odbiorą ją napowrót, lub też mogą dopłaciwszy sześćset rubli do summy powyższej, korzystać z wykupu na zasadzie §§ 10—16.

§ 9. Świadectwa uwalniające za wykup pieniężny, wydają się według wzoru dołączonego do § 10 Najwyżej zatwierdzonych d. 1 (13) Czerwca 1865 r. przepisów. Świadectwa te winny być podpisane przez Gubernatora (oprócz wydawanych mieszkańcom m. Warszawy, które podpisuje Prezydent miasta), dla czego też Gubernatorowie przed każdym poborem zaopatrzyć mają Naczelników Powiatowych w pewną liczbę podpisanych przez siebie blankietów tych świadectw.

II. Wykup od powinności zaciągowej.

§ 10. Prawo wykupu udziela się w sposobie czasowego środka na odbyć się mający w r. 1867 pobór do wojska, wszystkim mieszkańcom Królestwa podlegającym powinności zaciągowej, nie wyłączając i tych, którzy wejdą do służby wojskowej z poboru.

§ 11. Молодые люди, достигшие конскрипционного возраста не желающие подвергать себя случайностям жеребья, равно несовершеннолѣтние, могут выкупаться до окончания производства набора, съ освобожденіемъ навсегда отъ рекрутской повинности.

§ 12. Размѣръ выкупной суммы опредѣляется въ тысячу рублей сер. Лицу, внесшему таковую сумму, выдается выкупное свидѣтельство.

§ 13. Желаящій приобрести выкупное свидѣтельство подаетъ о томъ прошеніе въ подлежащее губернское правленіе или въ Варшавскій городской магистратъ, съ приложеніемъ квитанціи во вносъ выкупной суммы.

Въ прошеніи должно быть означено: имя, отчество и прозваніе того лица, для котораго приобретается свидѣтельство, поименованіе уѣзда и конскрипціоннаго округа, къ которому онъ, по мѣсту жительства, принадлежитъ; о тѣхъ-же, которые поступятъ въ военную службу, присовокупляется, въ прошеніи, годъ поступления въ службу и мѣсто, гдѣ онъ исполнилъ рекрутскую повинность.

§ 14. Губернскія правленія и Варшавскій магистратъ, по наведеніи подробныхъ справокъ о правѣ просителя на выкупъ, выдаютъ именное выкупное отъ рекрутства свидѣтельство по прилагаемой при семъ формѣ, и съ тѣмъ вмѣстѣ, дѣлаютъ распоряженіе о надлежащей отмѣткѣ въ конскрипціонномъ спискѣ. Буде-же лицо, приобретающее выкупное свидѣтельство, состоитъ въ военной службѣ, то губернскія правленія и Варшавскій магистратъ дѣлаютъ кромѣ того сношеніе съ штабомъ Варшавскаго Военнаго Округа о возвращеніи выкупившагося въ первобытное состояніе.

§ 15. Лица, воспользовавшіяся выкупомъ, зачисляются въ текущій или ближайшій наборъ, по тому конскрипціонному округу, къ какому, по мѣсту жительства принадлежатъ, и не принимаются въ расчетъ при опредѣленіи числа рекрутъ по количеству народонаселенія.

III. Общія правила.

§ 16. Не могутъ воспользоваться правомъ денежной замѣны конскрипты, которые отданы или впредь будутъ отданы въ военную службу: за побѣгъ или укрывательство отъ рекрутства, за умышенное членовредительство, или же за подлогъ въ представленіи документовъ на изытіе или освобожденіе отъ рекрутства.

§ 17. Лица, приобретающія свидѣтельство увольнительное (§ 6) или выкупное (§ 12), освобождаются отъ рекрутства на всю жизнь. Свидѣтельства, какъ увольнительныя, такъ и выкупныя, выдаются всегда именныя; они не могутъ быть переуступаемы другимъ лицамъ и ни въ какомъ случаѣ не принимаются обратно въ казну съ возвращеніемъ денегъ.

§ 11. Мѣтди ludzie w wieku popisowym będący, jeśli nie życzą wystawiać się na skutki losowania, jak również nie doszli jeszcze wieku popisowego, mogą wykupywać się przed ukończeniem poboru i pozyskać uwolnienie raz na zawsze od powinności zaciągowej.

§ 12. Wysokość wykupnej opłaty ustanawia się na rubli srebrem tysiąc. Osobie, która wniesie tę sumę, wydaje się świadectwo wykupne.

§ 13. Chcący uzyskać świadectwo wykupne, zanieść ma o to prośbę do właściwego Rządu Gubernjalnego lub do Magistratu m. Warszawy, z załączeniem kwitu kasowego na wniesioną opłatę wykupną.

W prośbie ma być wyrażone: imię, imię ojca i nazwisko osoby dla której nabywa się świadectwo, oraz nazwa powiatu i okręgu konskrypcyjnego do którego ona ze względu na miejsce stałego swego zamieszkania należy; o tych zaś osobach, które już wcielone zostały do służby wojskowej, winien być wymieniony w prośbie rok wejścia do służby i miejsce spełnienia powinności zaciągowej.

§ 14. Rządy Gubernjalne i Magistrat m. Warszawy po dokładnem przekonaniu się o służącym prosiącemu prawie do wykupu, wydają mu imienne świadectwo wykupne od powinności zaciągowej, według załączonego wzoru i jednocześnie czynią rozporządzenie względem zrobienia stosownej adnotacji w liście spisowych. Jeśli zaś osoba która nabyła świadectwo wykupne zostaje już w służbie wojskowej naówczas Rządy Gubernjalne i Magistrat m. Warszawy odnoszą się oprócz tego do Sztabu Warszawskiego Okręgu Wojennego o powrocie osoby tej do pierwotnego stanu.

§ 15. Osoby, które skorzystały z wykupu, zaliczają się na rachunek bieżącego lub najbliższego poboru w tym okręgu konskrypcyjnym, do którego według miejsca zamieszkania należą i nie wchodzą do rachunku przy oznaczeniu kontyngensu zaciągowego.

III. Przepisy ogólne.

§ 16. Nie mogą korzystać z prawa wykupu spisowi oddani już, lub którzy w przyszłości oddani zostaną do służby wojskowej za zbiegostwo lub ukrywanie się przed zaciągiem, za rozmyślne okaleczenie się, jako też za podstęp przy złożeniu dowodów w celu wyłączenia się lub uwolnienia od zaciągu.

§ 17. Osoby, które nabyły świadectwa uwalniające (§ 6) albo wykupne (§ 12), uwalniają się od zaciągu na całe życie. Świadectwa tak uwalniające, jako też i wykupne, wydają się zawsze imienne; nie mogą one być odstępowane innym osobom i w żadnym razie, zwracane do Skarbu z żądaniem zwrotu uiszczonych opłat.

§ 18. Уволеннымъ на основаніи §§ 4—7, и выкупившимся конскриптамъ не возбраняется поступать въ рекруты охотою или по найму, если они будутъ признаны годными къ военной службѣ.

§ 19. Наблюденіе за точностью по увольнительнымъ и выкупнымъ свидѣтельствамъ возлагается на Правительственную Коммисію Внутреннихъ Дѣлъ. За каждое неправильно выданное свидѣтельство взыскивается съ каждаго изъ виновныхъ сумма, равная стоимости такого свидѣтельства.

§ 20. Суммы, поступающія отъ замѣна и выкупа натуральной повинности, передаются въ казну. Изъ сихъ суммъ деньги, поступающія отъ выкупа, обращаются на расходы по найму казенныхъ охотниковъ.

§ 21. Исполненіе настоящихъ правилъ, возлагается на Правительственную Коммисію Внутреннихъ Дѣлъ подъ наблюденіемъ Учредительнаго Комитета.

На подлинномъ подписано: Предсѣдательствующій въ Комитетѣ по дѣламъ Царства Польскаго, *Князь Павелъ Ггаринъ*.

Съ подлиннымъ верно:

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, Сенаторъ,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ*.

Приложеніе къ § 14.

Ф О Р М А

СВИДѢТЕЛЬСТВА ОБЪ УВОЛЬНЕНІИ НА ВСЕГДА ОТЪ РЕКРУТСТВА.

N. N. (здѣсь означается имя, отчество и прозваніе), житель гмины или города N. N. уѣзда N. губерніи, на имя коего внесены въ казначейство выкупныя отъ рекрутства деньги, въ количествѣ тысячъ рублей серебромъ, воспользовался выкупомъ, и затѣмъ освобождается на всегда отъ рекрутской въ губерніяхъ Царства повинности.

Въ удостовѣреніе чего и выдано настоящее свидѣтельство съ приложеніемъ казенной печати.

Городъ N. N. мѣсяца N. дня N. года.

(Печать и подпись Губернатора или Президента города Варшавы).

Съ подлиннымъ верно:

Директоръ Канцеляріи Учредительнаго Комитета,
(подписалъ) *А. Нератовъ*.

§ 18. Spisowym uwolnionym na zasadzie §§ 4—7 i tym, którzy się wykupili, nie wzbrania się wstępować do zaciągu z własnej woli lub z najmu, jeśli uznani będą za zdatnych do służby wojskowej.

§ 19. Nadzór nad wyrachowaniem się z wydanych świadectw uwalniających i wykupnych wklada się na Kommissyję Rządową Spraw Wewnętrznych. Za każde nieprawnie wydane świadectwo, ma być ściągnięta z każdego z winnych summa wyrównywająca cenie świadectwa.

§ 20. Summy osiągnięte z wykupu i z zastąpienia powinności zaciągowej w naturze przez opłatę pieniężną, przelewają się do kassy. Z summ wyżej oznaczonych, wpływy osiągnięte z wykupu, użyte być mają na wydatki dotyczące najmu ochotników Rządowych.

§ 21. Wykonanie niniejszych przepisów wklada się na Kommissyję Rządową Spraw Wewnętrznych, pod nadzorem Komitetu Urządzającego w Królestwie.

Prezydujący w Komitecie do Spraw Królestwa Polskiego,
(podpisał) *Książę Paweł Gagarin*.

Annex do § 14.

W Z Ó R

DO ŚWIADECTWA O UWOLNIENIU NA ZAWSZE OD ZACIĄGU
WOJSKOWEGO.

N. N. (tu wypisać imię, imię ojca i nazwisko), mieszkaniec gminy lub miasta N. N., powiatu N. gubernji, na imię którego wniesioną została do kassy wykupna od zaciągu do wojska opłata w ilości rubli srebrem *tysiąc*, skorzystał z takowego wykupu i dla tego uwalnia się na zawsze od powinności zaciągowej w gubernjach Królestwa.

Na dowód czego udziela się niniejsze świadectwo przy wyciśnięciu pieczęci urzędowej.

Miasto N, dnia N, miesiąca N, roku N.

(Pieczęć i podpis Gubernatora lub Prezydenta miasta Warszawy).

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
Сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ*.

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński*.

Dyrektor Kancellaryi, *Wł. Holcwiński*.

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

„Утверждаю“.

Въ Царскомъ-Селѣ,
29-го Іюня (11 Іюля) 1867 года.

П Р А В И Л А

о сословіяхъ и лицахъ, рекрутской повинности не подлежащихъ, или временно отъ оной освобождаемыхъ.

І. Рекрутской повинности не подлежатъ:

1. Русскіе дворяне, переселившіеся въ губерніи Царства послѣ обнародованія Высочайше утвержденнаго, 27 Мая 1836 года, положенія о порядкѣ перечисленія жителей Имперіи въ Царство Польское.

2. Дворяне Царства Польскаго приобрѣвшіе потомственное дворянство по обнародованіи Высочайше утвержденнаго, 25 Іюня (7 Іюля) 1836 года, положенія о дворянствѣ въ Царствѣ и ихъ потомки.

3. Личные дворяне, приобрѣвшіе таковое достоинство въ Царствѣ.

4. Лица духовнаго званія всѣхъ христіанскихъ исповѣданій, какъ свѣтскаго, такъ и монашествующаго духовенства, діаконы и вообще всѣ церковные причетники православныхъ церквей.

5. Члены семействъ лицъ, умерщвленныхъ мятежниками за вѣрность Престолу и заколу, кои подлежатъ освобожденію отъ рекрутства на основаніяхъ Высочайшаго указа 16 (28) Февраля 1865 года.

6. Иностранцы и ихъ сыновья, равно иностранцы, поступившіе въ подданство по Царству и сыновья ихъ, рожденные до поступления отцовъ въ это подданство.

7. Менонисты и Моравскіе братья, конхъ родители принадлежали къ сямъ исповѣданіямъ.

8. Евреи, принявшіе христіанскую вѣру до обнародованія распоряженія о предстоящемъ наборѣ.

9. Переселенцы изъ Имперіи, водворенные на казенныхъ усадьбахъ при Новогеоргіевской крѣпости и ихъ дѣти.

Na oryginalne Własną Jego CESARSKIEJ MOŚCI ręką napisano:

„Zatwierdzam“.

W Carskiem Siole,
29 Czerwca (11 Lipca) 1867 r.

P R Z E P I S Y

О станaхъ и особaхъ зaciągoви wojskowemu nie podlegającychъ
lub czasowo od niego uwalnianychъ.

І. Zaciągowi wojskowemu nie podlegają.

1. Szlachta Ruska, przesiedlona do gubernij Królestwa po ogłoszeniu NAJWYŻEJ zatwierdzonego w dniu 27 Maja 1836 roku, prawa o porządku przesiedlania mieszkańców Cesarstwa do Królestwa Polskiego.

2. Szlachta Królestwa Polskiego, która nabyła szlachectwa dziedzicznego, po ogłoszeniu NAJWYŻEJ zatwierdzonego w dniu 25 Czerwca (7 Lipca) 1836 roku, prawa o szlachectwie w Królestwie i jej potomstwo.

3. Szlachta osobista, która nabyła téj godności w Królestwie.

4. Duchowni wszystkich wyznań chrześcijańskich, tak świeccy jak i zakonni, diakoni, i w ogólności cała służba kościoła przy kościołach prawosławnych.

5. Członkowie rodzin pozostałych po osobach pozbawionych życia przez powstańców za wierność Tronowi i prawu, którzy podlegają uwolnieniu od zaciągu do wojska na zasadach NAJWYŻSZEGO Ukazu z dnia 16 (28) Lutego 1865 r.

6. Cudzoziemcy i ich synowie, tudzież cudzoziemcy, którzy przyjęli poddaństwo w Królestwie i synowie ich, zrodzeni przed przyjęciem przez ojców ich tego poddaństwa.

7. Menoniści i bracia Morawczycy, których rodzice należeli do tych wyznań.

8. Żydzi, którzy przyjęli religję chrześcijańską, przed ogłoszeniem rozporządzenia o odbyć się mającym poborze.

9. Przesiedleni z Cesarstwa, osiadli na osadach rządowych pod twierdzą Nowogeorgiewską, tudzież ich dzieci.

II. Временно от рекрутской повинности освобождаются :

а) Во время продолжения службы.

10. Лица, занимающие в гражданской службе штатные классные должности, и штатные канцеляристы, равно состоящие при судах: нотариусы, защитники, судебные пристава, определенные для передачи судебных актов возные и судебные апликанты.

Примечание. Судебными апликантами признаются только те лица, которые определены Правительственною Комиссиею Юстиции в судебные места апликантами; судебными же возными — те штатные судебные возные, кои состоять при гражданских судах, для передачи судебных актов, и приведены к присяге; но льгота эта не распространяется на штатных возных, состоящих при уголовных и исправительных судах.

11. Лица, получившие в одном из высших, или средних учебных заведений Империи, или Варшавскаго Учебнаго Округа, ученую степень, звание или аттестат, дающие им право на классный чин при поступлении в гражданскую службу, и определенных в оную.

12. Гминные войты, лавники и солтысы.

Примечание. Когда гминный войт исправно отправлял свою должность два трехлетия, в таком случае освобождается от рекрутской повинности, по его выбору, один из его сыновей, родственников или воспитанников.

13. Штатные почтари, поступившие на службу прежде достижения конскрипционного возраста.

14. Поступившие на казенные горные заводы и другие казенные горнозаводские заведения, по учинении ими присяги и внесении их в заводские родословные книги, до тех пор, пока состоять будут в горнозаводском сословии; равномерно те из сыновей их, которые посвящают себя горному на казенных заводах промыслу и, по признании их способными, внесены будут в заводские родословные книги. Правило это распространяется также на рабочих, поступивших на частные горные заводы.

15. Из лиц, служащих при железных дорогах:

Варшавско-вильнской и варшавско-бромбергской — все получающие от управления этих дорог штатный оклад жалованья. Под это правило не подходят: диетаріусы, апликанты, курьеры, служители управления, швейцары, ламповщики, сторожа и носильщики, равно ремесленники и рабочие, состоящие на фабриках этих дорог.

II. Czasowo od zaciagu wojskowego uwalniają się:

а) W czasie zostawania w służbie.

10. Osoby zajmujące w służbie cywilnej posady etatowe klasowe i kanceliści etatowi, tudzież zostający przy sądach, rejenci, obrońcy, komornicy sądowi, woźni upoważnieni do wręczania aktów sądowych i aplikanci sądowi.

Uwaga. Za aplikantów sądowych uważać należy te tylko osoby, które przyjęte są przez Kommissję Rządową Sprawiedliwości na aplikantów do władz sądowych, a za woźnych sądowych, tylko tych etatowych woźnych sądowych, którzy pozostają przy sądach cywilnych dla wręczania aktów sądowych i którzy wykonali przysięgę, lecz ulga ta, nie rozciąga się do woźnych etatowych przy sądach kryminalnych i poprawczych.

11. Osoby, które w jednym z wyższych lub średnich zakładów naukowych Cesarstwa lub Okręgu Naukowego Wrszawskiego, otrzymały stopień naukowy, tytuł lub attestat, nadający im prawo do rangi klasowej za wejściem do służby cywilnej i które weszły do takiej.

12. Wójt Gmin, Ławnicy i Soltysi.

Uwaga. Jeżeli Wójt Gminy pełnił należycie obowiązki swoje przez dwa trzeciecia, w takim razie uwalnia się od powinności zaciagowej, podług jego wyboru, jeden z jego synów, krewnych, lub wychowalców.

13. Pocztyljoni etatowi, którzy weszli do służby przed dojściem wieku spisowego.

14. Osoby przyjęte do fabryk górniczych i innych górniczych zakładów Rządowych, po wykonaniu przez nich przysięgi i zapisaniu ich do rodowodów górniczych, dopóki do stanu górniczego należeć będą, również ci z ich synów, którzy poświęcą się zawodowi górniczemu w zakładach Rządowych i po uznaniu ich za zdolnych, zapisani zostaną do fabrycznych ksiąg rodowodowych. Przepis ten rozciąga się także i do robotników zakładów górniczych prywatnych.

15. Z osób służących przy drogach żelaznych:

Warszawsko-Wiedeńskiej i Warszawsko-Białogrodzkiej — wszystkie pobierające od Zarządu tych dróg płace etatowe. Pod przepis ten nie podchodzą: dyetaryusze, aplikanci, woźni, służący Zarządu, szwajcarzy, lampucery, stróże i tragarze, również rzemieślnicy i robotnicy zostający przy fabrykach tych dróg.

Варшавско-тереспольской: состоящие в должностях инженеров, надсмотрщиков дороги, служащих при поворотных кругах, надсмотрщиков мастерских, механиков, машинистов, начальников станций, их помощников и телеграфистов.

Лодзинской фабричной: инженеры, надсмотрщики, сторожа при переводных стрелках, начальники мастерских, механики, машинисты, начальники станций, помощники их и телеграфисты.

б. *Доколь будут исполнять обязанности своего звания:*

16. Профессоры, адъюнкты, доценты и учителя казенных учебных заведений, равно частные, высшие и низшие, домашние наставники, в сих званиях Управлением Народного Просвещения утвержденные.

17. Органисты при римско-католических приходских церквях и канторы при евангелических церквях, первые в таком только случае, если не менее двух лет состоять в своем звании.

18. Медки, фармацевты, ветеринары всех степеней и штатные фельдшера.

19. Инженеры, архитекторы и землемеры, получившие звание и степени при выпуске из учебных заведений, или по испытании, на основании правил на сей предмет в Царстве установленных, как состоящие в государственной службе, так и те, которые, не состоя в службе, действительно занимаются техническими работами для частных лиц, или для правительства.

20. Ваятели, живописцы и механики, если по испытании их в Комитет при Управлении Народного Просвещения будет признано, что они сдвляли превосходные успехи, и если, по засвидетельствованию административных властей, будут заниматься с пользою своим искусством.

Примечание. Сюда относятся также уроженцы Царства, кончившие курс наук в Императорской академии художеств и получившие одно из предоставляемых академиею званий, т. е. некласного или класного художника или академика.

21. Записанные в купеческия гильдии жители Империи, переселившиеся в губернии Царства.

22. Артисты Варшавских театров, утвержденные управлением оных.

23. Раввины, утвержденные правительством.

Кроме того, от рекрутской повинности освобождаются шестьдесят из состоящих при раввинах кандидатов для приобретения практических сведений. Они избираются раввинами и утверж-

Варшавско-Тереспольской: — состоящие в обязанностях: инженеров, надзорцов дороги, служащих при тарцах до обращения вагонов, надзорцов мастерств, механиков, машинистов, заведующих стации и их помечников ора телеграфистов.

Фабрично-Лодзкой: — инженеры, надзорцы, сторожа при тарцах до обращения вагонов, надзорцы мастерств, механики, машинисты, заведующие стации и их помечники ора телеграфисты.

b) *Доколь будут исполнять обязанности своего повола.*

16. Профессоры, адъюнкты, доценты и наuczyciele закладов научных Рядовых, равнень приватни выжи и нижи гувернеры домови, в стопнях tych przez Zarząd Oświecenia Publicznego zatwierdzeni.

17. Органісти при коścioлах паравіалных рымско-католических и канторіе при коścioлах евангеліческих, первы в таком т. ак о разі, жежели не мнєй, як два лата при tych obowiązках zostają.

18. Лekarze, aptekarze, weterynarze wszelkich stopni i felczerzy etatowi.

19. Інженеры, будownicзові і геометры, котры отримали те стопні і назвы при wyjściu z zakładów naukowych, lub też w skutek egzaminów, złożonych według przepisów pod tym względem w Królestwie ustanowionych, tak ci, którzy zostają w służbie rządowej, jako też i ci, którzy chociaż w takowej nie zostają, lecz rzeczywiście zajmują się pracami technicznymi dla osób prywatnych lub Rządu.

20. Rzeźbiarze, malarze i mechanicy, jeśli w skutek egzaminu, złożonego w Komitecie istniejącym przy Zarządzie Oświecenia Publicznego, przyznanem zostanie, że uczynili postęp celujący i jeśli według poświadczenia władz administracyjnych, zajmować się będą swą sztuką z pożytkiem.

Uwaga. Tu należą także poddani Królestwa Polskiego, którzy ukończyli kurs nauk w Cesarskiej Akademii Sztuk Pięknych, i otrzymali jeden z nadawanych przez tęż Akademią stopni, to jest artyści nieklassowego, lub klassowego, albo też akademika.

21. Zapisani do ksiąg gildyjnych kupieckich mieszkańcy Cesarstwa, przesiedleni do gubernij Królestwa.

22. Artysci teatrów Warszawskich przez Dyрекcję tychże zatwierdzeni.

23. Rabini przez Rząd zatwierdzeni.

Oprócz tego uwalniają się od powinności zaciągowej, sześćdziesięciu z pomiędzy kandydatów zostających przy rabinach dla nabycia wiadomości praktycznych. Wybierani oni być mają przez rabinów i przez

даются губернскими правлениями, въ тѣхъ городахъ, которые назначены Правительственною Коммисіею Внутреннихъ Дѣлъ, соразмѣрно еврейскому населенію.

24. Еврей-земледѣльцы, кои до 1865 года приобрѣли уже право на временное освобожденіе отъ рекрутской повинности, на основаніяхъ, указанныхъ въ Высочайше утвержденныхъ 14 (26) Сентября 1843 года правилахъ о рекрутской повинности евреевъ въ Царствѣ.

в) Во время состоянія въ учебныхъ заведеніяхъ.

25. Студенты Императорскихъ университетовъ и Варшавской главной школы.

26. Воспитывающіеся въ военно-учебныхъ заведеніяхъ.

27. Ученики двухъ высшихъ классовъ: а) гимназій и прогимназій, и б) главнаго нѣмецкаго евангелическаго училища въ Варшавѣ, если всѣ они пробыли въ этихъ заведеніяхъ не менѣе 3-хъ лѣтъ.

28. Ученики педагогическихъ курсовъ, для польскаго, греко-уніатскаго и литовскаго населеній въ Царствѣ, а равно таковыхъ же курсовъ при главномъ нѣмецкомъ евангелическомъ училищѣ, — всѣ они во время нахожденія ихъ въ этихъ заведеніяхъ. Этимъ же правомъ, въ теченіе одного года по выйдѣ изъ вышеозначенныхъ педагогическихъ курсовъ, пользуются воспитанники, кончившіе курсъ съ аттестатомъ, хотя бы они еще не состояли въ учебной службѣ.

29. Ученики фельдшерской школы.

30. Ученики ветеринарнаго училища.

31. Воспитанники холмской семинаріи.

32. Ученики школы дяковъ при Холмской кафедрѣ; также церковные дяки греко-уніатскаго исповѣданія, кончившіе курсъ наукъ въ этой школѣ: первые, во время состоянія ихъ въ школѣ, а послѣдніе и по окончаніи въ оной наукъ, на время исполненія обязанностей дяковъ; также дяки, которые, хотя и не воспитывались въ означенной школѣ, но не менѣе двухъ лѣтъ состояли въ званіи дяковъ.

33. Ученики Варшавскаго музыкальнаго института, отличающіеся, по засвидѣтельствованію начальства, способностями, трудолюбіемъ и благонравнымъ поведеніемъ.

г) По семейному положенію освобождаются.

34. Единственный сынъ, котораго родители, или одинъ изъ нихъ, находятся въ живыхъ и желаютъ имѣть его изъятымъ отъ рекрутства.

Рządy Gubernjalne zatwierdzani, w tych miastach, które będą wskazane przez Kommissyę Rządową Spraw Wewnętrznych, odpowiednio do ludności starozakonnej.

24. Żydzi rolnicy, którzy przed r. 1865, nabyli już prawa do czasowego uwolnienia od powinności zaciągowej, na zasadach wskazanych w NAJWYŻEJ zatwierdzonych w dniu 14 (26) Września 1843 roku przepisach o powinności zaciągowej żydów w Królestwie.

с) W czasie zostawania w zakładach naukowych.

25. Studenci Cesarskich Uniwersytetów i Warszawskiej Szkoły Głównej.

26. Kształcący się w zakładach wojenno-naukowych.

27. Uczniowie dwóch wyższych klas: а) gimnazjów i progimnazjów, i б) Szkoły Głównej Niemiecko-Ewangelickiej w Warszawie, jeżeli wszyscy oni przebyli w tych zakładach nie mniej jak lat trzy.

28. Uczniowie kursów pedagogicznych dla ludności Polskiej, Greko-Unickiej i Litewskiej w Królestwie, oraz takichże kursów przy Szkole Głównej Niemiecko-Ewangelickiej, — wszyscy przez czas zostawania ich w tychże zakładach. Z prawa tego korzystają przez ciąg jednego roku, po wyjściu z pomienionych kursów pedagogicznych, uczniowie którzy ukończyli kurs nauk i otrzymali patent, chociażby jeszcze nie zostali pomieszczeni w służbie nauczycielskiej.

29. Uczniowie szkoły felczerskiej.

30. Uczniowie szkoły weterynaryjnej.

31. Uczniowie seminarjum Chołmskiego.

32. Uczniowie szkoły djaków przy Katedrze Chołmskiej, również djaki cerkiewni wyznania greko-unickiego, którzy ukończyli kurs nauk w tejże szkole, pierwsi przez czas zostawania ich w szkole, a ostatni i po ukończeniu w niej nauk, dopóki pełnić będą obowiązki djaków; niemniej djaki, którzy chociaż nie pobierali nauk w pomienionej szkole, lecz nie mniej jak przez lat dwa pełnili obowiązki djaków.

33. Uczniowie Warszawskiego Instytutu Muzycznego, według poświadczenia Zwierzchności, odznaczający się talentem, pracowitością i moralnem sprawowaniem się.

d) Z tytułu stosunków rodzinnych uwalniają się:

34. Syn jedynak, którego rodzice lub jedno z nich zostaje przy życiu i wyłączonym mieć go pragną od zaciągu wojskowego.

35. Если у родителей имѣется двое или болѣе сыновей, но всѣ они, за исключеніемъ одного, подлежащаго рекрутству, признаны будутъ конскрипціонною комиссіею и рекрутскимъ присутствіемъ увѣчными калеками и притомъ къ труду совершенно неспособными, то этотъ послѣдній, на правахъ единственнаго сына у родителей или одного изъ нихъ, находящагося въ живыхъ, освобождается отъ рекрутства, но не иначе какъ по представленіи достовѣрныхъ свидѣтельствъ въ томъ:

а) что какъ отецъ, такъ и мать его лишены средствъ къ содержанию себя, и

б) что упомянутый сынъ ихъ содержитъ семейство свое собственными трудами.

Не представившій такихъ свидѣтельствъ, конскриптъ не можетъ пользоваться правомъ на освобожденіе отъ рекрутства.

36. Сынъ, оставшійся за отдачею всѣхъ прочихъ въ военную службу, освобождается на правахъ единственнаго сына.

37. Внуку, выбранный дѣдомъ или бабкою, у коихъ собственные дѣти умерли, и которые не имѣютъ другихъ родственниковъ, могущихъ дать имъ приютъ, освобождается, по просьбѣ дѣда или бабки, не имѣющихъ возможности содержать себя собственными трудами, но въ такомъ только случаѣ, если содержитъ такового дѣда или бабу.

38. Конскриптъ, усыновленный законнымъ порядкомъ, если онъ съ малолѣтства и не позже пятилѣтняго возраста проживалъ при усыновившемъ его опекунѣ.

39. Вдовцы, имѣющіе на своемъ попеченіи собственныхъ своихъ малолѣтнихъ дѣтей, изъемятся отъ рекрутства, хотя бы они и вступили во второй бракъ.

40. Главные опекуны, опредѣленные законнымъ порядкомъ для управленія имѣніями малолѣтнихъ братьевъ и сестеръ, родители коихъ умерли и оставили недвижимое имѣніе, или право потомственного владѣнія поземельнымъ участкомъ, освобождаются на время опеки, отъ рекрутской повинности, если дѣйствительно содержатъ при себѣ малолѣтнихъ братьевъ и сестеръ и если въ семействѣ не имѣется другихъ братьевъ или родственниковъ, уволенныхъ отъ рекрутства по какому либо поводу, не препятствующему имъ быть опекунами.

д. По особымъ уваженіямъ освобождаются:

41. Окончившіе курсъ наукъ въ институтахъ политехническомъ и сельскаго хозяйства и лѣсоводства, и получившіе патентъ

35. Jeżeli rodzice mają dwóch lub więcej synów, lecz wszyscy oni prócz jednego, podlegającego zaciągowi do wojska, uznani zostaną przez Komisję Konskrypcyjną i Urząd Rekrucki za dotkniętych kalectwem i przytem za niezdatnych całkiem do pracy, w takim razie, ten ostatni syn, na prawach jedynaka u rodziców lub jednego z nich, zostającego przy życiu, uwalnia się od zaciągu, ale nie inaczej jak po przedstawieniu co do tego wiarogodnych świadectw:

a) iż tak ojciec, jako też i matka jego są pozbawieni środków utrzymania się,—i

b) że pomieniony syn ich, utrzymuje rodzeństwo swoje własną pracą.

Spisowy nie przedstawiający podobnych świadectw, nie może korzystać z prawa uwolnienia go od zaciągu do wojska.

36. Syn pozostały po oddaniu wszystkich innych do wojska, uwalnia się na prawach jedynaka.

37. Wnuk wybrany przez dziada lub babkę, którym własne dzieci pomarły, i którzy nie mają innych krewnych, mogących im dać przytułek, uwalnia się w skutek prosby dziada lub babki, nie posiadających możności utrzymania się własną pracą, lecz w takim tylko razie, jeśli on utrzymuje tegoż swego dziada lub babkę.

38. Spisowy przysposobiony za syna (adoptowany) porządkiem prawem przepisany, jeżeli on, od dzieciństwa a nie później jak od lat pięciu wieku mieszkał przy opiece, który go za syna przysposobił.

39. Wdowcy mający na opiece własne swe dzieci małoletnie uwalniają się od powinności zaciągowej, chociażby weszli w powtórne związki małżeńskie.

40. Opiekunowie główni, prawnie obrani do zarządu majątkiem małoletnich braci i siostr, których rodzice umarli i zostawili majątek nieruchomy lub też prawo dziedzicznego posiadania części rolnych, wolni są przez czas opieki od zaciągu wojskowego, jeżeli rzeczywiście utrzymują przy sobie małoletnich braci i siostry i jeżeli w rodzinie nie ma innych braci albo krewnych wolnych od zaciągu wojskowego, z jakiegokolwiek bądź powodu, nie przeszkadzającego im być opiekunami

e) Ze szczególnych względów uwalniają się:

41. Ci, którzy ukończyli kurs nauk w Instytutach politechnicznym i gospodarstwa wiejskiego i leśnictwa i otrzymali patenta na sto-

на званіе гражданскаго инженера или агронома, если впоследствии предосудительнымъ поведеніемъ не лишатся этого права.

42. Въ случаяхъ, когда при одномъ и томъ же наборѣ, двумя братьями будутъ вынуты нумера жеребья, опредѣляющіе отдачу ихъ въ военную службу, одинъ изъ нихъ, на тотъ разъ, по соглашенію между ними, а въ случаѣ несогласія, по жеребью, освобождается отъ поступленія въ рекруты.

Подлинное подписалъ, Предсѣдательствующій въ Комитетѣ по дѣламъ Царства Польскаго, *Князь Павелъ Гагаринъ*.

Съ подлиннымъ верно:

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, Сенаторъ (подписалъ) *Я. Соловьевъ*.

pień inżyniera cywilnego lub agronoma, jeśli następnie przez naganne prowadzenie się nie pozbawią się tegoż prawa.

42. Wrazie, jeżeli przy jednym i tym samym poborze, dwaj bracia wyciągną numera losowe, przeznaczające ich do wojska, jeden z nich na ten raz za wspólną zgodą między sobą lub w razie niezgodzenia się, losem, uwalnia się od zaciągu wojskowego.

Prezylujący w Komitecie do Spraw Królestwa Polskiego,
(podpisał) *Książę Paweł Gagarin*.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, Сенаторъ,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ*.

Za zgodność:

Директор Глówny Презylujący
w Komisssyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński*.

Директор Канцелярии, *Wł. Holewiński*.

УКАЗЪ

УЧРЕДИТЕЛЬНОМУ ВЪ ЦАРСТВѢ ПОЛЬСКОМЪ КОМИТЕТУ.

Указомъ, въ 4 (16) день Октября 1835 года, въ Бозѣ почивающій Родитель Нашъ пожаловалъ генераль-адъютанту Бергу, Сувалкской губерніи Кальварійскаго уѣзда, имѣніе Людвиновъ съ принадлежащими къ оному фольварками, селеніями и прочими угодьями и оброчными статьями, за уравниемъ чистаго годоваго дохода до 3,000 рублей. Нынѣ принимая во вниманіе, что съ упраздненіемъ крестьянскихъ повинностей, на основаніи Нашею указа 19 Февраля (2 Марта) 1864 г. объ устройствѣ крестьянъ въ Царствѣ Польскомъ, доходъ съ пожалованнаго имѣнія не соотвѣтствуетъ первоначальному окладу онаго, и, вслѣдствіе сего, желая оказать пособіе въ видѣ особой Нашей милости владѣльцу маіората Людвиновъ, Мы, по представленію Учредительнаго Комитета, въ Комитетѣ по дѣламъ Царства Польскаго разсмотрѣнному, постановили и постановляемъ:

Ст. 1. Согласно положенію 4 (16) Октября 1835 г. объ устройствѣ имѣній поступающихъ въ частную собственность по пожалованію, Всемилостивѣйше жалуемъ генераль-фельдмаршалу графу Бергу въ вѣчное и потомственное владѣніе, изъ казеннаго подлѣсничества Бухта, лѣсные участки: Борсуки, Варта и Подпале, за исключеніемъ 17 морговъ 228 прентовъ сего послѣдняго, съ принадлежащими къ нимъ 10 усадьбами, со всѣми правами, коими нынѣ пользуется казна.

Ст. 2. Вступая въ права полной собственности, владѣлецъ подвергается тѣмъ ограниченіямъ, какія по актамъ, совершеннымъ по установленной закономъ формѣ, будутъ внесены въ новую ипотечную книгу для вышеупомянутыхъ лѣсныхъ участковъ.

Ст. 3. Владѣлецъ обязанъ нести всѣ подати и повинности, какъ нынѣ на сихъ лѣсныхъ участкахъ лежащія, такъ и тѣ, кои впредь будутъ установлены.

Ст. 4. Все въ жалуемыхъ лѣсныхъ участкахъ находящееся, какъ-то, земли, луга и пр., принадлежащее казнѣ, переходитъ въ собственность владѣльца, на основаніи вышеприведеннаго положенія.

Ст. 5. На случай несправности владѣльца въ удовлетвореніи возлагаемыхъ на него казною повинностей и обязанностей, которыя особо будутъ подробно опредѣлены, пожалованные лѣсные участки поступаютъ во временное казенное управленіе.

Ст. 6. Срокъ пожалованія считается съ 20 Мая (1 Юня) 1866 года.

Ст. 7. При сдачѣ лѣса владѣльцу, Финансовое въ губерніяхъ Царства Польскаго Управленіе согласно 1 ст. настоящаго указа, положительно укажетъ ему границы пожалованныхъ лѣсныхъ участковъ, а также опредѣлитъ лежащія на нихъ обязанности. Составленный на семъ основаніи сдаточный актъ будетъ служить данною или актомъ пожалованія.

Ст. 8. Пожалованный лѣсъ, переходя въ цѣльномъ составѣ отъ одного лица къ другому, по опредѣленному для маіоратнаго имѣнія Людвиновъ порядку наслѣдія, не можетъ быть, ни въ какомъ случаѣ, ни обременяемъ новыми обязательствами, сверхъ возлагаемыхъ на оный при пожалованіи, ни закладываемъ, а вслѣдствіе того продаваемъ, не только по собственной волѣ владѣльца, но даже по взысканіямъ казеннымъ и частнымъ и никакимъ образомъ отчуждаемъ въ другое владѣніе.

Ст. 9. По внесеніи таковой воли Нашей въ ипотечную книгу, право собственности на ими жалуемаго владѣльца должно быть установлено въ ипотеку по исполненіи правила, предписаннаго статьєю 7-ю сего указа.

Ст. 10. Издержки по составленію акта, переписанію права собственности и по передачѣ лѣсныхъ участковъ уплачиваются пожалованнымъ лицомъ.

Ст. 11. Согласно съ кореннымъ правиломъ, установленнымъ при пожалованіи маіоратовъ въ Царствѣ Польскомъ, нынѣшній владѣлецъ маіоратнаго имѣнія Людвиновъ, а равно наслѣдники его не имѣютъ ни въ какомъ случаѣ права домогаться вознагражденія за тѣ убытки, которые могутъ послѣдовать съ теченіемъ времени, отъ уменьшенія доходовъ, какъ съ означеннаго маіоратнаго имѣнія, такъ и съ жалуемыхъ симъ указомъ лѣсныхъ участковъ.

Ст. 12. Исполненіе настоящаго указа, который долженъ быть внесенъ въ Дневникъ Законовъ, повелѣваемъ Учредительному Комитету возложить на Финансовое въ Царствѣ Польскомъ Управленіе.

На подлинномъ собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

„АЛЕКСАНДРЪ”.

Въ Дармштадтѣ,
3-го (15) Юня 1867 года.

Контрассигнировалъ: Управляющій Собственною Его Императорскаго Величества Канцелярією по дѣламъ Царства Польскаго,
Статсъ-Секретарь, Д. Набоковъ.

Съ подлиннымъ вѣрно:

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
Сенаторъ, (подписалъ) Я. Соловьевъ.

Вѣрно:

Главный Директоръ Предсѣдательствующій въ Правительственной Коммисіи Юстиціи, Восинскій.

За Правителя Канцеляріи, Билевскій.

Число опубликованія, 13 (25) Сентября 1867 г.

УКАЗЪ

УЧРЕДИТЕЛЬНОМУ ВЪ ЦАРСТВѢ ПОЛЬСКОМЪ КОМИТЕТУ.

Указомъ въ 29 день Августа (10 Сентября) 1836 года въ Бозѣ почивающій Родитель Нашъ пожаловалъ полковнику фонъ Клауфману, Варшавской губерніи, Влоцлавскаго уѣзда, имѣніе Грабковъ съ принадлежащими къ оному фольварками, селеніями и прочими угодьями и оброчными статьями, за уравненіемъ чистаго годоваго дохода до 750 рублей. Нынѣ принимая во вниманіе, что съ упраздненіемъ крестьянскихъ повинностей, на основаніи Нашего указа 19 Февраля (2 Марта) 1864 г., объ устройствѣ крестьянъ въ Царствѣ Польскомъ, доходъ съ пожалованнаго имѣнія не соотвѣтствуетъ первоначальному окладу оного, и, вслѣдствіе сего, желая оказать пособіе, въ видѣ особой Нашей милости владѣльцу маіората Грабковъ, Мы по представленію Учредительнаго Комитета, въ Комитетѣ по дѣламъ Царства Польскаго разсмотрѣнному, постановили и постановляемъ:

Ст. 1. Согласно положенію 4 (16) Октября 1835 года объ устройствѣ имѣній поступающихъ въ частную собственность по пожалованію, Всемилостивѣйше жалуетъ генераль-адъютанту фонъ Клауфману въ вѣчное и потомственное владѣніе, Варшавской губерніи, Влоцлавскаго уѣзда, фольварокъ Псары, съ дворовою, въ предѣлахъ оного пропинаціею, со всѣми правами и угодьями, кому нынѣ пользуется казна.

Ст. 2. Вступая въ права полной собственности, означенный владѣлецъ подвергается тѣмъ ограниченіямъ, какія по актамъ, совершеннымъ по установленной закономъ формѣ, будутъ внесены въ новую ипотечную книгу для фольварка Псары.

Ст. 3. Владѣлецъ сего фольварка обязанъ нести всѣ подати и повинности, какъ нынѣ на фольваркѣ Псары лежащія, такъ и тѣ, кои впредь будутъ установлены.

Ст. 4. Земля, нынѣ занятая коняжами, паробками, или другими, сельскими работниками, должна быть предоставлена имъ въ собственность, на основаніи существующихъ постановленій.

Ст. 5. Все въ жалуемомъ фольваркѣ находящееся, какъ то, посѣвы, строенія и прочее, принадлежащее казнѣ, переходитъ въ собственность означеннаго владѣльца, на основаніи 30-й статьи вышеприведеннаго положенія.

Ст. 6. Владѣлецъ, сохраняя въ своей силѣ заключенный казною на жалуемый фольварокъ контрактъ, вступаетъ во всѣ права, казнѣ тѣмъ контрактомъ предоставленныя и, получая съ имѣнія арендный доходъ, пріемлетъ вмѣстѣ съ тѣмъ и обязанности по упомянутому контракту.

Ст. 7. На случай несправности владѣльца въ удовлетвореніи возлагаемыхъ на него казною платежей, равно повинностей и другихъ обязанностей, которыя особо будутъ подробно опредѣлены, пожалованный фольварокъ поступаетъ въ казенное управленіе на все время, пока уплата оныхъ не будетъ вполне произведена.

Ст. 8. Срокъ пожалованія считается съ 20 Мая (1 Іюня) 1866 года, а ввѣдъ во владѣніе жалуемыхъ фольваркомъ производится при самомъ истеченіи срока аренднаго его контракта.

Ст. 9. При сдачѣ имѣнія владѣльцу Финансовое въ губерніяхъ Царства Управленіе, согласно 1-й статьѣ настоящаго указа, положительно укажетъ ему границы пожалованнаго фольварка, а также опредѣлитъ лежащія на немъ обязанности.

Составленный на семъ основаніи сдаточный актъ будетъ служить данною или актомъ пожалованія.

Ст. 10. Пожалованное имѣніе переходя въ дѣльномъ его составѣ отъ одного лица къ другому, по опредѣленному въ статьѣ 23-й, указа 29 Августа (10 Сентября) 1836 года, порядку наслѣдія, не можетъ быть ни въ какомъ случаѣ ни обременяемо новыми обязательствами, сверхъ возлагаемыхъ на оное при пожалованіи, ни закладываемо, а вслѣдствіе того продаваемо, не только по собственной волѣ владѣльца, но даже, по взысканіямъ казеннымъ и частнымъ, и никакимъ образомъ отчуждаемо въ другое владѣніе.

Ст. 11. По внесеніи таковой воли Нашей въ ипотечную книгу, право собственности на имя жалуемаго владѣльца, должно быть установлено въ ипотеку, по исполненіи правила, предписаннаго статьею 9-ю сего указа.

Ст. 12. Издержки по составленію акта, переписанію права собственности и по передачѣ имѣнія уплачиваются означеннымъ владѣльцемъ.

Ст. 13. Согласно съ кореннымъ правиломъ, установленнымъ при пожалованіи маіоратовъ въ Царствѣ Польскомъ, нынѣшній владѣлецъ маіоратнаго имѣнія Грабковъ, а равно наслѣдники его, не имѣютъ ни въ какомъ случаѣ, права домогаться вознагражденія за тѣ убытки, которые могутъ послѣдовать, съ теченіемъ времени, отъ уменьшенія, доходовъ, какъ съ означеннаго маіоратнаго имѣнія, такъ и съ жалуемаго симъ указомъ фольварка Псары съ принадлежностями.

Ст. 14. Исполненіе настоящаго указа, который долженъ былъ внесенъ въ Дневникъ Законовъ, повелѣваемъ Учредительному Комитету возложить на Финансовое въ губерніяхъ Царства Управленіе.

На подлинномъ собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

„АЛЕКСАНДРЪ”.

Въ Дармштадтѣ,

3 (15) Іюня 1867 года.

Контрассигнировать: Управляющій Собственною Его Императорскаго Величества Канцеляріею по дѣламъ Царства Польскаго, Статсъ-Секретарь, *Д. Набоковъ*.

Съ подлиннымъ вѣрно:

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,

Сенаторъ, (подписаль) *Я. Соловьевъ*.

Вѣрно:

Главный Директоръ Предсѣдательствующій въ Правительственной Комиссіи Юстиціи, *Воситскій*.

За Правителя Канцеляріи, *Билевскій*.

Число опубликованія, 13 (25) Сентября 1867 года.

УКАЗЪ

УЧРЕДИТЕЛЬНОМУ ВЪ ЦАРСТВѢ ПОЛЬСКОМЪ КОМИТЕТУ.

Указомъ въ 9 (21) день Декабря 1835 года въ Бозѣ почивающій Родитель Нашъ пожаловалъ генераль-маіору Коцебу, Радомской губерніи, Сандомирскаго уѣзда, имѣніе Злота съ принадлежащими къ оному фольварками, селеніями и прочими угодьями и оброчными статями, за уравниемъ чистаго годоваго дохода до 1,500 рублей. Нынѣ принимая во вниманіе, что съ упраздненіемъ крестьянскихъ повинностей, на основаніи Нашею указа 19 Февраля (2 Марта) 1864 г., объ устройствѣ крестьянъ въ Царствѣ Польскомъ, доходъ съ пожалованнаго имѣнія не соотвѣтствуетъ первоначальному окладу оного, и, вслѣдствіе сего, желая оказать пособіе, въ видѣ особой Нашей милости нынѣшней владѣльцѣ маіората Злота, Мы по представленію Учредительнаго Комитета, въ Комитетѣ по дѣламъ Царства Польскаго рассмотрѣнному, постановили и постановляемъ:

Ст. 1. Согласно положенію 4 (16) Октября 1835 года объ устройствѣ имѣній поступающихъ въ частную собственность по пожалованію, Всемилостивѣйше жалуетъ наслѣдницѣ генераль-маіора Коцебу, дочери его, графинѣ Кронгельмъ, въ вѣчное и потомственное владѣніе, Радомской губерніи, Сандомирскаго уѣзда, казенныя фольварки Пекары-Прокустодія и Пекары-Канонія съ дворовою, въ предѣлахъ оныхъ пропинаціею, со всѣми правами и угодьями, кои нынѣ пользуется казна.

Ст. 2. Вступая въ права полной собственности, означенная владѣлица подвергается тѣмъ ограниченіямъ, какія по актамъ, совершеннымъ по установленной закономъ формѣ, будутъ внесены въ новую ипотечную книгу для сихъ фольварковъ.

Ст. 3. Владѣлица сихъ фольварковъ обязана нести всѣ подати и повинности, какъ нынѣ на нихъ лежащія, такъ и тѣ, кои впредь будутъ установлены.

Ст. 4. Земля, нынѣ занятая копяжами, паробками или другими, сельскими работниками, должна быть предоставлена имъ въ собственность, на основаніи существующихъ постановленій.

Ст. 5. Все въ жалуемыхъ фольваркахъ находящееся, какъ то, посѣвы, строенія и прочее, принадлежащее казнѣ, переходитъ въ собственность означенной владѣльцы, на основаніи 30-й статьи вышеприведеннаго постановленія.

Ст. 6. Владѣлица, сохраняя въ своей силѣ заключенный казною на жалуемые фольварки контрактъ, вступаетъ во всѣ права, казнѣ тѣмъ контрактомъ предоставленныя и, получая съ имѣнія арендный доходъ, пріемлетъ вмѣстѣ съ тѣмъ и обязанности по упомянутому контракту.

Ст. 7. На случай неисправности владѣльцы въ удовлетвореніи возлагаемыхъ на нее казною платежей, равно повинностей и другихъ обязанностей, которыя особо будутъ подробно опредѣлены,

пожалованные фольварки поступаютъ въ казенное управленіе на все время, пока уплата оныхъ не будетъ вполне произведена.

Ст. 8. Срокъ пожалованія считается съ 20 Мая (1 Іюня) 1866 года, а вводъ во владѣніе, жалуемыми фольварками производится при самомъ истеченіи срока арендныхъ контрактовъ.

Ст. 9. При сдачѣ имѣнія владѣльцѣ, Финансовое въ губерніяхъ Царства Управление, согласно 1-й статьѣ настоящаго указа, положительно укажетъ ей границы пожалованныхъ фольварковъ, а также опредѣлитъ лежащія на нихъ обязанности. Составленный на семь основаній сдаточный актъ будетъ служить данною или актомъ пожалованія.

Ст. 10. Пожалованные фольварки переходя въ цѣльномъ ихъ составѣ отъ одного лица къ другому, по опредѣленному въ статьѣ 23-й, указа 9 (21) Декабря 1835 года, порядку наслѣдія, не могутъ быть ни въ какомъ случаѣ ни обременяемы новыми обязательствами сверхъ возлагаемыхъ на оныя при пожалованіи, ни закладываемы, а вслѣдствіе того продаваемы, не только по собственной волѣ владѣльцы, но даже по взысканіямъ казеннымъ и частнымъ, и никакимъ образомъ отчуждаемы въ другое владѣніе.

Ст. 11. По внесеніи таковой воли Нашей въ ипотечную книгу, право собственности на имя жалуемой владѣльцы, должно быть установлено въ ипотеку, по исполненіи правила, предписаннаго статьею 9-ю сего указа.

Ст. 12. Издержки по составленію акта, переписанію права собственности и по передачѣ имѣнія, уплачиваются означенною владѣльцею.

Ст. 13. Согласно съ кореннымъ правиломъ, установленнымъ при пожалованіи маіоратовъ въ Царствѣ Польскомъ, нынѣшняя владѣлица маіоратнаго имѣнія Злота, а равно наслѣдники ея, не имѣютъ ни въ какомъ случаѣ, права домогаться вознагражденія за тѣ убытки, которые могутъ послѣдовать, съ теченіемъ времени, отъ уменьшенія доходовъ, какъ съ означеннаго маіоратнаго имѣнія, такъ и съ жалуемыхъ симъ указомъ фольварковъ съ принадлежностями.

Ст. 14. Исполненіе настоящаго указа, который долженъ быть внесенъ въ Дневникъ Законовъ, повелѣваемъ Учредительному Комитету возложить на Финансовое въ губерніяхъ Царства Польскаго Управление.

На подлинномъ собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

„АЛЕКСАНДРЪ.“

Въ Дармштадтѣ,
3 (15) Іюня 1867 года.

Контрассигнировалъ: Управляющій Собственною Его Императорскаго Величества Канцеляріею по дѣламъ Царства Польскаго,
Статсъ Секретарь, Д. Пабоковъ.

Съ подлиннымъ вѣрно:

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, Сенаторъ,
(подписаль) Я. Соловьевъ.

Вѣрно:

Главный Директоръ Предсѣдательствующій въ Правительственной Комисіи Юстиціи, Восинскій.

За Правителя Канцеляріи, Билевскій.

Число опубликованія, 13 (25) Сентября 1867 г.

У К А З Ъ

УЧРЕДИТЕЛЬНОМУ ВЪ ЦАРСТВѢ ПОЛЬСКОМЪ КОМИТЕТУ.

Указомъ въ 4 (16) день Октября 1835 года въ Воезъ почпва-
ющій Родитель Нашъ пожаловалъ генералъ-маіору Стороженко,
Кѣлецкой губерніи, Андреевскаго уѣзда, имѣніе Старо-Хенцины
съ принадлежащими къ оному фольварками селеніями и прочими
угодьями и оброчными статьями, за уравниемъ чпстаго годоваго
дохода до 1,500 рублей. Нынѣ принимая во вниманіе, что съ упраз-
дненіемъ крестьянскихъ повинностей, на основаніи Нашею указа
19 Февраля (2 Марта) 1864 г., объ устройствѣ крестьянъ въ Цар-
ствѣ Польскомъ, доходъ съ пожалованнаго имѣнія не соотвѣтствуетъ
первоначальному окладу онаго, и, вслѣдствіе сего, желая оказать
пособіе, въ видѣ особой Нашей милости владѣльцу маіората Старо-
Хенцины, Мы, по представленію Учредительнаго Комитета, въ Ко-
митетѣ по дѣламъ Царства Польскаго разсмотрѣнному, постановили
и постановляемъ:

Ст. 1. Согласно положенію 4 (16) Октября 1835 года, объ
устройствѣ имѣній, поступающихъ въ частную собственность по по-
жалованію, Всемилостивѣйше жалуетъ нынѣшнему владѣльцу озна-
ченнаго маіоратнаго имѣнія Коллежскому Совѣтнику Стороженко,
въ вѣчное и потомственное владѣніе, Кѣлецкой губерніи, Андреевска-
го уѣзда, фольварокъ Злотники-Андреевскіе съ дворовою, въ предѣ-
лахъ онаго пропинаціею, со всѣми правами и угодьями, коими нынѣ
пользуется казна.

Ст. 2. Вступая въ права полной собственности, владѣлецъ
подвергается тѣмъ ограниченіямъ, какія по актамъ совершеннымъ
по установленной закономъ формѣ, будутъ внесены въ новую ипоте-
чную книгу для фольварка Злотники-Андреевскіе.

Ст. 3. Владѣлецъ обязанъ нести всѣ подати и повинности,
какъ нынѣ на немъ лежащія такъ и тѣ, кои впредь будутъ устано-
влены.

Ст. 4. Земля, нынѣ занятая кониками, паробками или дру-
гими, сельскими работниками, должна быть предоставлена имъ
въ собственность, на основаніи существующихъ постановленій.

Ст. 5. Все въ жалуемомъ фольваркѣ находящееся, какъ то,
посѣвы, строенія и прочее, принадлежащее казнѣ, переходитъ въ соб-
ственность владѣльца, на основаніи 30-й статьи вышеприведеннаго
постановленія.

Ст. 6. Владѣлецъ, сохраняя въ своей силѣ заключенный
казною на жалуемый фольварокъ контрактъ, вступаетъ во всѣ права,
казнѣ тѣмъ контрактомъ предоставленныя и, получая съ имѣнія
арендный доходъ, пріемлетъ вмѣстѣ съ тѣмъ и обязанности по упо-
мянутому контракту.

Ст. 7. На случай несправности владѣльца въ удовлетвореніи
возлагаемыхъ на него казною платежей, равно повинностей и дру-
гихъ обязанностей, которая особо будутъ подробно опредѣлены, по-
жалованное имѣніе поступаетъ въ казенное управленіе на все время,
пока уплата оныхъ не будетъ вполне произведена.

Ст. 8. Срокъ пожалованія считается съ 20 Мая (1. Іюня)
1866 года, а вводъ во владѣніе жалуемымъ имѣніемъ производится
при самомъ истеченіи срока аренднаго его контракта.

Ст. 9. При сдачѣ фольварка владѣльцу, Финансовое въ гу-
берніяхъ Царства Польскаго Управление, согласно 1-й статьѣ насто-
ящаго указа, съ теченіемъ времени, положительно укажетъ ему гра-
ницы пожалованнаго имѣнія, а также опредѣлитъ лежащія на немъ
обязанности.

Составленный, на семъ основаніи, сдаточный актъ будетъ слу-
жить данною или актомъ пожалованія.

Ст. 10. Пожалованное имѣніе, переходя, въ цѣльномъ его
составѣ, отъ одного лица къ другому, по опредѣленному въ статьѣ
23 указа 4 (16) Октября 1835 года порядку наслѣдія, не можетъ
быть, ни въ какомъ случаѣ, ни обременяемо новыми обязательства-
ми, сверхъ возлагаемыхъ на оное при пожалованіи, ни заклады-
ваемо, а вслѣдствіе того продаваемо, не только по собственной волѣ
владѣльца, но даже по взысканіямъ казеннымъ и частнымъ, и ника-
кимъ образомъ отчуждаемо въ другое владѣніе.

Ст. 11. По внесеніи таковой воли Нашей въ ипотечную кни-
гу, право собственности на имя владѣльца должно быть устано-
влено въ ипотеку, по исполненіи правила, предписаннаго статьею
9-ю сего указа.

Ст. 12. Издержки по составленію акта, переписанію права
собственности и по передачѣ имѣнія уплачиваются означеннымъ
владѣльцемъ.

Ст. 13. Согласно съ кореннымъ правиломъ, установлен-
нымъ при пожалованіи маіоратовъ въ Царствѣ Польскомъ, нынѣ-
шній владѣлецъ маіоратнаго имѣнія Старо-Хенцины, а равно наслѣ-
дники его, не имѣютъ ни въ какомъ случаѣ, права домогаться воз-
награжденія за тѣ убытки, которые могутъ послѣдовать, съ те-
ченіемъ времени отъ уменьшенія доходовъ, какъ съ означеннаго
маіоратнаго имѣнія, такъ и съ жалуемаго симъ указомъ фольварка
Злотники-Андреевскіе съ принадлежностями.

Ст. 14. Исполненіе настоящаго указа, который долженъ
быть внесенъ въ Дневникъ Законовъ, повелѣваемъ Учредительно-
му Комитету возложить на Финансовое въ Царствѣ Польскомъ
Управленіе.

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества
рукою написано:

„АЛЕКСАНДРЪ“.

Въ Дармштадтѣ,
3 (15) Іюня 1867 года.

Контрассигнировалъ: Управляющій Собственною Его Импера-
торскаго Величества Канцеляріею по дѣламъ Царства Польскаго,
Статсъ-Секретарь, *Д. Набоковъ*.

Съ подлиннымъ вѣрно:

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
Сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ*.

Вѣрно:

Главный Директоръ Предсѣдательствующій въ Правитель-
ственной Коммисіи Юстиціи, *Восинскій*.

За Правителя Канцеляріи, *Билевскій*.

Число опубликованія, 13 (25) Сентября 1867 г.

Tom LXVII.

УКАЗЪ

УЧРЕДИТЕЛЬНОМУ ВЪ ЦАРСТВѢ ПОЛЬСКОМЪ КОМИТЕТУ

Указомъ въ 31 день Августа (12 Сентября) 1837 года въ Божѣ почивающій Родитель Нашъ пожаловалъ генераль-маіору графу Нессельроде, Петроковской губерніи и уѣзда, имѣніе Кельчигловъ съ принадлежащими къ оному фольварками, селеніями и прочими угодьями и оброчными статьями, за уравненіемъ чистаго годоваго дохода до 1,500 рублей. Нынѣ принимая во вниманіе, что съ упрощеніемъ крестьянскихъ повинностей, на основаніи Нашею указа 19 Февраля (2 Марта) 1864 г., объ устройствѣ крестьянъ въ Царствѣ Польскомъ, доходъ съ пожалованнаго имѣнія не соотвѣтствуетъ первоначальному окладу оного, и, вслѣдствіе сего, желая оказать пособіе, въ видѣ особой Нашей милости владѣльцу маіората Кельчигловъ, Мы по представленію Учредительнаго Комитета, въ Комитетѣ по дѣламъ Царства Польскаго рассмотрѣнному, постановили и постановляемъ:

Ст. 1. Согласно положенію 4 (16) Октября 1835 года объ устройствѣ имѣній поступающихъ въ частную собственность по пожалованію, Всемилостивѣйше жалуетъ нынѣшнему владѣльцу маіоратнаго имѣнія Кельчигловъ, отставному полковнику Муханову, въ вѣчное и потомственное владѣніе, Петроковской губерніи и уѣзда, фольваркъ Вистки въ полномъ его составѣ, съ дворовою, въ предѣлахъ оного пропашаціею, со всѣми правами и угодьями, коими нынѣ пользуется казна.

Ст. 2. Вступая въ права полной собственности означенный владѣлецъ подвергается тѣмъ ограниченіямъ, каковы по актамъ, совершеннымъ по установленной закономъ формѣ, будутъ внесены въ новую ипотечную книгу для фольварка Вистки.

Ст. 3. Владѣлецъ сего фольварка обязанъ нести всѣ подати и повинности, какъ нынѣ на немъ лежащія, такъ и тѣ, кои впредѣ будутъ установлены.

Ст. 4. Земля, нынѣ занятая копяжами, паробками, или другими, сельскими работниками, должна быть предоставлена имъ въ собственность, на основаніи существующихъ постановленій.

Ст. 5. Все въ жалуемомъ фольваркѣ находящееся, какъ то посѣвы, строенія и прочее, принадлежащее казнѣ, переходитъ въ собственность означеннаго владѣльца, на основаніи 30-й статьи вышеприведеннаго положенія.

Ст. 6. Владѣлецъ, сохраняя въ своей силѣ заключенный казною на жалуемый фольваркъ контрактъ, вступаетъ во всѣ права, каковы тѣмъ контрактомъ предоставлены и, получая съ имѣнія арендный доходъ, пріемлетъ вмѣстѣ съ тѣмъ и обязанности по упомянутому контракту.

Ст. 7. На случай несправности владѣльца въ удовлетвореніи возлагаемыхъ на него казною платежей, равно повинностей и другихъ обязанностей, которыя особо будутъ подробно опредѣлены, пожалованный фольваркъ поступаетъ въ казенное управленіе на все время, пока уплата оныхъ не будетъ вполне произведена.

Ст. 8. Срокъ пожалованія считается съ 20 Мая (1 Іюня) 1866 года, а вводъ во владѣніе, жалуемымъ фольваркомъ производится при самомъ истеченіи срока аренднаго его контракта.

Ст. 9. При сдачѣ имѣнія владѣльцу, Финансовое въ губерніяхъ Царства Управление, согласно 1-й статьѣ настоящаго указа, положительно укажетъ ему границы пожалованнаго фольварка, а также опредѣлитъ лежащія на немъ обязанности.

Составленный на семь основаній сдаточный актъ будетъ служить данною или актомъ пожалованія.

Ст. 10. Пожалованный фольваркъ переходя въ цѣльномъ его составѣ отъ одного лица къ другому, по опредѣленному въ статьѣ 23-й, указа 31 Августа (12 Сентября) 1837 года, порядку наслѣдія, не можетъ быть ни въ какомъ случаѣ ни обременяемъ новыми обязательствами сверхъ возлагаемыхъ на оный при пожалованіи, ни закладываемъ, а вслѣдствіе того продаваемъ, не только по собственной волѣ владѣльца, но даже по взысканіямъ казеннымъ и частнымъ, и никакимъ образомъ отчуждаемъ въ другое владѣніе.

Ст. 11. По внесеніи таковой воли Нашей въ ипотечную книгу, право собственности на имя жалуемаго владѣльца, должно быть установлено въ ипотекѣ, по исполненіи правила предписаннаго статьею 9-ю сего указа.

Ст. 12. Издержки по составленію акта, переписанію права собственности и по передачѣ фольварка уплачиваются означеннымъ владѣльцемъ.

Ст. 13. Согласно съ кореннымъ правиломъ, установленнымъ при пожалованіи маіоратовъ въ Царствѣ Польскомъ, нынѣшній владѣлецъ маіоратнаго имѣнія Кельчигловъ а равно наслѣдники его, не имѣютъ ни въ какомъ случаѣ, права домогаться вознагражденія за тѣ убытки, которые могутъ послѣдовать, съ теченіемъ времени, отъ уменьшенія доходовъ, какъ съ означеннаго маіоратнаго имѣнія, такъ и съ жалуемаго симъ указомъ фольварка Вистки съ принадлежностями.

Ст. 14. Исполненіе настоящаго указа, который долженъ быть внесенъ въ Дневникъ Законовъ, повелѣваемъ Учредительному Комитету возложить на Финансовое въ губерніяхъ Царства Польскаго Управление.

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано;

„АЛЕКСАНДРЪ.“

Въ Darmstadt,

3-го (15) Іюня 1867 г.

Контрассигнировалъ: Управляющій Собственною Его Императорскаго Величества Канцеляріею по дѣламъ Царства Польскаго, Статсъ-Секретарь, *Д. Набоковъ.*

Съ подлиннымъ вѣрно:

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, Сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Вѣрно:

Главный Директоръ Предсѣдательствующій въ Правительственной Комисіи Юстиціи, *Восинскій.*

За Правителя Канцеляріи, *Билевскій.*

Число опубликованія, 13 (25) Сентября 1867 г.

УКАЗЪ

УЧРЕДИТЕЛЬНОМУ ВЪ ЦАРСТВѢ ПОЛЬСКОМЪ КОМИТЕТУ.

Указомъ въ 29 день Августа (10 Сентября) 1836 года въ Возѣ почивающій Родитель Нашъ пожаловалъ генералъ-лейтенанту Штегману, Августовской губернии, Кальваринскаго уѣзда, имѣніе Кальварія съ принадлежащими къ оному фольварками, селеніями и прочими угодьями и оброчными статьями, за уравниемъ чистаго годоваго дохода до 3,000 рублей. Нынѣ принимая во вниманіе, что съ упраздненіемъ крестьянскихъ повинностей, на основаніи Нашею указа 19 Февраля (2 Марта) 1864 г., объ устройствѣ крестьянъ въ Царствѣ Польскомъ, доходъ съ пожалованнаго имѣнія не соответствуетъ первоначальному окладу онаго, и, вслѣдствіе сего, желая оказать пособіе, въ видѣ особой Нашей милости владѣльцу майората Кальварія, Мы, по представленію Учредительнаго Комитета, въ Комитетѣ по дѣламъ Царства Польскаго разсмотрѣнному постановили и постановляемъ:

Ст. 1. Согласно положенію 4 (16) Октября 1835 года объ устройствѣ имѣній поступающихъ въ частную собственность по пожалованію, Всемилостивѣйше жалуемъ наслѣднику генерала-лейтенанта Штегмана, отставному гвардіи капитану Штегману, въ вѣчное и потомственное владѣніе, Августовской губернии, Кальваринскаго уѣзда, имѣніе Скайце, съ дворовою, въ предѣлахъ онаго пропанаціею, со всѣми правами и угодьями, коими нынѣ пользуется казна.

Ст. 2. Вступая въ права полной собственности владѣлецъ подвергается тѣмъ ограниченіямъ, какія по актамъ, совершеннымъ по установленной закономъ формѣ, будутъ внесены въ новую ипотечную книгу для фольварка Скайце.

Ст. 3. Владѣлецъ сего фольварка обязанъ нести всѣ подати и повинности, какъ нынѣ на немъ лежащія, такъ и тѣ, кои впредь будутъ установлены.

Ст. 4. Земля, нынѣ занятая копяжами, паробками, или другими сельскими работниками, должна быть предоставлена имъ въ собственность, на основаніи существующихъ постановленій.

Ст. 5. Все въ жалуемомъ фольваркѣ находящееся, какъ то посѣвы, строенія и прочее, принадлежащее казнѣ, переходитъ въ собственность владѣльца, на основаніи 30-й статьи вышеприведеннаго постановленія.

Ст. 6. Владѣлецъ, сохраняя въ своей силѣ заключенный казною на жалуемѣ фольваркѣ контрактъ, вступаетъ во всѣ права, казнѣ тѣмъ контрактомъ предоставленныя и получая съ имѣнія арендный доходъ пріемлетъ вмѣстѣ съ тѣмъ и обязанности по упомянутому контракту.

Ст. 7. На случай неисправности владѣльца въ удовлетвореніи возлагаемыхъ на него казною платежей, равно повинностей, (и другихъ обязанностей) которыя особо будутъ подробно опредѣлены, пожалованный фольваркъ поступаетъ въ казенное управленіе на все время, пока уплата оныхъ не будетъ вполне произведена.

Ст. 8. Срокъ пожалованія считается съ 20 Мая (1 Іюня) 1866 года, а вводъ во владѣніе, жалуемымъ фольваркомъ производится при самомъ истеченіи срока аренднаго его контракта.

Ст. 9. При сдачѣ фольварка владѣльцу, Финансовое въ губерніяхъ Царства Польскаго Управленіе, согласно 1-й статьѣ настоящаго указа, положительно укажетъ ему границы пожалованнаго фольварка, а также опредѣлитъ лежащія на немъ обязанности.

Составленный на семъ основаніи сдаточный актъ будетъ служить данною или актомъ пожалованія.

Ст. 10. Пожалованное имѣніе переходя въ цѣльномъ его составѣ отъ одного лица къ другому, по опредѣленному въ статьѣ 23-й, указа 29 Августа (10 Сентября) 1836 года порядку наслѣдія, не можетъ быть, ни въ какомъ случаѣ, ни обременяемо новыми обязательствами сверхъ возлагаемыхъ на оное при пожалованіи, ни закладываемо, а вслѣдствіе того продаваемо, не только по собственной волѣ владѣльца, но даже по взысканіямъ казеннымъ и частнымъ, и никакимъ образомъ отчуждаемо въ другое владѣніе.

Ст. 11. По внесеніи таковой воли Нашей въ ипотечную книгу, право собственности на имя жалуемаго владѣльца, должно быть установлено въ ипотеку, по исполненіи правила предписаннаго статьею 9-ю сего указа.

Ст. 12. Издержки по составленію акта, переписанію права собственности и по передачѣ имѣнія, уплачиваются владѣльцемъ.

Ст. 13. Согласно съ кореннымъ правиломъ, установленнымъ при пожалованіи майоратовъ въ Царствѣ Польскомъ, нынѣшній владѣлецъ майоратнаго имѣнія Кальварія, а равно наслѣдники его, не имѣютъ ни въ какомъ случаѣ, права домогаться вознагражденія за тѣ убытки, которые могутъ послѣдовать, съ теченіемъ времени, отъ уменьшенія доходовъ, какъ съ означеннаго майоратнаго имѣнія, такъ и съ жалуемаго симъ указомъ фольварка Скайце съ принадлежностями.

Ст. 14. Исполненіе настоящаго указа, который долженъ быть внесенъ въ Дневникъ Законовъ повелѣваемъ Учредительному Комитету возложить на Финансовое въ Царствѣ Польскомъ Управленіе.

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою написано:

„АЛЕКСАНДРЪ“.

Въ Дармштадтѣ,

3 (15) Іюня 1867 года.

Контрасигнировалъ: Управляющій Собственною Его Императорскаго Величества Канцеляріею по дѣламъ Царства Польскаго, Статсъ-Секретарь, *Д. Набоковъ*.

Съ подлиннымъ вѣрно:

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, Сенаторъ, (подписаль) *Я. Соловьевъ*.

Вѣрно:

Главный Директоръ Предсѣдательствующій въ Правительственной Комисіи Юстиціи, *Восинскій*.

За Правителя Канцеляріи, *Билевскій*.

Число опубликованія, 13 (25) Сентября 1867 г.

У К А З Ъ

УЧРЕДИТЕЛЬНОМУ ВЪ ЦАРСТВѢ ПОЛЬСКОМЪ КОМИТЕТУ.

Указомъ въ 21 день Ноября (3 Декабря) 1838 года въ Бозѣ почивающій Родитель Нашъ пожаловалъ полковнику Сельвану, Радомской губерніи и уѣзда имѣніе Вильчковице-Гурне, съ принадлежащими къ оному фольваркамъ, селеніями и прочими угодьями и оборочными статьями, за уравненіемъ чистаго годового дохода до 750 рублей. Нынѣ принимая во вниманіе, что съ упрядненіемъ крестьянскихъ повинностей, на основаніи Нашего указа 19 Февраля (2 Марта) 1864 г., объ устройствѣ крестьянъ въ Царствѣ Польскомъ, доходъ съ пожалованнаго имѣнія не соотвѣтствуетъ первоначальному окладу онаго, и, вслѣдствіе сего, желая оказать пособіе, въ видѣ особой Нашей милости владѣльцу маіората Вильчковице-Гурне, Мы, по представленію Учредительнаго Комитета, въ Комитетѣ по дѣламъ Царства Польскаго разсмотрѣнному, постановили и постановляемъ:

Ст. 1. Согласно положенію 4 (16) Октября 1835 года объ устройствѣ имѣній поступающихъ въ частную собственность по пожалованію, Всемилостивѣйше жалуемъ нынѣшнему владѣльцу, титулярному совѣтнику Сельвану, въ вѣчное и потомственное владѣніе, Кѣлецкой губерніи, Мѣховскаго уѣзда, казенный фольваркъ Пржезводъ, съ дворовою, въ предѣлахъ онаго пропизаціею, со всѣми правами и угодьями, коими нынѣ пользуется казна.

Ст. 2. Вступая въ права полной собственности означенный владѣлецъ подвергается тѣмъ ограниченіямъ, какія по актамъ, совершеннымъ по установленной закономъ формѣ, будутъ внесены въ новую ипотечную книгу для фольварка Пржезводъ.

Ст. 3. Владѣлецъ сего фольварка обязанъ нести всѣ подати и повинности, какъ нынѣ на немъ лежащія, такъ и тѣ, кои впредь будутъ установлены.

Ст. 4. Земля, нынѣ занятая копяжами, паробками, или другими, сельскими работниками, должна быть предоставлена имъ въ собственность, на основаніи существующихъ постановленій.

Ст. 5. Все въ жалуемомъ фольваркѣ находящееся, какъ то посквы, строенія и прочее, принадлежащее казѣ, переходитъ въ собственность означеннаго владѣльца, на основаніи 30-й статьи вышеприведеннаго положенія.

Ст. 6. Владѣлецъ, сохраняя въ своей силѣ заключенный казною на жалуемый фольваркъ контрактъ, вступаетъ во всѣ права, казнѣ тѣмъ контрактомъ предоставленныя и, получая съ имѣнія арендный доходъ, пріемлетъ вмѣстѣ съ тѣмъ и обязанности по упомянутому контракту.

Ст. 7. На случай неисправности владѣльца въ удовлетвореніи возлагаемыхъ на него казною платежей, равно повинностей и другихъ обязанностей, которыя особо будутъ подробно опредѣлены, пожалованный фольваркъ поступаетъ въ казенное управленіе на все время, пока уплата оныхъ не будетъ вполне произведена.

Ст. 8. Срокъ пожалованія считается съ 20 Мая (1 Іюня) 1866 года, а введъ во владѣніе, жалуемымъ фольваркомъ производится при самомъ истеченіи срока аренднаго его контракта.

Ст. 9. При сдачѣ имѣнія владѣльцу, Финансовое въ губерніяхъ Царства Управление, согласно 1-й статьѣ настоящаго указа, положительно укажетъ ему границы пожалованнаго фольварка, а также опредѣлитъ лежащія на немъ обязанности.

Составленный на семь основаній сдаточный актъ будетъ служить данною или актомъ пожалованія.

Ст. 10. Пожалованный фольваркъ переходя въ цѣльномъ его составѣ отъ одного лица къ другому, по опредѣленному въ статьѣ 23-й, указа 21 Ноября (3-го Декабря) 1838 года, порядку наслѣдія, не можетъ быть, ни въ какомъ случаѣ ни обремененъ новыми обязательствами сверхъ возлагаемыхъ на оный при пожалованіи, ни закладываемъ, а вслѣдствіе того продаваемъ, не только по собственной волѣ владѣльца, но даже по взысканіямъ казеннымъ и частнымъ, и никакимъ образомъ отчуждаемъ въ другое владѣніе.

Ст. 11. По внесеніи таковой воли Нашей въ ипотечную книгу, право собственности на нѣя жалуемаго владѣльца, должно быть установлено въ ипотекѣ, по исполненіи правила предписаннаго статьею 9-ю сего указа.

Ст. 12. Издержки по составленію акта, переписанію права собственности и по передачѣ имѣнія, уплачиваются означеннымъ владѣльцемъ.

Ст. 13. Согласно съ кореннымъ правиломъ, установленнымъ при пожалованіи маіоратовъ въ Царствѣ Польскомъ, нынѣшній владѣлецъ маіоратнаго имѣнія Вильчковице-Гурне, а равно наслѣдники его, не имѣютъ ни въ какомъ случаѣ, права домогаться вознагражденія за тѣ убытки, которые могутъ послѣдовать, съ теченіемъ времени, отъ уменьшенія доходовъ, какъ съ означеннаго маіоратнаго имѣнія, такъ и съ жалуемаго симъ указомъ фольварка Пржезводъ съ принадлежностями.

Ст. 14. Исполненіе настоящаго указа, который долженъ быть внесенъ въ Дневникъ Законовъ, повелѣваемъ Учредительному Комитету возложить на Финансовое въ губерніяхъ Царства Польскаго Управление.

На подлинномъ собственною Его Императорскаго Величества рукою написано:

„АЛЕКСАНДРЪ“.

Въ Дармштадтѣ,

3 (15) Іюня 1867 года.

Контрассигнировалъ: Управляющій Собственною Его Императорскаго Величества Канцеляріею по дѣламъ Царства Польскаго, Статсъ-Секретарь, Д. Набоковъ.

Съ подлиннымъ вѣрно:

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, Сенаторъ, (подписалъ) Я. Соловьевъ.

Вѣрно:

Главный Директоръ Предсѣдательствующій въ Правительственной Комисіи Юстиціи, Восинскій.

За Правителя Канцеляріи, Билевскій.

Число опубликованія, 13 (25) Сентября 1867 г.

УКАЗЪ

УЧРЕДИТЕЛЬНОМУ ВЪ ЦАРСТВѢ ПОЛЬСКОМЪ КОМИТЕТУ.

Указомъ, въ 21-й день Ноября (3 Декабря) 1838 года, въ Бозѣ почивающій Родитель Нашъ пожаловалъ полковнику Павлову, Калишской губерніи, Велюнскаго уѣзда, имѣніе Мыкановъ, съ принадлежащими къ оному фольварками, селеніями и прочими угодьями и оброчными статьями, за уравниемъ чистаго годоваго дохода до 750 рублей. Нынѣ принимая во вниманіе, что съ упраздненіемъ крестьянскихъ повинностей, на основаніи Нашею указа 19 Февраля (2 Марта) 1864 г. объ устройствѣ крестьянъ въ Царствѣ Польскомъ, доходъ съ пожалованнаго имѣнія не соотвѣтствуетъ первоначальному окладу оного, и, вслѣдствіе сего, желая оказать пособіе, въ видѣ особой Нашей милости владѣльцу майората Мыкановъ, Мы, по представленію Учредительнаго Комитета, въ Комитетѣ по дѣламъ Царства Польскаго разсмотрѣнію, постановили и постановляемъ:

Ст. 1. Согласно положенію 4 (16) Октября 1835 г. объ устройствѣ имѣній поступающихъ въ частную собственность по пожалованію, Всемилостивѣйше жалуетъ генераль-лейтенанту Павлову, въ вѣчное и потомственное владѣніе часть казеннаго лѣса Барцишъ, лѣсничества Гидле, съ чистымъ ежегоднымъ доходомъ въ сто десять рублей, со всѣми правами и угодьями, конны нынѣ пользуется казна.

Ст. 2. Вступая въ права полной собственности владѣлецъ подвергается тѣмъ ограниченіямъ, какія по актамъ, совершеннымъ по установленной закономъ формѣ, будутъ внесены въ новую ипотечную книгу для сего лѣснаго участка.

Ст. 3. Владѣлецъ сей части лѣса, обязанъ нести всѣ повинности, какъ нынѣ на лѣсномъ участкѣ Барцишъ лежащія, такъ и тѣ, кои впредь будутъ установлены.

Ст. 4. Все въ жалуетомъ лѣсномъ участкѣ находящееся и принадлежащее казнѣ, переходитъ въ собственность означеннаго владѣльца, на основаніи 30 ст. вышеприведеннаго положенія.

Ст. 5. На случай несправности владѣльца въ исполненіи возлагаемыхъ на него казною повинностей и обязанностей, которыя особо будутъ подробно опредѣлены, пожалованный лѣсной участокъ поступаетъ во временное казенное управленіе.

Ст. 6. Срокъ пожалованія считается съ 20 Мая (1 Іюня) 1866 года.

Ст. 7. При сдачѣ лѣснаго участка владѣльцу, Финансовое въ губерніяхъ Царства Польскаго Управленіе, согласно 1 ст. настоящаго указа, положительно укажетъ ему границы пожалованнаго лѣса, а также опредѣлитъ лежащія на немъ обязанности.

Составленный на семъ основаніи сдаточный актъ будетъ служить данною или актомъ пожалованія.

Ст. 8. Пожалованная часть лѣса переходя въ цѣльномъ составѣ отъ одного лица къ другому, по опредѣленному въ ст. 23, ука-

за 21 Ноября (3 Декабря) 1838 года, порядку наслѣдія, не можетъ быть, ни въ какомъ случаѣ ни обременяема новыми обязательствами, сверхъ возлагаемыхъ на оную при пожалованіи, ни закладываема, а вслѣдствіе того продаваема, не только по собственной волѣ владѣльца, но даже по взысканіямъ казеннымъ и частнымъ и никакимъ образомъ отчуждаема въ другое владѣніе.

Ст. 9. По внесеніи таковой воли Нашей въ ипотечную книгу, право собственности на нмѣя жалуетаго владѣльца должно быть установлено въ ипотекѣ по исполненіи правила предписаннаго статьєю 7-ю сего указа.

Ст. 10. Издержки по составленію акта, переписанію права собственности и по передачѣ имѣнія уплачиваются владѣльцемъ.

Ст. 11. Согласно съ кореннымъ правиломъ, установленнымъ при пожалованіи майоратовъ въ Царствѣ Польскомъ, нынѣшній владѣлецъ майоратнаго имѣнія Мыкановъ, а равно наслѣдники его, не имѣютъ ни въ какомъ случаѣ права домогаться вознагражденія за тѣ убытки, которыя могутъ послѣдовать съ теченіемъ времени, отъ уменьшенія доходовъ, какъ съ означеннаго майоратнаго имѣнія, такъ и съ жалуетаго снмъ указомъ лѣснаго участка съ принадлежностями.

Ст. 12. Исполненіе настоящаго указа, который долженъ быть внесенъ въ Дневникъ Законовъ, повелѣваемъ Учредительному Комитету возложить на Финансовое въ губерніяхъ Царства Польскаго Управленіе.

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

„АЛЕКСАНДРЪ”.

Въ Дармштадтѣ,
3 (15) Іюня 1867 г.

Контрассигнировалъ: Управляющій Собственною Его Императорскаго Величества Канцелярією по дѣламъ Царства Польскаго
Статсъ-Секретарь, *Д. Набоковъ*.

Съ подлиннымъ врно:

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
Сенаторъ, (подписаль) *Я. Соловьевъ*.

Врно:

Главный Директоръ Предсѣдательствующій въ Правительственной Коммисіи Юстиціи, *Восинскій*.

За Правителя Канцеляріи, *Билевскій*.

Число опубликованія, 13 (25) Сентября 1867 г.

Tom LXVII.

У К А З Ъ

УЧРЕДИТЕЛЬНОМУ ВЪ ЦАРСТВѢ ПОЛЬСКОМЪ КОМИТЕТУ.

Указомъ, въ 9 (21) день Декабря 1835 года, въ Бозѣ почивающій Родитель Нашъ пожаловалъ полковнику Лузанову, Калшпской губерніи, Сѣрадзкаго уѣзда, имѣніе Сендзѣвице съ принадлежащими къ оному фольварками, селеніями и прочими угодьями и оброчными статьями, за уравниемъ чистаго годоваго дохода до 750 рублей. Нынѣ принимая во вниманіе, что съ упраздненіемъ крестьянскихъ повинностей, на основаніи Нашею указа 19 Февраля (2 Марта) 1864 г. объ устройствѣ крестьянъ въ Царствѣ Польскомъ, доходъ съ пожалованнаго имѣнія не соответствуетъ первоначальному окладу онаго, и, вслѣдствіе сего, желая оказать пособіе, въ видѣ особой Нашей милости владѣльцу маіоратнаго имѣнія Сендзѣвице, Мы, по представленію Учредительнаго Комитета, въ Комитетѣ по дѣламъ Царства Польскаго разсмотрѣнному, постановили и постановляемъ:

Ст. 1. Согласно положенію 4 (16) Октября 1835 г. объ устройствѣ имѣній поступающихъ въ частную собственность по пожалованію, Всемилощивѣйше жалуемъ отставному генералъ-маіору Лузанову въ вѣчное и потомственное владѣніе часть лѣсной дачи Жаглины, лѣсничества Паенчно, съ чистымъ ежегоднымъ доходомъ въ двѣсти девяносто рублей, со всѣми правами и угодьями, коими нынѣ пользуется казна.

Ст. 2. Вступая въ права полной собственности владѣлецъ подвергается тѣмъ ограниченіямъ, какія по актамъ, совершеннымъ по установленной закономъ формѣ, будутъ внесены въ новую ипотечную книгу для предоставляемой ему части лѣса.

Ст. 3. Владѣлецъ части сей лѣсной дачи обязанъ нести всѣ повинности и обязанности, какъ нынѣ на ней лежащія, такъ и тѣ, кои впредь будутъ установлены.

Ст. 4. Все въ жалуемой лѣсной дачѣ находящееся и принадлежащее казнѣ, переходитъ въ собственность владѣльца, на основаніи 30 ст. вышеприведеннаго положенія.

Ст. 5. На случай несправности владѣльца въ удовлетвореніи возлагаемыхъ на него казною повинностей и обязанностей, которыя особо будутъ подробно опредѣлены, пожалованная часть лѣса поступаетъ во временное казенное управленіе.

Ст. 6. Срокъ пожалованія считается съ 20 Мая (1 Іюня) 1866 года.

Ст. 7. При сдачѣ части лѣса владѣльцу, Финансовое въ губерніяхъ Царства Управление, согласно 1 ст. настоящаго указа, положительнѣе укажетъ ему границы пожалованнаго лѣснаго участка, а также опредѣлитъ лежащія на немъ обязанности.

Составленный на семь основаній сдаточный актъ будетъ служить данною или актомъ пожалованія.

Ст. 8. Пожалованная часть лѣса переходя въ цѣльномъ ея составѣ отъ одного лица къ другому, по опредѣленному въ ст. 23,

указа 9 (21) Декабря 1835 года, порядку наслѣдія, не можетъ быть ни въ какомъ случаѣ ни обременяема новыми обязательствами, сверхъ возлагаемыхъ на оную при пожалованіи, ни закладываема, а вслѣдствіе того продаваема, не только по собственной волѣ владѣльца, но даже по взысканіямъ казеннымъ и частнымъ и никакимъ образомъ отчуждаема въ другое владѣніе.

Ст. 9. По внесеніи таковой воли Нашей въ ипотечную книгу, право собственности на имя жалуемаго владѣльца должно быть установлено въ ипотеку по исполненіи правила предписаннаго статьєю 7-ю сего указа.

Ст. 10. Издержки по составленію акта, переписанію права собственности и по передачѣ части лѣса уплачиваются означеннымъ владѣльцемъ.

Ст. 11. Согласно съ кореннымъ правиломъ, установленнымъ при пожалованіи маіоратовъ въ Царствѣ Польскомъ, нынѣшній владѣлецъ маіоратнаго имѣнія Сендзѣвице, а равно наслѣдники его не имѣютъ ни въ какомъ случаѣ права домогаться вознагражденія за тѣ убытки, которые могутъ послѣдовать съ теченіемъ времени, отъ уменьшенія доходовъ, какъ съ означеннаго маіоратнаго имѣнія, такъ и съ жалуемой симъ указомъ части лѣсной дачи Жаглины съ принадлежностями.

Ст. 12. Исполненіе настоящаго указа, который долженъ быть внесенъ въ Дневникъ Законовъ, повелѣваемъ Учредительному Комитету возложить на Финансовое въ губерніяхъ Царства Польскаго Управление.

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

„АЛЕКСАНДРЪ“.

Въ Дармштадтѣ,
3-го (15) Іюня 1867 года.

Контрассигнировалъ: Управляющій Собственною Его Императорскаго Величества Канцелярією по дѣламъ Царства Польскаго,
Статсъ-Секретарь, *Д. Набоковъ*.

Съ подлиннымъ вѣрно:

Членъ Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, Сенаторъ,
(подписаль) *Я. Соловьевъ*.

Вѣрно:

Главный Директоръ Предсѣдательствующій въ Правительственной Комисіи Юстиціи, *Восинскій*.

За Правителя Канцеляріи, *Билевскій*.

Число опубликованія, 13 (25) Сентября 1867 г.

УКАЗЪ

УЧРЕДИТЕЛЬНОМУ ВЪ ЦАРСТВѢ ПОЛЬСКОМЪ КОМИТЕТУ.

Указомъ 29 Августа (10 Сентября) 1836 года, въ Бозѣ почивающій Родитель Нашъ пожаловалъ генераль-лейтенанту Сиверсу, Сувалкской губерніи, Кальварійскаго уѣзда, имѣніе Опишки съ принадлежащими къ оному фольварками селеніями и прочими угодьями и оброчными статьями, за уравниемъ чистаго годового дохода до 3,000 рублей. Нынѣ, принимая во вниманіе, что съ упраздненіемъ крестьянскихъ повинностей на основаніи Нашею указа 19 Февраля (2 Марта) 1864 г., объ устройствѣ крестьянъ въ Царствѣ Польскомъ, доходъ съ пожалованнаго имѣнія не соотвѣтствуетъ первоначальному окладу оного и вслѣдствіе сего, желая оказать пособіе, въ видѣ особой Нашей милости владѣльцу маіората Опишки, Мы, по представленію Учредительнаго Комитета, въ Комитетѣ по дѣламъ Царства Польскаго разсмотрѣнному, постановили и постановляемъ:

Ст. 1. Согласно положенію 4 (16) Октября 1835 г., объ устройствѣ имѣній, поступающихъ въ частную собственность по пожалованію, Всемилостивѣйше жалуемъ наслѣднику генераль-лейтенанта Сиверса, сыну его, генераль-маіору Сиверсу, въ вѣчное и потомственное владѣніе, Сувалкской губерніи, Кальварійскаго уѣзда, фольварки Дырваны и Тракель, съ дворовою въ предѣлахъ оныхъ пропнаціею, со всѣми правами и угодьями, копми нынѣ пользуется казна.

Ст. 2. Вступая въ права полной собственности, владѣлецъ подвергается тѣмъ ограниченіямъ, какія по актамъ, совершеннымъ по установленной закономъ формѣ, будучъ внесены въ новую ипотечную книгу для сихъ фольварковъ.

Ст. 3. Владѣлецъ означенныхъ фольварковъ обязанъ нести всѣ подати и повинности, какъ нынѣ на нихъ лежація, такъ и тѣ, кои впредь будутъ установлены.

Ст. 4. Земля, нынѣ занятая копяжами, паробками или другими сельскими работниками, должна быть предоставлена имъ въ собственность на основаніи существующихъ постановленій.

Ст. 5. Все въ жалуемыхъ, фольваркахъ находящееся, какъ то: посѣвы, строенія и прочее, принадлежащее казнѣ, переходитъ въ собственность означеннаго владѣльца на основаніи 30 статьи вышеприведеннаго положенія.

Ст. 6. На случай неисправности владѣльца въ удовлетвореніи возлагаемыхъ на него казною платежей, равно повинностей и другихъ обязанностей, которыя особо будутъ подробно опредѣлены, пожалованные фольварки поступаютъ въ казенное управленіе на все время, пока уплата оныхъ не будетъ вполне произведена.

Ст. 7. Срокъ пожалованія считается съ 20 Мая (1 Юня) 1866 года, вводъ же генераль-маіора Сиверса во владѣніе жалуемыми фольварками назначается съ 20 Мая (1 Юня) 1867 года.

Ст. 8. При сдачѣ фольварковъ владѣльцу, Финансовое въ губерніяхъ Царства Управление, согласно 1-й статьи настоящаго указа,

положительно укажетъ ему границы пожалованныхъ фольварковъ, а также опредѣлитъ лежація на нихъ обязанности.

Составленный на семъ онованіи, слаточный актъ, будетъ служить данною или актомъ пожалованія.

Ст. 9. Пожалованные фольварки переходя въ пѣльномъ составѣ отъ одного лица къ другому, по опредѣленному въ статьѣ 23-й указа 29 Августа (10 Сентября) 1836 г. порядку наслѣдія, не могутъ быть ни въ какомъ случаѣ ни обременяемы новыми обязательствами, сверхъ возлагаемыхъ на оныя при пожалованіи, ни закладываемы, а вслѣдствіе того продаваемы, не только по собственной волѣ владѣльца, но даже по взысканіямъ казеннымъ и частнымъ и никакимъ образомъ отчуждаемы въ другое владѣніе.

Ст. 10. По внесеніи таковой воли Нашей въ ипотечную книгу, право собственности на пмя жалуемаго владѣльца должно быть установлено въ ипотекѣ по исполненіи правила предписаннаго статьею 8-ю сего указа.

Ст. 11. Издержки по составленію акта, переписанію права собственности и по передачѣ фольварковъ уплачиваются означеннымъ владѣльцемъ.

Ст. 12. Согласно съ кореннымъ правиломъ, установленнымъ при пожалованіи маіоратовъ въ Царствѣ Польскомъ, нынѣшній владѣлецъ маіоратнаго имѣнія Опишки, а равно наслѣдники его не имѣютъ ни въ какомъ случаѣ права домогаться вознагражденія за тѣ убытки, которые могутъ послѣдовать, съ теченіемъ времени, отъ уменьшенія доходовъ, какъ съ означеннаго маіоратнаго имѣнія, такъ и съ жалуемыхъ симъ указомъ фольварковъ Дырваны и Тракель съ принадлежностями.

Ст. 13. Исполненіе настоящаго указа, который долженъ быть внесенъ въ Дневникъ Законовъ, новелѣваемъ Учредительному Комитету возложить на Финансовое въ губерніяхъ Царства Польскаго Управление.

На подлинномъ собственною Его Императорскаго Величества рукою написаю:

„АЛЕКСАНДРЪ.“

Въ Darmstadt,

3 (15) Юня 1867 года.

Контрассигнировалъ: Управляющій Собственною Его Императорскаго Величества Канцеляріею по дѣламъ Царства Польскаго, Статсъ-Секретарь *Д. Набоковъ*.

Съ подлиннымъ вѣрно:

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, Сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ*.

Вѣрно:

Главный Директоръ Предсѣдательствующій въ Правительственной Комиссіи Юстиціи, *Восинскій*.

За Правителя Канцеляріи, *Билевскій*.

Число опубликованія, 13 (25) Сентября 1867 г.

УКАЗЪ

УЧРЕДИТЕЛЬНОМУ ВЪ ЦАРСТВѢ ПОЛЬСКОМЪ КОМИТЕТУ.

Указомъ, въ 9 (21) день Декабря 1835 года, въ Бозѣ почивающій Родитель Нашъ пожаловалъ полковнику Моллеру, Плоцкой губерніи, Пултускаго уѣзда, имѣніе Смроцкъ и Базаръ, съ принадлежащими къ оному фольварками, селеніями и прочими угодьями и оброчными статьями, за уравниемъ чистаго годоваго дохода до 750 рублей. Нынѣ, принимая во вниманіе, что съ упраздненіемъ крестьянскихъ повинностей, на основаніи Нашею указа 19 Февраля (2 Марта) 1864 г. объ устройствѣ крестьянъ въ Царствѣ Польскомъ, доходъ съ пожалованнаго имѣнія не соотвѣтствуетъ первоначальному окладу онаго, и, вслѣдствіе сего, желая оказать пособіе, въ видѣ особой Нашей милости владѣльцу маіората Смроцкъ и Базаръ, Мы, по представленію Учредительнаго Комитета, въ Комитетѣ по дѣламъ Царства Польскаго разсмотрѣнному, постановили и постановляемъ:

Ст. 1. Согласно положенію 4 (16) Октября 1835 г. объ устройствѣ имѣній поступающихъ въ частную собственность по пожалованію, Всемилостивѣйше жалуемъ нынѣшнему владѣльцу означеннаго маіората, Егору Моллеру, въ вѣчное и потомственное владѣніе, часть казенной лѣсной дачи Пежановъ, Праснышскаго лѣсничества, съ чистымъ ежегоднымъ доходомъ въ сто рублей, со всѣми правами и угодьями, коими нынѣ пользуется казна.

Ст. 2. Вступая въ права полной собственности, означенный владѣлецъ подвергается тѣмъ ограниченіямъ, какія по актамъ, совершеннымъ по установленной закономъ формѣ, будутъ внесены въ новую ипотечную книгу для предоставляемаго ему лѣснаго участка.

Ст. 3. Владѣлецъ части лѣсной дачи Пежановъ обязанъ нести всѣ повинности и обязанности, какъ нынѣ на оной лежащія, такъ и тѣ, кои впредь будутъ установлены.

Ст. 4. Все въ жалуемомъ лѣсномъ участкѣ находящееся и принадлежащее казнѣ, переходитъ въ собственность означеннаго владѣльца, на основаніи 30 ст. вышеприведеннаго положенія.

Ст. 5. На случай неисправности владѣльца въ удовлетвореніи возлагаемыхъ на него казною повинностей и другихъ обязанностей, которыя особо будутъ подробно опредѣлены, пожалованный лѣсной участокъ поступаетъ во временное казенное управленіе.

Ст. 6. Срокъ пожалованія считается съ 20 Мая (1 Іюня) 1866 года.

Ст. 7. При сдачѣ лѣсной дачи владѣльцу, Финансовое въ губерніяхъ Царства Польскаго Управленіе, согласно 1 ст. настоящаго указа, положительно укажетъ ему границы пожалованнаго лѣснаго участка, а также опредѣлитъ лежащія на немъ обязанности.

Составленный на семъ основаніи сдаточный актъ будетъ служить данною или актомъ пожалованія.

Ст. 8. Пожалованный лѣсной участокъ, переходя въ цѣльномъ его составѣ отъ одного лица къ другому, по опредѣленному

въ ст. 23, указа 9 (21) Декабря 1835 года, порядку наслѣдія, не можетъ быть, ни въ какомъ случаѣ ни обременяемъ новыми обязательствами, сверхъ возлагаемыхъ на оный при пожалованіи, ни закладываемъ, а вслѣдствіе того продаваемъ, не только по собственной волѣ владѣльца, но даже по взысканіямъ казеннымъ и частнымъ и никакимъ образомъ отчуждаемъ въ другое владѣніе:

Ст. 9. По внесеніи таковой воли Нашей въ ипотечную книгу, право собственности на нмѣя жалуемаго владѣльца должно быть установлено въ ипотеку по исполненіи правила предписаннаго статьею 7-ю сего указа.

Ст. 10. Издержки по составленію акта, переписанію права собственности и по передачѣ имѣнія, уплачиваются означеннымъ владѣльцемъ.

Ст. 11. Согласно съ кореннымъ правиломъ, установленнымъ при пожалованіи маіоратовъ въ Царствѣ Польскомъ, нынѣшній владѣлецъ маіоратнаго имѣнія Смроцкъ и Базаръ, а равно наслѣдники его, не имѣютъ, ни въ какомъ случаѣ, права домогаться вознагражденія за тѣ убытки, которые могутъ послѣдовать съ теченіемъ времени, отъ уменьшенія доходовъ, какъ съ означеннаго маіоратнаго имѣнія, такъ и съ жалуемаго симъ указомъ лѣснаго участка Пежановъ съ принадлежностями.

Ст. 12. Исполненіе настоящаго указа, который долженъ быть внесенъ въ Дневникъ Законовъ повелѣваемъ Учредительному Комитету возложить на Финансовое въ Царствѣ Польскомъ Управленіе.

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

„АЛЕКСАНДРЪ“.

Въ Darmstadtъ,

3 (15) Іюня 1867 г.

Контраспигировалъ: Управляющій Собственною Его Императорскаго Величества Канцелярією по дѣламъ Царства Польскаго, Статсъ-Секретарь, (подписалъ) *Д. Набоковъ*.

Съ подлиннымъ вѣрно:

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, Сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ*.

Вѣрно:

Главный Директоръ Предсѣдательствующій въ Правительственной Коммисіи Юстиціи, *Восинскій*.

За Правителя Канцеляріи, *Билевскій*.

Число опубликованія, 13 (25) Сентября 1867 года.

У К А З Ъ

УЧРЕДИТЕЛЬНОМУ ВЪ ЦАРСТВѢ ПОЛЬСКОМЪ КОМИТЕТУ.

Указомъ, въ 31-й день Августа (12-го Сентября) 1837 года, въ Бозѣ почивающій Родитель Нашъ пожаловалъ генераль-лейтенанту Обручеву, Люблинской губерніи, Луковского п' Сѣдлецкаго уѣздовъ, имѣіе Донбе, съ принадлежащими къ оному фольварками, селеніями и прочими угодьями и оброчными-статями, за уравненіемъ чистаго годоваго дохода до 3,000 рублей. Нынѣ принимая во вниманіе, что съ упраздненіемъ крестьянскихъ повинностей, на основаніи Нашею указа 19 Февраля (2 Марта) 1864 г. объ устройствѣ крестьянъ въ Царствѣ Польскомъ, доходъ съ пожалованнаго имѣнія не соотвѣтствуетъ первоначальному окладу оного, и, вслѣдствіе сего, желая оказать пособіе, въ видѣ особой Нашей милости владѣльцу маюрата Донбе, Мы, по представленію Учредительнаго Комитета, въ Комитетѣ по дѣламъ Царства Польскаго разсмотрѣнному, постановили и постановляемъ:

Ст. 1. Согласно положенію 4 (16) Октября 1835 г. объ устройствѣ имѣній поступающихъ въ частную собственность по пожалованію, Всемилоостивѣише жалуетъ нынѣшнему владѣльцу маюратаго имѣнія Донбе, подполковнику Обручеву, въ вѣчное и потомственное владѣніе, часть лѣса изъ казеннаго лѣсничества Луковъ, съ чистымъ ежегоднымъ доходомъ въ тысячу сто девяносто пять рублей, со всѣми правами и угодьями, коими нынѣ пользуется казна.

Ст. 2. Вступая въ права полной собственности, владѣлецъ подвергается тѣмъ ограниченіямъ, какія по актамъ, совершеннымъ по установленной закономъ формѣ, будутъ внесены въ новую ипотечную книгу для жалуемой части лѣса.

Ст. 3. Владѣлецъ обязанъ нести всѣ повинности, какъ нынѣ на жалуемой части лѣса лежащія, такъ и тѣ, кои впредь будутъ установлены.

Ст. 4. Все въ жалуемой части лѣса находящееся и принадлежащее казнѣ, переходитъ въ собственность владѣльца, на основаніи 30 ст. вышеприведеннаго положенія.

Ст. 5. На случай неисправности владѣльца въ исполненіи возлагаемыхъ на него казною повинностей и обязанностей, которыя особо будутъ подробно опредѣлены, пожалованная часть лѣса поступаетъ во временное казенное управленіе.

Ст. 6. Срокъ пожалованія считается съ 20 Мая (1 Юня) 1866 года.

Ст. 7. При сдачѣ владѣльцу лѣснаго участка, Финансовое въ Царствѣ Управление, согласно 1 ст. настоящаго указа, положительно укажетъ ему границы пожалованной части лѣса а также опредѣлитъ лежащія на ней обязанности.

Составленный на семъ основаніи сдаточный актъ будетъ служить данною или актомъ пожалованія.

Ст. 8. Пожалованная часть лѣса перехода въ цѣльномъ составѣ отъ одного лица къ другому, по опредѣленному въ ст. 23-й,

указа 31 Августа (12 Сентября) 1837 года, порядку наслѣдія, не можетъ быть ни въ какомъ случаѣ ни обременяема новыми обязательствами, сверхъ возлагаемыхъ на оную при пожалованіи, ни закладываемая, а вслѣдствіе того продаваема, не только по собственной волѣ владѣльца, но даже по изысканіямъ казеннымъ и частнымъ и никакимъ образомъ отчуждаема въ другое владѣніе.

Ст. 9. По внесеніи таковой воли Нашей въ ипотечную книгу, право собственности на имя жалуемаго владѣльца должно быть установлено въ ипотеку по исполненіи правила, предписаннаго статьею 7-ю сего указа.

Ст. 10. Издержки по составленію акта, переписанію права собственности и по передачѣ части лѣса уплачиваются означеннымъ владѣльцемъ.

Ст. 11. Согласно съ кореннымъ правиломъ, установленнымъ при пожалованіи маюратовъ въ Царствѣ Польскомъ, нынѣшній владѣлецъ маюратаго имѣнія Донбе, а равно наслѣдники его не имѣютъ ни въ какомъ случаѣ права домогаться вознагражденія за тѣ убытки, которые могутъ послѣдовать, съ теченіемъ времени, отъ уменьшенія доходовъ, какъ съ означеннаго маюратаго имѣнія, такъ и съ жалуемаго снмъ указомъ лѣснаго участка съ принадлежностями.

Ст. 12. Исполненіе настоящаго указа, который долженъ быть внесенъ въ Дневникъ Законовъ, повелѣваемъ Учредительномъ Комитету возложить на Финансовое въ губерніяхъ Царства Польскаго Управление.

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

„АЛЕКСАНДРЪ.“

Въ Дармштадтѣ,

3 (15) Юня 1867 года.

Контрасигнировалъ: Управляющій Собственною Его Императорскаго Величества Канцелярією по дѣламъ Царства Польскаго, Статсъ-Секретарь, *Д. Нобоковъ.*

Съ подлиннымъ вѣрно:

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, Сенаторъ, (подписаль) *И. Соловьевъ.*

Вѣрно:

Главный Директоръ Предсѣдательствующій въ Правительственной Комисіи Юстиціи, *Восинскій.*

За Правителя Канцеляріи, *Билевскій.*

Число опубликованія, 13 (25) Сентября 1867 г.

УКАЗЪ

УЧРЕДИТЕЛЬНОМУ ВЪ ЦАРСТВѢ ПОЛЬСКОМЪ КОМИТЕТУ.

Указомъ, въ 31 день Мая (12 Іюня) 1837 года, въ Бозѣ почивающій Родитель Нашъ пожаловалъ генераль-маіору Реаду, Плоцкой губерніи и уѣзда, и имѣніе Гумино, съ принадлежащими къ оному фольварками, селеніями и прочими угодьями и оброчными статьями, за уравненіемъ чистаго годоваго дохода до 1,500 рублей. Нынѣ принимая, во вниманіе, что съ упраздненіемъ крестьянскихъ повинностей, на онованіи Нашего указа 19 Февраля (2 Марта) 1864 г. объ устройствѣ крестьянъ въ Царствѣ Польскомъ, доходъ съ пожалованнаго имѣнія не соответствуетъ первоначальному окладу оного, и, вслѣдствіе сего, желая оказать пособіе, въ видѣ особой Нашей милости, владѣльцу маіората Гумино, Мы, по представленію Учредительнаго Комитета, въ Комитетѣ по дѣламъ Царства Польскаго разсмотрѣнному, постановили и постановляемъ:

Ст. 1. Согласно положенію 4 (16) Октября 1835 года, объ устройствѣ имѣній поступающихъ въ частную собственность по пожалованію, Всемилостивѣйше жалуемъ наслѣднику генераль-маіора Реада, отставному маіору Сергѣю Реаду, въ вѣчное и потомственное владѣніе, часть лѣсныхъ участковъ Кемпа и Нарушево, Закрочимскаго лѣсничества, съ чистымъ ежегоднымъ доходомъ въ двѣсти тридцать рублей, со всѣми правами и угодьями, коими нынѣ пользуется казна.

Ст. 2. Вступая въ права полной собственности, владѣлецъ подвергается тѣмъ ограниченіямъ, какія по актамъ, совершеннымъ по установленной закономъ формѣ будутъ внесены въ новую ипотечную книгу для части лѣса Закрочимскаго лѣсничества.

Ст. 3. Владѣлецъ сего лѣса обязанъ нести всѣ повинности, какъ нынѣ на немъ лежащія, такъ и тѣ, кои впредь будутъ установлены.

Ст. 4. Все въ жалуемой части лѣса находящееся и принадлежащее казнѣ, переходитъ въ собственность владѣльца, на онованіи 30 ст. вышеприведеннаго положенія.

Ст. 5. На случай неисправности владѣльца въ исполненіи возлагаемыхъ на него казною повинностей и обязанностей, которыя особо будутъ подробно опредѣлены, пожалованная часть лѣса поступаетъ во временное казенное управленіе.

Ст. 6. Срокъ пожалованія считается съ 20 Мая (1 Іюня) 1866 года.

Ст. 7. При сдачѣ лѣса владѣльцу, Финансовое въ губерніяхъ Царства Управление, согласно 1 ст. настоящаго указа, положительно укажетъ ему границы пожалованнаго лѣса, а также опредѣлитъ лежащія на немъ обязанности.

Составленный на семъ основаніи сдаточный актъ будетъ служить данною или актомъ пожалованія.

Ст. 8. Пожалованный лѣсъ, переходя въ цѣльномъ его составѣ отъ одного лица къ другому, по опредѣленному въ ст 23,

указа 31 Мая (12 Іюня) 1837 года, порядку наслѣдія, не можетъ быть, ни въ какомъ случаѣ ни обремененъ новыми обязательствами, сверхъ возлагаемыхъ на оный при пожалованіи, ни закладываемъ, а вслѣдствіе того продаваемъ, не только по собственной волѣ владѣльца, но даже по взысканіямъ казеннымъ и частнымъ и никакимъ образомъ отчуждаемъ въ другое владѣніе.

Ст. 9. По внесеніи таковой воли Нашей въ ипотечную книгу, право собственности на имя жалуемаго владѣльца должно быть установлено въ ипотекѣ по исполненіи правила, предписаннаго статьею 7-го сего указа.

Ст. 10. Издержки по составленію акта, переписанію права собственности и по передачѣ лѣса уплачиваются означеннымъ владѣльцемъ.

Ст. 11. Согласно съ кореннымъ правиломъ, установленнымъ при пожалованіи маіоратовъ въ Царствѣ Польскомъ, нынѣшній владѣлецъ маіоратнаго имѣнія Гумино, а равно наслѣдники его не имѣютъ ни въ какомъ случаѣ права домогаться вознагражденія за тѣ убитки, которые могутъ послѣдовать съ теченіемъ времени, отъ уменьшенія доходовъ, какъ съ означеннаго маіоратнаго имѣнія, такъ и съ жалуемаго симъ указомъ части лѣса изъ Закрочимскаго лѣсничества съ принадлежностями.

Ст. 12. Исполненіе настоящаго указа, который долженъ быть внесенъ въ Дневникъ Законовъ повелѣваемъ Учредительному Комитету возложить на Финансовое въ губерніяхъ Царства Польскаго Управление.

На подлинномъ собственною Его Императорскаго Величества рукою написано:

„АЛЕКСАНДРЪ.“

Въ Дармштадтѣ,

3 (15) Іюня 1867 года.

Контрассигнировалъ: Управляющій Собственною Его Императорскаго Величества Канцеляріею по дѣламъ Царства Польскаго, Статсъ-Секретарь, *Д. Набоковъ*.

Съ подлиннымъ вѣрно:

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, Сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ*.

Вѣрно:

Главный Директоръ Предсѣдательствующій въ Правительственной Комисіи Юстиціи, *Восинскій*.

За Правителя Канцеляріи, *Билевскій*.

Число опублікованія, 13 (25) Сентября 1867 г.

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

ИМПЕРАТОРА и САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССИЙСКАГО, ЦАРЯ ПОЛЬСКАГО,

и проч., и проч., и проч.,

Совѣтъ Управленія Царства.

Принимая во вниманіе:

что постановленіе Совѣта Управленія Царства 12 (24) Октября 1837 г. о постоянной повинности въ Варшавѣ, не соответствующее настоящему состоянію города и требует во многом дополненія;

что, вмѣсто отвода квартиръ подъ военный постой въ частныхъ домахъ, оказавшагося на опытѣ обременительнымъ для домовладѣльцевъ и неудобнымъ для постояльцевъ, предпочтительнѣе назначать военнымъ чинамъ квартирные деньги;

что опредѣленіе квартирнаго сбора съ домовъ, по числу комнатъ, съ раздѣленіемъ улицъ на разряды, требуя составленія особыхъ росписей, падаетъ на домовладѣльцевъ неуравнительно; вмѣсто же того, удобнѣе и правильнѣе взимать квартирный сборъ съ домовладѣльцевъ, въ соразмѣрности валоваго дохода, принимаемаго въ основаніе къ опредѣленію подымной подати, а съ промышленниковъ — въ соразмѣрности канона или патентнаго сбора, —

Совѣтъ Управленія, по представленію Правительственной Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ, постановилъ:

Ст. 1. Составленное Правительственною Коммисіею Внутреннихъ Дѣлъ „новое положеніе о квартирной повинности въ г. Варшавѣ,“ а также приложенные къ сему положенію два тарифа № 1 и 2, опредѣляющіе размѣръ квартиръ, отводимыхъ лицамъ военного вѣдомства въ казенныхъ и другихъ зданіяхъ, назначенныхъ подъ постой, и количество денежнаго платежа, подлежащаго отпуску изъ кассы г. Варшавы на наемъ квартиръ съ мебелью, собственнымъ стараніемъ лицъ, имѣющихъ право на квартирное довольствіе отъ города, утвердить временно до конца 1868 г.

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

CESARZA i SAMOWŁADCY WSZECZ ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,

etc., etc., etc.,

Rada Administracyjni Królestwa.

Wziawszy na uwagę:

że postanowienie Rady Administracyjnej Królestwa z dnia 12 (24) Października r. 1837, o powinności kwaterunkowej w m. Warszawie, nie odpowiada obecnemu stanowi miasta i wymaga wielu dopełnień;

że w miejsce kwaterunku w naturze, w domach prywatnych, który w praktyce okazał się uciążliwym dla właścicieli domów, a dla kwaterujących niedogodnym, najwłaściwiej będzie wyznaczać osobom wojskowym pieniądze kwaterunkowe;

że stanowienie opłaty kwaterunkowej z domów podług ilości izb, z podziałem ulic na rzędy, wymaga sporządzania szczegółowych rozpisów, a przytem dotyka właścicieli domów w nierównym stosunku; zamiast zaś tego, dogodniejszém i odpowiedniejszém będzie pobieranie, opłaty kwaterunkowej od właścicieli domów w stosunku do dochodu brutto, przyjętego za zasadę do regulacji podatku podymnego, a od procederentów w stosunku opłacanego kanonu lub patentowego;

Rada Administracyjna, na przedstawienie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych, postanowiła:

Art. 1. Ułożoną, przez Kommissyę Rządową Spraw Wewnętrznych nową Ustawę „o powinności kwaterunkowej w m. Warszawie“ tudzież dołączone do niej dwie taryfy № 1 i 2, wskazujące obszerność kwater, przeznaczonych dla wojskowych, tak w zabudowaniach Rządowych, jako téż innych, pod kwaterunek przeznaczonych i wysokość opłaty z kassy m. Warszawy na wynajęcie kwater z meblami, własnem staraniem osób, mających do nich prawo, zatwierdzić czasowo do końca 1868 roku.

Ст. 2. Новымъ симъ положеніемъ обязаны руководствоваться и принять оное къ исполненію какъ военное, такъ и гражданское начальства г. Варшавы, начиная съ 1 (13) Іюля 1867 г.

Ст. 3. Исполненіе сего постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, и снабженіе кого слѣдуетъ будетъ новымъ положеніемъ съ тарифами, возлагается на Правительственную Коммисію Внутреннихъ Дѣлъ.

Состоялось въ г. Варшавѣ, Марта 31 (Апрѣля 12) дня 1867 г.
Намѣстникъ, Генералъ-Фельдмаршалъ, (подписалъ) *Графъ Беръ*.

Главный Директоръ, Предсѣдательствующій въ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ, (подписалъ) *Брауншвейгъ*.

Управляющій дѣлами Совѣта Управленія Царства,
(подписалъ) *А. Заборовскій*.

Съ подлиннымъ врно:

Управляющій дѣлами Совѣта Управленія Царства,
(подписалъ) *А. Заборовскій*.

Art. 2. Nowa ta Ustawa obowiązywać ma władze wojskowe, jako też cywilne w m. Warszawie, poczynając od dnia 1 (13) Lipca 1867 r.

Art. 3. Wykonanie niniejszego postanowienia, które ma być zamieszczone w Dzienniku Praw i zaopatrzenie kogo należy nową Ustawą z taryfami, porucza się Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych.

Działo się w Warszawie dnia 31 Marca (12 Kwietnia) 1867 r.
Namiestnik, Jenerał-Feldmarszałek, (podpisano) *Hr. Berg*.

Dyrektor Główny Prezydujący w Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych, (podpisano) *Braunszweyg*.

Zarządzający interesami Rady Administracyjnej,
(podpisano) *A. Zaborowski*.

Za zgodność z oryginałem:

Zarządzający interesami Rady Administracyjnej,
(podpisano) *A. Zaborowski*.

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński*.

Za Dyrektora Kancellaryi, Bilewski.

ПОЛОЖЕНИЕ

о квартирной повинности въ городѣ Варшавѣ.

ГЛАВА I.

Общія правила.

Ст. 1. Находящіяся въ городѣ Варшавѣ, на предмѣстьяхъ и въ александровской цитадели казармы, а также назначенные, собственно для военной потребности казармы и городскіе дома, занимаются безплатно: подъ военныя управленія и заведенія, офицерскія квартиры и подъ казарменное расположеніе войскъ.

Въ случаѣ недостатка помѣщеній въ помѣпныхъ строеніяхъ, могутъ быть на квартирные суммы г. Варшавы нанимаемы варшавскимъ магистратомъ, съ разрѣшенія Намѣстника въ Царствѣ, частные дома или отдѣльныя въ нихъ помѣщенія подъ казарменное расположеніе особыхъ командъ или частей войскъ, прибывающихъ въ Варшаву на продолжительное время, а также подъ военныя управленія и воинскія заведенія.

Ст. 2. Для повѣрки, какъ квартиры, занимаемыхъ безплатно въ казармахъ и другихъ зданіяхъ, назначенныхъ подъ постой, такъ и квартиры отводимыхъ въ домахъ, нанятыхъ на квартирные городскія суммы; равнымъ образомъ для надзора за правильнымъ отправленіемъ квартирной повинности, учреждается при варшавскомъ магистратѣ, особая постоянная, подчиненная президенту г. Варшавы, квартирная делегація, состоящая, изъ 2-хъ чиновниковъ магистрата, 2-хъ мѣстныхъ обывателей - домовладѣльцевъ и 2-хъ депутатовъ съ военной стороны, по назначенію штаба варшавскаго военного округа, подъ предсѣдательствомъ лица назначеннаго Намѣстникомъ въ Царствѣ.

Члены этой делегаціи, изъ обывателей-домовладѣльцевъ, назначаются по выбору магистрата города Варшавы, съ утвержденія Намѣстника.

Ст. 3. Для генераловъ, офицеровъ и чиновниковъ военного вѣдомства, а также для нижнихъ чиновъ, располагаемыхъ отдѣльно а не казарменнымъ образомъ, коихъ нельзя размѣстить въ казармахъ и другихъ зданіяхъ, предназначенныхъ подъ военный

U S T A W A

o повинности кwaterunkowej w m. Warszawie.

T Y T U Ł I.

Przepisy ogólne.

Art. 1. Koszary znajdujące się w mieście Warszawie, na przedmieściach i w Cytadeli Aleksandrowskiej, jak również domy Skarbowe i miejskie, przeznaczone właściwie na potrzebę wojska, zajmują się bezpłatnie dla pomieszczenia zarządów i zakładów wojskowych, na kwatery oficerskie i na koszarnie rozkwaterowanie wojsk.

Na wypadek niedostateczności pomieszczeń w rzeczonych zabudowaniach, mogą być z decyzji Namiestnika w Królestwie wynajmowane przez Magistrat m. Warszawy, na rachunek funduszów kwaterunkowych, domy prywatne lub oddzielne w nich lokale na koszarnie rozkwaterowanie oddzielnych komend lub części wojsk, przybywających do Warszawy na czas dłuższy, jak również dla pomieszczenia zarządów i zakładów wojskowych.

Art. 2. Dla kontrolowania kwater, zajmowanych bezpłatnie w koszarach i innych zabudowaniach, przeznaczonych na kwaterunek, jakoteż kwater wyznaczonych w domach najętych, na rachunek funduszów kwaterunkowych miejskich, nadto dla nadzoru nad prawidłowym odbywaniem повинности кwaterunkowej, ustanawia się przy Magistracie m. Warszawy zależna od Prezydenta miasta oddzielna stała delegacja kwaternicza, z dwóch Urzędników Magistratu, 2-хъ miejskowych obywateli-właścicieli domów, i 2-хъ deputatów ze strony wojskowej, wyznaczonych przez Sztab Okręgu Wojennego Warszawskiego, pod kierunkiem osoby wyznaczonej przez Namiestnika w Królestwie.

Członkowie téj delegacji z obywateli-właścicieli domów, przeznaczają się z wyboru Magistratu m. Warszawy, po zatwierdzeniu przez Namiestnika.

Art. 3. Dla Jenerałów, Oficerów i Urzędników zarządu wojskowego, jako też dla niższych stopni, kwaterowanych oddzielnie, nie sposobem koszarnym, których nie można pomieścić w koszarach i innych zabudowaniach, przeznaczonych pod kwaterunek wojskowy, kwa-

постой, квартиры не отводятся от города натурою, по чины эти пользуются квартирными деньгами, по тарифу, на наемъ квартиръ съ мебелью, собственнымъ стараніемъ, за исключеніемъ случаевъ, показанныхъ въ ст. 35-й сихъ правилъ.

Примѣчаніе. Въ случаѣ, еслибы военные чины встрѣтили дѣйствительныя затрудненія въ присканіи и наймѣ квартиръ собственнымъ попеченіемъ, магистратъ города Варшавы принимаетъ или назначаетъ по отводу квартиры съ мебелью, производя за таковыя, помѣсячно плату равняющуюся квартирнымъ деньгамъ, причитающимся по чину постояльца, сообразно тарифу № 2, за все время дѣйствительнаго постоя. При такомъ наймѣ или отводѣ квартиръ, магистратъ обязанъ соблюдать возможную очередь между домовладѣльцами.

ГЛАВА II.

О лицахъ, имѣющихъ право на квартиры или квартирныя деньги.

Ст. 4. Правомъ на квартиры натурою или на денежную за оныя плату, пользуются состоящіе на дѣйствительной службѣ:

1) генералы, штабъ и оберъ-офицеры и чиновники военнаго вѣдомства по чинамъ, а не по занимаемымъ ими должностямъ.

Примѣчаніе. Подъ это правило однакожъ не подходятъ лица, коимъ по особымъ разрѣшеніямъ высшаго начальства, или частными правилами, либо штатами, предоставлено право на квартирное довольствіе по занимаемымъ ими должностямъ.

2) чиновники гражданскаго вѣдомства, коимъ по штатамъ или по особымъ, до времени изданія сихъ правилъ, послѣдовавшимъ разрѣшеніямъ высшаго начальства, предоставлено право на квартирное довольствіе, пользуются онымъ не по чинамъ, но по классамъ занимаемыхъ ими должностей.

3) генералы, штабъ и оберъ-офицеры, уроженцы г. Варшавы и варшавской губерніи, уволенные отъ службы за ранами, пользуются квартирнымъ довольствіемъ въ г. Варшавѣ, если они снабжены установленными для того свидѣтельствами комитета о раненныхъ.

4) пребывающіе въ г. Варшавѣ по отпускамъ для леченія ранъ и контузій: генералы, штабъ и оберъ-офицеры, причисленные къ 1-му и 2-му классу раненныхъ.

5) принадлежащіе къ военному вѣдомству, какъ священники такъ и медицинскіе чиновники, не имѣющіе чинъ, пользуются квартирнымъ довольствіемъ на слѣдующемъ основаніи:

теры от miasta nie wydają się w naturze, lecz w pieniądzach, podług taryfy na najem kwater z meblami, własnem staraniem, z wyjątkiem wypadków przewidzianych art. 34 niniejszych przepisów.

Uwaga. W razie, jeżeliby wojskowi napotykali rzeczywiste trudności w wynalezieniu i najmie kwater własnem staraniem, wówczas Magistrat m. Warszawy wynajmuje lub wyznacza kwatery z meblami, płacąc za takowe miesięcznie w stosunku do taryfy kwaterunkowej Nr. 2 i podług rangi kwaterowanego za cały czas rzeczywistego kwaterunku. Przy takowym najmie lub kwaterunku, Magistrat obowiązany przestrzegać zachowania możliwej kolei pomiędzy właścicielami domów.

TYTUŁ II.

O osobach mających prawo do kwatery lub do pieniędzy kwaterunkowych.

Art. 4. Z prawa do kwatery w naturze lub do pieniędzy kwaterunkowych, korzystają zostający w rzeczywistej służbie:

1) Jenerałowie, Sztab i Ober-Oficerowie i Urzędnicy Zarządu Wojskowego podług rang, a nie podług zajmowanych urzędów.

Uwaga. Przepis ten jednakże nie stosuje się do osób, którym na zasadzie szczególnych decyzji władzy wyższej, lub oddzielnych przepisów, lub też etatów, służy prawo do korzystania z kwaterunku z tytułu zajmowanych przez nich urzędów.

2) Urzędnicy Zarządu Wojskowego, którym podług etatów lub następujących przed wydaniem niniejszych przepisów szczególnych decyzji władzy wyższej, nadanem zostało prawo do kwaterunku, korzystają z takowego nie w stosunku do rang, lecz do class zajmowanych przez nich urzędów.

3) Jenerałowie, Sztab i Ober-Oficerowie, rodem z m. Warszawy i gubernji Warszawskiej, uwolnieni od służby z powodu ran, korzystają z kwaterunku w mieście Warszawie, jeśli opatrzeni zostaną odpowiednimi świadectwami Komitetu o ranionych.

4) Przebywający w mieście Warszawie za urlopami dla wyleczenia z ran i kontuzji: Jenerałowie, Sztab i Ober-Oficerowie, zaliczeni do 1-jej i 2-jej kategorii ranionych.

5) Należący do Zarządu Wojskowego duchowni i urzędnicy lekarscy, nieposiadający rang, korzystają z kwaterunku na zasadzie następującej:

А. Духовенство.

а) Благочинный варшавскаго военного округа, а также штатные протоіерей военных соборовъ, протоіерей и священники, которые состоятъ въ должности благочинныхъ, по чину маіора.

б) Остальные протоіерей и полковыя священники старшіе, а также младшіе, поступившіе въ это званіе, какъ изъ прежнихъ полковыхъ священниковъ, такъ равно и вновь изъ епархіальнаго вѣдомства, на равнѣ съ капитанами; діаконы же, по чину поручика.

в) Деканы римско-католическаго духовенства на равнѣ съ благочинными, т. е. по чину маіоровъ; капеланы, на равнѣ со старшими полковыми священниками, по чину капитановъ.

г) Магометанскіе муллы, по чину XIV класса.

Б. Медицинскіе чиновники.

а) Доктора медицины и хирургіи, на равнѣ съ подполковниками.

б) Доктора медицины, медико-хирургіи, штабъ и старшіе, ветеринарные лекаря, по чину маіоровъ.

в) Лекаря по медицинской части и аптекаря, на равнѣ съ капитанами.

г) Лекаря по ветеринарной части и провизоры, по чину штабсъ-капитана.

д) Кандидаты медицины, фармаціи, ветеринарной науки, гезеля и ветеринарные помощники 1-го отдѣленія, на равнѣ съ прапорщиками,—и

е) Гражданскіе медики, назначенные въ должность ординаторовъ военныхъ госпиталей, по чину маіоровъ.

6) Вольнонаемные оружейные мастера: въ гвардейскихъ, драгунскихъ, пѣхотныхъ и крѣпостныхъ полкахъ, а равно въ стрѣльцовыхъ и саперныхъ баталіонахъ, по чину прапорщика.

7) Вольнонаемные бапельмейстеры, въ полкахъ и въ 1-мъ саперномъ баталіонѣ, по чину XII класса.

8) Вольнонаемные мастера, состоящіе при инженерныхъ командахъ въ крѣпостяхъ, противу прапорщиковъ, по чину XIV класса.

9) Бережтеры въ кавалерійскихъ полкахъ и конно-артиллерійскихъ бригадахъ, по чину XII и XIV класса.

10) Кастелянши при военныхъ госпиталяхъ и полугоспиталяхъ, пользующіяся по происхожденію или замужеству, правами

А. Духовенство.

а) Dziekan Okręgu Wojennego Warszawskiego, jak również etatowi protojereje wojskowych soborów, protojereje i księża, którzy sprawują obowiązki Dziekanów, w stosunku do rangi majora.

б) Inni protojereje i księża pułkowi starsi, jako też młodszy, otrzymujący ten tytuł tak z poprzednich księży pułkowych, jak również nowo z zarządu djecezjalnego, na równi z kapitanami. Djakoni zaś w stosunku do rangi porucznika.

в) Dziekani rzymsko-katolickiego duchowieństwa na równi z majorami; kapelani na równi z pułkowymi starszymi księżmi, w stosunku do rangi kapitana.

г) Mułowie mahometańscy, w stosunku do rangi XIV klasy.

Б. Urzędnicy lekarscy.

а) Doktorowie medycyny i chirurgji, na równi z podpułkownikami.

б) Doktorowie medycyny, medyko-chirurgowie sztabowi i starsi weterynarze, podług rangi majora.

в) Lekarze po części medycznej i aptekarze, na równi z kapitanami.

г) Lekarze po części weterynaryjnej i prowizorowie, podług rangi sztabs-kapitana.

д) Kandydaci medycyny, farmacji, weterynarji, pomocnicy aptekarscy i weterynaryjni 1-go oddziału, na równi z praporszczykami,—и

е) Lekarze cywilni, przeznaczeni na ordynatorów szpitali wojskowych, podług rangi majora.

6) Wolnonajemni majstrowie puszkarscy, w gwardyjskich, dragoniejskich, piechotnych i fortecznych pułkach, jak również w bataljonach strzelców i saperów, podług rangi praporszczyka.

7) Wolnonajemni kapelmistrzowie w pułkach i w 1-ym bataljonie saperów, podług rangi XII klasy.

8) Wolnonajemni majstrowie, zostający przy komendach inżynierskich w twierdзах, na równi z praporszczykami, podług rangi XIV klasy.

9) Berejterowie przy pułkach kawaleryjskich i konno-artyle-ryjskich brygadach, podług rangi XII i XIV klasy.

10) Ekonomki przy szpitalach i półszpitalach wojskowych, posiadające z pochodzenia lub zamężcia prawo poczesnego obywatelstwa,

почетнаго гражданства, а также повивальныя бабки въ крѣпостяхъ, по первому оберъ-офицерскому чину; наконецъ

11) Нижніе воинскіе чины, а также жены и дѣти ихъ, считая жену за одного и 2-е дѣтей также за одного взрослого человека.

Примѣчаніе 1-е. Квартирное довольствіе прекращается: сыновьямъ нижнихъ чиновъ, когда они достигнутъ 14-лѣтняго возраста и дочерямъ, когда онѣ вступаютъ въ замужество.

Примѣчаніе 2-е. Правомъ на квартиры натурою или деньгами, пользуются всѣ вышепоименованныя въ настоящей статьѣ лица, во все время квартированія въ г. Варшавѣ, во время прохода чрезъ городъ, или временнаго по дѣламъ службы, пребыванія.

Ст. 5. Въ случаѣ выступленія чиновъ, получающихъ квартирные деньги отъ города, въ походъ или выбытія по временной командировкѣ, семействамъ ихъ, если таковыя не могутъ быть помѣщены въ зданіяхъ на военную потребность назначенныхъ, отпускаются квартирные деньги отъ города, по чинамъ мужей или отцевъ ихъ; квартирными деньгами они пользуются до того времени, пока въ Варшавѣ пребываютъ и пока не возвратятся ихъ мужья и отцы изъ похода или командировки.

Но съ прекращеніемъ права на квартирное довольствіе мужей или отцевъ, за смертію, отставкою или перемѣщеніемъ, право семействъ ихъ на полученіе квартирныхъ денегъ отъ города прекращается.

Примѣчаніе. Подъ названіемъ семейства, слѣдуетъ понимать только жену и дѣтей.

Ст. 6. Вдовы и сироты всѣхъ тѣхъ умершихъ военныхъ чиновъ, кои пользовались квартирнымъ довольствіемъ, сохраняютъ право на таковое въ продолженіе шести недѣль, послѣ смерти мужей и отцевъ своихъ.

Ст. 7. Всѣ лица, коимъ предоставлено право на квартирное довольствіе, не имѣющія семействъ, постоянно квартирующія въ г. Варшавѣ, при отравленіи въ командировку, по дѣламъ службы, свыше одного мѣсяца, лишаются права на квартирное довольствіе въ Варшавѣ.

Примѣчаніе. Если отправившіеся въ командировку, оставили въ Варшавѣ вещи и прѣслугу, то по истеченіи мѣсяца, для найма одной комнаты подъ складъ сихъ вещей, выдаются изъ квартирной суммы города деньги, въ количествѣ 5 руб. въ мѣсяцъ, впродъ до возвращенія командированнаго, къ мѣсту служенія; если впродѣлъ потребное помѣщеніе не можетъ

какъ również akuszerki w twierdzach, podług pierwszej ober-oficerskiej rangi; nakoniec

11) Niższe stopnie wojskowe, jako też pisarze i ich dzieci, licząc żonę za jednego i dwoje dzieci także za jednego dorosłego człowieka.

Uwaga 1. Alimenta kwaterunkowe ustają: dla synów niższych stopni, po dojściu ich do lat 14-tu wieku, a dla córek, po wejściu ich w związku małżeńskie.

Uwaga 2. Z prawa kwatery w naturze lub w pieniądzech korzystają wszystkie wymienione w niniejszym artykule osoby, za cały czas kwaterowania w m. Warszawie, w czasie przechodu przez miasto, lub czasowego przebywania w interessach służby.

Art. 5. W razie, jeżeli wojskowi otrzymujący od miasta pieniądze kwaterunkowe wyjdą w marsz lub wydalą się na czasowe comisorjum, rodzinom ich, jeżeli one nie mogą być pomieszczone w zabudowaniach, przeznaczonych pod kwaterunek wojskowy, wydają się od miasta pieniądze kwaterunkowe, podług rang ich mężów i ojców, — i takowe pobierają dopóty, dopóki mężowie ich i ojcowie nie powrócą z marszu lub comisorium.

Lecz z ustaniem prawa na alimenta kwaterunkowe dla mężów lub ojców, z powodu śmierci, dymisji lub tranzlokacji, prawo służące rodzinom na pobieranie pieniędzy kwaterunkowych od miasta, także ustaje.

Uwaga. Pod nazwą rodzina należy rozumieć tylko żony i dzieci.

Art. 6. Wdowy i sieroty po tych zmarłych wojskowych, którzy korzystali z alimentów kwaterunkowych, zachowują prawo do tych alimentów w ciągu sześciu tygodni od daty śmierci mężów i ojców swoich.

Art. 7. Wszystkie osoby, którym służy prawo na alimenta kwaterunkowe, nie mające rodzin, stale w Warszawie kwaterujące, w razie oddalenia się na comisorium w interessie służbowym, na czas dłuższy nad miesiąc jeden, utracają prawo na alimenta kwaterunkowe w Warszawie.

Uwaga. Jeżeli wydalający się na comisorium, pozostawili w Warszawie rzeczy i służących, to po upływie jednego miesiąca, na wynajęcie jednej izby pod skład ich rzeczy, wydaje się po rsr. 5 miesięcznie z funduszów kwaterunkowych miasta, do czasu powrotu odkomenderowanego, do miéjsca służby i to w takim razie, jeżeli nie będzie mogło być na ten cel przeznaczone pomie-

быть отведено имъ въ предназначенныхъ для постоя казенныхъ или городскихъ строеніяхъ.

Равнымъ образомъ въ подобномъ случаѣ, изъ показаннаго выше источника, отпускаются деньги для найма конюшни и сарая, если командированные обязаны по роду службы, содержать экипажъ и лошадей и если ими оставлены въ Варшавѣ лошади и экипажи.

Ст. 8. Если офицеры или военные чиновники судятся при ордонанс-гаузѣ, дивизіи или полку, не арестованными, то не лишаются права на квартирное довольствіе.

Ст. 9. Офицеры и чиновники военного вѣдомства, находящіеся по болѣзни въ госпиталѣ или лазаретѣ, сохраняютъ право на квартиру натурою или деньгами въ такомъ лишь случаѣ, если они имѣютъ семейства.

Холостымъ же по истеченіи мѣсяца, со дня поступленія въ госпиталь или лазаретъ, прекращается право на полученіе квартирного довольствія.

Примѣчаніе. Если сими послѣдними офицерами и чиновниками оставлены въ квартирахъ вещи, то по истеченіи мѣсяца, со дня поступленія въ госпиталь или лазаретъ, отводятся натурою въ назначенныхъ подъ постоя строеніяхъ помѣщеніе для склада вещей, или выдаются изъ городской кассы, по положенію, (60 руб. въ годъ) деньги, для найма одной комнаты для склада а также помѣщеній подъ экипажи и лошадей, если имъ таковыя полагаются и если экипажи или лошади ими оставлены.

Ст. 10. Лица, коимъ предоставлено право на квартирное довольствіе, прибывающія въ городъ Варшаву по дѣламъ службы, имѣютъ право на квартиры въ натурѣ, въ предназначенныхъ подъ постоя домахъ. За пенмѣніемъ же свободнаго въ нихъ помѣщенія лица эти получаютъ квартирныя деньги, сообразно статьѣ 31-й сихъ правилъ, за время лишь дѣйствительнаго пребыванія, по дѣламъ службы въ городѣ.

ГЛАВА III.

О лицахъ военного вѣдомства, не имѣющихъ права на квартиры въ натурѣ, ни на квартирныя деньги.

Ст. 11. Генералы, штабъ и оберъ-офицеры, а также чиновники военного вѣдомства, числящіеся въ войскахъ или при военныхъ управленіяхъ, не исполняющіе военныхъ должностей, а также

существование въ забудованіяхъ казенныхъ или городскихъ под кватерунокъ предназначенныхъ.

Равнымъ образомъ, въ подобномъ случаѣ, изъ показаннаго источника, выдаются деньги на wynajęcie stajni i wozowni, jeżeli odkomenderowany ze względu służby, obowiązany trzymać powóz i konie i jeśli pozostawione przezeń zostały w Warszawie konie i powozy.

Art. 8. Oficerowie lub urzędnicy wojskowi, zostający pod sądem przy Ordonanshaucie i dywizji lub pułku, jeżeli odpowiadają z wolności, nie tracą prawa na alimenty kwaterunkowe.

Art. 9. Oficerowie i urzędnicy zarządu wojskowego, zostający na kuracji w szpitalu lub lazarecie, zachowują prawo na kwaterę w naturze lub w pieniądzu w takim tylko razie, jeżeli mają rodziny.

Dla bezżennych zaś po upływie miesiąca od daty udania się do szpitala lub lazaretu, prawo na otrzymywanie alimentów kwaterunkowych ustaje.

Uwaga. Jeżeli przez tych ostatnich pozostawione zostały rzeczy, to po upływie miesiąca od daty udania się do szpitala lub lazaretu, wyznacza się pod skład tych rzeczy lokal w naturze, w zabudowaniach przeznaczonych na kwaterunek, lub też wydają się z kasy miejskiej podług ustawy pieniądze (rs. 60 rocznie) na wynajęcie pod skład rzeczy jednej izby, tudzież pomieszczenia dla powozów i koni, jeżeli oni takowe utrzymywać są obowiązani i jeśli powozy i konie przez nich pozostawione zostały.

Art. 10. Osoby, którym służy prawo do alimentów kwaterunkowych, przybywające do miasta Warszawy w interesie służby, otrzymują kwaterę w naturze, w domach przeznaczonych na kwaterunek; w braku zaś wolnego w nich pomieszczenia, otrzymują pieniądze kwaterunkowe, stosownie do art. 31 niniejszych przepisów, jedynie za czas rzeczywistego przebywania w mieście w interesach służby.

TYTUŁ III.

O osobach zarządu wojskowego nie mających prawa do kwatery w naturze i do pieniędzy kwaterunkowych.

Art. 11. Jenerałowie, Sztab i Ober-Oficerowie, jako też Urzędnicy wojskowi, liczący się w wojsku lub zarządach wojskowych, nie pełniący wojskowych obowiązków, jak również otrzymujący przeznaczone

получившіе назначеніе, къ исправленію гражданскихъ должностей, не имѣютъ права на квартиры натурою, ни на квартирные деньги.

Примѣчаніе. Подъ правило это не подходятъ лица, коимъ частными правилами или штатами предоставлено право на квартирное довольствіе.

Ст. 12. Офицеры и чиновники военного вѣдомства, состоящіе подъ судомъ, съ содержаніемъ на гауптвахтѣ, если не имѣютъ семействъ, не пользуются квартирнымъ довольствіемъ.

Примѣчаніе. Семейства подсудимыхъ пользуются квартирнымъ довольствіемъ впредь до разрѣшенія объ ихъ мужьяхъ или отцахъ дѣлъ.

Ст. 13. Всѣ воинскіе чины и лица пользующіеся правомъ на квартирное довольствіе, прибывшіе въ городъ Варшаву въ отпускъ, или состоящіе въ городѣ по собственной надобности, не имѣютъ права на квартиру въ натурѣ, ни на квартирные отъ города деньги.

Ст. 14. Лица, имѣющія право на квартирное довольствіе въ г. Варшавѣ, лишаются сами и семейства ихъ такового права, въ случаѣ увольненія ихъ въ отпускъ долѣе 28 дневнаго срока.

Примѣчаніе. О всѣхъ лицахъ воспользовавшихся таковыми отпусками, магистратъ г. Варшавы поставляется въ извѣстность варшавскимъ комендантомъ, при мѣсячныхъ требованіяхъ квартирныхъ денегъ.

ГЛАВА IV.

О постомъ въ домахъ, предназначенныхъ для военной потребности и въ казармахъ.

Ст. 15. Квартиры въ казенно-военныхъ строеніяхъ, о коихъ упомянуто въ ст. 1 сихъ правилъ, должны отводиться лицамъ военного вѣдомства, въ размѣрѣ опредѣленномъ тарифомъ № 1.

Помѣщенія подъ управленія и воинскія заведенія, отводятся въ сказанныхъ строеніяхъ, въ размѣрѣ, опредѣленномъ въ вѣдомствѣ лит. В и тарифѣ № 1, приложенномъ къ положенію о снабженіи войскъ отопленіемъ, освѣщеніемъ и подстилкою.

Нижніе воинскіе чины располагаются въ казармахъ на основаніи существующихъ для сего правилъ.

Ст. 16. Расквартированіе войскъ варшавскаго гарнизона, сообразно вышеизложеннымъ правиламъ, будетъ исполняемо по планамъ и описямъ строеній и зданій назначенныхъ для военной потребности; повѣряемо же квартирною делегациею:

ченіе до pełnienia obowiązków cywilnych, nie mają prawa do kwater w naturze ani do pieniędzy kwaterunkowych.

Uwaga. Przepis ten nie stosuje się do osób, dla których dług oddzielnych prawideł lub etatów, służy prawo na alimenty kwaterunkowe.

Art. 12. Oficerowie i urzędnicy zarządu wojskowego, zostający pod sądem, z osadzeniem na odwachu, jeśli nie mają rodziny, nie korzystają z alimentów kwaterunkowych.

Uwaga. Rodziny podsądnych korzystają z alimentów kwaterunkowych do czasu rozstrzygnięcia sprawy ich mężów lub ojców.

Art. 13. Wszyscy wojskowi i osoby korzystające z prawa na alimenty kwaterunkowe, przybywające do m. Warszawy za urlopami lub bawiące w mieście dla własnych interesów, nie mają prawa ani do kwatery w naturze, ani do pieniędzy kwaterunkowych od miasta.

Art. 14. Osoby, mające prawo na alimenty kwaterunkowe w m. Warszawie, tracą takowe same i ich rodziny w razie otrzymania urlopu dłuższego nad dni 28.

Uwaga. O wszystkich osobach korzystających z podobnych urlopów, Magistrat m. Warszawy otrzymuje wiadomości za pośrednictwem Komendanta miasta, przy miesięcznych zapotrzebowaniach na pieniądze kwaterunkowe.

TYTUŁ IV.

O kwaterunku w domach, przeznaczonych na potrzeby wojskowe i w koszarach.

Art. 15. Kwatery w zabudowaniach skarbowo - wojskowych, o których mowa w art. 1-m niniejszych przepisów, mają być udzielane osobom zarządu wojskowego w stosunku, oznaczonym w taryfie № 1.

Lokalności dla pomieszczenia zarządów i zakładów wojskowych, udzielają się w rzeczonych zabudowaniach w stosunku, oznaczonym w wykazie lit. B. i taryfie № 1, dołączonych do Ustawy o zaopatrywaniu wojsk opałem, światłem i podściółką.

Niższe stopnie wojskowe kwatrują się w koszarach podług istniejących na to przepisów.

Art. 16. Rozkwatrowanie wojsk garnizonu Warszawskiego, dopełnianem będzie, stosownie do wyżej przywiedzionych przepisów, podług planów i inwentarzy zabudowań i gmachów, przeznaczonych na potrzeby wojskowe, kontrolowanem zaś przez delegację kwaterunkową:

въ г. Варшавѣ и на предмѣстьяхъ, комендантомъ города;
въ александровской цитадели, комендантомъ оной.

Планы и описы подлежатъ утвержденію начальника инженеро-
въ варшавскаго военнаго округа и должны указывать число по-
мѣщений въ каждомъ зданіи, съ раздѣленіемъ оныхъ на квартиры,
согласно тарифу № 1, а также положительно опредѣлять: сколько
въ каждой казармѣ можетъ располагаться нижнихъ чиновъ и сколь-
ко управленій и воинскихъ заведеній, въ размѣрѣ опредѣленномъ
ст. 15 сихъ правилъ.

Ст. 17. Въ случаѣ еслибы по недостатку помѣщений въ ка-
зенныхъ или городскихъ домахъ, назначенныхъ на военную потреб-
ность для военныхъ управленій или заведеній, предстояла необхо-
димость нанять для сего частные дома или особня въ нихъ помѣще-
нія, расходы по таковому найму, производятся изъ суммъ назнача-
емыхъ ежегодно по смѣтамъ на мѣстныя военныя потребности.

Размѣръ помѣщений въ нанятыхъ домахъ долженъ соответ-
ствовать размѣру, указанному для управленія или заведенія въ упо-
минаемой въ ст. 15 сихъ правилъ, вѣдомости или тарифѣ.

ГЛАВА V.

О квартирномъ платежѣ.

Ст. 18. Всѣмъ имѣющимъ право на квартирное довольствіе
лицамъ, кои не могутъ быть расквартированы въ назначенныхъ для
военнаго поста строеніяхъ, будутъ производимы изъ квартирныхъ
суммъ г. Варшавы деньги, на наемъ квартиръ собственнымъ попе-
ченіемъ, по тарифу № 2.

Ст. 19. Довольствіе квартирными деньгами производится
въ случаѣ, указанномъ въ предыдущей статьѣ, кассою г. Варша-
вы, изъ суммы образующейся отъ квартирнаго сбора, вносимаго
ежегодно въ установленныя для сего статьи 24 сихъ правилъ
размѣры и сроки домовладѣльцами г. Варшавы и на предмѣ-
стьяхъ, а также промышленниками и торговцами.

Квартирный сборъ съ домовладѣльцевъ, взимается въ видѣ
процента съ валоваго дохода, показываемаго для установленія по-
дымной подати; съ торговцевъ и промышленниковъ въ видѣ про-
цента отъ вносимаго ими платежа отъ заработковъ и промысловъ,
подъ названіемъ канона или патентнаго сбора.

Общая сумма квартирнаго въ г. Варшавѣ сбора съ промыш-
ленниковъ, должна составлять приблизительно $\frac{1}{10}$ часть всей сум-
мы, потребной на покрытіе расходовъ по квартирной части.

въ м. Warszawie i na przedmieściach, przez Komendanta miasta;
въ Cytadeli Aleksandrowskiej, przez Komendanta takowej.

Plany i inwentarze podlegają zatwierdzeniu Naczelnika Inżenie-
rów Warszawskiego Wojennego Okręgu i powinny wskazywać liczbę
lokalności w każdym gmachu, z podziałem onych na kwatery, stoso-
ownie do taryfy № 1, tudzież wyraźnie oznaczać, ile w każdym koszarach
może pomieścić się niższych stopni i ile zarządów i zakładów wojsko-
wych, w stosunku oznaczonym w art. 15 niniejszych przepisów.

Art. 17. W razie jeśli by dla braku pomieszczenia w domach
skarbowych lub miejskich, przeznaczonych na potrzeby wojskowe, wy-
nikła potrzeba wynajęcia domów prywatnych lub oddzielnych w nich
lokalności dla zarządów i zakładów wojskowych, wydatek na to wy-
najęcie dopełnia się z funduszów, wyznaczanych corocznie etatami na
miejscowe potrzeby wojsk.

Obszerność lokalności w najętych domach powinna odpowiadać
obszerności, wskazanej dla zarządu lub zakładu w wymienionym w art.
15 niniejszych przepisów, wykazie lub taryfie.

TYTUŁ V.

O opłacie kwaterunkowej.

Art. 18. Wszystkim, mającym prawo na alimenty kwaterunko-
we, którzy nie mogą być rozkwaterowani w zabudowaniach prze-
znaczonych na kwaterunek wojskowy, wypłacanem będzie z funduszów
kwaterunkowych m. Warszawy wynagrodzenie na najem kwater wła-
snem staraniem, podług taryfy № 2.

Art. 19. Wypłata pieniędzy kwaterunkowych w wypadku
przewidzianym w poprzedzającym artykule, dopełnia się przez kasę
m. Warszawy, z funduszu zebranego z opłat kwaterunkowych, wnoszo-
nych corocznie w ustanowionych art. 24 niniejszych przepisów wyso-
kości i terminie, przez właścicieli domów m. Warszawy i na przedmie-
ściach, jako też przez przemysłowców i handlujących.

Opłata kwaterunkowa od właścicieli domów pobiera się tytułem
procentu od dochodu brutto, wykazanego przy regulacji podatku po-
dymnego; od handlujących i procederentów tytułem procentu od opła-
ty wnoszonej przez nich od zarobków i procederów, pod nazwą kano-
nu lub opłaty patentowej.

Ogólna cyfra opłaty kwaterunkowej w m. Warszawie od procede-
rentów, powinna stanowić w przybliżeniu $\frac{1}{10}$ część całej summy, potrze-
bnej na pokrycie wydatków kwaterunkowych.

Ст. 20. Не подлежат вносу квартирного сбора дома и здания, освобожденные по силе 2-й ст. Высочайше утвержденного 3 (15) Июня 1858 г. положения, от платежа подымной подати, какъ то:

1. Казенныя здания, назначенныя на надобности государственной службы, включительно съ помѣщеніями, занимаемыми въ оныхъ чиновниками и низшими служителями, равно отдаваемыми кому либо въ наемъ.

2. Зданія казенныя, обращенныя на надобности военной службы и подъ построй.

3. Дома училищныя, на надобности службы назначенныя, не исключая и помѣщеній предоставленныхъ въ оныхъ чиновникамъ и служителямъ.

4. Казенныя заводы и фабрики.

5. Мельницы (*).

6. Тюрьмы, полицейскіе и судебные аресты.

7. Строенія пожарной команды.

8. Частныя дома, постоянно и бесплатно занимаемые на надобности правительственныя, общественныя и подъ военный построй.

9. Больницы, дома пріюта и труда, благотворительныя заведенія и монастыри.

10. Церкви и молитвенныя дома всѣхъ исповѣданій.

11. Дома назначенныя для помѣщенія мертвыхъ тѣлъ.

Ст. 21. Пользуются льготою во вносѣ квартирного сбора: нововыстроенныя и отстроенныя съ фундамента дома, или передѣланныя также съ фундамента строенія въ жилыя дома, на сроки опредѣленныя постановленіями: Царскаго Намѣстника 3 Февраля 1816 г. и Совѣта Управленія 13 (25) Августа 1835 года.

Ст. 22. Квартирный сборъ вносимый домовладѣльцами и промышленниками, подлежитъ исключительно обращенію на покрытие расходовъ по военному постою въ г. Варшавѣ; размѣръ этого сбора будетъ уменьшаемъ или увеличиваемъ, соразмѣрно численности квартирующихъ въ городѣ войскъ.

Остатки квартирной суммы одного года, подлежатъ обращенію на квартирныя потребности послѣдующихъ годовъ, а потому должны быть вносимы на храненіе въ Польскій Банкъ для приращенія процентами.

Ст. 23. Штабъ варшавскаго военнаго округа долженъ сообщать варшавскому магистрату за три мѣсяца, до истеченія каж-

Ar. 20. Nie podlegają opłacie kwaterunkowej domy i gmachy, które z mocy art. 2 NAJWYŻEJ zatwierdzonej w dniu 3 (15) Czerwca r. 1858 Ustawy, zwolnione są od opłaty podatku podymnego, jako to:

1. Domy skarbowe, przeznaczone do użytku służby rządowej, łącznie z lokalami zajmowanymi w nich przez urzędników i niższą służbę lub też komu bądź wynajmowanymi.

2. Domy rządowe, obrócone na użytek służby wojskowej i pod kwaterunek.

3. Domy szkolne, przeznaczone do użytku służby, nie wyłączając lokali pozostawionych w nich dla urzędników i posługi.

4. Zakłady i fabryki rządowe.

5. Młyny. (*)

6. Więzienia i areszta policyjne i sądowe.

7. Zabudowania straży ogniowej.

8. Domy prywatne, stale i bezpłatnie zajmowane na potrzeby rządowe, publiczne i pod kwaterunek wojskowy.

9. Szpitale, domy przytułku i pracy, zakłady dobroczynne i klasztory.

10. Kościoły i domy modlitwy wszystkich wyznań.

11. Domy przeznaczone dla pomieszczenia ciał zmarłych.

Art. 21. Korzystają z ulgi w opłacie kwaterunkowej domy nowostawiane i odbudowane z gruntu lub zabudowania, także z gruntu przerobione na mieszkalne, a to na czas udeterminowany postanowieniami: Namiestnika Królewskiego z d. 3 Lutego 1816 r. i Rady Administracyjnej z d. 13 (25) Sierpnia 1835 r.

Art. 22. Opłata kwaterunkowa wnoszona przez właścicieli domów i procerentów, służy wyłącznie na pokrycie wydatków na kwaterunek wojskowy w m. Warszawie; cyfra tej opłaty zmniejszaną lub zwiększaną będzie, odpowiednio do liczby wojsk kwaterujących w mieście.

Pozostałości funduszu kwaterunkowego jednego roku, mają być obracane na potrzeby kwaterunkowe lat następnych i dla tego powinny być składane na procent w Banku Polskim.

Art. 23. Na trzy miesiące przed upływem każdego roku, Sztab Warszawskiego Okręgu Wojennego ma obowiązek komunikować Ma-

(*) Młynarze podlegają opłacie od procederu.

(*) Мельники подлежатъ сбору отъ промысла.

даго года, приблизительную числительную вѣдомость войскъ, кои будутъ составлять варшавскій гарнизонъ въ наступающемъ году, съ указаніемъ: сколько ихъ будетъ размѣщено въ казармахъ и другихъ для постоа назначенныхъ зданіяхъ.

На основаніи вѣдомости этой, должно быть составлено магистратомъ и представлено на разсмотрѣніе и утверженіе Намѣстника въ Царствѣ по Совѣту Управленія, а за упраздненіемъ онаго, по Учредительному Комитету исчисленіе, потребной на квартирное довольствіе въ слѣдующемъ году суммы, сообразно коей устанавливается Намѣстникомъ норма, по которой опредѣляется вносить квартирнаго сбора домовладѣльцами и промышленниками въ наступающемъ году.

Норма квартирнаго сбора должна быть опубликована въ началѣ каждаго года въ варшавскомъ дневникѣ и другихъ газетахъ, во всеобщее свѣдѣніе.

Ст. 24. Квартирный сборъ вносится домовладѣльцами въ кассу г. Варшавы въ два срока, а именно: въ Январѣ одна половина и въ Іюлѣ другая половина, если впрочемъ плательщики не пожелаютъ внести весь квартирный сборъ въ одинъ разъ въ Январѣ мѣсяцѣ; промышленники же вносятъ въ городскую кассу квартирный сборъ въ одинъ разъ, въ Маѣ мѣсяцѣ.

ГЛАВА VI.

О порядкѣ требованія по выдачѣ квартирныхъ денегъ.

Ст. 25. Выдача билетовъ на отпускъ квартирныхъ денегъ изъ квартирныхъ суммъ г. Варшавы лежитъ на обязанности варшавскаго коменданта (*).

Квартирные билеты вырѣзываются изъ шнуровыхъ книгъ, въ коихъ остаются другіе экземпляры таковыхъ билетовъ.

Книги эти доставляются коменданту варшавскимъ городовымъ магистратомъ и съ исходомъ каждаго года, возвращаются магистрату вмѣстѣ съ подлинными требованіями начальниковъ командъ и управленій, о выдачѣ квартирныхъ билетовъ, для приобщенія ихъ къ казначейскимъ отчетамъ.

Ст. 26. Варшавскій комендантъ особенно наблюдаетъ, чтобы казармы и зданія, назначенныя для военной потребности, были

(*) Форма билета у сего прилагается.

гистратовъ м. Варшавы, спорządzony w przybliżeniu wykaz liczebny wojsk, które w następnym roku stanowić będą garnizon miasta, z wymienieniem, ile ich będzie pomieszczono w koszarach i innych pod kwaterunek przeznaczonych zabudowaniach

Stosownie do tego wykazu, ma być sporządzonem przez Magistrat i przedstawionem do rozpoznania i zatwierdzenia Namiestnika w Królestwie, za pośrednictwem Rady Administracyjnej, a po zwinieciu onęj, za pośrednictwem Komitetu Urządzącego, wyrachowanie summy na potrzeby kwaterunkowe w roku następnym, na zasadzie czego ustanawia się przez Namiestnika norma, podług której ma być wniesiona przez właścicieli domów i procederentów opłata kwaterunkowa w następnym roku.

Norma opłaty kwaterunkowej powinna być podana do powszechnęj wiadomości na początku każdego roku za pośrednictwem *Dziennika Warszawskiego* i innych gazet.

Art. 24. Opłata kwaterunkowa od właścicieli domów wnosi się do kassy m. Warszawy w dwóch terminach, a mianowicie w Styczniu jedna połowa, a w Lipcu druga połowa, jeżeli zresztą kontrybucenci nie zechcą wnieść całkowitej opłaty kwaterunkowej na raz jeden w miesiącu Styczniu; procederenci zaś wnoszą tę opłatę do kassy miasta jednorazowo w miesiącu Maja.

TYTUŁ VI.

O porządku czynienia zapotrzebowań i wydawania pieniędzy kwaterunkowych.

Art. 25. Wydawanie biletów na pieniądze kwaterunkowe z funduszów kwaterunkowych miasta Warszawy, należy do Komendanta miasta.*)

Bilety kwaterunkowe wycinają się z ksiąg sznurowych, w których pozostają drugie egzemplarze takowych biletów.

Księgi te dostarczają się Komendantowi przez Magistrat miasta, a z upływem każdego roku zwracają się Magistratowi razem z oryginalnymi zapotrzebowaniami Naczelników komend i zarządów o wydanie biletów kwaterunkowych, dla dołączenia ich do rachunków kasowych.

Art. 26. Komendant miasta zwraca szczególną uwagę, aby koszary i zabudowania przeznaczone na potrzebę wojsk, zajmowane były

(*) Wzór biletu dołącza się.

занимаемы постоемъ по тарифу и вѣдомости, о коей упомянуто въ ст. 15 сихъ правилъ и чтобы лица, для коихъ комендантъ выдаетъ квартирные билеты а городской магистратъ отпускаетъ по онимъ квартирные деньги, дѣйствительно не пользовались квартирами въ тѣхъ зданіяхъ и казармахъ.

Ст. 27. На обязанности комендантовъ: варшавскаго и александровской цитадели лежить: поставлять своевременно въ извѣстность городской магистратъ о всѣхъ перемѣнахъ, относящихся до военныхъ чиновъ, пользующихся квартирными деньгами отъ города, коль скоро таковыя перемѣны случатся: отъ производства въ чины, отъ выбытія въ другой родъ службы, отъ увольненія въ отставку или отпускъ свыше 28 дней, отъ смерти или отъ убыли другаго рода; отъ помѣщенія въ казенномъ или другомъ домѣ, назначенномъ подъ построй; отъ преданія суду съ содержаніемъ на гауптвахтѣ; отъ продолжительной командировки по дѣламъ службы, отъ поступленія въ госпиталь и проч.

Примѣчаніе. Квартирные деньги выданные впередъ на законномъ основаніи, по билету, не подлежатъ возврату.

Ст. 28. Вѣрность и точность требованій объ отпускѣ квартирныхъ денегъ, а также увѣдомленій, о коихъ сказано въ предыдущей статьѣ, остаются на отвѣтственности варшавскаго комендантскаго управленія.

Ст. 29. Неправильно вытребованныя квартирные деньги, подлежатъ немедленному взысканію съ виновнаго т. е., или удерживаются магистратомъ изъ причитающагося за слѣдующій мѣсяцъ платежа, или же въ случаѣ прекращенія квартированія въ Варшавѣ, взыскиваются съ виновнаго военнымъ начальствомъ, по требованію магистрата и передаются въ городскую кассу, независимо отъ подверженія виновнаго отвѣтственности, по усмотрѣнію военного начальства.

Ст. 30. Квартирные деньги требуются варшавскимъ комендантомъ и выдаются городскимъ магистратомъ:

а) Для военныхъ чиновъ, постоянно квартирующихъ въ Варшавѣ, т. е. принадлежащихъ къ мѣстному гарнизону, за круглый мѣсяцъ впередъ.

Если же время за которое деньги должны быть отпущены, составляетъ менѣе мѣсяца, то за день до выбытія военного чина или чиновника.

Если же квартирный билетъ выданъ комендантомъ прибывшимъ въ теченіе мѣсяца, то деньги отпускаются со дня прибытія, до исхода мѣсяца.

под кватерунокъ подлугъ тарифу и wykazu o którym wspomniano w art. 15 niniejszych przepisów, i ażeby osoby którym Komendant wydaje bilety kwaterunkowe a Magistrat wypłaca za onemi pieniądze, rzeczywiście nie zajmowały kwater w tych zabudowaniach i koszarach.

Art. 27. Komendanci miasta Warszawy i Cytadeli Aleksandrowskiej obowiązani zawiadamiać Magistrat w swoim czasie o wszelkich zmianach, odnoszących się do osób wojskowych otrzymujących od miasta pieniądze kwaterunkowe, jak tylko zmiany takowe zajdą z powodu podwyższenia rangi, przejścia do innego rodzaju służby, dymisji lub uwolnienia na urlop wyżej nad dni 28, z powodu śmierci lub ubytku innego rodzaju, z powodu pomieszczenia w domu rządowym lub innym na kwaterunek przeznaczonym, oddania pod sąd z zatrzymaniem na odwachu, dłuższej komenderówki w interesach służby, udania się do szpitalu i t. p.

Uwaga. Pieniądze kwaterunkowe wydane naprzód za biletem na zasadzie przepisów, nie podlegają zwrotowi.

Art. 28. Za rzetelność i akuratność zapotrzebowań o wydanie pieniędzy kwaterunkowych, jakoteż o zawiadomieniach o których mowa w poprzedzającym artykule — odpowiada Zarząd Komendanta miasta Warszawy.

Art. 29. Pieniądze kwaterunkowe nieprawnie pobrane, podlegają natychmiastowemu ściągnięciu od winnego, to jest albo strącają się przez Magistrat z należnych za miesiąc następny, albo też w razie ustania kwaterunku w mieście Warszawie, ściągają się z winnego przez władzę wojskową, na żądanie Magistratu i odsyłają się do kasy miejskiej — niezależnie od pociągnięcia winnego do odpowiedzialności, podług uznania władzy wojskowej.

Art. 30. O pieniądze kwaterunkowe rekwiruje Komendant miasta, a Magistrat wypłaca:

a) Dla osób wojskowych stale w m. Warszawie kwaterujących, to jest należących do miejscowego garnizonu, na cały miesiąc naprzód.

Jeżeli zaś czas na który pieniądze mają być wydane, wynosi mniej jak miesiąc, to do dnia wydalenia się osoby wojskowej lub urzędnika.

Jeżeli bilet kwaterunkowy wydany został przez Komendanta przybyłym w ciągu miesiąca, to pieniądze wydają się od daty przybycia, do końca miesiąca.

б) Для воинских чиновъ, временно въ г. Варшавѣ пребывающихъ по дѣламъ службы, квартирные деньги отпускаются не впередъ, но за истекшее время.

Примѣчаніе. Въ требованіяхъ объ отпускѣ квартирныхъ денегъ тѣмъ лицамъ, кои прибыли въ Варшаву на время, по порученіямъ начальства и по другимъ дѣламъ службы, должны быть означены какъ причины, такъ и время ихъ пребыванія въ городѣ.

Ст. 31. Квартирные деньги выдаются непосредственно изъ кассы магистрата на счетъ подлежащаго источника, всѣмъ лицамъ, имѣющимъ право на квартирное довольствіе, въ теченіе не болѣе трехъ дней по полученіи квартирнаго билета отъ варшавскаго коменданта.

Лицо получившее квартирный билетъ и непредъявившее опago до истеченія двухъ мѣсяцевъ, теряетъ право на отпускъ причитающихся по оному денегъ.

Ст. 32. Квартирные деньги, назначаемыя на нижнихъ чиновъ и ихъ семейства, выдаются магистратомъ, по квартирнымъ билетамъ, въ показанное предыдущею статьею время, тому начальству, по требованію коего выданъ варшавскимъ комендантомъ квартирный билетъ.

Ст. 33. Въ случаѣ уважительныхъ причинъ, варшавскій магистратъ вправе приостановить отпускъ квартирныхъ денегъ по билету, но долженъ о томъ немедленно и никакъ не позже трехъ дней, увѣдомить варшавскаго коменданта, съ подробнымъ объясненіемъ поводовъ отказа въ выдачѣ квартирнаго довольствія, по полученному билету.

ГЛАВА VII.

О чрезвычайномъ постое.

Ст. 34. Въ случаѣ необыкновеннаго сбора войскъ или успешнаго перехода ихъ чрезъ Варшаву, квартиры для принадлежащихъ къ нимъ войскамъ генераловъ, штабъ и оберъ-офицеровъ, чиновниковъ и нижнихъ чиновъ, еслибы таковыми не могли быть отведены въ назначенныхъ для постоа казенныхъ и другихъ зданіяхъ, или же въ домахъ, нанятыхъ магистратомъ на квартирные городскія суммы подъ казарменное расположеніе особыхъ командъ или частей войскъ, а также подъ военныя управленія и воинскія заведенія (ст. 1), могутъ быть, съ особаго разрѣшенія Намѣстника Царства, занимаемы временно магистратомъ, по отводу домовъ и помѣ-

б) Dla osób wojskowych, czasowo w m. Warszawie przebywających w interessach służby, pieniądze kwaterunkowe nie wydają się naprzód, lecz za czas upłyniony.

Uwaga. W zapotrzebowaniach o wydanie pieniędzy kwaterunkowych, tym osobom, które przybyły do Warszawy z polecenia władzy i dla innych interesów służbowych, powinny być wymienione powody i czas ich przebywania w mieście.

Art. 31. Pieniądze kwaterunkowe wydają się bezpośrednio z kassy Magistratu na rachunek właściwego źródła, wszystkim osobom mającym prawo do alimentów kwaterunkowych, w ciągu najdalej dni trzech po otrzymaniu od Komendanta miasta biletu kwaterunkowego.

Osoba otrzymująca bilet kwaterunkowy i nierealizująca takowego przed upływem dwóch miesięcy, utracą prawo na otrzymywanie przypadających za ten bilet pieniędzy.

Art. 32. Pieniądze kwaterunkowe przeznaczone dla niższych stopni i ich rodzin, wydają się przez Magistrat za biletami kwaterunkowymi, w czasie wskazanym w artykule poprzedzającym, tej władzy, na żądanie której wydany został przez Komendanta miasta bilet kwaterunkowy.

Art. 33. W wypadkach na względ zasługujących, Magistrat mocen wstrzymać wypłatę pieniędzy kwaterunkowych za biletom, lecz obowiązany natychmiast, a najdalej w ciągu dni trzech zawiadomić o tem Komendanta miasta, z szczegółowem objaśnieniem powodów, odmówienia wypłaty pieniędzy kwaterunkowych za otrzymanym biletom.

T Y T U Ł VII.

O kwaterunku nadzwyczajnym.

Art. 34. Wrazie niezwykłego zebrania się wojsk lub zwiększonego przechodu ich przez Warszawę, na kwatery dla należących do tych wojsk: Generałów, Sztab i Ober-oficerów, urzędników i niższych stopni, jeżeliby takowe nie mogły być dane w domach rządowych i innych zabudowaniach pod kwaterunek przeznaczonych, lub też w domach najętych przez Magistrat, na rachunek funduszków kwaterunkowych miasta, na kosztarne pomieszczenie oddzielnych komend lub części wojsk, tudzież dla zarządów i zakładów wojskowych (art. 1), mogą być za szczególną decyzją Namiestnika w Królestwie, zajmowane czasowo przez Magistrat domy i lokalkości, niewyluczając domów

щенія, не исключая и домовъ пользующихся, на основаніи ст. 21-й сихъ правилъ, льготою въ квартирной повинности, за изъятіемъ лишь домовъ или помѣщеній, занятыхъ гражданскими и военными управленіями.

Ст. 35. Квартіры для изъясненной потребности, отводятся не по чинамъ постояльцевъ, но въ слѣдующемъ размѣрѣ:

Генералу вообще 3 чистыя комнаты.

Штабъ-офицеру 2 — —

Оберъ-офицеру 1 — —

Для прислуги каждаго изъ генераловъ и штабъ-офицеровъ, прибавляется сверхъ того по одной людской; для двухъ же оберъ-офицеровъ одна людская.

Нижніе воинскіе чины помѣщаются при домохозяевахъ, въ числѣ не болѣе 5 человекъ; если же домовладѣльцами указаны будутъ особы для постоя помѣщенія, то въ одной квартирной комнатѣ слѣдуетъ располагать не болѣе 10 человекъ.

Ст. 36. За временный отводъ квартиръ при чрезвычайномъ постое, домовладѣльцы получаютъ, за время дѣйствительнаго помѣщенія, денежное вознагражденіе, изъ квартирныхъ городскихъ суммъ, въ слѣдующемъ размѣрѣ:

За генеральскую квартиру, сообразно цѣнѣ опредѣленной тарифомъ № 2 — для полковника, полковаго командира.

За квартиру штабъ-офицера, по цѣнѣ опредѣленной симъ же тарифомъ, для капитана, и за одну квартиру оберъ-офицера — по чину поручика.

За нижнихъ чиновъ и лошади, по цѣнѣ тарифа № 2.

ГЛАВА VIII.

Временныя правила.

Ст. 37. Планы и описи казенныхъ строеній, предназначенныхъ въ г. Варшавѣ, на предмѣстьяхъ и въ александровской цитадели для постоя, о коихъ упомянуто въ ст. 16 сего положенія, должны быть сообщены варшавскому магистрату не позже 3-хъ мѣсяцевъ, послѣ опубликованія сихъ правилъ.

Ст. 38. Настоящее положеніе должно быть введено въ дѣйствіе въ отношеніи вноса домовладѣльцами и промышленниками квартирнаго сбора, съ 1 (13) Іюля 1867 г., что же касается до генераловъ, штабъ и оберъ-офицеровъ, а также чиновниковъ, занимающихъ квартиры въ частныхъ домахъ по отводу, то они пользуются этими квартирами по 20 Сентября (1 Октября) 1867 г., съ у-

корzystających z ulgi w повинности кwaterunkowej, на zasadzie art. 21 niniejszych przepisów, z wyłączeniem jedynie domów i lokalości zajętych przez zarządy cywilne i wojskowe.

Art. 35. Kwatery w takim razie wyznaczają się nie podług rang kwaterujących, lecz w stosunku następującym:

dla Jenerała wogóle pokoi czystych — 3

„ Sztabs-oficera — — — 2

„ Ober-oficera — — — 1

Dla służby każdego z Jenerałów i Sztabs-oficerów dodaje się oprócz tego po jednej izbie a dla dwóch Ober-oficerów jedna izba.

Niższe stopnie pomieszczają się przy właścicielach domów w liczbie 5 ludzi najwięcej; jeżeli zaś przez właścicieli domów wskazane będą oddzielne pod kwaterunek lokalości, to w jednej izbie kwaterunkowej należy pomieszczać nie więcej jak 10 ludzi.

Art. 36. Za czasowe zajęcie kwater przy kwaterunku nadzwyczajnym, właściciele domów otrzymują za czas rzeczywistego postoj, wynagrodzenie pieniężne z funduszów kwaterunkowych miasta, w następującym stosunku:

Za kwaterę jeneralską odpowiednio do ceny oznaczonej w taryfie № 2, dla pułkownika, dowódcy pułku.

Za kwaterę sztabs-oficera, podług ceny oznaczonej w tejże taryfie dla kapitana, a za jedną kwaterę ober-oficera, podług rangi porucznika.

Za niższych stopni i konie, podług ceny oznaczonej w taryfie № 2.

TYTUŁ VIII.

Przepisy czasowe.

Art. 37. Wzmiankowane w art. 16 niniejszej Ustawy plany i inwentarze domów rządowych w m. Warszawie, na przedmieściach i w Cytadeli Aleksandrowskiej pod kwaterunek przeznaczone, powinny być zakommunikowane Magistratowi m. Warszawy, najdalej w ciągu trzech miesięcy, po ogłoszeniu niniejszych przepisów.

Art. 38. Ustawa niniejsza pod względem poboru od właścicieli domów i procederentów opłaty kwaterunkowej, powinna być wprowadzoną, wykonanie z dniem 1 (13) Lipca 1867 roku, co zaś do Jenerałów, Sztab i Ober-oficerów, jako też urzędników zajmujących kwaterę w domach prywatnych w naturze, to oni korzystają z tych kwater do 19 Września (1 Października) 1867 r., za opłatą właścicielom domów

платою домовладѣльцамъ съ 20 Іюня (1 Іюля) того же года, квартирныхъ денегъ изъ городской кассы, по чинамъ постояльцевъ и по цѣнѣ опредѣленной тарифомъ, на 1866 годъ обязательнымъ.

Наемъ, занятыхъ по отводу на военную потребность цѣлыхъ частныхъ домовъ или особыхъ, сверхъ квартирнаго положенія помѣщеній, подлежитъ прекращенію съ показаннаго выше числа, то есть съ 20 Сентября (1 Октября) 1867 г.; до того же времени производить домовладѣльцамъ вознагражденіе въ получаемомъ ими до-селѣ размѣрѣ.

Ст. 39. Всѣ прежнія о постоянной повинности въ г. Варшавѣ правила, съ настоящимъ положеніемъ не согласныя, сими отмѣняются.

Совѣтъ Управленія, въ засѣданіи 31 Марта (12 Апрѣля) 1867 г., вѣдущее положеніе утвердилъ (*).

Управляющій дѣлами Совѣта Управленія Царства,
(подписалъ) *А. Заборовскій.*

od dnia 20 Czerwca (1 Lipca) tegoż roku pieniędzy kwaterunkowych z kassy miasta, podług rang kwaterujących i podług ceny, oznaczonej taryfą na rok 1866 obowiązującą.

Najem, zajętych w drodze szczególnych rozporządzeń, a nie z zasady przepisów kwaterunkowych, na potrzebę wojsk, całych domów prywatnych lub oddzielnych lokalności, od daty wyżej wymienionej, to jest z dniem 19 Września (1 Października) roku 1867 ustaje; do tego zaś czasu wypłacać właścicielom domów wynagrodzenie w stosunku dotychczasowym.

Art. 39. Wszystkie poprzednie o powinności kwaterunkowej w m. Warszawie przepisy, z obecną Ustawą nie zgodne, niniejszem uchylają się.

Rada Administracyjna na posiedzeniu z dnia 31 Marca (12 Kwietnia) 1867 r. niniejszą Ustawę zatwierdziła (*).

Zarządzający interesami Rady Administracyjnej Królestwa Polskiego,
(podpisano) *A. Zaborowski.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński*

Za Dyrektora Kancellaryi, Bilewski.

(*) Ustawa ta obowiązuje od 1 (13) Lipca r. b. 1867.

(*) Положеніе это имѣетъ обязательную силу отъ 1 (13) Іюля с. 1867 г.

Къ статьи 15-й.

ТАРИФЪ № 1-й

опредѣляющій обширность квартиръ отводимыхъ лицамъ военнаго вѣдомства въ казармахъ, казенно-военныхъ и городскихъ зданіяхъ, назначенныхъ подъ постои.

№	ЧИНЫ И КЛАССЫ	Чистыхъ ком- натъ	Дополнхъ въ томъ числѣ кухни	Бююшнхъ по чи- слу столъ	Сараи по числу экшажей
1	Полный генералъ или чиновникъ 2-го класса	9	3	12	2
2	Генералъ-лейтенантъ или чиновникъ 3-го класса	7	2	8	1
3	Генералъ-маіоръ или чиновникъ 4-го класса	6	2	6	1
4	Полковый командиръ, начальникъ ча- сти войскъ, сравненный въ правахъ съ полковымъ командиромъ или чи- новникъ 5-го класса	5	2	5	1
5	Полковникъ, штабъ-офицеръ команду- ющій отдѣльнымъ баталіономъ или чиновникъ 6-го класса	4	2	4	1
6	Подполковникъ, маіоръ или чиновникъ 7-го и 8-го классовъ	3	2	3	1
7	a) Кавалерійскій, артиллерійскій и гене- рального штаба капитанъ, ротмистръ, есаулъ, штабсъ-капитанъ и штабсъ- ротмистръ	2	1	2	—
	b) Пѣхотный капитанъ и штабсъ-капи- танъ, а также чиновникъ 9-го и 10-го классовъ	2	1	—	—
8	a) Кавалерійскій, артиллерійскій и ге- нерального штаба поручикъ, сотникъ, прапорщикъ и корнетъ	1	1	1	—
	b) Пѣхотный поручикъ, подпоручикъ и прапорщикъ а также чиновникъ 12-го и 14-го классовъ	1	1	—	—
9	Нижній воинскій чинъ	—	—	—	—

Do artykułu 15.

TARYFA № 1

wskazująca obszerność kwater wydawanych wojskowym w ko-
szarach, skarbowo-wojskowych i miejskich zabudowaniach, pod
kwaterunek wyznaczonych.

№	STOPNIE I KLASY	Lzb czystych	Dla służby w téj liczbie kuchnia	Stajnia na ko- nie	Wozownia na powóz
1	Jenerał broni albo urzędnik 2-ej klasy .	9	3	12	2
2	Jenerał-lejtnant albo urzędnik 3-ej klasy	7	2	8	1
3	Jenerał-major albo urzędnik 4-ej klasy .	6	2	6	1
4	Dowódca pułku, naczelnik części wojska równający się w prawach z dowódcą pułku, albo urzędnik 5-ej klasy. . . .	5	2	5	1
5	Pułkownik, sztab-oficer dowodzący od- dzielnym bataljonem, albo urzędnik 6-ej klasy	4	2	4	1
6	Podpułkownik, major, albo urzędnik 7-ej i 8-ej klasy	3	2	3	1
7	a) Kapitan kawaleryi, artylleryi i jene- ralnego sztabu, rotmistrz, esaul, sztabs-kapitan i sztabs-rotmistrz . .	2	1	2	—
	b) Kapitan piechoty i sztabs-kapitan, ró- wnie urzędnik 9-ej i 10-ej klasy . . .	2	1	—	—
8	a) Kawaleryi, artylleryi i jeneralnego sztabu porucznik, sotnik, prapor- szczyk i kornet	1	1	1	—
	b) Porucznik piechoty, podporucznik i praporszczyk, a także urzędnik 12-ej i 14-ej klasy.	1	1	—	—
9	Niższy stopień wojskowy	—	—	—	—

Примѣчаніе 1-е. Квартирною комнатою полагается жилой покой съ печью, имѣющій длину и ширину отъ 2-хъ до 3-хъ сажень.

Примѣчаніе 2-е. Чинамъ пѣхоты, показаннымъ въ 7 и 8 пунктахъ лит. б., занимающимъ мѣста старшихъ и генеральскихъ адъютантовъ, жалонерныхъ офицеровъ, полковыхъ и баталіонныхъ адъютантовъ, назначается по одному столу для лошади.

Примѣчаніе 3-е. При размѣщеніи нижнихъ чиновъ въ казармахъ, надлежитъ наблюдать, чтобы люди были расположены въ оныхъ безъ утѣсненія, самое же размѣшеніе ихъ было сообразно величинѣ покоевъ такъ, чтобы на каждого человека приходилось воздуха 1½ и не менѣе 1-й кубической сажени.

Совѣтъ Управленія, въ засѣданіи 31 Марта (12 Апрѣля) 1867 года, настоящий тарифъ утвердилъ.

Управляющій дѣлами Совѣта Управленія,
(подписаль) *А. Заборовскій.*

Uwaga 1. Za izbę kwaterunkową uważać należy mieszkalny pokój z piecem, mający długości i szerokości od 2-ch do 3-ch sążni.

Uwaga 2. Oficerom piechoty w poz. 7 i 8 pod lit. b. wskazanym, pełniącym obowiązki starszych i jeneralskich adjutantów, oficerom oznaczającym linię bojową, adjutantom pułków i bataljonów, wyznacza się po jednej klatce na konia.

Uwaga 3. Przy rozlokowaniu niższych stopni w koszarach należy mieć na względzie, ażeby ludzie ci nie byli zbyt ściśnięci, samo zaś rozlokowanie ich aby było odpowiedniemi wielkościami pokoi o tyle, ażeby na każdego człowieka wypadało 1½, a najmniej 1 sążeń kubiczny powietrza.

Rada Administracyjna, na posiedzeniu z dnia 31 Marca (12 Kwietnia) 1867 r., niniejszą taryfę zatwierdziła.

Zarządzający interesami Rady Administracyjnej,
(podpisano) *A. Zuborowski.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

za Dyrektora Kancellaryi, *Bilewski.*

ТАРИФЪ № 2-й

опредѣляющій размѣръ квартирнаго платежа, отпускаемаго изъ суммъ г. Варшавы лицамъ военного вѣдомства, имѣющимъ право на квартирное довольствие отъ города, на наемъ квартиръ съ мебелью, конюшнею и сараемъ, собственнымъ попеченіемъ.

№	Ч И Н Ы И К Л А С С Ы	Въ годъ		Въ мѣсяцъ		Въ день	
		руб.	к.	руб.	к.	руб.	к.
1	Полный генералъ или чиновникъ 2-го класса	1500	—	125	—	4	16
2	Генералъ-лейтенантъ или чиновникъ 3-го класса	1100	—	91	61	3	5
3	Генералъ-маіоръ или чиновникъ 4-го класса	900	—	75	—	2	50
4	Полковой командиръ, начальникъ части войскъ, сравненный въ правахъ съ полковымъ командиромъ или чиновникъ 5-го класса	600	—	50	—	1	66
5	Полковникъ, штабъ-офицеръ, командующій отдѣльнымъ баталіономъ или чиновникъ 6-го класса	500	—	41	66	1	38
6	Подполковникъ, маіоръ, или чиновникъ 7-го и 8-го классовъ	375	—	31	25	1	4
7	a) Кавалерійскій, артиллерійскій и генеральнаго штаба капитанъ, ротмистръ, есаулъ, штабсъ-капитанъ и штабсъ-ротмистръ	200	—	16	66	—	55
	b) Пѣхотный капитанъ и штабсъ-капитанъ а также чиновникъ 9-го и 10-го классовъ	180	—	15	—	—	50
8	a) Кавалерійскій, артиллерійскій и генеральнаго штаба поручикъ, сотникъ, прапорщикъ и корнетъ	130	—	10	83	—	36
	b) Пѣхотный поручикъ, подпоручикъ и прапорщикъ а также чиновникъ 12-го и 14-го классовъ	120	—	10	—	—	33
9	Нижній чинъ, солдатская жена или 2-е дѣтей	14	40	1	20	—	4

TARYFA № 2

oznaczająca wysokość opłaty kwaterunkowej z funduszu miasta Warszawy dla osób zarządu wojskowego, mających prawo do kwater od miasta, na wynajęcie takowych własnem staraniem, z umeblowaniem, oraz stajnią i wozownią.

№	S T O P I E Ń I K L A S S Y	Opłata roczna		Opłata miesięczna		Opłata dzienna	
		rsr.	k.	rsr.	k.	rsr.	k.
1	Jenerał - broni albo urzędnik 2-ej klasy	1500	—	125	—	4	16
2	Jenerał - lejtnant albo urzędnik 3-ej klasy	1100	—	91	61	3	5
3	Jenerał - major albo urzędnik 4-ej klasy	900	—	75	—	2	50
4	Dowódca pułku, naczelnik części wojsk, zrównany w prawach z dowódcą pułku albo urzędnik 5-ej klasy	600	—	—	—	1	66
5	Pułkownik, sztabs-oficer, dowodzący oddzielnym bataljonem albo urzędnik 6-ej klasy	500	—	41	66	1	38
6	Podpułkownik, major albo urzędnik 7-ej i 8-ej klasy	375	—	31	25	1	4
7	a) Kapitan kawaleryi, artylleryi i jeneralnego sztabu, rotmistiz, esaul, sztabs-kapitan i sztabs-rotmistrz	200	—	16	66	—	55
	b) Kapitan piechoty i sztabs-kapitan a także urzędnik 9-ej i 10-ej klasy	180	—	15	—	—	50
8	a) Kawaleryi, artylleryi i jeneralnego sztabu, porucznik, sotnik, praporszczyk i kornet	130	—	10	83	—	36
	b) Porucznik piechoty, podporucznik i praporszczyk, również urzędnicy 12-ej i 14-ej klasy	120	—	10	—	—	33
9	Niższy stopień, żona żołnierza albo dwoje dzieci	14	40	1	20	—	4

Примѣчаніе 1-е. Всѣ лица военнаго вѣдомства, независимо отъ квартиръ натурою или квартирныхъ денегъ, пользуются отопленіемъ и освѣщеніемъ на счетъ казны Царства.

Стоимость этого довольствія, по контрактнымъ цѣнамъ на 1867/9 годы составляетъ въ Варшавѣ въ годъ:

для полнаго генерала или чиновника 2-го класса	280 руб.
— генераль-лейтенанта или чиновника 3-го класса	212 —
— генераль-маіора или чиновника 4-го класса	181 —
— полковника, полковаго командира или чиновника 5-го класса	160 —
— полковника или чиновника 6-го класса	132 —
— подполковника, маіора или чиновника 7-го и 8-го классовъ	114 —
— капитана, штабсъ-капитана или чиновника 9-го и 10-го классовъ	67 —
— поручика, подпоручика или чиновника 12-го и 14-го классовъ	35 —
— нижняго чина, солдатской жены или 2-хъ дѣтей	5 —

Примѣчаніе 2-е. Всѣмъ лицамъ получающимъ квартирные деньги изъ городской кассы, не обязаннымъ по роду службы или оружія, содержать лошадей, удерживается изъ квартирнаго оклада плата: за конюшню, по числу стоилъ для лошадей, опредѣленныхъ тарифомъ № 1-й для лицъ тѣхъ же чиновъ, обязанныхъ имѣть лошадей, а также за сарай для экипажей, считая: за одно стоило для лошадей 10 руб. а за сарай 50 руб. сер. въ годъ.

Примѣчаніе 3-е. Квартирные деньги отъ города, производятся тѣмъ только семейнымъ нижнимъ чинамъ, кои вступили въ бракъ, до объявленія въ приказаніи по войскамъ варшавскаго военнаго округа 4-го Августа 1866 года № 137, приказа военнаго министра, состоявшагося 17 Іюня 1866 г. за № 173.

Примѣчаніе 4-е. Квартирные деньги по тарифу для нижнихъ чиновъ, отпускаются изъ городской кассы, въ такомъ лишь случаѣ, когда чины сіи помѣщаются отдѣльно а не казарменнымъ образомъ; въ семъ послѣднемъ случаѣ, обязан-

Увѣга 1. Wszystkie osoby Zarządu Wojskowego, niezależnie od pobierania kwater w naturze lub w pieniądzu, mają prawo do opału i światła z funduszu Skarbu Królestwa.

Wartość tych emolumentów po cenie kontraktowej na rok 1867/9, wynosi rocznie w Warszawie:

dla Jenerała broni albo urzędnika 2-ej klasy	rsr. 280
— Jenerał-lejtnanta albo urzędnika 3-ej klasy	— 212
— Jenerał-majora albo urzędnika 4-ej klasy	— 181
— Pułkownika, dowódcy pułku albo urzędnika 5-ej klasy	— 160
— Pułkownika albo urzędnika 6-ej klasy	— 132
— Podpułkownika, majora albo urzędnika 7-ej i 8-ej klasy	— 114
— Kapitana sztabs-kapitana albo urzędnika 9-ej i 10-ej klasy	— 67
— Porucznika, podporucznika albo urzędnika 12-ej i 14-ej klasy	— 35
— Żołnierza, jego żony albo dwoje dzieci	— 5

Uwaga 2. Osobom otrzymującym kwaterunkowe pieniądze z funduszu miasta, nie obowiązany z rodzaju swęj służby albo broni, utrzymywać koni, potrącać z wypłaty kwaterunkowej za stajnię, w takim stosunku liczby koni, jaka taryfą Nr. 1 jest wskazana, osobom tychże stopni, które obowiązane są trzymać konie, oraz za wozownię, licząc rocznie po rsr. 10 za jedną klatkę na konia, a po rsr. 50 za wozownię.

Uwaga 3. Kwaterunkowe pieniądze z funduszu miasta wydają się tym tylko familijnym niższym stopniom, którzy weszli w związku małżeńskie przed ogłoszeniem w rozkazie do wojsk Warszawskiego Wojennego Okręgu z d. 4 Sierpnia 1866 roku № 137, rozkazu Ministra Wojny z d. 17 Czerwca 1866 r. № 173.

Uwaga 4. Kwaterunkowe pieniądze, według taryfy wydawane być mają niższym stopniom z funduszu miasta, w takim tylko razie, jeżeli mieszczą się oni oddzielnie, a nie w koszarach, w tym ostatnim razie Magistrat obowiązany jest najmować domy

ность нанимать частные дома или особыя помѣщенія для казарменнаго расположенія войскъ, лежить на городскомъ магистратѣ.

Совѣтъ Управленія, въ засѣданіи 31 Марта (12 Апрѣля) 1867 года, настоящий тарифъ утвердить.

Управляющій дѣлами Совѣта Управленія,
(подписалъ) А. Заборовскій.

Форма къ статьѣ 25-й.

КВАРТИРНЫЙ БИЛЕТЪ.

На основаніи требованія (здесь показать по чьему требованію или отзыву, съ котораго числа и за какимъ № выдается сей билетъ) варшавскій городской магистратъ отпустить для (показать чинъ лица или лицъ, для коихъ требуются деньги а также команду и мѣсто ихъ служенія) квартирныя деньги за мѣсяць сего 18 года, по тарифу № 2-й, приложенному къ ст. 18-й положенія 1867 г. о квартирной повинности въ г. Варшавѣ, въ количествѣ руб. коп. причитающіяся (здесь отъяснить требуются ли деньги собственно за квартиру или же за квартиру а также на наемъ стоилъ для лошадей и сарая для экипажей, смотря потому, обязаны ли упоминаемыя лица содержать, по роду службы и оружія, лошадей и экипажей).

При семъ удостоверяется, что чины для коней выданъ сей билетъ состоятъ на дѣйствительной службѣ, не занимаютъ квартиръ въ казармахъ и другихъ назначенныхъ для постоя зданіяхъ, но проживаютъ на вольныхъ квартирахъ.

Варшава дня 186 года.

Комендантъ г. Варшавы (подпись)

(М. П.)

prywatne, albo oddzielne pomieszczenia, celem rozlokowania wojska sposobem koszarnym.

Rada Administracyjna na posiedzeniu z dnia 31 Marca (12 Kwietnia) 1867 r. niniejszą taryfę zatwierdziła.

Zarządzający interesami Rady Administracyjnej,
(podp.) A. Zaborowski.

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, Wosiński.

Za Dyrektora Kancellaryi, Bilewski.

Wzór do artykułu 25-go.

BILET KWATERUNKOWY.

Na skutek żądania (tutaj wymienić na skutek czyjego żądania lub odezwu, z jaką datą i za jakim N-rem bilet ten wydaje się) Magistrat m. Warszawy prześle dla (wymienić rangę osoby lub osób, dla których żądane są pieniądze oraz oddział i miejsce w którym służą) pieniądze kwaterunkowe za miesiąc roku bieżącego 18 stosownie do taryfy 2-jej dołączonej do art. 18-go ustawy z roku 186 o powinności kwaterunkowej w m. Warszawie, w ilości rub. sreb. kop. przypadające (tutaj zamieścić, czy są żądane pieniądze na najem kwatery lub za kwaterę, jako też na najem stajni dla koni i wozowni, mając na względzie—czy wspomniane osoby obowiązane są utrzymywać z tytułu służby i broni, konie i powóz).

Przytem poświadczą się, że osoby, dla których wydany został ten bilet, zostają w czynnej służbie, kwater w koszarach i innych gmachach kwaterunkowych nie zajmują, lecz przebywają na kwaterze wybranej własnem staraniem.

Warszawa dnia 186 roku.

Komendant m. Warszawy (podpis)

(M. P.)

По указу Его Величества
АЛЕКСАНДРА II-го,

ИМПЕРАТОРА И САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССИЙСКАГО, ЦАРЯ ПОЛЬСКАГО,

ВЕЛИКАГО КНЯЗЯ ФИНЛЯНДСКАГО,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствъ Польскомъ Комитетъ.

Въ развитіе ст. 23-й положенія, утвержденнаго бывшимъ Совѣтомъ Управленія Царства 31-го Марта (12 Апрѣля) 1867 года о квартирной повинности въ г. Варшавѣ, Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ, по представленію Правительственной Комисіи Внутреннихъ Дѣлъ, постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. На покрытіе расходовъ по квартирной части въ г. Варшавѣ, съ 1 (13) Іюля 1867 по 1 (13) Января 1868 года, взимать съ домовладѣльцевъ города и предмѣстья Прага квартирный сборъ въ размѣрѣ двухъ съ половиною процентовъ ($2\frac{1}{2}\%$) съ валоваго дохода, показаннаго въ 1866 году для установленія подымной подати.

Ст. 2. На промышленниковъ и торговцевъ г. Варшавы на второе полугодіе сего года не дѣлать новыхъ росписей, такъ какъ составленною магистратомъ въ началѣ сего года росписью, уже опредѣленъ съ нихъ ко взысканію квартирный сборъ на весь текущій 1867 годъ и таковой въ значительной части ими уже внесенъ въ городскую кассу.

Ст. 3. Установленный постановленіемъ бывшаго Совѣта Управленія Царства 21 Апрѣля (3 Мая) 1864 года, по случаю военнаго положенія, добавочный квартирный сборъ съ комнатъ, симъ отмѣняется.

Ст. 4. Исполненіе сего постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Правительственную Комисію Внутреннихъ Дѣлъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 196-мъ засѣданіи, 11 (23) Іюля 1867 года.

Намѣстникъ Царства, Генералъ-Фельдмаршалъ,
(подписалъ) *Графъ Бергъ.*

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, Сенаторъ,
(подписалъ) *А. Соловьевъ.*

Число опубликованія, 13 (25) Сентября 1867 г.

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

CESARZA i SAMOWŁADCY WSZECH ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO.

WIELKIEGO KSIĘCIA FINLANDZKIEGO,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

W rozwinieciu art. 23 Ustawy o powinności kwaterunkowej w m. Warszawie, przez b. Radę Administracyjną Królestwa w dniu 31 Marca (12 Kwietnia) 1867 r. zatwierdzonej, Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem, na przedstawienie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych, postanowił i stanowi:

Art. 1. Na pokrycie wydatków na potrzeby kwaterunkowe w m. Warszawie, od dnia 1 (13) Lipca 1867 r. do dnia 1 (13) Stycznia 1868 r., pobierana być ma od właścicieli domów w mieście i na przedmieściu Pradze opłata kwaterunkowa, w stosunku dwóch i pół procentów ($2\frac{1}{2}\%$) od dochodu brutto, wykazanego w roku 1866 do regulacyi podatku podymnego.

Art. 2. Na przemysłowców i handlujących w mieście Warszawie, nowe rozkłady na drugie półrocze roku bieżącego nie mają być sporządzane, gdyż w rozkładzie na początku roku bieżącego przez Magistrat sporządzonym, oznaczono już przypadającą od nich opłatę kwaterunkową za cały rok bieżący 1867 i takowa w znacznej części już przez nich do kassy miejskiej wniesioną została.

Art. 3. Ustanowiona postanowieniem b. Rady Administracyjnej Królestwa z dnia 21 Kwietnia (3 Maja) 1864 r. z powodu stanu wojennego dodatkowa opłata kwaterunkowa z izb, niniejszemu znosi się.

Art. 4. Wykonanie niniejszego postanowienia, które zamieszczone być ma w Dzienniku Praw, wklada się na Kommissyę Rządową Spraw Wewnętrznych.

Działo się w Warszawie, na 196-m posiedzeniu, dnia 11 (23) Lipca 1867 roku.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, Сенаторъ,
(подписалъ) *А. Соловьевъ.*

Za zgodność:

Директор Глówny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosinski.*

Za Dyrektora Kancellaryi, *Bilewski.*

Дзень оглoшення, дня 13 (25) Września 1867 roku.

УКАЗЪ

Его Императорскаго Величества Самодержца Всероссийскаго,
Изъ Правительствующаго Сената,

Учредительному въ Царствъ Польскомъ Комитету.

По указу Его Императорскаго Величества, Правительствующій Сенатъ *слушалъ*: рапортъ Министра Внутреннихъ Дѣлъ отъ 27 минувшаго Іюня за № 1169, въ коемъ изъяснено: Комитетъ по дѣламъ Царства Польскаго, въ засѣданіяхъ 10 Апрѣля и 2 Мая сего года, принимая въ соображеніе прекращеніе дипломатическихъ сношеній между Императорскимъ Дворомъ и Папскимъ Правительствомъ, рассматривалъ между прочимъ вопросъ о сношеніяхъ съ Римскимъ Престоломъ по духовнымъ дѣламъ римско-католическаго исповѣданія. Комитетъ призналъ, что коренное въ Россіи начало вѣротерпимости не можетъ подлежать и при настоящемъ вопросѣ ни какому измѣненію и что все, относящееся до внутренней области убѣжденій, должно оставаться неприкосновеннымъ. Но тамъ, гдѣ эти убѣжденія проявляются въ дѣйствіяхъ, переходящихъ изъ области духовной въ область свѣтскую и гражданскую — тамъ Правительство должно вступить въ свои права и исполнять лежащую на немъ обязанность наблюденія и управленія къ общему всего Государства благоустройству. Вѣсто существовавшаго доселѣ порядка сношеній римско-католическаго духовенства съ Папскимъ Престоломъ, чрезъ посредство Министерствъ Внутреннихъ и Иностранныхъ Дѣлъ, каковой порядокъ по причинѣ прерванныхъ сношеній съ Римскимъ Дворомъ, оказывается невозможнымъ, — Комитетъ предположилъ сосредоточить все дѣлопроизводство по сношеніямъ съ Римскимъ Папою въ римско-католической духовной коллегіи, съ тѣмъ, чтобы всѣ епархіальныя начальники, какъ Имперіи такъ и Царства Польскаго, о предметахъ, превышающихъ ихъ духовную власть, представляли сей коллегіи, которая если дѣло не можетъ быть рѣшено непосредственно ею, дѣлаетъ постановленіе о представленіи предсѣдательствующему въ ней лицу обратиться въ Римъ съ нужнымъ ходатайствомъ. За тѣмъ, это лицо входитъ въ сношенія съ Римомъ, путемъ, какой оно признаетъ удобѣйшимъ, при чемъ полученныя изъ Рима разрѣшенія представляетъ прежде всякаго исполненія на

UKAZ

JEGO CESARSKIĘJ MOŚCI SAMOWŁADCY WSZECH ROSSYI,
z Senatu Rządzącego,

Do Komitetu Urządzającego w Królestwie Polskiem.

Stosownie do Ukazu JEGO CESARSKIĘJ MOŚCI, Rządzący Senat *sluchał* raportu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 27 Czerwca r. b. Nr. 1169, w którym wyrażono: Komitet do Spraw Królestwa Polskiego na posiedzeniach w dniach 10 Kwietnia i 2 Maja r. b., wzięwszy na uwagę zerwanie stosunków dyplomatycznych pomiędzy Dworem Cesarskim a Rządem Papieżkim, rozpoznawał pomiędzy innemi kwestyę co do znoszenia się ze Stolicą Rzymską w sprawach duchownych wyznania rzymsko katolickiego. Komitet uznał, że zasadnicza w Rossyi podstawa tolerancyi religijnej nie może i w obecnym przypadku żadnej podlegać zmianie, i że to wszystko co dotyczy sfery wewnętrznych przekonań, nienaruszonem pozostać powinno. Lecz gdzie te przekonania objawiają się w czynach, przechodzących ze sfery duchownej do sfery świeckiej i cywilnej, tam Rząd powinien użyć praw swoich i wykonywać ciążący go obowiązek czuwania i rządzenia dla ogólnej całego Państwa pomyślności. Zamiast istniejącego dotychczas porządku znoszenia się duchowieństwa rzymsko-katolickiego ze Stolicą Papieżką przez pośrednictwo Ministerstw Spraw Wewnętrznych i Zagranicznych, który to porządek z powodu zerwania stosunków z Dworem Rzymskim okazuje się niemożliwym, Komitet zaproponował, aby wszelkie czynności dotyczące znoszenia się z Papieżem Rzymskim skoncentrować w Kollegium Duchownem Rzymsko-Katolickiem, tak, ażeby wszyscy zwierzchnicy dyecezyj tak Cesarstwa jako i Królestwa Polskiego, przedmioty przechodzące zakres ich władzy duchownej, przedstawiali rzeczonemu Kollegium, które w razie gdy samo bezpośrednio sprawy rozstrzygnąć nie może, wyda postanowienie zlecające Prezydującemu w Kollegium udać się do Rzymu ze stosownem przedstawieniem. Po czém Prezydujący znosi się z Rzymem, drogą, jaką za najdogodniejszą uzna, otrzymane zaś z Rzymu decyzye, przedstawia przedewszystkiem do uznania Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w celu dalszych rozporządzeń. W skutek tego, Komitet postanowił pomiędzy innemi następujące przepisy o znoszeniu się duchowieństwa rzymsko-katolickiego,

усмотрѣніе Министерства Внутреннихъ Дѣлъ для дальнѣйшихъ распоряженій. Вслѣдствіе сего, Комитетъ постановилъ, между прочимъ, слѣдующія правила для сношенія римско-католическаго духовенства и частныхъ лицъ римско-католическаго исповѣданія съ главою ихъ церкви:

Ст. 1. Всѣ дѣла лицъ римско-католическаго исповѣданія, духовныхъ и свѣтскихъ, изъ подданныхъ Россійскаго Государства, не исключая и Царства Польскаго, которыя, по свойству своему, требуютъ сношенія съ Римскимъ Папою, какъ главою ихъ церкви, подлежатъ вѣдѣнію римско-католической духовной коллегіи въ С.-Петербургѣ. Посему прошенія по всѣмъ дѣламъ этого рода, касающимся до частныхъ лицъ, представляются или мѣстному епархіальному начальнику, который, если не можетъ разрѣшить ходатайство просителя собственно своею духовною властію, вноситъ оное въ духовную коллегію. Равнымъ образомъ и по тѣмъ, непосредственно до епархіальныхъ начальниковъ (не исключая архіепископа мѣгидевскаго), касающимся дѣламъ, въ концѣ требуется разрѣшеніе Папы, всѣ епархіальныя начальники обращаются съ своими представленіями въ коллегію.

Ст. 2. Духовная коллегія разсматриваетъ таковыя ходатайства и представленія, общимъ, установленнымъ для дѣлопроизводства въ оной, порядкомъ, и если найдетъ, что дѣло не можетъ быть разрѣшено самой коллегіею и дѣйствительно требуетъ сношенія съ Папою, то дѣлаетъ постановленіе о представленіи дѣла на его разрѣшеніе, и предоставляетъ предсѣдательствующему въ коллегіи войти съ представленіемъ къ Папѣ, путемъ къ сему удобнѣйшимъ.

Ст. 3. По полученіи разрѣшенія Папы, какого бы оно свойства не было, всѣ полученныя отъ него буллы, посланія, наставленія и всякія вообще акты и бумаги, какого бы они наименованія не были, предсѣдательствующій въ коллегіи представляетъ немедленно и предварительно всякаго заявленія или инаго исполнительнаго по нимъ распоряженія, въ подлинникѣ, Министру Внутреннихъ Дѣлъ, который, по удостовѣреніи, что сіи акты не заключаютъ въ себѣ ничего противнаго государственнымъ постановленіямъ и священнымъ правамъ и преимуществамъ Верховной Самодержавной власти, даетъ дѣлу надлежащій исполнительный ходъ.

Ст. 4. Установленный въ предшедшихъ статьяхъ порядокъ соблюдается и при испрошеніи духовными лицами, Высочайшею властію назначенными на должность архіепископа, митрополита и епархіальныхъ епископовъ, каноническаго ихъ утвержденія со стороны Римскаго Папы, а равно при испрошеніи архіепископомъ, епископами и епархіальными всякаго наименованія администраторами,

якогѣзъ осѡбъ prywatnych wyznania rzymsko-katolickiego z głową swe-go kościoła.

Art. 1. Wszystkie sprawy osób wyznania rzymsko-katolickiego, duchownych i świeckich, poddanych Państwa Rosyjskiego, nie wyłączając i Królestwa Polskiego, dotycząc, które z powodu swej natury wymagają zniesienia się z Papieżem Rzymskim, jako głową ich kościoła, podlegają zawiadywaniu Kollegium Duchownego Rzymsko-Katolickiego w St. Petersburgu. Dla tego prosby w takich wszystkich sprawach, dotyczących osób prywatnych, mają być przez nie podawane do miejscowego zwierzchnika dyecezyi, który jeżeli sam mocą swej własnej duchownej władzy, prosby podającego rozstrzygnąć nie może, wnosi takową do Kollegium Duchownego. Również w sprawach dotyczących bezpośrednio zwierzchników dyecezyi (nie wyłączając Arcybiskupa Mohylewskiego), w których wymagana jest decyzja Papieża, wszyscy zwierzchnicy dyecezyj wnoszą swe przedstawienia do Kollegium.

Art. 2. Kollegium Duchowne rozpoznaje te prosby i przedstawienia według ogólnego porządku, jaki dla czynności jego jest ustanowiony, i jeżeli uzna, że sprawa nie może być zdecydowana przez samo Kollegium, lecz rzeczywiście wymaga odniesienia się do Papieża, uchwała przedstawić sprawę jego decyzji i pozostawia Prezydującemu w Kollegium wnieść przedstawienie do Papieża, najdogodniejszą do tego drogą.

Art. 3. Po otrzymaniu każdej decyzji Papieża, w jakim bądź przedmiocie, wszystkie otrzymane od niego bulle, odezwy, nauki i wszelkie w ogóle акты i pisma pod jaką bądź nazwą, Prezydujący w Kollegium, przedstawia bezzwłocznie i przed wszelkiem oznajmieniem, lub innem, w celu wykonania, rozporządzeniem, w oryginale, Ministrowi Spraw Wewnętrznych, który po przekonaniu się, że te акты nie zawierają w sobie nic przeciwnego postanowieniom państwowym i świętym, prawom i prerogatywom Najwyższej Samowładnej Władzy, nadaje sprawie właściwy bieg wykonawczy.

Art. 4. Ustanowiony poprzedzającymi artykułami porządek, zachowywany być ma i przy wyjednywaniu przez osoby duchowne, przeznaczone przez Władzę Najwyższą, na godności Arcybiskupa, Metropolity i Biskupów dyecezyi, ich kanonicznego zatwierdzenia przez Papieża Rzymskiego, jak również przy wyjednywaniu przez Arcybiskupa, Biskupów i różnej nazwy Administratorów dyecezyi, ducho-

духовныхъ отъ римскаго престола властей по управленію епархією. Епархіальные начальники испрашиваютъ тѣмъ же порядкомъ каноническое утверженіе лицъ, назначенныхъ на должность епископовъ суффрагановъ.

Ст. 5. Никакія акты, буллы, посланія, наставленія и всякаго рода постановленія и распоряженія римскаго папы и его правительства, не имѣютъ въ предѣлахъ Россійскаго Государства, не исключая и Царства Польскаго, законной силы, если не были получены вышеуказаннымъ путемъ, или если они не были предварительно представлены Министру Внутреннихъ Дѣлъ.

Ст. 6. Въ случаяхъ нарушенія изложенныхъ правилъ, независимо отъ признанія незаконно полученныхъ изъ Рима разрѣшеній ничтожными, лица, виновные въ производствѣ съ римскимъ папою, или его правительствомъ, сношеній по мимо установленнаго настоящими правилами пути, а также лица, получивъ незаконнымъ путемъ отъ римскаго папы, его правительства или пребывающихъ за границею духовныхъ лицъ, какія либо буллы, акты, посланія, наставленія и распоряженія, не представлять оныхъ, немедленно и не дѣлая по онымъ никакихъ разглашенія или исполненія, мѣстному губернатору или Министру Внутреннихъ Дѣлъ, подвергаются наказаніямъ и взысканіямъ по суду или административнымъ порядкомъ, на основаніи особаго о томъ закона.

О такомъ постановленіи Комитета, удостоившемся 10 прошлаго Мая Высочайшаго утвержденія, онъ, Министръ Внутреннихъ Дѣлъ, доноситъ Правительствующему Сенату, присовокупляя, что о принятіи къ руководству вышеизложенныхъ правилъ сношеній съ Римомъ, предложено имъ римско-католической духовной коллегіи и епархіальнымъ начальникамъ.

Приказамъ: Объ изъясненномъ въ настоящемъ рапортѣ Министра Внутреннихъ Дѣлъ Высочайшемъ повелѣніи, для приведенія во всеобщую извѣстность, припечатать въ установленномъ порядкѣ, о чемъ въ контору сенатской типографіи сообщить извѣстіе, а Намѣстника Царства Польскаго и Министровъ: Иностранныхъ и Внутреннихъ Дѣлъ, а также Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ увѣдомить указами.

Юля 12 дня 1867 года.

Подлинный за надлежащимъ подписомъ и скрѣпою.

Вѣрно:

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
Сенаторъ, (подписалъ) Я. Соловьевъ.

Число опубликованія, 13 (25) Сентября 1867 г.

wnęj od Tronu Rzymskiego władzy do zarządu dyecezyą. Zwierzchnicy dyecezyi wyjednywają w tymże porządku, kanoniczne zatwierdzenie osób, przeznaczonych na godność Biskupów Sufraganów.

Art. 5. Żadne akty, bulle, odezwy, nauki i wszelkiego rodzaju postanowienia i rozporządzenia Papieża Rzymskiego i jego rządu, nie mają w granicach Państwa Rosyjskiego, nie wyłączając Królestwa Polskiego, mocy obowiązującej, jeżeli nie były otrzymane wyżej wskazaną drogą, lub jeżeli poprzednio nie były przedstawione Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

Art. 6. W razie naruszenia powyższych przepisów, niezależnie od uznania nieprawnie otrzymanych z Rzymu decyzji za nieważne, osoby winne utrzymywania stosunków z Papieżem Rzymskim lub jego rządem, z pominięciem drogi niniejszymi przepisami wskazanej, jak również osoby, które otrzymawszy nieprawną drogą od Papieża Rzymskiego, jego rządu, lub przebywających za granicą osób duchownych, jakiekolwiek bulle, akty, odezwy, nauki i rozporządzenia, nie przedstawiają takowych bezzwłocznie, bez żadnego ich rozgłaszania lub wykonywania, miejscowemu Gubernatorowi lub Ministrowi Spraw Wewnętrznych, podlegają karom i odpowiedzialności na drodze sądowej lub administracyjnej, na zasadzie oddzielnych przepisów prawa.

O takowem postanowieniu Komitetu, które w dniu 10 Maja r. b. pozyskało NAJWYŻSZE zatwierdzenie, Minister Spraw Wewnętrznych donosi Rządzącemu Senatowi, z nadmienieniem, że stosowanie się do powyższych przepisów o znoszeniu się z Rzymem, zalecił Kollegium Duchownemu Rzymsko-Katolickiemu i zwierzchnikom dyecezyalnym.

Polecił: Wyłuszczony w niniejszym raporcie Ministra Spraw Wewnętrznych NAJWYŻSZY Rozkaz w celu podania go do powszechnej wiadomości, wydrukować według przepisanej porządku, i odnieść się o to do Kantoru Drukarni Senatu, a Namiestnikowi Królestwa, Ministrom Spraw Zagranicznych i Wewnętrznych, jako też Komitetowi Urządzającemu w Królestwie Polskiem, oznajmić przez Ukazy.

Dnia 12 Lipca 1867 roku.

Oryginał właściwie podpisany.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
Сенаторъ, (подписалъ) Я. Соловьевъ.

Za zgodność:

Дyre ktor Główny Prezydujący
w Komisyyi Rządowej Sprawiedliwości, Wosiński.
Za Dyrektora Kancellaryi, Bilewski.

Dzień ogłoszenia, dnia 13 (25) Września 1867 roku.

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

ИМПЕРАТОРА И САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССИЙСКАГО, ЦАРЯ ПОЛЬСКАГО,

ВЕЛИКАГО КНЯЗЯ ФИНЛЯНДСКАГО,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ.

Въ разрѣшеніе возбужденныхъ Правительственною Коммисіею Юстиціи вопросовъ о подсудности нѣкоторыхъ гражданскихъ дѣлъ, Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ, согласно представленію Юридической Коммисіи, постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Искъ, возникающій изъ личныхъ обязательствъ или о движимости, не превышающій цѣною 100 р., и къ которому прикосновенно нѣсколько лицъ, принадлежащихъ къ различнымъ сельскимъ гминамъ, вчинается, по усмотрѣнію истца, въ одномъ изъ гминныхъ судовъ, которымъ подсудны отвѣтчики.

Ст. 2. Равно искъ, къ которому прикосновенно нѣсколько отвѣтчиковъ, жительствующихъ одни въ городахъ, а другіе въ сельскихъ гминахъ, вчинается, по усмотрѣнію истца, также въ одномъ изъ судовъ гминныхъ, которому подсуденъ кто либо изъ отвѣтчиковъ.

Ст. 3. Настоящее постановленіе ввести въ Дневникъ Законовъ и предложить, для зависящихъ распоряженій по исполненію, Главнымъ Директорамъ Внутреннихъ Дѣлъ и Юстиціи, а также и Коммисіямъ по крестьянскимъ дѣламъ — къ свѣдѣнію.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 194-мъ засѣданіи, 4 (16) Іюля 1867 г.

Намѣстникъ въ Царствѣ, Генераль-Фельдмаршалъ,
(подписалъ) *Графъ Бергъ.*

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
Сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Число опубликованія, 13 (25) Сентября 1867 г.

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

CESARZA I SAMOWŁADCY WSZECH ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,

WIELKIEGO KSIĘCIA FINLANDZKIEGO,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

W rozstrzygnięciu wniesionych przez Kommissyę Rządową Sprawiedliwości kwestyj co do właściwości sądu dla niektórych spraw cywilnych, Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem, zgodnie z przedstawieniem Kommissyi Prawnej, postanowił i stanowi:

Art. 1. Spór, wynikły z zobowiązań osobistych lub o ruchomość, wartości rs. 100 nieprzenoszącą, i do którego wpływa kilka osób, należących do różnych gmin wiejskich, wytaczany być ma, stosownie do uznania powoda, przed jeden z sądów gminnych, jurysdykcji których podlegają pozwani.

Art. 2. Również spór do którego wpływa kilku pozwanych, z których jedni zamieszkują w miastach a drudzy w gminach wiejskich, wytaczany być ma stosownie do uznania powoda, także przed jeden z sądów gminnych, którego jurysdykcji podlega którykolwiek z pozwanych.

Art. 3. Postanowienie niniejsze zamieścić w Dzienniku Praw i zakomunikować Dyrektorom Głównym: Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości — dla wydania stosownych w celu wykonania jego rozporządzeń, jako też Kommissyjom Spraw Włościańskich — dla wiadomości.

Działo się w Warszawie, na 194-m posiedzeniu, dnia 4 (16) Lipca 1867 roku.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, Сенаторъ,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:

Директор Гłówny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

За Директора Kancellaryi, *Bilewski.*

Дзень оглосzenia, dnia 13 (25) Września 1867 roku.

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

ИМПЕРАТОРА И САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССИЙСКАГО, ЦАРЯ ПОЛЬСКАГО,

ВЕЛИКАГО КНЯЗЯ ФИНЛЯНДСКАГО,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствъ Польскомъ Комитетъ.

Въ разрѣшеніе возбужденныхъ Правительственною Коммисіею Юстиціи вопросовъ о приводѣ къ присягѣ по дѣламъ рѣшаемымъ гминными судамъ, Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ, согласно представленію Юридической Коммисіи, постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Для руководства гминнымъ судамъ при производствѣ въ оныхъ дѣлъ гражданскихъ, устанавливаются слѣдующія правила о приведеніи къ присягѣ:

1. При производствѣ въ гминныхъ судахъ гражданскихъ дѣлъ свидѣтели къ присягѣ не приводятся.

2. Тяжущимся не запрещается, по взаимному ихъ соглашенію, просить гминный судъ о рѣшеніи дѣла на основаніи принимаемой однимъ изъ нихъ присяги; но гминный судъ не можетъ ни принудить тяжущихся къ принятію присяги, ни предлагать ее отъ себя истцу или отвѣтчику.

3. О заявленномъ тяжущимися желаніи, чтобы дѣло было рѣшено на основаніи принимаемой однимъ изъ нихъ присяги, составляется въ имѣющейся при гминномъ судѣ книгѣ протоколъ, въ которомъ означается:

- a) кто изъ тяжущихся принимаетъ на себя присягу;
- b) какія именно дѣйствія или обстоятельства должны быть подтверждены присягою;
- c) время, когда тяжущійся обязывается явиться для принятія присяги.

4. Протоколъ сей подписывается самими тяжущимися а не ихъ повѣренными. Лица неграмотныя могутъ довѣрить кому либо другому подписаться за себя въ присутствіи гминнаго суда.

5. Гминный войтъ, по заявленіи тяжущимися желаніи о рѣшеніи дѣла, на основаніи принимаемой однимъ изъ нихъ присяги, дѣлаетъ прежде всего имъ внушеніе, чтобы они помирились, не вступая въ клятву, и предупреждаетъ тяжущагося, согласившагося на принятіе присяги, что неявка его къ назначенному сроку или отказъ отъ принятія присяги будутъ приняты за признаніе въ отношеніи того обстоятельства, по которому присяга была назначена.

6. На основаніи сего протокола изготавляется тяжущимися присяжный листъ съ точнымъ означеніемъ обстоятельствъ, по которымъ присяга предоставлена одному изъ тяжущихся, и самихъ выраженій и словъ, подтверждаемыхъ присягою.

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

CESARZA I SAMOWŁADCY WSZĘCH ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,

WIELKIEGO KSIĘCIA FINLANDZKIEGO,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

W rozstrzygnięciu wniesionych przez Kommissyę Rządową Sprawiedliwości kwestyj względem dopuszczania przysięgi w sprawach przez sądy gminne rozstrzyganych, Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem, zgodnie z przedstawieniem Kommissyi Prawnej, postanowił i stanowi:

Art. 1. Dla stosowania się sądów gminnych przy rozpoznawaniu spraw cywilnych, postanawiają się następujące przepisy o dopuszczaniu do przysięgi:

1. Przy rozpoznawaniu w sądach gminnych spraw cywilnych świadkowie nie mogą być dopuszczani do przysięgi.

2. Stronom spór wiodącym nie wzbrania się za wzajemnem ich porozumieniem się, prosić sąd gminny o rozstrzygnięcie sprawy na zasadzie przysięgi, przez jedną z nich wykonać się mającej; wszakże sąd gminny nie może ani zniewolić stron spór wiodących do wykonania przysięgi, ani też naznaczać jej od siebie powodowi lub pozwanemu.

3. O zadeklarowaniu przez strony spór wiodące żądania, aby sprawa rozstrzygniętą była na zasadzie przysięgi, przez jedną z nich wykonać się mającej, spisuje się w utrzymywanej w sądzie gminnym księdze protokół, w którym wyszczególnia się:

- a) która ze stron spór wiodących deklaruje wykonać przysięgę;
- b) jakie mianowicie czyny lub okoliczności przez przysięgę stwierdzone być mają;
- c) czas w którym strona zobowiązuje się przybyć dla wykonania przysięgi.

4. Protokół takowy podpisują same strony spór wiodące, nie zaś ich pełnomocnicy; osoby nieumiejące pisać mogą upoważnić kogokolwiek do podpisania się w ich zastępstwie w obec sądu gminnego.

5. Wójt gminy, po zadeklarowaniu przez strony spór wiodące żądania o rozstrzygnięcie sprawy na zasadzie przysięgi, przez jedną z nich wykonać się mającej, przedewszystkiem zawezwie ich do pogodzenia się bez składania przysięgi, i uprzedzi stronę która zadeklarowała wykonać przysięgę, że nieprzybycie na oznaczony termin lub odmówienie wykonania przysięgi, uznane będą za przyznanie tej okoliczności, co do której przysięga była naznaczoną.

6. Na zasadzie tego protokołu strony spór wiodące przygotowują rotę przysięgi ze ściśłem oznaczeniem okoliczności, co do których jedna z nich ma wykonać przysięgę, tudzież samych wyrażen i słów, przysięgą stwierdzonemi być mających.

7. Тяжущіеся приводятся къ присягѣ въ церкви или молитвенномъ мѣстѣ ихъ исповѣданія, или же, при отдаленности оныхъ, отъ гминнаго управленія, въ самомъ гминномъ управленіи. Лица православнаго исповѣданія присягаютъ предъ святымъ евангеліемъ, а лица другихъ вѣроисповѣданій по ихъ закону. Тяжущіеся духовнаго званія, вмѣсто присяги, даютъ показанія по иноческому общанію или по священству.

8. Явившемуся въ назначенный день тяжущемуся, священникъ или духовное лицо его исповѣданія напоминаетъ о святости присяги и о наказаніяхъ, положенныхъ въ законахъ за живую присягу. Тяжущіеся присягаютъ всегда сами, представительство въ присягѣ не допускается.

9. Присяга должна быть изустная, на основаніи изготвленнаго тяжущимися присяжнаго листа, который подписывается приведенными къ присягѣ тяжущимся, а, по неграмотности, кѣмъ либо другимъ и священникомъ, или духовнымъ лицомъ его исповѣданія.

10. Если присяга не состоитъ за смертью того, кто долженъ былъ ее выполнить, то дѣло рѣшается по имѣющимся въ немъ доказательствамъ и объясненіямъ сторонъ.

11. Присяга не допускается:

- а) По дѣламъ о правѣ собственности на недвижимое имущество;
- б) По дѣламъ обществъ, товариществъ и компаній;
- в) По дѣламъ, въ коихъ имѣютъ участіе несовершеннолѣтніе и вообще лица, коимъ не дозволяется свободное распоряженіе имуществомъ;
- г) По обстоятельствамъ, состоящимъ въ связи съ преступленіемъ или проступкомъ;
- д) Въ опроверженіе прямого смысла актовъ, не заподозрѣнныхъ въ подлинности.

12. Присяга принимается за доказательство того, въ чемъ она учинена, и не можетъ быть опровергаема никакими другими доказательствами.

Ст. 2. Постановленіе сіе внести установленнымъ порядкомъ въ Дневникъ Законовъ и особо сообщить Коммиссарамъ и Коммисіямъ по крестьянскимъ дѣламъ, а также всѣмъ уѣзднымъ управленіямъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 194-мъ засѣданіи, 4 (16) Іюля 1867 года.

Намѣстникъ Царства, Генераль-Фельдмаршалъ,
(подписаль) *Графъ Бергъ*.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
Сенаторъ, (подписаль) *Я. Соловьевъ*.

Число опубликованія, 13 (25) Сентября 1867 года.

7. Strony spór wiodące wykonywają przysięgę w kościele lub w domu modlitwy swojego wyznania, albo też w razie ich odległości od zarządu gminnego, w samym zarządzie gminnym. Osoby wyznania prawosławnego wykonywają przysięgę na świętą ewangelię, a inne osoby według obrządku swojego wyznania. Strony spór wiodące, stanowią duchownego, zamiast przysięgi składają zeznania z powołaniem się na swe śluby zakonne lub na święcenie kapłańskie.

8. Przybyłej w dniu oznaczonym stronie spór wiodącej, ksiądz lub duchowny jej wyznania przedstawi świętość przysięgi i karę za krzywoprzysięstwo prawem zagrożoną. Strony spór wiodące przysięgają zawsze osobiście i zastępstwo w złożeniu przysięgi nie jest dozwolone.

9. Przysięga ma być ustna, na zasadzie przygotowanej przez strony spór wiodące rotę przysięgi, która winna być podpisana przez stronę przysięgę wykonywającą, a w razie gdyby ta pisać nie umiała, przez kogobądź innego i przez księdza lub duchownego tegoż wyznania.

10. Jeżeli przysięga wykonana nie zostanie z powodu śmierci osoby, która wykonać ją miała, w takim razie sprawa rozstrzygnięta będzie stosownie do istniejących w tej sprawie dowodów i zeznania stron.

11. Przysięga nie może być dopuszczoną:

- a) w sprawach o prawo własności majątku nieruchomego,
- b) w sprawach dotyczących towarzystw, spółek i kompanij,
- c) w sprawach do których wpływają nieletni i w ogólności osoby którym nie jest dozwolone swobodne rozrządzenie majątkiem,
- d) w okolicznościach będących w związku z przestępstwem lub z wykroczeniem,
- e) dla odparcia prostego znaczenia aktów, których autentyczność zarzutowi nie podlega.

12. Przysięga poczytuje się za dowód na tę okoliczność, na którą wykonana została i żadnymi innymi dowodami odpiernaną być nie może.

Art. 2. Postanowienie niniejsze według przepisane go porządku zamieścić w Dzienniku Praw i oddzielnie zakomunikować Kommissarzom i Kommissyjom Spraw Włościańskich, jakoteż wszystkim Zarządom Powiatowym.

Działo się w Warszawie, na 194-m posiedzeniu, dnia 4 (16) Lipca 1867 roku.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
Сенаторъ, (подписаль) *Я. Соловьевъ*.

За zgodność:

Директор Глówny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński*.

За Dyrektora Kancellaryi, *Bilewski*.

Дзiень ogłoszenia, dnia 13 (25) Września 1867 roku.

Tom LXVII.

По указу Его Величества
АЛЕКСАНДРА II-го,

ИМПЕРАТОРА И САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССИЙСКАГО, ЦАРЯ ПОЛЬСКАГО,
ВЕЛИКАГО КНЯЗЯ ФИНЛЯНДСКАГО,
и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствъ Польскомъ Комитетъ.

Въ разрѣшеніе возникшаго вопроса о томъ: кому должно быть предоставлено сложеніе недоимокъ по страховымъ сборамъ, не превышающимъ 50 руб., такъ какъ 19 статьею Высочайше утвержденнаго 19 (31) Декабря 1866 года положенія объ управленіи дѣлами страхованія опредѣленъ лишь порядокъ сложенія недоимокъ, превышающихъ означенную сумму, Учредительный Комитетъ, согласно представленію главнаго директора внутреннихъ дѣлъ, постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Разсмотрѣніе и рѣшеніе дѣлъ по сложенію недоимокъ и недочетовъ не превышающихъ 50 руб., по каждому роду страхованія и по каждому изъ отдѣльныхъ случаевъ, указанныхъ въ частныхъ страховыхъ уставахъ, предоставляется губернскимъ правленіямъ, подъ предсѣдательствомъ губернатора; въ городѣ же Варшавѣ—городскому магистрату.

Ст. 2. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на губернскаго правленія и варшавскій городскій магистратъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 197-мъ засѣданіи, 14 (26) Іюля 1867 года.

Предсѣдатель-Намѣстникъ въ Царствѣ, Генераль-Фельдмаршалъ,
(подписалъ) *Графъ Бергъ.*

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, Сенаторъ,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Число опубликованія, 13 (25) Сентября 1867 года.

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

CESARZA I SAMOWŁADCY WSZECZ ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,

WIELKIEGO KSIĘCIA FINLANDZKIEGO,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

W rozstrzygnięciu wynikłej kwestyi co do tego: komu powinno być poruczone umarzanie zaległości w składkach od ubezpieczeń, nie przenoszących 50 rubli, skoro w art. 19 NAWYŻEJ zatwierdzonych dnia 19 (31) Grudnia 1866 r. przepisów o zarządzie interesami ubezpieczeń oznaczony jest tylko porządek umarzania zaległości rzeczoną summę przenoszących, Komitet Urządzający, zgodnie z przedstawieniem Dyrektora Głównego Spraw Wewnętrznych, postanowił i stanowi:

Art. 1. Rozpoznawanie i decydowanie interesów dotyczących umorzenia zaległości i niedoborów, nie przenoszących rs. 50 w składkach od ubezpieczeń wszelkiego rodzaju, i we wszystkich pojedynczych przypadkach, szczegółowemi ustawami o ubezpieczeniach przewidzianych, porucza się Rządowi Gubernjalnym pod przewodnictwem Gubernatora a w m. Warszawie Magistratowi miasta.

Art. 2. Wykonanie niniejszego postanowienia, które zamieszczone być ma w Dzienniku Praw, wkłada się na Rządy Gubernjalne i na Magistrat m. Warszawy.

Działo się w Warszawie, na 197 posiedzeniu, dnia 14 (26) Lipca 1867 roku.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, Сенаторъ,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

Za Dyrektora Kancellaryi, *Bilewski.*

Dzień ogłoszenia, dnia 13 (25) Września 1867 roku.

**ПРАВИТЕЛЬСТВЕННАЯ КОММИСИЯ
ЮСТИЦИИ.**

Во исполнение предписанія Его Сіятельства Генераль-Фельд-маршала Графа Намѣстника отъ 17 (29) Августа с. г. № 13504: публикуетъ въ Дневникъ Законовъ Высочайшій рескриптъ о пре-ращеніи розысканія имуществъ, подлежащихъ конфискаціи.

Варшава 18 (30) Августа 1867 года.

**KOMMISSYA RZĄDOWA
SPRAWIEDLIWOŚCI.**

W wykonaniu polecenia JW-go Jenerał-Feldmarszałka Hrabiego Namiestnika Królestwa z dnia 17 (29) Sierpnia r. b. № 13,504, ogłasza w Dzienniku Praw Reskrypt NAJWYŻSZY o zaniechaniu dalszego poszukiwania majątków, ulegających konfiskacie.

Warszawa dnia 18 (30) Sierpnia 1867 roku.

Директор Глówny Prezydujący, *Wosiński.*

Za Dyrektora Kancellaryi, *Bilewski.*

ВЫПИСКА ИЗЪ ЖУРНАЛА ЗАСѢДАНІЯ СОВѢТА УПРАВЛЕНІЯ.

отъ 13 (25) Іюня 1867 года.

Намѣстникъ въ Царствѣ сообщилъ Совѣту Управленія Высочайшій рескриптъ отъ 8 (20) Іюня с. г. на имя Намѣстника, слѣдующаго содержания:

„Съ возстановленіемъ нынѣ спокойствія и порядка въ Царствѣ Польскомъ, находя возможнымъ облегчить дѣйствіе мѣръ, которыя, независимо отъ личной отвѣтственности, навлекли на себя лица, участвовавшія въ мятежѣ 1863—1864 годовъ, и явить милость родственникамъ и наслѣдникамъ сихъ лицъ, Мы признали за благо прекратить нынѣ всякія дальнѣйшія розысканія имуществъ, какъ движимыхъ такъ и недвижимыхъ, принадлежащихъ преступникамъ, подвергшимся за участіе въ послѣднемъ мятежѣ дѣйствию постановленій о конфискаціи ихъ собственности, а равно всякія дѣйствія относительно конфискаціи тѣхъ изъ имуществъ подобнаго рода, которыя хотя обнаружены, но въ казну окончательно еще не поступили.

Представляемъ вамъ сдѣлать соотвѣтствующія распоряженія къ приведенію изъясненной воли Нашей въ надлежащее исполненіе.”

(подписано) „АЛЕКСАНДРЪ.”

Варшава,

8 (20) Іюня 1867 года.

Совѣтъ положилъ: о таковой Монаршей волѣ сообщить подлежащимъ управленіямъ, для зависящаго отъ нихъ по принадлежности исполненія.

Вѣрно:

Управляющій дѣлами Совѣта Управленія,

(подписаль) А. Заборовскій.

Число опубликованія, 13 (25) Сентября 1867 г.

WYPIS Z PROTOKÓŁU POSIEDZENIA RADY
ADMINISTRACYJNEJ.

z dnia 13 (25) Czerwca 1867 roku.

Namiestnik Królestwa zakommunikował Radzie Administracyjnej Reskrypt Najwyższy z dnia 8 (20) Czerwca r. b., na imię Namiestnika wydany, treści następującej:

„Z przywróceniem obecnie spokojności i porządku w Królestwie Polskiem, znajdując możliwem złagodzić moc obowiązującą środków, jakie niezależnie od odpowiedzialności osobistej ściągnęły na siebie osoby, które miały udział w rokoszu 1863—1864 r., i wyświadczyć łaskę krewnym i spadkobiercom tychże osób, uznaliśmy za stosowne zaniechać obecnie wszelkie dalsze poszukiwania majątków, tak ruchomych, jako też nieruchomości, należących do przestępców, uległych za udział w ostatnim rokoszu skutkom postanowień co do konfiskaty ich własności, tudzież wszelkie działania, dotyczące konfiskaty takich z majątków podobnej kategorii, które lubo wysledzone, ostatecznie jednak na rzecz skarbu nie przeszły.

Poruczymy wam wydać odpowiednie rozporządzenie ku wprowadzeniu powyższej Woli Naszej w wykonanie.”

(podpisano) „АЛЕКСАНДРЪ.”

w Warszawie,

dnia 8 (20) Czerwca 1867 r.

Rada Administracyjna o takowej MONARŞEJ Woli postanowiła podać do wiadomości właściwym Zarządom dla odpowiedniego, w czém do którego należy, wykonania.

Za zgodność:

Zarządzający interessami Rady Administracyjnej,

(podpisano) A. Zaborowski.

Za zgodność z odpisem:

Dyrektor Główny Prezydujący

w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

Za Dyrektora Kancellaryi, *Bilewski.*

Dzień ogłoszenia, dnia 13 (25) Września 1867 roku.

DZIENNIK PRAW

№ 226.

Tom Sześćdziesiąty Siódmy.

УКАЗЪ

ПРАВИТЕЛЬСТВУЮЩЕМУ СЕНАТУ.

Повелѣвъ, упразднить съ 1-го Января будущаго 1868 года, Правительственную Коммисію Внутреннихъ Дѣлъ Царства Польскаго, съ передачею частей оной въ заведываніе подлежащихъ Министерствъ, и признавая полезнымъ нынѣ же изъять изъ вѣдѣнія сей Коммисіи и подчинить непосредственно Министерству Внутреннихъ Дѣлъ управленіе медицинскою и гражданскою строительною частями въ губерніяхъ Царства, Мы, согласно представленію Нашего Намѣстника и заключенію Комитета по дѣламъ Царства, Повелѣваемъ:

I. По части медицинскаго управленія.

Ст. 1. Губернскія Правленія, по дѣламъ Врачебныхъ Отдѣленій оныхъ, подчинить въ губерніяхъ Царства Польскаго прямо и непосредственно Министерству Внутреннихъ Дѣлъ по Медицинскому Департаменту. При семъ предѣлы власти и обязанности Врачебныхъ Отдѣленій Губернскихъ Правленій опредѣляются правилами Устава Врачебнаго Св. Зак. тома XIII кн. I. относительно губернскихъ учрежденій по медицинской части, а дѣла, кои превышаютъ власть сихъ учрежденій, восходятъ изъ губерній Царства Польскаго въ Министерство Внутреннихъ Дѣлъ на одинаковомъ съ прочими Россійскими губерніями основаніи.

Ст. 2. Медицинскій Совѣтъ Царства Польскаго, Медицинское Отдѣленіе Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ и должность Главнаго Медицинскаго Инспектора Царства, нынѣ же упразднить.

Ст. 3. Временно назначить при Намѣстникѣ въ Царствѣ чиновника для исполненія порученій по медицинской части, съ наименованіемъ Медицинскаго Инспектора.

Ст. 4. Возлагавшіяся на Медицинскій Совѣтъ дѣла, собственно по ученой части, предоставить Медицинскому Отдѣленію Варшавской Главной Школы, на тѣхъ же основаніяхъ, какъ подобныя дѣла, по правиламъ Устава Врачебнаго, предоставлены Медицинскимъ Факультетамъ Россійскихъ Университетовъ.

Ст. 5. Надзоръ за состоящею въ Варшавѣ фельдшерскою школою, впредь до окончательнаго о ней распоряженія, предоставить Медицинскому Отдѣленію Варшавской Главной Школы.

U K A Z

DO RZĄDZĄCEGO SENATU.

Rozkazawszy zwinąć od 1-go Stycznia roku przyszłego 1868 Kommissyę Rządową Spraw Wewnętrznych w Królestwie Polskiem, z oddaniem jej Wydziałów pod zarząd właściwych Ministerstw, i uznając za pożyteczne zaraz wyłączyć z pod jej władzy i oddać pod bezpośrednią władzę Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Wydziały Służby Lekarskiej i cywilno-budowniczy w gubernijach Królestwa, stosownie do przedstawienia NASZEGO Namiestnika i wniosków Komitetu do Spraw Królestwa, Rozkazujemy:

I. Co do służby lekarskiej.

Art. 1. Rządy gubernialne w gubernijach Królestwa Polskiego, w interesach dotyczących ich wydziałów lekarskich, oddać pod bezpośrednią władzę Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Departamentu Lekarskiego. Przytem zakres władzy i obowiązki wydziałów lekarskich Rządów Gubernialnych, określają się przepisami Ustawy Lekarskiej zb: pr. T. XIII ks. I, dotyczącemi władz gubernijalnych służby lekarskiej, a interesa przewyższające władzę tych instytucyj przechodzą z gubernij Królestwa Polskiego do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, na jednakowej z innemi rossyjskimi gubernijami zasadzie.

Art. 2. Radę Lekarską Królestwa Polskiego, wydział lekarski Kommissyi Spraw Wewnętrznych i Urząd Głównego Inspektora Służby zdrowia w Królestwie, znieść bezzwłocznie.

Art. 3. Przeznaczyć czasowo przy Namiestniku w Królestwie Urzędnika do spełniania poruczeń, dotyczących służby lekarskiej, z nazwaniem go Inspektorem lekarskim.

Art. 4. Załatwiane przez Radę Lekarską czynności charakteru właściwie naukowego, poruczyć Wydziałowi Medycznemu przy Warszawskiej Szkole Głównej, na takich samych zasadach, na jakich podobne czynności według przepisów Ustawy Lekarskiej, poruczone są fakultetom Medycznym Uniwersytetów Rossyjskich.

Art. 5. Nadzór nad znajdującą się w Warszawie Szkołą Fельдшерów do czasu ostatecznego względem niej rozporządzenia, poruczyć Wydziałowi Medycznemu Warszawskiej Szkoły Głównej.

II. По части Строительной.

Ст. 6. Гражданскую строительную часть въ губерніяхъ Царства Польскаго, передать въ непосредственное вѣдѣніе Министерства Внутреннихъ Дѣлъ, съ распространеніемъ на сіи губерніи установленнаго, утвержденнаго Нами 29 Октября 1864 года мнѣніемъ Государственнаго Совѣта, порядка завѣдыванія означенною частію.

Ст. 7. Состоящій при Комисіи Внутреннихъ Дѣлъ Строительный Совѣтъ нынѣ же упразднить.

Ст. 8. Впредь до преобразованія хозяйственнаго управленія г. Варшавы, Варшавскому Магистрату предоставлять, утверждать строительныя и инженерныя работы по городскимъ общественнымъ зданіямъ на сумму до 10,000 р. съ тѣмъ, чтобы городскія строительныя работы въ Варшавѣ подчинены были въ техническо-полицейскомъ отношеніи надзору Варшавскаго Гражданскаго Губернатора.

Ст. 9. Испытаніе лицъ, желающихъ получить право производства строительныхъ работъ, возложить на профессоровъ Варшавской Главной Школы и назначенныхъ Главнымъ Начальствомъ ея техникумъ; о послѣдствіяхъ таковыхъ испытаній представлять на распоряженіе Министерства Внутреннихъ Дѣлъ.

III. Общія постановленія.

Ст. 10. Чиновъ упраздняемыхъ настоящимъ Указомъ учрежденій, оставить за штатомъ на общемъ основаніи правилъ Устава о гражданской службѣ въ Царствѣ Польскомъ.

Ст. 11. Приведеніе сихъ мѣръ въ дѣйствіе возложить на Министра Внутреннихъ Дѣлъ и Намѣстника Нашего въ Царствѣ, по принадлежности.

Правительствующій Сенатъ не оставить учинить надлежащаго къ исполненію настоящаго Указа Нашего распоряженія.

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

„АЛЕКСАНДРЪ.“

Въ Москвѣ,
20 Юля 1867 года.

Съ подлиннымъ вѣрно:

За Управляющаго дѣлами Комитета, Помощникъ Статсъ-Секретаря
(подписалъ) А. Гильфердингъ.

Вѣрно:

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, Сенаторъ
(подписалъ) Я. Соловьевъ.

Число опубликованія, 19 (31) Октября 1867 г.

II. Co do służby Budowniczej.

Art. 6. Służbę cywilno-budowniczą w gubernijach Królestwa Polskiego, oddać pod bezpośrednią Władzę Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, z zastosowaniem do tych gubernij porządku zawiadywania tąż służbą, jaki ustanowiony został zdaniem Rady Państwa przez Nas w dniu 29 Października 1864 r. zatwierdzonem.

Art. 7. Znajdującą się przy Komissyi Spraw Wewnętrznych Radę Budowniczą, znieść bezzwłocznie.

Art. 8. Do czasu przekształcenia ekonomicznego zarządu m. Warszawy, Magistratowi m. Warszawy poruczyć zatwierdzanie robót budowniczych i inżynierskich przy miejskich publicznych gmachach na sumę do 10,000 rsr., tak jednak, aby roboty budownicze miejskie w Warszawie, podlegały pod względem techniczno-policyjnym nadzorowi Warszawskiego Gubernatora Cywilnego.

Art. 9. Egzaminowanie osób, pragnących uzyskać prawo prowadzenia robót budowniczych, poruczyć professorom Warszawskiej Szkoły Głównej, i wyznaczonym przez główną Zwierzchność kraju technikom; rezultaty takich egzaminów przedstawiać do rozporządzenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

III. Przepisy Ogólne.

Art. 10. Urzędników Wydziałów znoszących się przez niniejszy Ukaz, uznać za spadłych z etatu na ogólnej zasadzie przepisów Ustawy o Służbie Cywilnej w Królestwie Polskiem.

Art. 11. Wykonanie niniejszego, poruczyć Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Naszemu Namiestnikowi w Królestwie, w czym do kogo należy.

Senat Rządzący nieomieszką wydać właściwych rozporządzeń dla wykonania niniejszego Ukazu NASZEGO.

Na oryginale Własną JEJEGO CESARSKIEJ MOŚCI ręką podpisano:

„ALEXANDER“.

w Moskwie,
20 Lipca 1867 roku.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
Сенаторъ (подписалъ) Я. Соловьевъ.

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Komissyi Rządowej Sprawiedliwości, Wosiński.
Za Dyrektora Kancellaryi, Bilewski.

Dzień ogłoszenia, dnia 19 (31) Października 1867 roku.

УКАЗЪ

ПРАВИТЕЛЬСТВУЮЩЕМУ СЕНАТУ.

Въ заботливости Нашей о преуспѣяніи находящагося въ Варшавѣ Александринско-Маріинскаго-дѣвичьяго Института, желая согласовать его устройство съ системою, принятою для управленія женскими учебными заведеніями вѣдомства учреждений Императрицы Маріи, а также сравнять этотъ Институтъ въ правахъ и преимуществахъ съ упомянутыми заведеніями, повелѣваемъ:

Ст. 1. Варшавскій Александринско-Маріинскій дѣвичій Институтъ, состоящій подъ Августѣйшимъ Покровительствомъ Любезнѣйшей супруги Нашей Государыни Императрицы Маріи Александровны, изъять изъ вѣдомства Варшавскаго Учебнаго Округа и передать въ вѣдѣніе IV-го Отдѣленія, Собственной Нашей Канцеляріи, со всѣмъ принадлежащимъ Институту имуществомъ, въ чемъ бы оное ни заключалось.

Ст. 2. Приведеніе въ дѣйствіе и развитіе сего Указа, возложить на Главно-управляющаго означеннымъ Отдѣленіемъ.

Правительствующій Сенатъ не оставитъ учинить къ исполненію сего надлежащее распоряженіе.

На подлинномъ собственною Его Императорскаго Величества рукою написано:

„АЛЕКСАНДРЪ”.

Въ Орлѣ,
22 Іюля 1867 года

Върно:

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
Сенаторъ (подписалъ) *Я. Соловьевъ*.

Число опубликованія 19 (31) Октября 1867 г.

UKAZ

DO RZĄDZĄCEGO SENATU.

W troskliwości Naszej o pomyślny rozwój istniejącego w Warszawie Aleksandryjsko-Maryjskiego Instytutu Panien, pragnąc urządzenie jego zastosować do systemu przyjętego w zarządzie Zakładami Naukowemi żeńskiemі Wydziału Instytucyj Cesarzowej Maryi, tudzież porównać ten Instytut w prawach i prerogatywach z zakładami wspomnianemi, Rozkazujemy:

Art. 1. Aleksandryjsko-Maryjski Instytut Panien w Warszawie, zostający pod Najłaskawszą Opieką NAJUKOCHAŃSZÉJ MAŁŻONKI NASZÉJ NAJJAŚNIEJSZÉJ CESARZOWÉJ MARYI-ALEXANDROWNY, wyłączyć z zarządu Okręgu Naukowego Warszawskiego i oddać pod Zarząd IV Wydziału Własnej NASZÉJ Kancellaryi, z wszelkim majątkiem do tegoż Instytutu należącym, z czego bądź takowy się składa.

Art. 2. Wprowadzenie w wykonanie i rozwinięcie niniejszego Ukazu, wkłada się na Głównie-Zarządzającego wspomnianym Wydziałem.

Rządzący Senat nieomieszką wydać w celu wykonania tego, właściwych rozporządzeń.

Na oryginale Własną Jego CESARSKIÉJ MOŚCI ręką podpisano:

„ALEXANDER.”

w Orle,
dnia 22 Lipca 1867 roku.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
Сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ*.

Za zgodność:

Директор Гłówny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński*.

За Директора Кancellарии, *Bilewski*.

Дзiень огłосzenia, dnia 19 (31) Października 1867 roku.

У К А З Ъ

ПРАВИТЕЛЬСТВУЮЩЕМУ СЕНАТУ.

Указомъ Нашимъ 28 Декабря 1866 года Мы повелѣли, для окончанія ревизіи отчетности Царства Польскаго за прежнее по 1867 годъ время образовать Временную Коммисію, которой личный составъ, содержаніе и обязанности опредѣлить особымъ постановленіемъ.

Нынѣ, утвердивъ составленныя по сему предмету Государственнымъ Контролеромъ и въ Комитетѣ по дѣламъ Царства Польскаго разсмотрѣнныя предположенія, Мы повелѣваемъ:

Ст. 1. Учредить въ Варшавѣ Временную Контрольную Коммисію для окончанія въ теченіи двухъ лѣтъ, ревизіи отчетности Царства Польскаго за время до 1 (13) Января 1867 года, подчинивъ сію Коммисію непосредственно Государственному Контролеру.

Ст. 2. Повѣрку книгъ и счетовъ, которыя имѣютъ быть переданы въ Государственный Контроль изъ упраздненныхъ контрольных частей Царства, производить на основаніи существовавшихъ тамъ узаконеній относительно взиманія доходовъ и производства расходовъ. Въ видахъ же возможнаго облегченія порядка дѣлопроизводства и формъ ревизіи, предоставить Государственному Контролеру опредѣлить оныя особою инструкцію, нестѣсняясь при этомъ дѣйствовавшими въ бывшей Высшей Счетной Палатѣ правилами.

Ст. 3. Въ отношеніи личнаго состава Временной Контрольной Коммисіи и общаго оной Присутствія, опредѣленія и увольненія служащихъ, представленія ихъ къ наградамъ, а также отношеній Коммисіи къ Государственному Контролеру, къ центральнымъ учрежденіямъ Государственного Контроля и къ Правительственнымъ Учрежденіямъ прочихъ вѣдомствъ, распространить на Временную Контрольную Коммисію дѣйствіе Высочайше утвержденнаго въ 3-й день Января 1866 года Положенія о контрольныхъ учрежденіяхъ въ Имперіи.

Ст. 4. На содержаніе Временной Коммисіи отпускать въ теченіи двухъ лѣтъ по 48,700 р. ежегодно, показывая сумму эту въ § 2 статьи 8 смѣты Государственнаго Контроля.

Ст. 5. Личный составъ и оклады содержанія Коммисіи опредѣлить согласно прилагаемому при семъ Росписанію.

У К А З

DO RZĄDZĄCEGO SENATU.

Ukazem Naszym z dnia 28 Grudnia 1866 r., w celu ukończenia rewizji rachunków Królestwa Polskiego za przeszłość do roku 1867, Rozkazaliśmy utworzyć Kommissję Czasową, której skład osobisty, uposażenie i obowiązki oznaczyć przez oddzielne postanowienie.

Obecnie zatwierdziwszy projekt w tym przedmiocie przez Kontrolera Państwa ułożony, a w Komitecie do Spraw Królestwa Polskiego rozpoznany, Rozkazujemy:

Art. 1. Utworzyć w Warszawie Czasową Kommissję Kontrolną w celu ukończenia w przeciągu dwóch lat, rewizji rachunków Królestwa Polskiego za czas do dnia 1 (13) Stycznia 1867 r., z poddaniem takiej Kommissyi pod bezpośrednie zwierzchnictwo Kontrolera Państwa.

Art. 2. Sprawdzanie ksiąg i rachunków, które ze zniesionych władz kontrolnych Królestwa, do Kontroli Państwa przeniesione być, mają, dokonywać na zasadzie przepisów, jakie tam pod względem poboru dochodów i uskuteczniania wydatków obowiązywały. W celu zaś uproszczenia o ile można porządku prowadzenia czynności i form rewizji, pozostawić Kontrolerowi Państwa oznaczenie ich przez osobną instrukcyę, nie ścieśniając się przytém przepisami, jakie obowiązywały w byłej Najwyższej Izbie Obrachunkowej.

Art. 3. Pod względem osobistego składu Czasowej Kommissyi Kontrolnej i ogólnego jęj Zebrania, mianowania i uwalniania Urzędników, przedstawiania ich do nagród, jakoteż stosunku tęg Kommissyi do Kontrolera Państwa, do Centralnych Władz Kontroli Państwa i do, Władz Rządowych innych Wydziałów, rozciągnąć do Czasowej Kommissyi Kontrolnej moc obowiązującą Najwyżej zatwierdzonej w dniu 3 Stycznia 1866 r., Ustawy o Władzach Kontrolnych w Cesarstwie.

Art. 4. Na uposażenie Czasowej Kommissyi udzielać w przeciągu 2-ch lat po rsr. 48,700 rocznie, wykazując tę sumę w § 2 poz. 8 Etabu Kontroli Państwa.

Art. 5. Skład osobisty i wysokość plac w Kommissyi, oznaczyć podług załączonego przy niniejszém etatu.

Ст. 6. Лицамъ, имѣющимъ поступить въ Государственный Контроль изъ упраздненныхъ съ 1 (13) Января 1867 года контрольных частей Царства, сохранить право пользованія всеми тѣми преимуществами и льготами, которыми они пользовались по мѣсту прежняго ихъ служенія, какъ то: участіе въ эмеритальной кассѣ, пользованіе добавочнымъ жалованьемъ и т. п.

Правительствующій Сенатъ не оставить учинить къ исполненію сего Указа Нашего надлежащія распоряженія.

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

„АЛЕКСАНДРЪ“.

Въ Царскомъ Селѣ,
23-го Юня 1867 года.

Art. 6. Osoby, które ze zniesionych z dniem 1 (13) Stycznia 1867 r. Władz Kontrolnych Królestwa, do Kontroli Państwa przejść mają, utrzymać przy prawie korzystania z tych wszystkich ulg i prerogatyw, z których one za poprzedniej swjej służby korzystały, jako to: udział w Stowarzyszeniu Emerytalnem, pobieranie pensyi dodatkowej i t. p.

Rządzący Senat nieomieszką wydać w celu wykonania niniejszego Ukazu NASZEGO właściwych rozporządzeń.

Na oryginale Własną JEGO CESARSKIEJ MOŚCI ręką podpisano:

„ALEXANDER“.

W Carskiem Siele,
dnia 23 Czerwca 1867 r.

Членъ - Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
Сенаторъ, (подписаль) Я. Соловьевъ.

Za zgodność:

Директор Гłówny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, Wosiński.

Za Dyrektora Kancellaryi, Bilewski.

На подлинномъ собственною Его Императорскаго Величества
рукою написано:

„Быть по сему.”

Въ Царскомъ Селѣ,
23-го Іюня 1867 года.

РОСПИСАНІЕ

Должностей и издержекъ по Варшавской Временной
Контрольной Коммисіи.

	Содержа- ніе въ годъ		Всего	Классы и разряды	
	Жало- ванья	Столо- выхъ		По долж- ности и мундиру	По пенсіи
Управляющій	1,800	1,200	3,000	V	III раз. I ст.
Старшій Ревизоръ . .	1,200	600	1,800	VI	III раз. II ст.
Младшій Ревизоръ . .	900	500	1,400	VII	V раз.
Помощникъ Ревизора .	600	300	900	VIII	VI раз.
Счетный Чиновникъ . .	350	150	500	IX	VII раз.
Экзекуторъ	400	200	600		
Журналистъ	400	200	600		
Старшій Архивариусъ .	500	250	750	VIII	VI раз.
Младшій Архивариусъ .	350	150	500	IX	VII раз.
Старшій Бухгалтеръ . .	600	400	1,000	VII	V раз.
Младшій Бухгалтеръ . .	450	225	675	IX	VII раз.
На канцелярскихъ чи- новниковъ	—	—	4,000	—	—
На письменные матеріа- лы и содержаніе ниж- нихъ служителей . . .	—	—	4,000	—	—

Примѣчаніе 1-е. Государственному Контролеру предоста-
вляется, на основаніи сего Росписанія, опредѣлять, въ мѣрѣ
дѣйствительной надобности, число чиновниковъ во Временной
Контрольной Коммисіи и назначать имъ содержаніе, съ тѣмъ
только, чтобы размѣръ сего содержанія не превышалъ оклада,
каждой должности по Росписанію присвоеннаго, и чтобы об-
щая сумма расходовъ не превышала назначенной на содержа-
ніе Коммисіи суммы 48,700 р. въ годъ.

Na oryginalne własną Jego CESARSKIEJ MOŚCI ręką napisano:

„Ma być podług tego”

W Carskiem Siele,
dnia 23 Czerwca 1867 roku.

Е Т А Т

Urzędów i wydatków Czasowej Kommissyi Kontrolnej
w Warszawie.

	Uposażenie roczne		Razem	Klasy i stopnie	
	Placy	Stolo- wych		z Urzędu imun- durn	z płacy
Zarządzający	1,800	1,200	3,000	V	III kla: I st.
Rewizor Starszy . . .	1,200	600	1,800	VI	III kla: II st.
Rewizor Młodszy . . .	900	500	1,400	VII	V kla:
Pomocnik Rewizora . .	600	300	900	VIII	VI kla:
Rachmistrz	350	150	500	IX	VII kla:
Egzekutor	400	200	600		
Dziennikarz	400	200	600		
Archiwista Starszy . .	500	250	750	VIII	VI kla:
Archiwista Młodszy . .	350	150	500	IX	VII kla:
Buchhalter Starszy . .	600	400	1,000	VII	V kla:
Buchhalter Młodszy . .	450	225	675	IX	VII kla:
Na urzędników Kancela- ryjnych	—	—	4,000	—	—
Na materiały pismienne i utrzymanie służby niż- szej	—	—	4,000	—	—

Uwaga 1. Kontrolerowi Państwa pozostawia się, na zasadzie
niniejszego etatu, oznaczanie według rzeczywistej potrzeby liczby
Urzędników Czasowej Kommissyi Kontrolnej, oraz uposażenia dla
nich, z tém tylko zastrzeżeniem, ażeby wysokość tego uposażenia
nie przenosiła płacy, podług etatu do każdego urzędu przywiąza-
nej, i ażeby ogólna summa wydatków, nie przenosiła przeznaczo-
nej na uposażenie Kommissyi summy Rsr: 48,700 rocznie.

Примѣчаніе 2-е. Отноительно опредѣленія на службу чиновниковъ и служащихъ во Временной Контрольной Коммисіи, а равно ихъ служебныхъ правъ, на сію Коммисію распространяются правила, дѣйствующія въ семъ отношеніи по Контрольному вѣдомству Имперіи.

Подписалъ: Предсѣдательствующій въ Комитетѣ по дѣламъ Царства Польскаго, *Князь Павелъ Гагаринъ.*

Uwaga 2. Pod względem przeznaczenia do służby urzędników i zostających w służbie w Czasowej Kommissyi Kontrolnej, tudzież pod względem ich służbowych praw, do téj Kommissyi rozciągają się przepisy, jakie w téj mierze w Zarządzie Kontrolnym Cesarstwa są obowiązujące.

Podpisał: Prezydujący w Komitecie do Spraw Królestwa Polskiego,
Książę Paweł Gagarin.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, Сенаторъ
(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:

Директор Гłówny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

za Dyrektora Kancellaryi, *Bilewski.*

По Указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

ИМПЕРАТОРА и САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССИЙСКАГО, ЦАРЯ ПОЛЬСКАГО,

ВЕЛИКАГО КНЯЗЯ ФИНЛЯНДСКАГО,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ.

По представлению Правительственной Комисіи Внутреннихъ Дѣлъ отъ 14 (26) Іюня сего 1867 года, Учредительный Комитетъ постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Составленное Правительственною Комисіею Внутреннихъ Дѣлъ, при семъ прилагаемое положеніе о Варшавской Пожарной Командѣ утвердить.

Ст. 2. Исполненіе сего положенія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возложить по принадлежности на Главнаго Директора Правительственной Комисіи Внутреннихъ Дѣлъ и Начальника Варшавскаго Жандармскаго Округа.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 198-омъ засѣданіи, 18 (30) Іюля 1867 года.

Предсѣдатель, Намѣстникъ въ Царствѣ, Генералъ-Фельдмаршалъ, (подписалъ) *Графъ Бергъ.*

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, Сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Директоръ Канцеляріи, (подписалъ) *А. Нератовъ.*

Число опубликованія, 19 (31) Октября 1867 г.

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

CESARZA i SAMOWŁADCY WSZECH ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,

WIELKIEGO KSIĘCIA FINLANDZKIEGO,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

Na przedstawienie Komissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych z dnia 14 (26) Czerwca 1867 r., Komitet Urządzający postanowił i stanowi:

Art. 1. Ułożoną przez Komissyę Rządową Spraw Wewnętrznych i przy niniejszém załączoną Ustawę o Straży Ogniowej w Warszawie, zatwierdzić.

Art. 2. Wykonanie téj ustawy, która w Dzienniku Praw zamieszczoną być winna, poruczyć Dyktorowi Głównemu Spraw Wewnętrznych i Naczelnikowi Warszawskiego Okręgu Żandarmów, w czem do kogo należy.

Działo się w Warszawie na 198 posiedzeniu, dnia 18 (30) Lipca 1867 r.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, Сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:
Dyrektor Główny Prezydujący
w Komissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

Za Dyrektora Kancellaryi, Bilewski.

Дзень огласенія, дня 19 (31) Паўдзiernіка 1867 року.

Tom LXVII.

ПОЛОЖЕНИЕ

О ВАРШАВСКОЙ ПОЖАРНОЙ КОМАНДѢ.

Ст. 1. Варшавская Пожарная Команда составляется изъ трехъ Отдѣлений, а именно:

- a) для тушенія пожаровъ,
- b) для очистки дымовыхъ трубъ, и
- c) изъ такъ называемаго Рабочаго Отдѣленія для очистки улицъ, поливанія шоссированныхъ дорогъ и городскихъ площадей, равно для освѣщенія ламповымъ масломъ публичныхъ фонарей, гдѣ не заведено еще газовое освѣщеніе.

Каждое изъ этихъ Отдѣленій пособляетъ взаимно одно другому, и чины одного Отдѣленія могутъ быть переводимы въ другое, по мѣрѣ надобности и усмотрѣнію Начальства.

Ст. 2. Размѣръ окладовъ жалованья и содержанія Пожарной Команды опредѣляется прихода-расходною росписью г. Варшавы утверждаемою высшимъ Начальствомъ.

Ст. 3. Начальникъ Команды и Брандмейстеры, если они не имѣютъ военныхъ чиновъ, назначаются въ эти должности сообразно правиламъ, постановленнымъ въ Уставѣ о гражданской службѣ; если же они изъ военныхъ, то съ соблюденіемъ порядка предписаннаго военными Постановленіями.

Порядокъ комплектованія Пожарной Команды нижними чинами, указанъ въ Высочайше утвержденныхъ въ 22 день Марта 1867 года особыхъ правилахъ.

Ст. 4. Въ трубочистные ученики могутъ быть зачисляемы мальчики отъ 9-и до 13-и-лѣтняго возраста включительно:

- a) отдаваемые родителями, не лишенными по закону родительской власти, равно опекунами — на основаніи разрѣшенія семейнаго совѣта, —
- b) лишенные попечительства родныхъ, воспитанники заведеній Младенца Иисуса и Пріюта нравственно испорченныхъ дѣтей, равно сироты, состоящія въ вѣдѣніи Благотворительнаго Общества по согласію и выбору частныхъ Попечительныхъ Совѣтовъ или Попечителей подлежащихъ Заведеній.

Ст. 5. При пріемѣ малолѣтнихъ въ трубочистные ученики объявляется за подпискою отдающихъ ихъ, на какихъ правахъ они поступаютъ въ Пожарную Команду.

USTAWA

O STRAŻY OGNIOWEJ W WARSZAWIE.

Art. 1. Straż Ogniowa w Warszawie składa się z trzech oddziałów a mianowicie:

- a) do gaszenia pożarów,
- b) do wycierania kominów, i
- c) tak zwanego Oddziału Roboczego do oczyszczania ulic, polewania dróg szosowych i placów miejskich, tudzież do oświetlania olejem latarni publicznych, gdzie oświetlenie gazowe jeszcze zaprowadzonym nie zostało.

Oddziały te posilkuja się wzajemnie, i osoby zostające w służbie jednego oddziału, mogą być przenoszone do innego, stosownie do potrzeby i uznania zwierzchności.

Art. 2. Wysokość płacy i utrzymania dla straży ogniowej, oznaczana być ma etatem dochodów i wydatków m. Warszawy, przez Władzę wyższą zatwierdzonym.

Art. 3. Naczelnik Straży i Brandmajstrowie, jeżeli nie posiadają stopni wojskowych, mianowani być mają na te urzędy stosownie do przepisów Ustawy o służbie Cywilnej, a jeżeli są wojskowi, to z zachowaniem porządku, przepisami wojskowemi określonego.

Porządek kompletowania Straży Ogniowej osobami niższych stopni, wskazany jest w oddzielnych przepisach, Najwyżej w dniu 22 Marca r. b. 1867 zatwierdzonych.

Art. 4. Na uczniów kominarskich mogą być przyjmowani chłopcy mający od 9-ciu do włącznie 13-u lat wieku:

- a) oddawani przez rodziców, którzy według prawa nie są pozbawieni władzy rodzicielskiej, jako też przez opiekunów, na zasadzie uchwały Rady familijnej;
- b) pozbawieni opieki krewnych, wychowawcy zakładów Dzieciątka Jezus i Instytutu moralnie zaniebanych dzieci, jakoteż sieroty, zostające pod zarządem Towarzystwa Dobroczynności, za zgodą i z wyboru Rad szczegółowych Opiekunczych lub opiekunów właściwych zakładów.

Art. 5. Przy przyjmowaniu nieletnich na uczniów Kominarskich, osobom które ich oddają, oznajmionem być ma za podpisem, na jakich prawach ciż nieletni przyjmują się do Straży Ogniowej.

Ст. 6. Начальник Пожарной Команды подчиняется Оберъ-Полицеймейстеру, — прочие же чины этой команды — Начальнику оной. По дѣламъ, превышающимъ власть Оберъ-Полицеймейстера — Пожарная Команда подчиняется тому Начальству, коему подчинена Варшавская исполнительная полиція.

Ст. 7. Чины Пожарной Команды при поступленіи ихъ на службу, приводятся къ присягѣ на вѣрность службы по установленной формѣ.

Ст. 8. Чины Пожарной Команды состоятъ въ полномъ и безусловномъ повиновеніи своему Начальству на томъ же основаніи, какъ въ военной службѣ. — За упущенія по службѣ подвергаются они законному взысканію по усмотрѣнію своего Начальства, а за преступленія, предаются военному Суду.

Ст. 9. Способнѣйшимъ къ тушенію пожаровъ и очисткѣ дымовыхъ трубъ чинамъ Пожарной Команды, кои послѣ безпорочнаго прослуженія въ этой командѣ восьми лѣтъ, останутся въ оной добровольно на дальнѣйшее время, могутъ быть производимы, по ходатайству Начальства, съ разрѣшенія Намѣстника, прибавки къ жалованью. — Размѣръ этихъ прибавокъ не долженъ превышать въ первые четыре года послѣ прослуженія обязательныхъ 8-и лѣтъ, одной трети годового оклада; въ продолженіи дальнѣйшей ихъ службы — половины годового оклада.

Ст. 10. Нижнимъ чинамъ, подвергшимся на службѣ въ Пожарной Командѣ увѣчью, могутъ быть при увольненіи отъ службы, назначаемы, съ разрѣшенія Намѣстника, единовременныя пособія и пожизненныя пенсіи, именно:

а) единовременныя пособія, размѣръ коихъ не долженъ превышать годового оклада жалованья, будутъ выдаваемы нижнимъ чинамъ, нелишеннымъ, вслѣдствіе увѣчья, силъ заработать на свое пропитаніе,

б) пожизненныя пенсіи предоставляются тѣмъ только нижнимъ чинамъ, кои вслѣдствіе увѣчья лишены силъ заработать на свое содержаніе.

Таковая пенсія прослужившимъ въ Пожарной Командѣ 8 лѣтъ и болѣе, будетъ назначаемая въ размѣрѣ полного годового оклада жалованья; не прослужившимъ же 8-и-лѣтняго срока, въ размѣрѣ половиннаго годового оклада жалованья.

Ст. 11. Поступившимъ въ Пожарную Команду трубочистнымъ мальчишкамъ, срокъ 8-и-лѣтней службы считать съ 18-и-лѣтняго возраста включительно; тѣмъ же изъ нихъ, кои ранѣе сего

Art. 6. Naczelnik Straży Ogniowej podlega Ober-Policmajstrowi, inne zaś osoby z téj Straży, Naczelnikowi téjże. W interesach przechodzących władzę Ober-Policmajstra, Straż Ogniowa podlega téj samej Zwierzchności, której podlega Warszawska Policja wykonawcza.

Art. 7. Osoby służące w Straży Ogniowej, przy wstąpieniu do służby wykonywają przysięgę na wierność w służbie podług przepisanej formy.

Art. 8. Zostający w służbie Straży Ogniowej, winni są zupełnie i bezwarunkowe posłuszeństwo swojej Zwierzchności według tych samych zasad, jakie obowiązują w służbie wojskowej. Za uchybienie w służbie ulegają odpowiedzialności stosownie do przepisów, podług uznania ich Zwierzchności, a za przestępstwa oddawani być mają pod Sąd Wojenny.

Art. 9. Osobom straży ogniowej więcej uzdatnionym do gaszenia pożarów i wycierania kominów, które po nienaganném przesłużeniu w téj Straży ośmiu lat, dobrowolnie na czas dłuższy w nięj pozostaną, mogą być przyznawane, na przedstawienie Zwierzchności, z decyzji Namiestnika, dodatki do pensyi. Wysokość tych dodatków nie powinna przewyższać, w przeciągu pierwszych czterech lat po przesłużeniu ośmiu lat obowiązkowych, jednej trzeciej części płacy rocznej, a podczas dalszej ich służby, połowy płacy rocznej.

Art. 10. Osobom niższych stopni, które na służbie w Straży Ogniowej uległy kalectwu, mogą być przy uwolnieniu ich ze służby, z decyzji Namiestnika, wyznaczane jednorazowe wsparcia i pensye dożywotnie, a mianowicie:

a) wsparcia jednorazowe, wysokość których jednorocznej płacy przewyższać nie powinna, udzielane będą osobom niższych stopni, które pomimo kalectwa nie są pozbawione sił do zapracowania na swe utrzymanie;

b) pensye dożywotnie przyznawane będą tylko tym osobom niższych stopni, które w skutek kalectwa pozbawione zostały sił do zapracowania na swoje utrzymanie.

Pensya takowa dla osób, które przesłużyły w Straży Ogniowej lat ośm, lub więcej, wyznaczaną będzie w stosunku całkowitej płacy rocznej; tym zaś, które nieprzesłużyły terminu ośmioletniego, w stosunku połowy płacy rocznej.

Art. 11. Kominiarczykom, którzy wstąpili do Straży Ogniowej, termin ośmioletniej służby liczony być ma od włącznie 18 lat wieku; tym zaś z pomiędzy nich, którzy przed dojściem do tego wieku otrzy-

возраста, произведены будутъ въ званіе подмастерьевъ — срокъ выслуги считать со времени поступления въ это званіе.

Ст. 12. Брандмейстерамъ Пожарной Команды, прослужившимъ вообще не менѣе 20 лѣтъ, въ томъ числѣ по меньшей мѣрѣ 10 лѣтъ въ должности Брандмейстера, если они останутся на дальнѣйшее время въ Командѣ, могутъ быть производимы по ходатайству непосредственного ихъ Начальника, и съ утвержденья Намѣстника, личныя прибавки (ad personam) въ размѣрѣ отъ $\frac{1}{4}$ части до одной трети годового оклада жалованья.

Ст. 13. Исключенные изъ команды за дурное поведение или же по неспособности, чины, лишаются всѣхъ предоставленныхъ имъ преимуществъ.

Ст. 14. Состоящіе въ Варшавской Пожарной Командѣ нижніе чины изъ безсрочно-отпускныхъ и переведенные въ команду изъ полковъ, пользуются правами для нижнихъ чиновъ войскъ, Высочайше утвержденными 28 Сентября 1864 года.

Намѣстникъ въ Царствѣ, Генераль-Фельдмаршалъ,
(подписалъ) *Графъ Бергъ*.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, Сенаторъ,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ*.

За Директора Канцеляріи, (подписалъ) *А. Нератовъ*.

mają stopień czeladnika, termin wysługi liczyć się ma od czasu otrzymania tego stopnia.

Art. 12. Brandmajstrom Straży Ogniowej, którzy przesłużyli w ogóle nie mniej jak 20 lat, a w téj liczbie na urzędzie Brandmajstra przynajmniej lat 10, jeżeli nadal w Straży pozostaną, przyznawane być mogą na przedstawienie bezpośredniego ich Zwierzchnika i z decyzji Namiestnika, dodatki do osoby (ad personam) w ilości od $\frac{1}{4}$ do jednej trzeciej części płacy rocznej.

Art. 13. Wykluczeni ze Straży za złe prowadzenie się lub z powodu niezdatności, pozbawiają się wszystkich zapewnionych im prerogatyw.

Art. 14. Zostające w Warszawskiej Straży Ogniowej osoby niższych stopni z nieograniczenie urlopowanych i przeniesione do Straży z pułków, korzystają z praw dla osób niższych stopni wojskowych, Najwyżej dnia 28 Września 1864 r. zatwierdzonych.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, Сенаторъ,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ*.

Za zgodność:

Директор Гłówny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński*.

Za Dyrektora Kancellaryi, *Bilewski*.

По Указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

ИМПЕРАТОРА И САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССИЙСКАГО, ЦАРЯ ПОЛЬСКАГО,

ВЕЛИКАГО КНЯЗЯ ФИНЛЯНДСКАГО,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ.

По представлению Правительственной Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ, Учредительный Комитетъ, въ развитіе подлежащихъ статей Высочайше утвержденнаго 19 (31) Декабря 1866 года, Положенія о губернскомъ и Уѣздномъ управленіи въ губерніяхъ Царства Польскаго, постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Чиновники для писма въ Магистратахъ негубернскихъ городовъ опредѣляются на службу и увольняются отъ оной Уѣздными Управленіями.

Ст. 2. Чиновники же для писма въ Магистратахъ губернскихъ городовъ и г. Лодзи опредѣляются на службу и увольняются отъ оной Губернаторами, по Губернскому Правленію, и

Ст. 3. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Главнаго Директора Правительственной Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 199-мъ засѣданіи, 21 Іюля (2 Августа) 1867 года.

Предсѣдатель-Намѣстникъ, Генераль-Фельдмаршалъ,
(подписалъ) *Графъ Бергъ.*

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, Сенаторъ,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Директоръ Канцеляріи, (подписалъ) *А. Нератовъ.*

Число опубликованія, 19 (31) Октября 1867 г.

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

CESARZA I SAMOWŁADCY WSZECH ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,

WIELKIEGO KSIĘCIA FINLANDZKIEGO,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

Na przedstawienie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych, Komitet Urządzający w rozwinięciu odpowiednichъ artykułówъ NAJWYŻEJ w dniu 19 (31) Grudnia 1866 r. zatwierdzonej Ustawy o zarządzie gubernijalnym i powiatowym w Gubernijachъ Królestwa Polskiego, postanowił i stanowi:

Art. 1. Urzędnicy do pisma w Magistratachъ miast niegubernijalnychъ mają być mianowani i uwalniani ze służby przez Zarządy Powiatowe.

Art. 2. Urzędnicy do pisma w Magistratachъ miast gubernijalnychъ, jakoteż miasta Łodzi, mają być mianowani i uwalniani ze służby przez Gubernatorów, w Rządachъ Gubernijalnychъ.

Art. 3. Wykonanie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku Praw zamieszczone być ma, wkłada się na Dyrektora Głównego Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych.

Działo się w Warszawie na 199-m posiedzeniu, dnia 21 Lipca (2 Sierpnia) 1867 roku.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, Сенаторъ,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:

Директоръ Глówny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

Za Dyrektora Kancellaryi, Bilewski.

Дзень ogłoszenia, dnia 19 (31) Października 1867 roku.

Tom LXVII.

32

По Указу Его Величества
АЛЕКСАНДРА II-го,

ИМПЕРАТОРА И САМОДЕРЖЦА ВОСРОССИЙСКАГО, ЦАРЯ ПОЛЬСКАГО,
ВЕЛИКАГО КНЯЗЯ ФИНЛЯНДСКАГО,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствъ Польскомъ Комитетъ.

Вслѣдствіе представленія Главнаго Директора Внутреннихъ Дѣлъ, относительно учрежденія особыхъ Канцелярій при Начальникахъ Земской стражи, Учредительный Комитетъ, во исполненіе Высочайшаго повелѣнія, воспослѣдовавшаго по сему предмету въ 20 день Юля 1867 года, постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. При Начальникахъ Земской стражи 9 губернскихъ городовъ, за исключеніемъ г. Варшавы, образовать Особыя Канцеляріи въ составѣ одного Дѣлопроизводителя и одного писца, съ тѣмъ, чтобы на должность Дѣлопроизводителей были перемѣщены находящіеся нынѣ при Магистратахъ сихъ городовъ, полицейскіе Инспекторы, съ сохраненіемъ присвоенныхъ имъ по сему послѣднему званію класса должности и содержанія.

Ст. 2. Равнымъ образомъ, учредить особую Канцелярію при Начальникѣ Земской стражи г. Лодзи, назначивъ Дѣлопроизводителемъ оной Правителя Канцеляріи существовавшаго тамъ Полицейскаго Управленія, съ тѣми же правами, кои предоставляются предъидущимъ пунктомъ Дѣлопроизводителямъ прочихъ Канцелярій.

Ст. 3. Полицейскаго Надзирателя въ посадь Кибарты и Инспектора полиціи въ мѣстечкѣ Цѣхоцинкѣ, оставить при прежнихъ обязанностяхъ съ находящимися при нихъ полицейскими служителями, переименовавъ Инспектора полиціи въ Цѣхоцинкѣ въ полицейскаго Надзирателя, и, затѣмъ, подчинить ихъ, по принадлежности, Волковышскому и Радѣевскому Уѣзднымъ Начальникамъ; Начальника же Влоцлавской Жаңдармской Команды отъ обязанности наблюденія за полицейскимъ порядкомъ въ мѣстечкѣ Цѣхоцинкѣ освободить, съ прекращеніемъ производства содержанія (150 руб. въ годъ).

Ст. 4. Для покрытія расходовъ по содержанію Канцелярій при Начальникахъ Земской стражи, назначить изъ суммъ экономи-

W Imieniu Najjaśniejszego
ALEXANDRA II-go,

CESARZA I SAMOWŁADCY WSZECH ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,
WIELKIEGO KSIĘCIA FINLANDZKIEGO

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

Wskutek przedstawienia Dyrektora Głównego Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych, względem utworzenia oddzielnych kancelaryj przy Naczelnikach Straży Ziemskiej, Komitet Urządzający w wykonaniu NAJWYŻSZEGO Rozkazu w tym przedmiocie, w dniu 20 Lipca 1867 r. zapadłego, postanowił i stanowi:

Art. 1. Przy Naczelnikach Straży Ziemskiej 9-ciu miast gubernijalnych za wyłączeniem m. Warszawy, utworzyć Oddzielne Kancelarye, z jednego Referenta i z jednego Pisarza składać się mające, przenosząc na posady Referentów, Inspektorów Policji, obecnie przy Magistratach tych miast znajdujących się, z utrzymaniem ich przy przywiązanych do tego ostatniego urzędu klassie i uposażeniu.

Art. 2. Utworzyć również oddzielną Kancelaryę przy Naczelniku Straży Ziemskiej miasta Łodzi, z przeznaczeniem na Referenta ję, Naczelnika Kancelaryi istniejącego tamże Zarządu Policijnego, z takimi samymi prawami, jakie dla referentów innych kancelaryj w punkcie poprzedzającym są zapewnione.

Art. 3. Dozorcę Policijnego w osadzie Kibarty i Inspektora policji w mieście Ciechocinku, pozostawić przy dotychczasowych obowiązkach wraz ze znajdującą się przy nich służbą policyjną, za przemianowaniem Inspektora Policji w Ciechocinku na Dozorcę Policijnego, i poddając ich jak wypada pod władze Naczelników Powiatów Wyłkowyskiego i Radziejewskiego, a Naczelnika Włocławskiej Komendy Żandarmów zwolnić od obowiązku pilnowania porządku policyjnego, w mieście Ciechocinku, z odjęciem mu płacy (po 150 rubli rocznie).

Art. 4. Na zaspokojenie wydatków na utrzymanie Kancelaryj przy Naczelnikach Straży Ziemskiej, wyznaczyć z funduszu kassy

ческаго казначейства маждаго губернскаго города, а также и г. Лодзи, по триста пятидесяти рублей въ годъ, а именно: на канцелярскія потребности по 200 руб. и на наемъ одного писца по 150 руб.

Ст. 5. Исполненіе настолщаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Главнаго Директора Внутреннихъ Дѣлъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 204-мъ засѣданіи, 11 (23) Августа 1867 г.

Предсѣдатель-Намѣстникъ Царства, Генераль-Фельдмаршалъ
(подписаль) *Графъ Бергъ*.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, Сенаторъ,
(подписаль) *Я. Соловьевъ*.

Директоръ Канцеляріи, (подписаль) *А. Нератовъ*.

Число опубликованія, 19 (31) Октября 1867 г.

ekonomicznój każdego miasta gubernijalnego, jakoteż miasta Łodzi, po 350 rubli rocznie, a mianowicie: na wydatki kancelaryjne po rs. 200 i na wynajęcie jednego pisarza rs. 150.

Art. 5. Wykonanie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku Praw zamieszczone być ma, wkłada się na Dyrektora Głównego Spraw Wewnętrznych.

Działo się na 204 posiedzeniu, dnia 11 (23) Sierpnia 1867 r.

Za отсутствиемъ Члена-Завѣдывающаго дѣлами Учредительнаго Комитета, Директоръ Канцеляріи, (подписаль) *А. Нератовъ*.

Za zgodność:

Директоръ Глówny Прeзyдуящy
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wostłski*

Za Dyrektora Kancelaryi, Bilowski.

Дзeнь oглoсeнiя, дня 19 (31) Paздзиeрника 1867 року.

УКАЗЪ

Его Императорскаго Величества, Самодержца Всероссийскаго,
изъ Правительствующаго Сената.

Учредительному въ Царствъ Польскомъ Комитету.

По указу Его Императорскаго Величества, Правительствующій Сенатъ слушали: рапортъ Товарища Министра Финансовъ, отъ 23 Іюня сего года, за № 659-мъ, при коемъ препровождаетъ для зависящаго распоряженія Правительствующаго Сената, копию съ Высочайше утвержденного 16-го минувшаго Іюня мѣсяца Государственнаго Совѣта, о распространеніи нѣкоторыхъ статей дѣйствующаго въ Имперіи Устава объ акцизѣ съ сахарнаго песка на Царство Польское. Въ означенномъ мѣсяцѣ Государственнаго Совѣта изъяснено: Государственный Совѣтъ, въ Департаментѣ Государственной Экономіи и въ Общемъ Собраніи, рассмотрѣвъ представленіе Министра Финансовъ о распространеніи нѣкоторыхъ статей дѣйствующаго въ Имперіи Устава объ акцизѣ съ сахарнаго песка на Царство Польское, *мнѣніемъ положилъ:*

I. Впредь до введенія въ Царствѣ Польскомъ одного общаго въ Имперіи Устава объ акцизѣ съ сахара, взамѣнъ §§ 7, 15 и 23 дѣйствующаго нынѣ въ Царствѣ Устава объ акцизѣ съ свеклосахарнаго производства, постановить слѣдующія правила:

1. Патентныя свидѣтельства на дѣйствіе заводовъ выдаются на бумагахъ особой формы, утвержденной Министромъ Финансовъ, съ платою за каждое соотвѣтственно количеству сахарнаго песка, которое заводъ можетъ приготовить въ стодневный періодъ извлеченія сока по нормальному исчисленію, согласно нижеизложеннымъ статьямъ 3, 4 и 5, полагая за производство, не превышающее тысячи пудовъ, десять рублей, и затѣмъ прибавляя по десяти рублей за каждую слѣдующую тысячу пудовъ. При семъ не полная тысяча считается за полную, но превышеніе сверхъ тысячи не болѣе, какъ 200 пудами, въ расчетъ при опредѣленіи платы за свидѣтельства не принимается. При выдачѣ свидѣтельствъ принимается въ уплату та сумма, какая слѣдуетъ по расчету самихъ заводчиковъ, состав-

UKAZ

JEGO CESARSKIEJ MOŚCI SAMOWŁADCY WSZECH ROSSYI,
z Rządzącego Senatu,

Do Komitetu Urządzającego w Królestwie Polskiem.

Stosownie do UKAZU JEGO CESARSKIEJ MOŚCI Rządzący Senat słuchał: raportu Towarzysza Ministra Finansów z dnia 23 Czerwca r.b. № 659, przy którym tenże nadesłał, w celu wydania przez Rządzący Senat właściwych rozporządzeń, kopję NAJWYŻEJ w d: 16 Czerwca r.b. zatwierdzonego zdania Rady Państwa względem zastosowania do Królestwa Polskiego niektórych artykułów obowiązującej w Cesarstwie Ustawy o akcyzie od mączki cukrowej. W pomienionem zdaniu Rady Państwa wyrażono: Rada Państwa w Departamencie Ekonomii Państwowej i w Ogólném Zebraniu rozpoznawszy przedstawienie Ministra Finansów o zastosowaniu do Królestwa Polskiego niektórych artykułów obowiązującej w Cesarstwie Ustawy o akcyzie od mączki cukrowej, *uchwaliła:*

I. Do czasu wprowadzenia w Królestwie Polskiem jednej ogólnej w Cesarstwie Ustawy o akcyzie od cukru, zamiast §§ 7, 15 i 23 Ustawy o podatku od wyrobu cukru, obecnie w Królestwie obowiązującej, ustanowić następujące przepisy:

1. Patenta na prowadzenie fabryk udzielają się na papierze oddzielnej formy przez Ministra Finansów zatwierdzonej, za opłatą za każdy odpowiednio do ilości mączki cukrowej, jaką fabryka może wyprodukować w studniowym perjodzie wydobywania soku, według normalnego obliczenia stosownie do poniższych artykułów 3, 4 i 5, licząc za wyrób nieprzenoszący tysiąca pудów, rubli dziesięć, i dodając następnie po dziesięć rubli za każdy następny tysiąc pудów. Przy tém niecałkowity tysiąc uważa się za całkowity, lecz przewyżka nad tysiąc, dwustu pудów nieprzenosząca, przy ustanowieniu opłaty patentowej w rachunek nie wchodzi. Przy wydawaniu patentów przyjmuje się opłata w téj summie, jaka przypada według wyrachowania przez samych posiadaczy fabryk na zasadzie artykułów 3, 4 i 5 sporządzonego i skła-

ленному на основаніи статей 3, 4 и 5 и подаваемой ими при объявленіи вѣдомости о производительной силѣ заводовъ, по формѣ, приложенной къ ст. 7 дѣйствующаго въ Имперіи Устава объ акцизѣ съ сахарнаго песка туземнаго приготовленія. При чемъ заводчики обязываются пополнить взносъ, еслибѣ сдѣланное ими исчисленіе оказалось при повѣркѣ не—правильнымъ.

2. Акцизъ, слѣдующій съ каждаго песочносахарнаго завода, опредѣляется: а) по числу сутокъ, въ которыхъ заводъ производитъ добычаніе сока; б) по среднему выходу сахарнаго песка изъ берковца сахаросодержащаго растенія, очищеннаго отъ приставшей къ нему земли и в) по числу и размѣрамъ различныхъ сокодобывательныхъ снарядовъ.

3. Средній выходъ сахарнаго песка опредѣляется изъ берковца свекловицы: на заводахъ, производящихъ выпариваніе сока парами съ помощью аппаратовъ съ безвоздушнымъ пространствомъ, — въ шесть процентовъ вѣса свекловицы, или въ двадцать четыре фунта песка; на заводахъ, производящихъ выпариваніе, безъ аппаратовъ съ безвоздушнымъ пространствомъ, голымъ огнемъ и парами вмѣстѣ или только парами — въ пять процентовъ вѣса свекловицы, или въ двадцать фунтовъ песка; на заводахъ же, производящихъ выпариваніе сока голымъ огнемъ — въ четыре съ половиною процента вѣса свекловицы, или въ восемнадцать фунтовъ песка.

4. По опредѣленному, какъ въ ст. 3 означено, выходу сахарнаго песка изъ берковца свекловицы исчисляется ежесуточное производство каждаго завода, смотря по снарядамъ, служащимъ для извлеченія сока, а именно: а) при дѣйствіи гидравлическими прессами: ручными, при коихъ нѣтъ рельсовъ или другихъ снарядовъ для ускореннаго вдвиганія въ прессъ заряда мезги, количество суточной выработки полагается въ сорокъ берковцевъ; паровыми, если на каждые два пресса имѣется одинъ только насосъ, — въ сорокъ пять берковцевъ; ручными, снабженными рельсами или другимъ устройствомъ для ускореннаго вдвиганія заряда мезги, также при дѣйствіи паровыми прессами, имѣющими отдѣльный насосъ при каждомъ прессѣ, — въ пятьдесятъ четыре берковца; паровыми, снабженными отдѣльнымъ насосомъ при каждомъ прессѣ и рельсами, или другимъ устройствомъ для ускореннаго вдвиганія въ прессъ цѣлаго заряда мезги — въ шестьдесятъ берковцевъ свекловицы на каждый прессъ, безъ различія прессовъ по ихъ размѣрамъ, названію и употребленію для перваго и втораго отжиманія мезги; б) при дѣйствіи ручными и конными прессами, не гидравлическими, количество суточной выработки свекловицы полагается на каждый прессъ: 1. конно-ры-

даного przez nich przy podawaniu deklaracji co do siły produkcyjnej fabryk, według wzoru dołączonego do art. 7-go obowiązującej w Cesarstwie Ustawy o akcyzie od mączki cukrowej wyrobu krajowego. Wszakże posiadacze fabryk obowiązani są uzupełnić opłatę, gdyby sporządzone przez nich wyrachowanie okazało się mylnem.

2. Akcyza przypadająca od każdej fabryki mączki cukrowej oznacza się: a) według liczby dob, przez które wydobywanie soku dokonywać się będzie, b) według średniej wydajności mączki cukrowej z berkowca rośliny cukrodajnej, z ziemi oczyszczonej, i c) według ilości i wymiarów różnych przyrządów do wydobywania soku używanych.

3. Średnia wydajność mączki cukrowej z berkowca buraków ustanawia się: w fabrykach, w których wyparowanie soku odbywa się siłą pary z pomocą aparatów z próżnią powietrzną po sześć procentów wagi buraków, czyli dwadzieścia cztery funtów mączki; w fabrykach, w których wyparowanie odbywa się bez aparatów z próżnią powietrzną, gołym ogniem i parą łącznie, lub samą parą, po pięć procentów wagi buraków czyli dwadzieścia funtów mączki, a w fabrykach, w których wyparowanie soku odbywa się na gołym ogniu, po cztery i pół procentów wagi buraków, czyli osiemnaście funtów mączki.

4. Podług oznaczonej w Art. 3-m wydajności mączki cukrowej z berkowca buraków, oblicza się produkcja fabryki w ciągu każdej doby odpowiednio do przyrządów do wydobywania soku służących, a mianowicie: a) Przy działaniu prass hydraulicznych, ręcznych, przy których nie ma relsów lub innych przyrządów do przedszego wsuwania w prassy kolumn z miazgą, ilość przerobionych w ciągu jednej doby buraków oznacza się na czterdzieści berkowców; parowych — jeżeli na każde dwie prassy jest tylko jedna pompka — czterdzieści pięć berkowców; ręcznych, opatrzonych relsami albo innym przyrządem dla przedszego wsuwania w prassy kolumn z miazgą, jak również przy działaniu prass parowych, z których każda ma dla siebie pompkę oddzielną — pięćdziesiąt cztery berkowce; parowych, opatrzonych oddzielną przy każdej prassie pompką i relsami albo też innym przyrządem do przedszego wsuwania w prassy całych kolumn z miazgą — po sześćdziesiąt berkowców buraków na każdą prassę, bez względu na jej wymiary, nazwisko i na to, czy używana jest do pierwszego lub drugiego prasowania miazgi; b) Przy działaniu prass ręcznych i konnych, nie hydraulicznych, ilość przeróbki buraków w ciągu jednej doby, liczy się na każdą prassę: 1. kieratową konną barona Fittinhofa po dwadzieścia berkowców, na

чажный Барона Фитингофа — по двадцати берковцев; на весь же снаряд, состоящий из четырех прессов — по восьмидесяти; а на снаряд из шести прессов — по сто двадцати берковцев; 2. рычажный Роммера — по двенадцати берковцев; 3. простой рычажный с деревянным винтом — по восьми берковцев; 4. рычажный винтовой Гениха — по шестнадцати берковцев; 5. простой винтовой, с диаметром вшпа от $2\frac{1}{2}$ до 4 вершков — по десяти берковцев; 6. рычажный пресс Безвала из двух пестов, — по двадцати берковцев, а на весь аппарат из четырех прессов, — по восьмидесяти берковцев; в) при действии центробежными аппаратами, или турбинами, при внутреннем диаметре в 36 дюймов ($20\frac{1}{2}$ вер.) и вышины в 18 дюймов ($10\frac{1}{4}$ вер.), следовательно при боковой поверхности в 2,036, 6 квадратных дюймов, или 665 квадр. вершков, суточная выработка полагается — по двадцати пяти берковцев в сутки на каждый аппарат. Суточная работа центробежных аппаратов других размеров рассчитывается пропорционально боковой их поверхности; г) при извлечении сока вымочкой, суточная выработка определяется: 1. при холодной вымочке, по способу Давыдова, на каждый порядок, состоящий из 7 или 8 чанов, с внутренним диаметром в двадцать вершков, — по двадцати берковцев, при других размерах, суточная работа порядка рассчитывается пропорционально площади дна или квадратам диаметров его; 2. при горячей вымочке, по способу Шишкова, на каждый снаряд, состоящий из 9 колонн, с ящиками, имеющими в длину и ширину по 1 аршину, — по сорока берковцев. При других размерах, работа определяется пропорционально площади дна ящиков; 3. при горячей вымочке по способу Князя Шаховского на снаряд, состоящий из 6 чанов с диаметром в 20 вершков, — по сорока берковцев; при других размерах чанов работа определяется пропорционально квадратам диаметров.

Примечание. Для определения суточной выработки снарядов холодной и горячей вымочки, также турбин, следует руководствоваться таблицами, приложенными к ст. 23 действующего в Империи Устава об акцизе с сахарного песка туземного приготовления.

5. При употреблении на заводах, для получения сока из свекловицы, каких либо новых способов или других снарядов, кроме перечисленных в предшедшей 4 ст., определение количества берковцев суточной на каждом из них работы производится командированными на сей конец от Акционных Управлений экспертами, на основании особой от Министерства Финансов данной ин-

калы прирząd z czterech prass składający się—ośmdziesiąt berkowców, a na przyrząd z 6-ciu prass—sto dwadzieścia berkowców; 2. kieratową Rommera—dwanaście berkowców; 3. prostą kieratową z szrubą drewnianą—ośm berkowców; 4. kieratową szrubową Henicha—szesnaście berkowców; 5. szrubową prostą ze średnicą szruby od $2\frac{1}{2}$ do 4 werszków—dziesięć berkowców; 6. kieratową prasę Bezwała z dwóch tłoków—dwadzieścia berkowców; a na cały przyrząd z czterech prass—ośmdziesiąt berkowców; c) Przy działaniu aparatów odśrodkowych czyli turbin z wewnętrzną średnicą 36 cali ($20\frac{1}{2}$ werszków) a z wysokością 18 cali ($10\frac{1}{4}$ werszków), albo z powierzchnią boczną 2036,6 cali kwadratowych, czyli 665 werszków kwadratowych, przeróbka w ciągu jednej doby oznacza się po dwadzieścia pięć berkowców na każdy aparat. Przeróbka w ciągu jednej doby na aparatach odśrodkowych o innych wymiarach, oblicza się proporcjonalnie do powierzchni ich boków. d) Przy wyciąganiu soku przez macerację, przeróbka buraków w ciągu doby przyjmuje się: 1. przy maceracji zimnej sposobem Dawydowa, na każdą kolej (partję) składającą się z 7 lub 8-miu kadzi z średnicą wewnętrzną dwadzieścia werszków, po dwadzieścia sześć berkowców; przy innych wymiarach, ilość przeróbki każdej kolei w ciągu jednej doby oblicza się proporcjonalnie do powierzchni dna lub kwadratów z jego średnic; 2. przy maceracji gorącej sposobem Szyszkowa, na każdy przyrząd z dziewięciu kolumn złożony, ze skrzynkami mającymi długości i szerokości po jednym arszynie — po czterdzieści berkowców. Przy innych wymiarach, ilość przeróbki oznacza się proporcjonalnie do powierzchni dna skrzynek. 3. przy maceracji gorącej sposobem Księcia Szachowskiego, na przyrząd składający się z sześciu kadzi z średnicą po dwadzieścia werszków — czterdzieści berkowców. Przy innych wymiarach kadzi, ilość przyróbki oblicza się proporcjonalnie do kwadratów ze średnic.

Uwaga. Przy oznaczaniu ilości przeróbki w ciągu jednej doby na przyrządach do zimnej i gorącej maceracji, jakoteż na turbinach, należy stosować się do tablic załączonych do artykułu 23-go obowiązującej w Cesarstwie Ustawy o akcyzie od mączki cukrowej krajowego wyrobu.

5. Jeżeli w którym zakładzie wydobywanie soku z buraków dokonywane będzie według nowego jakiegobądź sposobu, lub za pomocą innych przyrządów oprócz wymienionych w poprzedzającym artykule 4, oznaczenie ilości berkowców przerobionych na każdym z nich w ciągu jednej doby, wykonywane będzie przez biegłych, przez Zarządy Akcyjne w tym celu wydelegowanych, na zasadzie oddzielnej instrukcji

струкції. По разсмотрѣніи въ Департаментѣ Неокладныхъ Сборовъ произведенныхъ испытаній, Министръ Финансовъ утверждаетъ опредѣленную норму работы и по оной исчисляется акцизъ до тѣхъ поръ, пока въ испытанныхъ снарядахъ не произойдетъ какого либо измѣненія. При семъ принимается въ расчетъ, по той же нормѣ, и дѣйствіе завода до испытанія. Такимъ же порядкомъ опредѣляется суточная обработка другихъ, кромѣ свекловицы, сахаросодержащихъ растений, а равно выходъ изъ нихъ сахарнаго песка, если таковая обработка будетъ предпринята на заводахъ.

6. Освобожденіе отъ платежа причитающагося акциза за простойные дни по поводу остановки дѣйствія завода, допускается въ такомъ только случаѣ, если остановки сін причинены пожаромъ, наводненіемъ, разрывомъ плотины, взрывомъ паровиковъ или другимъ важнымъ случаемъ, непредвидимымъ и независимымъ отъ воли заводчика, продолжаются болѣе семи дней, будутъ засвидѣтельствованы мѣстной полиціей и акцизнымъ надзоромъ и при томъ объявлены сему надзору не позже, какъ на другой день послѣ приключенія, за подписью объявленія заводчикомъ или управляющимъ заводомъ и двумя старшими по немъ на заводѣ лицами. Простойные дни, не подлежащіе акцизу, считаются со дня подачи или отсылки по почтѣ объявленія о происшедшей остановкѣ, по день возобновленія работъ, къ которымъ заводчикъ можетъ приступить не иначе, какъ съ соблюденіемъ порядка, установленнаго въ § 17 Высочайше утвержденнаго 11 (23) Сентября 1849 года, Устава объ акцизѣ съ свеклосахарнаго производства въ Царствѣ Польскомъ, и

7. Въ случаѣ порчи отдѣльныхъ снарядовъ, служащихъ для добыванія сока, прошенія о сложеніи причитающагося за нихъ акциза принимаются въ такомъ только случаѣ, если остановка въ дѣйствіи снаряда продолжалась болѣе семи дней и, если порча была засвидѣтельствована должностнымъ лицомъ акцизнаго надзора или, въ случаѣ неприбытія его, полицейскимъ начальствомъ. О всякой такой остановкѣ, а также объ уменьшеніи числа дѣйствующихъ снарядовъ для добыванія сока, вслѣдствіе непредвидимаго сокращенія работъ, должно быть подано объявленіе акцизному надзору порядкомъ, изъясненнымъ въ § 17 Устава объ акцизѣ съ свеклосахарнаго производства въ Царствѣ Польскомъ. Во всякомъ случаѣ, простойные дни считаются только чрезъ семь дней со дня подачи или отправления по почтѣ сего объявленія, а испорченный или оставленный въ бездѣйствіи снарядъ разбирается, опечатывается и вновь можетъ быть введенъ въ работу, въ теченіи текущаго періода производства, не иначе какъ съ соблюденіемъ порядка, установленнаго въ томъ же § 17 Устава объ акцизѣ съ свеклосахарнаго производства.

презъ Министерстѣво Финансовъ przepisanej. Po rozpoznaniu w Departamencie Dochodów Niestalych prób dokonanych, Minister Finansów zatwierdza wyrachowaną normę przeróbki, i według niej akcyza oblicza się aż do czasu, dopóki w wypróbowanych przyrządach jaka zmiana zaprowadzoną nie będzie. Również według téj saméj normy oblicza się produkcja zakładu przed odbyciem próby. Takim samym sposobem obliczana być ma tak ilość przeróbki w ciągu jednéj doby innych oprócz buraków, roślin cukrodajnych, jako i wydajność z nich mączki cukrowej, jeżeli przeróbka taka w zakładzie odbywać się będzie.

6. Uwolnienie od opłaty akcyzy przypadającej za czas przerwy w fabrykacji, z powodu wstrzymania czynności fabryki, może mieć miejsce w takim tylko razie, jeżeli przerwa ta nastąpiła w skutek pożaru, powodzi, przerwania grobli, rozsądzania kotłów parowych, albo wskutek innego ważnego, nieprzewidzianego i od woli posiadacza fabryki niezależnego wypadku, jeżeli trwała dłużej nad dni siedm, jeżeli poświadczoną będzie przez miejscową policję i dozór Akcyzny, i jeżeli przytém o téj przerwie tenże dozór zawiadomiony zostanie nie później, jak zaraz następnego dnia po zdarzonym wypadku, za podpisem zawiadomienia przez posiadacza lub zarządzającego fabryką i przez dwie najstarsze po nim w fabryce osoby. Czas przerwy, wolny od akcyzy, liczy się od dnia złożenia lub wysłania przez pocztę zawiadomienia o nastąpiącej przerwie, do dnia wznowienia fabrykacji, do której posiadacz fabryki przystąpić może nie inaczej, jak z zachowaniem porządku przepisnego § 17 Najwyżej zatwierdzonej w dniu 11 (23) Września 1849 r. Ustawy o podatku od cukru wyrabianego w Królestwie Polskiem, i

7. W razie zepsucia się pojedynczych przyrządów do wydobywania soku służących, prosby o umorzenie przypadającej od nich akcyzy przyjmują się w takim tylko razie, jeżeli przerwa w działaniu przyrządu trwała dłużej nad dni siedm, i jeżeli zepsucie się to, było poświadczone przez urzędnika dozoru Akcyznego, lub w razie nieprzybycia tegoż, przez Władzę policyjną. O każdej takiej przerwie, jak również o zmniejszeniu liczby czynnych przyrządów do wydobywania soku, wskutek nieprzewidzianego zmniejszenia fabrykacji, zawiadamiany być ma dozór akcyzny, według porządku wskazanego w tymże § 17 Ustawy o podatku od cukru wyrabianego w Królestwie Polskiem. W każdym razie, czas przerwy liczy się tylko przez dni siedm od dnia podania lub wysłania pocztą rzeczowego zawiadomienia, a przyrząd zepsuty lub pozostawiony beczynnym, ma być rozebrany, opieczetowanym, i do fabrykacji w ciągu bieżącej kampanii znowu użytym być może nie inaczej, jak z zachowaniem porządku przepisanego w wspomnianym § 17-m Ustawy o podatku od cukru.

II. Отмѣнивъ существовавшій на основаніи § 12 дѣйствующаго въ Царствѣ Польскомъ Устава, измѣненнаго Высочайшими указами отъ 19-го Ноября (1-го Декабря) 1857 года и 31-го Августа (12 Сентября) 1860 г., способъ взиманія акциза по размѣру заводовъ, установить, съ 1-го Августа 1867 г., для всѣхъ вообще свеклосахарныхъ заводовъ въ Царствѣ тотъ самый акцизъ, что въ Имперіи, съ тѣмъ, чтобы на будущее время размѣръ акциза, равно какъ и нормы выходовъ сока изъ берковца свекловицы и суточной выработки различныхъ есокодобывательныхъ снарядовъ, были всегда одинаковы въ Царствѣ и въ Имперіи.

Примѣчаніе. Акцизный сборъ съ свеклосахарнаго производства въ Царствѣ Польскомъ не принимается въ счетъ тѣхъ 6½ м. р., въ случаѣ поступленія конхъ въ государственный доходъ, совокупно съ привознаго и туземнаго сахара въ Имперіи, за 1868 и 1869 г. г., размѣръ акциза съ туземнаго сахара въ Имперіи по 50 к. съ пуда сохраняется до 1-го Августа 1872 г. и

III. Предоставить Министру Финансовъ, въ разъясненіе могущихъ встрѣтиться недоразумѣній, при исполненіи вышеизложенныхъ правилъ и остающихся безъ измѣненія статей дѣйствующаго въ Царствѣ Польскомъ Устава объ акцизѣ съ свеклосахарнаго производства, и порядка дѣйствій существующаго тамъ надзора за свеклосахарнымъ производствомъ, давать мѣстному акцизному управленію потребныя наставленія и инструкціи. На семъ мнѣніи написано: Его Императорское Величество воспоследовавшее мнѣніе въ Общемъ Собраніи Государственнаго Совѣта, о распространеніи нѣкоторыхъ статей дѣйствующаго въ Имперіи Устава объ акцизѣ съ сахарнаго песка на Царство Польское, Высочайше утвердить соизволилъ и повелѣлъ исполнить. Подписалъ: Предсѣдатель Государственнаго Совѣта Константинъ. 16-го Іюня 1867 года. *Приказали:* О такомъ Высочайше утвержденномъ мнѣніи Государственнаго Совѣта, для свѣдѣнія и должнаго, въ чемъ до кого касаться можетъ, исполненія, увѣдомить Его Императорское Высочество Намѣстника Кавказскаго, Намѣстника Царства Польскаго, всѣхъ Министровъ и Главноуправляющихъ отдѣльными частями, однихъ—указами, а другихъ—черезъ передачу къ дѣламъ Оберъ-Прокурора 1-го Департамента Правительствующаго Сената копій съ опредѣленія Сената; равнымъ образомъ увѣдомить указами: Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ, Генераль-Губернаторовъ, Военныхъ Губернаторовъ, Губернаторовъ, Войскаго Наказнаго Атамана Войска Донскаго, Градоначальниковъ, С.-Петербургскаго и Московскаго Оберъ-Полицеймейстеровъ, дать знать указами: Губернскимъ, Областнымъ и

II. Po zniesieniu istniejącego dotychczas na zasadzie § 12-go obowiązującej w Królestwie Ustawy zmienionej NAJWYŻSZEMI Ukazami z d. 19 Listopada (1 Grudnia) 1857 r. i z d. 31 Sierpnia (12 Września) 1860 r. sposobu pobierania akcyzy, stosownie do wielkości fabryk, ustanowić z dniem 1 Sierpnia 1867 r. dla wszystkich w ogólności cukrowni w Królestwie, taką samą akcyzę jak w Cesarstwie, tak aby na przyszłość wysokość akcyzy, jakoteż normy wydajności soku z berkowca buraków i przeróbki w ciągu jednej doby na różnych przyrządach do wydobywania soku, były zawsze jednakowe w Królestwie i w Cesarstwie.

Uwaga. Podatek akcyzy od wyrobu cukru w Królestwie, nie włącza się do tych 6½ m.r., wrazie wpływu których na dochód Państwa, łącznie z przywozowego i krajowego cukru w Cesarstwie, za lata 1868 i 1869, wysokość akcyzy od krajowego cukru w Cesarstwie po 50 kop. od puda, zachowuje się po dzień 1 Sierpnia 1872 r.

III. Pozostawić Ministrowi Finansów, dla wyjaśnienia wątpliwości zająć mogących przy wykonywaniu powyższych przepisów i zmienionych artykułów obowiązującej w Królestwie Polskiem Ustawy o podatku od wyrobu cukru, tudzież porządku działań istniejącego tam dozoru nad wyrobem cukru, udzielanie miejscowemu Zarządowi Akcyznemu potrzebnych informacji i instrukcyj. Na takowem zdaniu napisano: Jego CESARSKA Mość uchwalone na ogólném Zebraniu Rady Państwa zdanie, co do zastosowania do Królestwa Polskiego niektórych artykułów obowiązującej w Cesarstwie Ustawy o akcyzie od mączki cukrowej, NAJWYŻEJ zatwierdzić raczył i wykonać rozkazał. Podpisał Prezes Rady Państwa KONSTANTY, 16 Czerwca 1867 r. *Poleciał:* Otakowem NAJWYŻEJ zatwierdzoném zdaniu Rady Państwa, dla wiadomości i należytego w czém kogo dotyczyć może, wykonania, zawiadomić Jego CESARSKĄ Wysokość Namiestnika Kaukazkiego, Namiestnika Królestwa Polskiego, wszystkich Ministrów i Głównie-Zarządzających oddzielnemi Wydziałami, jednych—przez Ukazy, a drugich—przez złożenie do Akt Naczelnego Prokuratora i Departamentu Rządzącego Senatowi, kopij postanowienia Senatu; również zawiadomić przez Ukazy: Komitet Urządzący w Królestwie Polskiem, Jenerał-Gubernatorów, Gubernatorów Wojennych, Gubernatorów, Wojskowego Atamanu Nakaźnego Wojska Dońskiego, Prezydentów miast, Ober-Policmajstrów S. Petersburgskiego i Moskiewskiego; oznajmić przez Ukazy Rządom Gubernijalnym, Okręgowym i Wojskowym, Izdom Skarbowym i Sądowym: S. Petersburgskiej i Moskiewskiej, Najświętszemu zaś Rządzącemu Synodowi, wszystkim Departamentom Rządzącego Senatowi, jako też

Войсковымъ Правленіямъ, Казеннымъ и Судебнымъ Палатамъ: С.-Петербургской и Московской; въ Святѣйшій же Правительствующій Синодъ, во всѣ Департаменты Правительствующаго Сената и Общія оныхъ Собранія сообщать въдѣнія и припечатать въ установленномъ порядкѣ. Іюля 12 дня 1867 года.

Подлинный за надлежащею подписью и скрѣпою.

Върно:

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, Сенаторъ,
(подписаль) *Я. Соловьевъ.*

Къ свѣдѣнію и руководству.

По Высочайше утвержденному мнѣнію

Государственнаго Совѣта.

О распространеніи нѣкоторыхъ статей дѣйствующаго въ Имперіи Устава объ акцизѣ съ сахарнаго песка на Царство Польское.

По 1-му Департаменту.

Число опубликованія, 19 (31) Октября 1867 г.

Ogólnemu ich Zebraniu, zakommunikować odpisy i wydrukować według przepisane go porządku. Dnia 12 Lipca 1867 r.

Oryginał z właściwemi podpisami.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
Сенаторъ, (подписаль) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Komisji Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

Za Dyrektora Kancellarii, Bilewski.

Dla wiadomości i stosowania się

Najwyżej zatwierdzone zdanie Rady Państwa

O zastosowaniu do Królestwa Polskiego niektórych artykułów obowiązującej w Cesarstwie Ustawy o akcyzie od mączki cukrowej.

z 1-go Departamentu.

Dzień ogłoszenia, dnia 19 (31) Października 1867 roku.

По Указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссийского, Царя Польского,

Великого Князя Финляндского,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствъ Польскомъ Комитетъ.

Въ разрѣшеніе возбужденнаго Главнымъ Директоромъ Правительственной Комисіи Юстиціи вопроса о томъ: кому должно быть предоставлено опредѣленіе мѣры наказанія за тѣ нарушенія правъ собственности, по коимъ возникающія дѣла постановленіемъ Учредительнаго Комитета, отъ 10 (22) Іюля 1865 года, предоставлены разбирательству военно-уѣздныхъ начальниковъ, и въ какомъ утѣжденіи должны быть оканчиваемы сего рода дѣла, начавшіяся въ судахъ до изданія сего постановленія, — Учредительный Комитетъ, принявъ во вниманіе представленіе Члена-Завѣдывающаго дѣлами Комитета и заключеніе Главнаго Директора Юстиціи, постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Изданную Учредительнымъ Комитетомъ 10 (22) Іюля 1865 года для военно-уѣздныхъ начальниковъ, инструкцію о порядкѣ разбора сельско-полицейскихъ дѣлъ, какъ мѣру временную, отмѣнить, съ тѣмъ, чтобы всѣ такого рода дѣла, не подлежащія, на основаніи существующихъ законовъ, вѣдѣнію гминныхъ судовъ, были передаваемы въ общія судебныя мѣста.

Ст. 2. Вмѣнить общимъ судамъ въ обязанность, чтобы они при разборѣ дѣлъ о потравѣхъ и порубкахъ обращали всякій разъ особенное вниманіе на то, не имѣютъ ли крестьяне законнаго права на лѣсной и пастбищный сервитуты и чтобы въ сомнительныхъ случаяхъ обращались за разъясненіями къ Коммиссару или въ мѣстную Коммисію по крестьянскимъ дѣламъ и поступали согласно симъ разъясненіямъ.

Ст. 3. Утвержденная Учредительнымъ Комитетомъ, при изданіи инструкціи военно-уѣзднымъ начальникамъ, такса платежамъ за потравы должна служить руководствомъ и для судебныхъ мѣстъ при опредѣленіи ими убытковъ за таковыя.

Ст. 4. Всѣ дѣла по потравамъ, порубкамъ и тому подобнымъ сикамъ, цѣнностію выше 30 руб., начатыя въ общихъ судахъ до из-

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

CESARZA SAMOWŁADCY WSZECH ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,

WIELKIEGO KSIĘCIA FINLANDZKIEGO,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

W załatwieniu przedstawionej przez Dyrektora Głównego Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości kwestyi: кому поручоне być ma wyrzekanie kar za takie naruszenia prawa własności, z których wywiązujące się sprawy postanowieniem Komitetu Urządzającego z dnia 10 (22) Lipca 1865 r. pozostawione były rozpoznaniu Wojennych Naczelników Powiatów, i w jakiej Władzy mają być ukończone sprawy tego rodzaju, rozpoczęte w sądach przed wydaniem tego postanowienia, Komitet Urządzający wziąwszy na uwagę przedstawienie Członka-Zawiadującego czynnościami Komitetu, tudzież wnioski Dyrektora Głównego Sprawiedliwości, postanowił i postanawia:

Art. 1. Wydaną przez Komitet Urządzający w dniu 10 (22) Lipca 1865 r., Instrukcyę dla Wojennych Naczelników Powiatów o sposobie rozpoznawania spraw wiejsko-policyjnych, jako środek czasowy, uchylić, wszystkie zaś tego rodzaju sprawy, które według istniejących przepisów władzy sądów gminnych nie podlegają, przeniesione być winny do Sądów zwyczajnych.

Art. 2. Włożyć na sądy zwyczajne obowiązek, aby one przy rozpoznawaniu spraw o szkody wyrządzone w polach i lasach, zwracały zawsze szczególną uwagę na to, czy włościanom nie służy prawny tytuł do korzystania ze służebności leśnych lub pastwiskowych, aby w razach wątpliwych udawały się po wyjaśnienie do Kommissarza lub do miejscowej Kommissyi Spraw Włościańskich i aby postępowały zgodnie z tém wyjaśnieniem.

Art. 3. Zatwierdzona przez Komitet Urządzający przy wydaniu Instrukcyi dla Wojennych Naczelników Powiatów taksa opłat za szkody, służyć ma za wskazówkę i dla władz sądowych przy oznaczaniu przez nie strat ztąd wynikłych.

Art. 4. Wszelkie sprawy dotyczące szkód wyrządzonych w polach, lasach i tym podobnego dochodzenia, o przedmiot wartości wię-

данія пиструкції 10 (22) Іюля 1865 года, должны быть оканчиваемы въ этихъ же судахъ, съ тѣмъ однако, что стороны могутъ, по взаимному соглашенію, таковыя дѣла переносить въ подлежащій гминный судъ.

Ст. 5. Опреѣленіе вознагражденія за убытки въ дѣлахъ по лѣснымъ порубкамъ, равно какъ и самого наказанія за проступокъ, если цѣнность иска не превышаетъ 100 р. и не было совершено при этомъ насилія, должно принадлежать гминнымъ судамъ; въ противномъ же случаѣ, дѣла передаются въ общія судебныя мѣста. Сообразно этому, пунктъ 9-й ст. 35 пиструкції гминнымъ судамъ по разбору судно-полицейскихъ дѣлъ и примѣчаніе къ оному измѣнить слѣдующимъ образомъ: пунктъ 9-й, „кто своевольно въ чужомъ лѣсу рубить дрова, если причиненный вредъ не превышаетъ 100 р. и не соединенъ съ насиліемъ.“

Примѣчаніе. Если же причиненный вредъ превышаетъ 100 р., или проступокъ совершенъ съ насиліемъ, хотя бы и ниже цѣнности 100 р., то въ томъ и другомъ случаѣ виновный предается суду уголовному.

Ст. 6. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возложить на Члена-Завѣдывающаго дѣлами Учредительнаго Комитета и Главнаго Директора Юстиціи.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 196-мъ засѣданіи, 11 (23) Іюля 1867 года.

Намѣстникъ въ Царствѣ, Генералъ-Фельдмаршалъ,
(подписаль) *Гр. Бергъ.*

За отсутствіемъ Члена-Завѣдывающаго дѣлами Учредительнаго Комитета, Директоръ Канцеляріи, (подписаль) *А. Нератовъ.*

Число опубликованія, 19 (31) Октября 1867 г.

kszej nad rubli 30 w zwyczajnych sądach przed wydaniem instrukcyi z dnia 10 (22) Lipca 1865 r. rozpoczęte, powinny być ukończone w tychże sądach; wszakże strony za wzajemném porozumieniem się, mogą przenieść te sprawy do właściwego sądu gminnego.

Art. 5. Oznaczenie wynagrodzenia za szkody wyrządzone w lasach, jak również samej kary za wykroczenie, gdy wartość przedmiotu sprawy 100-u rubli nie przenosi, i jeżeli przytém nie popełniono gwałtu, należeć ma do sądów gminnych; w razie przeciwnym sprawy przekazywane być mają Sądom zwyczajnym. Stosownie do tego punkt 9-ty art. 35-go Instrukcyi dla sądów gminnych; w sprawach sądowo-policyjnych, jakoteż uwagę do tegoż punktu zmienić w sposób następujący: punkt 9-ty „kto samowolnie w cudzym lesie rąbie drzewa, gdy szkoda przez to wyrządzona nie przenosi 100 rubli i nie jest połączone z dopuszczeniem się gwałtu“.

Uwaga. Gdyby zaś wyrządzona szkoda przenosiła 100 rubli, lub gdyby wykroczenie spełnione zostało z dopuszczeniem się gwałtu, chociażby szkoda 100 rubli nie dochodziła, w obydwóch tych razach winny oddany być ma pod sąd karny.

Art. 6. Wykonanie niniejszego postanowienia, które zamieszczone być ma w Dzienniku Praw, poruczyć Członkowi-Zawiadującemu czynnościami Komitetu Urządzającego i Dyktorowi Głównemu Sprawiedliwości.

Działo się w Warszawie, na 196-m posiedzeniu, dnia 11 (23) Lipca 1867 roku.

За отсутствіемъ Члена-Завѣдывающаго дѣлами Учредительнаго Комитета, Директоръ Канцеляріи, (подписаль) *А. Нератовъ.*

Za zgodność:

Директоръ Гłówny Презыдуючы
w Komissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

За Директора Kancellaryi, *Bilewski.*

Дзень ogłoszenia, dnia 19 (31) Października 1867 roku.

ТАКСА

штрафамъ за потравы чужихъ угодій скотомъ и птицею,
утвержденная Учредительнымъ Комитетомъ въ 196-мъ
засѣданіи, 11 (23) Іюля 1867 года.

	Сере- бромъ	
	р.	к.
1. Когда животное встрѣчено на засѣянномъ полѣ, или въ огородѣ, или въ разсадникѣ, въ хмѣльни- кѣ, въ виноградникѣ, на искусственныхъ лугахъ, на пастбищахъ, не употребляемыхъ еще самимъ хозяиномъ, или огороженныхъ, или на плотинахъ или въ лѣсахъ, въ сихъ случаяхъ взыскивается:		
за лошадь или рогатую скотину за штуку по . . .	—	20
за стадо болѣе 30 штукъ	6	—
за свинью, козу, овцу, жеребенка или теленка не старѣе 2-хъ лѣтъ за штуку по	—	10
за стадо болѣе 50-ти штукъ	5	—
за гуся или другихъ дворовыхъ птицъ по	—	2
за стадо болѣе 50 штукъ	1	—
2. Когда животное встрѣчено въ другихъ сельскихъ угодьяхъ, то взыскивается четвертая часть выше установленной платы.		

Намѣстникъ въ Царствѣ, Генераль-Фельдмаршалъ,
(подписалъ) *Гр. Бергъ.*

За отсутствіемъ Члена-Завѣдывающаго дѣлами Учредительнаго
Комитета, Директоръ Канцеляріи, (подписалъ) *А. Нератовъ.*

Число опубликованія, 19 (31) Октября 1867 года.

ТАКСА

kar za pasienie na cudzym gruncie bydla i ptastwa domowego
zatwierdzona przez Komitet Urządzający na posiedzeniu 196-m
dnia 11 (23) Lipca 1867 roku.

	Ruble srebrn kopiejki	
1. Gdy zwierzę napotkane zostało, na zasianém polu, w ogrodzie, lub rozsadniku, chmielniku, winnicy, na łąkach sztucznych, na pastwiskach nieużytkowa- nych jeszcze przez samego gospodarza, lub egro- dzonych, albo na groblach lub w lasach, <i>w tych razach ściaga się:</i>		
od koni lub bydła rogatego od sztuki po	—	20
od stada większego nad 30 sztuk	6	—
od świni, kozy, owcy, źrebęcia lub cielęcia nie star- szych jak dwa lata od sztuki po	—	10
od stada większego jak 50 sztuk	5	—
od gęsi lub innego domowego ptastwa po	—	2
od stada większego jak 50 sztuk	1	—
2. Gdy zwierzę napotkane zostało w innych użytkach wiejskich, ściaga się czwarta część opłaty wyżej oznaczonej.		

За отсутствіемъ Члена-Завѣдывающаго дѣлами Учредитель-
наго Комитета, Директоръ Канцеляріи, (подписалъ) *А. Нератовъ.*

Za zgodność:

Директоръ Глówny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

За Директора Kancellaryi, *Bilewski.*

Дзiеñ ogłoszenia, dnia 19 (31) Października 1867 roku.

По Указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

ИМПЕРАТОРА И САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССИЙСКАГО, ЦАРЯ ПОЛЬСКАГО,

ВЕЛИКАГО КНЯЗЯ ФИНЛЯНДСКАГО,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ.

Вслѣдствіе представленія Главнаго Директора Правительственной Комисіи Юстиціи, относительно примѣненія 21-й статьи Высочайше утвержденныхъ правилъ о выдачѣ ликвидационныхъ листовъ, Учредительный Комитетъ, въ развитіе 21 ст. и примѣчанія въ 22 статьѣ правилъ о выдачѣ ликвидационныхъ листовъ, постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. При назначеніи, до времени публикаціи Ликвидационной Комисіи о назначенномъ ликвидационномъ вознагражденіи, въ продажу имѣнія судебнымъ порядкомъ, вслѣдствіе требованія частныхъ кредиторовъ или по опредѣленію Управленій Земскаго Кредитнаго Общества, продается имѣніе, оставшееся за надѣломъ крестьянъ, вмѣстѣ съ правомъ на полученіе имѣющаго быть признаннымъ впослѣдствіи по этому имѣнію ликвидационнаго вознагражденія, кромѣ тѣхъ случаевъ, когда въ публикаціяхъ объ условіяхъ публичныхъ торговъ было положительно сказано, что право на полученіе ликвидационнаго вознагражденія изымается отъ продажи.

Ст. 2. Продажу имѣнія, вмѣстѣ съ правомъ на полученіе ликвидационнаго вознагражденія, считать не-дѣйствительной, если окажется, что торги состоялись послѣ или въ самый день публикаціи Ликвидационной Комисіи о назначаемомъ ликвидационномъ вознагражденіи.

Ст. 3. Настоящее постановление, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, предложить къ исполненію Главному Директору Правительственной Комисіи Юстиціи и сообщить для свѣдѣнія Завѣдывающему Финансовымъ Управленіемъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 206-мъ засѣданіи, 25 Августа (6 Сентября) 1867 года.

Предсѣдатель-Намѣстникъ въ Царствѣ, Генераль-Фельдмаршалъ,
(подписаль) *Графъ Бергъ.*

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, Сенаторъ,
(подписаль) *Я. Соловьевъ.*

Число опубликованія, 19 (31) Октября 1867 года.

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

CESARZA I SAMOWŁADCY WSZECZ ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,

WIELKIEGO KSIĘCIA FINLANDZKIEGO,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzący w Królestwie Polskiem.

W skutku przedstawienia Dyrektora Głównego Komisyyi Rządowej Sprawiedliwości, względem stosowania art. 21 NAJWYŻEJ za-
twierdzonych przepisów o wydawaniu listów likwidacyjnych, Komitet
Urządzący w rozwinięciu art. 21 i uwagi do art. 22 przepisów o wy-
dawaniu listów likwidacyjnych postanowił i stanowi:

Art. 1. W razie gdy dobra, przed ogłoszeniem przez Komisyyę
Likwidacyjną o przyznaniu wynagrodzenia likwidacyjnego, wystawione
zostaną na sprzedaż w drodze sądowej, na żądanie wierzycieli prywat-
nych lub z decyzji władz Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, sprze-
dazy podlegają dobra po uposażeniu włościan pozostałe, wraz z pra-
wem do otrzymania wynagrodzenia likwidacyjnego, jakie z dóbr tych
ma być później przyznane, wyjąwszy tejedynie przypadki, kiedy w o-
głoszeniu warunków do licytacji publicznej wyraźnie było zastrzeżo-
nem, że prawo do otrzymania wynagrodzenia likwidacyjnego ze sprze-
dazy jest wyłączonem.

Art. 2. Sprzedaż dóbr wraz z prawem do otrzymania wynagro-
dzenia likwidacyjnego uważaną będzie za nieważną, jeżeli okaże się że
licytacya odbyła się po ogłoszeniu, lub w sam dzień ogłoszenia przez
Komisyyę Likwidacyjną o przyznaniu wynagrodzenia likwidacyjnego.

Art. 3. Postanowienie niniejsze, które zamieszczone być winno
w Dzienniku Praw, zakommunikować Dyrektorowi Głównemu Sprawie-
dliwości do wykonania, a Zawiadującemu Zarządem Finansowym dla
wiadomości.

Działo się w Warszawie na 206 posiedzeniu, dnia 25 Sierpnia
(6 Września) 1867 r.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, Сенаторъ,
(подписаль) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:

Директор Гłówny Prezydujący
w Komisyyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

Директор Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Дзief ogłoszenia, dnia 19 (31) Października 1867 roku.
Tom LXVII.

По Указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

ИМПЕРАТОРА И САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССИЙСКАГО, ЦАРЯ ПОЛЬСКАГО,

ВЕЛИКАГО КНЯЗЯ ФИНЛЯНДСКАГО,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ.

Въ дополненіе къ постановленію отъ 11 (23) Іюля 1867 года о преобразованіи въ устройствѣ медицинской части въ губерніяхъ Царства Польскаго, Учредительный Комитетъ, во исполненіе Высочайшаго повелѣнія, объявленнаго въ отрывѣ Завѣдывающаго Собственною Его Императорскаго Величества Канцеляріею по дѣламъ Царства Польскаго отъ 8-го Сентября за № 2,891, постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Должности городскихъ врачей въ девяти губернскихъ городахъ, за исключеніемъ Варшавы, отнести къ восьмому классу.

Ст. 2. Должность Акушера Врачебной Управы города Варшавы упразднить, а вмѣсто оной, учредить двѣ должности городскихъ врачей, съ возложеніемъ на одного изъ нихъ обязанностей принимать участіе въ дѣйствіяхъ Врачебнаго Отдѣленія Варшавскаго Губернскаго Правленія, на тѣхъ же основаніяхъ какъ и въ прочихъ Губернскихъ Правленіяхъ, — а на другаго — обязанностей Варшавскаго уѣднаго Врача, собственно по дѣламъ, касающимся окрестностей города Варшавы и съ правомъ заступать, въ данномъ случаѣ, мѣсто уѣднаго Врача.

Ст. 3. Первому изъ означенныхъ Врачей присвоить восьмой классъ по должности съ содержаніемъ въ четыреста руб., а второму девятый съ содержаніемъ въ триста пятьдесятъ руб.

Ст. 4. Исполненіе настоящаго постановленія возлагается на Главнаго Директора Внутреннихъ Дѣлъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 208-мъ засѣданіи, 19 Сентября (1 Октября) 1867 г.

Намѣстникъ въ Царствѣ, Генераль-Фельдмаршалъ,
(подписалъ) *Графъ Бергъ.*

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
Сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Число опубликованія, 19 (31) Октября 1867 г.

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

CESARZA I SAMOWŁADCY WSZECH ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,

WIELKIEGO KSIĘCIA FINLANDZKIEGO,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

W uzupełnieniu postanowienia z dnia 11 (23) Lipca 1867 r. o przekształceniu urzędu Wydziału lekarskiego w guberniach Królestwa Polskiego, Komitet Urządzający w wykonaniu NAJWYŻSZEGO Rozkazu, oznajmionego w odezwie Zawiadującego Własną Jego CESARSKIEJ MOŚCI Kancellaryją do spraw Królestwa Polskiego z dnia 8 Września r. b. № 2891, postanowił i stanowi:

Art. 1. Urzędy lekarzy miast w 9-ciu Gubernijalnym miastach, z wyłączeniem Warszawy, zaliczyć do klasy ósmej.

Art. 2. Urząd Akuszerza Urzędu Lekarskiego miasta Warszawy znieść, a w jego miejsce utworzyć dwa Urzędy lekarzy miasta, z włożeniem na jednego z nich obowiązku uczestniczenia w czynnościach Wydziału lekarskiego Rządu Gubernijalnego Warszawskiego, na tych samych zasadach jak i w innych Rządach Gubernijalnych, a na drugiego, obowiązków Lekarza Powiatu Warszawskiego, właściwie do czynności dotyczących okolic miasta Warszawy i z prawem zastępowania w danym razie miejsca Lekarza Powiatu.

Art. 3. Pierwszemu z pomienionych Lekarzy przyznaje się klasa ósma urzędu, z uposażeniem czterystu rubli, a drugiemu klasa IX, z uposażeniem rubli trzystu pięćdziesięciu.

Art. 4. Wykonanie niniejszego postanowienia wkłada się na Dyrektora Głównego Spraw Wewnętrznych.

Działo się w Warszawie na 208 posiedzeniu, dnia 19 Września (1 Października) 1867 r.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
Сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:

Директор Гłówny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

Директор Кancellaryi, *Wł. Holewinski.*

Дзiеn ogłoszenia, dnia 19 (31) Października 1867 roku.

По Указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

ИМПЕРАТОРА И САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССИЙСКАГО, ЦАРЯ ПОЛЬСКАГО,

ВЕЛИКАГО КНЯЗЯ ФИНЛЯНДСКАГО,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствъ Польскомъ Комитетъ.

По представлению Главнаго Директора Правительственной Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ, отъ 27 Іюня сего года, Учредительный Комитетъ, въ развитіе Высочайше утвержденнаго 19 (31) Декабря 1866 года Положенія о губернскомъ и уѣздномъ управленіи въ губерніяхъ Царства Польскаго, постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Установленный бывшею Правительственною Коммисіею Внутреннихъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія въ 1839 году сборъ отъ доходовъ всѣхъ городовъ, за исключеніемъ Варшавы, на составленіе общей суммы для содержанія медицинскои службы, въ нѣкоторыхъ городахъ Царства Польскаго отмѣняется.

Ст. 2. Губернскіе города: Люблинъ, Сѣдлецъ, Радомъ, Кѣльцы, Петроковъ, Калишъ, Плоцкъ, Ломжа и Суwalkи обязываются содержать городскихъ врачей, по одному въ каждомъ, съ производствомъ имъ изъ городскихъ суммъ каждаго изъ сихъ городовъ по четыреста рублей серебромъ въ годъ.

Ст. 3. На обязанность городскихъ врачей въ означенныхъ городахъ, независимо отъ исполненія обязанностей, относящихся до медико-полицейской службы въ сихъ городахъ, возлагается участвовать въ занятіяхъ Врачебныхъ Отдѣленій подъ ближайшимъ руководствомъ Медицинскихъ Инспекторовъ, и, въ случаѣ болѣзни или отсутствія сихъ послѣднихъ, заступать ихъ мѣсто.

Ст. 4. Губернскимъ Правленіямъ, предоставляется опредѣлять по ихъ усмотрѣнію, въ подвѣдомственныхъ имъ городахъ и мѣстечкахъ врачей, фельдшеровъ и повивальныхъ бабокъ, соответственно собственнымъ средствамъ каждаго изъ городовъ.

Ст. 5. Уѣздные и безуѣздные города, въ конхъ нынѣ еще останутся городскіе врачи, фельдшера и повивальныя бабки, обязываются содержать ихъ также изъ собственныхъ доходовъ, если впрочемъ ихъ средства позволяютъ это сдѣлать; въ противномъ же

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

CESARZA I SAMOWŁADCY WSZECZ ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,

WIELKIEGO KSIĘCIA FINLANDZKIEGO,

etc., etc., etc.,

Komitet? Urządzający w. Królestwie Polskiem.

Na przedstawienie Dyrektora Głównego Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych z dnia 27 Czerwca r. b. Komitet Urządzający w rozwinieciu NAJWYŻEJ zatwierdzonej dnia 19 (31) Grudnia 1866 r. Ustawy o zarządzie gubernijalnym i powiatowym w gubernijach Królestwa Polskiego, postanowił i stanowi:

Art. 1. Ustanowiona przez byłą Kommissyę Rządową Spraw Wewnętrznych i Oświecenia Publicznego w r. 1839 składka od dochodów wszystkich miast z wyłączeniem Warszawy, na zebranie ogólnego funduszu na utrzymanie służby lekarskiej w niektórych miastach Królestwa Polskiego, znosi się.

Art. 2. Miasta Gubernijalne: Lublin, Siedlec, Radom, Kielce, Petroków, Kalisz, Płock, Łomża i Suwalki obowiązane są utrzymywać lekarzy miasta po jednym w każdym, wypłacając im z funduszów miejskich każdego z tych miast po czterysta rubli srebrem rocznie.

Art. 3. Na lekarzy miast w pomienionych miastach, niezależnie od wykonywania obowiązków odnoszących się do służby policyjno-lekarskiej w tych miastach, wkłada się obowiązek uczestniczenia w zajęciach wydziałów lekarskich, pod bliższym kierunkiem Inspektorów Lekarskich, i w razach ich słabości lub nieobecności, zastępowania ich miéjsca.

Art. 4. Rządowi Gubernijalnemu zleca się przeznaczanie według swego uznania do podległych im miast i miasteczek: lekarzy, felczerów i akuszerów, stosownie do własnych środków każdego z tych miast.

Art. 5. Miasta powiatowe i niepowiatowe, w których jeszcze pozostaną lekarze, felczerzy i akuszerki miasta, obowiązane są utrzymywać ich także z własnych dochodów, jeżeli zreżtą fundusze ich na to pozwalają; w razie przeciwnym, Kommissya Rządowa Spraw We-

случаѣ, распредѣлить ихъ по распоряженію Правительственной Комисіи Внутреннихъ Дѣлъ въ другіе города, имѣющіе достаточныя средства.

Ст. 6. Содержание Ветеринара въ г. Калишѣ, производимое изъ упомянутой общей суммы, перевести нынѣ же на страховыя суммы.

Ст. 7. Перемѣщеніе вышѣшнихъ городскихъ врачей въ другіе города или уѣзды, а равно всѣ исполнительныя распоряженія по настоящему постановленію, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, предоставляется Правительственной Комисіи Внутреннихъ Дѣлъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 196-мъ засѣданіи, 11 (23) Іюля 1867 года.

Намѣстникъ Царства, Генераль-Фельдмаршалъ,
(подписалъ) *Графъ Бергъ*.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, Сенаторъ,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ*.

внутреннихъ зарządzić ма przeniesienie ich do innych miast, dostateczne fundusze posiadających.

Art. 6. Utrzymanie Weterynarza w m. Kaliszu, zaspakajane ze wspomnionego ogólnego funduszu, odnieść zaraz obecnie do funduszów ubezpieczeń.

Art. 7. Przeniesienie terazniejszych lekarzy miast do innych miast lub powiatów, jakoteż wszelkie wykonawcze rozporządzenia, wynikające z niniejszego postanowienia, które zamieszczone być winno w Dzienniku Praw, porucza się Komissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych.

Działo się w Warszawie na 196-m posiedzeniu, dnia 11 (23) Lipca 1867 roku.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
Сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ*.

Za zgodność:

Директоръ Гłówny Prezydujący
w Komissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński*.

Директоръ Kancellaryi, *Wł. Holewiński*.

Дзень ogłoszenia, dnia 19 (31) Października 1867 roku.

Число опубликованія, 19 (31) Октября 1867 г.

По Указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

ИМПЕРАТОРА И САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССИЙСКАГО, ЦАРЯ ПОЛЬСКАГО,

Великаго Князя Финляндскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ.

По поводу возникшихъ ходатайствъ со стороны опекуновъ малолѣтнихъ маіоратныхъ владѣльцевъ о выдачѣ имъ ликвидаціонныхъ капиталовъ, причитающихся по маіоратамъ сихъ владѣльцевъ, Учредительный Комитетъ, вслѣдствіе представленія Члена-Завѣдывающаго дѣлами Комитета, во исполненіе Высочайше утвержденнаго 22 Августа сего 1867 года положенія Комитета по дѣламъ Царства Польскаго, постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Ликвидаціонные листы, слѣдующіе малолѣтнимъ маіоратнымъ владѣльцамъ, отсылаются въ Польскій Банкъ для храненія впредь до совершеннолѣтія сихъ владѣльцевъ; при чемъ листы сіи допускаются въ тиражъ на общемъ основаніи.

Ст. 2. Опекунамъ маіоратныхъ владѣльцевъ предоставляется на деньги, полученныя взамѣнъ вышедшихъ въ тиражъ ликвидаціонныхъ листовъ, покупать, при посредствѣ Банка, другія неиностранныя Государственныя бумаги, съ уплатою Банку за каждую подобную операцію узаконенныхъ процентовъ и съ оставленіемъ купленныхъ бумагъ также въ депозитъ Банка.

Ст. 3. Опекунамъ предоставляется также, впредь до совершеннолѣтія маіоратныхъ владѣльцевъ, получать проценты съ ликвидаціонныхъ листовъ, а равно и другихъ бумагъ, купленныхъ на деньги, полученныя за вышедшіе по тиражамъ ликвидаціонные листы.

Ст. 4. Маіоратные владѣльцы, по достиженіи совершеннолѣтія, имѣютъ право ходатайствовать, чтобы слѣдующіе по ихъ маіоратамъ ликвидаціонные листы, равно и бумаги, купленные взамѣнъ вышедшихъ въ тиражъ ликвидаціонныхъ листовъ, были выданы въ полное ихъ распоряженіе.

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

CESARZA I SAMOWŁADCY WSZECH ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,

WIELKIEGO KSIĘCIA FINLANDZKIEGO.,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

Z powodu wniesionych przez opiekunów małoletnich właścicieli majoratów prośb o wydanie im kapitałów likwidacyjnych, przypadających z ich majoratów, Komitet Urządzający w skutku przedstawienia Członka-Zawiadującego czynnościami Komitetu, w wykonaniu Najwyższej zatwierdzonej w dniu 22 Sierpnia r. b. 1867 uchwały Komitetu do spraw Królestwa Polskiego, postanowił i stanowi:

Art. 1. Listy likwidacyjne, przypadające dla małoletnich właścicieli majoratów, odsyłają się do Banku Polskiego dla zachowania aż do czasu dojścia do pełnoletności tychże właścicieli; przyczem listy te przypuszczają się do losowania na zasadach ogólnych.

Art. 2. Opiekunom właścicieli majoratów pozwala się za pieniądze, otrzymane w zamian wylosowanych listów likwidacyjnych, zakupywać za pośrednictwem Banku inne niezagraniczne papiery publiczne, za opłatą Bankowi za każdą podobną operację przepisanego procentu, i z pozostawieniem nabytych papierów również w depozycie Banku.

Art. 3. Opiekunom pozwala się także, do czasu dojścia do pełnoletności właścicieli majoratów, pobierać procenta od listów likwidacyjnych, jak również i od innych papierów nabytych za pieniądze, otrzymane za wylosowane listy likwidacyjne.

Art. 4. Właściciele majoratów po dojściu do pełnoletności, mają prawo żądać, aby przypadające z ich majoratów listy likwidacyjne, jako też papiery nabyte w zamian za wylosowane listy likwidacyjne, oddane im były do wolnego ich rozporządzenia.

Ст. 5. Исполнение настоящего постановления, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Предсѣдателя Ликвидационной Коммисіи и Польскаго Банка.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 208-мъ засѣданіи, 19 Сентября (1 Октября) 1867 года.

Предсѣдатель-Намѣстникъ въ Царствѣ, Генераль-Фельдмаршалъ,
(подписалъ) *Графъ Бергъ*.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
Сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ*.

Число опубликованія, 19 (31) Октября 1867 г.

Art. 5. Wykonanie niniejszego postanowienia, które zamieszczone być ma w Dzienniku Praw, wklada się na Prezesów: Komisji Likwidacyjnej i Banku Polskiego.

Działo się w Warszawie na 208-m posiedzeniu, dnia 19 Września (1 Października) 1867 roku.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
Сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ*.

Za zgodność:

Директор Глówny Prezydujący
w Komisji Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński*.

Директор Kancellarii, *Wł. Holewński*.

Dzień ogłoszenia, dnia 19 (31) Października 1867 roku.

По Указу Его Величества
АЛЕКСАНДРА II-го,
ИМПЕРАТОРА И САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССИЙСКАГО, ЦАРЯ ПОЛЬСКАГО,
ВЕЛИКАГО КНЯЗЯ ФИНЛЯНДСКАГО,
и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ.

Въ разрѣшеніе представленнаго Членомъ-Завѣдывающимъ дѣлами Учредительнаго Комитета вопроса, о порядкѣ отмѣны незаконныхъ рѣшеній гминныхъ судовъ по дѣламъ Гражданскимъ, Учредительный Комитетъ, во исполненіе Высочайше утвержденного 22-го Августа сего 1867 г., положенія Комитета по дѣламъ Царства Польскаго, постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Если гминный судъ постановилъ рѣшеніе по такому спору, или иску Гражданскому, который не подлежитъ его разбору, на основаніи ст. 41—48 Указа 19 Февраля (2 Марта) 1864 года объ устройствѣ сельскихъ гминъ, или Указа 30 Ноября (12 Декабря) 1865 года о раширеніи предѣловъ вѣдомства гминныхъ судовъ, или же, если рѣшеніе постановлено будетъ не въ полномъ составѣ суда, требуемомъ статьею 40 Указа 19 Февраля (2 Марта) 1864 года объ устройствѣ сельскихъ гминъ, или безъ вызова къ суду участвующихъ въ дѣлѣ лицъ, то такіа рѣшенія гминнаго суда, какъ несогласныя съ закономъ, могутъ быть отмѣнены мѣстною Комисіею по крестьянскимъ дѣламъ, тѣмъ же порядкомъ, который установленъ Высочайшимъ повелѣніемъ 18 (30) Іюня 1866 года о порядкѣ отмѣны приговоровъ гминныхъ судовъ по дѣламъ судебно-полицейскимъ. Равнымъ образомъ, и тѣмъ же порядкомъ подлежатъ отмѣнѣ рѣшенія гминныхъ судовъ въ случаяхъ, еслибы въ письменныхъ документахъ, на коихъ основано было рѣшеніе, оказался подлогъ, или еслибы рѣшеніемъ суда нарушались права третьихъ лицъ, не участвовавшихъ въ дѣлѣ.

Ст. 2. Рѣшенія гминныхъ судовъ по дѣламъ Гражданскимъ могутъ быть отмѣняемы не иначе, какъ по просьбѣ одной изъ заинтересованныхъ сторонъ или третьяго лица, не участвовавшего въ дѣлѣ. Таковыя просьбы должны быть приносимы не позже, какъ въ мѣсячный срокъ: заинтересованными сторонами—со дня объявленія

в Имении Найяснѣйшаго
ALEXANDRA II-го,
ЦЕАРЗА і САМОВЛАДЦЫ WSZECH ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,
WIELKIEGO KSIĘCIА FINLANDZKIEGO,
etc., etc., etc.,

Комитетъ Уряджающій въ Крѣлствѣ Польскомъ.

Въ задецыдованіи представленной черезъ Члѣнка-Завѣдывающаго чынностями Комитета Уряджающаго kwestii co do porządku uchylania nieprawnych wyroków Sądów gminnych w sprawach cywilnych, Komitet Urządzący w wykonaniu NAJWYŻEJ zatwierdzonej dnia 22 Sierpnia r. b. 1867 uchwały Komitetu do Spraw Królestwa Polskiego, postanowił i stanowi:

Art. 1. Jeżeli sąd gminny wydał wyrok w takim sporze lub sprawie cywilnej, która nie ulega jego rozpoznaniu na zasadzie art. 41—48 Ukazu z d. 19 Lutego (2 Marca) 1864 r. o urządzeniu gmin wiejskich, lub Ukazu z d. 30 Listopada (12 Grudnia) 1865 r. rozszerzającego władzę Sądów gminnych, albo jeżeli wyrok wydany zostanie nie w zupełnym komplecie sądu, przez art. 40 Ukazu z d. 19 Lutego (2 Marca) 1864 r. o urządzeniu gmin wiejskich, wymaganym, lub bez przyzwania do sądu osób do sprawy wpływających, to takie wyroki sądu gminnego, jako prawu przeciwne, mogą być uchylone przez miejscową Komisyję Spraw Włościańskich według tego porządku, jaki ustanowiony został NAJWYŻSZYM Rozkazem z d. 18 (30) Czerwca 1866 r. o porządku uchylania wyroków Sądów gminnych w sprawach sądowo-policyjnych. Również i według tego samego porządku ulegają uchyleniu wyroki sądów gminnych w takich razach, gdyby w dowodach piśmieniowych, na których wyrok był oparty, okazał się fałsz, albo gdyby wyrok sądu naruszał prawa osób trzecich, nie wpływających do sprawy.

Art. 2. Wyroki sądów gminnych w sprawach cywilnych, mogą być uchylone nie inaczej, jak na żądanie jednej ze stron interesowanych lub osoby trzeciej, która do sprawy nie wpływała. Żądania takie wnoszone być winny nie później, jak w ciągu jednego miesiąca: przez strony interesowane,—od dnia ogłoszenia wyroku sądu, a przez

рѣшенія суда, а третьимъ, неучаствовавшимъ въ дѣлѣ лицомъ — съ того времени, какъ рѣшеніе сдѣлалось извѣстно лицу, приносящему жалобу.

Примѣчаніе. Согласно порядку, установленному Высочайшимъ повелѣніемъ 18 (30) Іюня 1866 года, жалобы на рѣшенія гминныхъ судовъ, а равно и все производство, относящееся до разсмотрѣнія сихъ жалобъ, освобождаются отъ употребленія гербовой бумаги; въ случаѣ однако же неправильной жалобы, лицо подавшее оную, присуждается къ денежной пенѣ отъ 1 до 3-хъ рублей серебромъ.

Ст. 3. Въ предупрежденіе случаевъ отмѣны рѣшеній гминныхъ судовъ по дѣламъ, въ разбирательство коихъ они входят по желанію обѣихъ тяжущихся сторонъ, Коммисіямъ по крестьянскимъ дѣламъ предоставляется сдѣлать распоряженіе, чтобы въ тѣхъ случаяхъ, когда спорящіе лица, на основаніи ст. 48 Указа 19 Февраля (2 Марта) 1864 года объ устройствѣ сельскихъ гминъ, сами пожелаютъ предоставить окончательному рѣшенію гминнаго суда, дѣла, въ коихъ они участвуютъ, судъ, прежде разсмотрѣнія такихъ дѣлъ, требовалъ отъ тѣхъ лицъ подтвержденія о добровольномъ согласіи ихъ подчиниться рѣшенію суда, и о томъ заносилъ бы вмѣстѣ съ рѣшеніемъ своимъ въ книгу, установленную для записки рѣшеній и приговоровъ гминнаго суда.

Ст. 4. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Члена-Завѣдывающаго дѣлами Учредительнаго Комитета и Коммисіи по крестьянскимъ дѣламъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 208-мъ засѣданіи, 19 Сентября (1 Октября) 1867 года.

Предсѣдатель-Намѣстникъ въ Царствѣ, Гепераль-Фельдмаршалъ,
(подписалъ) *Графъ Беръ.*

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, Сенаторъ,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

osoby trzecie, które do sprawy nie wpływały — od czasu, w którym wyrok sądu stał się wiadomym osobie skargę wnoszącej.

Uwaga. Stosownie do przepisów Najwyższego Rozkazu z dnia 18 (30) Czerwca 1866 r: skargi przeciwko wyrokom sądów gminnych, jako też wszelkie czynności dotyczące rozpoznania tych skarg, wolne są od użycia papieru stemplowego; wszakże w razie niewłaściwości skargi, osoba która taką skargę podała, ulega karze pieniężnej, od jednego do trzech rubli.

Art. 3. Dla zapobieżenia przypadkom uchylenia wyroków sądów gminnych w sprawach, do rozpoznania których przystępują też sądy na skutek żądania obydwóch stron spór wiodących, Kommissyom Spraw Włościańskich zleca się wydanie rozporządzenia, ażeby Sąd w takich razach gdy osoby spór wiodące, na zasadzie art. 48 Ukazu z d. 19 Lutego (2 Marca) 1864 r. o urządzeniu gmin wiejskich, same domagać się będą ostatecznego rozstrzygnięcia przez sąd gminny sprawy do której wpływają, przed przystąpieniem do rozpoznania takich spraw, żądał od tych osób potwierdzenia swęj deklaracyi, że dobrowolnie podają się wyrokowi Sądu, i ażeby deklaracyę tę wraz z swoim wyrokiem wnosil do księgi, do zapisywania wyroków i decyzyj sądu gminnego przeznaczonęj.

Art. 4. Wykonanie niniejszego postanowienia, które zamieszczone być ma w Dzienniku Praw, wkłada się na Członka-Zawiadującego czynnościami Komitetu Urządzającego, i Kommissye Spraw Włościańskich.

Działo się w Warszawie na 208-m posiedzeniu, dnia 19 Września (1 Października) 1867 roku.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
Сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:

Директор Глówny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

Директор Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Дієнь оглосzenia, dnia 19 (31) Października 1867 roku.

УКАЗЪ

ПРАВИТЕЛЬСТВУЮЩЕМУ СЕНАТУ.

Признавая справедливымъ даровать русскимъ чиновникамъ въ губерніяхъ Царства Польскаго пѣкоторыя служебныя преимущества, Мы возложили на Собственную Нашу по дѣламъ Царства Канцелярію составленіе надлежащихъ правилъ для ближайшаго опредѣленія таковыхъ преимуществъ.

Разсмотрѣвъ представленныя во исполненіе сего Управляющимъ означенною Канцеляріею правила, Мы, согласно заключенію Комитета по дѣламъ Царства Польскаго, оныя утвердили и препроводя правила сія въ Правительствующій Сенатъ, *Повелѣваемъ*: правила о служебныхъ преимуществахъ чиновниковъ русскаго происхожденія, служащихъ въ губерніяхъ Царства Польскаго, ввести нынѣ въ дѣйствіе.

Правительствующій Сенатъ не оставитъ учинить въ исполненію сего указа Нашего надлежащія распоряженія.

На подлинномъ собственною Его Императорскаго Величества рукою написано:

„АЛЕКСАНДРЪ“.

Ливадія,

30-го Іюля 1867 г.

Число опубликованія, 19 (31) Октября 1867 г.

U K A Z

DO RZĄDZĄCEGO SENATU.

Uznając za słuszne zapewnić ruskim urzędnikom w gubernijach Królestwa Polskiego niektóre prerogatywy służbowe poruczyliśmy Własnej Naszej Kancellaryi do Spraw Królestwa, ułożenie stosownych przepisów dla bliższego określenia tych prerogatyw.

Roztrząsnąwszy przedstawione w wykonaniu tego, przez Zarządzającego wspomnianą Kancellaryą przepisy, zgodnie z wnioskiem Komitetu do spraw Królestwa Polskiego, zatwierdziliśmy je, i przesyłając téż przepisy Rządzącemu Senatowi, Rozkazujemy: Przepisy o prerogatywach służbowych urzędników ruskiego pochodzenia, służących w gubernijach Królestwa Polskiego, zaraz w wykonanie wprowadzić.

Senat Rządzący niezaniebda wydać dla wykonania niniejszego Ukazu NASZEGO właściwych rozporządzeń.

Na oryginale Własną JEGO CESARSKIEJ MOŚCI ręką podpisano:

„ALEXANDER“.

Liwadja,

30 Lipca 1867 roku.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Утредительнаго Комитета,
Сенаторъ (подписаль) *Я. Соловьевъ*.

Za zgodność:

Директор Глówny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński*.

Директор Кancellaryi, *Wł. Holewiński*.

Дзief ogłoszenia, dnia 19 (31) Października 1867 roku.
Tom LXVII.

„Государь Императоръ въ присутствіи Своемъ въ Ливадіи 30
Юля 1867 года утвердить соизволилъ.“

ПРАВИЛА

о преимуществахъ чиновниковъ русскаго происхожденія,
служащихъ въ Губерніяхъ Царства Польскаго.

Ст. 1. Чиновники русскаго происхожденія, поступающіе на службу въ губерніи Царства Польскаго, получаютъ подъемныя и прогонныя деньги въ слѣдующемъ размѣрѣ: чиновники 4 и 5 классовъ, а равно лица, хотя не имѣющія сихъ чиновъ, но опредѣляемые на должности 4 и 5 класса, по 1,000 руб.; чиновники 6, 7 и 8 классовъ, и лица, поступающіе на должности, соответствующія симъ классамъ, по 600 руб.; чиновники 9—14 классовъ и канцелярскіе служители, по 300 руб.

Примѣчаніе 1-е. Назначеніе подъемныхъ и прогонныхъ денегъ чинамъ III класса, зависитъ отъ Высочайшаго усмотрѣнія.

Примѣчаніе 2-е. Съ чиновниковъ, прослужившихъ въ губерніяхъ Царства Польскаго менѣе 2 лѣтъ и потомъ переходящихъ на службу въ Имперію, или увольняемыхъ вовсе отъ службы, выданныя имъ прогонныя и подъемныя деньги взыскиваются обратно.

Ст. 2. Чиновники, переходящіе на службу въ губерніи Царства Польскаго, получаютъ жалованье со дня опредѣленія въ должность, если они прибыли къ мѣсту служенія въ узаконенный поверстный срокъ (Св. Зак. ст. 1,004 Т. III. Уст. о служ. по опр. Прав.).

Ст. 3. Чиновники русскаго происхожденія, служащіе въ губерніяхъ Царства Польскаго, производятся въ чины за выслугу по сокращенному сроку, т. е. однимъ годомъ ранѣе общаго 3 и 4 лѣтняго срока.

Примѣчаніе. При назначеніи чиновниковъ на должности, чины въ соображеніе не принимаются.

Ст. 4. Канцелярскимъ служителямъ срокъ для производства въ чинъ 14 класса сокращается на половину противъ положеннаго по ихъ происхожденію; если они уже прослужили нѣкоторое время въ другихъ мѣстахъ, то сокращается на половину остальное время выслуги.

„JEGO CESARSKA MOŚĆ podczas pobytu Swego w Liwadyi, dnia
30 Lipca 1867 r. zatwierdzić raczył.“

PRZEPISY

o prerogatywach urzędników ruskiego pochodzenia, służących
w Guberniach Królestwa Polskiego.

Art. 1. Urzędnicy ruskiego pochodzenia wstępujący do służby w guberniach Królestwa Polskiego, otrzymują fundusz na kosztą przeprowadzenia się i podróży w następującym stosunku: urzędnicy 4-ej i 5-ej klasy, jak również osoby niemające tych rang, lecz przeznaczone na posady 4-ej i 5-ej klasy po 1,000 rsr; urzędnicy 6-ej, 7-ej i 8-ej klasy i osoby przeznaczone na posady odpowiednie tym klasom, po 600 rsr; urzędnicy klas od 9-ej do 14-ej i oficyaliści Kancellaryjni, po 300 rsr.

Uwaga 1. Wyznaczenie funduszu na kosztą przeniesienia się i podróży urzędnikom III-ej klasy, zależy od NAJWYŻSZEGO uznania.

Uwaga 2. Od urzędników, którzyby przesłużyli w guberniach Królestwa Polskiego mniej nad lat 2, a potem przeszli do służby w Cesarstwie, lub zupełnie uwolnieni byli ze służby, udzielone im fundusze na kosztą przeprowadzenia się i podróży, ściągają się napowrót.

Art. 2. Urzędnicy przechodzący do służby w guberniach Królestwa Polskiego, otrzymują płace od dnia nominacji, jeżeli przybyli na miejsce służby w terminie, odpowiednio do odległości przepisami oznaczonym. (Zb. praw art. 1004, t. III ust. osłuz. z przezn. rząd.)

Art. 3. Urzędnicy ruskiego pochodzenia, służący w guberniach Królestwa Polskiego, otrzymują rangi za wysługę według skróconych terminów, to jest o rok wcześniiej od ogólnego trzech i czteroletniego terminu.

Uwaga. Przy mianowaniu urzędników na posady, nie zwraca się uwagi na rangę.

Art. 4. Oficyalistom Kancellaryjnym skracają się do połowy termin do uzyskania rangi 14-ej klasy, stosownie do ich pochodzenia oznaczonej, a jeżeli już przesłużyli pewien czas w innych władzach, to skracają się do połowy pozostały czas wysługi.

Ст. 5. Чиновникамъ, которые прежде служили въ Имперіи въ губернскихъ и уѣздныхъ по крестьянскимъ дѣламъ учрежденіяхъ, а также по выборамъ отъ дворянства, время таковой службы зачисляется въ срокъ на выслугу пенсій. Правило сіе распространяется равномерно и на тѣхъ чиновниковъ, которые въ 1858 и 1859 г. состояли членами Губернскихъ Комитетовъ по крестьянскому дѣлу.

Ст. 6. Срокъ выслуги на получение ордена Св. Владимира 4 ст. за 35-лѣтнюю службу сокращается, а именно 3 года безпорочной службы въ губерніяхъ Царства Польскаго, считается за 4 года въ Имперіи.

Ст. 7. Чиновникамъ, продолжающимъ безпорочную службу въ Царствѣ и отличающимся особенными способностями и усердіемъ, могутъ быть, по представленію мѣстныхъ непосредственныхъ ихъ начальствъ и съ разрѣшенія подлежащихъ Министровъ или Главноуправляющихъ, назначаемы, чрезъ каждыя пять лѣтъ службы въ одномъ вѣдомствѣ, прибавки къ ихъ жалованью въ размѣрѣ 15%, а служащимъ по учебной части 25% изъ того оклада, который получаетъ чиновникъ въ день выслуги установленнаго срока, съ тѣмъ, чтобы послѣдовательныя прибавки сіи, въ общей сложности, не превышали полного двойнаго оклада. При перемѣщеніи изъ одной должности въ другую, первоначально назначенный прибавочный окладъ не измѣняется до выслуги чиновникомъ слѣдующаго срока. По выслугѣ новаго срока, первоначальная прибавка прекращается и назначается уже слѣдующая по расчету прибавка изъ того оклада, который получаетъ чиновникъ въ день новой выслуги.

Примѣчаніе 1-е. Назначеніе чиновникамъ означенныхъ прибавочныхъ окладовъ, хотя и производящееся въ видѣ награды за особія служебныя отличія, не лишаетъ ихъ права быть, независимо отъ того, представленными, въ установленномъ порядкѣ, къ другимъ, почетнымъ наградамъ: по чинопроизводству, по пожалованію орденами и знаками отличія и т. п.

Примѣчаніе 2-е. Мѣстныя начальства, при представленіи служащихъ къ назначенію имъ 15% или 25% прибавки къ окладамъ жалованья, наблюдаютъ, чтобы число лицъ, воспользовавшихся сею наградой въ одномъ вѣдомствѣ, не превышало одной трети общаго числа состоящихъ въ томъ вѣдомствѣ чиновниковъ русскаго происхожденія, прослужившихъ въ Царствѣ 5 и болѣе лѣтъ.

Ст. 8. Чиновникамъ русскаго происхожденія, прослужившимъ въ губерніяхъ Царства Польскаго не менѣе двухъ лѣтъ, предоставляется право, если они недостаточнаго состоянія, воспитывать дѣтей своихъ въ учебныхъ заведеніяхъ на казенный счетъ; въ

Art. 5. Urzędnikom, którzy przedtém służyli w Cesarstwie w gubernijalnych i powiatowych władzach do spraw włościańskich, jak również z wyboru szlachty, czas tój służby zalicza się do terminu na wysłużenie pensji emerytalnej. Prawo to rozciąga się również i do urzędników, którzy w r. 1858 i 1859 byli członkami gubernijalnych Komitetów do spraw włościańskich.

Art. 6. Termin wysługi na otrzymanie orderu S-go Włodzimierza 4-ej klasy za 35-letnią służbę, skraca się, a mianowicie 3 lata nieskazitelnej służby w gubernijach Królestwa Polskiego, liczy się za 4 lata w Cesarstwie.

Art. 7. Urzędnikom nieskazitelnie odbywającym służbę w Królestwie, a odznaczającym się zdolnościami i gorliwością, mogą być, na przedstawienie miejscowych bezpośrednich ich zwierzchności i z decyzji właściwych Ministrów lub Głównie-zarządzających, wyznaczane co każde pięć lat służby w jednej władzy, dodatki do ich płacy w stosunku 15%, a w wydziale naukowym 25% od tój płacy, jaką urzędnik pobiera w dniu wysługi ustanowionego terminu, tak jednak, aby następnie dodatki te, w ogólnej summie nie przewyższały podwójnej całkowitej płacy. Przy przeniesieniu z jednej posady na drugą, pierwotkowo wyznaczona płaca dodatkowa nie zmienia się do czasu wysłużenia przez urzędnika następnego terminu. Po wysłużeniu nowego terminu, pierwotkowy dodatek ustaje i wyznacza się już przypadający z obliczenia dodatek według tój płacy, jaką urzędnik pobiera w dniu nowej wysługi.

Uwaga 1. Wyznaczenie urzędnikom wspomnianych dodatkowych płac, chociaż jest rodzajem nagrody za szczególne odznaczenie się w służbie, nie pozbawia ich prawa, niezależnie od tego być przedstawianymi ustanowioną drogą, do innych honorowych nagród: w rangach, orderach, znakach honorowych i t. p.

Uwaga 2. Miejscowe zwierzchności, przy przedstawieniu urzędników do wyznaczenia im 15% lub 25% dodatku do płacy przestrzegają, iżby liczba osób, korzystających z tój nagrody w jednej Władzy, nie przewyższała jednej trzeciej części ogólnej liczby urzędników w tój władzy ruskiego pochodzenia, którzy przesłużyli w Królestwie 5 lat i więcej.

Art. 8. Urzędnikom ruskiego pochodzenia, którzy przesłużyli w gubernijach Królestwa Polskiego, nie mniej nad dwa lata, zapewnia się prawo, jeżeli są niezamożnego stanu, wychowywania swych dzieci, w zakładach naukowych kosztem Rządu; zaś w braku w tych zakł.

случаѣ же немѣня въ сихъ заведеніяхъ казенныхъ вакансій, или если родители пожелаютъ воспитывать дѣтей при себѣ, выдается родителямъ, въ пособіе на воспитаніе, по 100 руб. ежегодно на одно дитя отъ девяти до тринадцатилѣтняго возраста и по 150 руб. на одно дитя отъ тринадцати до семнадцати лѣтъ, съ тѣмъ, чтобы каждому родителю производились таковыя пособія не болѣе, какъ на троихъ дѣтей.

Примѣчаніе 1-е. Изложеннымъ въ настоящей статьѣ правомъ полученія пособія на воспитаніе дѣтей, не пользуются чиновники, получающіе уже подобное пособіе за службу въ Имперіи.

Примѣчаніе 2-е. Производство на воспитаніе дѣтей пособій, назначенныхъ при жизни отца, не прекращается, въ случаѣ его смерти, до 17-лѣтняго возраста дѣтей.

Ст. 9. Гражданскіе и военные чины, выслужившіе пенсію въ Имперіи, сохраняютъ на службѣ въ губерніяхъ Царства Польскаго сію пенсію, сверхъ жалованья, получаемого ими по должности.

Ст. 10. Всѣмъ чиновникамъ русскаго происхожденія, перешедшимъ на службу въ губерніи Царства Польскаго, предоставляется на ихъ усмотрѣніе, получать пенсію изъ эмеритальнаго капитала Царства и въ такомъ случаѣ, подчиняться всѣмъ правиламъ объ эмеритурѣ, или же довольствоваться пенсією, на основаніи ст. 11 и 12 сихъ правилъ, не уплачивая затѣмъ никакихъ процентовъ въ эмеритальный капиталъ Царства.

Примѣчаніе. Тѣмъ изъ означенныхъ чиновниковъ, съ которыхъ взскиваются проценты въ эмеритальный капиталъ Царства, если они, на основаніи настоящаго правила, заявятъ нынѣ, что не желаютъ получить пенсію изъ сего капитала, удержанныя съ нихъ въ эмеритальный капиталъ деньги немедленно возвращаются.

Ст. 11. Чиновникамъ, изъявившимъ желаніе получать пенсію по законамъ Имперіи, срокъ для выслуги полной пенсіи полагается 25 лѣтъ службы въ губерніяхъ Царства Польскаго; прослужившимъ 20 лѣтъ, назначается половина. Время, проведенное на службѣ въ Имперіи, зачисляется также въ число лѣтъ, для выслуги пенсіи по настоящимъ правиламъ, принимая 7 лѣтъ службы въ Имперіи за 5 лѣтъ въ Царствѣ.

Примѣчаніе. Чиновникамъ, служившимъ до прибытія въ Царство въ губерніяхъ, пользующихся особыми преимуществами по выслугѣ сроковъ на пенсію, исчисляется прежняя ихъ служба на основаніи преимуществъ, какія для каждой изъ тѣхъ губерній установлены.

дахъ вакансій на koszt Skarbu, lub jeżeli rodzice będą życzyli sobie wychowywać dzieci przy sobie, udziela się rodzicom wsparcia na wychowanie po 100 rsr: rocznie na jedno dziecko od 9 do 13 lat wieku, i po 150 rsr: na jedno dziecko od 13-u do 17-u lat wieku, tak jednak, aby każdym rodzicom udzielano taką zapomogę nie więcej, jak na troje dzieci.

Uwaga 1. Z wyłączonego w tym artykule prawa do otrzymywania wsparcia na wychowanie dzieci, nie korzystają urzędnicy otrzymujący już podobne wsparcie za służbę w Cesarstwie.

Uwaga 2. Udzielanie wsparcia na wychowanie dzieci wyznaczanego za życia ojca, nie ustaje w razie jego śmierci do 17 lat wieku dzieci.

Art. 9. Urzędnicy cywilni i wojskowi, którzy wysłużyli pensję emerytalną w Cesarstwie, zachowują tę pensję emerytalną w służbie w guberniach Królestwa Polskiego, obok płacy pobieranej przez nich na urzędowaniu.

Art. 10. Wszystkim urzędnikom ruskiego pochodzenia, którzy przeszli do służby w guberniach Królestwa Polskiego, pozostawia się do wyboru pobieranie pensji emerytalnej z funduszu emerytalnego Królestwa, z podleganiem w takim razie wszystkim przepisom emerytalnym, lub porzucenie na pensji emerytalnej w myśl art: 11 i 12 niniejszych przepisów, nieopłacając wtedy żadnych procentów na fundusz emerytalny Królestwa.

Uwaga. Tym z wspomnianych urzędników, od których pobierane są procenta na fundusz emerytalny Królestwa, jeżeli na podstawie niniejszego przepisu, oznajmią obecnie, iż nie pragną pobierać pensji emerytalnej z tego funduszu, bezzwłocznie powraca się pobrana od nich składka na fundusz emerytalny.

Art. 11. Dla urzędników, którzy wynurzą życzenie pobierania pensji emerytalnej według praw Cesarstwa, jako termin do wysłużenia całkowitej pensji emerytalnej, oznacza się 25 lat służby w guberniach Królestwa Polskiego; tym co przesłużyli lat 20, wyznacza się połowa. Czas przebyty w służbie w Cesarstwie, zalicza się także do liczby lat do wysługi pensji emerytalnej według niniejszych przepisów, przyjmując 7 lat służby w Cesarstwie, za 5 lat służby w Królestwie.

Uwaga. Urzędnikom, którzy przed przybyciem do Królestwa, służyli w guberniach, korzystających z osobnych prerogatyw pod względem wysługiwania pensji emerytalnej, oblicza się ich poprzednia służba stosownie do prerogatyw, jakie dla każdej z tych gubernij są ustanowione.

Ст. 12. Размѣръ пенсіи опредѣляется одною степеню выше противъ росписанія, приложеннаго къ ст. 53 Уст. о пенс. Св. Зак. Т. III. изд. 1857 года.

Ст. 13. Правомъ на полученіе пенсіи, на основаніи предъидущихъ 11 и 12 статей, могутъ воспользоваться лишь тѣ изъ перешедшихъ на службу въ губерніи Царства Польскаго чиновниковъ русскаго происхожденія, которые прослужили въ сихъ губерніяхъ не менѣе 5 лѣтъ, и въ послѣдней должности 3 года; въ противномъ случаѣ, т.е. если чиновникъ, не прослуживъ 5 лѣтъ, оставитъ службу въ тѣхъ губерніяхъ, пенсія назначается на основаніи общаго пенсіоннаго Устава Имперіи, а не прожившимъ въ послѣдней должности 3 лѣтъ, размѣръ пенсіи опредѣляется по классу прежде занимаемой имъ должности.

Ст. 14. Лица русскаго происхожденія, перешедшія на службу въ губерніи Царства Польскаго по вѣдомству Народнаго Просвѣщенія, въ отношеніи правъ на пенсію, подчиняются правиламъ, изложеннымъ въ предъидущихъ статьяхъ. При этомъ, служащимъ собственно по учебной части, срокъ на выслугу полной пенсіи полагается 20-лѣтній, а половины 15-лѣтний; время, проведенное по учебной части въ Имперіи, зачисляется также въ число лѣтъ для выслуги пенсіи, принимая 5 лѣтъ службы въ Имперіи за 4 года въ губерніяхъ Царства, а размѣръ полной пенсіи равняется годовому окладу содержанія, половины — полугодовому.

Примѣчаніе. Пенсіи чиновникамъ вѣдомства Народнаго Просвѣщенія опредѣляются по окладамъ жалованья, присвоеннаго должности, безъ выслуженныхъ чиновниками прибавокъ къ жалованью.

Ст. 15. Вдовамъ и дѣтямъ умершихъ чиновниковъ, пенсіи назначаются на основаніи пенсіоннаго Устава Имперіи, и соотвѣственно сроку и размѣру, установленнымъ настоящими правилами. Сверхъ того, вдовамъ и дѣтямъ умершихъ на службѣ въ губерніяхъ Царства Польскаго чиновниковъ, выдается въ пособіе единовременно двухмѣсячное содержаніе изъ оклада, получавшагося умершимъ по послѣдней должности.

Ст. 16. Со всѣхъ чиновниковъ, состоящихъ на службѣ въ губерніяхъ Царства, и не желающихъ подчиниться закону объ эмеритальной кассѣ Царства, взимается въ пенсіонный капиталъ Имперіи по 3% въ годъ со всего оклада содержанія, не исключая и заслуженной ими прибавки къ жалованью по ст. 7.

Ст. 17. Прибывшимъ въ Царство чиновникамъ русскаго происхожденія, при оставленіи ихъ за штатомъ, какъ по постояннымъ, такъ и временнымъ учрежденіямъ, сохраняется жалованье по по-

Art. 12. Wysokość emerytury oznacza się o jeden stopień wyżej nad etat, dołączony do art: 53 ust: o emer: Zb: praw t. III wyd. 1857 r.

Art. 13. Z prawa na pobieranie pensji emerytalnej, na zasadzie poprzednich art. 11 i 12-go, mogą korzystać tylko ci z przybyłych do służby w guberniach Królestwa Polskiego urzędników ruskiego pochodzenia, którzy przesłużyli w tych guberniach nie mniej jak 5 lat, a na ostatniej posadzie nie mniej jak 3 lata; w przeciwnym razie, to jest jeżeli urzędnik nieprzesłużywszy 5 lat, opuszcza służbę w tych guberniach, pensya emerytalna wyznacza się na zasadzie ogólnej Ustawy emerytalnej w Cesarstwie, a tym którzy nie przebyli na ostatniej posadzie 3 lat, wysokość pensyi emerytalnej oznacza się według klasy, poprzednio zajmowanej przez nich posady.

Art. 14. Osoby ruskiego pochodzenia, które przeszły do służby w guberniach Królestwa Polskiego w Wydziale Oświecenia Publicznego, pod względem praw do pensyi emerytalnej, podlegają przepisom, wyłuszczone w poprzednich artykułach. Przytém służącym w właściwie Naukowym Wydziale, termin do wysłużenia całkowitej emerytury, oznacza się na lat 20, a połowy na lat 15; czas przebyty w Cesarstwie w Wydziale Naukowym, także zalicza się do liczby lat jednajacych pensyę emerytalną, przyjmując 5 lat służby w Cesarstwie za 4 lata w guberniach Królestwa Polskiego, wysokość zaś całkowitej pensyi emerytalnej, równa się rocznej płacy, a połowy-półrocznej.

Uwaga. Pensye emerytalne urzędników Wydziału Oświecenia Publicznego, oznaczają się według płacy do posady przywiązanej, bez wysłużonych przez Urzędników dodatków do płac.

Art. 15. Wdowom i dzieciom po zmarłych urzędnikach, pensye emerytalne wyznaczają się na zasadzie Ustawy emerytalnej Cesarstwa, i odpowiednio do terminów i wysokości, ustanowionych przez obecne przepisy. Oprócz tego wdowom i dzieciom po zmarłych na służbie w guberniach Królestwa Polskiego urzędnikach, udziela się wsparcie jednorazowe, odpowiednie dwumiesięcznej płacy, pobieranej przez zmarłego na ostatniej posadzie.

Art. 16. Od wszystkich urzędników, będących w służbie w guberniach Królestwa, i nie życzących sobie podlegać prawu o stowarzyszeniu emerytalnym w Królestwie, pobiera się na fundusz emerytalny Cesarstwa po 3% rocznie z całkowitej płacy, nie wyłączając i wysłużonego przez nich dodatku do płacy według art: 7-go.

Art. 17. Przybyłym do Królestwa urzędnikom ruskiego pochodzenia przy ich spadnięciu z etatu, tak w stałych jak i czasowych władzach, zachowuje się płaca do ostatniej posady przywiązana, przez

слѣдней должности въ продолженіе одного года, а тѣмъ лицамъ, кои состояли на службѣ по вѣдомству Учредительнаго въ Царствѣ Польскомъ Комитета, въ продолженіе двухъ лѣтъ. Всѣ оставленные за штатомъ чиновники причисляются, временно, въ теченіи 2 лѣтъ, къ тому вѣдомству, отъ котораго уволены, съ правомъ на преимущественное предъ другими занятіе соотвѣтственной вакансіи и съ зачисленіемъ двухъ-лѣтняго времени, проведеннаго за штатомъ, въ дѣйствительную службу и въ срокъ на выслугу пенсіи по настоящимъ правиламъ.

Ст. 18. Чиновникамъ русскаго происхожденія, командироваемымъ въ губерніи Царства Польскаго для занятій по случаю совершаемыхъ тамъ преобразованій, назначаются для переѣзда въ тотъ край подъемныя и прогоныя деньги въ размѣрахъ, установленныхъ ст. 1 настоящихъ правилъ.

Ст. 19. Во все время командировки они получаютъ, впредь до назначенія къ исправленію штатной должности, содержаніе по правиламъ о командированныхъ въ Царство чиновникахъ бывшаго Статсъ-Секретаріата.

Ст. 20. Время, проведенное ими чиновниками въ командировкѣ, сокращается на выслугу пенсіи, считая два года, проведенныхъ въ губерніяхъ Царства Польскаго, за 3 года службы въ Имперіи.

Ст. 21. При переходѣ командированныхъ чиновниковъ на постоянную службу въ губерніяхъ Царства Польскаго, время, проведенное ими въ командировкѣ, зачисляется на пенсію и на полученіе прибавочнаго содержанія, установленнаго настоящими правилами.

Ст. 22. Примушества, даруемыя настоящими правилами, распространяются только на тѣхъ чиновниковъ, которые прибыли на службу въ Царство, или командированы туда, послѣ 1 Января 1864 года и имѣютъ для нихъ силу дѣйствія со дня поступленія на службу или командировки.

Подписаль: Предсѣдательствующій въ Комитетѣ по дѣламъ Царства Польскаго, *Князь Павелъ Гагаринъ*.

Число опубликованія, 19 (31) Октября 1867 года.

rok jeden, a osobom będącym w służbie w Wydziale Komitetu Urządzącego, przez dwa lata. Wszyscy spadli z etatu urzędniczy zaliczają się czasowo, w ciągu dwóch lat, do tej władzy, z której zostali uwolnieni, z prawem pierwszeństwa przed innymi do zajęcia odpowiedniego wakansu, i z zaliczeniem dwuletniego czasu, w którym pozostawali jako spadli z etatu, do czynnej służby i do terminu wysłużenia pensyi emerytalnej według niniejszych przepisów.

Art. 18. Urzędnikom ruskiego pochodzenia, delegowanym do gubernij Królestwa Polskiego do zatrudnień z powodu dokonywanych tam przekształceń, wyznacza się fundusz na przejazd do tego kraju i na kosztą przeprowadzenia się, w wysokości oznaczonej w art. 1-ym niniejszych przepisów.

Art. 19. Przez cały czas delegacji, urzędnicy ci aż do chwili przeznaczenia ich na posadę etatową, pobierają płacę według przepisów o delegowanych do Królestwa urzędnikach byłego Sekretarjatu Stanu.

Art. 20. Czas przebyty przez tych urzędników w delegacji, przyjmuje się do wysługi pensyi emerytalnej, licząc 2 lata przebyte w gubernijach Królestwa Polskiego, za 3 lata służby w Cesarstwie.

Art. 21. Przy przejściu delegowanych urzędników do służby stałej w gubernijach Królestwa Polskiego, czas przebyty w delegacji liczy się tak do pensyi emerytalnej, jako i do otrzymania dodatkowej płacy, ustanowionej przez niniejsze przepisy.

Art. 22. Prerogatywy nadane przez niniejsze przepisy, rozciągają się tylko do tych urzędników, którzy przybyli do służby Królestwa lub byli tam delegowani po dniu 1-ym Stycznia 1864 r. i mają względem nich moc obowiązującą od dnia wstąpienia do służby lub delegowania.

Przewodniczący w Komitecie do Spraw Królestwa Polskiego,
(podpisał) *Książę Paweł Gaгаринъ*.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
Сенаторъ, (подписаль) *Я. Соловьевъ*.

Za zgodność:

Директор Глówny Презыдуячы
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosinski*.

Директор Kancellaryi, *Wł. Holewiński*.

Дзень огlосzenia, dnia 19 (31) Października 1867 roku.

У К А З Ъ

ПРАВИТЕЛЬСТВУЮЩЕМУ СЕНАТУ.

Принимая во внимание, что существующий нынѣ порядокъ передачи актовъ судебныхъ мѣстъ губерній Царства Польскаго лицамъ, проживающимъ въ прочихъ частяхъ Государства, по сложности своей, замедляетъ теченіе дѣлъ, Мы признали полезнымъ замѣнить оныя правилами, соответствующими порядку, установленному въ Судебныхъ Уставахъ, утвержденныхъ Нами 20-го Ноября 1864 года. Вслѣдствіе сего Мы, согласно заключенію Комитета по дѣламъ Царства Польскаго, Повелѣваемъ:

Ст. 1. Передачу повѣстокъ (вызововъ) и другихъ актовъ судебныхъ мѣстъ губерній Царства Польскаго лицамъ, проживающимъ въ прочихъ частяхъ Государства, производить по правиламъ, у сего приложеннымъ.

Ст. 2. Распоряженія по приведенію въ исполненіе настоящихъ постановленій возложить на Управляющаго Министерствомъ Юстиціи.

Правительствующій Сенатъ не оставитъ учинить къ исполненію сего надлежащее распоряженіе.

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

„АЛЕКСАНДРЪ“.

Въ Ливадіи,
22-го Августа 1867 года.

У К А З

ДО РЪДЪЩАЩЕГО СЕНАТУ.

Зважыwszy: że istniejący obecnie porządekъ doręczenia aktówъ władzъ sądowychъ gubernij Królestwa Polskiego osobomъ, zamieszkałymъ wъ innychъ częściachъ Państwa, zъ powodu swęjъ zawikości, opóźnia biegъ spraw, uznaliśmy za właściwe zastąpić takowy przezъ przepisy odpowiednie porządkowi, ustanowionemu Ustawami sądowymi, zatwierdzonymi przezъ Nasъ 20 Listopada 1864 r. Wъ skutku tego zgodnie zъ wnioskiemъ Komitetu do Sprawъ Królestwa Polskiego, Rozkazujemy:

Art. 1. Doręczenie awizacyj (pozwów) iъ nnychъ aktówъ Władzъ Sądowychъ gubernij Królestwa Polskiego, osobomъ, zamieszkałymъ wъ innychъ częściachъ Państwa, dokonywać wedługъ dołączonychъ do niniejszego przepisówъ.

Art. 2. Rozporządzenia wъ celu wykonania niniejszychъ postanowień, поручить Zarządzającemu Ministerstwemъ Sprawiedliwości.

Senatъ Rządzący не zaniedba wydać, dla wykonania niniejszego, właściwychъ rozporządzeń.

Naoryginale Własną JEGO CESARSKIEJ MOŚCI RĘKĄ podpisano:

„ALEXANDER.“

wъ Liwadii,
22 Sierpnia 1867 r.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, Сенаторъ
(подписалъ) Я. Соловьевъ.

Za zgodność:

Dyrektorъ Główny Prezydujący
wъ Komissyi Rządowej Sprawiedliwości, Wosiński.

Dyrektorъ Kancellaryi, Wł. Hołewiński.

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою написано:

„Быть по сему“.

Въ Ливадіи,
22-го Августа 1867 г.

П Р А В И Л А

о порядкѣ передачи вызововъ и другихъ актовъ судебныхъ мѣстъ губерній Царства Польскаго лицамъ, проживающимъ въ прочихъ частяхъ Государства.

Ст. 1. Повѣстки (позывы) къ явкѣ въ суды губерній Царства Польскаго для лицъ, проживающихъ въ прочихъ частяхъ Государства, пишутся на русскомъ языкѣ и представляются въ двухъ экземплярахъ въ Канцеляріи Прокурора при означенныхъ судахъ.

Ст. 2. Въ повѣсткахъ должно быть означено:

1. кто вызывается къ суду;
2. по чьей просьбѣ;
3. по какому дѣлу;
4. въ какой судъ и на какой срокъ;
5. что прилагается къ вызову;
6. послѣдствія неявки въ срокъ къ суду съ указаніемъ соответствующихъ статей закона.

Ст. 3. Прокуроры, получивъ таковыя повѣстки, отсылаютъ ихъ, не позже 7-ми дней, въ тотъ Окружный Судъ, въ округѣ коего жительствоуетъ вызываемое лицо.

Ст. 4. Окружный Судъ, получивъ повѣстку, сообщаетъ ее вызываемому лицу указаннымъ въ Уставѣ Гражданскаго судопроизводства 20-го Ноября 1864 года порядкомъ.

Ст. 5. Если вызываемое лицо имѣетъ жительство въ губерніи, въ которой не введены въ дѣйствіе Судебныя Уставы 20-го Ноября 1864 года, то повѣстка отсылается Прокуроромъ въ мѣстное по жительству вызываемаго полицейское управленіе, которое и распоряжается доставленіемъ ее вызываемому лицу на основаніи правилъ Устава Гражданскаго судопроизводства 20-го Ноября 1864 г.

Na oryginalne własną JEGO CESARSKIEJ MOŚCI ręką napisano:

„Ma być według tego“.

w Liwadii,
22 Sierpnia 1867 roku.

P R Z E P I S Y

o porządku doręczania pozwów i innych aktów władz sądowych gubernij Królestwa Polskiego, osobom zamieszkałym w innych częściach Państwa.

Art. 1. Awizacje (pozwu) o stawienie się do sądów gubernij Królestwa Polskiego, dla osób zamieszkałych w innych częściach Państwa, powinny być pisane w języku ruskim i składane w dwóch egzemplarzach do Kancellaryi Prokuratora przy wspomnianych Sądach.

Art. 2. W pozwach powinno być wyrażone:

1. kto wzywa się do sądu,
2. na czyje żądanie,
3. w jakiej sprawie,
4. do jakiego sądu i na jaki termin,
5. co dołącza się do pozwu,
6. skutki niestawienia się na termin do sądu ze wskazaniem odpowiednich artykułów prawa.

Art. 3. Prokuratorzy, otrzymawszy takie pozwu, odsyłają je nie później jak w ciągu 7-u dni do tego sądu okręgowego, w okręgu którego zamieszkuje osoba pozwana.

Art. 4. Sąd okręgowy otrzymawszy pozew, komunikuje go osobie pozwanej według porządku, przepisanego w Ustawie postępowania cywilnego z d. 20-go Listopada 1864 r.

Art. 5. Jeżeli osoba pozwana ma zamieszkanie w gubernii, w której nie są wprowadzone w wykonanie Ustawy sądowe z d. 20 Listopada 1864 r., Prokurator odsyła pozew do miejscowego, stosownie do zamieszkania pozwanego, zarządu policyjnego, który zarządzi doręczenie takowego osobie pozwanej, na zasadzie przepisów Ustawy postępowania Cywilnego z d. 20 Listopada 1864 r.

Ст. 6. Срокъ для явки, по означеннымъ повѣсткамъ, къ судамъ губерній Царства Польскаго назначается мѣсячный съ присовокупленіемъ поверстнаго.

Ст. 7. Сроки сіи исчисляются согласно 300-й статьи Устава Гражданскаго судопроизводства 1864 года.

Ст. 8. Указанный въ статьяхъ 1, 3, 4 и 5 настоящихъ правилъ порядокъ доставленія повѣстокъ, примѣняется и къ прочимъ актамъ судебныхъ мѣстъ губерній Царства Польскаго, пересылаемымъ къ лицамъ, проживающимъ въ прочихъ частяхъ Государства.

(Подписалъ) Предсѣдательствующій въ Комитетѣ по дѣламъ Царства Польскаго, *Князь Павелъ Гагаринъ*.

Art. 6. Termin do stawienia się w skutek wspomnionych pozwów, do sądów gubernij Królestwa Polskiego, назнача się jednomiesięczny, z dodaniem wiorstowego.

Art. 7. Termina te liczą się stosownie do art. 300 Ustawy postępowania cywilnego z r. 1864.

Art. 8. Wskazany w art. 1, 3, 4 i 5 niniejszych przepisów porządek doręczania pozwów, stosuje się i do innych aktów władz sądowych gubernij Królestwa Polskiego, przesyłanych osobom zamieszkającym w innych częściach Państwa.

Prezylujący w Komitecie do Spraw Królestwa Polskiego,
(podpisał) *Książę Paweł Gagarin*.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, Сенаторъ,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ*.

Za zgodność:

Директор Глówny Презylujący

w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński*.

Директор Канцелярии, *Wł. Holwiński*.

По указу Его Величества
АЛЕКСАНДРА II-го,

ИМПЕРАТОРА И САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССИЙСКАГО, ЦАРЯ ПОЛЬСКАГО,

Великаго Князя Финляндскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ.

По представлению Главнаго Директора Внутреннихъ Дѣлъ, отъ 26 Марта 1867 г., объ отмѣнѣ льготъ въ платежѣ податей и казенныхъ сборовъ для иностранныхъ поселенцевъ въ губерніяхъ Царства Польскаго, Учредительный Комитетъ, во исполненіе Высочайшаго повелѣнія, вослѣдовавшаго въ 31-й день Августа сего 1867 года, постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Прекратить на будущее время установленную положеніемъ бывшаго Совѣта Управленія Царства Польскаго, 28 Апрѣля (10 Мая) 1833 года, для переселяющихся въ губерніи Царства изъ за границы землевладѣльцевъ, колонистовъ, ремесленниковъ и фабрикантовъ, 6-лѣтнюю льготу въ податяхъ и всякаго рода казенныхъ и общественныхъ сборахъ, не лишая сей льготы тѣхъ переселенцевъ, кои прибыли въ тотъ край до изданія настоящаго постановленія и для коихъ означенный шестилѣтній срокъ еще не истекъ.

Ст. 2. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Главнаго Директора Внутреннихъ Дѣлъ и Завѣдывающаго Финансовымъ въ Царствѣ Управленіемъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 209-мъ засѣданіи, 22 Сентября (4 Октября) 1867 года.

Предсѣдатель-Намѣстникъ въ Царствѣ, Генераль-Фельдмаршалъ,
(подписаль) *Графъ Бергъ.*

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, Сенаторъ,
(подписаль) *Я. Соловьевъ.*

Число опубликованія, 19 (31) Октября 1867 года.

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

CESARZA I SAMOWŁADCY WSZECZ ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,

WIELKIEGO KSIĘCIA FINLANDZKIEGO,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

Na przedstawienie Dyrektora Głównego Spraw Wewnętrznych z dnia 26 Marca 1867 r., co do uchylenia ulg w uiszczaniu podatków i opłat skarbowych zamieszkałym w Królestwie cudzoziemcom zapewnionych, Komitet Urządzający w wykonaniu NAJWYŻSZEGO Rozkazu w dniu 31 Sierpnia 1867 r. zapadłego, postanowił i stanowi:

Art. 1. Znosi się na przyszłość zapewniona postanowieniem b. Rady Administracyjnej z dnia 28 Kwietnia (10 Maja) 1833 r. dla przesiedlających się z zagranicy do gubernij Królestwa rolników, kolonistów, rzemieślników i fabrykantów, sześciolletnia ulga w podatkach, oraz we wszelkich skarbowych i gminnych opłatach, nie pozbawiając téj ulgi tych cudzoziemców, którzy przybyli do tutéjszego kraju przed wydaniem niniejszego postanowienia, i dla których wspomniony sześciolletni termin jeszcze nie upłynął.

Art. 2. Wykonanie niniejszego postanowienia, które zamieszczono być winno w Dzienniku Praw, porucza się Dyrektorowi Głównemu Spraw Wewnętrznych, tudzież Zawiadującemu Zarządem Finansowym w Królestwie.

Działo się w Warszawie, na 209-m posiedzeniu, dnia 22 Września (4. Października) 1867 r.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
Сенаторъ, (подписаль) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:

Директор Гłówny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

Директор Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Дзень оглосенія, дня 19 (31) Паўдзiernика 1867 ро ку.

По Указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

ИМПЕРАТОРА и САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССИЙСКАГО, ЦАРЯ ПОЛЬСКАГО,

Великаго Князя Финляндскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ.

По представленію Главнаго Директора б. Правительственной Комисіи Народнаго Просвѣщенія отъ 15 (27) Ноября 1866 г., объ освобожденіи училищныхъ строеній и земель отъ платежа казенныхъ податей, Учредительный Комитетъ, во исполненіе Высочайшаго повелѣнія, воспослѣдовавшаго 31 Августа 1867 г., постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Строенія и земли, принадлежащія начальнымъ училищамъ, платежамъ подати подымной и дворскаго поземельнаго налога не подлежатъ.

Ст. 2. Освобожденіе училищныхъ земель отъ взноса крестьянскаго поземельнаго налога и крестьянскаго контингенса ливерунковаго, въ тѣхъ случаяхъ, когда земли сіи подлежатъ платежу таковыхъ податей, предоставляется распоряженію самихъ усадебниковъ каждаго селенія, гдѣ состоятъ такія земли; и

Ст. 3. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Завѣдывающаго Финансовымъ въ Царствѣ Управленіемъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 209-мъ засѣданіи, 22 Сентября (4 Октября) 1867 г.

Предсѣдатель-Намѣстникъ въ Царствѣ, Генераль-Фельдмаршалъ,
(подписалъ) *Графъ Бергъ.*

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, Сенаторъ,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Число опубликованія, 19 (31) Октября 1867 г.

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

CESARZA i SAMOWŁADCY WSZECH ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,

WIELKIEGO KSIĘCIA FINLANDZKIEGO,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

Na przedstawienie Dyrektora Głównego b. Kommissyi Rządowej Oświecenia Publicznego z d. 15 (27) Listopada 1866 r., w przedmiocie uwolnienia zabudowań i gruntów szkolnych od opłaty podatków skarbowych, Komitet Urządzający w wykonaniu NAJWYŻSZEGO Rozkazu w dniu 31 Sierpnia 1867 r. zapadłego, postanowił i stanowi:

Art. 1. Zabudowania i grunta należące do szkół początkowych nie podpadają pod opłatę podatku podymnego i podatku gruntowego dworskiego.

Art. 2. Uwolnienie gruntów szkolnych od opłaty podatku gruntowego włościańskiego i podatku kontyngensu liwerunkowego włościańskiego, w razach gdy rzeczzone grunta opłacie tych podatków podpadają, pozostawia się uznaniu samych osadników tej wsi, w której takie grunta znajdują się.

Art. 3. Wykonanie niniejszego postanowienia, które zamieszczone być winno w Dzienniku Praw, porucza się Zawiadującemu Zarządowi Finansowemu w Królestwie.

Działo się w Warszawie, na 209-m posiedzeniu, dnia 22 Września (4 Października) 1867 r.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
Сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

Dyrektor Kancelaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 19 (31) Października 1867 roku.

По Указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

ИМПЕРАТОРА И САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССИЙСКАГО, ЦАРЯ ПОЛЬСКАГО,

ВЕЛИКАГО КНЯЗЯ ФИНЛЯНДСКАГО,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ.

Вслѣдствіе представленія Главнаго Директора Внутреннихъ Дѣлъ, отъ 23 Февраля (7 Марта) 1867 г., о мѣрахъ взисканія за уклоненіе отъ рекрутства, Учредительный Комитетъ, во исполненіе Высочайшаго повелѣнія, воспослѣдовавшаго 31 Августа с. г., постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Кто для избѣжанія военной службы умышленно самъ себя изувѣчить или позволить себя другому изувѣчить, тотъ въ случаѣ, если окажется неспособнымъ къ военной службѣ, или достигшимъ возраста свыше 31 года, подвергается отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на четыре года. Тѣ членовредители, которые не достигли еще семнадцатилѣтняго возраста, обращаются въ исправительныя арестантскія роты, гдѣ не употребляются на тяжкія обыкновенныя въ нихъ работы, а только обучаются производимымъ въ нихъ мастерствамъ. По достиженіи полныхъ семнадцати лѣтъ, они отдаются въ военную службу.

Если членовредители, поступившіе, вслѣдствіе судебного приговора, по неспособности ихъ къ военной службѣ, въ исправительныя арестантскія роты, окажутся, и по минованіи срока содержанія въ сихъ ротахъ, негодными къ военной строевой или нестроевой службѣ, или достигнуть возраста свыше 31 года отъ роду, то они отправляются для водворенія въ Сибирь.

Если же членовредитель, при свидѣтельствѣ его въ Рекрутскомъ Присутствіи, найденъ будетъ съ болѣзнями, препятствующими приему его и въ арестантскія роты, то вмѣсто обращенія его въ сіи роты, надъ нимъ исполняется приговоръ о ссылке для водворенія въ Сибирь. Несовершеннолѣтніе членовредители, отданные, на основаніи сей статьи, въ исправительныя арестантскія роты, если они, по достиженіи въ сихъ ротахъ семнадцати лѣтъ, окажутся неспособными къ военной службѣ, отправляются для водворенія въ одну изъ губерній Западной Сибири, съ употребленіемъ ихъ тамъ въ ра-

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

CESARZA I SAMOWŁADCY WSZECH ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,

WIELKIEGO KSIĘCIA FINLANDZKIEGO,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

W skutku przedstawienia Dyrektora Głównego Spraw Wewnętrznych z dnia 23 Lutego (7 Marca) 1867 r. co do kar za uchylanie się od powinności zaciągowej, Komitet Urządzający w wykonaniu Najwyższego Rozkazu w dniu 31 Sierpnia r. b. zapadłego, postanowił i stanowi:

Art. 1. Kto dla uniknięcia służby wojskowej sam sobie umyślnie kalectwo zada lub zadać dozwoli, ten w razie gdyby okazał się niezdatnym do służby wojskowej, lub gdyby miał więcej nad 31 lat wieku, ulegnie oddaniu do rot poprawczo-aresztanckich na lat cztery. Zadający sobie kalectwo, którzy nie doszli jeszcze siedemnastu lat wieku, przeznaczeni być winni do rot poprawczo-aresztanckich, lecz nie należy ich używać do zwykłych robót ciężkich, tylko kształcić się mają w rzemiosłach będących tam w użyciu. Po ukończeniu zaś siedemnastu lat wieku, oddani być winni do służby wojskowej.

Jeżeli zadający sobie kalectwo, którzy na mocy wyroku sądowego, z powodu niezdatności do służby wojskowej, skazani zostali do rot poprawczo-aresztanckich i po upływie terminu pozostawiania w tych rotach okażą się niezdatnymi do frontowej lub niefrontowej służby wojskowej, albo jeżeli osiągną więcej nad 31 lat wieku, odsyłani być mają do Syberyi na mieszkanie.

Jeżeli zaś zadający sobie kalectwo, po zrewidowaniu w Urzędzie Rekrutskim okaże się dotkniętym chorobą, nie pozwalającą przyjęcia go i do rot aresztanckich, ratenczas zamiast oddania do tych rot, wykonany będzie wyrok, skazujący go na zesłanie do Syberyi na mieszkanie. Małoletni, którzy za zadanie sobie kalectwa oddani zostali do rot poprawczo-aresztanckich na zasadzie niniejszego artykułu, jeżeli po dojściu w tych rotach do 17-u lat wieku, okażą się niezdatnymi do służby wojskowej, odsyłani będą na mieszkanie do jednej z gubernij Syberyi Zachodniej, z użyciem ich tamże do robót według uznania mić-

боту, по усмотрѣнію и распоряженію мѣстныхъ начальствъ, сообразно съ постановленными на сіе правилами.

Ст. 2. Конскрипты, неявившіеся къ освидѣтельствуванію или жеребью, а равно безвѣстно отсутствующіе, если они по поимкѣ или по возвращеніи на мѣсто жительства, окажутся къ военной службѣ негодными или достигшими возраста свыше 31 года, подвергаются: заключенію въ тюрьмѣ на время отъ 2-хъ до 4-хъ мѣсяцевъ.

Ст. 3. Конскрипты, уличенные въ представленіи подложныхъ документовъ, по оказавшіеся къ военной службѣ негодными или достигшими возраста свыше 31 года отъ роду, подвергаются:

лишенію всѣхъ правъ состоянія и ссылкѣ въ Сибирь на поселеніе;

или же лишенію всѣхъ особенныхъ, лично и по состоянію присвоенныхъ правъ и преимуществъ и ссылкѣ на житье въ губерніи Томскую и Тобольскую, съ заключеніемъ на время отъ одного года до двухъ лѣтъ, или отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ полутора года до двухъ съ половиною лѣтъ;

или же лишенію всѣхъ особенныхъ лично и по состоянію присвоенныхъ правъ и преимуществъ и ссылкѣ на житье въ губерніи Томскую и Тобольскую, или отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты на время отъ одного до полутора года.

Ст. 4. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Главныхъ Директоровъ Правительственныхъ Коммисій: Внутреннихъ Дѣлъ и Юстиціи.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 209-мъ засѣданіи, 22 Сентября (4 Октября) 1867 года.

Намѣстникъ въ Царствѣ, Генераль-Фельдмаршалъ,
(подписалъ) *Графъ Бергъ*.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
Сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ*.

Число опубликованія, 19 (31) Октября 1867 года.

своей звierzchności, stosownie do postanowionych w téj mierze przepisów.

Art. 2. Spisowi, którzy nie stawili się do superewizyi lub losowania, jako też którzy bez wieści wydaliли się, jeżeli po ujęciu ich lub po powrocie do miejsca zamieszkania, okaza się niezdatnymi do służby wojskowej, lub jeżeli mieć będą więcej jak 31 lat wieku, ulegną osadzeniu w więzi na czas od 2 do 4 miesięcy.

Art. 3. Spisowi przekonani o przedstawienie fałszywych dowodów, lecz do służby wojskowej niezdatni, albo mający więcej niż 31 lat wieku, ulegną:

pozbawieniu wszystkich praw stanu i zesłaniu do Syberyi na osiedlenie;

albo też pozbawieniu wszelkich szczególnych praw i przywilejów do osoby i do stanu przywiązanych i zesłaniu do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej na mieszkanie, z zamknięciem na czas od jednego roku do dwóch lat, albo oddaniu do rot poprawczo-aresztanckich na czas od półtora do półtrzecia roku;

albo też pozbawieniu wszelkich szczególnych praw i przywilejów do osoby i do stanu przywiązanych i zesłaniu na mieszkanie do gubernii Tomskiej lub Tobolskiej, albo oddaniu do rot poprawczo-aresztanckich, na czas od jednego do półtora roku.

Art. 4. Wykonanie niniejszego postanowienia, które zamieszczone być winno w Dzienniku Praw, porucza się Dyrektorowi Głównemu Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości.

Działo się w Warszawie, na 209-m posiedzeniu, dnia 22 Września (4 Października) 1867 r.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, Сенаторъ,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ*.

Za zgodność:

Директор Гłówny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński*.

Директор Kancellaryi, *Wł. Holewiński*.

Дзень огошсzenia, dnia 19 (31) Października 1867 roku.
Tom LXVII.

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

ИМПЕРАТОРА и САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССИЙСКАГО, ЦАРЯ ПОЛЬСКАГО,

Великаго Князя Финляндскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствъ Польскомъ Комитетъ.

Вслѣдствіе представленія Центральной по крестьянскимъ дѣламъ Комисіи отъ 4 Сентября сего года, о предоставленіи крестьянамъ пустокъ, открываемыхъ при повѣркѣ ликвидационныхъ табелей, Учредительный Комитетъ, въ развитіе 6 и 7 ст. Высочайшаго указа 19-го Февраля (2 Марта) 1864 г. объ устройствѣ крестьянъ, постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Крестьяне, лишеныя своихъ усадебъ послѣ 1846 г. и не предъявившіе претензій на возвращеніе оныхъ въ теченіи трехъ лѣтъ со времени съ 3 (15) Апрѣля 1864 по 3 (15) Апрѣля 1867 года, нынѣ съ истеченіемъ означеннаго срока, права требовать возвращенія усадебъ не имѣютъ; но комиссары и комисіи по крестьянскимъ дѣламъ, до окончательнаго утвержденія ликвидационныхъ табелей въ каждомъ имѣніи, обязаны открывать и раздавать пустки на общемъ основаніи.

Ст. 2. Земли, которыя неправильно были отобраны отъ крестьянъ послѣ 26 Мая 1846 г. и до окончательнаго утвержденія ликвидационныхъ табелей не были обращены въ крестьянскую собственность и потому не внесены въ сіи табели, считать собственностію владѣльцевъ имѣній.

Ст. 3. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Центральную и мѣстныя по крестьянскимъ дѣламъ Комисіи.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 208-мъ засѣданіи, 19 Сентября (1 Октября) 1867 г.

Намѣстникъ въ Царствѣ, Генералъ-Фельдмаршалъ,

(подписаль) *Гр. Беръ.*

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, Сенаторъ,

(подписаль) *Я. Соловьевъ.*

Число опубликованія, 19 (31) Октября 1867 г.

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

CESARZA i SAMOWŁADCY WSZECI ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,

WIELKIEGO KSIĘCIA FINLANDZKIEGO.,

etc., etc., ect.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

W skutku przedstawienia Kommissyi Centralnej Spraw Włościańskich z dnia 4 Września r. b., co do nadawania włościanom pustek wykrywanych przy sprawdzaniu tabell likwidacyjnych, Komitet Urządzający w rozwinieciu art. 6 i 7 NAJWYŻSZEGO Ukazu z dnia 19 Lutego (2 Marca) 1864 r., o urządzeniu włościan, postanowił i stanowi:

Art. 1. Włościanie pozbawieni swych osad po roku 1846, którzy nie zażądali ich zwrotu w przeciągu trzech lat od dnia 3 (15) Kwietnia 1864 r., do 3 (15) Kwietnia 1867 r., obecnie gdy już takowy termin upłynął, nie mają prawa występować z żądaniem o zwrot pomienionych osad; wszakże Kommissarze i Kommissyje Spraw Włościańskich, do czasu ostatecznego zatwierdzenia tabell likwidacyjnych w każdych dobrach, obowiązani są wykrywać i rozdawać pustki na ogólnych zasadach.

Art. 2. Grunta po dniu 26 Maja 1846 r., nieprawnie włościanom odebrane, lecz przed ostatecznym zatwierdzeniem tabell likwidacyjnych włościanom na własność nie oddane i dla tego do tabell likwidacyjnych nie wniesione, uznawać należy za własność właścicieli dóbr.

Art. 3. Wykonanie niniejszego postanowienia, które zamieszczone być winno w Dzienniku Praw, porucza się Kommissyi Centralnej i miejscowym Kommissyjom Spraw Włościańskich.

Działo się w Warszawie, na 208-m posiedzeniu, dnia 19 Września (1 Października) 1867 r.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, Сенаторъ,
(подписаль) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:

Директор Гłówny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

Директор Kancellaryi, *Wł. Holewński.*

Дзiеñ ogłoszenia, dnia 19 (31) Października 1867 roku.

DZIENNIK PRAW

№ 227.

Tom Sześćdziesiąty Siódmy.

На подлинномъ написано: „*Высочайше утверждено.*“

Подписалъ: Военный Министръ, Генералъ-Адъютантъ,
Милотинъ.

22-го Юня 1867 года,
Въ Царскомъ-Селѣ.

ПРАВИЛА

о наказаніяхъ за оскорбленіе часовыхъ и военного караула
и насильственное на нихъ нападеніе.

Ст. 1. За оскорбленіе часового или военного караула словомъ или неприличнымъ дѣйствіемъ виновные подвергаются:

Офицеры и нижніе чины, пользующіеся особыми правами состоянія, но не обязанные срочною по закону службою, исключенію изъ службы или заключенію въ крѣпости не выше одного года и четырехъ мѣсяцевъ; нижніе чины, состоящіе на обязательномъ срокѣ службы по найму, судебному приговору или рекрутской очереди, одиночному заключенію въ военной тюрьмѣ отъ двухъ мѣсяцевъ и двухъ недѣль до шести мѣсяцевъ.

Примѣчаніе. Часовымъ называется всякій солдатъ, поставленный на какойбы то ни было постъ, съ ружьемъ или обнаженнымъ холоднымъ оружіемъ. Военнымъ карауломъ признаются чины вооруженной военной команды во время отправленія служебныхъ обязанностей.

Ст. 2. За оскорбленіе часового или военного караула нанесеніемъ удара, но безъ употребленія при этомъ оружія, виновные подвергаются:

Офицеры и нижніе чины, пользующіеся особыми правами состоянія, но не обязанные срочною по закону службою, лишенію всѣхъ особенныхъ, лично и по состоянію присвоенныхъ, правъ и преимуществъ и ссылкѣ на житье въ отдаленныя губерніи кромѣ Сибирскихъ; нижніе чины, состоящіе на обязательномъ срокѣ службы, также лишенію всѣхъ особенныхъ, лично и по состоянію присвоенныхъ, правъ и преимуществъ и отдачѣ въ военно-исправительныя роты на время отъ одного года и шести мѣсяцевъ до трехъ лѣтъ и шести мѣсяцевъ.

Na oryginalu napisano: „*Najwyżej zatwierdzono.*“

Podpisał: Minister Wojny, Generał-Adjutant,
Milutin.

22 Czerwca 1867 r.
w Carskiem Siole.

PRZEPISY

o karach za znieważenie szyldwachów i warty wojskowej,
tudzież za gwałtowny napad na nich.

Art. 1. Za znieważenie szyldwachu lub warty wojskowej słowem albo czynem nieprzyzwoitym, winni ulegną:

Oficerowie i wojskowi niższych stopni, korzystający ze szczególnych praw stanu, lecz nieobowiązani do terminowej, według prawa służby, oddaleniu ze służby, lub zamknięciu w twierdzy do roku jednego i miesięcy czterech; wojskowi niższych stopni, zostający w obowiązkowej terminowej służbie na mocy umowy, wyroku sądowego, lub jako zaciągowi z kolei, odosobnionemu zamknięciu w więzieniu wojskowem na czas od dwóch miesięcy i dwóch tygodni do sześciu miesięcy.

Uwaga. Za szyldwachu uważa się każdy żołnierz, postawiony na jakim bądź posterunku z karabinem lub z obnażoną bronią sieczną. Za wartę wojskową uważają się ludzie z uzbrojonej komendy wojskowej w czasie wykonywania obowiązków służbowych.

Art. 2. Za znieważenie szyldwachu lub warty wojskowej uderzeniem, lecz bez użycia broni, winni ulegają:

Oficerowie i wojskowi niższych stopni, korzystający ze szczególnych praw stanu, lecz nie obowiązani do terminowej według prawa służby, pozbawieniu wszelkich szczególnych praw i prerogatyw do osoby i do stanu ich przywiązanych i zesłaniu na mieszkanie do gubernij odległych, z wyłączeniem Syberyjskich; wojskowi niższych stopni zostający w obowiązkowej terminowej służbie, także pozbawieniu wszelkich szczególnych praw i prerogatyw do osoby i do stanu przywiązanych i oddaniu do rot wojskowo-poprawczych na czas od jednego roku i sześciu miesięcy do trzech lat i sześciu miesięcy.

Ст. 3. За неисполнение законных требований часоваго или военного караула, или сопротивление имъ, безъ употребленія оружія, виновные подвергаются: наказаніямъ, опредѣленнымъ выше сего въ статьѣ 1-й сихъ правилъ.

Въ военное время:

Офицеры и нижніе чины, пользующіеся особыми правами состоянія, но не состоящіе на срочной службѣ, заключенію въ крѣпости отъ одного года и четырехъ мѣсяцевъ до четырехъ лѣтъ, или исключенію изъ службы съ лишеніемъ чиновъ.

Нижніе чины, обязанные срочною по закону службою, лишенію всѣхъ особенныхъ, лично и по состоянію присвоенныхъ, правъ и преимуществъ и отдачѣ въ военно-исправительныя роты отъ одного года и трехъ мѣсяцевъ до одного года и шести мѣсяцевъ.

Въ виду непріятели:

Офицеры и нижніе чины, пользующіеся особыми правами состоянія, но не обязанные срочною по закону службою, лишенію всѣхъ особенныхъ, лично и по состоянію присвоенныхъ, правъ и преимуществъ и ссылкѣ на житье въ отдаленныя губерніи кромѣ Сибирскихъ.

Нижніе чины, состоящіе на обязательномъ срокѣ службы, лишенію всѣхъ особенныхъ, лично и по состоянію присвоенныхъ, правъ и преимуществъ и отдачѣ въ военно-исправительныя роты на время отъ одного года и шести мѣсяцевъ до трехъ лѣтъ и шести мѣсяцевъ.

Ст. 4. За насиліе противъ часоваго или военного караула, за нападеніе на нихъ, а равно за вооруженное сопротивленіе военному караулу, виновные подвергаются: лишенію всѣхъ правъ состоянія и ссылкѣ въ каторжную работу на заводахъ отъ четырехъ до восьми лѣтъ.

Въ военное время:

Лишенію всѣхъ правъ состоянія и смертной казни разстрѣляніемъ, или же ссылкѣ въ каторжную работу въ рудникахъ безъ срока, или на время отъ двѣнадцати до двадцати лѣтъ.

Въ виду непріятели:

Лишенію всѣхъ правъ состоянія и смертной казни разстрѣляніемъ.

Art. 3. За niewykonanie prawnych żądań szyldwach lub warty wojskowej, lub opór tymże bez użycia broni, winni ulegnąć karom wyżej w art. 1-m niniejszych przepisów oznaczonym.

W czasie wojennym:

Oficerowie i wojskowi niższych stopni, korzystający ze szczególnych praw stanu, lecz nie będący w służbie terminowej, zamknięciu w twierdzy na czas od jednego roku i czterech miesięcy do lat czterech, albo oddaleniu ze służby z pozbawieniem rang.

Wojskowi niższych stopni, obowiązani do terminowej według prawa służby, pozbawieniu wszelkich szczególnych praw i prerogatyw do osoby i do stanu przy wiązanych i oddaniu do rot wojskowo-poprawczych, na czas od jednego roku i trzech miesięcy, do jednego roku i sześciu miesięcy.

W obec nieprzyjaciela:

Oficerowie i wojskowi niższych stopni, korzystający ze szczególnych praw stanu, lecz nie obowiązani do terminowej według prawa służby, pozbawieniu wszelkich szczególnych praw i prerogatyw do osoby i stanu przywiązanych i zesłaniu na mieszkanie do gubernij odległych z wyjątkiem Syberyjskich.

Wojskowi niższych stopni zostający w obowiązkowej terminowej służbie, pozbawieniu wszelkich szczególnych praw i prerogatyw do osoby i do stanu przywiązanych i oddaniu do rot wojskowo-poprawczych na czas od jednego roku i sześciu miesięcy do trzech lat i sześciu miesięcy.

Art. 4. Za czyn gwałtowny przeciwko szyldwach lub warcie wojskowej, za napad na nich, jak również za opór zbrojny warcie wojskowej, winni ulegnąć: pozbawieniu wszelkich praw stanu i zesłaniu do robót ciężkich w zakładach fabrycznych, na czas od czterech do ośmiu lat.

W czasie wojennym:

Pozbawieniu wszelkich praw stanu i karze śmierci przez rozstrzelanie, albo zesłaniu do robót ciężkich w kopalniach, na czas nieograniczony, lub na czas od dwunastu do dwudziestu lat.

W obec nieprzyjaciela:

Pozbawieniu wszelkich praw stanu i karze śmierci przez rozstrzelanie.

Наказаніе, опредѣленное для мирнаго времени, возвышается одною или двумя степенями за насиліе или нападеніе съ оружіемъ въ рукахъ, а равно въ тѣхъ случаяхъ, когда означенныя въ сей статьѣ преступленія совершены нѣсколькими лицами.

Ст. 5. За убійство часоваго виновные подвергаются: лишенію всѣхъ правъ состоянія и ссылки въ каторжную работу въ рудникахъ безъ срока или на время отъ пятнадцати до двадцати лѣтъ.

Въ военное время:

Лишенію всѣхъ правъ состоянія и смертной казни.

Ст. 6. Установленныя предшествующими статьями наказанія для военнаго времени въ виду непріятеля примѣняются и въ мирное время за всякое насиліе противъ внутренняго караула, охраняющаго Священную Особу Государа Императора и членовъ Императорскаго Дома.

Ст. 7. Наказанія за преступленія противъ военнаго караула примѣняются и къ виновнымъ въ тѣхъ же преступленіяхъ противъ залоговъ.

Примѣчаніе. Залогами именуется нижніе чины, оставляемые въ мѣстностяхъ, занимаемыхъ арміею, для охраненія какихъ либо лицъ или мѣстъ въ военное время.

Ст. 8. Часовой или военный караулъ, въ случаѣ нападенія на него, или открытаго сопротивленія, обязанъ отразить силу силою. Часовой или военный караулъ, употребившій оружіе при сдѣланномъ на него нападеніи, или при иномъ случаѣ, когда не было другаго средства отворотить сопротивленіе и насильственное нападеніе или предупредить побѣгъ содержащихся подъ стражею, освобождаются отъ всякой отвѣтственности за происшедшія отъ того послѣдствія.

Kara, oznaczona na czas pokoju, podwyższa się o jeden lub o dwa stopnie za gwałt lub napad z bronią w ręku, jak również w tych razach, kiedy wymienione w tym artykule przestępstwa spełnione zostały przez kilka osób.

Art. 5. Za zabicie sztyldwacha winni ulegną: pozbawieniu wszelkich praw stanu i zesłaniu do robót ciężkich w kopalniach na czas nieograniczony, lub na czas od piętnastu do dwudziestu lat.

W czasie wojennym:

Pozbawieniu wszelkich praw stanu i karze śmierci.

Art. 6. Kary w artykułach poprzedzających oznaczone na czas wojenny w obec nieprzyjaciela, stosują się i w czasie pokoju do wszelkiego gwałtu przeciwko warcie wewnętrznej, strzegącej Świętej Osoby NAJJAŚNIEJSZEGO PANA i Członków Domu Cesarskiego.

Art. 7. Kary za przestępstwa przeciwko warcie wojskowej stosują się i do popełniających takie przestępstwa przeciwko załodze.

Uwaga. Załogą nazywają się wojskowi niższych stopni pozostawiani w miejscowościach przez armię zajmowanych, dla strzeżenia jakich bądź osób lub miejsc w czasie wojennym.

Art. 8. Sztyldwach lub warta wojskowa, w razie napadu na nich lub jawnego oporu, obowiązani są siłą siłą odeprzeć. Sztyldwach lub warta wojskowa, jeżeli użyli broni przy napadzie na nich, albo w innym wypadku, kiedy nie było innego środka do odparcia oporu i gwałtownego napadu, lub do zapobieżenia ucieczce zatrzymanych pod strażą, uwalniają się od wszelkiej odpowiedzialności za skutki ztąd wynikłe.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
Сенаторъ, (подписаль) Я. Соловьевъ.

Za zgodność:

Директор Глówny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, Wosiński.

Директор Kancellarii, Wł. Holewiński.

По Указу Его Величества,

АЛЕКСАНДРА II-го,

ИМПЕРАТОРА И САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССИЙСКАГО, ЦАРЯ ПОЛЬСКАГО,

ВЕЛИКАГО КНЯЗЯ ФИНЛЯНДСКАГО,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ.

По представлению Польскаго Банка отъ 5 (17) Сентября сего года, относительно выдачи владѣльцамъ купоновъ ликвидационныхъ листовъ, находящихся въ депозитѣ Банка, Учредительный Комитетъ, въ разъясненіе 20 ст. Высочайше утвержденныхъ 4 (16) Августа 1865 г. правилъ о выдачѣ ликвидационныхъ листовъ, постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Купоны отъ ликвидационныхъ листовъ находящихся въ депозитѣ Банка, для обеспечения долговъ казѣ, городамъ и институтамъ, выдавать владѣльцамъ сихъ листовъ, согласно ихъ просьбамъ, въ тѣхъ случаяхъ, когда на самѣ проценты съ ликвидационныхъ листовъ не наложено запрещеній; и

Ст. 2. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Завѣдывающаго Финансовымъ въ Царствѣ Польскомъ Управленіемъ и на Предсѣдателя Польскаго Банка.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 208-мъ засѣданіи, 19 Сентября (1 Октября) 1867 г.

Намѣстникъ въ Царствѣ, Генераль-Фельдмаршалъ,
(подписаль) *Гр. Бергъ.*

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
Сенаторъ, (подписаль) *Я. Соловьевъ.*

Число опубликованія 11 (23) Декабря 1867 г.

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

CESARZA I SAMOWŁADCY WSZECH ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,

WIELKIEGO KSIĘCIA FINLANDZKIEGO,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzący w Królestwie Polskiem.

Na przedstawienie Banku Polskiego z dnia 5 (17) Września r. b., co do wypłaty właścicielom dóbr kuponów od listów likwidacyjnych w depozycie Banku znajdujących się, Komitet Urządzący w wyjaśnieniu art. 20 NAJWYŻEJ zatwierdzonych dnia 4 (16) Sierpnia 1865 r. przepisów o wydawaniu listów likwidacyjnych, postanowił i stanowi:

Art. 1. Kupony od listów likwidacyjnych znajdujących się w depozycie Banku dla zabezpieczenia wierzytelności Skarbu, miast, i instytucyj, wypłacać należy właścicielom tych listów, stosownie do ich żądania, w tych razach kiedy na same procenta od listów likwidacyjnych areszt nie jest położony.

Art. 2. Wykonanie niniejszego postanowienia, które zamieszczone być winno w Dzienniku Praw, поруча się Zawiadującemu Zarządem Finansowym w Królestwie, i Prezesowi Banku Polskiego.

Działo się w Warszawie, na 208-m posiedzeniu, dnia 19 Września (1 Października) 1867 roku.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
Сенаторъ, (подписаль) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:

Директор Гłówny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

Директор Kancellarii, *Wł. Holwiński.*

Дзень оглосzenia, dnia 11 (23) Grudnia 1867 roku.

УКАЗЪ

УЧРЕДИТЕЛЬНОМУ ВЪ ЦАРСТВѢ ПОЛЬСКОМЪ КОМИТЕТУ.

Имѣя въ виду, что подъ укрѣпленіе Ивангородской крѣпости необходимо было въ 1864 году занять 6 десятинъ, 1352 квадрат-ныхъ сажень земли, принадлежащей къ заповѣдному имѣнію Ива-новское-Село въ Новоалександрійскомъ уѣздѣ, Люблинской губер-ніи, и что мѣстность эта не могла быть приобрѣтена по доброволь-ному соглашенію вслѣдствіе требованія повѣреннымъ владѣльца о-значеннаго имѣнія преувеличенной цѣны, Мы, по представленію Учредительнаго въ ЦарствѢ Комитета, постановили и постановля-емъ:

Ст. 1. Отчужденіе на общественную надобность, занятого подъ укрѣпленіе Ивангородской крѣпости, участка земли, шести десятинъ тысячи трехъ сотъ пятидесяти двухъ квадратныхъ са-жень изъ заповѣднаго имѣнія Ивановское-Село, въ Новоалексан-дрійскомъ уѣздѣ, Люблинской губерніи, произвести на основаніи постановленія бывшаго Совѣта Управленія Царства 6 (18) Іюня 1852 года объ отчужденіи частной собственности на общественную надобность.

Ст. 2. Приведеніе въ исполненіе настоящаго указа, кото-рый долженъ быть внесенъ въ Дневникъ Законовъ, возложить на Учредительный Комитетъ.

На подлинномъ собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

„АЛЕКСАНДРЪ“.

Контрассигновалъ: Завѣдывающій Собственною Его Импе-раторскаго Величества Канцелярією по дѣламъ Царства Польскаго,

Сенаторъ, Тайный Совѣтникъ, *Старынкевичъ*.

3 (15) Октября 1867 года,

въ С.-Петербурѣ.

Съ подлиннымъ вѣрно:

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
Сенаторъ, (подписаль) *А. Соловьевъ*.

Число опубликованія, 11 (23) Декабря 1867 г.

U K A Z

DO KOMITETU URZĄDZAJĄCEGO W KRÓLESTWIE POLSKIM.

Zważywszy, że pod fortyfikacye twierdzy Iwangorodzkiej w roku 1864 było niezbędnem zajęcie przestrzeni 6-u dziesiątyn, 1352 sażeń kwadratowych, należącć do dóbr Ordynacyi Sióła Iwanowskiego w po-wiecie Nowo-Aleksandryjskim gubernii Lubelskiej i że przestrzeń ta nie mogła być nabytą w drodze dobrowolnego układu z powodu wyma-gania przez pełnomocnika właściciela dóbr pomienionych summy wygó-rowanej, na przedstawienie Komitetu Urządającego w Królestwie Pol-skim, postanowiliśmy i stanowimy:

Art. 1. Wywłaszczenie na użytek publiczny zajętej pod fortyfi-kacye twierdzy Iwangorodzkiej przestrzeni obejmującej sześć dziesiątyn i tysiąc trzysta pięćdziesiąt dwa sażeni kwadratowych z dóbr Ordyna-cyi Sióła Iwanowskiego w powiecie Nowo-Aleksandryjskim gubernii Lubelskiej, przywiedzione być ma do skutku podług postanowienia byłej Rady Administracyjnej Królestwa z dnia 6 (18) Czerwca 1852 r o wywłaszczeniu na użytek publiczny.

Art. 2. Wprowadzenie w wykonanie niniejszego Ukazu, któ-ry w Dzienniku Praw ma być zamieszczony, wkłada się na Komite Urządający.

Na oryginale Własną Jego CESARSKIEJ MOŚCI ręką podpisano:

„АЛЕКСАНДРЪ“.

Kontrassygnował: Zawiadujący Własną Jego CESARSKIEJ MOŚCI Kancelarją do Spraw Królestwa Polskiego, Senator, Tajny Radca,
Старынкевичъ.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, Сенаторъ,
(подписаль) *А. Соловьевъ*.

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Komissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosinski*.

Dyrektor Kancellaryi, *Wł. Holewinski*.

Dzień ogłoszenia, dnia 11 (23) Grudnia 1867 roku.

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

ИМПЕРАТОРА И САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССИЙСКАГО, ЦАРЯ ПОЛЬСКАГО,

Великаго Князя Финляндскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ.

По представленію Главнаго Директора Внутреннихъ Дѣлъ отъ 23-го Января сего 1867 года, Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ, въ развитіе Высочайше утвержденнаго 19 (31) Декабря 1866 года положенія о губернскомъ и уѣздномъ управленіи въ губерніяхъ Царства Польскаго, согласно Высочайшему повелѣнію, вослѣдовавшему 20 Сентября сего года, постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Въ дѣлахъ о розыскахъ лицъ и имуществъ, губернскія правленія Царства Польскаго руководствуются правилами, установленными на сей предметъ для губернскихъ правленій Имперіи и изложенными въ 864 и послѣдующихъ статьяхъ II Тома учрежденій губернскихъ (изд. 1857 г.). Согласно сему, губернскимъ правленіямъ Царства вѣщается въ обязанность:

а) предложить къ исполненію подвѣдомственнымъ онымъ мѣстамъ и лицамъ правила, изложенныя въ 871, 872 и 873-й статьяхъ того же II Тома учрежденій губернскихъ, а равно правила, опредѣленныя существующими съ иностранными державами конвенціями, относительно пойманныхъ военныхъ дезертировъ и розыска подданныхъ иностранныхъ государствъ; и

б) первый отдѣлъ губернскихъ вѣдомостей, съ слѣдующими къ оному прибавленіями о розыскахъ, независимо отъ разсылки къ подвѣдомственнымъ каждому губернскому правленію мѣстамъ и лицамъ, согласно 875 и 885 ст. II Тома губернскихъ учрежденій, разсылать во всѣ губернскія правленія Имперіи и Царства, въ такомъ количествѣ, которое потребно каждому изъ нихъ для разслыки всѣмъ подвѣдомственнымъ ему мѣстамъ и лицамъ.

в Имении Найясніѣйшаго

ALEXANDRA II-go,

CESARZA I SAMOWŁADCY WSZECH ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,

WIELKIEGO KSIĘCIA FINLANDZKIEGO,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

Na przedstawienie Dyrektora Głównego Spraw Wewnętrznych z dnia 23 Stycznia r. b. 1867., Komitet Urządzający w rozwinięciu NAJWYŻEJ w d: 19 (31) Grudnia 1866 r. zatwierdzonej Ustawy o Zarządzie Gubernijalnym i Powiatowym w gubernijach Królestwa Polskiego, stosownie do NAJWYŻSZEGO Rozkazu w d. 20 Września r. b. zapadłego, postanowił i stanowi:

Art. 1. W interesach dotyczących poszukiwania osób i majątków, Rządy Gubernijalne Królestwa Polskiego, stosować się mają do przepisów w tym względzie ustanowionych dla Rządów Gubernijalnych Cesarstwa, zawierających się w art. 864 i następnych Tomu II Urządzeń Gubernijalnych (wyd. 1857 r.). Na Rządy Gubernijalne wkłada się przeto obowiązek:

a) aby podległym sobie władzom i osobom zaleciły do wykonywania przepisy zawarte w art: 871, 872 i 873 tegoż II Tomu Urządzeń Gubernijalnych, jako téż określone w istniejących z obcemi mocarstwami konwencyach, przepisy co do ujętych дезерterów wojskowych tudzież co do poszukiwania poddanych państw obcych; i

b) aby pierwszy oddział Dziennika Gubernijalnego, z należącemi do niego dodatkami o poszukiwaniach, niezależnie od rozsyłania do podległych każdemu Rządowi Gubernijalnemu władz i osób, stosownie do art. 875 i 885 Tomu II Urządzeń Gubernijalnych, rozsyłały do wszystkich Rządów Gubernijalnych Cesarstwa i Królestwa, w takiej ilości, jaka w każdym z nich jest potrzebną dla rozesłania do wszystkich podległych im władz i osób.

Ст. 2. Исполненіе настоящего постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на губернскія правленія Царства Польскаго.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 212-мъ засѣданіи, 13 (25) Октября 1867 г.

Намѣстникъ въ Царствѣ, Генераль-Фельдмаршалъ,
(подписаль) *Гр. Бергъ.*

За отсутствіемъ Члена-Завѣдывающаго дѣлами Учредительнаго Комитета, Директоръ Канцеляріи, (подписаль) *А. Нератовъ.*

Число опубликованія, 11 (23) Декабря 1867г.

Число опубликованія, 11 (23) Декабря 1867г.

Art. 2 Wykonanie niniejszego postanowienia, które zamieszczone być winno w Dzienniku Praw, wkłada się na Rządy Gubernijalne w Królestwie Polskiem.

Działo się w Warszawie, na 212 posiedzeniu, dnia 13 (25) Października 1867 r.

За отсутствіемъ Члена-Завѣдывающаго дѣлами Учредительнаго Комитета, Директоръ Канцеляріи, (подписаль) *А. Нератовъ.*

Za zgodność:

Директор Гłówny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

Директор Kancellaryi, *Wł. Hulewiski.*

Дзiень оглосzenia, dnia 11 (23) Grudnia 1867 roku.

По указу Его Величества
АЛЕКСАНДРА II-го,

ИМПЕРАТОРА И САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССИЙСКАГО, ЦАРЯ ПОЛЬСКАГО,
БЕЛИКАГО КНЯЗЯ ФИНЛЯНДСКАГО,
и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ.

По представлению Главнаго Директора Внутреннихъ Дѣлъ, отъ 22 Августа 1867 года и согласно Высочайшему соизволенію, объявленному въ отрывѣ Завѣдывающаго Собственною Его Императорскаго Величества Канцеляріею по дѣламъ Царства Польскаго, отъ 4 сего Октября за № 3,358, Учредительный Комитетъ, въ измѣненіе подлежащихъ статей въ Высочайшемъ Манифестѣ 29 Іюня (11 Іюля) сего года о рекрутскомъ въ семь году въ губерніяхъ Царства Польскаго наборѣ, постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Исполненіе обязанностей бывшаго Медицинскаго Совѣта Царства по рекрутскому, въ семь году, въ губерніяхъ Царства Польскаго набору, возлагаются на состоящаго при Намѣстникѣ въ Царствѣ Медицинскаго Инспектора, съ тѣмъ, чтобы исполненіе этихъ обязанностей производилось имъ совмѣстно съ однимъ гражданскимъ и съ однимъ военнымъ медиками, по назначенію Намѣстника въ Царствѣ, и съ тѣмъ, чтобы переосвидѣтельствоваіе забракованныхъ губернскими воинскими начальниками рекрутъ производилось, согласно 23 ст. Высочайшаго Манифеста 29 Іюня (11 Іюля) сего года, при депутатѣ съ военной стороны; и

Ст. 2. Настоящее постановленіе внести, установленнымъ порядкомъ, въ Дневникъ Законовъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 212-мъ засѣданіи, 13 (25) Октября 1867 г.

Намѣстникъ въ Царствѣ, Генералъ-Фельдмаршалъ,
(подписалъ) *Графъ Бергъ.*

За отсутствіемъ Члена-Завѣдывающаго дѣлами Учредительнаго Комитета, Директоръ Канцеляріи, (подписалъ) *А. Нератовъ.*

Число опубликованія, 11 (23) Декабря 1867 г.

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

CESARZA I SAMOWŁADCY WSZECZ ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,
WIELKIEGO KSIĘCIA FINLANDZKIEGO,
etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

Na przedstawienie Dyrektora Głównego Spraw Wewnętrznych z dnia 22 Sierpnia 1867 r., i stosownie do NAJWYŻSZEGO zezwolenia, oznajmionego w odezwie Zawiadującego Własną JEGO CESARSKIEJ MOŚCI Kancellaryą do Spraw Królestwa Polskiego z dnia 4 Października r. b., № 3,358, Komitet Urządzający zmieniając odpowiednie artykuły NAJWYŻSZEGO Manifestu z dnia 29 Czerwca (11 Lipca) r. b., o tegorocznym poborze do wojska w guberniach Królestwa Polskiego postanowił i stanowi:

Art. 1. Wykonywanie obowiązków byłej Rady Lekarskiej Królestwa, odnoszących się do tegorocznego poboru do wojska w guberniach Królestwa Polskiego, wkłada się na zostającego przy Namiestniku w Królestwie Inspektora Lekarskiego, który obowiązki te wykonywać ma wspólnie z lekarzami cywilnym i wojskowym, wyznaczonemi przez Namiestnika w Królestwie, przy czém rewizya spisowych zbrakowanych przez Gubernialnych Naczelników Wojskowych, odbywana być winna stosownie do art. 23-go NAJWYŻSZEGO Manifestu z dnia 29 Czerwca (11 Lipca) r. b., w obec deputata ze strony wojskowej.

Art. 2. Postanowienie niniejsze wniesione być ma do Dziennika Praw, według przepisane go porządku.

Działo się w Warszawie, na 212-m posiedzeniu, dnia 13 (25) Października 1867 r.

За отсутствіемъ Члена-Завѣдывающаго дѣлами Учредительнаго Комитета, Директоръ Канцеляріи, (подписалъ) *А. Нератовъ.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

Dyrektor Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 11 (23) Grudnia 1867 roku.
Tom LXVII.

По Указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

ИМПЕРАТОРА И САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССИЙСКАГО, ЦАРЯ ПОЛЬСКАГО,

ВЕЛИКАГО КНЯЗЯ ФИНЛЯНДСКАГО,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствъ Польскомъ Комитетъ.

По представлению Главнаго Директора Внутреннихъ Дѣлъ и во исполненіи Высочайшаго повелѣнія, послѣдовавшаго 1 Октября сего 1867 года, Учредительный Комитетъ постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Дѣйствующія въ Имперіи правила о клейменіи издѣлій российскихъ мануфактуръ, фабрикъ и заводовъ, изложенныя въ статьяхъ 74—82 устава о промышленности фабричной и заводской Тома XI Св. Закон. (изд. 1857 г.), распространяются во всей силѣ на губерніи Царства Польскаго.

Ст. 2. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Главнаго Директора Внутреннихъ Дѣлъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 213-мъ засѣданіи, 20 Октября (1 Ноября) 1867 года.

Намѣстникъ въ Царствѣ, Генераль-Фельдмаршалъ,

(подписалъ) *Графъ Бергъ.*

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,

Сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Число опубликованія, 11 (23) Декабря 1867 года.

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

CESARZA I SAMOWŁADCY WSZECH ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,

WIELKIEGO KSIĘCIA FINLANDZKIEGO,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

Na przedstawienie Dyrektora Głównego Spraw Wewnętrznych i w wykonaniu NAJWYŻSZEGO Rozkazu, zapadłego w dniu 1 Października r. b. 1867., Komitet Urządzający postanowił i stanowi:

Art. 1. Obowiązujące w Cesarstwie przepisy o stemplowaniu wyrobów rękodzielni, fabryk i zakładów rossyjskich, zawarte wartykułach 74—82 Ustawy o przemyśle fabrycznym, Tomu XI Zb: Praw (wydania 1857) rozciągają się w całej swój mocy do gubernij Królestwa Polskiego.

Art. 2. Wykonanie niniejszego postanowienia, które zamieszczone być winno w Dzienniku Praw, wkłada się na Dyrektora Głównego Spraw Wewnętrznych.

Działo się w Warszawie, na 213 posiedzeniu, d. 20 Października (1 Listopada) 1867 r.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,

Сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:

Директор Гłówny Prezydujący

w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

Директор Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Дзень оглосzenia, dnia 11 (23) Grudnia 1867 roku

По Указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

ИМПЕРАТОРА И САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССИЙСКАГО, ЦАРЯ ПОЛЬСКАГО,

ВЕЛИКАГО КНЯЗЯ ФИНЛЯНДСКАГО,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствъ Польскомъ Комитетъ.

Во исполнение Высочайшаго повелѣнія, воспослѣдовавшаго 20 Сентября сего 1867 года, Учредительный Комитетъ въ дополненіе Высочайшаго Указа отъ 10 Марта сего года, объ упраздненіи Государственнаго Совѣта Царства, постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Въ видѣ временной мѣры, впредь до введенія въ губерніяхъ Царства новой судебной реформы и окончательнаго устройства управленія духовными дѣлами, споры возникающіе между правительственными и судебными мѣстами и властями о предѣлахъ ихъ вѣдомства, а равно таковыя же споры между властями духовными и судебными и между самими духовными властями, рѣшаются Учредительнымъ Комитетомъ, съ требованіемъ въ нужныхъ случаяхъ, по симъ дѣламъ предварительныхъ заключеній Юридической Комиссіи.

Ст. 2. Настоящее постановление, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, предлагается къ руководству всѣмъ какъ административнымъ такъ и судебнымъ и духовнымъ учрежденіямъ въ Царствѣ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 211-мъ засѣданіи, 6 (18) Октября 1867 года.

Намѣстникъ въ Царствѣ, Генераль Фельдмаршалъ,
(подписалъ) *Графъ Бергъ.*

За отсутствіемъ Члена-Завѣдывающаго дѣлами Учредительнаго Комитета, Директоръ Канцеляріи, (подписалъ) *А. Нератовъ.*

Число опубликованія, 11 (23) Декабря 1867 года.

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

CESARZA I SAMOWŁADCY WSZECZ ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,

WIELKIEGO KSIĘCIA FINLANDZKIEGO,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

W wykonaniu NAJWYŻSZEGO Rozkazu, zapadłego w dniu 20 Września r. b. 1867, Komitet Urządzający w uzupełnieniu NAJWYŻSZEGO Ukazu z d. 10 Marca r. b. o zniesieniu Rady Stanu, postanowił i stanowi:

Art. 1. W sposobie środka tymczasowego, do czasu zaprowadzenia w gubernijach Królestwa Polskiego nowej reformy sądownictwa i ostatecznego urządzenia zarządu spraw duchownych, spory jurysdykcyjne, zachodzące pomiędzy władzami administracyjnymi a sądami, tudzież takież spory pomiędzy władzami duchownymi a sądami, jako też pomiędzy samymi władzami duchownymi, rozstrzygane będą przez Komitet Urządzający, przy zażądaniu w razie potrzeby przygotowawczych w tych sprawach wniosków Kommissyi Prawnej.

Art. 2. Do postanowienia niniejszego, które w Dzienniku Praw zamieszczone być ma, stosować się winny wszystkie władze w Królestwie tak administracyjne jako też sądowe i duchowne.

Działo się w Warszawie, na 211 posiedzeniu, dnia 6 (18) Października 1867 r.

Членъ Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, Сенаторъ,
(подписалъ) *А. Соловьевъ.*

Za zgodność:

Директоръ Глówny Прeзyдуjący
w Комиссии Рządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

Директоръ Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Дзiеn оглосzenia, dnia 11 (23) Grudnia 1867 roku.

По Указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

ИМПЕРАТОРА И САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССИЙСКАГО, ЦАРЯ ПОЛЬСКАГО,

ВЕЛИКАГО КНЯЗЯ ФИНЛЯНДСКАГО,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ.

По представленію Члена-Завѣдывающаго дѣлами Учредительнаго Комитета, отъ 4 Октября сего 1867 г., и въ развитіе постановленія своего отъ 27 Апрѣля (9 Мая) 1866 г., о распространеніи дѣйствія Указовъ 19 Февраля (2 Марта) 1864 г., на иностранныхъ хлѣбопашцевъ, водворившихся въ губерніяхъ Царства Польскаго до изданія сихъ Указовъ, Учредительный Комитетъ въ видахъ упрощенія формальностей для принятія русскаго подданства тѣми изъ сихъ хлѣбопашцевъ, кои занимаютъ земли, подходящія подъ дѣйствіе упомянутыхъ Указовъ, постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Тѣ изъ иностранныхъ хлѣбопашцевъ, желающихъ принять русское подданство, которые водворились въ Царствѣ Польскомъ до изданія Указовъ 19 Февраля 1864 г. въ имѣніяхъ частныхъ, казенныхъ, институтскихъ и другихъ и занимали во время изданія сихъ Указовъ усадьбы, подходящія подъ дѣйствіе Указовъ, какъ 26 Мая 1846 г., такъ и 19 Февраля 1864 г., заявления о принятіи русскаго подданства, подаютъ уѣзднымъ начальникамъ тѣхъ уѣздовъ, въ районѣ которыхъ находится занимаемая ими усадьба, съ приложеніемъ слѣдующихъ документовъ: а) національнаго паспорта, съ которымъ проситель прибылъ въ Царство Польское или по которому живетъ въ настоящее время, а за неимѣніемъ такихъ документовъ, свидѣтельство мѣстнаго войта гмины о томъ, что проситель дѣйствительно иностранный подданный; б) подписку объ отреченіи отъ прежняго подданства и желаніе вступить въ подданство русское, и в) свидѣтельство мѣстнаго комисара по

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

CESARZA I SAMOWŁADCY WSZECZ ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,

WIELKIEGO KSIĘCIA FINLANDZKIEGO.,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzący w Królestwie Polskiem.

Na przedstawienie Członka-Zawiadującego czynnościami Komitetu Urządzącego z d. 4 Października 1867, i w rozwinięciu postanowienia swego z d. 27 Kwietnia (9 Maja) 1866 r., o rozciągnięciu przepisów Ukazów z d. 19 Lutego (2 Marca) 1864 r. do rolników-cudzoziemców, którzy przed wydaniem tych Ukazów osiedlili się w gubernijach Królestwa Polskiego, Komitet Urządzący w celu uproszczenia formalności przy przyjmowaniu poddaństwa ruskiego przez tych z pomiędzy rzeczonych rolników, którzy zajmują grunta podchodzące pod przepisy pomienionych Ukazów, postanowił i stanowi:

Art. 1. Rolnicy-cudzoziemcy, pragnący przyjąć ruskie poddaństwo, którzy osiedlili się w Królestwie Polskiem przed wydaniem Ukazów z d. 19 Lutego 1864 r. w dobrach prywatnych, rządowych, instytucyjnych i innych, i którzy w czasie wydania tych Ukazów zajmowali osady podchodzące pod przepisy Ukazów, tak z d. 26 Maja 1846 r., jakoteż z d. 19 Lutego 1864 r., deklaracje swe na przyjęcie ruskiego poddaństwa przedstawiać mają Naczelnikom tych powiatów, w obrębie których osady ich znajdują się, dołączając przy tém następujące dowody: a) paszport swojego rządu, za którym proszący przybył do Królestwa Polskiego, lub na mocy którego obecnie przebywa, a w braku tych dowodów, świadectwo miejscowego wójta gminy że proszący jest rzeczywiście poddanym obcym; b) deklarację że zręka się swego poprzedniego poddaństwa i żądanie wejścia w poddaństwo ruskie; c) świadectwo miejscowego Kommissarza Spraw Włościańskich, że w czasie wydania Ukazów z d. 19 Lutego 1864 r., proszący użytkował

крестьянскимъ дѣламъ въ томъ, что во время изданія Указовъ 19 Февраля 1864 г., въ пользованіи просителя находилась усадьба подходящая подъ дѣйствіе Указовъ 26 Мая 1846 г. и 19 Февраля 1864 г.

Ст. 2. По полученіи отъ иностраннаго хлѣбопашца прошенія о желаніи принять русское подданство съ поименованными выше документами, уѣздный начальникъ требуетъ отъ начальника жандармскаго уѣзднаго управленія свидѣній о благонадежности просителя въ политическомъ отношеніи и, по полученіи ихъ, если окажется, что политическая благонадежность просителя не сомнѣнна, приводитъ послѣдняго къ присягѣ на вѣрноподданничество и, затѣмъ, записываетъ въ книги постоянного народонаселенія Царства.

Ст. 3. Затѣмъ, уѣздный начальникъ о принятіи каждымъ иностраннымъ хлѣбопашцемъ русскаго подданства доноситъ губернскому правленію, съ препровожденіемъ въ оное всѣхъ по этому дѣлу документовъ, и мѣстной комиссіи по крестьянскимъ дѣламъ, а также уведомляетъ войта подлежащей гмины для объявленія владѣльцу имѣнія въ которомъ лицо принявшее подданство занимаетъ усадьбу.

Ст. 4. Для подачи иностранными хлѣбопашцами прошеній о желаніи принять русское подданство назначается окончательнымъ срокомъ 1 (13) Мая 1868 г.; за сѣмъ, лица не заявившія до сего срока желанія на принятіе подданства, теряютъ право на приобрѣтеніе въ собственность занимаемыхъ ими усадебъ, которыя, по сему, должны перейти или въ разрядъ пустошъ, если принадлежать къ землямъ бывшимъ въ пользованіи крестьянъ въ 1846 г. (престационнымъ), или останутся въ собственности владѣльцевъ имѣній, если были выдѣлены послѣ Указа 26 Мая 1846 г. изъ земель дворскихъ.

Ст. 5. Владѣльцы имѣній, въ коихъ перейдутъ въ собственность иностранныхъ хлѣбопашцевъ, принявшихъ русское подданство, занимаемая ими усадьбы, обязаны подать въ мѣстныя комиссіи по крестьянскимъ дѣламъ ликвидационныя на эти усадьбы табели. Окончательнымъ срокомъ для подачи табелей назначается 1 (13) Іюля 1868 года; при чемъ, въ отношеніи къ тѣмъ изъ упомянутыхъ имѣній, владѣльцы которыхъ сами не представляютъ въ срокъ ликвидационныхъ табелей, распространяется дѣйствіе постановленія Учредительнаго Комитета отъ 8 (20) Апрѣля 1867 года (ст. 1041) о составленіи ликвидационныхъ табелей по имѣніямъ, владѣльцы которыхъ сами не представляли таковыхъ въ установленный срокъ; и

з осady podchodzącej pod przepisy Ukazów z d. 26 Maja 1846 r. i z d. 19 Lutego 1864 r.

Art. 2. Otrzymawszy od rolnika-cudzoziemca prośbę o przyjęcie go w poczet ruskich poddanych, z dowodami powyżej wymienionemi, Naczelnik Powiatu zażąda od Naczelnika Powiatowego Zarządu Żandarmów wiadomości, czy proszący zasługuje na zaufanie pod względem politycznym, i po otrzymaniu takowej, jeżeli się okaże, że tenże na zaufanie pod względem politycznym niewątpliwie zasługuje, odbierze od niego przysięgę na wierne poddaństwo i następnie zapisze go do ksiąg stałej ludności Królestwa.

Art. 3. Następnie Naczelnik Powiatu o przyjęciu przez każdego rolnika-cudzoziemca poddaństwa ruskiego, doniesie tak Rządowi Gubernijalnemu, przy dołączeniu wszelkich dowodów przedmiotu tego dotyczących, jako też miejscowej Kommissji Spraw Włościańskich, a oraz awiadomi o tém wójta właściwej gminy, w celu oznajmienia właścicielowi dóbr, w których osoba na poddanego ruskiego przyjęta, zajmuje osadę.

Art. 4. Do podawania przez rolników-cudzoziemców próśb o przyjęcie ich w poczet ruskich poddanych, oznacza się jako ostateczny termin, dzień 1 (13) Maja 1868 r.; poczem, osoby, któreby przed upływem tego terminu nie złożyły deklaracji że pragną przyjąć poddaństwo, utracą prawo do nabycia na własność zajmowanych osad, które następnie przejść winny, albo do rzędu pustek, jeżeli należą do gruntów, które w r. 1846-m zostawały w użytkowaniu włościan (prestacyjnych), albo na własność właścicieli dóbr, jeżeli wyznaczone były z gruntów dworskich po wydaniu Ukazu z dnia 26 Maja 1846 r.

Art. 5. Właściciele dóbr, w których na własność rolników-cudzoziemców, przyjętych w poczet ruskich poddanych, przejdą zajmowane przez nich osady, obowiązani podać do miejscowych Kommissji Spraw Włościańskich tabelle likwidacyjne z tych osad. Jako ostateczny termin do podania tych tabell oznacza się dzień 1 (13) Lipca 1868 r.; przytém, do tych dóbr, których właściciele nie przedstawiają w terminie rzeczonych tabell, rozciągają się przepisy postanowienia Komitetu Urządzającego z dnia 8 (20) Kwietnia 1867 r. (poz. 1041) o układaniu tabell z takich dóbr, z których tabelle przez samych właścicieli w terminie oznaczonym przedstawione nie zostały.

Ст. 6. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Члена-Завѣдывающаго дѣлами Учредительнаго Комитета, Главнаго Директора Внутреннихъ, дѣлъ и на мѣстныя комисіи по крестьянскимъ дѣламъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 212 засѣданіи, 13 (25) Октября 1867 года.

Намѣстникъ въ Царствѣ, Генераль-Фельдмаршалъ,
(подписаль) *Графъ Бергъ*.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
Сенаторъ, (подписаль) *Я. Соловьевъ*.

Art. 6. Wykonanie niniejszego postanowienia, które zamieszczone być winno w Dzienniku Praw, wklada się na Członka-Zawiadującego czynnościami Komitetu Urządającego, Dyrektora Głównego Spraw Wewnętrznych i na miejscowe Komisyje Spraw Włościańskich.

Działo się w Warszawie, na 212 posiedzeniu, dnia 13 (25) Października 1867 r.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, Сенаторъ,
(подписаль) *Я. Соловьевъ*.

Za zgodność:

Директор Глówny Prezydujący
w Komissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński*.

Директор Канцелярии, *М. М. Холевинский*.

По Указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

ИМПЕРАТОРА И САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССИЙСКАГО, ЦАРЯ ПОЛЬСКАГО,

ВЕЛИКАГО КНЯЗЯ ФИНЛЯНДСКАГО,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ.

По представлению Правительственной Комиссии Внутреннихъ дѣлъ, Учредительный Комитетъ постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Кѣлецкой губерніи, Мѣховскаго уѣзда, при Баранской таможенной заставѣ и Михаловицкой таможнѣ учреждаются еженедѣльные торги, по понедѣльникамъ и четвергамъ, на хлѣбъ и вообще жизненные всякаго рода припасы, равно какъ и на фуражъ, съ соблюденіемъ существующихъ на сей предметъ правилъ.

Ст. 2. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Правительственную Комиссію Внутреннихъ дѣлъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 214 засѣданіи, 27 Октября (8 Ноября) 1867 года.

Намѣстникъ въ Царствѣ, Генераль-Фельдмаршалъ,
(подписаль) *Графъ Беръ.*

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
Сенаторъ (подписаль) *А. Соловьевъ.*

Число опубликованія, 11 (23) Декабря 1867 года.

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

CESARZA I SAMOWŁADCY WSZECZ ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,

WIELKIEGO KSIĘCIA FINLANDZKIEGO,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

Na przedstawienie Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych, Komitet Urządzający postanowił i stanowi:

Art. 1. W gubernii Kieleckiej, powiecie Miechowskim, przy Przykomórku Celnym w Baranie i Komorze Celnéj w Michałowicach urządzają się tygodniowe targi w poniedziałki i czwartki, na zboże i w ogólności na wszelkie artykuły żywności, jako téż na furaz, z zachowaniem istniejących w téj mierze przepisów.

Art. 2. Wykonanie niniejszego postanowienia, które zamieszczone być ma w Dzienniku Praw, wklada się na Komisję Rządową Spraw Wewnętrznych.

Działo się w Warszawie, na 214 posiedzeniu, dnia 27 Października (8 Listopada) 1867 r.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
Сенаторъ, (подписаль) *А. Соловьевъ.*

Za zgodność:

Директор Гłówny Prezydujący
w Komisji Rządowej Sprawiedliwości, *Wosinski.*

Директор Kancellarii, *Wł. Holewiński.*

Дзень оглосzenia, dnia 11 (23) Grudnia 1867 roku.

По Указу Его Величества
АЛЕКСАНДРА II-го,
ИМПЕРАТОРА И САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССИЙСКАГО, ЦАРЯ ПОЛЬСКАГО,
ВЕЛИКАГО КНЯЗЯ ФИНЛЯНДСКАГО,
и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ.

По представлению Правительственной Комисіи Внутреннихъ дѣлъ, Учредительный Комитетъ постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Для взиманія сбора на трехъ мостахъ, построенныхъ чрезъ рѣку Бялку въ г. Лелѣвѣ, Влощовскаго уѣзда, Кѣлецкой губерніи, по направленію трактовъ, проходящихъ чрезъ этотъ городъ, сообразно длинѣ оныхъ, составляющей 178 русскихъ футовъ, ввести тарифъ IV разряда, на основаніи постановленія Намѣстника въ Царствѣ отъ 5 Августа 1817 года.

Ст. 2. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Правительственную Комисію Внутреннихъ дѣлъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 214 засѣданіи, 27 Октября (8 Ноября) 1867 года.

Намѣстникъ въ Царствѣ, Генералъ-Фельдмаршалъ,
(подписалъ) *Графъ Бергъ.*

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
Сенаторъ (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Число опубликованія, 11 (23) Декабря 1867 года.

W Imieniu Najjaśniejszego
ALEXANDRA II-go,
CESARZA I SAMOWŁADCY WSZECZ ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,
WIELKIEGO KSIĘCIA FINLANDZKIEGO,
etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

Na przedstawienie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych, Komitet Urządzający postanowił i stanowi:

Art. 1. Dla pobierania opłaty na trzech mostach, wybudowanych na rzece Białce w m. Lelowie w powiecie Włoszczowskim, gubernii Kieleckiej, podług kierunku traktów, przechodzących przez to miasto, odpowiednio do długości onych, wynoszącej 178 stóp ruskich, wprowadzić taryfę IV-jej klasy, na zasadzie postanowienia Namiestnika w Królestwie z dnia 5 Sierpnia 1817 r.

Art. 2. Wykonanie niniejszego postanowienia, które zamieszczone być winno w Dzienniku Praw, wkłada się na Kommissyę Rządową Spraw Wewnętrznych.

Działo się w Warszawie, na 214 posiedzeniu, dnia 27 Października (8 Listopada) 1867 r.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, Сенаторъ,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

Dyrektor Kancellaryi, *Wł. Hołewiński.*

Дзень ogłoszenia dnia 11 (23) Grudnia 1867 roku.

DZIENNIK PRAW

№ 228.

Tom Szesćdziesiąty Siódmy.

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

ИМПЕРАТОРА и САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССИЙСКАГО, ЦАРЯ ПОЛЬСКАГО,

ВЕЛИКАГО КНЯЗЯ ФИНЛЯНДСКАГО,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ.

По представлению Правительственной Комисіи Внутреннихъ Дѣлъ и во исполненіе Высочайшаго повелѣнія, вослѣдовавшаго въ 11 день Ноября 1867 года, Учредительный Комитетъ постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Установленный въ Имперіи порядокъ разрѣшенія провоза непогребенныхъ тѣлъ изъ одной губерніи въ другую, а также изъ заграницы въ предѣлы Имперіи, распространяется на губерніи Царства Польскаго и, вслѣдствіе того:

Ст. 2. Губернаторамъ сихъ губерній, а по городу Варшавѣ, варшавскому оберъ-полицеймейстеру, по дѣламъ о провозѣ непогребенныхъ тѣлъ изъ одной губерніи въ другую, сносится какъ между собою, такъ и съ губернаторами и другими подлежащими властями Имперіи, на основаніи существующихъ въ Имперіи постановленій.

Ст. 3. Пропускъ непогребенныхъ тѣлъ изъ заграницы въ губерніи прувислянскаго края или чрезъ сін губерній въ Имперію и обратно, а также вырытіе и провозъ въ Имперію тѣлъ, преданныхъ уже землѣ въ губерніяхъ Царства, дозволить не иначе, какъ съ разрѣшенія Министра Внутреннихъ Дѣлъ, по представленіямъ подлежащихъ губернаторовъ или варшавскаго оберъ-полицеймейстера.

Ст. 4. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на мѣстныхъ губернаторовъ и варшавскаго оберъ-полицеймейстера.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 220 засѣданіи, 24 Ноября 1867 года.

Намѣстникъ въ Царствѣ, Генераль-Фельдмаршалъ,
(подписалъ) *Графъ Бергъ.*

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
Сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Число опубликованія, 8 (20) Февраля 1868 года.

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

CESARZA i SAMOWŁADCY WSZECZ ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,

WIELKIEGO KSIĘCIA FINLANDZKIEGO,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

Na przedstawienie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i w wykonaniu NAJWYŻSZEGO Rozkazu, zapadłego w dniu 11 Listopada 1867 r., Komitet Urządzający postanowił i stanowi:

Art. 1. Ustanowiony w Cesarstwie porządek wydawania pozwolen na przewożenie niepogrzebionych ciał z jednej gubernii do drugiej, jako też z zagranicy wewnątrz Cesarstwa, rozciąga się i do gubernij Królestwa Polskiego; w skutku czego:

Art. 2. Gubernatorowie tych gubernij, a w mieście Warszawie, Warszawski Ober-Policmajster, w interesach przewożenia niepogrzebionych ciał, z jednej gubernii do drugiej, znosić się mają tak pomiędzy sobą, jako też z Gubernatorami oraz innemi właściwemi władzami Cesarstwa, na zasadzie istniejących w Cesarstwie postanowień.

Art. 3. Przepuszczanie niepogrzebionych ciał z zagranicy do gubernij nadwiślańskiego kraju, albo też przez te gubernije do Cesarstwa i nawzajem, tudzież exhumacya i przewożenie do Cesarstwa ciał, które już były pogrzebione w gubernijach Królestwa, dozwolane będzie nie inaczej, jak za decyzją Ministra Spraw Wewnętrznych, na przedstawienie właściwych Gubernatorów, lub też Warszawskiego Ober-Policmajstra.

Art. 4. Wykonanie niniejszego postanowienia, które zamieszczone być ma w Dzienniku Praw, porucza się właściwym Gubernatorom i Warszawskiemu Ober-Policmajstrowi.

Działo się w Warszawie, na 220 posiedzeniu, d. 24 Listopada 1867 roku.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
Сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:

Директор Гłówny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

Директор Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Дзiень оглосzenia, dnia 8 (20) Lutego 1868 roku.

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

ИМПЕРАТОРА И САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССИЙСКАГО, ЦАРЯ ПОЛЬСКАГО,

ВЕЛИКАГО КНЯЗЯ ФИНЛЯНДСКАГО,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ.

По представлению Завѣдывающаго Финансовымъ въ Царствѣ Управленіемъ, отъ 3 мінуваго Ноября и на основаніи 25 ст. Высочайшаго указа 27 Октября (8 Ноября) 1864 года о римско-католическихъ монастыряхъ, а также 43 ст. Высочайшаго указа 14 (26) Декабря 1865 года объ устройствѣ блага римско-католическаго духовенства въ Царствѣ, Учредительный Комитетъ въ развитіе подлежащихъ статей сихъ указовъ, постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Всѣ прежде принадлежавшія какъ монашеству, такъ и свѣтскому римско-католическому духовенству, въ силу Высочайшихъ указовъ 27 Октября (8 Ноября) 1864 и 14 (26) Декабря 1865 годовъ, поступившія въ вѣдѣніе казны имущества, въ образѣ управления оными подлежатъ дѣйствию существующихъ по сему предмету правилъ въ отношеніи къ имуществамъ казеннымъ.

Согласно сему:

Ст. 2. Взысканіе долговъ и всякаго рода платежей по обязательствамъ, даннымъ духовнымъ учрежденіямъ, но нынѣ принадлежащимъ казнѣ, производится порядкомъ, установленнымъ дѣйствующими постановленіями, для взысканій по обязательствамъ къ казнѣ.

Ст. 3. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Діевникъ Законовъ, возлагается на Финансовое въ Царствѣ Управленіе и другія вѣдомства по принадлежности.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 221 засѣданіи, 1 (13) Декабря 1867 года.

Намѣстникъ въ Царствѣ, Генераль Фельдмаршалъ,

(подписалъ) *Графъ Бергъ.*

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,

Сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Число опубликованія, 8 (20) Февраля 1868 года.

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

CESARZA I SAMOWŁADCY WSZECH ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,

WIELKIEGO KSIĘCIA FINLANDZKIEGO,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

W skutek przedstawienia Zawiadującego Zarządem Finansowym w Królestwie z dnia 3 Listopada, i na zasadzie art. 25 NAJWYŻSZEGO Ukazu z d. 27 Października (8 Listopada) 1864 r., o klasztorach rzymsko-katolickich, jako też art. 43 NAJWYŻSZEGO Ukazu z dnia 14 (26) Grudnia 1865 roku, o urządzeniu duchowieństwa świeckiego rzymsko-katolickiego w Królestwie, Komitet Urządzający w rozwinięciu właściwych artykułów tychże Ukazów, postanowił i stanowi:

Art. 1. Wszystkie, dawniej należące tak do klasztorów jako iduchowieństwa świeckiego rzymsko-katolickiego, a na mocy NAJWYŻSZEGO Ukazu z dnia 27 Października (8 Listopada) 1864 i 14 (26) Grudnia 1865 r., przeszłe pod zarząd skarbu, majątki, co do sposobu zarządzania onemi, podlegają działaniu istniejących w tym przedmiocie przepisów co do majątków rządowych.

Podług tego:

Art. 2. Ściąganie długów i wszelkiego rodzaju opłat z mocy obligacyj, które były dane instytucyom duchownym, a obecnie należące do skarbu, dopełnia się w porządku, ustanowionym istniejącemi postanowieniami o ściąganiu należności i obligacyj dla skarbu.

Art. 3. Wykonanie niniejszego, postanowienia, które zamieszczone być ma w Dzienniku Praw, wkłada się na Zarząd Finansowy w Królestwie i na inne Władze, w czym do której należy.

Działo się w Warszawie, na 221 posiedzeniu, dnia 1 (13) Grudnia 1867 r.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,

Сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:

Директор Гłówny Prezydujący

w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

Директор Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Дзень оглосzenia, dnia 8 (20) Lutego 1868 roku,

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

ИМПЕРАТОРА И САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССИЙСКАГО, ЦАРЯ ПОЛЬСКАГО,

БЕЛИКАГО КНЯЗЯ ФИНЛЯНДСКАГО,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ.

Во исполнение Высочайшаго повелѣнія, послѣдовавшаго 16 Ноября сего 1867 года, по представлению б. Совѣта Управленія Царства, Учредительный Комитетъ, въ отмѣну ст. 21 Высочайше утвержденнаго 17 (29) Января 1828 года, учрежденія Польскаго Банка, постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Учетный процентъ по векселямъ, опредѣляется Банкомъ по мѣрѣ надобности, сообразно съ торговыми обстоятельствами. О размѣрѣ назначеннаго учетнаго процента, Банкъ объявляетъ въ варшавскихъ вѣдомостяхъ и выставляетъ объявленія о томъ на варшавской биржѣ, для свѣдѣнія публики.

Ст. 2. Размѣръ процентовъ по ссудамъ подъ залогъ процентныхъ бумагъ и по открываемымъ Банкомъ кредитамъ на векселя съ протечнымъ обеспеченіемъ, равно и по ссудамъ подъ залогъ товаровъ, издѣлій и произведеній, назначается по соображенію съ размѣромъ учетнаго процента.

Ст. 3. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Предсѣдателя Польскаго Банка.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 221-мъ засѣданіи, 1 (13) Декабря 1867 года.

Намѣстникъ въ Царствѣ, Генералъ-Фельдмаршалъ,
(подписалъ) *Гр. Бергъ.*

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
Сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Число опубликованія, 8 (20) Февраля 1868 г.

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

CESARZA I SAMOWŁADCY WSZECH ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,

WIELKIEGO KSIĘCIA FINLANDZKIEGO,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

W wykonaniu NAJWYŻSZEGO Rozkazu, zapadłego w dniu 16 Listopada r. b. 1867, na przedstawienie b. Rady Administracyjnej Królestwa, Komitet Urządzający, w miejsce uchylonego paragrafu 21 NAJWYŻEJ zatwierdzonej w dniu 17 (29) Stycznia 1828 r., Ustawy Banku Polskiego, postanowił i stanowi:

Art. 1. Procent od eskonty wexli, Bank oznacza w miarę potrzeby, odpowiednio do handlowych okoliczności. O wysokości naznaczonego za eskontę procentu, Bank ogłasza w gazetach Warszawskich i wywiesza ogłoszenie na Warszawskiej giełdzie dla wiadomości publicznej.

Art. 2. Wysokość procentu od pożyczek, udzielonych na zastaw papierów procentowych i od otwartych przez Bank kredytów na wexle z hypotecznem bezpieczeństwem, jako téż od pożyczek na zastaw towarów, wyrobów i produktów, ma być назначана w zastosowaniu się do wysokości procentu od eskonty.

Art. 3. Wykonanie niniejszego postanowienia, które zamieszczone być ma w Dzienniku Praw, porucza się Prezesowi Banku Polskiego.

Działo się w Warszawie, na 221-m posiedzeniu, dnia 1 (13) Grudnia 1867 r.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
Сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:

Директор Гłówny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

Директор Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Дзiеn ogłoszenia, dnia 8 (20) Lutego 1868 roku.

По указу Его Величества,

А Л Е К С А Н Д Р А II-го,

ИМПЕРАТОРА И САМОДЕРЖЦА ВСЯРОССИЙСКАГО, ЦАРЯ ПОЛЬСКАГО,

ВЕЛИКАГО КНЯЗЯ ФИНЛЯНДСКАГО,

и проч., и проч., и проч.,

Намѣстникъ въ Царствѣ Польскомъ.

Въ послѣдствіе преступнаго покушенія, сдѣланнаго 7 (19) Сентября 1863 года., изъ соединенныхъ домовъ Графа Замойскаго, № № 1245а и 1245б, на улицѣ Новый Свѣтъ, въ Варшавѣ; дома эти съ прилегающимъ къ нимъ садомъ взяты, въ тотъ же день, въ военное вѣдомство.

Признавая необходимымъ оставить это распоряженіе во всей его силѣ и на будущее время, дабы оно служило всегдашнимъ примѣромъ и урокомъ для народонаселенія г. Варшавы, я просилъ военнаго министра объ исходатайствованіи Высочайшаго утвержденія означеннаго выше распоряженія.

Отзывами отъ 18-го Августа 1864 года за № 8,921 и отъ 14 Ноября 1866 года за № 6,484, военный министръ увѣдомилъ меня, что Государь Императоръ въ 7-й день Августа 1864 года соизволилъ утвердить распоряженіе по оставленію въ военномъ вѣдомствѣ, взятыхъ въ оное въ 1863 году; домовъ Графа Замойскаго, на улицѣ Новый Свѣтъ въ Варшавѣ, и что 5-го Ноября 1866 года Государь Императоръ подтвердивъ Высочайшее повелѣніе, послѣдовавшее 7-го Августа 1864 года о домахъ Графа Замойскаго, соизволилъ утвердить планъ, на которомъ показаны границы земли взятой въ казну.

Во исполненіе таковыхъ Высочайшихъ повелѣній,

Я постановилъ и постановляю:

Ст. 1. Взятые въ 1863 году въ казну два дома, принадлежавшіе Графу Замойскому, въ Варшавѣ при улицѣ Новый Свѣтъ подъ Номерами 1245а и 1245б, съ прилегающими къ нимъ садами и землями, а въ томъ числѣ и садомъ принадлежавшимъ къ дому № 1325 при улицѣ Св. Креста, въ границахъ Высочайше утвержденныхъ 5-го Ноября 1866 г., означенныхъ на прилагаемомъ при семъ пла-

нѣ, засвидѣтельствованномъ моею подписью 22 Декабря (3 Января) 1867/8 года, буквами а, б, в, г, д, е, ж, з, и, і, к, л, м, н, о, п, р, с, т, а, остаются на всегда собственностью военнаго вѣдомства.

Ст. 2. Права собственности на означенныя выше дома съ садами и землями, въ границахъ на планѣ обозначенныхъ, имѣютъ быть переписаны въ ппотечныхъ книгахъ на имя военно-инженернаго вѣдомства варшавскаго военнаго округа.

Ст. 3. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Правительственную Коммисію Юстиціи въ Царствѣ Польскомъ, и на другія вѣдомства по принадлежности.

Состоялось въ Варшавѣ, 29 Декабря (10 Января) 1867/8 года.

Намѣстникъ Его Императорско-Царскаго Величества въ Царствѣ Польскомъ и Главнокомандующій войсками Варшавскаго Военнаго Округа.

Генераль-Фельдмаршалъ, (подписалъ) *Графъ Бергъ.*

Съ подлиннымъ вѣрно:

Главный Директоръ Предсѣдательствующій въ Правительственной Коммисіи Юстиціи, *Восинскій.*

Правитель Канцеляріи, *Вл. Голевинскій.*

Число опубликованія, 8 (20) Февраля 1868 года.

Tom LXVII.

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

ИМПЕРАТОРА И САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССИЙСКАГО, ЦАРЯ ПОЛЬСКАГО,

ВЕЛИКАГО КНЯЗЯ ФИНЛЯНДСКАГО,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный Комитетъ въ Царствѣ Польскомъ.

Имѣя въ виду, что со времени изданія постановленія Учредительнаго Комитета отъ 5 (17) Января 1867 года, о разграниченіи уѣздовъ новыхъ десяти губерній Царства Польскаго, произошли перемѣны въ составѣ и распредѣленіи нѣкоторыхъ гминъ, а также, то въ наименованіи оныхъ вкрались ошибки при печатаніи сего указа, Учредительный Комитетъ постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Уѣзды Царства Польскаго слагаются изъ слѣдующихъ городовъ и сельскихъ гминъ:

I. По Варшавской Губерніи.

1. *Варшавскій уѣздъ.*

Города: Варшава, Новый-Дворъ, Пясечно, Окуневъ.

Сельскія гмины: Чонстковъ, Гора, Велишевъ, Непорентъ, Яблонна, Заборовъ, Млоцины, Ожаровъ, Близне, Повонзскі, Брудно, Прушковъ, Чисте, Мокотовъ, Вавръ или Милосна, Загоздъ, Вилановъ, Езерна, Новая-Ивична, Фаленты, Окуневъ.

2. *Радиминскій уѣздъ.*

Города: Радиминъ, Ядовъ.

Сельскія гмины: Малополе, Радиминъ, Клембовъ, Забродзе, Ядовъ, Ренчае, Мендзылѣсь, Страхувка, Руденко.

3. *Минскій уѣздъ.*

Города: Минскъ, Карчевъ, Сѣнница, Лятовичъ, Калущинъ, Колбель, Цегловъ, Станиславовъ.

Сельскія гмины: Калущинъ, Хрущце, Лазиска, Якубовъ, Минскъ, Ладзынь, Дембе-Вельке, Барчонца, Мени, Сѣнница, Руда, Духновъ, Глинянка, Отвоцъ, Рудно, Вельголясь, Дембе-Мале, Ивовѣ, Куфлевъ, Луковецъ, Вионзовна.

4. *Горно-Кальварійскій уѣздъ.*

Города: Гора-Кальварія, Черскъ, Варка.

В Имении Найяснѣйшаго

ALEXANDRA II-go,

CESARZA I SAMOWŁADCY WSZECZ ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,

WIELKIEGO KSIĘCIA FINLANDZKIEGO,

etc., etc., etc.,

Комитетъ Уряджающы въ Крѣствѣ Польскѣмъ.

Зваżywszy, że od czasu wydania przez Komitet Urządzący postanowienia z dnia 5 (17) Stycznia 1867 r. o rozgraniczeniu powiatów nowych dziesięciu gubernij Królestwa Polskiego, zażły zmiany w składzie i położeniu niektórych gmin, tudzież, że w nazwach tychże wciśnęły się pomyłki przy drukowaniu rzeczonego postanowienia, Komitet Urządzący postanowił i stanowi:

Art. 1. Powiaty Królestwa Polskiego składają się z następujących miast i gmin wiejskich:

I. GUBERNJA WARSZAWSKA.

1. *Powiat Warszawski.*

Miasta: Warszawa, Nowy-Dwór, Piasieczno, Okuniew.

Gminy Wiejskie: Czastków, Góra, Wieliszew, Nieporęt, Jabłonna, Zaborów, Młociny, Ożarów, Blizne, Powązki, Brudno, Pruszków, Czyście, Mokotów, Wawer lub Miłosna, Zagość, Wilanów, Jeziorna, Nowa-Iwiczna, Falenty, Okuniew.

2. *Powiat Radyminski.*

Miasta: Radymin, Jadów.

Gminy Wiejskie: Małopole, Radymin, Klembów, Zabrodzie, Jadów, Ręczaje, Międzyłes, Strachówka, Rudzienko.

3. *Powiat Minski.*

Miasta: Minsk, Karczew, Siennica, Latowicz, Kałuszyn, Kołbiel, Cegłów, Stanisławów.

Gminy Wiejskie: Kałuszyn, Chruścice, Łaziska, Jakubów, Mińsk, Ładzyń, Dembe-Wielkie, Barcząca, Mienia, Siennica, Ruda, Duchnów, Glinianka, Otwock, Rudno, Wielgolas, Dembe-Małe, Iwowe, Kuflew, Łukowicz, Wiązowna.

4. *Powiat Gorno-Kalwaryjski.*

Miasta: Gora-Kalwarja, Czersk, Warka.

Сельскія гмины: Язгажевъ, Ковты, Вонгородно, Махцинь, Дрвалевъ, Канары, Нова-Весь, Леханице.

5. *Гросицкій уездъ.*

Города: Гройцы, Тарчинъ, Гошинъ, Могельница, Пржибышевъ.

Сельскія гмины: Коморники, Конь, Кобылинъ, Бѣльскъ, Липе, Ясенецъ, Рыкалы, Блендовъ, Даньковъ, Борове, Промна.

6. *Гродискій уездъ.*

Города: Гродискъ, Блоне, Надаржинъ, Мицоновъ, Вискитки.

Сельскія гмины: Радзиковъ, Пассъ, Геленовъ, Вулька-Гродиска, Млоховъ, Скулы, Радзеіовице, Пекары, Жирандовъ, Гузовъ, Каски.

7. *Скерневицкій уездъ.*

Городъ: Скерневицы.

Сельскія гмины: Слупя, Скерневка, Корабевеце, Ковесы, Долецкъ, Дембова-Гура, Глуховъ, Гржимковице.

8. *Ловичскій уездъ.*

Города: Ловичъ, Бѣлявы, Собота, Болимовъ.

Сельскія гмины: Валевице, Бонковъ, Езиорко, Неборовъ, Лышковице, Любянковъ, Компина.

9. *Сохачевскій уездъ.*

Горда: Сохачевъ, Иловъ.

Сельскія гмины: Иловъ, Рыбно, Козловъ-Бискупы, Шимановъ, Сероки, Ходаковъ, Трояновъ, Лазы, Туловице, Кампиносъ, Глускъ.

10. *Гостинскій уездъ.*

Города: Гостынинъ, Гомбинъ (съ усадьбами: Геленка и Кельники), Осмолинъ, Кернозя.

Сельскія гмины: Люценъ, Бяле, Лонцкъ, Цехомице, Добржиговъ, Солецъ, Ратае, Скржаны, Щавинъ-Кошцельны, Чермно, Добровъ, Камень, Зыцкъ, Слубице, Санники, Пацына, Кернозя, Дуниново.

11. *Кутновскій уездъ.*

Города: Кутно, Домбровице, Кросневице, Жихлинъ.

Сельскія гмины: Рдutowъ, Вейско-Домбровецке, Врочины, Блоне, Миксталь, Кутно, Сойки, Кржижановець, Войшице, Опоровъ, Жихлинъ, Плецка-Домброва.

12. *Влоцлавскій уездъ.*

Города: Влоцлавскъ (съ принадлежащими къ оному усадьбамъ: Глинки, Гронды, Желязна, Кемпины, Коляновщина, Кокоска,

Gminy Wiejskie: Jazgarzew, Kąty, Wągorzno, Machcin, Drwalow, Kanary, Nowa-Wieś, Lechanice.

5. *Powiat Grojecki.*

Miasta: Grojcy, Tarczyn, Goszczyn, Mogielnica, Przybyszew.

Gminy Wiejskie: Komorniki, Konie, Kobylin, Bielsk, Lipie, Jasieniec, Rykały, Błędów, Dańków, Borowe, Promna.

6. *Powiat Grodzki.*

Miasta: Grodzk, Błonie, Nadarzyn, Mszczonów, Wiskitki.

Gminy Wiejskie: Radzików, Pass, Helenów, Wólka-Grodzka, Młochów, Skuły, Radziejowice, Piekary, Żyrardów, Guzów, Kaski.

7. *Powiat Skierniewicki.*

Miasto: Skierniewicy.

Gminy Wiejskie: Słupia, Skierniewka, Korabiewice, Kowiesy, Doleck, Dębowa-Góra, Głuchów, Grzymkowice.

8. *Powiat Łowicki.*

Miasta: Łowicz, Bielawy, Sobota, Bolimów.

Gminy Wiejskie: Walewice, Bąków, Jeziorko, Nieborów, Łyszkowice, Lubianków, Kompina.

9. *Powiat Sochaczewski.*

Miasta: Sochaczew, Hów.

Gminy Wiejskie: Hów, Rybno, Kozłów-Biskupi, Szymanów, Seroki, Chodaków, Trojanów, Łazy, Tułowice, Kampinos, Głusk.

10. *Powiat Gostyniński.*

Miasta: Gostynin, Gombin (z osadami: Helenka i Kielniki), Osmolina, Kiernozia.

Gminy Wiejskie: Lucień, Białe, Łąck, Ciechomice, Dobrzyków, Solec, Rataje, Skrzany, Szczawin-Kościełny, Czermno, Dobrów, Kamień, Zyck, Słubice, Sanniki, Pacyna, Kiernozia, Duninowo.

11. *Powiat Kutnowski.*

Miasta: Kutno, Dąbrowice, Krośniewice, Żychlin.

Gminy Wiejskie: Rdutów, Wiejsko-Dąbrowieckie, Wroczyń, Błonie, Mikstal, Kutno, Sojki, Krzyżanówek, Wojszyce, Oporów, Żychlin, Plecka-Dąbrowa.

12. *Powiat Włocławski.*

Miasta: Włocławsk (z należącymi do niego osadami: Glinki, Grądy, Żelazna, Kępiny, Kolanowszczyzna, Kokoszka, Łaniewszczyzna,

Ланевщина, Мѣстна-Цегельня, Папѣшка, Сыберія), Брестъ, Коваль (съ усадьбою Прибороро), Любранецъ, Ходечъ, Пржедечъ, Любень.

Сельскія гмины: Ленгъ, Добѣгнуво, Пикутково, Фальборжъ, Пяски, Смоловице, Клубка, Коваль, Барухово, Пышково, Пржедечъ, Любень, Каменна.

13. Радѣвскій уѣздъ.

Города: Радѣвъ, Служево, Раціонжекъ, Нешава, Осенцины, Піотрково.

Сельскія гмины: Цехоцинекъ, Служево, Страшево, Любане, Бондково, Сендзинъ, Піотрково, Осенцины, Бытонь, Чаманинъ, Вымыслово, Рушково, Богушице, Вержбе.

II. По Калишской губернии.

1. Калишскій уѣздъ.

Города: Калишъ, Хоть, Ставишинъ, Козьминекъ, Блѣшки, Ивановице, Опатовекъ, Ставъ.

Сельскія гмины: Тынецъ, Опатовекъ, Мархвачъ, Козьминекъ, Калишъ, Жидовъ, Годзише-Большіе, Островъ-Калишскій, Блѣшки, Калиново, Брудзевъ-Калишскій, Ивановице, Зборовъ, Збирскъ, Камень, Паменцинъ, Косцеллецъ, Цековъ, Олесець.

2. Слупецкій уѣздъ.

Города: Слупцы, Пыздры, Казимержъ, Лѳондекъ, Загуровъ, Клечевъ, Вильчинъ, Скульскъ.

Сельскія гмины: Скульска-Весъ, Вильча-Гора, Будзиславъ-Косцельны, Островите-Капитульное, Пржійма, Млѳодоево, Цѳонжень, Длускъ, Шимановице, Гродзецъ, Тромбчинъ, Эмилѳенгеймъ.

3. Конинскій уѣздъ.

Города: Конинъ, Голина, Слесинъ, Рыхваль, Тулишковъ, Владиславовъ.

Сельскія гмины: Славосхевекъ, Гославице, Голина, Старе-Мѣсто, Бржезно, Домброшинъ, Тулишковъ, Піоруновъ, Руссоцице, Высоке, Крамскъ, Ржговъ.

4. Кольскій уѣздъ.

Города: Кола, Брудзевъ, Клодава, Гржегоржевъ, Домбе, Избица, Бабякъ, Брдовъ, Сомполно (съ колонією Сомполно и усадьбами: Предыгерландъ и Надѳезіорже).

Сельскія гмины: Піотрковице, Чолово, Будзиславъ-Кольскій, Косцеллецъ, Брудзевъ, Козьминъ, Любстовъ, Клодава, Хелмно, Кржикосы, Држевецъ, Каршевъ, Люботынъ, Загородница.

Miestnia-Cegielnia, Papieżka, Syberja), Brest, Kowal (z osadą Przyborowo), Lubraniec, Chodecz, Przedecz, Lubień.

Gminy Wiejskie: Łęg, Dobiegniewo, Pikutkowo, Falborz, Piaski, Smółowice, Kłubka, Kowal, Baruchowo, Pyszkowo, Przedecz, Lubień, Kamienna.

13. Powiat Radziejewski.

Miasta: Radziejew, Służewo, Raciążek, Nieszawa, Osiecin, Piotrkowo.

Gminy Wiejskie: Ciechocinek, Służewo, Straszewo, Lubanie, Bądkowo, Sędzin, Piotrkowo, Osęcin, Bytoń, Czamanin, Wymysłowo, Ruzskowo, Boguszyce, Wierzbie.

II. GUBERNJA KALISZSKA.

1. Powiat Kaliszski.

Miasta: Kalisz, Chocz, Stawiszyn, Koźminek, Błaszki, Iwanowice, Opatówek, Staw.

Gminy Wiejskie: Tyniec, Opatówek, Marchwacz, Koźminek, Kalisz, Żydów, Godziszewo-Większe, Ostrów-Kaliszski, Błaszki, Kalinowo, Brudzew-Kaliszski, Iwanowice, Zborów, Zbirsk, Kamień, Pamięcin, Kościelec, Ceków, Olesiec.

2. Powiat Słupецki.

Miasta: Słupcy, Pyzdry, Kazimierz, Łądek, Zagurów, Kleczew, Wilczyn, Skulsk.

Gminy Wiejskie: Skulska-Wieś, Wilcza-Góra, Budziszewo-Kocieln, Ostrowite-Kapitulne, Przyjma, Młodojewo, Ciążęń, Dłusk, Szymanowice, Grodziec, Trąbczyn, Emilenheim.

3. Powiat Koninski.

Miasta: Konia, Golina, Slesin, Rychwał, Tuliszków, Władysławów.

Gminy Wiejskie: Sławoszewek, Gosławice, Golina, Stare-Miasto, Brzeźno, Dąbroszyn, Tuliszków, Piorunów, Russocice, Wysokie, Kramsk, Rzgów.

4. Powiat Kolski.

Miasta: Koło, Brudzew, Kłodawa, Grzegorzew, Dąbie, Izbica, Babiak, Brdów, Sompolno (z kolonją Sompolno i osadami: Predygerland i Nadjezierze).

Gminy Wiejskie: Piotrkowice, Czołowo, Budziszewo-Kolski, Kościelec, Brudzew, Koźmin, Lubstów, Kłodawa, Chełmno, Krzykosy, Drzewce, Karszew, Lubotyń, Zagrodница.

5. *Ленчицкий уездъ.*

Города: Ленчица, Грабовъ, Парженчевъ, Озорковъ, Пюнтекъ, Поддембиче.

Сельскія гмины: Грабовъ, Собутка, Мазевъ, Витоня, Бальковъ, Тополя, Покрживница, Рогузно, Пусковице, Ткачевъ, Тумъ, Борки, Гостковъ, Лесмержъ, Даликовъ, Поддембиче, Хоцишевъ.

6. *Турекский уездъ.*

Города: Турекъ, Варта, Унеіовъ, Добра.

Сельскія гмины: Гошановъ, Гжибки, Бартоховъ, Островъ-Вартский, Пекары, Немисловъ, Люболя, Скаржинъ, Стржалковъ, Малиновъ, Пенхержевъ, Вихертовъ, Пептно, Ковале-Папские, Воля-Свиницкая, Костельница, Невѣржъ, Зельгощъ, Бернацице, Токары, Скотники.

7. *Сьрадский уездъ.*

Города: Сьрадзъ, Злочевъ, Бурженинъ, Шадекъ, Здунска-Воля.

Сельскія гмины: Вержхи, Групице, Годянице, Кленово, Злочевъ, Врублевъ, Харлупа, Держонжна, Задзимъ, Крокоцице, Шадекъ, Войславице, Менка, Богумиловъ, Барчевъ, Бржезно, Маячвице, Здунска-Воля.

8. *Велюнскій уездъ.*

Города: Велюнь, Лютутовъ, Верушовъ, Болеславецъ, Прашка, Дзялошинъ.

Сельскія гмины: Скржини, Галевице, Кузница-Грабовская, Сокольники, Лютутовъ, Нарамнице, Частары, Болеславецъ, Дзетржковице, Скомлинъ, Мокрско, Куровъ, Выдржинъ, Скржинно, Конопница, Старженица, Каміонка, Рудникъ, Мержице, Радосевице, Дзялошинъ, Строець, Келчигловъ, Семковице.

III. По Петроковской губернии.

1. *Петроковский уездъ.*

Города: Петроковъ, Вольборжъ, Сулеіовъ, Роспржа, Белхатовъ, Грохочице, Каменскъ.

Сельскія гмины: Буйны, Клюки, Хабелице, Клещовъ, Ленкава, Белхатувекъ, Вадлевъ, Возники, Гомулинъ, Паржневице, Горжковице, Ренчно, Роспржа, Ленчино, Кржижановъ, Каменскъ, Ущинъ, Голеше, Богуславице, Подолинъ, Бржоза, Грабца.

2. *Брезинскій уездъ.*

Города: Брезинъ, Стриковъ, Гловно, Бендковъ, Уяздъ, Томашевъ, Ежевъ.

5. *Powiat Łęczycki.*

Miasta: Łęczyca, Grabów, Parzenczew, Ozorków, Piątek, Poddembice.

Gminy Wiejskie: Grabów, Sobótka, Mazew, Witonia, Balków, Topola, Pokrzywnica, Rogużno, Puskowice, Tkaczew, Tum, Borki, Gostków, Leśmierz, Dalików, Poddembice, Chociszew.

6. *Powiat Turecki.*

Miasta: Turek, Warta, Uniejów, Dobra.

Gminy Wiejskie: Goszczanów, Grzybki, Bartochów, Ostrów-Wartski, Piekary, Niemysłów, Lubola, Skarzyn, Strzałków, Malanów, Pęcherzew, Wichertów, Piętno, Kowale-Pańskie, Wola Świniecka, Kostelnica, Niewierz, Zelgoszcz, Bernacice, Tokary, Skotniki.

7. *Powiat Sieradski.*

Miasta: Sieradz, Złoczew, Burzenin, Szadek, Zduńska-Wola.

Gminy Wiejskie: Wierzchy, Gruszczycy, Godynice, Klenowo, Złoczew, Wróblew, Charłupia, Dzierżążna, Zadzim, Krokocice, Szadek, Wojsławice, Męka, Bogumiłów, Barczew, Brzeźno, Majaczewice, Zduńska-Wola.

8. *Powiat Wieluński.*

Miasta: Wieluń, Lututów, Wieruszow, Bolesławiec, Praszka, Działoszyn.

Gminy Wiejskie: Skrzynki, Galewice, Kuźnica-Grabowska, Sokolniki, Lututów, Naramnice, Czastary, Bolesławiec, Dzierżkowice, Skomlin, Mokrsko, Kurów, Wydrzyn, Skrzynno, Konopnica, Starzenica, Kamionka, Rudnik, Mierzyce, Radoszewice, Działoszyn, Stojec, Kiełczygłów, Siemkowice.

III. GUBERNJA PETROKOWSKA.

1. *Powiat Petrokowski.*

Miasta: Petrokow, Wolborz, Sulejów, Rozprza, Bełchatów, Grocholice, Kamięnsk.

Gminy Wiejskie: Bujny, Kluki, Chabelice, Kleszczów, Łękaва, Bełchatówek, Wadlew, Woźniki, Gomulin, Parzniewice, Gorzkowice, Ręczno, Rosprza, Łęczno, Krzyżanów, Kamięnsk, Uszczyn, Gólesze, Bogusławice, Podolin, Brzoza, Grabia.

2. *Powiat Breziński.*

Miasta: Brezin, Strykow, Główno, Będków, Ujazd, Tomaszów, Jeżów.

Сельскія гмины: Братошевице, Добра, Несулковъ, Дмосинъ, Мрога-дольна, Николаевъ, Липины, Галковъ, Бендковъ, Лазновъ, Цюспы, Лазиска, Бяла, Бедонъ, Попень, Длуге.

3. Равскій уѣздъ.

Города: Рава, Бяла, Нове-мѣсто, Иновлодъ.

Сельскія гмины: Маріановъ, Валовице, Былины или Богушице, Желехлинъ, Будзисевице, Стара-весь, Регновъ, Черневице, Любохня, Ржечица, Гартатовице, Любаня, Гура.

4. Лодзинскій уѣздъ.

Города: Лодзь, Казимержъ, Александровъ, Згержъ, Константиновъ, Тушинъ, Ржговъ.

Сельскія гмины: Люцьмержъ, Держонина, Накельница, Лагевники, Белдовъ, Бабице, Бружица-велька, Ромбень, Ршевъ, Радогощъ, Новосольна, Хойны, Пучневъ, Брусъ, Вискитно, Господаржъ, Бруйце, Жероминъ, Гурки, Чарноцинъ.

5. Ласкскій уѣздъ.

Города: Ласкъ, Видава, Щерцовъ, Лютомерскъ, Пабианце.

Сельскія гмины: Заполице, Водзерады, Балучъ, Прушковъ, Домброва-видавска, Хоцинъ, Домброва-русецка, Дзбанки, Выгелзовъ, Воля-венжикова, Зелювъ, Бучекъ, Ласкъ, Лютомерскъ, Видзевъ, Гуржа-пабианска, Вымысловъ, Длотовъ.

6. Новорадомскій уѣздъ.

Города: Новорадомскъ, Паенчно, Бржезница, Плавно, Конецполь.

Сельскія гмины: Ржонся, Паенчно, Дворшовице, Замосце, Сульмержице, Брудзице, Добросице, Радзеховице, Прусецко, Ржеки, Конары, Радомскъ, Гарнекъ, Гидле, Дменинъ, Гославице, Пржегомъ, Коббъле, Житно, Домброва, Конецполь, Малюшинъ, Вельгомыны, Масловице, Крушина.

7. Ченстоховскій уѣздъ.

Города: Ченстоховъ, Кржепице, Клобуцкъ, Мстовъ, Пржировъ, Ольштынъ, Яновъ.

Сельскія гмины: Липе, Поповъ, Барглы, Венгловице, Ванцержевъ, Медзно, Панки, Пржистайнъ, Камыкъ, Мыкановъ, Редзиня, Грабовка, Дзбовъ, Старополе, Каменница-польска, Кузничка, Ренкшовице, Опатовъ, Ольштынъ, Потокъ-злотый, Гута-стара.

8. Бендинскій уѣздъ.

Города: Бендинъ, Севѣржъ, Козо-гловы, Жарки, Мржиглодъ, Влодовице, Челядзь, Модржевъ.

Гмины Wiejskie: Bratoszewice, Dobra, Niesułków, Dmosin, Mroga-Dolna, Nikolajew, Lipiny, Gałków, Będków, Łaznów, Ciosny, Łaziska, Biała, Bedoń, Popielń, Długie.

3. Powiat Rawski.

Miasta: Rawa, Biała, Nowe-Miasto, Inowłódz.

Гмины Wiejskie: Marjanów, Wałowice, Byliny albo Boguszyce, Zelechlin, Budziszewice, Stara-Wieś, Regnów, Czerniewice, Lubochnia, Rzeczyca, Gartatowice, Lubania, Góra.

4. Powiat Łódzinski.

Miasta: Łódź, Kazimierz, Aleksandrów, Zgierz, Konstantynów, Tuszyń, Rzgów.

Гмины Wiejskie: Łuźmierz, Dzierżazna, Nakielnica, Łagiewniki, Będków, Babice, Brużycza-Wielka, Rąbień, Rszew, Radogoszcz, Nowosiolna, Chojny, Puczniew, Bruss, Wiskitno, Gospodarz, Brujce, Żeromin, Górki, Czarnocin.

5. Powiat Łaski.

Miasta: Łask, Widawa, Szczerców, Lutomiersk, Pabjanice.

Гмины Wiejskie: Zapolice, Wodzierady, Bałucz, Pruszków, Dąbrowa-Widawska, Chociw, Dąbrowa-Rusiecka, Dzbanki, Wygielzów, Wola-Wężykowa, Zelów, Buczek, Łask, Lutomiersk, Widzew, Górka-Pabjańska, Wymysłów, Dłutów.

6. Powiat Noworadomski.

Miasta: Noworadomsk, Pajęczno, Brzeźnica, Pławno, Koniecpol.

Гмины Wiejskie: Rzaźnia, Pajęczno, Dworszowice, Zamoście, Sól mierzycze, Brudziце, Dobroszyce, Radziechowice, Prusiecko, Rzeki, Konary, Radomsk, Garnek, Gidle, Dmenin, Gosławice, Przerąb, Kobile, Żytно, Dąbrowa, Koniecpol, Maluszyn, Wielgomłynny, Masłowice, Kruszyna.

7. Powiat Częstochowski.

Miasta: Częstochow, Krzepice, Kłobuck, Mstów, Przyrów, Olsztyn, Jánów.

Гмины Wiejskie: Lipie, Popów, Bargły, Węglowice, Wancierzew, Miedzno, Panki, Przystajń, Kamyk, Mykanów, Rędziny, Grabówka, Dźbów, Staropole, Kamienica-Polska, Kuźniczka, Rększowice, Opatów, Olsztyn, Potok-Złoty, Huta-Stara.

8. Powiat Bendinski.

Miasta: Bendin, Siewierz, Koziegłowy, Żarki, Mrzyglód, Włodowice, Czelaź, Modrzejów.

Сельскія гмины: Рудникъ-вельки, Хоронь, Козе-гловы, Жарки, Негова, Влодовиче, Пипчице, Суликовъ, Ожаровиче, Поремба-мржиглодска, Рокитно-шляхетской, Войковице-кощельне, Бобровники, Гзиховъ, Олькушко-севѣрска, Лосень, Загурже-олькушское, Горныя-поселенія.

IV. По Радомской губернии.

1. Радомскій уездъ.

Города: Радомъ, Бялобжеги, Висмержице, Едлинскъ, Пржитыкъ, Воляновъ, Ястржомбъ, Вержбица, Скаришевъ.

Сельскія гмины: Радзановъ, Суха, Стронецъ, Блотница, Подгаекъ, Потворовъ, Вениава, Воляновъ, Ороньскъ, Мировъ, Залесице, Ковали-стемпоцина, Закржевъ-кощельный, Едланка, Козловъ, Велегура, Радомъ, Гзовице, Кучки, Богуславице, Гембаржевъ.

2. Козеницкій уездъ.

Города: Козеницы, Магнушевъ, Ричиволь, Гловачовъ, Сецеховъ, Гневошевъ и Гранца, Яновець, Зволень.

Сельскія гмины: Рожнишевъ, Магнушевъ, Грабовъ надъ Пилицею, Липа, Сверже-гурне, Бобровники, Бржуза, Козенице, Бржезница, Едльня, Сусковоля, Полична, Сецеховъ, Сарновъ, Тчовъ, Грабовъ надъ Вислою, Облясы, Гура-пулавска.

3. Илзецкій уездъ.

Города: Илжа, Вовхоць, Вержбникъ, Грабовець, Сѣнно, Липско, Солецъ, Цепелевъ, Казановъ, Тарловъ.

Сельскія гмины: Скаржиско-кощельне, Мяржець, Блазины, Кржижановиче, Лазиска, Цепелевъ, Хотча, Солецъ, Павловице, Липско, Вержховиска, Сѣнно, Ржечниовъ, Любени, Стараховиче, Ржепинъ, Велька-весь, Тарчекъ, Хыбице, Пентковице, Мѣховъ, Цишица-гурна.

4. Опатовскій уездъ.

Города: Опатовъ, Лаговъ, Куновъ, Островецъ, Васневъ, Цмелевъ, Денковъ, Слупа-нова, Раковъ, Иваниска, Лясоцинъ, Глиннаны, Ожаровъ.

Сельскія гмины: Опатовъ, Лаговъ, Нетулиско-дуже, Ченстоцице, Руда-кощельна, Бодзехавъ, Кщоновиче, Модлиборжице, Боксиче, Носовъ, Гржегоржевице, Пюрковъ, Бацьковице, Генсице, Вановиче, Садовъ, Рембовъ, Юлиановъ, Чижовъ-шляхетскій, Якубовиче, Войцѣховиче, Дембно, Иваниска, Мальковице.

Гмины Wiejskie: Rudnik-Wielki, Choroń, Koziegłowy, Żarki, Niegowa, Włodowice, Pińczycze, Sulików, Ożarówce, Poreba-Mrzygłodzka, Rokitno-Szlacheckie, Wojkowice-Kościelne, Bobrowniki, Gzichów, Olkuszsko-Siewierska, Łosień, Zagórze-Olkuskie, Górnicze-Osady.

IV. GUBERNJA RADOMSKA.

1. Powiat Radomski.

Miasta: Radom, Białobrzegi, Wyśmierzyce, Jedlińsk, Przytyk, Wolanów, Jastrząg, Wierzbica, Skaryszew.

Gminy Wiejskie: Radzanów, Sucha, Stromic, Błotnica, Podgajek, Potworów, Wiesiawa, Wolanów, Orońsk, Mirów, Zalesice, Kowala-Stępcina, Zakrzew-Kościelny, Jedlanka, Kozłów, Wielegóra, Radom, Gzowice, Kuczki, Bogusławice, Gębarzew.

2. Powiat Kozienicki.

Miasta: Kozienicy, Magnuszew, Ryczywół, Głowaczów, Sieciechów, Gniewoszew i Granica, Janowiec, Zwoleń.

Gminy Wiejskie: Rożniszew, Magnuszew, Grabów nad Pilicą, Lipa, Świerze-Górne, Bobrowniki, Brzuza, Kozienice, Brzeźnica, Jedlnia, Suskowola, Policzna, Sieciechów, Sarnów, Tczów, Grabów nad Wisłą, Oblasy, Góra-Puławska.

3. Powiat Iłżecki.

Miasta: Iłża, Wąchock, Wierzbnik, Grabowiec, Siemno, Lipsko, Solec, Ciepiałów, Kazanów, Tarłów.

Gminy Wiejskie: Skarżysko-Kościelne, Mirzec, Błaziny, Krzyżanowice, Łaziska, Ciepiałów, Chotcza, Solec, Pawłowice, Lipsko, Wierchowiska, Siemno, Rzeczniów, Lubienia, Starachowice, Rzepin, Wielka-Wieś, Tarczek, Chybice, Pętkowice, Miechów, Ciszyc-Górna.

4. Powiat Opatowski.

Miasta: Opatów, Łągow, Kunów, Ostrowiec, Waśniów, Ćmielów, Dęków, Słupia-Nowa, Raków, Iwaniska, Lasocin, Gliniany, Ożarów.

Gminy Wiejskie: Opatów, Łągow, Nietulisko duże, Częstocice, Ruda-Kościelna, Bodzechów, Kszczonowice, Modliborzyce, Boksice, Nosów, Grzegorzewice, Piórków, Baćkowice, Gęsice, Baszowice, Sadów, Rębów, Julianów, Czyżów-Szlachecki, Jakubowice, Wojciechowice, Dębno, Iwaniska, Malkowice.

5. Сандомірскій уѣздъ.

Города: Сандоміръ, Копрживница, Осекъ, Полапецъ, Климон-
товъ, Богорія, Сташевъ, Завихостъ.

Сельскія гмины: Висніова, Рытвины, Руца-доляна, Турско,
Осекъ, Гурки, Линникъ, Пенховъ, Лониовъ, Копрживница, Самбо-
ржець, Образовъ, Вильчице, Двигозы.

6. Опоченскій уѣздъ.

Города: Опочна, Кльвовъ, Одрживоль, Држевица, Гельніовъ,
Скржинно, Пржисуха, Бялачевъ, Жарновъ.

Сельскія гмины: Опочно, Овчары, Заіончковъ, Уневель, Сту-
дзянна, Осса, Сульгостовъ, Русиновъ, Радзице, Кунячки, Радоня,
Велька-воля, Янковъ, Трояновице, Махоры, Бялачевъ, Своржице,
Кщоновъ, Стужно, Смогоржевъ, Пржисуха, Скржиньско, Невершинъ.

7. Конскій уѣздъ.

Города: Конскъ, Говарчевъ, Шидловець, Радошице, Пржед-
боржъ.

Сельскія гмины: Конскъ, Скотники, Чермно, Пржедборжъ, До-
бромержъ, Горы-мокре, Піановъ, Руда-Маленеца, Радошице, Ме-
дзержа, Дурачевъ, Говарчевъ, Борковице, Хлевиска, Неклапъ, Бли-
зинъ, Шидловець.

V. По Кѣлецкой губерніи.

1. Кѣлецкій уѣздъ.

Города: Кѣльцы, Далешине, Хенцины, Бодзентынъ.

Сельскія гмины: Лопушно, Сноховице, Руда, Коржецко, Рад-
ковице, Брезины, Монхоцице, Моравица, Невахлевъ, Домброва, Су-
ковъ, Крайно, Щецно, Бодзентынъ, Вулька-Клуцка, Самсоновъ, Су-
хедніовъ, Яворжия, Радомице, Хута-нова, Напенковъ, Цисовъ,
Красна.

2. Андреевскій уѣздъ.

Города: Андреевъ, Малогощъ, Водзиславъ, Собковъ.

Сельскія гмины: Козловъ, Венглеминъ, Злотники, Бржегъ,
Нагловице, Сендзишовъ, Водзиславъ, Пржонславъ, Раковъ, Навар-
жице, Мержвинъ, Собковъ, Липа, Мстичевъ.

3. Влощовскій уѣздъ.

Города: Влощова, Куржелевъ, Сецемины, Леліовъ, Щекоцины.

Сельскія гмины: Ключевско, Олешно, Красоцины, Куржелевъ,
Незнановице, Хржонстовъ, Сецемины, Радковъ, Москаржевъ, Слупя,
Дрохлинъ, Сокольники, Иржондзе, Рокитно-жондове.

5. Powiat Sandomirski.

Miasta: Sandomir, Koprzywnica, Osiek, Połaniec, Klimontów,
Bogorja, Staszów, Zawichost.

Gminy Wiejskie: Wiśniowa, Rytwiany, Ruszcza-dolna, Tursko,
Osiek, Górki, Lipnik, Pęchów, Łoniów, Koprzywnica, Samborzec, Obra-
zów, Wilczyce, Dwikozy.

6. Powiat Opoczenski.

Miasta: Opoczna, Klwów, Odrzywół, Drzewica, Gielnіów, Skrzyn-
no, Przysucha, Białaczew, Żarnów.

Gminy Wiejskie: Opoczno, Owczary, Zajączków, Unewel, Stu-
dzianna, Ossa, Sulgostów, Rusinów, Radziце, Kuniecki, Radonia, Wiel-
ka-Wola, Janków, Trojanowice, Machory, Białaczew, Sworzyce, Kszczo-
nów, Stuzno, Smogorzew, Przysucha, Skrzyńsko, Niewierszyn.

7. Powiat Konski.

Miasta: Konsk, Gowarczew, Szydłowец, Radoszyce, Przedbórz.

Gminy Wiejskie: Konsk, Skotniki, Czermno, Przedbórz, Dobro-
mierz, Góry-mokre, Pianów, Ruda-Malenienska, Radoszyce, Miedziérza,
Duraczew, Gowarczew, Borkowice, Chlewiska, Nieklań, Blizin, Szydło-
wicz.

V. GUBERNJA KIELECKA.

1. Powiat Kielecki.

Miasta: Kielce, Daleszyce, Chęciny, Bodzentyn.

Gminy Wiejskie: Łopuszno, Snochowice, Ruda, Korzecko, Rad-
kowice, Breziny, Monchocice, Morawica, Niewachlew, Dąbrowa, Suków,
Krajno, Szczecno, Bodzentyn, Wólka-Kłucka, Samsonów, Suchedniów,
Jaworznia, Radomice, Chuta-Nowa, Napenków, Cisów, Krasna.

2. Powiat Andrejewski.

Miasta: Andrejew, Małogoszcz, Wodzisław, Sobków.

Gminy Wiejskie: Kozłów, Węgleszyn, Złotniki, Brzegi, Nagło-
wice, Sędziszów, Wodzisław, Przysław, Raków, Nawarzyce, Mierzwin,
Sobków, Lipa, Mstyczew.

3. Powiat Włoszczowski.

Miasta: Włoszczowa, Kurzelew, Secemin, Lelów, Szczekociny.

Gminy Wiejskie: Kluczewsko, Oleszno, Krasocin, Kurzelew, Nie-
znanowice, Chrzastów, Secemin, Radków, Moskarzew, Słupia, Dro-
chlin, Sokolniki, Irządze, Rokitno-Rządowe.

4. *Олькунский уездъ.*

Города: Олькунь, Кромолувъ, Пилица, Жарновець, Вольбромъ, Скала, Огородзенець, Славковъ.

Сельскія гмины: Крочице, Кромолувъ, Пилица, Кидовъ, Жарновець, Поремба-Дзержна, Зложенецъ, Рычувекъ, Янгротъ, Боле-славъ, Рабштынъ, Журада, Пескова-скала, Мниога, Ойцовъ, Корж-кевъ, Имбрамовице.

5. *Мнховский уездъ.*

Города: Мнховъ, Ксеняжъ-велькій, Прошовице, Сломники, Бржеско-нове.

Сельскія гмины: Козловъ, Тчица, Ксеняжъ-велькій, Ржежус-ня, Висоцице, Велько-Загурже, Мнховъ, Нешковъ, Рацлавце, Па-лечница, Климонтовъ, Ковала, Добрановице, Вавржепчаце, Иголо-ми, Вержбно, Конюша, Лентковице, Насеховице, Кацце, Недз-ведзь, Люборжца, Михаловице, Ивановице, Грушовъ, Лгота-велька.

6. *Пинчовский уездъ.*

Города: Пинчовъ, Вислица, Дзялонице, Опатовецъ, Кошице, Скальбмержъ.

Сельскія гмины: Гурь, Санцыгневъ, Хробержъ, Дрожевице, Злота, Чарноцинъ, Вавровице, Бейсце, Нагоржаны, Опатовецъ, Ко-сцелець, Тополи, Вошинець, Казимержа-велька, Добеславице, Фили-повице, Ксѣнжнице-вельке, Клишовъ, Пинчовъ, Загосць, Готель-червоны, Чарковы, Виняры-Виславце.

7. *Стопницкий уездъ.*

Города: Стопница, Пержхница, Хмѣльникъ, Бускъ, Шидловъ, Куровзени, Олесница, Пацановъ, Корчине.

Сельскія гмины: Малешова, Други, Потокъ, Хмѣльникъ, Гной-но, Грабки, Шидловъ, Шапецъ, Велечъ, Тучемны, Оглендовъ, Оль-гановъ, Пенчелице, Стопница, Суфиче, Лубнице, Пацановъ, Войча, Павловъ, Гротники, Зборовъ, Щитники, Куровзени.

VI. По Люблинской губернии.

1. *Люблинский уездъ.*

Города: Люблинъ, Глускъ, Венява, Белжаце, Быхава, Пяски, Бискупиче, Ходель.

Сельскія гмины: Ястковъ, Лучевъ, Палики, Славинъ, Татары, Мелгивъ, Бискупиче, Пяски, Быстржеювице, Глускъ, Конопница, Белжиче, Недржвица, Стржижевце, Тушовъ, Быхава, Пиотрковъ, Ержчоновъ, Томашовице, Ратошнъ.

4. *Powiat Olkuszski.*

Miasta: Olkusz, Kromolow, Pilica, Żarnowiec, Wolbrom, Skala, Ogródzieniec, Sławków.

Gminy Wiejskie: Króczyce, Kromolów, Pilica, Kidów, Żarnowiec, Poręba-Dzierzna, Złożeniec, Ryczówek, Jangrot, Bolesław, Rabsztyn, Żurada, Pieskowa-Skala, Minoga, Ojców, Korzkiew, Imbramowice.

5. *Powiat Miechowski.*

Miasta: Miechów, Książ-Wielki, Proszowice, Słomniki, Brzesko-Nowe.

Gminy Wiejskie: Kozłów, Tczyca, Książ-Wielki, Rzeżuśnia, Wy- socice, Wielko-Zagórze, Miechów, Nieszków, Racławice, Pałeczница, Klimontów, Kowala, Dobranowice, Wawrzenczyce, Igołomia, Wierzbo, Koniusza, Łętkowice, Nasiechowice, Kacice, Niedźwiedź, Luborzyca, Michałowice, Iwanowice, Gruszów, Lgota-Wielka.

6. *Powiat Pinczowski.*

Miasta: Pinczow, Wiślica, Działoszyce, Opatowiec, Koszyce, Skalbierz.

Gminy Wiejskie: Góry, Sancygniew, Chroberz, Drożejewice, Złota, Czarnocin, Wawrowice, Bejsce, Nagorzany, Opatowiec, Kościelec, To- pola, Boszczynek, Kazimierza-Wielka, Dobiesławice, Filipowice, Książ- nice-Wielkie, Kliszów, Pinczow, Zagość, Hotel-Czerwony, Czarkowy, Winiary-Wiślickie.

7. *Powiat Stopnicki.*

Miasta: Stopnica, Pierzchnica, Chmielnik, Busk, Szydłów, Ku- rozwęki, Oleśnica, Pacanów, Korczyn.

Gminy Wiejskie: Maleszowa, Drunia, Potok, Chmielnik, Gnojno, Grabki, Szydłów, Szaniec, Wełecz, Tuczemny, Oględów, Olganów, Pen- czelice, Stopnica, Sufczyce, Lubnice, Pacanów, Wojcza, Pawłów, Grot- niki, Zborów, Szczytники, Kurozwęki.

VI. GUBERNJA LUBELSKA.

1. *Powiat Lubelski.*

Miasta: Lublin, Głusk, Wieniawa, Bełżyce, Bychawa, Piaski, Biskupice, Chodel.

Gminy Wiejskie: Jastków, Łuszczew, Palikije, Sławin, Tatary, Melgiew, Biskupice, Piaski, Bystrzejowice, Głusk, Konopnica, Bełżyce, Niedrzewica, Strzyżewice, Tuszów, Bychawa, Piotrków, Krzczonów, To- maszowice, Ratoszyn.

2. Любартовскій уѣздъ.

Города: Любартовъ, Ленчна, Каміонка, Миховъ, Фирлей, Чемерники.

Сельскія гмины: Чемерники, Воля-скромовска, Рудно, Худоволя, Вельке, Козлówka, Острувекъ, Старосцинъ, Насутовъ, Луцкъ, Воля-Сырница, Береевъ, Вулька-завепржица, Завепржице, Ленчна.

3. Ново-Александрійскій уѣздъ.

Города: Казимержъ, Бобровники, Барановъ, Коньсковоля, Маркушовъ, Куровъ, Вонвольница, Ополе, Юзефовъ.

Сельскія гмины: Ново-Александрія, Ивановское-село, Жаржинъ, Барановъ, Куровъ, Гарбовъ, Целеювъ, Држевецъ, Заставъ, Щекарковъ, Карчмиска, Ковали, Вроновъ, Ополе, Камень, Юзефовъ, Годовъ.

4. Яновскій уѣздъ.

Города: Яновъ, Модлиборжице, Закликъ, Аннополь, Уржендовъ, Краснень.

Сельскія гмины: Свѣпеховъ, Держковице, Раховъ, Стружа, Островъ, Закржувекъ, Вильколазъ, Госперадовъ, Ольбенцийъ, Здеховице, Потокъ-вельки, Модлиборжице, Бржозувка, Здзловице, Хржановъ, Зофиянка, Янишовъ.

5. Бѣлгорайскій уѣздъ.

Города: Бѣлгорай, Крѣшовъ, Юзефовъ, Тарноградъ.

Сельскія гмины: Копудза, Хута-Кржешовска, Липины, Бица, Княжполь, Бѣлгорай, Воля-Рожаница, Александровъ, Майданъ-Сопецкій, Соль, Бабица, Лукова, Кржешовъ.

6. Замостскій уѣздъ.

Города: Замостье, Щебрешинъ, Краснобродъ, Фрамполь, Горай.

Сельскія гмины: Абрамовъ, Родечница, Терешполь, Краснобродъ, Суховоля, Липско, Старое-Замостье, Бѣлобреги, Замостье, Русскіе-пески, Творичевъ, Звѣринецъ, Лабунь, Скербешовъ.

7. Краснотавскій уѣздъ.

Города: Краснотавъ, Тарногура и Избица, Горжковъ, Жолкевка, Туробинъ.

Сельскія гмины: Файславце, Лопеникъ, Сенница-Надольна, Красничинъ, Тарногура, Горжковъ, Частый-боръ (Ченстоборовице), Жолкевка, Туробинъ, Рудникъ, Высокая, Закржевъ, Краснотавъ.

2. Powiat Lubartowski.

Miasta: Lubartów, Łęczna, Kamionka, Michów, Firléj, Czemierniki.

Gminy Wiejskie: Czemierniki, Wola-Skromowaka, Rudno, Chudowola, Wielkie, Kozłówka, Ostrówek, Starościn, Nasutów, Łuck, Wola-Syrnicka, Berejew, Wólka-Zawieprzyska, Zawieprzysce, Łęczna.

3. Powiat Nowo-Aleksandryjski.

Miasta: Kazimierz, Bobrowniki, Baranów, Końskowola, Markuszów, Kurów, Wąwolnica, Opole, Józefów.

Gminy Wiejskie: Nowa Aleksandryja, Iwanowskie-Sioło, Żyżyn, Baranów, Kurów, Garbów, Celejów, Drzewce, Zastaw, Szczekarków, Karczmiska, Kowala, Wronów, Opole, Kamień, Józefów, Godów.

4. Powiat Janowski.

Miasta: Janów, Modliborzyce, Zaklików, Annopol, Urzędów, Kraśnik.

Gminy Wiejskie: Swieciechów, Dzierzkowice, Rachów, Stróża, Ostrów, Zakrzówek, Wilkołaz, Gościeradów, Olbiecin, Zdziechowice, Potok-wielki, Modliborzyce, Brzozówka, Zdziłowice, Chrzanów, Zofianka, Janiszów.

5. Powiat Białgorajski.

Miasta: Białgoraj, Krzeszów, Józefów, Tarnogród.

Gminy Wiejskie: Kocudza, Chuta-Krzeszowska, Lipiny, Biszcza, Książpól, Białgoraj, Wola-Rożaniecka, Aleksandrów, Majdan-Sopocki, Sól, Babica, Łukowa, Krzeszów.

6. Powiat Zamostki.

Miasta: Zamostje, Szczebreszyn, Krasnobród, Frampol, Goraj.

Gminy Wiejskie: Abramów, Radecznicza, Tereszpól, Krasnobród, Sachowola, Lipsko, Stare-Zamostje, Białobrzegi, Zamostje, Ruskie-Piaski, Tworyczów, Zwierzyniec, Łabunie, Skierbieszów.

7. Powiat Krasnostawski.

Miasta: Krasnostaw, Tarnogóra i Izbica, Gorzków, Żółkiewka, Turobin.

Gminy Wiejskie: Fajstówice, Łopiennik, Siennica-Nadolna, Kraśniczyn, Tarnogóra, Gorzków, Częstobór (Częstoborowice), Żółkiewka, Turobin, Rudnik, Wysokie, Zakrzów, Krasnostaw.

8. Холмскій уѣздъ.

Города: Холмъ, Раевецъ, Войславцы, Савинъ, Пухачовъ, Павловъ.

Сельскія гмины: Цыцовъ, Судлище, Ольховецъ, Букова, Столпе, Лишно, Реіовецъ, Холмъ, Раколупы, Войславцие, Жмудъ, Дорогускъ, Свирже, Березинская.

9. Грубѣновскій уѣздъ.

Города: Грубешовъ, Дубенка, Ухань, Грабовецъ, Городло, Крыловъ.

Сельскія гмины: Стрѣльцы, Ярославецъ, Молодатычи, Мона-
тычи, Грубешовъ, Стрижовъ, Грабовецъ, Міянчинъ, Вербковицы, Ко-
зодавы, Крыловъ, Мирче, Ментке.

10. *Томашовскій уѣздъ.*

Города: Томашовъ, Тышовцы, Комаровъ, Лащовъ, Ярчовъ.

Сельскія гмины: Рогузно, Котлице, Комаровъ, Тышовце, Крынице, Тарноватка, Рахань, Лашовъ, Потуржинъ, Долгобичевъ, Телятинъ, Ярчовъ, Майданъ-горный.

УП. По Сѣдлецкой губернии.

1. Студенцкій уѣздъ.

Города: Сѣдлецъ, Морды, Мокободы.

Сельскія гміны: Скупе, Кжеслинъ, Тарковъ-Вельки, Нивиска, Морды, Стара-Весь, Желишевъ, Скуржець, Вишневъ, Ясіонка, Чурлы, Пюры-Вельке, Крулюва-Нива, Збучинъ, Ястржембе, Доманице, Водыне, Серочинъ.

2. Венгровскій уѣздъ.

Города: Венгровъ, Мѣдзна, Ливъ, Каменьчикъ.

Сельскія гмины: Платковница, Простынь, Садовно, Сточекъ, Мѣдна, Рухна, Ячевъ, Корытница, Стара-Весь, Вышковъ, Грембовъ, Лойки, Лоховъ, Борже, Осовно, Черногловъ, Синоленка.

3. Соколовскій уѣздъ.

Города: Соколовъ, Стердынь, Коссовъ.

Сельскія гмины: Коссовъ, Стердынь, Дембе-нове, Ольшевъ,
Пржездзятка, Сабне, Буялы, Яблонна, Репки, Дрогичинъ, Корчевъ,
Вырозембы, Ковесы, Кудельчинъ, Гроховъ.

4. Константиновскій уѣздъ.

Города: Яновъ, Сарнаки, Лосице, Константиновъ.

8. Powiat Chotmski.

Miasta: Chołm, Rejowiec, Wojślawice, Sawin, Puchaczów, Pawłów.

Gminy Wiejskie: Cyców, Siedliszcze, Olchowiec, Bukowa, Stołpie,
Liszno, Rejowiec, Chołm, Rakolupy, Wojstawice, Żmudź, Dorohusk,
Swirże, Berezińska.

9. Powiat Hrubieszowski.

Miasta: Hrubieszów, Dabienka, Uchań, Grabowiec, Chorodło,
Kryłów.

Gminy Wiejskie: Strzelce, Jarosławiec, Mołodjatyczne, Moniatyczne, Hrubieszów, Strzyżów, Grabowiec, Miączyna, Werbkowice, Kozodawy Kryłów, Mircze, Miętkie.

10. Powiat Tomaszowski.

Miasta: Tomaszów, Tyszowce, Komarów, Łaszczów, Jarczów.

Gminy Wiejskie: Rogóźno, Kotlice, Komarów, Tyszowce, Krynice, Tarnawatka, Rachañ, Łaszczów, Poturzyn, Dołhobyczew, Tielatyn, Jarczów, Majdan-Górny.

VII. GUBERNJA SIEDLECKA.

1. Powiat Siedlecki.

Miasta: Siedlce, Mordy, Mokobody.

Gminy Wiejskie: Skupie, Krzeslin, Tarków-Wielki, Niwiska, Mor-
dy, Stara-Wieś, Żeliszew, Skurzec, Wiszniów, Jasionka, Czuryły, Pióry-
Wielkie, Królowa-Niwa, Zbuczyn, Jastrzębie, Domanice, Wodynie, Se-
roczyn.

2. Powiat Węgrowski.

Miasta: Węgrów, Miedzna, Liw, Kamieńczyk.

Gminy Wiejskie: Płatkownica, Prostyn, Sadowno, Stoczek, Miedza, Ruchna, Jaczew, Korytnica, Stara-Wieś, Wyszków, Grębków, Łojki, Łochów, Borze, Ossowno, Czarnogłów, Sinołęka.

3. Powiat Sokółowski.

Miasta: Sokołów, Sterdyń, Kossów.

Gminy Wiejskie: Kossów, Sterdyń, Dembe-Nowe, Olszew, Prze-
działka⁽²⁾, Sabnie, Bujały, Jabłonna, Repki, Drohiczyn, Korczew, Wyro-
żeby, Kowiesy, Kudelczyn, Grochów. ⁽³⁾ do juredykcji
stoskiego —

4. Powiat Konstantynowski.

Miasta: Janow, Sarnaki, Łosice, Konstantynow.

Miasta: Janow, Sarnaki, Losice, Konstantynow.
(3) x profusum 2 g minus Prochiatto per 1 nuncq. Kidelayn
(4) x bul. 2 mija 4771.

Сельскія гмины: Пржесмыки, Лисовъ, Хлебчинъ, Чухлебы, Корвица, Головице, Зakanale, Ольшанка, Хушлевъ, Своры, Витулинъ, Павловъ, Рокитно, Бохукалы.

5. Бѣльскій уѣздъ.

Города: Бѣла, Пищацъ, Ломазы, Кодень, Тересполь, Славатиче, Россомъ.

Сельскія гмины: Ситникъ, Сидорки, Любенка, Косценевиче, Гуца, Полоски, Добрынь, Мепдзылѣсь, Славатиче, Заблоць, Костомлоты, Кобыляны-Надбужне.

6. Влодавскій уѣздъ.

Города: Влодава и Орхувекъ, Парчевъ, Островъ, Городыще, Вишнице.

Сельскія гмины: Тысменица, Усцимовъ, Дембова-Клѣда, Кржиwo-Вежба, Ополе, Городыще, Романовъ, Турна, Воля-Верещинска, Вырки, Ганскъ, Влодава, Собиборъ, Бытънь.

7. Радинскій уѣздъ.

Города: Радинъ, Вохынь, Межирѣчье.

Сельскія гмины: Ситно, Бяла, Конколевица, Мисе, Тлусцецъ, Загайки, Жероцинь, Шустка, Лиса-Вулька, Желизна, Бржозовый-Контъ, Суховоля, Семень, Миляновъ, Яблонь.

8. Луковскій уѣздъ.

Города: Луковъ, Адамовъ, Сточець, Коцкъ, Лисобыки, Серокомля.

Сельскія гмины: Правда, Домбе, Красусе, Якуше, Мястковъ, Туховичъ, Целины, Луковъ, Голомбы, Тшебешовъ, Станинъ, Улянъ, Сержишевъ, Ярчевъ, Радорыжъ, Войцешковъ, Гуловъ, Мысловъ, Рыжки, Харлѣовъ, Бялобжеги.

9. Гарволинскій уѣздъ.

Города: Гарволинъ, Ласкаржевъ, Осецкъ, Парисовъ, Мацеювице, Стенжице, Желеховъ.

Сельскія гмины: Варшавице, Подленжъ, Осецкъ, Пшонка, Собене-езиоры, Воля-Рембковска, Унигъ, Вильга, Руда-Талюбска, Домброва, Мацеювице, Соболевъ, Коричная-Воля, Жижинъ, Трояновъ, Уленжъ, Павловице, Рыки, Желеховъ, Клочевъ.

VIII. По Плоцкой губернии.

1. Плоцкій уѣздъ.

Города: Плоцкъ, Бѣльскъ, Дробинъ, Бодзановъ, Вышегородъ.

Гмины Wiejskie: Prześmyki, Łysów, Chlebczyn, Czuchleby, Kornica, Gołowczyce, Zakanale, Olszanka, Chuslew, Swory, Witulin, Pawłów, Rokitno, Bochukały. *do Siedu Łowicza.*

5. Powiat Bielski.

Miasta: Bieła, Piszczac, Łomazy, Kodeń, Terespol, Sławatycze, Rososz.

Гмины Wiejskie: Sitnik, Sidorki, Lubienka, Kościeniewicz, Huszcza, Połoski, Dobryń, Międzyzyles, Sławatycze, Zabłoc, Kostomłoty, Kobylany-Nadbużne.

6. Powiat Włodawski.

Miasta: Włodawa i Orchówek, Parczew, Ostrów, Horodyszcze, Wisznice.

Гмины Wiejskie: Tyśmienica, Uścimów, Dębowa-Kłoda, Krzywowierzba, Opole, Horodyszcze, Romanów, Turna, Wola-Wereszczyńska, Wyrki, Hańsk, Włodawa, Sobibór, Bytyń.

7. Powiat Radziński.

Miasta: Radin, Wohyń, Międzyrzec.

Гмины Wiejskie: Sitno, Burza, Kąkolewnica, Misie, Tłusciec, Zagajki, Żerocin, Szóstka, Lisia-Wółka, Żelizna, Brzozowy-Kąt, Suchowola, Siemień, Milanów, Jabłoń.

8. Powiat Łukowski.

Miasta: Łukow, Adamów, Stoczek, Kock, Łysobyki, Serokomla.

Гмины Wiejskie: Prawda, Dąbie, Krasuse, Jakusze, Miastków, Tuchowicz, Celiny, Łuków, Gołębki, Trzebieszów, Stanin, Ulan, Skryszew, Jarczew, Radoryż, Wojcieszków, Gutów, Mysłów, Ryżki, Charlejew, Białobrzeги.

9. Powiat Garwoliński.

Miasta: Garwolin, Łaskarzew, Osieck, Parysów, Maciejowice, Steżycza, Żelechów.

Гмины Wiejskie: Warszawice, Podlęz, Osieck, Pszonka, Sobienie-Jeziory, Wola-Rembkowska, Unin, Wilga, Ruda-Talubska, Dąbrowa, Maciejowice, Soboлев, Korycka-Wola, Żyżyn, Trojanów, Ułez, Pawłowice, Ryki, Żelechów, Kluczew.

Gminy podkreślane należą do Siedu n. Żelechowie (15 gmin).

VIII. GUBERNJA PŁOCKA.

1. Powiat Płocki.

Miasta: Płock, Bielsk, Drobin, Bodzanów, Wyszogród.

*[P. Ruda Talubka przesłana z gminą Unin pod nazwą
Płocka z wyłączeniem osi Lubanice. pod. Międzyrzec.
7 czerwca 1871. Zauważ. N. 172. Jan 1871.]*

Сельскія гмины: Сикоржъ, Бѣлино, Ціолково, Лелице, Зонготы, Борышево, Брвильно, Старожебы, Рамутовко, Кленево, Дробинъ, Гора, Лубки, Монколинь, Свеннице, Рембово, Майки.

2. *Липновскій уѣздъ.*

Города: Липно, Бобровники, Добржинъ надъ Вислою, Киколь, Скемпе.

Сельскія гмины: Осѣвка, Бобровники, Киколь, Ястржембе, Кловоцкѣ, Шпеталь, Лонке, Скемпе, Чарне, Олешно, Осѣкъ (Прихода Лигово), Тлухово, Брудзень, Халинь, Добржевице, Оброво, Новогродъ, Мазовше.

3. *Рыпинскій уѣздъ.*

Города: Рыпинъ, Добржинъ надъ Дрвенцою.

Сельскія гмины: Соколово, Плонне, Жале, Хростково, Вомпельскѣ, Осѣкъ подъ Бродницею, Держно, Старорыпинъ, Пренчки, Рогово, Окалево, Шутово, Черминъ, Гуйскѣ, Скрвильно.

4. *Серпецкій уѣздъ.*

Города: Серпецъ, Бѣжунъ, Раціонжъ, Журоминъ.

Сельскія гмины: Понятово, Ставишинъ, Росцишево, Борково, Бялышево, Смошево, Божево, Козеброды, Раціонжъ, Гутково, Косеминъ, Градзаново.

5. *Млавскій уѣздъ.*

Города: Млава, Кучборкѣ, Шренъскѣ, Радзановъ.

Сельскія гмины: Млава, Щепково, Дембскѣ, Ратово, Унержижъ, Зелена, Нехлонинъ, Зелюнь, Розвозинъ, Домброва, Косини-Старе, Ступскѣ, Туржа, Мостово.

6. *Праснышскій уѣздъ.*

Города: Праснышъ, Хоржеде, Яновъ.

Сельскія гмины: Зарембы, Барановъ, Еднорожецъ, Карвачъ, Хойново, Кржиновлога-Велька, Кржиновлога-Мала, Держговъ, Бугзы-Плоске.

7. *Цѣхановскій уѣздъ.*

Городъ Цѣхановъ.

Сельскія гмины: Грудускѣ, Региминъ, Нужево, Млоцкѣ, Ойржень, Сонъскѣ, Голыминъ, Опиногора, Бартольды, Залѣсе.

8. *Плонскій уѣздъ.*

Города: Плонскѣ, Сохочинъ, Закрочимъ, Червинскѣ, Нове-Място.

Сельскія гмины: Дзектаржево, Сарбіево, Секлюки, Крыскѣ,

Гмины Wiejskie: Sikorz, Bielino, Ciołkowo, Lelice, Zagoty, Boryszewo, Brwilno, Starozeby, Ramutówko, Kleniewo, Drobin, Góra, Lubki, Makolin, Świącice, Rembów, Majki.

2. *Powiat Lipnowski.*

Miasta: Lipno, Bobrowniki, Dobrzyń nad Wisłą, Kikoł, Skempe.

Gminy Wiejskie: Osówka, Bobrowniki, Kikoł, Jastrzębie, Kłokock, Szpetal, Łąke, Skempe, Czarne, Oleszno, Osiek (Parafji Ligowo), Tłuchowo, Brudzeń, Chalin, Dobrzejewice, Obrowo, Nowogród, Mazowsze.

3. *Powiat Rypinski.*

Miasta: Rypin, Dobrzyń nad Drwęcą.

Gminy Wiejskie: Sokołowo, Płonne, Żule, Chrostkowo, Wąpielsk, Osiek pod Brodnicą, Dzierżno, Starorypin, Pręczki, Rogowo, Ośalewo, Szczutowo, Czermin, Gujsk, Skrwilno.

4. *Powiat Sierpecki.*

Miasta: Sierpe, Biezuń, Raciąż, Żuromin.

Gminy Wiejskie: Poniatoło, Stawiszyn, Rościszewo, Borkowo, Białyszewo, Smoszewo, Bożewo, Koziębredy, Raciąż, Gutkowo, Kosemin, Gradzanowo.

5. *Powiat Mławski.*

Miasta: Mława, Kuczbork, Szreńsk, Radzanów.

Gminy Wiejskie: Mława, Szczepkowo, Dębsk, Ratowo, Unierzysz Zielona, Niechlönin, Zieluń, Rozwozin, Dąbrowa, Kosiny-Stare, Stupsk, Turza, Mostowo.

6. *Powiat Prasnyszski.*

Miasta: Prasnysz, Chorzele, Janów.

Gminy Wiejskie: Zaręby, Baranów, Jednorożec, Karwacz, Chojnowo, Krzynowłoga-Wielka, Krzynowłoga-Mała, Dzierżgów, Bugzy-Płoskie.

7. *Powiat Ciechanowski.*

Miasto: Ciechanow.

Gminy Wiejskie: Grudusk, Regimin, Nużewo, Młock, Ojrzeń, Sońsk, Gołymin, Opinogóra, Bartoldy, Zalesie.

8. *Powiat Płonski.*

Miasta: Płonsk, Sechocin, Zakroczym, Czerwińsk, Nowe-Miasto.

Gminy Wiejskie: Dziektarzewo, Sarbjewo, Siekluki, Krysk, Sar-
Tom LXVII.

Сарново, Нацпольскъ, Выходцъ, Залуски, Войты-Замостье, Шумлинъ, Блендовко, Помѣхово, Кухары, Смержево, Селець, Строженцинъ, Модзеле.

IX. По Ломжинской губернии.

1. Ломжинскій уѣздъ.

Города: Ломжа, Снядово, Визна, Замбровъ, Новогродъ.

Сельскія гмины: Божеево, Дроздово, Куписки, Щепанково, Снядово, Мясцово, Люботынъ, Шумово, Замброво, Пухалы, Коссаки, Хлѣбетки.

2. Мазовецкій уѣздъ.

Города: Мазовецкъ, Соколы, Тыкоцинъ, Цѣхановецъ.

Сельскія гмины: Клюково, Шепетово, Ковалевщина, Стельмахово, Трусколясы, Пекуты, Пищаты, Посвѣтне, Дзенцель, Хояны.

3. Островскій уѣздъ.

Города: Островъ, Брокъ, Анджеевъ, Нуръ, Чижевъ.

Сельскія гмины: Любѣево, Ясенница, Орло, Порембы, Зарембы-коспельне, Вархолы, Дмохи-Глинки, Шулборже-Коты, Каменчикъ-вельки, Длугоседло, Папроць-дужа, Вонсево, Бранчикъ.

4. Пултускій уѣздъ.

Города: Пултускъ, Насельскъ, Сероцкъ, Вышковъ.

Сельскія гмины: Козлово, Клешево, Обритте, Любель, Лещидолъ, Соманка, Заторы, Гзово, Винница, Голембе, Чайки, Насельскъ, Зегрже.

5. Маковскій уѣздъ.

Города: Маковъ, Рожапъ, Красносельскъ.

Сельскія гмины: Плонявы, Селюнъ, Пержаново, Смроцкъ, Карнево, Сельцъ, Бѣлосельскъ, Сыпнево.

6. Остроленскій уѣздъ.

Города: Остроленка, Мышинецъ.

Сельскія гмины: Дылево, Насядка, Мышинецъ, Вахъ, Ржекунь, Наклы, Трошинъ, Червинъ, Говорово, Щавинъ, Писки.

7. Кольменскій уѣздъ.

Города: Кольно, Стависки.

Сельскія гмины: Туросль, Газрихи, Червоне, Малы-Плоцъ, Стависки, Рогенице, Кубра, Едвабно, Лысе.

nowo, Nacpolsk, Wychode, Załuski, Wójtzy-Zamostje, Szumlin, Błędówko, Pomiechowo, Kuchary, Smarzewo, Sielec, Strużęcin, Modzele.

IX. GUBERNJA ŁOMŻYŃSKA.

1. Powiat Łomżyński.

Miasta: Łomża, Śniadowo, Wizna, Zambrów, Nowogród.

Gminy Wiejskie: Bożejewo, Drozdowo, Kupiski, Szczepankowo, Śniadowo, Miastkowo, Lubotyń, Szumowo, Zambrowo, Puchały, Kassaki, Chlebietki.

2. Powiat Mazowiecki.

Miasta: Mazowieck, Sokół, Tykocin, Ciechanowiec.

Gminy Wiejskie: Klukowo, Szepietowo, Kowalewsczyzna, Stelmachowo, Truskolasy, Piekuty, Piszczaty, Poświętne, Dziegiel, Chojany.

3. Powiat Ostrowski.

Miasta: Ostrow, Brok, Andrzejow, Nur, Czyżew.

Gminy Wiejskie: Lubiewo, Jasiennica, Orło, Poręby, Zareby-Kościelne, Warchoły, Dmochy-Glinki, Szuchorze-Koty, Kamieńczyk-Wielki, Długosiodło, Paproć-duża, Wąsewo, Brańszczyk.

4. Powiat Pułtowski.

Miasta: Pułtusk, Nasielsk, Serock, Wyszaków.

Gminy Wiejskie: Kozłowo, Kleszewo, Obrytte, Lubień, Leszczódół, Somianka, Zatory, Gzowo, Winnica, Gołębie, Czajki, Nasielsk, Zegrze.

5. Powiat Makowski.

Miasta: Makow, Rożan, Krasnosielec.

Gminy Wiejskie: Płoniawy, Sieluń, Perzanowo, Smrock, Karniewo, Sielec, Biełosielec, Sypniewo.

6. Powiat Ostrołęcki.

Miasta: Ostrołęka, Myszyniec.

Gminy Wiejskie: Dylewo, Nasiadka, Myszyniec, Wach, Rzekuń, Nakły, Troszyn, Czerwin, Goworowo, Szczawin, Piski.

7. Powiat Kolnenski.

Miasta: Kolno, Stawiski.

Gminy Wiejskie: Turośl, Gawrychy, Czerwone, Mały-Płock, Stawiski, Rogienice, Kubra, Jedwabno, Łyse.

8. *Щучинскій уѣздъ.*

Города: Щучинъ, Райгородъ, Граево, Вонсопъ, Радзивиловъ.

Сельскія гмины: Ляхово, Щучинъ, Богуше, Пржестрзеле, Пруска-Руда, Бялашево, Мсцихи, Грабово.

X. По Сувальской губернии.

1. *Сувальскій уѣздъ.*

Города: Сувалки, Пржеросль, Филиповъ, Бакаларжевъ, Ви-
жайны.

Сельскія гмины: Павлувка, Еленево, Куково, Вулька, Гутта, Чостковъ, Конецборъ, Мацьково, Визгуры, Кадарышки, Анджеево, Заборышки, Сейвы.

2. *Августовскій уѣздъ.*

Города: Августовъ, Рачки, Липскъ, Сапоцкинъ.

Сельскія гмины: Довспуда, Шебро-Ольшанская, Барглово, Дембово, Штабинъ, Курианка, Воловичевцы, Балля-велька, Лабно, Голынеа, Кольница.

3. *Сейнскій уѣздъ.*

Города: Сейны, Лоздзее, Серее.

Сельскія гмины: Красново, Клейвы, Краснополь, Ролны-Воль-
мера, Берзники, Вейсее, Копціово, Покровскъ, Свято-Езиоры, Ме-
теле, Серее, Кудраны, Лейпуны, Мирославъ.

4. *Кальварійскій уѣздъ.*

Города: Кальварія, Людвиновъ, Симно, Олита.

Сельскія гмины: Надѣманская, Олита, Удрія, Балькуны, Кракополь, Симно, Красна, Кирсна-велька, Урдоминъ, Подавине, Людвиновъ, Яновъ, Рауданская, Кальварія, Любовъ.

5. *Волковышскій уѣздъ.*

Города: Волковышки, Вержболовъ, Виштынецъ, посадъ Ки-
барты.

Сельскія гмины: Волковышки, Поезиоры, Зелѣнка, Ширвинты, Кибарты, Виштынецъ, Ольвита, Поевонъ, Войткоболе, Гижѣ, Барт-
ники, Карелины.

6. *Владиславовскій уѣздъ.*

Города: Владиславовъ, Шаки, Сударги.

Сельскія гмины: Доброволя, Гришка-Буда, Томашбудзе, Сын-
товты, Святошинъ, Благословенство, Гелгудышки, Кидуле, Лѣс-
ництво, Шилгалѣ, Зыпле.

8. *Powiat Szczuczynski.*

Miasta: Szczuczyn, Rajgrad, Grajewo, Wąsosz, Radziłów.

Gminy Wiejskie: Lachowo, Szczuczyn, Bogusze, Przestrzele,
Pruska-Ruda, Białaszewo, Mścichy, Grabowo.

X. GUBERNJA SUWAŁSKA.

1. *Powiat Suwałski.*

Miasta: Suwałki, Przerosł, Filipów, Bakałarzew, Wiżajny.

Gminy Wiejskie: Pawłówka, Jeleniewo, Kukowo, Wólka, Hut-
ta, Czostków, Koniecbór, Maćkowo, Wizgury, Kadaryszki, Andrzejewo,
Zaboryszki, Sejwy.

2. *Powiat Augustowski.*

Miasta: Augustow, Raczki, Lipsk, Sopoćkinie.

Gminy Wiejskie: Dowspuda, Szebro-Olszańska, Bargłowo, De-
bowo, Sztabin, Kurjanka, Wołowiczewcy, Balla-Wielka, Łabno, Hołyn-
ka, Kolnica.

3. *Powiat Sejnski.*

Miasta: Sejny, Łoździeje, Sereje.

Gminy Wiejskie: Krasnowo, Klejwy, Krasnopol, Hołny-Wolmera,
Berzники, Wejseje, Kopciowo, Pokrowsk, Święto-Jeziory, Metele, Se-
reje, Kudrany, Lejpuny, Mirosław.

4. *Powiat Kalwaryjski.*

Miasta: Kalwarja, Ludwinów, Simno, Olita.

Gminy Wiejskie: Nadniemeńska, Olita, Udrja, Balkuny, Kra-
kopol, Simno, Krasna, Kirsna-Wielka, Urdomin, Podawinie, Ludwi-
nów, Janów, Raudańska, Kalwarja, Lubów.

5. *Powiat Wyłkowyszki.*

Miasta: Wyłkowyszki, Wierzbołów, Wisztyniec, Osada Kibarty

Gminy Wiejskie: Wołkowyszki, Pojeziory, Zielonka, Szyrwinty,
Kibarty, Wisztyniec, Olwita, Pojewoń, Wojtkobole, Giże, Bartniki, Kar-
liny.

6. *Powiat Władysławowski.*

Miasta: Władysławów, Szaki, Sudargi.

Gminy Wiejskie: Dobrowola, Gryszakubuda, Tomaszbudzie, Syn-
towty, Światoszyn, Błogosławieństwo, Gielgudyszki, Kidule, Leśnictwo
Szyłgale, Zypke.

7. *Мариампольскій уѣздъ.*

Города: Мариамполь, Бальвержишки, Прены, Понѣмонь, Пильвишки, Сапержишки.

Сельскія гмины: Шумскъ, Квечишки, Яворово, Михалишки, Хлѣбиски, Алексота, Бальвержишки, Погермонь, Понѣмонь-Пожайсце, Фреда, Вейверы, Гуделе, Антоново.

Ст. 2. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Главнаго Директора Внутреннихъ дѣлъ и другія главныя управленія по принадлежности.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 225 засѣданіи, 29 Декабря (10 Января) 1867/8 года.

Намѣстникъ въ Царствѣ, Генералъ-Фельдмаршалъ,
(подписаль) *Графъ Бергъ.*

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
Сенаторъ (подписаль) *Я. Соловьевъ.*

Число опубликованія, 8 (20) Февраля 1868 г.

7. *Powiat Marjampolski.*

Miasta: Marjampol, Balwierzyski, Preny, Ponieмонь, Pilwiszki, Sapiierzyski.

Gminy Wiejskie: Szumsk, Kwieciszki, Jaworowo, Michaliszki, Chlebiszki, Aleksota, Balwierzyski, Pogierмонь, Ponieмонь-Požajście, Freda, Wejwery, Gudele, Antonowo.

Art. 2. Wykonanie niniejszego postanowienia, które zamieszczone być ma w Dzienniku Praw, wkłada się na Dyrektora Głównego Spraw Wewnętrznych i na inne Zarządy Głównе, w czym do którego należy.

Działo się w Warszawie, na 225 posiedzeniu, d. 29 Grudnia (10 Stycznia) 1867/8 r.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, Сенаторъ,
(подписаль) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:

Директор Глówny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

Директор Kancellaryi, *Wł. Holewinski.*

Дзень ogłoszenia, dnia 8 (20) Lutego 1868 roku.

Всё Императорское Правительств. Канцелярия Бюрократизации
и Государственного Суда

Въ 1888 году Императоръ издалъ Высочайшее повелѣніе о томъ, чтобы всѣ законы, издаваемые Государственнымъ Судомъ, были собраны въ одну книгу, которая должна была бы называться "Дневникъ Правъ".

ДНЕВНИК ПРАВ

№ 229.

Tom Szesćdziesiąty Siódmy.

Въ 1888 году Императоръ издалъ Высочайшее повелѣніе о томъ, чтобы всѣ законы, издаваемые Государственнымъ Судомъ, были собраны въ одну книгу, которая должна была бы называться "Дневникъ Прав".

У К А З Ъ

Его Императорскаго Величества, Самодержца Всероссийскаго,
изъ Правительствующаго Сената.

По указу Его Императорскаго Величества, Правительствующій Сенатъ *слушалъ* рапортъ Товарища Министра Финансовъ, отъ 6-го Юня за № 786, при коемъ представляетъ на зависящее распоряженіе Правительствующаго Сената копію съ Высочайше утвержденнаго, 29 Мая сего года, мнѣнія Государственнаго Совѣта о безакцизномъ отпускѣ соли на выдѣлку соды и глауберовой соли.

Означенное мнѣніе Государственнаго Совѣта слѣдующаго содержания: Государственный Совѣтъ, въ Департаментѣ Государственной экономіи и въ общемъ собраніи, рассмотрѣвъ представленіе Министра Финансовъ о безакцизномъ отпускѣ соли на выдѣлку соды и глауберовой соли, *мнѣніемъ положи*лъ: настоящее представленіе утвердить и, вслѣдствіе того:

I. Установить для безакцизнаго и безошлиннаго отпуска соли на производство соды слѣдующій порядокъ:

1. Употребляемая на содовыхъ заводахъ на выдѣлку соды, глауберовой соли, соляной кислоты, хлорной извести и другихъ продуктовъ, принадлежащихъ къ содовому производству, выварочная, озерная и каменная соль освобождается — туземная отъ акциза, а иностранная отъ таможенной пошлины; равномерно отпускается безъ акциза находящаяся въ нѣкоторыхъ туземныхъ соляныхъ источникахъ естественная сода и глауберова соль.

Примѣчаніе. Означенною въ семь пунктѣ льготою не пользуются заводы, устроенные только для выдѣлки одной глауберовой соли, соляной кислоты и хлорной извести.

2. Содовые заводы могутъ быть учреждаемы, на общемъ основаніи, лицами, имѣющими право на фабричную и заводскую промышленность, за исключеніемъ должностныхъ лицъ акцизнаго управленія той или смежной губерніи, въ которой находится заводъ.

3. Запрещается отрывать содовые заводы ближе 100 сажень отъ солянаго источника и пристаней, на которыхъ складывается неоплаченная акцизомъ соль.

4. Каждый содовый заводъ долженъ быть устроенъ въ такихъ размѣрахъ, чтобы могъ переработать въ годъ не менѣе 50,000

У К А З

Его Цесарскіей Мошці, Самовладцы Всехъ Россій,
зъ Рządzącego Senatu.

На zasadzie NAJWYŻSZEGO Ukazu, Rządzący Senat *sluchał* raportu Towarzysza Ministra Skarbu z dnia 6 Czerwca № 786, przy którym tenże przedstawił Rządzącemu Senatowi dla wydania właściwych rozporządzeń z NAJWYŻEJ zatwierdzonego w dniu 29 Maja r. b. Zdania Rady Państwa, co do wydawania soli bez opłaty akcyzy dla fabryk sody i soli glauberskiej.

Wzmiankowane Zdanie Rady Państwa jest treści następującej: Rada Państwa w Departamencie Ekonomii Państwa i Ogólnem Zebraniu rozpatrzywszy przedstawienie Ministra Finansów o wydawaniu soli bez opłaty akcyzy dla fabryk sody i soli glauberskiej, postanowiła przedstawienie to zatwierdzić, i w skutku tego:

I. Ustanowić dla wydawania soli bez opłaty cła i akcyzy na wyrób sody następujący porządek:

1. Używana w fabrykach sody, do wyrobu sody, soli glauberskiej, kwasu solnego, chlorku wapna i innych produktów w zakresie fabryk sody wchodzących, sól warzonka, z jezior i kamienna uwalniają się: krajowa od opłaty akcyzy, zagraniczna zaś od opłaty cła; podobnież wydaje się bez opłaty akcyzy znajdująca się w niektórych tutaj-szych słonych źródłach rodzima soda i sól glauberska.

Uwaga. Z wymienionej w powyższym punkcie ulgi nie korzystają zakłady urządzone wyłącznie do wyrobu soli glauberskiej, kwasu solnego i chlorku wapna.

2. Fabryki sody mogą być urządzone na zasadzie ogólnych przepisów, przez osoby mające prawo trudnienia się handlem i przemysłem fabrycznym, z wyłączeniem osób zostających w służbie Zarządu Akcyznego tej samej lub sąsiedniej gubernii, w której znajduje się fabryka.

3. Niewolno urządzać fabryk sody w promieniu bliższym nad 100 sażeni od źródła słonego lub od przystani, w której składa się sól zwolniona od opłaty akcyzy.

4. Każda fabryka sody powinna być urządzona na taką stopę, iżby mogła przerabiać w ciągu roku nie mniej jak 50,000 pudów so-

чуд. соли; заводчикъ же, не переработавшій сего количества соли, обязанъ внести акцизъ за все количество соли, отпущенное заводу въ течение года безъ акциза или безъ пошлины, а дѣйствіе завода останавливается до взноса означеннаго платежа.

3. Безакцизнымъ или беспошлиннымъ отпускомъ соли могутъ пользоваться лишь тѣ содовые заводы, владельцы коихъ предъявлять акцизному управленію свидѣтельство мѣстнаго губернскаго начальства объ устройствѣ таковаго завода на основаніи существующихъ правилъ и въ размѣрахъ, означенныхъ въ предъидущей статьѣ.

6. На каждомъ содовомъ заводѣ, пользующемся безакцизною или беспошлинною солью, долженъ постоянно находиться смотритель, или надсмотрщикъ, отъ акцизнаго управленія; почему каждый содовый заводчикъ, желающій получать соль безъ акциза или безъ пошлины, обязанъ, предъ открытіемъ дѣйствія завода, представить въ мѣстное акцизное управленіе подписку о готовности вносить въ казну ежегодно по 500 р. на содержаніе при заводѣ смотрителя или надсмотрщика, и объ отводѣ ему при заводѣ для жительства свѣтлой и теплой комнаты.

Примѣчаніе. Означенныя деньги вносятся по полугодно впередъ въ мѣстное уѣздное казначейство, а квитанція предъ- является акцизному управленію.

7. На отпускъ безакцизной или беспошлинной соли, находящейся при соляныхъ источникахъ, или въ таможенныхъ складахъ, и неоплаченной ни акцизомъ, ни пошлиною, дается содовому заводчику надлежащее разрѣшеніе со стороны мѣстнаго акцизнаго управленія; при покупкѣ же на содовые заводы соли, уже оплаченной акцизомъ или пошлиною, ни акцизъ, ни пошлина не возвращаются, по выдается заводчику отъ акцизнаго управленія свидѣтельство на право приобрѣтенія безакцизно или беспошлинно количества соли, равнаго тому, которое оплачено уже акцизомъ или пошлиною для употребленія на производство соды, а если купленная на производство соды соль, хотя и не была оплачена акцизомъ или пошлиною, но исправный взносъ сихъ сборовъ былъ обезпеченъ установленными залогами, то, по поступленіи таковой соли на содовый заводъ, со стороны акцизнаго управленія дѣлается распоряженіе объ освобожденіи соотвѣтствующаго количества залоговъ и сложеніи начисленнаго акциза.

8. Соль покупаемая на приготовленіе соды и глауберовой соли изъ казенныхъ оптовыхъ складовъ, гдѣ таковыя еще имѣются, должна быть отпускаема по той цѣнѣ, по которой заготовленіе и доставка оной обошлись казнѣ.

9. Отпускаемая на содовые заводы соль не можетъ быть употребляема иначе, какъ на выдѣлку соды и получаемыхъ при семъ

ли; владелецъ за фабрики, которая не переработала powyższej ilości soli, obowiązany jest uiścić opłatę akcyzną od całej ilości soli, jaka w ciągu roku wydaną mu była bez opłaty cła i akcyzy, do czasu zaś wniesienia takowych opłat działalność fabryki ma być wstrzymana.

5. Z otrzymywania soli bez opłaty cła i akcyzy, mogą korzystać te tylko fabryki sody, których właściciele przedstawia Zarządowi Akcyznemu świadectwo właściwego Rządu Gubernijalnego, iż fabryka ich urządzoną jest w zastosowaniu się do istniejących przepisów i w zakresie oznaczonym w powyższym artykule.

6. W każdej fabryce sody, korzystającej z prawa otrzymywania soli bez opłaty akcyzy i cła, powinien nieodstępnie znajdować się nadzorca lub dozorca Zarządu Akcyznego; dla tego też każdy właściciel fabryki, pragnący otrzymywać sól bez opłaty cła i akcyzy, obowiązany jest przed rozpoczęciem działalności swego zakładu, przedstawić miejscowemu Zarządowi Akcyznemu deklarację, iż obowiązuje się wносить corocznie do skarbu rs. 500 na utrzymanie przy fabryce nadzorcy czyli dozorca i zapewnia dlań przy fabryce mieszkanie składające się z widnej i ciepłej izby.

Uwaga. Oznaczona powyżej należność wnosi się do kassy miejscowego powiatu w ratach półrocznych z góry, a kwit z opłaty okazuje się Zarządowi Akcyznemu

7. Na wydanie bez opłaty cła i akcyzy soli, znajdującą się przy źródłach słonych lub też w składach celnych, od której akcyzy i cła nieopłacono, właściciel fabryki otrzymuje od miejscowego Zarządu Akcyznego stosowne zezwolenie; przy kupnie zaś dla fabryk sody, takiej soli, od której cło i akcyza pobrane już zostały, opłaty te nie zwracają się, lecz natomiast Zarząd Akcyzny wydaje właścicielowi fabryki świadectwo na prawo otrzymania bez opłaty cła i akcyzy takiej ilości soli, jaka za opłatą cła i akcyzy zużytą już została do fabrykacji sody; jeżeli zaś do wyrobu sody zakupiono sól, od której chociaż nie opłacono akcyzy i cła, lecz na pewno uiszczenia tych opłat złożono przepisaną kaucję, to po dostarczeniu téj soli do fabryki sody, Zarząd Akcyzny wydaje upoważnienie względem wydania odpowiedniej ilości kaucyi i umorzenia wykazywanej w rachunkach należności akcyznej.

8. Sól zakupowana na wyrób sody i soli glauberskiej z hurtowych składów rządowych, gdzie takowe dotąd istnieją, winna być sprzedawaną po cenie kosztu, jaki skarb poniósł na jej wydobycie i dostawę.

9. Sól wydawana dla fabryk sody, nie może być używana na cele inne, jak tylko na wyrób sody, i otrzymywanych przy téj fa-

производства побочных продуктов; могущие же быть остатки соли, при прекращении содового производства, или закрытии содового завода, подлежат на общем основании, оплатѣ акцизомъ или пошлиною. Употребление отпущенной на выдѣлку соды соли на другихъ надобности считается корчемствомъ и виновные въ ономъ подвергаются взысканіямъ, на основаніи существующихъ по сему предмету законовъ.

10. Потребная на производство соды соль отпускается безъ акциза или безъ пошлины въ размѣрѣ не свыше 140 пудовъ на каждые 100 пуд. соды, не принимая въ расчетъ могущей быть усышки, утечки и раструски. Количество соли, употребленной на выдѣлку соды свыше размѣра (140 п. соли на 100 пуд. соды) оплачивается соломъ акцизомъ или пошлиною.

11. Акцизнымъ управленіемъ производится точный учетъ какъ соли, отпущенной безъ акциза и безъ пошлины на производство соды, такъ и самой соды и побочныхъ при оной продуктовъ; для чего должностныя лица акцизнаго управленія имѣютъ право во всякое время посѣщать, осматривать и повѣрять содовые заводы, независимо отъ надзора находящагося постоянно на заводѣ смотрителя.

12. На каждомъ содовомъ заводѣ ведутся книги о приходѣ и расходѣ какъ выдѣланной соды и продуктовъ попутно полученныхъ, такъ и употребленной на оную соли, и заводчики обязаны доставлять акцизному управленію срочныя свѣдѣнія по сему предмету, и

II. Предоставить Министру Финансовъ составить въ развитие постановленныхъ выше началъ для надзора за употребленіемъ безакцизной и безпошлинной соли на выдѣлку соды подробную инструкцію о порядкѣ отпуска соли на содовые заводы, перевозки и хранения оной, о способѣ учета и повѣрки содовыхъ заводовъ и необходимой при семъ отчетности. На подлинномъ мнѣніи написано: Его Императорское Величество воспослѣдовавшее мнѣніе въ Общемъ Собраніи Государственного Совѣта, о безакцизномъ отпускѣ соли на выдѣлку соды и глауберовой соли, Высочайше утвердить соизволилъ и повелѣлъ исполнить. *Подписалъ:* Предсѣдатель Государственного Совѣта КОНСТАНТИНЪ, 29 Мая 1867 года. *Приказали:* О такомъ Высочайше утвержденномъ мнѣніи Государственного Совѣта, для приведенія оного во всеобщую извѣстность и должного, въ чемъ до кого касаться будетъ, исполненія, увѣдомить Его Императорское Высочество Намѣстника Кавказскаго, Намѣстника Царства Польскаго, Министровъ и Главноуправляющихъ отдѣльными частями, однихъ указами, а другихъ презъ передачу къ дѣламъ

брыкаци побочныхъ продуктовъ; могуща зааъ okazać się pozostałość soli, tak w skutek czasowego ustania fabrykacyi sody, jako też zupełnego zwinienia fabryki, podlega na mocy ogólnych przepisów opłacie cła i akcyzy. Użycie soli, wydanej do fabrykacyi sody na inne cele uważa się za defraudację; winni zaś tego pociągani będą do kary według obowiązujących w tym względzie przepisów.

10. Sól do fabrykacyi sody używana, wydaje się bez opłaty cła i akcyzy w ilości nie większej nad 140 pudów na każde 100 pudów sody, a to bez względu na mogące wydarzyć się wyschnięcie, wyciek lub rozpruszenie. Ilość soli użytej do fabrykacyi sody, w stosunku wyższym (nad 140 pudów soli na 100 pudów sody) podlega w całości płacie cła i akcyzy.

11. Zarząd Akcyzny prowadzi dokładną kontrolę tak soli bez opłaty akcyzy i cła dla fabryk sody wydanej, jako też i samej sody, wraz z otrzymywanemi przy niej ubo cznemi produktami; dla tego też właściwi Urzędnicy Zarządu Akcyznego mają prawo zwiedzać, oglądać i rewidować w każdym czasie fabryki sody, niezależnie od nadzoru spełnianego przez stałego w fabryce znajdującego się nadzorcę.

12. W każdej fabryce sody winna być utrzymywana księga przychodu i rozchodu tak wyrobionej sody i produktów ubocznie otrzymywanych, jako też użytej na ten cel soli; właściciele zaś zakładów obowiązani są składać Zarządowi Akcyznemu perjodyczne w tym przedmiocie raporty.

II. Poruczyć Ministrowi Skarbu, aby w rozwinieniu ustanowionych wyżej zasad o nadzorze nad użyciem i bez opłaty akcyzy i bez cła soli na wyrób sody, ułożył szczegółową instrukcję o porządku wydawania dla fabryk sody, przewozu i zachowywania soli, jak nie mniej o sposobie rewizyi i kontrolowania fabryk sody i potrzebnej przytem rachunkowości. Na oryginale zdania napisano JEHO CESARSKA MOŚĆ powyższe zdanie Rady Państwa w Ogólnem jego Zebraniu zapadłe, o wydawaniu bez opłaty cła soli do wyrobu sody i soli glauberskiej używanej, NAJWYŻEJ zatwierdzić raczył i wykonać rozkazał. *Podpisał:* Prezes Rady Państwa KONSTANTY, dnia 29 Maja 1867 roku. *Polecik:* O takowem NAJWYŻEJ zatwierdzonem zdaniu Rady Państwa, dla podania go do powszechnej wiadomości i należytego, wczem to kogo dotyczy wykonania, zawiadomić JEHO CESARSKĄ WYSOKOŚĆ Namiestnika Kaukazkiego, Namiestnika Królestwa Polskiego, Ministrów, i głównie-Zarządzających oddzielnemi Wydziałami, jednych przez Ukazy, a drugich przez złożenie do akt Naczelnego Prokuratora 1-go Departamentu Rządzącego Senatu, kopij postanowienia Senatu, ró-

Оберъ-Прокурора 1-го Департамента Правительствующаго Сената копій съ опредѣленія Сената; а равно послать указы: Учредительному въ Царствѣ Польскомъ Комитету, всѣмъ Губернскимъ, Областнымъ и Войсковымъ Правленіямъ, казеннымъ палатамъ и прочимъ, подвѣдомственнымъ Правительствующему Сенату, присутственнымъ мѣстамъ и лицамъ; въ Святѣйшій Правительствующій Синодъ, во всѣ Департаменты Правительствующаго Сената и Общія оныхъ Собранія сообщить вѣдѣнія, а въ Контору Сенатской Типографіи, для припечатанія въ установленномъ порядкѣ, дать извѣстіе. Іюня 19 дня 1867 года.

Върно:

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
Сенаторъ, (подписаль) *Я. Соловьевъ*.

wnieź posłać Ukazy: Komitetowi Urządzającemu w Królestwie Polskiem, wszystkim Rządom Gubernijalnym, Okręgowym i Wojskowym, Izdom Skarbowym i innym podległym Rządzącemu Senatowi władzom i osobom, Najświętszemu Rządzącemu Synodowi, wszystkim Departamentom Rządzącego Senatu i Ogólnemu ich Zebraniu zakommunikować kopije, a Kantorowi Drukarni Senatu zlecić wydrukowanie według ustanowionego porządku. Dnia 19 Czerwca 1867 r.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
Сенаторъ, (подписаль) *Я. Соловьевъ*.

Za zgodność:

Директор Глówny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński*.

Директор Kancellaryi, *Wł. Holewiński*.

У К А З Ъ

Его Императорскаго Величества, Самодержца Всероссийскаго,
изъ Правительствующаго Сената.

По указу Его Императорскаго Величества, Правительствующій Сенатъ *слушалъ* рапортъ Министра Финансовъ, отъ 12 Октября сего года за № 1,318, слѣдующаго содержания: Вслѣдствіе отношенія Намѣстника Царства Польскаго, о распространеніи на Царство установленныхъ Высочайше утвержденнымъ 29 Мая 1867 г., мнѣніемъ Государственнаго Совѣта правилъ о безакцизномъ и безошлинномъ отпускѣ соли на содовое производство, распубликованныхъ въ указѣ Правительствующаго Сената отъ 19 Іюня сего же года, съ тѣмъ притомъ, чтобы назначенное въ 4 пунктѣ сихъ правилъ обязательное къ выдѣлкѣ количество соды для каждаго завода, желающаго получать безакцизно или безошлинно соль, уменьшено было для заводовъ Царства — сдѣлано было по сему предмету представленіе въ Комитетъ Министровъ. Нимѣ выпискою изъ журналовъ того Комитета дано Министру Финансовъ знать, что Государь Императоръ, 21 минувшаго Сентября Высочайше повелѣть соизволилъ: распространить на Царство Польское установленныя Высочайше утвержденнымъ 29 Мая 1867 г., мнѣніемъ Государственнаго Совѣта правила о безакцизномъ и безошлинномъ отпускѣ соли на содовое производство, уменьшивъ для существующихъ нинѣ въ Царствѣ содовыхъ заводовъ наименьшее количество соли, которое каждый изъ нихъ обязанъ переработать, до 10,000 пуд. въ годъ, съ тѣмъ, чтобы по прошествіи трехъ лѣтъ содовые заводы въ Царствѣ въ отношеніи отпуска соли на выдѣлку соды были подчинены общимъ по сему предмету правиламъ. О такомъ Высочайшемъ повелѣніи онъ, Министръ Финансовъ, доноситъ Правительствующему Сенату. *Приказали:* О такомъ Высочайшемъ повелѣніи, для приведенія оного во всеобщую извѣстность и должнаго въ чемъ до кого касаться будетъ, исполненія, увѣдомить Его Императорское Высочество Намѣстника Кавказскаго, Намѣстника въ Царствѣ Польскомъ, Министровъ и Главноуправляющихъ отдѣльными частями, однихъ, указами а другихъ чрезъ передачу къ дѣламъ Оберъ-Прокурора 1-го Департамента Правительствующаго Сената копій съ опредѣленія Сената; а равно послать указы: Учредительному въ Царствѣ Польскомъ Комитету, всѣмъ Губернскимъ, Областнымъ и Войсковымъ Правле-

У К А З

JEGO CESARSKIEJ MOŚCI SAMOWŁADCY W SZYCH ROSSYI,
z Rządzącego Senatu.

Na zasadzie Ukazu JEGO CESARSKIEJ MOŚCI, Rządzący Senat *stuchal* raportu Ministra Finansów z dnia 12 Października r. b. № 1,318, następującej osnowy: W skutek odniesienia się Namiestnika Królestwa Polskiego, względem zastosowania do Królestwa postanowionych przez Zdanie Rady Państwa NAJWYŻEJ w dniu 29 Maja 1867 roku zatwierdzone, przepisów o wydawaniu soli dla fabryk sody bez opłaty akcyzy i cła, w Ukazie Rządzącego Senatu z dnia 19 Czerwca r. b. ogłoszonych; tak przytem, ażeby oznaczona w punkcie 4-m tych przepisów obowiązkowa ilość wyrobu sody dla każdej fabryki, bez opłaty cła i akcyzy sól otrzymywać pragnącej, była zmniejszoną dla fabryk Królestwa, uczynione zostało przedstawienie w tym przedmiocie do Komitetu Ministrów. Obecnie przez wypis z protokołu tego Komitetu, Minister Finansów został zawiadomiony, że NAJJAŚNIEJSZY PAN, w dniu 21 Września r. b. NAJWYŻEJ rozkazać raczył: zastosować do Królestwa Polskiego postanowione przez Zdanie Rady Państwa NAJWYŻEJ w dniu 29 Maja 1867 zatwierdzone przepisy o wydawaniu soli dla fabryk sody bez opłaty akcyzy i cła, zmniejszwszy dla istniejących obecnie w Królestwie fabryk sody minimum soli, jakie każda z nich przeobrazić obowiązana, do 10-ciu tysięcy pudów rocznie; po upływie zaś trzech lat, fabryki sody w Królestwie pod względem wydawania soli na wyrób sody, podlegać mają ogólnym w tym przedmiocie przepisom. O takowym Rozkazie NAJWYŻSZYM Minister Finansów donosi Rządzącemu Senatowi. *Polecił:* O takowym NAJWYŻSZYM Rozkazie, dla podania go do powszechnej wiadomości i należytego, w czym to kogo dotyczy wykonania, zawiadomić JEGO CESARSKĄ WYSOKOŚĆ Namiestnika Kaukazkiego, Namiestnika Królestwa Polskiego, Ministrów i Głównie Zarządzających oddzielnemi Wydziałami, jednych przez Ukazy, a drugich przez złożenie do akt Naczelnego Prokuratora 1-go Departamentu Rządzącego Senatu kopij postanowienia Senatu; również Ukazy posłać Komitetowi Urządzającemu w Królestwie Polskiem, wszystkim Rządom Gubernijalnym, Okręgowym i Wojskowym, Izdom Skarbowym, Jenerał-Gubernatorom, Gubernatorom, Naczelnikom miast, Najświętszemu Rządzącemu Synodowi, wszystkim Departamentom Rządzącemu Senatowi i Ogólnemu ich Zebraniu zakomunikować kopije, a Kan-

ніямъ, Казеннымъ Палатамъ, Генераль-Губернаторамъ, Губернаторамъ и Градоначальникамъ; въ Святѣйшій Правительствующій Синодъ, во всѣ Департаменты Правительствующаго Сената и Общіи оныхъ Собранія сообщать вѣдѣнія, а въ Контору Сенатской Типографіи, для припечатанія въ установленномъ порядкѣ, дать извѣстіе. Ноября 2 дня 1867 года.

Врно:

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
Сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Число опубликованія, 8 (20) Апрѣля 1868 г.

torowi Drukarni Senatu zlecić wydrukowanie według ustanowionego porządku. Dnia 2 Listopada 1867 roku.

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, Сенаторъ,
(подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:

Директор Гłówny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

Директор Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Дзень ogłoszenia, dnia 8 (20) Kwietnia 1868 r.

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссийскаго, Царя Польскаго,

Великаго Князя Финляндскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ.

По представлению Завѣдывающаго Финансовымъ въ Царствѣ Управленіемъ, отъ 5 (17) Октября минувшаго 1867 года, и во исполнение Высочайшаго повелѣнія, послѣдовавшаго 20 Декабря того же года, Учредительный Комитетъ постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Сущестующій въ Варшавѣ Монетный Дворъ считать окончательно упраздненнымъ съ 1 (13) Января сего 1868 года.

Ст. 2. Равнымъ образомъ, съ того же числа считать упраздненною и сущестующую при Монетномъ Дворѣ медальерную мастерскую, оставивъ за штатомъ, на общемъ основаніи, чиновной и уволивъ отъ службы прочихъ лицъ, входящихъ въ составъ сей мастерской.

Ст. 3. За сими, всѣмъ подлежащимъ правительственнымъ мѣстамъ и лицамъ въ губерніяхъ Царства Польскаго разрѣшается вырѣзку казенныхъ печатей и штемпелей поручать частнымъ мастерамъ, съ точнымъ при этомъ соблюденіемъ правилъ, дѣйствующихъ по сему предмету въ Имперіи (примѣч. къ ст. 199 Общ. Губерн. Учрежд. Т. II ч. I. Св. Зак. изд. 1857 г.).

Ст. 4. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Финансовое Управленіе и другія правительственныя мѣста и лица, по принадлежности.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 227 засѣданіи, 5 (17) Января 1868 года.

Намѣстникъ въ Царствѣ, Генераль-Фельдмаршалъ,
(подписалъ) *Графъ Беръ.*

Членъ-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
Сенаторъ, (подписалъ) *А. Соловьевъ.*

Число опубликованія, 8 (20) Апрѣля 1868 года.

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza i Samowładcy Wszech Rosyi, Króla Polskiego,

Wielkiego Księcia Finlandzkiego,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

Na przedstawienie Zawiadującego Zarządem Finansowym w Królestwie, z d. 5 (17) Października r. z. 1867 i w wykonaniu Najwyższego Rozkazu, zapadłego w d. 20 Grudnia tegoż roku, Komitet Urządzający postanowił i stanowi:

Art. 1. Istniejąca w Warszawie Mennica, ma być uważaną za ostatecznie zniesioną z dniem 1 (13) Stycznia r. b. 1863.

Art. 2. Również za zniesioną od tejże daty uważaną być ma i Medaljerna przy Mennicy istniejąca, a urzędnicy tejże pozostają jako spadli z etatu na zasadach ogólnych; zaś inne osoby do składu rzeczony Medaljerni należące, uwolnione być mają ze służby.

Art. 3. Wszystkie zatem właściwe Rządowe Władze i osoby w guberniach Królestwa Polskiego, zostają upoważnione do poruczania wyrzynania pieczęci i stempli rządowych majstrom prywatnym, ze ściśle zastosowaniem się do przepisów w tym przedmiocie w Cesarstwie obowiązujących. (Uwaga do art. 199 Ogólnych Urzędzeń Gubern. T. II C. 1. Zb. Pr. wyd. 1857 r.)

Art. 4. Wykonanie niniejszego postanowienia, które zamieszczono być winno w Dzienniku Praw, porucza się Zarządowi Finansowemu, tudzież innym Rządowym Władzom i osobom, w czem do kogo należy.

Działo się w Warszawie, na 227 posiedzeniu, dnia 5 (17) Stycznia 1868 r.

Тайный Совѣтникъ, (подписалъ) *Браунштейнъ.*

Za zgodność:

Директор Гłówny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

Директор Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Дзень ogłoszenia, dnia 8 (20) Kwietnia 1868 roku.

По указу Его Величества
АЛЕКСАНДРА II-го,
ИМПЕРАТОРА и САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССИЙСКАГО, ЦАРЯ ПОЛЬСКАГО,
ВЕЛИКАГО КНЯЗЯ ФИНЛЯНДСКАГО,
и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ.

Во исполнение ст. 5-й Высочайшаго указа 19 Февраля (2 Марта) 1864 г., объ устройствѣ крестьянъ въ Царствѣ, Учредительный Комитетъ по представлению Члена-Завѣдывающаго дѣлами Комитета и согласно съ заключеніемъ Центральной по крестьянскимъ дѣламъ Коммисіи, утвердивъ прилагаемыя при семъ правила для составления данныхъ для крестьянъ поселенныхъ въ казенныхъ имѣніяхъ, постановилъ и постановляетъ:

Правила сіи внести, установленнымъ порядкомъ, въ Дневникъ Законовъ и предложить къ руководству Центральной по крестьянскимъ дѣламъ Коммисіи, Финансовому въ Царствѣ Управленію и мѣстнымъ Коммисіямъ по крестьянскимъ дѣламъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 226-мъ засѣданіи, 29 Декабря 1867 (10 Января 1868) года.

За Предсѣдателя Учредительнаго Комитета, Дѣйствительный Тайный Совѣтникъ, (подписалъ) *Фундуклей.*

Членъ-Временно Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета, (подписалъ) *Браунштейнъ.*

Число опубликованія, 8 (20) Апрѣля 1868 г.

W Imieniu Najjasniejszego
ALEXANDRA II-go,
CESARZA i SAMOWŁADCY WSZECZ ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,
WIELKIEGO KSIĘCIA FINLANDZKIEGO,
etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

W wykonaniu art. 5 NAJWYŻSZEGO Ukazu z dnia 19 Lutego (2 Marca) 1864 r. o urządzeniu włościan w Królestwie, Komitet Urządzający na przedstawienie Członka-Zawiadującego czynnościami Komitetu Urządzającego i zgodnie z wnioskiem Kommissyi Centralnej Spraw Włościańskich, zatwierdziwszy załączone przy niniejszem przepisy do układania tabell nadawczych dla włościan osiadłych w dobrach rządowych, postanowił i stanowi:

Przepisy takowe zamieścić według przepisanej porządku w Dzienniku Praw, i stosowanie się do nich zalecić: Kommissyi Centralnej Spraw Włościańskich, Zarządowi Finansowemu w Królestwie, tudzież miejscowym Kommissyom Spraw Włościańskich.

Działo się w Warszawie, na 226 posiedzeniu, dnia 29 Grudnia (10 Stycznia) 1867/8 r.

Тайный Совѣтникъ, (подписалъ) *Браунштейнъ.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

Dyrektor Kancellaryi, *Wł. Holewiński.*

Дзень ogłoszenia, dnia 8 (20) Kwietnia 1868 roku.
Tom LXVII

П Р А В И Л А

для составленія данныхъ для крестьянъ, поселенныхъ
въ казенныхъ имѣніяхъ.

Общая основанія.

Ст. 1. Для опредѣленія правъ собственности крестьянъ, поселенныхъ въ казенныхъ имѣніяхъ, на земли и угодья, составляютъ ся данныя.

Ст. 2. Въ данныя вносятся права, приобретенныя крестьянами въ силу указа 19 Февраля (2 Марта) 1864 г. и Высочайшихъ повелѣній: 18 (30) Марта 1865 г., о надѣленіи земельными участками коморниковъ въ казенныхъ очиншенанныхъ имѣніяхъ, 14 (26) Декабря 1865 года и 21 Августа (2 Сентября) 1866 г., о надѣленіи безземельныхъ крестьянъ участками изъ казенныхъ, помонастырскихъ и бывшихъ приходскихъ земель, объявленнаго въ отрывѣ бывшего главнаго начальника Собственной Его Императорскаго Величества канцеляріи 30 Августа (11 Сентября) 1866 г. о надѣленіи землею малоземельныхъ и безземельныхъ горныхъ рабочихъ при казенныхъ и горнопромышленныхъ заведеніяхъ, и другихъ особыхъ Высочайшихъ повелѣній по частнымъ случаямъ надѣленія крестьянъ казенною землею.

Ст. 3. Для каждаго сельскаго общества, изъ какого бы числа усадьбъ оно ни состояло, составляется одна данная, независимо отъ того, входятъ-ли въ составъ селенія крестьяне, получившіе землю въ собственность на основаніи одного или нѣсколькихъ изъ вышеприведенныхъ законоположеній.

Примѣчаніе. Данныя пишутся на русскомъ языкѣ на особыхъ бланкахъ, форма которыхъ при семъ прилагается.

Ст. 4. Данныя составляются комиссарами по крестьянскимъ дѣламъ; но по тѣмъ селеніямъ, гдѣ предвидятся особенно сложные вопросы, онѣ могутъ быть составляемы и комиссіями въ полномъ или уменьшенномъ составѣ, или временными отдѣленіями. Предѣлы власти комиссаровъ, временныхъ отдѣленій и комиссій при составленіи данныхъ одинаковы.

Ст. 5. Данныя составляются:

P R Z E P I S Y

do układania tabell nadawczych dla włościan osiadłych w dobrach rządowych.

Zasady Ogólne.

Art. 1. W celu określenia służących włościanom w dobrach rządowych osiadłym, praw do własności gruntów i użytków, ułożone być mają tabelle nadawcze (dannyja).

Art. 2. Do tabell nadawczych wniesione być winny prawa nabyte przez włościan na mocy Ukazu z dnia 19 Lutego (2 Marca) 1864 r., i Najwyższych Rozkazów: z dnia 18 (30) Marca 1865 r., o uposażeniu gruntami komorników w dobrach rządowych czynszowanych, z dnia 14 (26) Grudnia 1865 r., i z dnia 21 Sierpnia (2 Września) 1866 r., o uposażeniu gruntami włościan bezrolnych z gruntów rządowych, poklasztornych i poproszczowskich, objawionego w odezwie byłego Głównego Naczelnika Własnej Jego CESARSKIEJ MOŚCI Kancelaryi z dnia 30 Sierpnia (11 Września) 1866 r., o uposażeniu gruntami małorolnych i bezrolnych robotników górniczych przy rządowych i górniczych zakładach, i wreszcie innych oddzielnych Najwyższych Rozkazów, dotyczących szczegółowego uposażenia włościan gruntami rządowemi.

Art. 3. Dla każdej gromady wiejskiej, z jakiej bądź liczby osad składającej się, ułożoną być winna jedna tabella nadawcza, bez względu na to, czy do téj wsi należą włościanie, którzy otrzymali grunta na własność na zasadzie jednego lub kilku z wyżej powołanych postanowień.

Uwaga. Tabelle nadawcze spisywane będą w języku ruskim na oddzielnych blankietach, których szemat przy niniejszym łączy się.

Art. 4. Tabelle nadawcze układane być mają przez Kommissarzy Spraw Włościańskich; wszakże w takich wsiach, w których przewidziane będą szczególnie skomplikowane kwestye, tabelle te mogą być układane i przez Kommissyje w ich zupełnym lub zmniejszonym komplecie, albo téż przez delegacye czasowe. Zakres władzy Kommissarzy, delegacyj czasowych i Kommissyj przy układaniu tabell nadawczych jest jednakowy.

Art. 5. Tabelle nadawcze układane być winny:

а) въ очиншеванныхъ казенныхъ имѣніяхъ и въ фольваркахъ, какъ входящихъ въ составъ сихъ имѣній, такъ и отдѣльныхъ, въ присутствіи арендаторовъ таковыхъ имѣній и фольварковъ; въ очиншеванныхъ селеніяхъ, не состоящихъ въ арендѣ, въ присутствіи арендаторовъ смежныхъ казенныхъ фольварковъ или имѣній.

б) въ неочиншеванныхъ казенныхъ имѣніяхъ, а равно въ имѣніяхъ подуховныхъ и помонастырскихъ, въ присутствіи состоящихъ при губернскихъ правленіяхъ ревизоровъ казенныхъ имуществъ, или особо назначенныхъ въ комиссію по крестьянскимъ дѣламъ чиновниковъ финансоваго вѣдомства и арендаторовъ сихъ имѣній.

Примѣчаніе. Въ имѣніяхъ поступающихъ по Высочайшему пожалованію по изданіи указовъ 19 Февраля 1864 г. въ маюратное владѣніе или въ полную собственность частныхъ лицъ, данныя составляются въ присутствіи чиновниковъ финансоваго вѣдомства и владѣльцевъ упомянутыхъ имѣній, или лицъ ими уполномоченныхъ.

в) въ горнозаводскихъ имѣніяхъ, въ присутствіи чиновниковъ, командированныхъ для того по распоряженію горнаго управленія.

Ст. 6. Предварительно составленія данныхъ, финансовое въ Царствѣ управленіе высылаетъ въ подлежащія комиссіи по крестьянскимъ дѣламъ составленные для того списки всѣхъ находящихся въ отдѣлѣ каждой изъ нихъ казенныхъ (въ томъ числѣ помонастырскихъ и подуховныхъ) селеній, съ подраздѣленіемъ ихъ на очиншеванные и неочиншеванные и фольварки.

Ст. 7. Вмѣстѣ съ тѣмъ финансовое управленіе доставляетъ мѣстнымъ комиссіямъ всѣ документы, необходимыя для составленія данныхъ, какъ-то: акты очиншеванія, табели повинностей, планы и проч., а комиссія внутреннихъ дѣлъ доставляетъ тѣмъ же комиссіямъ копии съ престаціонныхъ и добавочныхъ табелей по имѣніямъ помонастырскимъ и подуховнымъ.

Ст. 8. По полученіи изъ финансоваго управленія вышеупомянутыхъ списковъ имѣній, комиссіи по крестьянскимъ дѣламъ назначаютъ общее засѣданіе съ участіемъ въ немъ ревизоровъ казенныхъ имуществъ или чиновниковъ финансоваго управленія, а по имѣніямъ горнозаводскимъ чиновниковъ горнаго управленія.

Ст. 9. На упомянутыхъ засѣданіяхъ комиссіи распредѣляютъ между своими членами занятія по составленію данныхъ съ такимъ расчетомъ, чтобы упомянутые въ 4-й статьѣ чиновники финансоваго вѣдомства имѣли возможность прибыть своевременно во всѣ тѣ селенія, гдѣ присутствіе ихъ необходимо.

Ст. 10. Къ назначеннымъ срокамъ составленія данныхъ, упомянутые чиновники должны прибыть на мѣста ихъ составленія со всѣми необходимыми для сего документами.

а) W oczynszowanych dobrach rządowych i w folwarkach, tak do składu tych dóbr należących, jako i w oddzielnych, w obecności dzierżawców tychże dóbr i folwarków; we wsiach oczynszowanych, niewydzierżawionych, w obecności dzierżawców ościennych dóbr lub folwarków rządowych.

б) W dobrach rządowych nieoczynszowanych, jak również w dobrach poduchownych i poklasztornych, w obecności zostających przy Rządach Gubernijalnych rewizorów rządowych lub urzędników Wydziału Finansowego, oddzielnie do Komisji Spraw Włościańskich wydelegowanych, i dzierżawców tych dóbr.

Uwaga. W dobrach, które w skutek Najwyższego nadania po wydaniu Ukazów z dnia 19 Lutego 1864 r., przechodzą na majoryraty lub na zupełną własność osób prywatnych, tabelle nadawcze układane być winny w obecności urzędników Wydziału Finansowego i właścicieli dóbr pomienionych lub ich pełnomocników.

в) W dobrach górniczych, w obecności urzędników przez Wydział Górnictwa w tym celu wydelegowanych.

Art. 6. Przed ułożeniem tabell nadawczych Zarząd Finansowy w Królestwie prześle do właściwych Komisji Spraw Włościańskich, sporządzone w tym celu wykazy wszystkich znajdujących się w ich okręgach wsi rządowych (a między temi i poklasztornych oraz poduchownych), z podziałem ich na oczynszowane i nieoczynszowane, jako też folwarków.

Art. 7. Jednocześnie, Zarząd Finansowy zakommunikuje właściwym Komisjom wszelkie dowody do ułożenia tabell nadawczych niezbędne, jako to: operaty oczynszowania, tabelle powinności, plany i t. p., a Komisya Spraw Wewnętrznych dostarczy tymże Komisjom kopije tabell prestacyjnych i dodatkowych z dóbr poklasztornych i poduchownych.

Art. 8. Otrzymawszy z Zarządu Finansowego wspomniane wykazy dóbr, Komisye Spraw Włościańskich wyznaczą ogólne posiedzenie, w którym uczestniczyć mają rewizorowie dóbr rządowych lub urzędnicy Zarządu Finansowego, a co do dóbr górniczych urzędnicy Wydziału Górnictwa.

Art. 9. Na rzeczonych posiedzeniach Komisye rozdziela pomiędzy swych członków czynności dotyczące ułożenia tabell nadawczych w taki sposób, aby wspomnieni w art. 4-m urzędnicy Wydziału Finansowego, byli w możności przybyć na czas właściwy do tych wszystkich wsi, w których obecność ich jest niezbędną.

Art. 10. W terminie do ułożenia tabelli nadawczej oznaczonym, pomienieni urzędnicy powinni przybyć na miejsce jej układania, ze wszelkimi niezbędnymi do tego dowodami.

Ст. 11. Коммисары препровождают повѣстки крестьянамъ всѣхъ селеній и фольварковъ, въ которыхъ въ теченіи мѣсяца назначено составленіе данныхъ, а также арендаторамъ и маіоратнымъ владѣльцамъ или ихъ уполномоченнымъ, приглашаемымъ согласно ст. 5 сихъ правилъ при составленіи данныхъ присутствовать, съ обозначеніемъ приблизительнаго срока составленія оныхъ. Затѣмъ, не позже какъ за три дня до пріѣзда на мѣсто, коммисаръ примѣняясь къ 38 статьѣ указа IV 19 Февраля 1864 г. посылаетъ приказъ войту гмины о собраніи сельскаго схода, вызовѣ постороннихъ свидѣтелей и оповѣщеніи вышеупомянутыхъ арендаторовъ.

Примѣчаніе. Неприбытіе поименованныхъ въ статьѣ 5-й лицъ на мѣсто составленія данныхъ въ назначенный срокъ, ни въ какомъ случаѣ не останавливаетъ самаго составленія ихъ.

Ст. 12. По прибытіи на мѣсто коммисаръ удостовѣряется: находятся ли на лицѣ домохозяева сельскаго общества, мѣстный солтысъ и требуемое число постороннихъ свидѣтелей изъ солтысовъ сосѣднихъ деревень, объявляетъ имъ значеніе данной, прочитываетъ передъ сходомъ ст. 44 указа IV и затѣмъ приступаетъ къ составленію протокола.

Ст. 13. Всѣ показанія крестьянъ, представителей казны и арендаторовъ казенныхъ имѣній или фольварковъ, въ коихъ составляютъ данные, свидѣтельства вызванныхъ для разъясненія дѣла арендаторовъ смежныхъ казенныхъ фольварковъ и имѣній, а также постороннихъ свидѣтелей, всѣ доставленные финансовымъ управленіемъ письменные документы и планы, а коммисією внутреннихъ дѣлъ престаціонныя и добавочныя табели, измѣренія состоящихъ при коммисарѣ землемѣровъ, состоявшіяся уже прежде постановленія и рѣшенія учреждений по крестьянскимъ дѣламъ, равно какъ всѣ новыя разслѣдованія и личный осмотръ, служатъ коммисару матеріаломъ для составленія протокола, который въ свою очередь служитъ основаніемъ для составленія данной.

Правила для составленія протокола.

Ст. 14. Въ началѣ протокола излагается время его составленія, названіе имѣнія, съ указаніемъ губерніи, уѣзда и гмины гдѣ оно находится, поименованіе лицъ, присутствовавшихъ при составленіи данной, а также по вызову неявившихся, и документовъ, служившихъ матеріаломъ для данной, объясненіе къ какому разряду имѣній относится селеніе, по которому составляется данная, а именно: принадлежитъ ли оно къ имѣніямъ казеннымъ, помонастырскимъ, подуховнымъ или горнозаводскимъ, или же въ составъ селенія входятъ казенныя земли различныхъ наименованій, и общія свѣдѣнія объ устройствѣ имѣнія.

Art. 11. Kommissarze rozesłają zawiadomienia do włościan wszystkich wsi i folwarków, w których w ciągu miesiąca ułożenie tabell nadawczych ma nastąpić, a także do dzierżawców i właścicieli majoratów lub ich pełnomocników, wezwanych w myśl art. 5 niniejszych przepisów do attentowania przy układaniu tabell nadawczych, z oznaczeniem przybliżonego terminu do ich układania. Następnie nie później jak na trzy dni przed przybyciem na miejsce, Kommissarz w zastosowaniu się do art. 38 Ukazu IV z dnia 19 Lutego 1864 r., nakaze wójtowi gminy zwołać zebranie gromadzkie, zawezwać świadków postronnych, i zawiadomić wyżej wspomnianych dzierżawców.

Uwaga. Nieprzybycie osób w art. 5 wymienionych na miejsce ułożenia tabell nadawczych, w terminie oznaczonym, w żadnym razie nie wstrzymuje samego jej ułożenia.

Art. 12. Po przybyciu na miejsce, Kommissarz przekona się, czy są obecni członkowie gromady wiejskiej, soltys miejscowy, oraz wymagana liczba świadków postronnych z pomiędzy soltysów wsi sąsiednich, wyjaśni im znaczenie tabelli nadawczej, odczyta na zebraniu art. 44 Ukazu IV, a następnie przystąpi do sporządzenia protokołu.

Art. 13. Wszelkie zeznania włościan, przedstawicieli Skarbu i dzierżawców dóbr lub folwarków rządowych, w których układa się tabella nadawcza, poświadczenia dzierżawców ościennych dóbr lub folwarków rządowych, do wyjaśnienia stanu rzeczy przyzwanym, jakoteż świadków postronnych, wszelkie dostarczone przez Zarząd Finansowy dowody piśmienne i plany, a przez Kommissyę Spraw Wewnętrznych tabelle prestacyjne i dodatkowe, pomiary przez jeometrów przy Kommissarzu zostających dokonane, zapadłe już poprzednio postanowienia i decyzje władz do spraw włościańskich, jak również wszelkie nowe śledztwa i osobista rewizja, służyć będą Kommissarzowi za materiały do spisania protokołu, który znowu posłuży za podstawę do ułożenia tabelli nadawczej.

Przepisy do sporządzenia protokołu.

Art. 14. Na początku protokołu wyrażoną być winna: data jego sporządzenia, nazwisko dóbr, z wymienieniem gubernii, powiatu i gminy, w których się one znajdują, wymienienie osób przy ułożeniu tabelli nadawczej obecnych oraz i na wezwanie nieprzybyłych, tudzież dowodów za materyał do tej tabelli posługujących, wyjaśnienie do jakiej kategorii należy wieś, dla której układa się tabella nadawcza, a mianowicie, czy ona należy do dóbr rządowych, poklasztornych, poduchownych lub górniczych, albo też czy wieś składa się z gruntów rządowych różnej nazwy, i wreszcie ogólne wiadomości o urządzeniu dóbr.

Ст. 15. Протоколъ раздѣляется на двѣ части, означаемыя № 1 и 2-мъ, изъ коихъ первая часть подраздѣляется на отдѣлы, соотвѣтственно правамъ усадебниковъ на поступившія въ ихъ собственность земли.

Ст. 16. Въ первую часть протокола по имѣніямъ казеннымъ и горнозаводскимъ включается: описаніе правъ крестьянъ селенія на приобретаемыя ими земли и угодья, съ подраздѣленіемъ усадебниковъ селенія, согласно ст. 14, на отдѣлы (группы), соотвѣтственно тѣмъ законоположеніямъ, на основаніи которыхъ они приобретаютъ права на земли и на угодья, а именно составляя особые отдѣлы какъ для крестьянъ, получившихъ земли въ силу указа 19 Февраля 1864 г., такъ и для крестьянъ получившихъ земли на основаніи Высочайшихъ повелѣній, во 2-й статьѣ исчисленныхъ по каждому изъ нихъ отдѣльно.

Примѣчаніе. Въ каждый протоколъ вносятся только тѣ отдѣлы, къ которымъ принадлежатъ усадебники, составляющіе селеніе.

Ст. 17. Приступая къ опредѣленію правъ крестьянъ на земли и угодья по каждому изъ упомянутыхъ отдѣловъ, комиссаръ на основаніи имѣющихся документовъ и предварительно собранныхъ имъ свѣдѣній опредѣляетъ: а) число усадебъ отдѣла; б) количество земель, переходящихъ въ собственность всѣхъ крестьянъ отдѣла, съ показаніемъ общаго пространства, какъ удобныхъ такъ и неудобныхъ земель и съ объясненіемъ на какихъ данныхъ эти показанія основаны; в) основанныя на документахъ безспорныя права крестьянъ на угодья (сервитуты), съ обозначеніемъ ихъ вида и размѣра и съ указаніемъ основаній, по которымъ эти права предоставлены, и г) общественныя усадьбы и земли, гдѣ таковыя находятся.

Ст. 18. По составленіи предварительнаго опредѣленія правъ крестьянъ на земли и угодья по отдѣламъ, комиссаръ вноситъ въ протоколъ отдѣльными статьями: всѣ дѣлаемые заинтересованными сторонами заявленія, за исключеніемъ упомянутыхъ ниже въ ст. 20, произведенныя имъ разслѣдованія и постановленныя по каждому изъ нихъ рѣшенія, съ указаніемъ, изъявили ли стороны на нихъ удовольствіе или неудовольствіе и подлежатъ ли онѣ обжалованію въ аппелационномъ или въ кассационномъ порядкѣ, куда именно и въ какой срокъ.

Примѣчаніе. Ревизоры казенныхъ имуществъ, чиновники финансоваго управленія и чиновники горнаго вѣдомства присутствуютъ при составленіи данныхъ въ качествѣ представителей казны, съ правомъ обжалованія въ законный срокъ и въ установленномъ порядкѣ состоявшихся при томъ рѣшеній

Art. 15. Protokół dzieli się na dwie części, oznaczone № 1 i 2, z których pierwsza rozpada się na oddziały, odpowiednie prawom osadników do gruntów przeszłych na ich własność.

Art. 16. W pierwszej części protokołu co do dóbr rządowych i górniczych zamieszcza się: opisanie praw włościan do otrzymywanych przez nich gruntów i użytków, z podziałem osadników stosownie do art. 14-go na oddziały (grupy), odpowiednio postanowieniom, na zasadzie których ciż osadnicy nabyli prawa do gruntu i użytków, a mianowicie, robiąc osobne oddziały tak dla tych włościan, którzy otrzymali grunta na mocy Ukazu z d. 19 Lutego 1864 r., jako też dla tych, którzy otrzymali grunta na zasadzie NAJWYŻSZYCH Rozkazów w art. 2 wymienionych, oddzielnie co do każdego z nich.

Uwaga. Do każdego protokołu wnoszone być winny te tylko oddziały, do których należą osadnicy we wsi znajdujący się.

Art. 17. Przystępując do określenia praw włościan do gruntu i użytków w każdym z powyższych oddziałów, Kommissarz na zasadzie posiadanych dowodów, jako też wiadomości poprzednio przez siebie zebranych, oznaczy: a) liczbę osad w oddziale; b) przestrzeń gruntów przechodzących na własność włościan oddziału, z wyszczególnieniem ogólnej przestrzeni, tak gruntów użytkowych jako i nieużytków, i ze wskazaniem na jakich danych wyszczególnienie to jest oparte; c) bezsporne prawa włościan do użytków (służebności), oparte na dowodach, z oznaczeniem ich rodzaju i rozciągłości i ze wskazaniem zasad, na mocy których prawa te są przyznane; i d) osady i grunta gromadzkie gdzie się takowe znajdują.

Art. 18. Po przedwstępnem oznaczeniu praw włościan do gruntu i użytków oddziałami, Kommissarz wniesie do protokołu w oddzielnych pozycjach: wszelkie zeznania stron interessowanych, wyjąwszy wspomniane niżej w art. 20 śledztwa przez niego wyprowadzone i decyzje co do każdego z nich zapadłe, z objaśnieniem, czy strony na takowych decyzjach poprzestały lub nie, a oraz czy one mogą być zaskarżone w drodze appellacyi lub kassacyi i przed jaką mianowicie władzą i w jakim terminie.

Uwaga. Rewizorowie dóbr rządowych, urzędnicy Zarządu Finansowego, jako też urzędnicy Wydziału Górnictwa, attentują przy ułożeniu tabell nadawczych w charakterze przedstawicieli Skarbu, z prawem zaskarżenia w oznaczonym terminie i podług przepisanego w tej mierze porządku, zapadłych w tym przedmio-

коммисаровъ; такимъ же правомъ пользуются арендаторы отдѣльныхъ фольварковъ и всѣхъ фольварковъ, входящихъ въ составъ казенныхъ очиншеванныхъ имѣній, по коимъ составляются данныя, а также лица, получающія послѣ 19 Февраля 1864 г. казенныя имѣнія въ маюратное владѣніе или полную собственность. Арендаторы же смежныхъ казенныхъ имѣній или фольварковъ, присутствуютъ только для разъясненія составителямъ данныхъ всѣхъ обстоятельствъ дѣла, причемъ показанія ихъ записываются въ протоколъ. Въ имѣніяхъ казенныхъ неочиншеванныхъ, арендаторы сихъ имѣній предъявляютъ свои возраженія чрезъ посредство присутствующихъ при составленіи въ сихъ имѣніяхъ данныхъ, въ качествѣ представителей казны, чиновниковъ финансоваго вѣдомства.

Ст. 19. Далѣе комиссаръ разбираетъ споры крестьянъ между собою о правахъ на усадьбы и излагаетъ состоявшіяся по нимъ рѣшенія, съ объясненіемъ что рѣшенія эти могутъ быть обжалованы въ установленный для того закономъ срокъ въ мѣстную комиссію по крестьянскимъ дѣламъ.

Примѣчаніе. Рѣшенія по спорамъ крестьянъ между собою постановляются комиссарами при самомъ составленіи данныхъ, но въ крайнихъ случаяхъ, когда документы и свѣдѣнія, необходимыя для рѣшенія вопроса, не могутъ быть представлены во время составленія ея, опредѣленіе правъ на усадьбу можетъ послѣдовать и послѣ составленія данной, о чемъ оговаривается въ протоколъ и дѣлается отмѣтка въ самомъ актѣ.

Ст. 20. По окончаніи подробнаго опредѣленія поземельныхъ отношеній крестьянъ, комиссаръ на основаніи документовъ и постановленныхъ рѣшеній, показываетъ общее число усадьбъ селенія и пространство переходящей въ собственность крестьянъ земли, а также описываетъ всѣ усадьбы селенія, неопступающія въ собственность крестьянъ, съ указаніемъ мѣста, гдѣ онѣ находятся и основаній, на которыхъ исключены изъ числа приобретаемыхъ крестьянами въ собственность.

Ст. 21. Во вторую часть протокола включаются всѣ заявленія крестьянъ и произведенныя по нимъ разслѣдованія по тѣмъ предметамъ, которые еще не разрѣшены существующими узаконеніями, какъ то: заявленія о пусткахъ въ казенныхъ неочиншеванныхъ имѣніяхъ; о правахъ на сервитуты не основанныхъ на безспорныхъ документахъ; о крестьянскихъ усадьбахъ, находящихся въ пользованіи лицъ некрестьянскаго сословія и объ обмѣнахъ земель, въ имѣніяхъ очиншеванныхъ и неочиншеванныхъ; и въ имѣніяхъ очиншеванныхъ, о размѣрѣ вознагражденія коморниковъ за

cie decyzji Kommissarzy; także prawo służy: dzierżawcom folwarków oddzielnych, jako też wszystkich folwarków należących do składu czynszowanych dóbr rządowych, dla których układają się tabelle nadawcze, jak również osobom otrzymującym po dniu 19 Lutego 1864 r. dobra rządowe na majorat lub na zupełną własność. Dzierżawcy zaś ościennych dóbr lub folwarków rządowych, attendują jedynie w celu dostarczenia układającym tabelle nadawcze wszelkich potrzebnych wyjaśnień, które do protokołu wniesione być winny. W dobrach rządowych nieoczynszowanych, dzierżawcy tych dóbr podają swe zarzuty za pośrednictwem urzędników Wydziału Finansowego, którzy przy układaniu tabelli nadawczej w tych dobrach, w charakterze przedstawicieli Skarbu są obecni.

Art. 19. Następnie Kommissarz rozpoznaje spory włościan pomiędzy sobą o prawa ich do osad, i wyraża zapadłe w tych sporach decyzje, z objaśnieniem, że decyzje te mogą być zaskarżone w terminie przez prawo oznaczonym, do właściwej Kommissyi Spraw Włościańskich.

Uwaga. Decyzje w sporach włościan pomiędzy sobą, Kommissarze postanawiają przy samem układaniu tabell nadawczych; jednakże w razach szczególnych, gdy dowody i wiadomości do rozstrzygnięcia kwestyi niezbędne, nie mogą być przedstawione w czasie układania tabelli, określenie praw do osady nastąpić może i po ułożeniu tabelli, o czem zamieszcza się objaśnienie w protokole, oraz czyni się wzmianka wsamym akcie.

Art. 20. Po ukończeniu szczegółowego określenia gruntowych stosunków włościan, Kommissarz na zasadzie dowodów i postanowionych decyzji, wykaże ogólną liczbę osad we wsi, i przestrzeń gruntów przechodzących na własność włościan, oraz opisze wszystkie osady we wsi, na własność włościan nie przechodzące, ze wskazaniem miejsca gdzie się one znajdują, tudzież zasad, na mocy których wyłączone zostały z liczby osad, przechodzących na własność włościan.

Art. 21. Do drugiej części protokołu wniesione być winny wszystkie zeznania włościan, tudzież śledztwa wyprowadzone w tych przedmiotach, które jeszcze przez istniejące przepisy rozstrzygniętemi nie zostały, jako to: zeznania o pustkach w dobrach rządowych nieoczynszowanych; o prawie do służebności, na dowodach bezspornych nie opartem; o osadach włościańskich, będących w posiadaniu osób stanu niewłościańskiego i o zamianach gruntów w dobrach czynszowanych i nieoczynszowanych; oraz w dobrach czynszowanych, o wysokości wynagrodzenia dla komorników za służebności, pastwiska, tudzież co

пастбищный сервитутъ, а также по жалобамъ на очиншевание вообще, когда будетъ предположено произвести измѣненія въ устройствѣ имѣнія или дополнить крестьянскій надѣлъ.

Ст. 22. По селеніямъ подуховнымъ и помонастырскимъ протоколъ раздѣляется также на двѣ части, означаемыя № № 1 и 2.

Ст. 23. Первая часть протокола составляется тѣмъ же порядкомъ и на тѣхъ же основаніяхъ, какія указаны выше для имѣній казенныхъ и горнозаводскихъ, съ тою лишь разницею, что такъ какъ на крестьянѣ имѣній помонастырскихъ и подуховныхъ распространяются всѣ законоположенія, относящіяся къ крестьянамъ имѣній частныхъ, то, при составленіи первой части протокола, комиссаръ въ первомъ отдѣлѣ его опредѣляетъ съ начала права крестьянъ на усадьбы (какъ занятыя, такъ и въ пустѣ находящіяся) и угоды на основаніи Высочайшаго указа 26 Мая 1846 г.; потомъ усадьбы, хотя не подлежащія дѣйствию вышеупомянутаго указа 1846 г., но поступающія въ собственность крестьянъ, вмѣстѣ съ правомъ на угоды, на основаніи указа 19 Февраля 1864 г., и затѣмъ усадьбы и земли общественныя.

Ст. 24. Во вторую часть протокола комиссаромъ вписываются всѣ изслѣдованія и заключенія по дѣламъ о возстановленіи правъ крестьянъ по неправильнымъ обмѣнамъ и нарушеннымъ сервитутамъ, въ случаяхъ указанныхъ въ Высочайшемъ повелѣніи, изложенномъ въ ст. 32 экстреннаго журнала постановленій Учредительнаго Комитета.

Ст. 25. На имѣющія образоваться селенія, вслѣдствіе раздачи свободныхъ казенныхъ, помонастырскихъ и подуховныхъ земель безземельнымъ крестьянамъ и отставнымъ солдатамъ, въ протоколъ вписывается число участковъ розданной упомянутымъ лицамъ земли, съ показаніемъ общаго ея пространства.

Правила для составленія данныхъ.

Ст. 26. Данная заключаетъ въ себѣ на левой страницѣ листа № № усадьбъ по порядку, фамиліи и имена усадебниковъ, количество земли, которымъ каждый изъ нихъ владѣетъ, съ подраздѣленіемъ, если это возможно, на огородныя, нахатныя, луговныя, пастбищныя и неудобныя, въ противномъ же случаѣ съ показаніемъ отдѣльно для каждаго усадебника общаго количества удобной и общаго количества неудобной земли. Неудобныя земли, не находящіяся въ предѣлахъ отдѣльныхъ усадьбъ, какъ то: улицы, дороги, воды и т. п. вписываются въ концѣ данной общимъ итогомъ. На правой бѣловой страницѣ листа вписываются признанныя крестьянамъ права на сервитуты, съ обозначеніемъ мѣста и съ точнымъ опредѣленіемъ

до skarg на czynszowanie w ogólności, kiedy zamierzonom będzie zaprowadzenie zmiany w urządzeniu dóbr lub uzupełnienie uposażenia włościan.

Art. 22. Co do wsi poduchownych i poklasztornych, protokół dzieli się również na dwie części, oznaczone № № 1 i 2.

Art. 23. Pierwsza część protokołu sporządzoną być winna według tego samego porządku i na tych samych zasadach, jakie powyżej dla dóbr rządowych i górniczych przepisane zostały, z tą tylko różnicą, że gdy do włościan dóbr poklasztornych i poduchownych stosują się wszystkie przepisy, odnoszące się do włościan dóbr prywatnych, przy sporządzeniu więc pierwszej części protokołu, Kommissarz w pierwszym oddziale takowego określi naprzód prawa włościan do osad (tak zajętych jako i pustkujących) i do użytków na zasadzie NAJWYŻSZEGO Ukazu z d. 26 Maja 1846 r.; następnie takie osady, które chociaż nie podchodziły pod przepisy rzeczzonego Ukazu z r. 1846, lecz przechodzą na własność włościan wraz z prawem do użytków, na zasadzie Ukazu z dnia 19 Lutego 1864 r., i wreszcie osady i grunta gromadzkie.

Art. 24. Do drugiej części protokołu, Kommissarz wpisze całe śledztwo i konkluzję w sprawach dotyczących przywrócenia włościanom praw z tytułu nielegalnych zamian i naruszenia służebności, w przypadkach wskazanych w NAJWYŻSZYM Rozkazie, zawartym w poz. 32 protokołu dodatkowego postanowień Komitetu Urządzącego.

Art. 25. Co do wsi, które utworzyć się mają w skutek rozdania dyspezcycyjnych gruntów rządowych, poklasztornych i poduchownych, włościanom bezrolnym i żołnierzom dymisyonowanym, do protokołu wpisuje się liczba działów gruntu, pomiędzy rzeczzone osoby rozdanych, z wykazaniem ogólnej ich przestrzeni.

Przepisy do układania tabell nadawczych.

Art. 26. Tabella nadawcza zawiera w sobie na lewej stronie arkusza numeracyi kolejne osady, nazwiska i imiona osadników, przestrzeń gruntu, jaką każdy z nich posiada, z podziałem na ogrody, grunta orne, łąki, pastwiska i nieużytki, jeśli to jest możebnem, a w razie przeciwnym, z wykazaniem oddzielnie przy każdym osadniku, ogólnej przestrzeni gruntów użytkowych i nieużytków. Użytki znajdujące się nie w granicach pojedynczych osad, jako to: ulice, drogi, wody i t. p. wykazują się na końcu tabelli nadawczej w cyfrze ogólnej. Na prawej, czystej stronie arkusza, zapisują się przyznane włościanom prawa do służebności, ze wskazaniem miejscowości i ze scisłym oznaczeniem ich rodzaju i rozciągłości, a oraz robią się adnotacye o osad-

ихъ вида и размѣра, а также дѣлаются отмѣтки о спорныхъ усадьбахъ если въ томъ представится надобность.

Ст. 27. Данная раздѣляется на части соотвѣтственно отдѣламъ первой части протокола. Части сии, записываемыя во 2-й графѣ данной означаются слѣдующими рубриками:

Усадьбы, подходящія подѣ дѣйствіе указовъ 19 Февраля (2 Марта) 1864 года.

Подъ этою рубрикою вписываются:

а) въ имѣніяхъ казенныхъ очиншеванныхъ, всѣ усадьбы, переходящія въ собственность крестьянъ въ силу 13-й статьи Высочайшаго указа 19 Февраля, объ устройствѣ крестьянъ;

б) въ имѣніяхъ казенныхъ неочиншеванныхъ, всѣ усадьбы поступающія въ собственность крестьянъ всѣхъ разрядовъ на основаніи ст. 1, 5 и 14 указа 19 Февраля, объ устройствѣ крестьянъ;

в) по имѣніямъ помонастырскимъ и подуховнымъ, какъ усадьбы, подходившія подѣ дѣйствіе указа 26 Мая 1846 г., такъ и образовавшіяся послѣ изданія сего указа усадьбы крестьянъ хозяевъ и коморниковъ, переходящія въ ихъ собственность на основаніи указа 19 Февраля 1864 г., за исключеніемъ земельныхъ участковъ поступающихъ въ собственность сельскихъ работниковъ (коморниковъ и проч.), на основаніи Высочайшаго повелѣнія 18 (30) Марта 1865 года, о чемъ и объяснено ниже въ соотвѣтствующей рубрикѣ;

Примѣчаніе. Если кому либо изъ коморниковъ, получающихъ свои участки въ силу указа 19 Февраля 1864 г., будетъ, за отказъ отъ права на строенія предоставлено въ силу Высочайшаго повелѣнія 18 (30) Марта 1865 г., полтора морга добавочной земли, то эти участки, записываются, вмѣстѣ съ ихъ надѣлами, въ сей же части данной.

д) въ имѣніяхъ горнозаводскихъ, всѣ усадьбы горнозаводскихъ крестьянъ и работниковъ, получившихъ ихъ въ собственность на основаніи указа 19 Февраля 1864 г. (ст. 630 постановл. Учредительнаго Комитета), а также добавочные участки, предоставленные тѣмъ же горнозаводскимъ работникамъ по Высочайшему повелѣнію, объявленному 30 Августа (11 Сентября) 1866 г.;

е) послѣ усадьбы и земель, поступающихъ въ собственность отдѣльныхъ лицъ, вписываются усадьбы и земли общественныя, съ объясненіемъ принадлежать ли онѣ всѣмъ крестьянамъ селенія или нѣкоторымъ усадьбамъ.

дахъ спорныхъ, jeżeli tego okaże się potrzeba.

Art. 27. Tabella nadawcza dzieli się na części odpowiednie oddziałom pierwszej części protokołu. Części te zapisywane w 2-jej rubryce tabelli nadawczej, oznaczone być mają następującymi tytułami:

Osady podchodzące pod przepisy Ukazów z dnia 19 Lutego (2 Marca) 1864 roku.

Pod tym tytułem winny być wpisane:

a) W dobrach rządowych czynszowanych, wszystkie osady, które przechodzą na własność włościan na mocy art. 13 NAJWYŻSZEGO Ukazu z dnia 19 Lutego, o urządzeniu włościan.

b) W dobrach rządowych nieoczynszowanych, wszystkie osady, które przechodzą na własność włościan wszelkiej kategorii na zasadzie art. 1, 5 i 14 Ukazu z dnia 19 Lutego o urządzeniu włościan.

c) W dobrach poklasztornych i poduchownych, tak osady, które podchodziły pod przepisy Ukazu z dnia 26 Maja 1846 r., jako i utworzone po wydaniu tego Ukazu osady włościan gospodarzy i komorników, przechodzące na ich własność na zasadzie Ukazu z dnia 19 Lutego 1864 r., wyjąwszy grunta przechodzące na własność robotników wiejskich (komorników i innych) na zasadzie NAJWYŻSZEGO Rozkazu z dnia 18 (30) Marca 1865 r., o czym objaśnia się niżej pod odpowiednim tytułem.

Uwaga. Jeżeli któremukolwiek komornikowi, otrzymującemu grunt na mocy Ukazu z dnia 19 Lutego 1864 r., w zamian za prawo do budowli, przyznano na mocy NAJWYŻSZEGO Rozkazu z dnia 18 (30) Marca 1865 r., półtora morga gruntu dodatkowego, to części te pomieszczone być winny wraz z samem uposażeniem w tej samej części tabelli nadawczej.

d) W dobrach górniczych wszystkie osady włościan i robotników górniczych, którzy otrzymali je na własność na zasadzie Ukazu z d. 19 Lutego 1864 r. (poz. 630 post. Komit. Urządz.); jako też grunta dodatkowe, nadane tymże robotnikom górniczym w skutek NAJWYŻSZEGO Rozkazu w dniu 30 Sierpnia (11 Września) 1866 r. objawionego.

e) Po osadach i gruntach na własność pojedynczych osób przechodzących, wpisane być winny osady i grunta gromadzkie, z objaśnieniem czy te należą do wszystkich włościan całej wsi, czy też tylko do niektórych osad.

Усадьбы и земли, поступающія въ собственность крестьянъ въ силу Высочайшаго повелѣнія 18 (30) Марта 1865 года.

Подъ этою рубрикою вписываются усадьбы и земельные участки малоземельныхъ сельскихъ работниковъ при фольваркахъ въ очиншеванныхъ казенныхъ имѣніяхъ, а равно земельные участки, которые на основаніи 10 ст. указа 19 Февраля 1864 г. и ст. 71 постановлений Учредительнаго Комитета, не могли поступить въ собственность коморниковъ въ имѣніяхъ казенныхъ неочиншеванныхъ и во всѣхъ помонастырскихъ и подуховныхъ, но которые переходятъ въ ихъ собственность на основаніи Высочайшаго повелѣнія 18 (30) Марта 1865 г.

Земли, поступающія въ собственность крестьянъ на основаніи Высочайшаго указа 14 (26) Декабря 1865 г. изъ подуховныхъ имѣній.

Подъ этою рубрикою вписываются всѣ лица, которымъ розданы въ собственность земли изъ подуховныхъ имѣній на основаніи § 5-го Высочайше утвержденныхъ дополнительныхъ правилъ къ указу объ устройствѣ свѣтскаго римско-католическаго духовенства и ст. 75 и 79 экстреннаго журнала постановлений Учредительнаго Комитета, состоявшихся въ развитіи упомянутаго Высочайшаго указа.

Земли, поступающія въ собственность крестьянъ на основаніи Высочайшаго повелѣнія 21 Августа (2 Сентября) 1866 г.

Подъ этою рубрикою вписываются всѣ лица, которымъ розданы земли въ собственность изъ казенныхъ и помонастырскихъ земель въ силу сего Высочайшаго повелѣнія.

Примѣчаніе. Лица, которымъ розданы земли въ собственность въ силу особыхъ Высочайшихъ повелѣній, какъ напри- мѣръ Высочайшаго повелѣнія 18 (30) Марта 1865 г. о надѣленіи старообрядцевъ, записываются подъ особую рубрикою, съ обозначеніемъ того Высочайшаго повелѣнія, на основаніи коего они надѣлены.

Земли, поступающія въ собственность горныхъ рабочихъ на основаніи Высочайшаго повелѣнія, объявленнаго 30 Августа (11 Сентября) 1866 г.

Подъ этою рубрикою вписываются всѣ малоземельные и безземельные горные рабочіе при казенныхъ горно-промышленныхъ заводахъ, рудникахъ, кояхъ и проч. горно-промышленныхъ заведе-

Осady и grunta przechodzące na własność włościan na mocy Najwyższego Rozkazu z dnia 18 (30) Marca 1865 roku.

Pod tym tytułem wpisywać należy osady i grunta małorolnych robotników wiejskich przy folwarkach w dobrach rządowych oczyszczanych, jak również grunta, które, stosownie do art. 10 Ukazu z dnia 19 Lutego 1864 r., i pozycyi 71 postanowień Komitetu Urządzającego nie mogły przejść na własność komorników w dobrach rządowych nie oczyszczanych, tudzież we wszystkich dobrach poklasztornych i poduchownych, lecz które na ich własność przechodzą na zasadzie NAJWYŻSZEGO Rozkazu z dnia 18 (30) Marca 1865 r.

Grunta przechodzące na własność włościan na zasadzie Najwyższego Ukazu z dnia 14 (26) Grudnia 1865 roku z dóbr poduchownych.

Pod tym tytułem wpisane być winny wszystkie osoby, którym oddano na własność grunta z dóbr poduchownych na zasadzie § 5 NAJWYŻEJ zatwierdzonych przepisów dodatkowych do Ukazu o urządzeniu Duchowieństwa Świeckiego Rzymsko-Katolickiego, tudzież pozycyi 75 i 79 protokołu dodatkowego postanowień Komitetu Urządzającego, w rozwinięciu tegoż NAJWYŻSZEGO Ukazu zapadłych.

Grunta przechodzące na własność włościan na zasadzie Najwyższego Rozkazu z dnia 21 Sierpnia (2 Września) 1866 r.

Pod tym tytułem zapisane być mają wszystkie osoby, którym nadano na własność grunta z dóbr rządowych i poklasztornych na mocy rzeczzonego NAJWYŻSZEGO Rozkazu.

Uwaga. Osoby, którym nadano grunta na własność na mocy oddzielnych NAJWYŻSZYCH Rozkazów, jak na przykład, NAJWYŻSZEGO Rozkazu z dnia 18 (30) Marca 1865 r., o uposażeniu starowierców; zapisywane być winny pod oddzielnym tytułem, z wymienieniem tego NAJWYŻSZEGO Rozkazu, na zasadzie którego oni uposażeni zostali.

Grunta przechodzące na własność robotników górniczych na zasadzie Najwyższego Rozkazu z dnia 30 Sierpnia (11 Września) 1866 roku.

Pod tym tytułem wpisani być winni wszyscy małorolni i bezrolni robotnicy górniczy przy rządowych fabrykach, kopalniach i t. p. zakładach górniczych, którzy otrzymali grunta na mocy tego NAJWYŻSZEGO

ніяхъ, получившіе земли въ собственность въ силу сего Высочайшаго повелѣнія и состоявшіеся во исполненіе оного постановленія Учредительнаго Комитета по ст. 767.

Ст. 28. Число и номерация частей въ каждой данной зависятъ отъ состава селенія. Въ данную вписываются только тѣ части, которымъ въ селеніи есть соответствующія усадьбы.

Ст. 29. По вписаніи въ данную всѣхъ усадьбъ и земель селенія подводятся итоги по каждой изъ частей данной отдѣльно и затѣмъ общій итогъ всѣхъ земель, переходящихъ въ собственность крестьянъ селенія.

Ст. 30. По подведеніи общаго итога дѣлается надпись: по сей данной поступаетъ въ собственность крестьянъ деревни N. земли удобной 00 и неудобной 00, прописью и цифрами.

Ст. 31. Протоколъ и составленная на основаніи оной данная прочитываются при постороннихъ свидѣтеляхъ и подписываются на мѣстѣ комиссаромъ и представителями казны, а также и всѣми лицами при составленіи данной присутствовавшими, если они того пожелаютъ; причемъ лицамъ, заявившимъ неудовольствіе на состоявшіяся при составленіи протокола рѣшенія и имѣющимъ право обжалованія, комиссаромъ выдаются свидѣтельства на обжалованія въ мѣсячный, считая отъ дня выдачи свидѣтельства, срокъ, о чемъ записывается въ концѣ протокола.

Ст. 32. Комиссаръ доставляетъ составленную имъ данную, вмѣстѣ съ протоколомъ и относящимся къ ней документами въ мѣстную комиссію, прилагая при этомъ свѣдѣнія извлекаемыя имъ изъ самой данной и изъ книги народонаселенія, по формѣ установленной для таковыхъ при ликвидационныхъ табеляхъ частныхъ имѣній.

Ст. 33. Представленные комиссарами данныя разсматриваются въ мѣстной комиссіи порядкомъ, установленнымъ для разсмотрѣнія ликвидационныхъ табелей; причемъ въ засѣданіяхъ комиссіи, присутствуетъ, съ правомъ голоса, чиновникъ финансоваго вѣдомства по назначенію финансоваго управленія.

Ст. 34. Разсмотрѣнныя такимъ образомъ въ комиссіяхъ данныя, по соблюденіи ими затѣмъ всѣхъ правилъ, установленныхъ для ликвидационныхъ табелей и изложенныхъ въ §§ 23—28 главы II. ст. 375 постановленій Учредительнаго Комитета, представляются въ центральную по крестьянскимъ дѣламъ комиссію.

Предѣлы власти комиссаровъ при составленіи данныхъ.

Ст. 35. Комиссаръ, при составленіи данной, дѣйствуетъ

Розказу и западлего в wykonaniu onego postanowienia Komitetu Urządzającego pod pozycją 767.

Art. 28. Liczba i numeracja części w każdej tabelli nadawczej zależy od składu wsi. Do tabelli nadawczej wpisują się te tylko części, którym odpowiednie osady znajdują się we wsi.

Art. 29. Po wpisaniu do tabelli nadawczej wszystkich osad i gruntów całej wsi, należy każdą oddzielną część podsumować, a następnie zrobić zebranie ogólne wszystkich gruntów, przechodzących na własność włościan każdej wsi.

Art. 30. Po zrobieniu zebrania ogólnego zamieszcza się napis następujący: podług niniejszej tabelli nadawczej przechodzi na własność włościan wsi N. gruntów użytkowych 00 i nieużytków 00, cyframi i literami.

Art. 31. Protokół i tabella nadawcza na podstawie jego ułożona, winny być odczytane w obecności świadków postronnych i podpisane na miejscu przez Komisarza i przedstawicieli Skarbu, jako też przez wszystkie osoby, które przy ułożeniu tabelli nadawczej były obecne, jeżeli one tego żądają; przyczem, osobom któreby nie poprzestały na decyzjach Komisarza, przy sporządzeniu protokołu postanowionych, i którym służy prawo zaskarżenia, Komisarz wyda świadectwa na zaskarżenie w przeciągu jednego miesiąca, licząc od daty wydania tegoż świadectwa, i o tém na końcu protokołu nadmienić.

Art. 32. Komisarz przedstawi ułożoną przez siebie tabelę nadawczą wraz z protokołem i odnoszącemi się do niej dowodami miejscowej Komisji Spraw Włościańskich, załączwszy przytem wiadomości wyciągnięte przez niego tak z samej tabelli nadawczej, jako i z ksiąg ludności, według formy przepisanej dla podobnych wykazów przy tabellach likwidacyjnych z dóbr prywatnych.

Art. 33. Przedstawione przez Komisarzy tabelle nadawcze rozpoznawane będą w właściwej Komisji Spraw Włościańskich, podług porządku, przepisanego dla rozpoznawania tabell likwidacyjnych; przyczem w posiedzeniach Komisji uczestniczy z prawem głosu urzędnik Wydziału Finansowego, przez Zarząd Finansowy wyznaczony.

Art. 34. Tabelle nadawcze przez Komisję w ten sposób rozpoznane, z zachowaniem przytem wszystkich przepisów co do tabell likwidacyjnych postanowionych, a w §§ 23—28 Rozdziału II poz. 375 postanowień Komitetu Urządzającego zawartych, przedstawione być winny Komisji Centralnej Spraw Włościańskich.

Zakres władzy Komisarzy przy układaniu tabell nadawczych.

Art. 35. Komisarz układający tabelę nadawczą działa

въ предѣлахъ власти комиссін и по всѣмъ вопросамъ или постановляеть рѣшеніе или составляетъ заключеніе.

Ст. 36. Постановленныя комиссаромъ рѣшенія могутъ быть или окончательныя или неокончательныя.

Ст. 37. Окончательныя рѣшенія постановляются комиссаромъ:

а) въ казенныхъ имѣніяхъ окончательно устроенныхъ по правиламъ обь очиншеваніи:

по опредѣленію на основаніи ст. 13 указа объ устройствѣ правъ крестьянъ на земли, по распоряженію правительства имъ отведенныя, какъ запятныя крестьянами, такъ и выпустъ находящіяся и на угодья имъ предоставленныя;

по неправильнымъ претензіямъ крестьянъ на земли и угодья имъ по упомянутой статьѣ 13-й не принадлежащія, и по жалобамъ крестьянъ на очиншеваніе, когда по разслѣдованіи окажется, что выгоды ихъ при очиншеваніи не уменьшены.

б) въ имѣніяхъ казенныхъ не устроенныхъ по правиламъ обь очиншеваніи, а равно въ имѣніяхъ монастырскихъ и подуховныхъ

по тѣмъ дѣламъ, которыя на основаніи § 30 ст. 375 постановленій Учредительнаго Комитета, предоставлены окончательному рѣшенію комиссара при повѣркѣ ликвидационныхъ табелей, за исключеніемъ дѣлъ въ имѣніяхъ казенныхъ неочиншеванныхъ, о пусткахъ, о правахъ крестьянъ на сервитуты и обь обмѣнахъ земель.

в) по всѣмъ вообще имѣніямъ: опредѣленіе правъ малоземельныхъ сельскихъ работниковъ (коморняковъ и пр.) на усадьбы и земли.

Примѣчаніе. По отводу къ однимъ мѣстамъ участковъ малоземельныхъ сельскихъ работниковъ, а также по перенесенію и замѣнѣ присужденныхъ имъ строеній, комиссаръ постановляетъ рѣшенія въ I-й инстанціи на основаніи статей 301 и 406 постановленій Учредительнаго Комитета.

Ст. 38. По всѣмъ прочимъ дѣламъ, комиссаръ постановляетъ рѣшенія въ первой инстанціи, за исключеніемъ случаевъ, въ которыхъ онъ на основаніи слѣдующей 39-й статьи составляетъ только заключеніе.

Ст. 39. Комиссаръ ограничивается составленіемъ заключенія въ слѣдующихъ случаяхъ:

а) въ имѣніяхъ казенныхъ окончательно устроенныхъ по правиламъ обь очиншеваніи, по жалобамъ крестьянъ на очиншеваніе, когда таковыя будутъ признаны подлежащими разбору и когда при томъ будетъ предположено произвести измѣненія въ устройствѣ

въ zakresie władzy Komissey i we wszelkich kwestjach, albo postanawia decyzje, albo téż wynurza opinie.

Art. 36. Decyzje Komissarzy mogą być ostateczne lub nieostateczne.

Art. 37. Komissarze wydają ostateczne decyzje:

a) w dobrach rządowych, ostatecznie urządzonych, podług przepisów o czynszowaniu:

co do określenia na zasadzie art. 13 Ukazu o urządzeniu włościan praw ich do gruntów, z rozporządzenia rządu dla nich wyznaczonych, tak zajętych przez włościan jako i pustkujących, tudzież praw do przyznanych im użytków;

co do niewłaściwych pretensyj włościan do gruntów i użytków, które do nich według powołanego art. 13 nie należą; i

co do skarg włościan na czynszowanie, jeżeli ze śledztwa okaże się, że włościanie nie ponieśli straty na czynszowaniu.

b) w dobrach rządowych nieurządzonych, według przepisów o czynszowaniu, jak również w dobrach poklasztornych i poduchownych:

w takich sprawach, które stosownie do § 30 poz. 375 postanowień Komitetu Urządzającego, podlegają ostatecznemu zadecydowaniu Komissarza przy sprawdzeniu tabell likwidacyjnych, wyjąwszy sprawy w dobrach rządowych nieczynszowanych, dotyczące pustek, praw włościan do służebności i zamiany gruntów.

c) we wszystkich w ogólności dobrach: określenie praw małorolnych robotników wiejskich (komorników i innych) do osad i gruntów.

Uwaga. Co do odseparowania w jednym miejscu gruntów dla małorolnych robotników wiejskich, tudzież co do przeniesienia i zamiany przyznanych im budowli, Komissarz wydaje decyzje w I-jej instancji na zasadzie pozycji 301 i 406 postanowień Komitetu Urządzającego.

Art. 38. We wszystkich innych sprawach, Komissarz decyduje w pierwszej instancji, wyjąwszy przypadki, w których stosownie do poniższego artykułu 39, jedynie wnioski podaje.

Art. 39. Komissarz ograniczy się na podaniu wniosków w następujących przypadkach:

a) w dobrach rządowych, podług przepisów o czynszowaniu ostatecznie urządzonych, co do skarg włościan przeciwko czynszowaniu, gdy te za podpadające rozpoznaniu uznane zostaną, i jeżeli przytem będzie zamierzonym zaprowadzenie zmiany w urządzeniu dóbr lub

имѣній или дополнять крестьянскій надѣлъ (постанов. Учредительнаго Комитета ст. 215) и по вознагражденію коморниковъ за пистбищный сервитутъ (ст. 698 постанов. Учредительнаго Комитета);

б) въ имѣніяхъ казенныхъ окончательно не устроенныхъ по правиламъ объ очиншеваніи, по разбору дѣлъ о пусткахъ, о правахъ крестьянъ всѣхъ наименованій на сервитуты и объ обмѣнахъ земель;

в) въ имѣніяхъ казенныхъ, какъ устроенныхъ, такъ и не устроенныхъ по правиламъ объ очиншеваніи, по вопросу о крестьянскихъ усадьбахъ находящихся въ пользованіи лицъ некрестьянскаго сословія;

д) въ имѣніяхъ помонастырскихъ и подуховныхъ, по заявленіямъ крестьянъ о неправильныхъ обмѣнахъ и нарушенныхъ сервитутахъ, восстановление которыхъ на основаніи 32-й ст. экстреннаго журнала постановленій Учредительнаго Комитета невозможно.

Примѣчаніе. Въ этомъ послѣднемъ случаѣ, коммисіи кромѣ представленія въ центральную коммисію своего заключенія, представляютъ также подробный проектъ отвода и раздачи крестьянамъ слѣдующихъ имъ земель въ вознагражденіе за неправильные обмѣны и нарушенные сервитуты.

Ст. 40. Жалобы на рѣшенія комиссаровъ, состоявшіяся при составленіи данныхъ, подаются на основаніи правилъ установленныхъ §§ 32 и 33 наставленія коммисіямъ по крестьянскимъ дѣламъ для повѣрки ликвидационныхъ табелей (ст. 375 постанов. Учредительнаго Комитета); относительно же приведенія въ исполненіе рѣшеній соблюдаются правила, изложенныя въ §§ 35, 36 и 37 того же наставленія.

Порядокъ разсмотрѣнія и утвержденія данныхъ.

Ст. 41. Разсмотрѣніе и разрѣшеніе апелляціоннымъ и кассационнымъ порядкомъ жалобъ, поданныхъ на рѣшенія, постановленія при составленіи данныхъ, а также разсмотрѣніе ревизіоннымъ порядкомъ и утвержденіе сихъ послѣднихъ именемъ Учредительнаго Комитета, возлагается на центральную коммисію по крестьянскимъ дѣламъ, въ которой при семъ присутствуетъ заведывающій финансовымъ въ Царствѣ Польскомъ управленіемъ или другой представитель финансоваго вѣдомства.

Ст. 42. Жалобы на рѣшенія, состоявшіяся при составленіи данныхъ, разсматриваются и разрѣшаются центральной коммисіею на основаніи правилъ, установленныхъ ст. 7 и 8 Высочайше утвержденнаго постановленія Комитета по дѣламъ Царства Польскаго, изложеннаго въ ст. 490 постановленій Учредительнаго Комитета.

Ст. 43. По предметамъ, указаннымъ въ п. п. а, б, и в ст. 39-й

азуполненіе уposażенія влошчяньскаго (постан. Комит. Урядз. поз. 215), tudziez co do wynagrodzenia, komornikowъ за służebność pastwiska, (poz. 698 post. Komit. Uрядz);

б) w dobrachъ rządowych, podługъ przepisowъ o czynszowaniu ostatecznie nieurządzonych, co do rozpoznania spraw, dotyczących: pustek, prawa wloščian wszelkiej nazwy do służebności i zamiany gruntowъ;

в) w dobrachъ rządowych, takъ urządzonych jako i nieurządzonych podługъ przepisowъ o czynszowaniu, co do kwestyi o osady wloščiańskie, będące w posiadaniu osóbъ stanu niewloščiańskiego;

д) w dobrachъ poklasztornychъ i poduchownych, co do zażaleń wloščian z powodu nielegalnej zamiany gruntowъ lub naruszenia służebności, przywrócenie których stosownie do pozycyi 32 protokółu dodatkowego postanowień Komitetu Uрядzającego nie jest możebnem.

Uwaga. W tymъ ostatnimъ razie, Kommissye obokъ przedstawienia Komissyi Centralnej swychъ wnioskowъ, powinny takъżе przedstawić szczególowy projektъ wyznaczenia i oddania wloščianomъ przynależnychъ imъ gruntowъ, tytułemъ wynagrodzenia za nielegalną zamianę i naruszenie służebności.

Art. 40. Skargi przeciwko decyzjomъ Komissarzy, przy układaniu tabellъ nadawczychъ wydanymъ, podawane być winny z zastosowaniem się do przepisowъ, zawartychъ w §§ 32 i 33 Instrukcyi dla Komissyjъ Spraw Wloščiańskich do sprawdzania tabellъ likwidacyjnych (poz. 375 post. Komit. Uрядz.); pod względemъ zaś wprowadzenia decyzyjъ w wykonanie, zachowane być winny przepisy w §§ 35, 36 i 37 tegożъ postanowienia zawarte.

Porządekъ rozpoznawania i zatwierdzania tabellъ nadawczychъ.

Art. 41. Rozpoznanie i zadecydowanie w drodze appellacyi lub kassacyi skargъ, wniesionychъ przeciwko decyzjomъ przy układaniu tabellъ nadawczychъ wydanymъ, jako téżъ rozpoznanie sposobemъ rewizyi i zatwierdzenie tychъ tabellъ w imieniu Komitetu Uрядzającego, wkłada się na Komissyę Centralną Spraw Wloščiańskich, w której przytemъ uczestniczyć ma Zawiadujący Zarządemъ Finansowymъ w Królestwie Polskiemъ, lub inny przedstawiciel Wydziału Finansowego.

Art. 42. Skargi przeciwko decyzjomъ przy układaniu tabellъ nadawczychъ wydanymъ, winny być przez Komissyę Centralną rozpoznawane i decydowane na zasadzie przepisowъ artykułu 7 i 8 Najwyżejъ zatwierdzonego postanowienia Komitetu do Sprawъ Królestwa Polskiego, w pozycyi 490 postanowień Komitetu Uрядzającego zawartego.

Art. 43. Sprawy dotyczące przedmiotowъ wymienionychъ pod

настоящихъ правилъ, центральная коммисія вноситъ свои представленія на разрѣшеніе Учредительнаго Комитета, впредь до предоставленія ей права окончательнаго рѣшенія сихъ дѣлъ.

Ст. 44. Въ порядкѣ повѣрки и утвержденія данныхъ, центральная коммисія руководствуется п. 9 ст. 490 постановленій Учредительнаго Комитета.

Ст. 45. По утвержденіи данной на каждое селеніе, центральная коммисія передаетъ копію съ оной финансовому управленію, по требованіямъ котораго немедленно исключаются изъ подлежащихъ ипотеки поступающія въ собственность крестьянъ земли и висятся въ ипотечные указатели, утвержденныя за крестьянами права на сервитуты, порядкомъ установленнымъ для того въ 32—34 ст. ст. Высочайше утвержденныхъ 4 (16) Августа 1865 г. правилъ о выдачѣ ликвидационныхъ листовъ.

Порядокъ введенія въ дѣйствіе данныхъ.

Ст. 46. Подлинныя окончательно утвержденныя данныя отсылаются для введенія ихъ въ дѣйствіе въ мѣстныя коммисіи по крестьянскимъ дѣламъ, съ сообщеніемъ рѣшеній по поданнымъ возраженіямъ и по представленнымъ мѣстными коммисіями заключеніямъ.

Ст. 47. По полученіи окончательно утвержденной данной, коммисія снимаетъ съ оной на печатномъ бланкѣ копію, дѣлаетъ на копіи надпись (*), прошнуровываетъ и съ приложеніемъ печати, отсылаетъ таковую на храненіе въ губернское правленіе.

Ст. 48. По снятіи копій, подлинная данная отсылается въ мѣстному комиссару, который выдаетъ съ нея прошнурованную копію сельскому солтысу съ надписью (**) и приложеніемъ печати.

Форма надписи.

(*) На основаніи ст. постановленій Учредительнаго Комитета, сія копія съ окончательно-утвержденной данной на селеніе NN списана въ NN Коммисіи по крестьянскимъ дѣламъ для храненія въ Губернскомъ Правленіи.
(число, мѣсяцъ и годъ) (Подпись Предсѣдателя Коммисіи или его Товарища)

Форма надписи.

(**) На основаніи ст. постановленій Учредительнаго Комитета, сія копія съ окончательно утвержденной данной выдана Комиссаромъ NN сельскому солтысу селенія NN (имя солтыса).
(число, мѣсяцъ и годъ) (Подпись Комиссара)

пунктами а, b и с, artykułu 39 niniejszych przepisów, Komisya Centralna przedstawiać będzie do decyzji Komitetu Urządzającego, do czasu przyznania jej prawa ostatecznego rozstrzygania tych spraw.

Art. 44. Pod względem porządku rewizji i zatwierdzania tabell nadawczych, Komisya Centralna stosować się winna do p. 9 poz. 490 postanowień Komitetu Urządzającego.

Art. 45. Po zatwierdzeniu tabelli nadawczej dla każdej wsi, Komisya Centralna kopię tej tabelli wyda Zarządowi Finansowemu, na żądanie którego gruntu przechodzące na własność włościan mają być niezwłocznie z właściwych ksiąg hipotecznych wykreślone, a zatwierdzone prawa włościan do służebności, do wykazu hipotecznego wniesione, według porządku przepisanego w tym celu w art. 32—34 przepisów o wydawaniu listów likwidacyjnych, Najwyżej dnia 4 (16) Sierpnia 1865 r. zatwierdzonych.

Порядокъ wprowadzenia w wykonanie tabell nadawczych.

Art. 46. Oryginalne tabelle nadawcze, ostatecznie zatwierdzone, odsyłane być mają dla wprowadzenia w wykonanie właściwym Komissyom Spraw Włościańskich, z dołączeniem decyzji na poczynione zarzuty i na przedstawione przez Komissyje wnioski.

Art. 47. Komisya otrzymawszy ostatecznie zatwierdzoną tabellę nadawczą, sporządzi z niej kopię na drukowanym blankiecie, zamieści na tej kopii napis, (*) i osznurowawszy, jako też opatrzywszy ją pieczęcią, odeszle takową kopię do Rządu Gubernialnego dla zachowania.

Art. 48. Po sporządzeniu kopii, oryginalna tabella nadawcza winna być odesłaną do właściwego Komissarza, który osznurowaną jej kopię, z napisem (**) i zaopatrzoną pieczęcią, doręczy sołtysowi wsi.

WZÓR DO NAPISU.

(*) Na zasadzie poz. postanowień Komitetu Urządzającego, niniejsza kopja tabelli nadawczej, ostatecznie zatwierdzonej, wsi N. sporządzoną została w Komissyi Spraw Włościańskich N. dla zachowania w Rządzie Gubernialnym.
(Datta.) (Podpis Prezesa Komissyi lub jego Pomocnika.)

WZÓR DO NAPISU.

(**) Na zasadzie poz. postanowień Komitetu Urządzającego niniejsza kopja tabelli nadawczej, ostatecznie zatwierdzonej, wydaną została przez Komissarza Powiatu N. sołtysowi wsi N. (imię nazwisko sołtysa.)
(Datta.) (Podpis Komissarza.)

Примѣчаніе За копію съ данной взимается съ крестьянъ на покрытіе канцелярскихъ расходовъ по 30 к. съ листа, сверхъ установленной платы за бланковую бумагу.

Ст. 49. Выдача копій и введеніе въ дѣйствіе производятся на мѣстѣ, въ присутствіи крестьянъ и стороннихъ свидѣтелей, или для сего комиссаръ вызываетъ гминнаго войта, солтыса и нѣсколькихъ крестьянъ селенія; въ обоихъ случаяхъ, окончательно утвержденная данная, предварительно выдачи съ нея копій, прочитывается комиссаромъ и затѣмъ данная считается окончательно введенною въ дѣйствіе.

Ст. 50. По выдачѣ копій крестьянамъ комиссаръ возвращаетъ подлинную данную въ Коммисію для представленія на храненіе въ Учредительный Комитетъ.

За Предсѣдателя Учредительнаго Комитета, Дѣйствительный
Тайный Совѣтникъ, (подписалъ) *Фундуклей*.

Увѣга. За копію табелли надавczej pobierana będzie od włościan opłata na pokrycie wydatków kancelaryjnych, po kop. 30 od arkusza, oprócz ustanowionej należności za blankiety.

Art. 49. Wydawanie kopij i wprowadzanie w wykonanie odbywać się ma na miejscu w obecności włościan i świadków postronnych, lub też w tym celu Kommissarz zawięzuje wójta gminy, sołtysa i kilku włościan wsi; w obydwóch razach, tabella nadawcza, ostatecznie zatwierdzona, przed doręczeniem jej kopii, winna być przez Kommissarza odczytana, poczem tabella nadawcza uważana będzie za ostatecznie w wykonanie wprowadzoną.

Art. 50. Po doręczeniu kopii włościanom, oryginalną tabelłę nadawczą, Kommissarz zwróci Kommissyi dla przedstawienia jej Komitetowi Urządzającemu do zachowania.

Тайный Совѣтникъ, (подписалъ) *Браунмисейъ*.

Za zgodność:

Директор Глówny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński*.

Директор Канцелярии, *Wł. Holewiński*.

Дзень ogłoszenia, dnia 8 (20) Kwietnia 1868 roku.

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссийского, Царя Польского,

Великаго Князя Финляндскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный Комитетъ въ Царствъ Польскомъ.

По представлению Главнаго Директора Правительственной Комиссии Внутреннихъ Дѣлъ и во исполнение Высочайшаго повелѣнія, послѣдовавшаго 19 Января сего 1868 года, Учредительный Комитетъ постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Выдача заграничныхъ паспортовъ въ губерніяхъ Привислянскаго края: Варшавской, Калишской, Кѣлецкой, Ломжинской, Люблинской, Петроковской, Плоцкой, Радомской, Сѣдлецкой и Сувалкской, производится, согласно съ существующимъ въ Имперіи порядкомъ: въ губерніяхъ, мѣстными губернаторами, а въ Варшавѣ, здѣшнимъ оберъ-полицеймейстеромъ, по предварительномъ сношеніи съ подлежащими начальниками уѣздныхъ жандармскихъ управленій о немѣннѣи препятствія къ выдачѣ паспорта. При семъ въ отношеніи дѣтей мужескаго пола должно быть соблюдаемо правило, содержащееся въ ст. 436 Устава о паспортахъ Т. XIV Св. Зак. 1857 г., относительно увольненія за границу дѣтей мужескаго пола.

Ст. 2. О всѣхъ выданныхъ заграничныхъ паспортахъ доставлять ежемѣсячныя вѣдомости въ III-е Отдѣленіе Собственной Его Императорскаго Величества Канцеляріи.

Ст. 3. Заграничные паспорта выдавать по формѣ, установленной Высочайше утвержденнымъ 22 Мая 1867 года мнѣніемъ Государственнаго Совѣта.

Ст. 4. Выдача паспортовъ жителямъ Привислянскихъ губерній въ столицы Имперіи, предоставляется также губернаторамъ, а въ Варшавѣ оберъ-полицеймейстеру, съ соблюденіемъ существующихъ для сего правилъ.

Ст. 5. Установленный постановленіемъ 20 Ноября (2 Декабря) 1863 г. дополнительный съ паспортовъ сборъ обращается: взимаемый съ паспортовъ, выдаваемыхъ варшавскимъ губернаторомъ и оберъ-полицеймейстеромъ, въ пользу варшавской геродской кассы;

В Имении Найяснѣйшаго

ALEXANDRA II-го,

CESARZA i SAMOWŁADCY WSZECH ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,

WIELKIEGO KSIĘCIA FINLANDZKIEGO,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

Na przedstawienie Dyrektora Głównego Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i w wykonaniu NAJWYŻSZEGO Rozkazu w dniu 19 Stycznia r. b. 1868 zapadłego, Komitet Urządzający postanowił stanowi:

Art. 1. Pasporty za granicę w guberniach kraju Nadwiślańskiego: Warszawskiej, Kaliskiej, Kieleckiej, Łomżyńskiej, Lubelskiej, Petrokowskiej, Płockiej, Radomskiej, Siedleckiej i Suwałkskiej, udzielane będą stosownie do istniejącego w Cesarstwie porządku: w guberniach przez miejscowych Gubernatorów, a w Warszawie przez tutęjszego Ober-Policmajstra, za poprzedniem zniesieniem się z właściwymi Naczelnikami Powiatowych Zarządów Żandarmskich, co do nieistnienia przeszkód przeciwko udzieleniu paszportu. Przytém co do dzieci płci męskiej zachowany być winien przepis zawarty w art. 436 Ustawy o paszportach T. XIV Zb. praw 1857 r., co do pozwoleń na wydalenie się za granicę dzieci płci męskiej.

Art. 2. Wykazy wszystkich udzielonych paszportów za granicę winny być co miesiąc przedstawiane III Wydziałowi Własnej Jego CESARSKIEJ MOŚCI Kancellaryi.

Art. 3. Pasporty za granicę udzielane być winny podług formy przepisanej przez NAJWYŻEJ dnia 22 Maja 1867 r. zatwierdzone zdanie Rady Państwa.

Art. 4. Udzielanie mieszkańcom Nadwiślańskich Gubernij paszportów do Stolic Cesarstwa, porucza się także Gubernatorom, a w Warszawie Ober-Policmajstrowi, z zachowaniem istniejących w tej mierze przepisów.

Art. 5. Ustanowiona postanowieniem z dnia 20 Listopada (2 Grudnia) 1863 r., dodatkowa opłata od paszportów, ma być obracaną: opłata pobierana od paszportów udzielanych przez Gubernatora Warszawskiego lub Ober-Policmajstra, na korzyść kassy miasta Warszawy.

взимаемый же съ паспортовъ, выдаваемыхъ прочими губернаторами, въ пользу кассъ тѣхъ городовъ, гдѣ паспорта выданы.

Ст. 6. Состоящее при варшавскомъ жандармскомъ управленіи паспортное отдѣленіе, нынѣ же упразднить, а служащихъ въ ономъ лицъ оставить за штатомъ, съ предоставленіемъ имъ правъ, присвоенныхъ заштатнымъ чиновникамъ бывшаго управленія генераль-полиціймейстера.

Ст. 7. Къ штату паспортнаго отдѣленія при управленіи Варшавскаго оберъ-полиціймейстера прибавить одного дѣлопроизводителя, съ жалованьемъ по 600 р. въ годъ и съ отнесеніемъ его къ IX классу по должности, и одного чиновника для письма съ жалованьемъ по 300 р. и съ причисленіемъ по должности къ XII классу; къ суммѣ же на канцелярскіе по сему отдѣленію расходы прибавить 150 рублей. Нужную на таковое увеличеніе штата отдѣленія сумму, всего 1050 р. въ годъ, отнести на счетъ городскихъ суммъ г. Варшавы.

Ст. 8. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается, по первымъ пяти пунктамъ на мѣстныхъ губернаторовъ въ Привислянскомъ краѣ и варшавскаго оберъ-полиціймейстера, по прочимъ же пунктамъ на начальника варшавскаго жандармскаго округа.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 232-мъ засѣданіи, 6 (18) Февраля 1868 года.

За Предсѣдателя Учредительнаго Комитета, Дѣйствительный Тайный Совѣтникъ, (подписаль) *Фундуклей.*

Членъ Временно-Завѣдывающій Дѣлами Учредительнаго Комитета, (подписаль) *Брауншвейгъ.*

a pobierana od paszportów udzielanych przez innych Gubernatorów, na korzyść kass tych miast, w których paszport został udzielony.

Art. 6. Istniejący przy Warszawskim Zarządzie Żandarmów Wydział Paszportowy znosi się niezwłocznie, a osoby w tym Wydziale w służbie zostające uznają się za spadłych z etatu, z przyznaniem im praw, zapewnionych nadetatowym Urzędnikom byłego Zarządu Jenerał-Policmajstra.

Art. 7. Do etatu Wydziału Paszportowego w Zarządzie Warszawskiego Ober-Policmajstra, dodać jednego Referenta z płacą po rs. 600 rocznie i z zaliczeniem do klasy IX urzędu, tudzież jednego Urzędnika do pisma z płacą rs. 300 i z zaliczeniem do klasy XII urzędu; do summy zaś na wydatki kancelaryjne tegoż Wydziału dodać 150 rubli. Potrzebna na takowe powiększenie etatu wydziału summa w ogóle rs. 1,050 rocznie, odniesioną być winna do funduszów miejskich miasta Warszawy.

Art. 8. Wykonanie niniejszego postanowienia, które zamieszczone być ma w Dzienniku Praw, wkłada się, co do pierwszych pięciu punktów na miejscowych Gubernatorów w kraju Nadwiślańskim i na Warszawskiego Ober-Policmajsta, a co do innych punktów na Naczelnika Warszawskiego Okręgu Żandarmów.

Działo się w Warszawie, na 232-m posiedzeniu, dnia 6 (18) Lutego 1868 roku.

Тайный Совѣтникъ, (подписаль) *Брауншвейгъ.*

Za zgodność:

Директор Глówny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

Директор Кancellарии, *Wł. Holwinski.*

Число опубликованія, 8 (20) Апрѣля 1868 года.

Дзiеñ оглосzenia, dnia 8 (20) Kwietnia 1868 roku.

По Указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

ИМПЕРАТОРА И САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССИЙСКАГО ЦАРЯ ПОЛЬСКАГО,

Великаго Кнзя Финляндскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ.

По представлению Правительственной Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ отъ 19 (31) Января 1868 г. за № 22 (23), Учредительный въ Царствѣ Комитетъ постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Въ сельскомъ посадѣ Зелевъ, Ласкаго уѣзда, Петроковской губерніи, учредить еженедѣльные по средамъ торги на хлѣбъ и вообще жизненные припасы, а равно на сельскія произведенія и мѣстныя издѣлія.

Ст. 2. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, предоставляется Правительственной Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 232 засѣданіи, 6 (18) Февраля 1868 г.

За предсѣдателя Комитета, Дѣйствительный Тайный Совѣтникъ,
(подписаль) *Фундуклей.*

Членъ-Временно-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписаль) *Браунштейнъ.*

Число опубликованія, 8 (20) Апрѣля 1868 года.

В Имении Найяснѣйшаго

ALEXANDRA II-го

CESARZA I SAMOWŁADCY WSZECH ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,

WIELKIEGO KSIĘCIA FINLANDZKIEGO,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzący w Królestwie Polskiem.

Na przedstawienie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych z dnia 19 (31) Stycznia 1868 r. № 22 (23), Komitet Urządzący postanowił i stanowi:

Art. 1. W osadzie wiejskiej Ziełowie, położonej w powiecie Łaskim gubernii Petrokowskiej, urządzić tygodniowe co Środa targi na zboże i w ogóle na artykuły żywności, jako też na produkta wiejskie i wyroby miejscowe, i

Art. 2. Wykonanie niniejszego postanowienia, które zamieszczone być ma w Dzienniku Praw, porucza się Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych.

Działo się w Warszawie, na 232 posiedzeniu dnia 6 (18) Lutego 1868 roku.

Тайный Совѣтникъ, (подписаль) *Браунштейнъ.*

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński.*

Dyrektor Kancellaryi, *W. H. Holewiński.*

Дієн оглосенія, дня 8 (20) Квітня 1868 р.

Tom LXVII.

56

У К А З Ъ

ПРАВИТЕЛЬСТВУЮЩЕМУ СЕНАТУ.

Признавъ полезнымъ дѣйствовавшія доселѣ въ губерніяхъ Царства Польскаго постановленія о принятіи иностранцевъ въ Наше подданство замѣнить общими правилами, установленными по сему предмету въ Имперіи, повелѣваемъ:

Ст. 1. Дѣйствіе утвержденныхъ Нами и изложенныхъ въ мнѣніи Государственного Совѣта 10-го Февраля 1864 года правилъ о принятіи и оставленіи иностранцами русскаго подданства, распространить на губерніи: Варшавскую, Калишскую, Кѣлецкую, Ломжинскую, Люблинскую, Петроковскую, Плоцкую, Радомскую, Сѣдлецкую и Сувалкскую.

Ст. 2. Подчинить общему установленному вышеупомянутыми правилами порядку и водворяющихся въ означенныхъ губерніяхъ иностранныхъ хлѣбопашцевъ, колонистовъ и рабочихъ, не распространяя на нихъ указаннаго въ ст. 18-й тѣхъ правилъ извѣстія. Но дѣла о принятіи въ русское подданство тѣхъ изъ иностранныхъ хлѣбопашцевъ, которые, водворясь въ поименованныхъ выше губерніяхъ до изданія указовъ 19-го Февраля (2-го Марта) 1864 года объ устройствѣ крестьянъ, занимають земли, подходящія подъ дѣйствіе какъ сихъ указовъ, такъ и указа 26-го Мая (8-го Іюня) 1846 года, и подали уже, или подадутъ до 1-го (13) Мая 1868 года заявленіе о желаніи вступить въ русское подданство—производить порядкомъ, установленнымъ для сихъ дѣлъ въ постановленіи Учредительнаго Комитета 13-го (25-го) Октября 1867 года.

Правительствующій Сенатъ не оставитъ учинять къ исполненію сего надлежащее распоряженіе.

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою написано:

„АЛЕКСАНДРЪ.“

Въ С.-Петербургѣ,
31-го Декабря 1867 года.

Число опубликованія, 8 (20) Апрѣля 1868 года.

У К А З

DO RZĄDZĄCEGO SENATU.

Uznawszy za rzecz stosowną, obowiązujące dotąd w guberniach Królestwa Polskiego postanowienia o przyjmowaniu cudzoziemców w NASZE poddaństwo, zastąpić przez ogólne przepisy, ustanowione w tym przedmiocie w Cesarstwie, rozkazujemy:

Art. 1. Moc obowiązującą zatwierdzonych przez NAS, a w zdaniu Rady Państwa z dnia 10 Lutego 1864 r. zawartych przepisów o przyjmowaniu ruskiego poddaństwa i występowaniu z takowego przez cudzoziemców, rozciągnąć na gubernije: Warszawską, Kaliską, Kielecką, Łomżyńską, Lubelską, Petrokowską, Płocką, Radomską, Siedlecką i Suwałkską.

Art. 2. Ogólny przez powyższe przepisy ustanowiony porządek, zastosować i do osiedlających się w pomienionych guberniach cudzoziemców rolników, kolonistów i robotników, nie rozciągając do nich wskazanego w art. 18-m tych przepisów wyjątku. Wszakże interesa dotyczące przyjęcia w poddaństwo ruskie tych z cudzoziemców rolników, którzy osiedliwszy się w rzeczonych guberniach przed wydaniem Ukazów z dnia 19 Lutego (2 Marca) 1864 r., o urządzeniu włóścian, zajmują grunta podchodzące pod przepisy tak tych Ukazów, jak również i Ukazu z dnia 26 Maja (8 Czerwca) 1846 r., i którzy podali już lub podadzą przed dniem 1 (13) Maja 1868 r. deklarację, że pragną przyjąć ruskie poddaństwo, załatwiać według porządku postanowieniem Komitetu Urządzającego z dnia 13 (25) Października 1867 r., dla tych interesów przepisanego

Senat Rządzący nie zaniedba wydać dla wykonania niniejszego właściwych rozporządzeń.

Na oryginale Własną Jego CESARSKIEJ MOŚCI ręką napisano:

„АЛЕКСАНДРЪ.“

W St. Petersburgu,
dnia 31 Grudnia 1867 roku.

Тайный Совѣтникъ, (подписаль) Брауншвейгъ.

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, Wosiński.

Dyrektor Kancellaryi, Wł. Holewinski.

Dzień ogłoszenia, dnia 8 (20) Kwietnia 1868 roku.

Его Императорское Величество, воспользовавшееся мнением в Общем Собрании Государственного Совета о правилах относительно принятия и оставления иностранцами русского подданства, Высочайше утвердить соизволило и повелело исполнить.

Подписал: За Председателя Государственного Совета, Князь Павел Гагаринъ.
Выписано изъ журналовъ: Департамента Законовъ 16 го Декабря 1863 года и Общего Собрания 13-го Января 1864 года.
10 Февраля 1864 года.

МНЕНИЕ ГОСУДАРСТВЕННОГО СОВѢТА.

Государственный Советъ, въ Департаментѣ Законовъ и въ Общемъ Собрании, рассмотрѣвъ внесенный Главноуправляющимъ П. Отдѣленіемъ Собственной Его Императорскаго Величества Канцеляріи журналъ Высочайше учрежденнаго особаго Комитета для рассмотрѣнія постановлений о принятіи и оставленіи иностранцами русскаго подданства, заключающій въ себѣ проектъ правилъ по означенному предмету, *мнѣніемъ положилъ*:

I. Въ измѣненіе статей 1538, 1558 законовъ о состоящихъ (Св. Зак. 1857 г. Т. IX) относительно принятія иностранцевъ въ русское подданство и объ оставленіи ими онаго, постановить слѣдующія правила:

1. Для принятія иностранца въ русское подданство требуется предварительное его водвореніе въ предѣлахъ Имперіи.

2. Желаящій водвориться въ предѣлахъ Русской Имперіи заявляетъ о семъ начальнику той губерніи, въ которой онъ намѣренъ приписаться или поселиться, съ объясненіемъ, чѣмъ онъ занимался въ отечествѣ и какого рода занятія предполагаетъ избрать въ Россіи. Въ полученіи такого объявленія, начальникъ губерніи выдаетъ свидѣтельство, со дня подписанія котораго проситель признается водвореннымъ въ Россіи, не переставая, однако, до принятія его въ русское подданство, считаться иностранцемъ и подлежать всѣмъ дѣйствующимъ объ иностранцахъ узаконеніямъ.

3. Для иностранцевъ, уже до изданія настоящихъ правилъ поселившихся въ Россіи и заявившихъ себя полезно дѣятельно-стью въ искусствахъ, ремеслахъ, торговлѣ, или другомъ общественномъ поприщѣ, дозволяется доказывать давнее свое водвореніе и иными, чѣмъ указанный въ статьѣ 2-й, законными документами.

Jego Cesarska Mość, Zdanie Ogólnego Zebrania Rady Państwa o przepisach dotyczących przyjmowania poddaństwa ruskiego i występowania z takowego przez cudzoziemców, Najwyżej zatwierdzić raczył i wykonać rozkazał.

Podpisano: Za Prezesa Rady Państwa, Książe Paweł Gagarin.

Wypisano z protokółów: Departamentu Praw z d. 16 Grudnia 1863 r. i Ogólnego Zebrania z d. 13 Stycznia 1864 r.

d. 10 Lutego 1864 roku.

ZDANIE RADY PAŃSTWA.

Rada Państwa w Departamencie Praw i w Ogólnem Zebraniu, rozpoznawszy wniesiony przez Główniezarządzającego II Wydziałem Własnej Jego CESARSKIEJ Mości Kancellaryi protokół NAJWYŻEJ ustanowionego oddzielnego Komitetu do rozpatrzenia postanowień o przyjmowaniu poddaństwa ruskiego i występowaniu z takowego przez cudzoziemców, zawierający w sobie projekt przepisów w tym przedmiocie; *uchwaliła*:

I. Zmieniając art. 1538, 1558 Prawa o stanach (Zb: Praw 1857 roku T. IX) co do przyjmowania poddaństwa ruskiego i występowania z takowego przez cudzoziemców, postanowić następujące przepisy:

1. Dla przyjęcia cudzoziemca w poddaństwo ruskie, wymaganiem jest jego poprzednie osiedlenie się w granicach Cesarstwa.

2. Życzący osiedlić się w granicach Cesarstwa Ruskiego podaje stosowną deklarację do Naczelnika téj gubernii, w której się zaliczyć lub osiedlić zamierza, z objaśnieniem: czém trudnił się w ojczyźnie i jakie chce obrać dla siebie zatrudnienie w Rosyi. Na dowód otrzymania takiej deklaracji, Naczelnik gubernii udziela świadectwo, od daty podpisania którego interesent uważany będzie za osiadłego w Rosyi, nie utracając przecież, aż do czasu przyjęcia ruskiego poddaństwa, charakteru cudzoziemca i nie przestając podlegać wszystkim obowiązującym przepisom o cudzoziemcach.

3. Cudzoziemcom, którzy przed wydaniem niniejszych przepisów osiedlili się w Rosyi i odznaczyli się użyteczną działalnością w sztukach, rzemiosłach, handlu lub innym zawodzie publicznym, pozwala się udowodnić dawniejsze swe osiedlenie i innemi od tego, jaki w art. 2 wskazano, dowodami prawnymi. Dawność tego osiedlenia

Время этого водворения считается со дня получения старшего из упомянутых документов.

4. После пятилетнего в России водворения, иностранец может просить о принятии его в русское подданство. Случаи сокращения этого общего срока означены ниже, в статьях 11—14.

Примечание. Для подданных тех держав, с которыми заключены в этом отношении особые конвенции, сии последние остаются и впредь в своей силе.

5. Замужние иностранки не допускаются к принятию в подданство России отдельно от мужей.

6. Принятие русского подданства есть всегда личное для того, который его удостоился, с тем только изъятием, какое ниже в статье 17-й постановлено, и не распространяется на прежде рожденных детей, без различия: совершеннолетних ли они, или малолетних. Дети, рожденные по принятии подданства, признаются русскими подданными.

7. Прошение о принятии в подданство подается министру внутренних дел и должно содержать в себе указание: а) в каких местах проситель проживал во все время водворения его в России, чем он занимался, и какие им были свидетельства о своем образе жизни; б) к какому состоянию и обществу он желает и в правь приписаться; в) в каком городе он желает быть приведенным к присяге, и г) буде ходатайствует о применении к нему сокращенного срока водворения, то на каких обстоятельствах основывается это его ходатайство. К прошению должны быть приложены: а) акты состояния просителя, составленные сообразно формам, принятым в его отечестве, и заверенные Нашими дипломатическими агентами и министерством иностранных дел, или, когда в отечестве просителя нет российских агентов, то самим министерством; б) свидетельство о предшествующем водворении просителя в России. От иностранцев мужского пола, подлежащих, по законам своего отечества, воинской повинности, требуется, сверх того, свидетельство тех держав, с которыми заключены карты о выдаче лиц подлежащих конскрипции, в том, что просящий увольнения из их подданства исполнил воинскую повинность или же от нее свободен.

8. Министр внутренних дел, вследствие поданного ему прошения, или разрешает удовлетворение его, или отказывает в принятии просителя в русское подданство, хотя бы с его стороны были соблюдены все предписанные для сего формальности.

9. Принятие в подданство совершается посредством присяги на оное.

облича się od daty otrzymania najwcześniejszego z rzeczonych dowodów.

4. Po pięcioletniem osiedleniu w Rosyi, cudzoziemiec może prosić o przyjęcie go w poddaństwo ruskie. Przypadki skrócenia tego ogólnego terminu wskazane są poniżej w art. 11—14.

Uwaga. Dla poddanych tych Państw, z którymi zawarte są w tym przedmiocie oddzielne Konwencye, Konwencye te zachowują i na przyszłość moc swoją.

5. Cudzoziemki zamężne nie mogą być przyjęte w poddaństwo ruskie oddzielnie od swych mężów.

6. Przyjęcie poddaństwa ruskiego jest zawsze osobiste dla tej osoby, która je pozyskała, z tym jedynie wyjątkiem, jaki wskazany jest niżej w art. 17 i nie rozciąga się do dzieci wcześniej urodzonych, bez różnicy czy one są pełnoletnie czy nieletnie. Dzieci urodzone po przyjęciu poddaństwa, uważają się za ruskich poddanych.

7. Prośba o przyjęcie w poddaństwo podana być winna do Ministra Spraw Wewnętrznych, i zawierać ma w sobie następujące wiadomości: а) w których miejscach zamieszkiwał proszący przez cały czas swego osiedlenia w Rosyi, czém się trudnił, i jakie posiada świadectwa o sposobie swego życia; б) do jakiego stanu i gminy pragnie i ma prawo być przypisanym; в) w którym mieście chce wykonać przysięgę, i г) jeżeli żąda zastosowania do niego skróconego terminu osiedlenia, to na jakich zasadach opiera się to jego żądanie.

Do prośby dołączone być winny: а) dowody o stanie proszącego, sporządzone według form w jego ojczyźnie przyjętych i poświadczonych przez Naszych agentów dyplomatycznych, jakoteż przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych, albo też w razie, gdyby w ojczyźnie proszącego nie było agentów Rosyjskich, przez samo Ministerstwo; б) świadectwo o poprzedniem osiedleniu się cudzoziemca w Rosyi. Od cudzoziemców płci męskiej, którzy podług praw swęj ojczyzny podlegają powinności wojskowej, wymaganem jest nadto świadectwo tych Państw, z którymi zawarte są Konwencye Kartelowe co do wydawania osób służbie wojskowej ulegających, przekonywające że proszący o uwelwienie z ich poddaństwa, dopełnił powinności wojskowej, lub że od niej jest wolny.

8. Minister Spraw Wewnętrznych, w skutek prośby do niego wniesionej, albo przychyli się do niej, albo też odmówi przyjęcia proszącego w poddaństwo ruskie, chociażby ten ze swej strony dopełnił wszystkich przepisanych formalności.

9. Przyjęcie poddaństwa dokonywa się przez wykonanie przysięgi na takowe.

10. Присяга на подданство дается по установленной для сего формѣ, каждымъ на своемъ отечественномъ языкѣ, или на другомъ ему извѣстномъ, въ присутствіи губернскаго правленія, передъ духовною особою того вѣроисповѣданія, къ которому принадлежитъ приводимый къ присягѣ, или, гдѣ это невозможно, передъ старшимъ изъ присутствующихъ должностныхъ лицъ. Объ исполненіи обряда присяги составляется протоколъ, и какъ этотъ протоколъ, такъ и присяжный листъ, подписываются самимъ присягнувшимъ лицомъ, приводившимъ къ присягѣ, и всѣми при ней присутствовавшими. Затѣмъ, старшій изъ сихъ послѣднихъ представляетъ оба документа, въ подлинникѣ, начальнику губерніи, который выдаетъ присягнувшему свидѣтельство о принятіи его въ подданство.

Примѣчаніе 1. Начальникамъ губерній предоставляется разрѣшать иностранцамъ по особо уважительнымъ причинамъ, принятіе присяги на подданство, вмѣсто губернскаго правленія, въ присутствіи мѣстнаго полицейскаго управленія.

Примѣчаніе 2. Въ случаѣ особо уважительныхъ причинъ, принятіе присяги на подданство можетъ также, по ходатайству нашихъ заграничныхъ агентовъ (пословъ, посланниковъ и проч.) быть допускаемо въ присутствіи нашихъ миссій.

11. Въ пользу иностранцевъ, оказавшихъ Россіи особенныя заслуги, или же извѣстныхъ замѣчательными талантами, особыми учеными познаніями и проч., а также помѣстившихъ значительныя капиталы въ общепользныя русскія предпріятія, срокъ предварительнаго, для принятія въ подданство водворенія, можетъ быть сокращаемъ съ разрѣшенія министра внутреннихъ дѣлъ. Во всѣхъ прочихъ отношеніяхъ, общія правила, выше сего постановленныя, распространяются и на спехъ иностранцевъ.

12. Дѣти иностранцевъ, не состоящихъ въ русскомъ подданствѣ, прижитыя и воспитанныя въ Россіи, или же хотя и рожденныя за границею, но окончившія курсъ наукъ въ русскихъ высшихъ или среднихъ учебныхъ заведеніяхъ, приобрѣтаютъ чрезъ то право быть допущенными къ принятію присяги на подданство Россіи, если того пожелаютъ, въ теченіе года со времени достиженія ими совершеннолѣтія. Не пропустившимъ этого срока, присяга разрѣшается самимъ мѣстнымъ губернскимъ правленіемъ, которое, вмѣстѣ съ симъ дѣлаетъ постановленіе и о запискѣ ихъ въ то состояніе, къ которому они имѣютъ право приписаться. Тѣ изъ означенныхъ дѣтей иностранцевъ, которыя по мѣсту своего воспитанія, приобрѣли право вступить въ гражданскую службу, могутъ по желанію ихъ, быть принимаемы въ оную, на основаніи устава о службѣ гражданской, безъ поступленія въ русское подданство. Во всѣхъ случаяхъ принятія при-

10. Przysięga na poddaństwo wykonaną być winna według przepisanej formy, przez każdego w jego ojczystym lub innym znanym mu języku, w miejscu posiedzeń Rządu Gubernialnego, przed osobą duchowną tego wyznania, do którego należy wykonywający przysięgę, albo gdzie to nie byłoby możebnem, przed najstarszym z zasiadających urzędników. O wykonaniu przysięgi sporządza się protokół, i tak ten protokół jako i samą rotę przysięgi podpisać powinni: osoba która przysięgę wykonała, odbierający przysięgę, jako też wszyscy którzy przy tém byli obecni. Następnie najstarszy z tych ostatnich przedstawi obydwie dowody w oryginale Naczelnikowi Gubernii, który osobie, która wykonała przysięgę wyda świadectwo o przyjęciu jej w poddaństwo.

Uwaga 1. Naczelnikom Gubernij służy prawo pozwalania cudzoziemcom, dla przyczyn szczególnie na uwagę zasługujących, wykonać przysięgę na poddaństwo, zamiast w Rządzie Gubernialnym, w miejscowym Zarządzie Policyjnym.

Uwaga 2. Dla przyczyn szczególnie na uwagę zasługujących, na przedstawienie NASZYCH zagranicznych agentów (posłów, ambasadorów i t. p.), wykonanie przysięgi może nastąpić i w NASZYCH misyjach.

11. Dla cudzoziemców, którzy szczególnie zasłużyli się Rosyi lub znani są ze znakomitych talentów, niepospolitej nauki i t. p., jako też, którzy umieścili znaczne kapitały w przedsiębiorstwach ruskich użyteczności publicznej, termin osiedlenia, przyjęcie w poddaństwo poprzedzać mającego, może być skrócony za decyzją Ministra Spraw Wewnętrznych. Pod każdym innym względem przepisy ogólne wyżej postanowione stosują się i do tych cudzoziemców.

12. Dzieci cudzoziemców nie będących poddanymi ruskimi urodzone i wychowane w Rosyi, albo chociażby i urodzone za granicą, lecz które ukończyły nauki w wyższych lub średnich zakładach naukowych ruskich, nabywają przez to prawa do wykonania przysięgi na poddaństwo Rosyi, jeżeli tego zażądają, w przeciągu roku od czasu dojścia do pełnoletności. Dopuszczenie do przysięgi zgłaszających się przed upływem tego terminu, zależy od decyzji miejscowego Rządu Gubernialnego, który również zarządza zapisanie ich do tego stanu, do którego mają prawo być zaliczonemi. Dzieci cudzoziemców, jeżeli stosownie do miejsca, w którym wychowanie pobierały, mają prawo wstąpić do służby cywilnej, mogą być na swe żądanie do takiej przyjęte, na zasadzie Ustawy o służbie cywilnej, bez wstępowania w ruskie poddaństwo. W każdym atoli przypadku w wykonania przysięgi na poddaństwo lub na wierność służby, niezbędnem jest przedsta-

сяти на подданство, или на вѣрность службы, требуется однакоже непременно представленіе указанныхъ въ ст. 7-й свидѣтельствъ тѣхъ державъ, съ которыми существуютъ картельныя конвенціи. Наконецъ, тѣ изъ упомянутыхъ дѣтей иностранцевъ, которыя, въ назначенный выше срокъ, ни присяги на подданство не примутъ, ни въ службу не опредѣлятся, могутъ, въ послѣдствіи, поступить въ подданство не иначе, какъ съ соблюденіемъ всѣхъ общихъ правилъ, въ настоящемъ положеніи для прочихъ иностранцевъ постановленныхъ.

13. Тѣмъ же порядкомъ могутъ поступать въ подданство Россіи и совершеннолѣтніи дѣти иностранцевъ, принятыхъ въ оное на основаніи ст. 1—11, или одновременно съ ихъ родителями, или въ теченіе года со времени принятія въ подданство сихъ послѣднихъ, по представленіи документовъ, упомянутыхъ въ статьѣ 7-й, за исключеніемъ только свидѣтельства о водвореніи.

14. Иностранцы, состоящіе въ русской военной или гражданской службѣ, а также духовные иностранныхъ исповѣданій, приглашаемые по распоряженію Министерства Внутреннихъ Дѣлъ на службу въ Россію, могутъ, буде пожелаютъ, быть допускаемы къ присягѣ на подданство во всякое время и безъ всякихъ сроковъ, по усмотрѣнію непосредственнаго ихъ начальства: военные, въ полкахъ и командахъ, прочіе въ мѣстахъ своего служенія. Присяжный листъ, по которому иностранецъ принялъ въ такомъ случаѣ присягу, составляется въ двухъ экземплярахъ, за подписаніемъ всѣхъ присутствовавшихъ при ней и одинъ изъ этихъ экземпляровъ сообщается мѣстному губернатору, а другой хранится при дѣлахъ того вѣдомства или того мѣста, въ которомъ обрядъ присяги былъ исполненъ.

15. Русская подданная, вступившая въ бракъ съ иностранцемъ, и вслѣдствіе того, почитаемая иностранкою, можетъ послѣ смерти мужа, или расторженія брака ея съ нимъ, возвратиться въ подданство Россіи и въ такомъ случаѣ обязывается лишь представить начальнику той губерніи, гдѣ она избреть себѣ мѣсто жительства, подлежащее удостовѣреніе о прекращеніи брачнаго ея состоянія. Свидѣтельство, выданное начальникомъ губерніи въ томъ, что означенный документъ былъ ему представленъ, служитъ предъявительницѣ доказательствомъ возвращенія ея въ подданство Россіи.

16. Дѣти русской подданной, бывшей въ замужествѣ за иностранцемъ, но овдовѣвшей или разведенной съ мужемъ, подлежатъ, въ отношеніи къ поступленію въ русское подданство дѣйствию ст. 12-й.

вѣненіе указанныхъ въ art. 7 свидѣтельствъ тыхъ Паństw, зъ кѣтѣми конвенцые kartelowe sѧ zawarte. Nakoniec, te ze wspomnionychъ dzieci cudzoziemcѡw, kѡtѡre w terminie wyжѣj oznaczonym, ani przysięgi na poddaństwo nie wykonają, ani tѣж do służby nie wejdą, nastѣpnie, nieinaczey w poddaństwo przyjęte być mogą, jak z zachowaniem wszelkichъ ogѡlnychъ prawideł, niniejszemъ postanowieniemъ dla innychъ cudzoziemcѡwъ przepisanychъ.

13. Tymъ samymъ porządkiemъ mogą wstѣpować w poddaństwo ruskie i pełnoletnie dzieci cudzoziemcѡw, przyjętychъ w takowe na zasadzie Art. 1-go—11-go, albo jednocześnie ze swemi rodzicami albo w przeciągu jednego roku od czasu przyjęcia ichъ w poddaństwo, po przedstawieniu dowodѡw, wspomnionychъ w Art. 7, z wyjątkiemъ jedynie świadectwa osiedlenia.

14. Cudzoziemcy zostający w służbie ruskiej wojskowej lub cywilnej, tudzież duchowni wyznań obcych, z rozporządzenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznychъ na służbę do Rosssyi wezwani, mogą być, jeśli tego zażądają, dopuszczani do wykonania przysięgi na poddaństwo w kaжdymъ czasie i bezъ wszelkichъ terminѡw, podługъ uznania ichъ bezpośredniej zwierzchnѡści: wojskowi w pułkachъ i komendachъ, a inni w miѣjscedachъ swѣj służby. Rota przysięgi w takimъ razie przezъ cudzoziemcѧ wykonanej, sporządzona być winna w dwóchъ egzemplarzachъ podpisanychъ przezъ wszystkichъ przy jejъ wykonaniu obecnychъ, i jedenъ zъ tychъ egzemplarzy przesyła się miѣjscowemu Gubernatorowi, a drugi zachowuje się w aktachъ tѣj Władzy lub Zarządu, w którymъ przysięга wykonana została.

15. Poddana ruska, zamęжna zъ cudzoziemcemъ i w skutekъ tego uważana za cudzoziemkę, po śmierci męża lub po zerwaniu związkѡwъ małżeńskich, może wrѡcić do poddaństwa ruskiego, i w takimъ razie obowiązana jestъ tylko przedstawić Naczelnikowi Gubernii, w kѡtѡrej obowiązana jestъ tylko przedstawić Naczelnikowi Gubernii, w kѡtѡrej sobie miѣjsce zamieszkania obierze, stosowny dowѡdъ ustania zamęжnego jejъ stanu. Wydane przezъ Naczelnika Gubernii świadectwo, że rzezony dowѡdъ zostałъ mu przedstawiony, służyć będzie dla okazicielki za dowѡdъ powrѡcenia jejъ do poddaństwa Rosssyi.

16. Dzieci poddanej ruskiej, kѡtѡra była zamęжną zъ cudzoziemcemъ, lecz kѡtѡra owdowiąła lub rozwiodła się zъ mężemъ, pod względemъ wstąpienia w ruskie poddaństwo, podlegają przepisowi Art. 12.

17. Иностранцы, вступившія въ бракъ съ русскими подданными, а равно жены иностранцевъ, перешедшихъ въ подданство Россіи, становятся чрезъ то самое русскими подданными, безъ совершенія особой съ ихъ стороны присяги. Вдовы же, а равно разведенныя жены сохраняютъ подданство своихъ мужей.

18. Существующія нынѣ особенныя правила о порядкѣ причисленія въ подданство Россіи иностранныхъ колонистовъ, а также иностранныхъ рабочихъ водворяющихся въ Россіи для обработыванія земель, по найму отъ землевладѣльцевъ, остаются и впредь въ своей силѣ. Не отменяются равномѣрно частныя привилегіи, дарованныя нѣкоторымъ разрядамъ иностранцевъ при переходѣ ихъ въ Россію, какъ-то: переселяющимся въ Грузію Болгарамъ и другимъ единоумѣрцамъ, поселяющимся въ Новороссійскомъ краѣ (уст. о под. ст. 833), записывающимся въ мѣщанство иностранцамъ, выходящимъ въ Россію изъ Царства Польскаго (тамъ же ст. 490) и т. п.

19. Иностранцы, принятые въ подданство Россіи, съ тѣмъ вмѣстѣ пріобрѣтаютъ всѣ права и подвергаются всѣмъ обязанностямъ того состоянія, къ которому они причислены, безъ всякаго различія отъ коренныхъ подданныхъ.

20. Подробности дѣлопроизводства по принятію иностранцами подданства Россіи и оставленію онаго, и сроки, по возможности кратчайшіе, въ теченіе которыхъ дѣла сего рода должны быть окончиваемы въ губерйскихъ мѣстахъ, опредѣляются Министромъ Внутреннихъ Дѣлъ, по соглашенію съ другими вѣдомствами и публикуются въ вѣдомостяхъ, для всеобщаго свѣдѣнія.

II. Вмѣстѣ съ изданіемъ вышеизложенныхъ правилъ, предписать въ видѣ мѣръ переходныхъ:

1. Иностранцы, вступившіе въ русское подданство до обнародованія сихъ правилъ, имѣютъ право, по уплатѣ могущихъ быть на нихъ казенныхъ, общественныхъ и частныхъ долговъ и недоплатъ, во всякое время возвратиться въ прежнее подданство.

2. Оставившимъ на вышеизложенномъ основаніи Наше подданство предоставляется, по желанію каждаго, или выѣхать за границу, или же оставаться и впредь въ Россіи, на одинаковыхъ съ прочими иностранцами правахъ. Въ послѣднемъ случаѣ они должны испросить себѣ надлежащій видъ или удостовѣреніе отъ своего правительства, а до тѣхъ поръ имѣютъ быть снабжаемы видами на жительство отъ мѣстнаго губернскаго начальника. Для снабженія себя національными видами, иностранцамъ назначаются сроки: проживающимъ въ Европейской Россіи, когда виды сии имѣ

17. Cudzoziemki, które zawarły związek małżeński z poddanymi ruskimi, jako téż żony cudzoziemców przyjętych w poddaństwo Rosyi, stają się tém samém ruskimi poddaniami, bez wykonywania oddzielnéj przysięgi. Wdowy zaś i rozwódki zachowują poddaństwo swych mężów.

18. Istniejące dotychczas oddzielne przepisy o porządku zaliczania w poczet poddanych Rosyi cudzoziemców kolonistów i robotników, osiedlających się w Rosyi dla uprawy roli za umową z właścicielem gruntu, pozostają w swéj mocy i na przyszłość. Nie znoszą się również szczególne przywileje, udzielone kolonistom niektórych kategoryj przy przenoszeniu się ich do Rosyi, jako to: przesiedlającym się do Gruzji Bólgarom i innym jednowiercom, osiadającym w Kraju Noworosyjskim (Ust. o pod. art. 833), cudzoziemcom wpisującym się do stanu mieszczańskiego, przenoszącym się do Rosyi z Królestwa Polskiego (tamże art. 490) i t. p.

19. Cudzoziemcy w poddaństwo Rosyi przyjęci, nabywają tém samém wszystkie prawa i przyjmują na siebie wszystkie obowiązki tego stanu, do którego są zaliczeni, bez żadnéj różnicy od krajowców.

20. Szczegółowy porządek załatwiania czynności dotyczących przyjmowania poddaństwa ruskiego i występowania z takowego przez cudzoziemców, tudzież termina, o ile można najkrótsze, w ciągu których czynności tego rodzaju winny być we władzach gubernijalnych ukończone, oznaczony będzie przez Ministra Spraw Wewnętrznych, za porozumieniem się z innemi Zarządami, i podany zostanie przez gazety do powszechnéj wiadomości.

II. Obok wydania powyżej wyrażonych przepisów postanowić następujące prawidła przechodnie:

1. Cudzoziemcy, przyjęci w poddaństwo ruskie przed ogłoszeniem niniejszych przepisów, po spłaceniu wszelkich obciążeń ich mogących długów i zaległości skarbowych, gminnych i prywatnych, mogą w każdym czasie wrócić do swego poprzedniego poddaństwa.

2. Występujący z ruskiego poddaństwa na powyższej zasadzie, mogą podług swéj woli, albo wyjechać za granicę albo téż pozostać w Rosyi i nadal, na prawach jednakowych z innemi cudzoziemcami. W tym ostatnim razie obowiązani są wyjednać dla siebie od swojego rządu należyty paszport lub świadectwo, a do tego czasu zaopatrywani być mają przez miejscową zwierzchność gubernijalną w stosowne karty pobytu. Do uzyskania przez cudzoziemców paszportów narodowych oznaczają się termina: dla zamieszkałych w Rosyi Europejskiej, jeżeli paszporty otrzymać mają z innych Państw Europejskich,

слідуеть получить изъ другихъ Европейскихъ же Государствъ, годичный, а проживающимъ въ Сибири, или имѣющимъ получить свои виды изъ другихъ частей свѣта, двухгодичный. Сроки сіи считаются со дня подачи желающимъ оставить русское подданство просьбы объ увольнении изъ оного, и пропустившіе ихъ безъ снабженія себя національными видами обязаны или немедленно выѣхать за границу, или же снова возвратиться въ Наше подданство; при чемъ состоявшіе въ податномъ состояніи записываются въ прежній обладъ со взисканіемъ опредѣленныхъ законами податей и повинностей и за все истекшее, съ послѣднихъ ихъ платежей время.

3. Постановленія сіи примѣняются и ко вступившимъ въ Наше подданство военнопленнымъ и Азіатцамъ, которые, въ случаѣ желанія ихъ возвратиться въ прежнее свое отечество, имѣютъ быть увольняемы на одинаковыхъ основаніяхъ съ прочими, принесшими Россіи вѣрноподданническую присягу, иностранцами; существующія же по сему предмету, въ статяхъ 1557 и 1558 зак. сост., особыя постановленія, должны считаться впредь отмѣненными.

4. Равномѣрно должны почтаться отмѣненными постановленія, предписывающія русскимъ подданнымъ, вышедшимъ въ замужество за иностранцевъ, продавать принадлежащія имъ въ Россіи недвижимыя имущества, за исключеніемъ тѣхъ, которыми онѣ, въ качествѣ иностранокъ, не въ правѣ впредь владѣть. Что же касается до постановленій объ уплатѣ иностранцами оставляющимъ русское подданство, трехлѣтней подати и вывозной пошлины, то таковыя должны считаться отмѣненными въ отношеніи тѣхъ державъ, которыя взаимно постановятъ такую же мѣру въ пользу русскихъ подданныхъ.

и III. Изъ 1-го пункта статьи 67-й зак. гражд. (Св. Зак. 1857 г. Т. X. ч. 1) исключить правила объ обязанности иновѣрнаго жениха, не состоящаго въ русскомъ подданствѣ, принять прежде брака присягу на подданство и объ испрошеніи каждый разъ Высочайшаго соизволенія къ повѣнчанію браковъ невѣстъ православнаго исповѣданія съ женихами иновѣрными.

Подлинное мнѣніе подписано въ журналахъ Предсѣдателями и Членами.

Вѣрно:

Тайный Совѣтникъ, (подписаль) Брауншвейгъ.

— 451 —

jednoroczny, a dla zamieszkałych w Syberji, lub mających otrzymać swe paszporty z innych części świata, dwuletni. Termina te liczyć się mają od daty podania przez chcącego wystąpić z poddaństwa ruskiego prosby o uwolnienie z takowego; cudzoziemcy zaś, którzy w tych terminach nie zaopatrzą się w paszporta narodowe, obowiązani są albo niezwłocznie wydalić się za granicę, albo też wrócić w Nasze poddaństwo; przyczem należący do stanu podatkowego, zapisani być winni do poprzednich spisów, ze ściąganiem od nich prawem przepisanych podatków i powinności za cały czas od ostatniej opłaty ich upłyniony.

3. Postanowienia te stosują się również i do przyjętych w Nasze poddaństwo niewolników wojennych i Azyatów, którzy w razie gdyby chcieli powrócić do swęj poprzedniej ojczyzny, uwalniani być mają na zasadach jednakowych z innymi cudzoziemcami, którzy wykonali przysięgę na wierność poddaństwa Rossyi; istniejące zaś w tym przedmiocie oddzielne przepisy, w Art. 1,557 i 1558 pr. o stan. za uchylone na przyszłość uważane być winny.

4. Również za uchylone uważane być winny postanowienia, nakazujące poddanym ruskim, wyszłym za mąż za cudzoziemców, sprzedawać posiadane przez nich w Rossyi nieruchomości, wyjąwszy takie jedynie, których one, jako mające charakter cudzoziemek, posiadać już nie mogą. Co do postanowienia o opłacie przez cudzoziemców, z poddaństwa ruskiego występujących, trzechletniego podatku i cła wywozowego, to takowe winny być uważane za uchylone oduśnio do tych Państw, które nawzajem postanowią toż samo na korzyść poddanych ruskich, i

III. Z punktu 1-go Art. 67 pr. cyw. (Zb. Pr. 1857 r. T. X. cz. 1) wyłączyć przepisy wkładające na małżonka obcego wyznania, niebędącego poddanym ruskim, obowiązek wykonania przed ślubem przysięgi na poddaństwo i o wyjednywaniu za każdym razem Najwyższego zezwolenia na pobłogosławienie małżeństwa kobiet wyznania prawosławnego z mężczyznami innych wyznań.

Oryginał Zdania podpisany został w protokółach przez Prezesów i Członków.

Tajny Совѣтникъ, (подписаль) Брауншвейгъ.

Za zgodność:

Dyrektor Główny Prezydujący

w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, Wosiński.

Dyrektor Kancellaryi, Wł. Holewiński.

Dzień ogłoszenia, dnia 8 (20) Kwietnia 1868 roku.

Число опубликованія, 8(20) Апрѣля 1868 г.

По указу Его Величества,

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссийского, Царя Польского,

Бликаго Князя Финляндскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствъ Польскомъ Комитетъ.

Вслѣдствіе представленія Ликвидационной Коммисіи отъ 21 Января (2 Февраля) 1868 года, Учредительный Комитетъ, въ развитіе ст. 26 Высочайше утвержденныхъ 4 (16) Августа 1865 года правилъ о выдачѣ ликвидационныхъ листовъ, постановилъ и постановляетъ.

Ст. 1. При выдачѣ ликвидационнаго вознагражденія по имѣніямъ неимѣющимъ ипотеки и находящимся въ уѣздахъ, неимѣющихъ окружныхъ казначействъ, принять слѣдующій порядокъ:

Начальникъ того уѣзда, въ которомъ нѣтъ ни губернскаго ни окружнаго казначейства, получивъ предписаніе Ликвидационной Коммисіи о присужденіи ликвидационнаго капитала владѣльцу имѣнія, на которое вовсе не заведено ипотеки, по собраніи свѣдѣній о числящихся на томъ имѣніи недоимкахъ, немедленно составляетъ актъ о распредѣленіи того капитала и, не отправляясь лично въ подлежащее, но состоящее въ другомъ уѣздѣ, казначейство, для присутствованія при распредѣленіи капитала, актъ этотъ, въ 2-хъ экземплярахъ, немедленно отсылаетъ въ это послѣднее при особомъ отзывѣ, въ которомъ проситъ казначейство произвести выдачу капитала по точному указанію препровождаемаго акта. Въ то же время уѣздный начальникъ посылаетъ повѣстку владѣльцу имѣнія, съ объявленіемъ о количествѣ присужденнаго по его имѣнію ликвидационнаго вознагражденія, о подлежащей къ удержанію изъ оного казенной недоимки и о днѣ назначенномъ имъ для распредѣленія сего вознагражденія въ подлежащемъ казначействѣ. Независимо отъ сего, если по акту весь или часть капитала будетъ подлежать выдачѣ кредиторамъ владѣльца, то уѣздный начальникъ обязывается выдать каждому изъ нихъ особую повѣстку, съ показаніемъ въ ней: кому именно, изъ какого казначейства и какую сумму слѣдуетъ получить изъ ликвидационнаго капитала, а также по какому имѣнію

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

CESARZA i SAMOWŁADCY WSZECH ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,

WIELKIEGO KSIĘCIA, FINLANDZKIEGO,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

W skutek przedstawienia Kommissyi Likwidacyjnej z dnia 21 Stycznia (2 Lutego) 1868 r., Komitet Urządzający w rozwinięciu art. 26 NAJWYŻEJ dnia 14 (26) Sierpnia 1865 r. zatwierdzonych przepisów o wydawaniu listów likwidacyjnych, postanowił i stanowi:

Art. 1. Przy wypłacie wynagrodzenia likwidacyjnego z dóbr nie mających hipoteki i położonych w powiatach, w których kassy okręgowe nie znajdują się, zachowany być ma następujący porządek:

Naczelnik tego powiatu, w którym nie ma kassy ani gubernialnej ani okręgowej, otrzymawszy reskrypt Kommissyi Likwidacyjnej o przyznaniu kapitału likwidacyjnego właścicielowi dóbr nie mających hipoteki, i zebrawszy wiadomości o zaległościach, jakie na tych dobrach ciąży, niezwłocznie sporządzi akt rozpłaty pomienionego kapitału, i nie udając się osobiście do kassy właściwej, lecz w innym powiecie położonej, dla attentionowania przy rozplacie kapitału, takowy akt w dwóch egzemplarzach odeśle niezwłocznie do rzeczony kassy przy oddzielnym odezwie, prosząc w niej kasę o uskutecznienie wypłaty kapitału, ze ściśle zastosowaniem się do wskazówek w dołączonym akcie. Jednocześnie Naczelnik powiatu prześle zawiadomienie do właściciela dóbr, z wyszczególnieniem wysokości przyznanego mu wynagrodzenia, sumy jaka z takowego na pokrycie zaległości skarbowych ma być zatrzymana, tudzież dnia w którym oznaczył termin do rozpłaty tego wynagrodzenia w kassie właściwej. Obok tego, jeżeli według aktu, całkowity kapitał lub jego część przypadać będzie do wypłaty wierzycielom właściciela, Naczelnik powiatu obowiązany wydać każdemu z nich oddzielne zawiadomienie, z wyszczególnieniem: kto mianowicie, z której kassy i jaką sumę otrzymać ma z kapitału likwidacyjnego, tudzież z których dóbr kapitał ten jest przyznany. O spełnieniu tego wszystkiego Naczelnik powiatu doniesie Kommissyi Likwidacyjnej, która za

присужденъ тотъ капиталъ. Объ исполненіи всего вышеизложеннаго уѣздный начальникъ доносить Ликвидационной Коммисіи, которая, каждый разъ, при высылкѣ въ казначейство ликвидационныхъ листовъ или при ассигнованіи наличныхъ денегъ по такимъ имѣніямъ, должна уведомить казначейство, на котораго изъ состоящихъ въ районѣ онаго уѣзднаго начальника, возложено составленіе акта о распредѣленіи того капитала; при чемъ коммисія имѣетъ просить казначейство объ окончательномъ распредѣленіи капитала согласно сообщенному уѣзднымъ начальникомъ акту уведомить ее, съ приложеніемъ одного экземпляра того акта и росписокъ лицъ получившихъ ликвидационный капиталъ, а равно почтовой квитанціи въ случаѣ высылки денегъ въ депозитъ банка и квитанціи казначейства на поступившую въ уплату казенныхъ взысканій сумму изъ ликвидационнаго вознагражденія.

Ст. 2. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, предоставляется Правительственной Коммисіи Юстиціи, Ликвидационной Коммисіи и Финансовому Управленію въ Царствѣ Польскомъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 232 засѣданіи, 6 (18) Февраля 1868 года.

За Предсѣдателя Комитета, Дѣйствительный Тайный Совѣтникъ
(подписаль) *Фундуклей*.

Членъ Временно-Завѣдывающій дѣлами Учредительнаго Комитета,
(подписаль) *Браунивейтъ*.

Число опубликованія, 8 (20) Апрѣля 1868 года.

каждымъ разем, при wysyłaniu listów likwidacyjnych lub przy assygnowaniu gotowych pieniędzy dla takich dóbr, powinna zawiadomić kasę, na którego z pomiędzy znajdujących się w jej okręgu Naczelnika powiatu włożone jest sporządzenie aktu rozpłaty tego kapitału; przytém Kommissya zawezwać ma kasę, aby o ostatecznej rozplacie kapitału, podług aktu przez Naczelnika powiatu zakomunikowanego, zawiadomiła Kommissyę, z dołączeniem jednego egzemplarza tego aktu i pokwitowań osób, które kapitał likwidacyjny otrzymały, a oraz kwitu pocztowego w razie odesłania pieniędzy do depozytu Banku i kwitu kassowego na sumę, jaka na pokrycie należności skarbowych z wynagrodzenia likwidacyjnego pobrana została.

Art. 2. Wykonanie niniejszego postanowienia, które zamieszczone być winno w Dzienniku Praw, porucza się Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, Kommissyi Likwidacyjnej i Zarządowi Finansowemu w Królestwie Polskiem.

Działo się w Warszawie, na 232 posiedzeniu dnia 6 (18) Lutego 1868 roku.

Тайный Совѣтникъ, (подписаль) *Браунивейтъ*.

Za zgodność:

Директор Глówny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, *Wosiński*.

Директор Канцелярии, *Wł. Holewiński*.

Дзень ogłoszenia, dnia 8 (20) Kwietnia 1868 roku.

Списокъ Высочайшимъ Указамъ

и постановленіямъ

заключающимся въ 67-мъ Томъ Дневника Законовъ.

I. Высочайшіе Указы:

Страница.

1. Высочайшее повелѣніе о милостяхъ, оказанныхъ Царству Польскому въ 17-й день Мая 1867 г. 6
2. Конвенція, заключенная съ Королемъ Датскимъ о взаимной выдачѣ преступниковъ 10
3. Высочайшій указъ о пожалованіи отставному генераль-лейтенанту Крузенштерну, части фольварка Дембова-Клода отъ 18 (30) Марта 1867 г. 20
4. Высочайшій указъ о пожалованіи генераль-лейтенанту Адлербергу, части фольварка Маривиль 23
отъ 18 (30) Марта 1867 г.
5. Высочайшій указъ о пожалованіи Александру Пенхержевскому, фольварковъ Кржепоцинъ и Сольца-великая 26
отъ 18 (30) Марта 1867 г.
6. Высочайшій указъ о пожалованіи дочери генераль-лейтенанта Гиленшмита, фольварка Кубловъ 29
отъ 18 (30) Марта 1867 г.
7. Высочайшій указъ о пожалованіи генераль-маіору графу Ностицу, части фольварка Ланжелишки 32
отъ 18 (30) Марта 1867 г.
8. Высочайшій указъ объ упраздненіи Государственного Совета Царства Польскаго 34
отъ 10 (22) Марта 1867 г.
9. Высочайшій указъ о подчиненіи конно-заводской части въ Царствѣ Польскомъ, главному управленію государственнаго конно-заводства 38
отъ 6 (18) Апрѣля 1867 г.
10. Высочайшій указъ объ упраздненіи Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства 42
отъ 28 Марта (9 Апрѣля) 1867 г.
11. Высочайшій указъ о пожалованіи отставному полковнику Фурману, фольварковъ Тржепово и Драгане 60
отъ 7 (19) Мая 1867 г.

Spis Ukazów Najwyższych

I POSTANOWIEN,

zawartych w Dzienniku Praw w Tomie 67.

I. UKAZY NAJWYŻSZE:

Stronnica.

1. Rozkaz Najwyższy o łaskach, udzielonych dla Królestwa Polskiego w dniu 17 Maja 1867 r. 7
2. Konwencja Kartelowa, zawarta z Królem Duńskim 11
3. Высочайшій указъ о пожалованіи отставному генераль-лейтенанту Крузенштерну, части фольварка Дембова-Клода отъ 18 (30) Марта 1867 г. 20
4. Высочайшій указъ о пожалованіи генераль-лейтенанту Адлербергу, части фольварка Маривиль 23
отъ 18 (30) Марта 1867 г.
5. Высочайшій указъ о пожалованіи Александру Пенхержевскому, фольварковъ Кржепоцинъ и Сольца-великая 26
отъ 18 (30) Марта 1867 г.
6. Высочайшій указъ о пожалованіи дочери генераль-лейтенанта Гиленшмита, фольварка Кубловъ 29
отъ 18 (30) Марта 1867 г.
7. Высочайшій указъ о пожалованіи генераль-маіору графу Ностицу, части фольварка Ланжелишки 32
отъ 18 (30) Марта 1867 г.
8. Ukaz Najwyższy o zniesieniu Rady Stanu Królestwa Polskiego 35
z dnia 10 (22) Marca 1867 r.
9. Ukaz Najwyższy o poddaniu zakładów stada rządowego koni, w Królestwie Polskiem, pod władzę Głównego Zarządu Stadnin Rządowych 39
z dnia 6 (18) Kwietnia 1867 r.
10. Ukaz Najwyższy o zniesieniu Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu 43
z dnia 28 Marca (9 Kwietnia) 1867 r.
11. Высочайшій указъ о пожалованіи отставному полковнику Фурману, фольварковъ Тржепово и Драгане 60
отъ 7 (19) Маіа 1867 г.

12. Высочайший указъ объ упраздненіи Правительственной Коммисіи Народнаго Просвѣщенія и образованіи Варшавскаго Учебнаго Округа 62
отъ 15 (27) Мая 1867 г.
13. Высочайший указъ объ упраздненіи Подляской Епархіи . . 84
отъ 19 (31) Мая 1867 г.
14. Высочайший указъ о распространеніи на губерніи Царства Польскаго правилъ относительно безпошлиннаго пропуска изъ заграницы чугуна и желѣза 86
отъ 29 Мая (10 Іюня) 1867 г.
15. Высочайший указъ объ упраздненіи Совѣта Управленія Царства Польскаго. 88
отъ 3 (15) Іюня 1867 г.
16. Высочайший указъ о рекрутскомъ наборѣ 98
отъ 29 Іюня (11 Іюля) 1867 г.
17. Высочайший указъ о пожалованіи генераль-фельдмаршалу графу Бергу, лѣсныхъ участковъ: Борсуки, Варта и Подпале 138
отъ 3 (15) Іюня 1867 г.
18. Высочайший указъ о пожалованіи генераль-адъютанту фонъ Кауфману, фольварка Псары 140
отъ 3 (15) Іюня 1867 г.
19. Высочайший указъ о пожалованіи дочери генераль-маіора Коцебу, графинѣ Кронгельмъ, фольварковъ Пекары-Прокустодія и Пекары-Канонія. 142
отъ 3 (15) Іюня 1867 г.
20. Высочайший указъ о пожалованіи коллежскому совѣтнику Стороженко, фольварка Злотники-Андреевскіе 144
отъ 3 (15) Іюня 1867 г.
21. Высочайший указъ о пожалованіи отставному полковнику Муханову, фольварка Вистки 146
отъ 3 (15) Іюня 1867 г.
22. Высочайший указъ о пожалованіи отставному гвардіи капитану Штерману, имѣнія Скайсе 148
отъ 3 (15) Іюня 1867 г.
23. Высочайший указъ о пожалованіи титулярному совѣтнику Сельвану, казеннаго фольварка Пржезводы 150
отъ 3 (15) Іюня 1867 г.
24. Высочайший указъ о пожалованіи генераль-лейтенанту Павлову, части лѣса Барцишъ 152
отъ 3 (15) Іюня 1867 г.

12. Ukaz Najwyższy o zniesieniu Kommissyi Rządowej Oświecenia Publicznego i utworzeniu Okręgu Naukowego Warszawskiego 63
z dnia 15 (27) Maja 1867 r.
13. Ukaz Najwyższy o zniesieniu Dycezyi Podlaskiej 85
z dnia 19 (31) Maja 1867 r.
14. Ukaz Najwyższy o rozciągnięciu do gubernij Królestwa przepisów co do wprowadzania z zagranicy bez opłaty cła surowcu i żelaza 87
z dnia 29 Maja (10 Czerwca) 1867 r.
15. Ukaz Najwyższy o zniesieniu Rady Administracyjnej Królestwa 89
z dnia 3 (15) Czerwca 1867 r.
16. Ukaz Najwyższy o poborze do wojska 99
z dnia 29 Czerwca (11 Lipca) 1867 r.
17. Высочайший указъ о пожалованіи генераль-фельдмаршалу графу Бергу, лѣсныхъ участковъ: Борсуки, Варта и Подпале. 138
отъ 3 (15) Іюня 1867 г.
18. Высочайший указъ о пожалованіи генераль-адъютанту фонъ Кауфману, фольварка Псары 140
отъ 3 (15) Іюня 1867 г.
19. Высочайший указъ о пожалованіи дочери генераль-маіора Коцебу, графинѣ Кронгельмъ, фольварковъ Пекары-Прокустодія и Пекары-Канонія. 142
отъ 3 (15) Іюня 1867 г.
20. Высочайший указъ о пожалованіи коллежскому совѣтнику Стороженко, фольварка Злотники-Андреевскіе 144
отъ 3 (15) Іюня 1867 г.
21. Высочайший указъ о пожалованіи отставному полковнику Муханову, фольварка Вистки 146
отъ 3 (15) Іюня 1867 г.
22. Высочайший указъ о пожалованіи отставному гвардіи капитану Штерману, имѣнія Скайсе 148
отъ 3 (15) Іюня 1867 г.
23. Высочайший указъ о пожалованіи титулярному совѣтнику Сельвану, казеннаго фольварка Пржезводы 150
отъ 3 (15) Іюня 1867 г.
24. Высочайший указъ о пожалованіи генераль-лейтенанту Павлову, части лѣса Барцишъ. 152
отъ 3 (15) Іюня 1867 г.

25. Высочайший указъ о пожалованіи отставному генераль-маіору Лузанову, части лѣсной дачи Жаглины 154
отъ 3 (15) Іюня 1867 г.
26. Высочайший указъ о пожалованіи генераль-маіору Сиверсу, фольварковъ Дырваны и Тракель 156
отъ 3 (15) Іюня 1867 г.
27. Высочайший указъ о пожалованіи Егору Моллеру, части лѣсной дачи Пержановъ 158
отъ 3 (15) Іюня 1867 г.
28. Высочайший указъ о пожалованіи подполковнику Обручеву, части лѣса изъ лѣсничества Луковъ 160
отъ 3 (15) Іюня 1867 г.
29. Высочайший указъ о пожалованіи отставному маіору Сергѣю Реаду, части лѣсныхъ участковъ Кемпа и Нарушево 162
отъ 3 (15) Іюня 1867 г.
30. Высочайший рескриптъ о прекращеніи розысканія пмуществъ подлежащихъ конфискаціи 222
отъ 8 (20) Іюня 1867 г.
31. Высочайший указъ о подчиненіи Министерству Внутреннихъ дѣлъ управленія медицинскою и гражданскою строительною частями въ губерніяхъ Царства 226
отъ 20 Іюля (1 Августа) 1867 г.
32. Высочайший указъ о передачѣ въ вѣдѣніе IV-го Отдѣленія Собственной Его Императорскаго Величества Канцеляріи, Варшавскаго Александринско-Мариннскаго дѣвичьяго Института 230
отъ 22 Іюля (3 Августа) 1867 г.
33. Высочайший указъ объ учрежденіи въ Варшавѣ Временной Контрольной Коммисіи 232
отъ 23 Іюня (5 Іюли) 1867 г.
34. Высочайший указъ о распространеніи нѣкоторыхъ статей Устава Имперіи объ акцизѣ съ сахарнаго песка, на Царство Польское 254
отъ 12 (24) Іюля 1867 г.
35. Высочайший указъ о преимуществахъ чиновниковъ русскаго происхожденія, служащихъ въ губерніяхъ Царства Польскаго 290
отъ 30 Іюля (11 Августа) 1867 г.
36. Высочайший указъ о порядкѣ передачи вызововъ и другихъ

25. Высочайший указъ о пожалованіи отставному генераль-маіору Лузанову, части лѣсной дачи Жаглины 154
отъ 3 (15) Іюня 1867 г.
26. Высочайший указъ о пожалованіи генераль-маіору Сиверсу, фольварковъ Дырваны и Тракель 156
отъ 3 (15) Іюня 1867 г.
27. Высочайший указъ о пожалованіи Егору Моллеру, части лѣсной дачи Пержановъ 158
отъ 3 (15) Іюня 1867 г.
28. Высочайший указъ о пожалованіи подполковнику Обручеву, части лѣса изъ лѣсничества Луковъ 160
отъ 3 (15) Іюня 1867 г.
29. Высочайший указъ о пожалованіи отставному маіору Сергѣю Реаду, части лѣсныхъ участковъ Кемпа и Нарушево 162
отъ 3 (15) Іюня 1867 г.
30. Reskrypt Najwyższy o zaniechaniu dalszego poszukiwania majątków, ulegających konfiskacie 223
z dnia 8 (20) Czerwca 1867 r.
31. Ukaz Najwyższy o oddaniu pod władzę Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, Wydziałów Służby Lekarskiej i Cywilno-Budowniczej w guberniach Królestwa 227
z dnia 20 Lipca (1 Sierpnia) 1867 r.
32. Ukaz Najwyższy o oddaniu Alexandryjsko-Maryjskiego Instytutu Panien w Warszawie, pod Zarząd IV Wydziału Własnej Jego CESARSKIEJ MOŚCI Kancelarii 231
z dnia 22 Lipca (3 Sierpnia) 1867 r.
33. Ukaz Najwyższy o utworzeniu w Warszawie Czasowej Kommissyi Kontrollnej 233
z dnia 23 Czerwca (5 Lipca) 1867 r.
34. Ukaz Najwyższy o zastowaniu do Królestwa Polskiego niektórych artykułów Ustawy Cesarstwa o akcyzie od mączki cukrowej 255
z dnia 12 (24) Lipca 1867 r.
35. Ukaz Najwyższy o prerogatywach urzędników ruskiego pochodzenia, służących w guberniach Królestwa Polskiego 291
z dnia 30 Lipca (11 Sierpnia) 1867 r.
36. Ukaz Najwyższy o porządku doręczania pozwów i innych

- актовъ судебныхъ мѣстъ губерній Царства Польскаго, лицамъ, проживающимъ въ прочихъ частяхъ государства . . . 302
отъ 22 Августа (3 Сентября) 1867 г.
37. Высочайше утвержденныя правила о наказаніяхъ за оскорбленіе часовыхъ и военного караула . . . 318
отъ 22 Іюня (4 Іюля) 1867 г.
38. Высочайшій указъ объ отчужденіи на общественную надобность участка земли изъ имѣнія Ивановское Село . . 326
отъ 3 (15) Октября 1867 г.
39. Высочайше утвержденное 29 Мая 1867 г. мнѣніе Государственнаго Совѣта о безакціонномъ отпускѣ соли на выдѣлку соды и глауберової соли. 390
40. Высочайшій указъ о распространеніи на Царство выше упомянутого мнѣнія Государственнаго Совѣта. 398
отъ 2 (14) Ноября 1867 г.
41. Высочайшій указъ о распространеніи на губерніи Царства, мнѣнія Государственнаго Совѣта о принятіи и оставленіи иностранцами русскаго подданства. 438
отъ 31 Декабря (12 Января) 1867/8 г.

II. ПОСТАНОВЛЕНІЕ НАМѢСТНИКА ВЪ ЦАРСТВѢ ПОЛЬСКОМЪ.

1. Постановленіе о переписаніи на имя военного вѣдомства права собственности на два дома графа Замойскаго въ Варшавѣ 356
отъ 29 Декабря (10 Января) 1867/8 г.

III. ПОСТАНОВЛЕНІЯ УЧРЕДИТЕЛЬНОГО ВЪ ЦАРСТВѢ ПОЛЬСКОМЪ КОМИТЕТА.

1. Постановленіе о переименованіи Радомскаго уѣзда Петровскій губерніи, Новорадомскимъ 46
отъ 20 Апрѣля (2 Мая) 1867 г.
2. Постановленіе объ учрежденіи въ университетахъ Имперіи стипендій для воспитанниковъ русскіхъ и смѣшанныхъ гимназій Царства 48
20 Апрѣля (2 Мая) 1867 г.
3. Постановленіе о преобразованіи въ смѣшанныя гимназіи, IV-й мужской гимназіи и смѣшанной женской прогимназіи . . 52
отъ 20 Апрѣля (2 Мая) 1867 г.

- aktów władz sądowych gubernij Królestwa, osobom zamieszkałym w innych częściach Państwa 303
z dnia 22 Sierpnia (3 Września) 1867 r.
37. Najwyżej zatwierdzone przepisy o karach za znieważenie szyldwachów i warty wojskowej 319
z dnia 22 Czerwca (4 Lipca) 1867 r.
38. Ukaz Najwyższy o wywłaszczeniu na użytek publiczny gruntu z dóbr Sióło Iwanowskie 327
z dnia 3 (15) Października 1867 r.
39. Najwyżej zatwierdzone d. 29 Maja 1867 r. Zdanie Rady Państwa o wydawaniu soli bez opłaty akcyzy dla fabryk sody i soli glauberskiej 391
40. Ukaz Najwyższy o zastosowaniu do Królestwa powyższego Zdania Rady Państwa 399
z dnia 2 (14) Listopada 1867 r.
41. Ukaz Najwyższy o rozciągnięciu do gubernij Królestwa, Zdania Rady Państwa o przyjmowaniu ruskiego poddaństwa i występowaniu z takowego przez cudzoziemców 439
z dnia 31 Grudnia (12 Stycznia) 1867/8 r.

II. POSTANOWIENIE NAMIESTNIKA KRÓLESTWA POLSKIEGO.

1. Постановленіе о переписаніи на имя военного вѣдомства права собственности на два дома графа Замойскаго въ Варшавѣ 356
отъ 29 Декабря (10 Января) 1867/8 г.

III. POSTANOWIENIA KOMITETU URZĄDZAJĄCEGO W KRÓLESTWIE POLSKIM.

1. Postanowienie zmieniające nazwę powiatu Radomskiego w gubernji Petrokowskiej, na Noworadomski 47
z dnia 20 Kwietnia (2 Maja) 1867 r.
2. Postanowienie o ustanowieniu w Uniwersytetach Cesarstwa stypendjów dla wychowañców gimnazjów ruskich i mieszanych Królestwa 49
z dnia 20 Kwietnia (2 Maja) 1867 r.
3. Postanowienie o reorganizacji na gimnazja mieszane, gimnazjum 4-go męskiego i mieszanego progimnazjum żeńskiego . . 53
z dnia 20 Kwietnia (2 Maja) 1867 r.

4. Постановление о комплектовании варшавской жандармской команды 54
отъ 20 Апрѣля (2 Мая) 1867 г.
5. Постановление о принятии въ руководство порядка исключе-
нія изъ владѣльческихъ ипотекъ крестьянскихъ земель
и при исправленіи ипотечныхъ указателей въ городскихъ
имѣніяхъ 58
отъ 20 Апрѣля (2 Мая) 1867 г.
6. Постановление о взысканіи дополнительныхъ по городамъ
сборовъ къ подымной подати и къ патентному сбору . . . 80
отъ 15 (27) Мая 1867 г.
7. Постановление относительно упраздненія Совѣта Управле-
нія Царства 92
отъ 23 Іюня (5 Іюля) 1867 г.
8. Постановление о квартирномъ сборѣ въ Варшавѣ. . . . 204
отъ 11 (23) Іюля 1867 г.
9. Постановление о порядкѣ сношенія съ Римскимъ Престо-
ломъ по духовнымъ дѣламъ римско-католическаго испо-
вѣданія 206
отъ 12 (24) Іюля 1867 г.
10. Постановление о подсудности нѣкоторыхъ гражданскихъ
дѣлъ, вчиняемыхъ въ гминныхъ судахъ 212
отъ 4 (16) Іюля 1867 г.
11. Постановление о приводѣ къ присягѣ по дѣламъ рѣшае-
мымъ гминными судами 214
отъ 4 (16) Іюля 1867 г.
12. Постановление о порядкѣ разсмотрѣнія дѣлъ по сложенію
недопмковъ, не превышающихъ 50-и руб. 218
отъ 14 (26) Іюля 1867 г.
13. Постановление утверждающее положеніе о варшавской по-
жарной командѣ 240
отъ 18 (30) Іюля 1867 г.
14. Постановление о порядкѣ опредѣленія на службу чинов-
никовъ для письма въ городскихъ магистратахъ 248
отъ 21 Іюля (2 Августа) 1867 г.
15. Постановление объ учрежденіи особыхъ канцелярій при
начальникахъ земской стражи 250
отъ 11 (23) Августа 1867 г.
16. Постановление о разборѣ дѣлъ о потравахъ и порубкахъ. 266
отъ 11 (23) Іюля 1867 г.

4. Postanowienie o kompletowaniu Straży Ogniowej w War-
szawie 55
z dnia 20 Kwietnia (2 Maja) 1867 r.
5. Postanowienie o zastosowaniu porządku wykreślenia gruntów
włościańskich z hypoteki dziedzica, i do regulowania wyka-
zów hypotecznych nieruchomości miejskich 59
z dnia 20 Kwietnia (2 Maja) 1867 r.
6. Postanowienie o poborze w miastach dodatkowych opłat
przy podatku podymnego i opłacie patentowej 81
z dnia 15 (27) Maja 1867 r.
7. Postanowienie co do zniesienia Rady Administracyjnej Kró-
lestwa 93
z dnia 23 Czerwca (5 Lipca) 1867 r.
8. Postanowienie o opłacie kwaterunkowej w Warszawie. . . . 205
z dnia 11 (23) Lipca 1867 r.
9. Postanowienie o porządku znoszenia się ze Stolicą Rzymską
w sprawach duchownych wyznania rzymsko-katolickiego . . 207
z dnia 12 (24) Lipca 1867 r.
10. Postanowienie co do właściwości sądu dla niektórych spraw
cywilnych, wytaczanych przed sądy gminne 213
z dnia 4 (16) Lipca 1867 r.
11. Postanowienie o dopuszczaniu do przysięgi w sprawach przez
sądy gminne rozstrzyganych 215
z dnia 4 (16) Lipca 1867 r.
12. Postanowienie o porządku rozpoznawania interesów dotyczą-
cych umorzenia zaległości nie przenoszących rs. 50 219
z dnia 14 (26) Lipca 1867 r.
13. Postanowienie zatwierdzające Ustawę o Straży Ogniowej
w Warszawie 241
z dnia 18 (30) Lipca 1867 r.
14. Postanowienie o porządku mianowania i uwalniania ze służ-
by urzędników do pisma w magistratach miast 249
z dnia 21 Lipca (2 Sierpnia) 1867 r.
15. Postanowienie o utworzeniu oddzielnych Kancellaryj przy Na-
czelnikach Straży Ziemskiej 251
z dnia 11 (23) Sierpnia 1867 r.
16. Postanowienie o rozpoznawaniu spraw o szkody w polach i la-
sach 267
z dnia 11 (23) Lipca 1867 r.

17. Постановление, изданное въ развитіе 21-й ст. правилъ о
выдачѣ ликвидационныхъ листовъ 272
отъ 25 Августа (6 Сентября) 1867 г.
18. Постановление объ отнесеніи должности городскихъ вра-
чей къ VIII классу 274
отъ 19 Сентября (1 Октября) 1867 г.
19. Постановление о содержаніи по городамъ врачей изъ город-
скихъ суммъ 276
отъ 11 (23) Іюля 1867 г.
20. Постановление о выдачѣ малолѣтнимъ маюратнымъ вла-
дѣльцамъ ликвидационныхъ листовъ 280
отъ 19 Сентября (1 Октября) 1867 г.
21. Постановление о порядкѣ отмены незаконныхъ рѣшеній
гминныхъ судовъ 284
отъ 19 Сентября (1 Октября) 1867 г.
22. Постановление объ отменѣ льготъ въ платежѣ податей и ка-
зенныхъ сборовъ для иностранныхъ поселенцевъ въ гу-
берніяхъ Царства Польскаго 306
отъ 22 Сентября (4 Октября) 1867 г.
23. Постановление объ освобожденіи училищныхъ строеній и
земель отъ платежа казенныхъ податей 308
отъ 22 Сентября (4 Октября) 1867 г.
24. Постановление о мѣрахъ взыскапія за уклоненіе отъ ре-
крутства 310
отъ 22 Сентября (4 Октября) 1867 г.
25. Постановление о предоставленіи крестьянамъ пустодей,
открываемыхъ при повѣркѣ ликвидационныхъ табелей . . 314
отъ 19 Сентября (1 Октября) 1867 г.
26. Постановление о выдачѣ владѣльцамъ купоновъ ликвида-
ционныхъ листовъ, находящихся въ депозитѣ Банка . . 324
отъ 19 Сентября (1 Октября) 1867 г.
27. Постановление о порядкѣ розыска лицъ и имущества . . 328
отъ 13 (25) Октября 1867 г.
28. Постановление объ исполненіи обязанностей б. Медицин-
скаго Совѣта по рекрутскому набору, состоящимъ при
Намѣстникѣ въ Царствѣ, медицинскимъ инспекторомъ . . 332
отъ 13 (25) Октября 1867 г.
29. Постановление о распространеніи на Царство Польское

17. Postanowienie rozwijające art. 21 przepisów o wydawaniu
listów likwidacyjnych 273
z dnia 25 Sierpnia (6 Września) 1867 r.
18. Postanowienie o zaliczeniu urzędów lekarzy miast do klas-
sy VIII 275
z dnia 19 Września (1 Października) 1867 r.
19. Postanowienie o utrzymywaniu lekarzy po miastach z fundu-
szów miejskich 277
z dnia 11 (23) Lipca 1867 r.
20. Postanowienie o wydawaniu małoletnim właścicielom majo-
ratów listów likwidacyjnych 281
z dnia 19 Września (1 Października) 1867 r.
21. Postanowienie o porządku uchylania nieprawnych wyroków
sądów gminnych 285
z dnia 19 Września (1 Października) 1867 r.
22. Postanowienie o uchyleniu ulg w uiszczaniu podatków opłat
skarbowych, zapewnionych zamieszkałym w Królestwie cu-
dzoziemcom 307
z dnia 22 Września (4 Października) 1867 r.
23. Postanowienie o uwolnieniu zabudowań i gruntów szkolnych
od opłaty podatków skarbowych 309
z dnia 22 Września (4 Października) 1867 r.
24. Postanowienie o karach za uchylanie się od powinności za-
ciągowej 311
z dnia 22 Września (4 Października) 1867 r.
25. Postanowienie o nadawaniu włościanom pustek, wykrywanych
przy sprawdzaniu tabell likwidacyjnych 315
z dnia 19 Września (1 Października) 1867 r.
26. Postanowienie o wypłacie właścicielom dóbr, kuponów od li-
stów likwidacyjnych, w depozycie Banku będących . . . 325
z dnia 19 Września (1 Października) 1867 r.
27. Postanowienie o porządku postępowania w interesach doty-
czących poszukiwania osób i majątków 329
z dnia 13 (25) Października 1867 r.
28. Postanowienie o wykonywaniu obowiązków b. Rady Lekar-
skiej przy poborze do wojska, przez zostającego przy Na-
miestniku Królestwa Inspektora Lekarskiego 333
z dnia 13 (25) Października 1867 r.
29. Postanowienie o rozciągnięciu do Królestwa Polskiego prze-

- правилъ Имперіи о клейменіи издѣлій російскихъ ману-
фактуръ, фабрикъ, и заводовъ 334
отъ 20 Октября (1 Ноября) 1867 г.
30. Постановленіе о рѣшеніи Учредительнымъ Комитетомъ
споровъ, возникающихъ между властями въ Царствѣ Поль-
скомъ. 336
отъ 6 (18) Октября 1867 г.
31. Постановленіе о принятіи иностранными хлѣбопашцами
русскаго подданства. 338
отъ 13 (25) Октября 1867 г.
32. Постановленіе объ учрежденіи еженедѣльныхъ торговъ
при Баранской таможенной заставѣ и Михаловицкой та-
можнѣ. 344
отъ 27 Октября (8 Ноября) 1867 г.
33. Постановленіе о взиманіи сбора на трехъ мостахъ на рѣ-
кѣ Бялкѣ въ г. Лелѣвѣ. 346
отъ 27 Октября (8 Ноября) 1867 г.
34. Постановленіе о порядкѣ разрѣшенія провоза непогрѣбен-
ныхъ тѣлъ. 350
отъ 24 Ноября (6 Декабря) 1867 г.
35. Постановленіе объ управленіи перешедшими въ собствен-
ность казны имѣніями, принадлежащими монашеству и
римско-католическому духовенству. 352
отъ 1 (13) Декабря 1867 г.
36. Постановленіе объ учетномъ процентѣ по векселямъ. . . . 354
отъ 1 (13) Декабря 1867 г.
37. Постановленіе о разграниченіи уѣздовъ новыхъ десяти
губерній Царства Польскаго 358
отъ 29 Декабря 1867 (10 Января 1868) года.
38. Постановленіе объ упраздненіи Варшавскаго Монетнаго
Двора. 402
отъ 5 (17) Января 1868 г.
39. Постановленіе утверждающее правила для составленія
данныхъ для крестьянъ, поселенныхъ въ казенныхъ имѣ-
ніяхъ 404
отъ 29 Декабря (10 Января) 1867/8 г.
40. Постановленіе о новомъ порядкѣ выдачи паспортовъ за
границу и въ столицы Имперіи. 432
отъ 6 (18) Февраля 1868 г.

- pisów Cesarstwa o stemplowaniu wyrobów rękodzielni, fabryk
i zakładów rossyjskich 335
z dnia 20 Października (1 Listopada) 1867 r.
30. Postanowienie o rozstrzyganiu przez Komitet Urządzący
sporów jurisdikcyjnych, zachodzących pomiędzy władzami
Królestwa Polskiego 337
z dnia 6 (18) Października 1867 r.
31. Postanowienie o przyjęciu poddaństwa ruskiego przez rolni-
ków cudzoziemców 339
z dnia 13 (25) Października 1867 r.
32. Postanowienie o zaprowadzeniu targów tygodniowych przy
Przykomórku Celnym w Baranie i Komorze Celnej w Mi-
chałowicach 345
z dnia 27 Października (8 Listopada) 1867 r.
33. Postanowienie o poborze opłaty na trzech mostach na rzece
Białce w m. Lelowie 347
z dnia 27 Października (8 Listopada) 1867 r.
34. Postanowienie o porządku wydawania pozwoleń na przewo-
żenie niepogrzebionych ciał 351
z dnia 24 Listopada (6 Grudnia) 1867 r.
35. Postanowienie o sposobie zarządzania majątkami po-klas-
tornemi i duchowieństwa świeckiego, przeszłemi na rzecz
skarbu 353
z dnia 1 (13) Grudnia 1867 r.
36. Postanowienie o procencie od eskonty wexli 355
z dnia 1 (13) Grudnia 1867 r.
37. Postanowienie o rozgraniczeniu powiatów nowych dziesięciu
gubernij Królestwa Polskiego 359
z dnia 29 Grudnia (10 Stycznia) 1867/8 r.
38. Postanowienie o zniesieniu Warszawskiej Mennicy 403
z dnia 5 (17) Stycznia 1868 r.
39. Postanowienie zatwierdzające przepisy o układaniu tabell
nadawczych dla włościan w dobrach rządowych. 405
z dnia 29 Grudnia (10 Stycznia) 1867/8 r.
40. Postanowienie o nowym porządku wydawania paszportów za
granicę i do Stolic Cesarstwa 433
z dnia 6 (18) Lutego 1868 r.

41. Постановление объ еженедѣльныхъ торгахъ въ сельскомъ
посадѣ Зелевѣ 436
отъ 6 (18) Февраля 1868 г.
42. Постановление о выдачѣ ликвидационнаго вознагражденія
по имѣніямъ не имѣющимъ устроенной ипотеки 452
отъ 6 (18) Февраля 1868 г.

IV. ПОСТАНОВЛЕНИЕ СОВѢТА УПРАВЛЕНІЯ.

1. Постановление о постоянной повинности въ Варшавѣ. . . 164
отъ 31 Марта (12) Апрѣля 1867 г.

КОНЕЦЪ.

41. Postanowienie o targach tygodniowych w osadzie wiejskiej
Zielewie 437
z dnia 6 (18) Lutego 1868 r.
42. Postanowienie o wypłacie wynagrodzenia likwidacyjnego
z dóbr nie mających hypoteki 453
z dnia 6 (18) Lutego 1868 r.

IV. POSTANOWIENIE RADY ADMINISTRACYJNEJ KRÓLESTWA.

1. Postanowienie o powinności kwaterunkowej w Warszawie. . 165
z dnia 31 Marca (12 Kwietnia) 1867 r.

KONIEC.